

नि पुरुषोऽहं ब्रह्माणिम । निहाननयन्माधि कारेऽत्रिनाप्यप्रविष्यते तस्मिन्नालोकोनन्यायेमागस्मरन् क्तिनजन्मानि येनोरसयवशभाये प्रसता
बभानुवनाह । अदादमित्यादि । यहा पमिमकाय यैकास्मिन् चकनति विमेष्ये कोप्रसृष्टे भरतौरावनादौ भगवन्मनोर्षकराः समुरपद्यन्ते आप्यत् तदा
सर्वजन्महीनताः प्रवर्तन्त इति ज्ञानः । एतच्च चकनति विमेष्ये इत्यनेन माकासमूभिपदेव बुद्ध्यादिषु विमजन्मासम्भवत्सुक्त भवति एवैकस्मिन्चित्त्यत्र यो
प्राकारपुनश्च नवव्यापिकमन्त्रोक्तिः न जन्मनन्वयव ययाकायमभिहित इति । तच्चयादी यदपञ्चाशतोद्दिग्कमारीद्या निमित्ततत्त्वता यक्तव्या । तत्राप्ययो
माकासविनाशनाशना निमित्तं नाना स्वप्नपनाह । तेषु कालेऽनित्यादि । तस्मिन्काले सम्यक् विमजन्मन्त्रसेपु भरतेरावसेपु नृतीयचतुर्गोरकसायवेसहावि
दहश्च नृकोरकः प्रतिपानमप्य तत्र नर्पदावि तदाद्यमनश्चतुर्गकासस्यपिदासतायात् तस्मिन्समये सर्वत्राप्यदृशजनसर्वे तीपकराणां हि मध्यरात्रय
न जन्म एवमन्त्रान् ज्ञायाकासालम्बाः चतकोनप्रदलानामपः समन्तनाद्यावग्रतपात्रमरूपोति यग्लोकाव्यवस्थां विपुष्य प्रतिगजकस्त विद्विज्जायेन तत्रजव
भव भवन्मायाः यत्र न चहन्ता नो बह्व्यमन्त्रोऽय पवेगप्रदलनूदे आसदाप्यः प्रकपित कालप्रकीर्णावमायमनश्चेतिरिति । आसामपि चतुःशतपात्रमादिव
ल्लभ्यपानपयेनाशुल्यगदलनिदिगतपपुवतिककूटगततप्रासादावतनकशमित्वेन तन्मन्मन्त्रकूटगततर्षकरादिविद्यकमारीद्यामिवोद्बूलोकाव्यवस्थापतिः ।
यत्र प्रमप्रमन्त्रः । यत्रोद्बुद्बन्मायादिषु कुमारभदनपतिजातीयाः नवतरिकाः स्वस्ववर्गप्रधानतरिकाः स्वस्वपुस्वश्रेषु कूटय गजदृष्टादिगिरिवर्तिषु
रजदृष्ट २ भवमन्त्र भवनपतिरेवासांसेषु लज्ज २ मानादावतनकेषु स्वस्वकूटवनिजीहावासेषु मूत्रेच नसम्पयेततीया प्राकृतत्वात् प्रत्येक २ यमर्भिः सा

एन एद्दो गयत्यश्च अठदिसाकुमोरीमहत्तरिश्चात् सएहि २ सएहि २ जवनेहि २ पासायवकिचएहि
पमय्य २ यउहि सामाणिश्चसाहस्सीहि चउहिंमहत्तरिश्चाहि सपरिथाराहिं सप्तहिं स्थणिञ्जाहि सप्तहिं

नमोवाचकः१०, यदा एवेकस्माच्चकनतिविजयाद्वगजनालोचकः तस्मिन्काले तस्मिन्काले प्रचोलीकवासाध्याः । अष्टौ

१४० । त्रिह्वारि पृथक्पठवति विप्रसूत्र इत्यस्य स्यादवसेने तथा भद्रविदेहज्ञे एष विप्रसूत्र भगवन्त सीर्यकर उपपन्नम् । सिवाँ एहो न

मानिकानां विबभूवारीसद्रूपयुति विमवादि कदेवानां सङ्ख्यैः चतसृभिश्च सङ्ख्यैः शिबं कुरुभारिषातु न्ययि भयाजिज्ञासि रनातिक्रमणीयवचनाभिप
खस्वपरिवारसहितभिः सप्तजिरीनैः इत्युपपत्त्यपवातिमद्विगन्धवनादयः कदैः पाङ्गजिरीनाधिपतिभिः पाङ्गजिरीनाधिरुपपत्त्यपवातिमद्विगन्धवनादयः कदैः रित्यादिक स-
वेवित्रयदेवापि कारव्यवस्थास्येय * जनुक्षासादिगुरुभारीणां व्यस्यया स्यान्नागे पत्स्योपमस्थिते जनुक्षासात् नमानातीयत्येनासामपि तथा भूतायुप सता
व्यमानस्यार्द्र भवनयति जालीपस्य चिद्र तं न भवनयति जालीयामा वागनन्तरजालीयपरिकर कपसङ्गते । सङ्घते सृतामामद्विगन्धवनादयः कदैः रित्यादिकारि-
को व्यतारासोपाया इति । अथवा वागनन्तरजालीयान् यमानानन्तरपुनरन्तीति यीगिकायं समपपात् भवनपतयोपियानमन्तरावृत्त्युच्यते । उपायेयाम
विप्रायो वनमूटादिषु विहरन्तीत्यस्यादिति सम्भाष्यते तत्र तत्तु मनुक्षुतमस्यमिति सङ्घपुस्य । अयेतामनागस्यप । सजडा इत्यादि । सद्यथा । भोग-
नरेत्यादि रूपकमेतत्प्रत्ययं । अयेतास्तेषु विहरतायु सतीषु किञ्चावमित्याह । सङ्घमित्यादि । सङ्घासाधामपाप्मायास्तद्व्यागा मष्टानां दिक्कपारीका

अणियाहिवद्विंशं सोलसहि स्यायरकदेवसाहसकीहि असोहिष्य यज्जहि थाणमत्तरहि देवीहिष्य सति
सपरिघुदात महया हयणहृगीस्यार्धस्य जाव भोगाजागाइ जुजमाणीत विहरति त० भोगकरा १ जोगयई
२ सुजोगा ३ जोगमालिणी ४ तोयघारा ५ विषिताय ६ पुष्फमाला ७ अणिदिप्प्या ८ ॥ १ ॥ तएण

[illegible]

[illegible][illegible]

त्याह । स एव नित्यादि । ततस्ते अभियोनिकारेवा अनेकस्तानसतवनिविष्टानि यावदाद्याप्रत्यप्पयन्ति । अपेतागिबुधैतीत्याह । तस्यतानुवृत्त्यादि । ततस्ता अगोलीकस्ताख्या अष्टोदिकबुधारीमहत्तरिकाः इष्टतुष्टेत्याद्येकदेशेयनेन संपूज्य शाखापक्षापाद्य मन्त्राय । इष्टतुष्टपित्तमावदित्या पीज

नोदेव्राणु प्यिया । स्थणगस्त्रनसयससिखिविठे लीखिस्थ एव धिमाणवसुचं नाणिच्छुद्धो, जाय जोस्थुणविच्छिणे
विद्धे जाणधिमाम्णे यिवद्ध २ सा एस्थुमाणसिस्थ प्यञ्चप्यिणह ॥ तएण ते स्थामिठंगा देया छणेगस्त्रंनसय
जाय पञ्चप्यिणति ॥ तएण साठे सुद्धोलीगवस्यसुद्धां सुठदिसाकुमारीमहत्तरिस्थानं इष्टतुष्टानं पत्तेस्यं २

एव विमानत्रयको प्रावतव्यः यावत् यावत् विस्तीर्णानि दिव्यानिपानविमानानि विरुद्धतद्विकवित्या एतामाद्यसि प्रत्यर्पयत । ततन्ने अभिया-
ग्यादवा अनेकस्तम्भत्रय यावत्प्रत्यर्पयन्ति । ततस्ता अपालोकास्तव्या अष्टदिककुसुमार्थो महत्तरिका इष्टतुष्टा प्रत्येक २ यस्तुभिः सामानिकसुह

परिवरायको मोटो नाटिक गीत नाटिकादिककारी यावत् द्रवसम्बन्धो भोगवापाय्य ज्ञेय भोगयतीयको विपरदृष्ट ५ तैस्तेषां भोगकरा १ भोग
बती २ सुजोगा व ज्ञानसाजिनी ५ तोयपारा ५ धिबिवा ६ पुष्पपाना ७ अनिन्दिता ८ ॥ निवार ९ तेषु अपानोक्तो वनपद्दारी आठ दिग्बुध
री महत्तरिका प्रत्येके २ आपआपकां आसन चत्वारोदयं चत्वार ५ निवारं तह अपालाकनी वसुधकारी आठदिग्बुधारी महत्तरिकाणां प्रत्येके २
आसन चत्वार ५ देवीने अवधिष्ठान प्रभूज प्रभूजीने भगवत्ता तिसैकरप्रति अवधिष्ठानकारीह देवदेवीने एक एकने तेषु तेष्टोमे इम यद्द १
अपना निवे भो आनत्रवे अम्ब दूरीपने बिये २ जमवत्ता तिसैकर अजम्बा तेषांटे ते अतीतआचारव यद्द अतीतकालेपरं यतमान्ते जनागतकाले
यावत्परं एवकी अपालोक्तनी वसुधकारी आठ दिग्बुधारी महत्तरिकां ज्ञेययत्ता तिसैकरगो अन्तोत्सवमहिना करायान्तु तेषांटे आहं आणवपवि
भगवत्ता तोयकरणा ज्ञानमहिना करीह इम करीने इम च्छेदेनह करीने प्रत्येके २ आपदका आजाकारी देवतामने तेषांटे तेष्टोमे इम

महापरमभोगसिद्ध्या हरिसवसुविषयमावादिष्यया निम्नसिद्धवरकेतलनयथापक्षिप्रवरकहगतु क्रियाकर्त्रमउक्तकुलहारयिरायतरइत्ययस्या पालस्य
पल्लवसाखपास्तभूसुररा ससप्तमत्तरिमज्जवल सीदासखाटे अस्मच्छेति २ सा पाठपीठाटोपघोसृष्टन्ति दत्ता इतिप्रत्येक २ यत्तुनिः मानानिकसङ्ख्ये
बतसुभिद्यमस्रिकाणि यांबद्वनैवबुभि र्वैवेदीनीय साध्वे सुपरिवृताः तानि दिव्यागियामविमानाभ्यारोहन्ति । आरोहणोत्तरफाल येनप्रकारए
सूतिकागृहमुपविष्ठते तथाच दुरुहिताहत्यादि । आसन्नश्च सर्वदूर्ध्वासंभवशून्यभीरप्यनिक्समद्ग पश्योत्तरपट्टः उपस्ताडयमेतत्ते-
नान्येषामपि सूर्याकां समष्टः । एतेषामप्रवादितानां यारव स्तेन तपोरक्तपुपा याच रकरणात् । तुरिआय यस्याय इत्यादिपदसमष्टः प्राग्वत् । देव-
गत्या यत्रैवभगवत्तापकरस्य ज्ञाननगर यत्रैवथ तीर्थंकरस्यजन्मभवन तत्रैवोपागमुक्ति । उपागत्य च जगद्यत्तस्तीयकरस्य ज्ञानमभयन तेर्विध्येषामपि
मात्रे स्थित्तव आदयिष्यमरत्तिवर्गेति श्रीमदारामप्रवृत्तिवयोनीत्यर्थः । अत्र प्रवृत्तिरीकृत्य च समरपौरस्थयेद्विभागे पुंगवानकोष्णे प्रपञ्चतुरगुलमसम्प्रा-

बउहिं सामाणिअसाहस्सीहि बउहिं मइत्तरिआहि जाय अयोहि यक्काहि देवहि तेयोहिअ सधि सपरिवु
दाउ तेहि विसे जाणयिमाणे ठुरुहति २ ता सखिहीए सखजुईए घणमुहगणवप्यवाइअरवेण ताए उक्कि

लो यनुनिमश्रुत्वाजिः यावदस्मीबहुभिर्देवैर्वीक्षितः साहं सपरिवताः सानिदित्यानिषाभविमाणानि आरुहन्ति । आरुह्यमर्च्यो भवद्युत्या

कहइ । चिम उक्तावला हे देवानुग्रिय ! अनेक योगने स्वनेकरी सहित सोलाइस्वित हम इकरीति दियामननो वण न मय फइया यायत् योजन
एक बिसीये पोइलो एइवो देवमन्त्री पानबिमान बिकुवी करो बिकुवी मइ एइ छाछा पाठीआयो ॥ तियारपकी ते आम्नियोगिक देवता अने
क भागने स्वम्मे सहित यावत् छाछापाछी छापइ । तिवारे ते छपोलाकमी वणइहारी आठ दिगकुमारि महूरिका इयत्तयकी प्रत्येकइ २
अरइहार सामानिक देवताएकरी अर महूरिकाएकरी यावत् अनेराइ घसा देवता देवागमएकरी साणइ परिवस्यायकि ते देवमन्त्रभोपान

सामिपरचित्तले० तानि दिव्यानि यानविमानानि स्वापयंतीति । अथ यद्ब्रह्माहत्यादि । स्वापयित्वा च प्रत्येकं २ अष्टाययीत्यर्थः । अतुभि
सामानिकचहले योवत् साहुंसपरिवतादिभ्यो यानविमानेभ्यः प्रत्यवरोहन्ति प्रत्यवरोहणस्य चोपायवद्वाद्यत्सर्वद्युत्यादिपरिपद्यः कियपरपयेन्त
नित्या । सकपववनेरिममरिचरनहिउळनुरचमुण्डु दहिनिपोसनइएवति । यत्रैव मगवांकीयंकरस्त्रीयकरमाताच तत्रैवापागट्टन्ति । उवागस्यच

ठापु जाय देवगईपु जेजेव भगवतु तित्ययरस जम्मणनवणे तेनेय
उथागच्छति २ सा मगवतु तित्ययरस जम्मणनवण तेहि दिव्वेहिं जाणयिमाणेहिं तिसुत्ते। आयाहिणप
याहिण करेति २ सा उम्परपुरात्यमेदिसिन्नोपु इसिचउरगुलमसपसे घरणिअले तेविधुं जाणयिमाणे ठावति
२ सा पसेस्यं २ चउहिं सामाणिस्यसाहसोहिं जाव सदि सपरिवुत्तातु दिव्वेहिंते जाणयिमाणेहिंते पञ्चे।

पनमृदङ्ग पचववादिचरेव तथा उरकुट्टया यत्रैव देवगत्या यावद् जन्मवत्सापकारस जन्मनगर पदेव जम्मणपन भगवत स्त्रीयकरस तत्रैवापाग
च्छन्ति उपाउपागस्यभयवेस्त्रीयकरस जम्मणन तेदिं खीयावहिणमेखिकत्वः आहसिचमदविचं पुवंतिलत्वा उम्परयीरत्ये दिग्भागे ईशान्या
ईशवतुपुननमगसे परचित्तने तानि दिव्यानि यानविमानानि स्वापयन्ति स्वापयित्वा प्रत्येकं २ अतुभिः सामानिससहस्रेस्ताडु पावत् सपरि-

विमानच चहइ चहीने उवउवाद् सवद्युतिकतिं यन मृदग भादस पचवममुप बाबिचने शब्दइकरी तेइवो उरकुट्टी पावत् देवगतिकरीने त्रि
हा भगवत त्रियेकरानु जन्मनगर चिदां मयवत लीयेकरने जम्मणनठो तिदां आवाइ आकीमइ भगवत लीयेकरना त्रियेकरने जम्मणनमप्रति
तेइदि देवचम्बन्धीया विमानयामेकरी त्रिस्ववार विजवापायायी मदसिवाकर करीने ईशानकोवइ ईवत्तुनगारेक चार आंगुल अचवोइलो
पत्तो वलनेविचं तदेवचम्बन्ति यान विमान चापीइ राजइ चापीने प्रत्येके २ चारइचार सामानिक देवता यावत् साचि परिवरीचकी देवचम्ब

भगवन्तं तीर्थकरं तीर्थं करमातरश्च त्रिःप्रदक्षिणपति । त्रिःप्रदक्षिणीकृत्य च प्रत्येकं करतलपरिगहीतं शिरस्यायमे मस्तकेऽङ्गुलिभ्रमत्या एवयत्यमाय
 मवादिपुः । पदवादिपुसाह । ननुत्युतेइत्यादि । नमोस्तुतेतुभ्यंरमभगवत्तुल्यं कुक्षीपरतीति रवकुक्षिधारिके । अथवा रवगर्भावद्भ्रजधारकत्वेनाऽपरको
 कुक्षिभ्योऽतिशायित्वेन रवकृपां कुक्षिपरतीति श्रेय तथैव तथाचगतीजगद्गतिजनानां सर्वभायानां प्रकाशकत्वेन प्रदीपइव प्रदीपोभगवान्मत्स्यदीपि-
 को भवजगमङ्गलपूतस्यचतुरिवचतुः स्रक्तसजगद्भावसंकेतत्वेन तस्य । चःसमुद्ये । चतुस्रं द्रव्यभावमेवाभ्याहृषा । तथाच भायचतुरस्रकृतं भायप्र-
 काशकं तेन साकपक्षुया भगवानुपसीयते तच्चामूर्तमिति । ततो विशेषमाह । मूर्तस्य मूर्तमिति । सुवञ्जगज्जीवानां यत्सुखस्य सप-
 न्नाकारस्य तत्त्वार्थविशेषणद्वाराइदमाह । द्वितकारकोभागोऽनुक्तिमार्गः सम्यग्ज्ञानदर्शनचरित्ररूप इतस्वदेयिका उपदेशद्वयशिक्षेत्यर्थः । तथा

रुद्वसि २ ह्वा सवृद्धीए जाव पाइएण जेणेव भयवतित्यपरं तित्ययरमायाश्च तेणेव उवागच्छति २ ह्वा नयय
 तित्ययर तित्ययरमायरच तिसुत्तो व्यायाहिणपयाहिण करेति २ ह्वा पत्तेश्च २ करयलपरिगहीश्च सिर
 सावत्त मत्यए शुर्जलिकहु एव वयोसी । जमेत्युतरयणकुछिधारिए जगप्यहयदीतीए जगमसलसस चरक्

पृता दिव्ये स्वस्तेभ्योयानविमामेभ्यः समत्याह्वन्ति प्रत्याह्वयसमस्योयावकादिनेन यत्रैव भगवातस्तीर्थंकर सोयंकरमाताच तत्रैवोपागच्छन्ति रु-
 पागत्यभगवन्त तीर्थंकरं तीर्थंकरमातरं च त्रिकृत्यः आदक्षिणप्रदक्षिणं कुर्वन्ति कृत्वाप्रत्येकं करतलपरिगृहीत शिरसायते मस्तके अङ्गुलिकृत्वा

भ्योयाने विमामचको पाठोवतरइ उतरीने स्रक्तस्रसिचहित यावत् यात्रिजने शत्रुइ करोने सहित निशं भगवन्त तीर्थंकरइ अने त्रियंजरनी
 मासा विहां एवावे व्यामीने भगवन्त तीर्थंकरप्रति अने त्रियंकरनीमाताप्रति त्रियंवार त्रिमया पामायी प्रदक्षिणाकरे करोने प्रत्येकइ २ वे
 द्वापनी तसा एकठाकरो मायइ आबत नकरि मस्तकइ अकसीप्रसाभ करोने इ म कइइ ममस्कार हुजे मुक्ते काने डेरवकुपिनी । धारणशरी

विन्ध्यो सुवभायानमनेन परिचमनात्सर्वव्यापिनी सकलभोगवृक्षनददयश्चाततात्पर्यपूर्वार्थो एवविधा यागश्चद्विर्वाग्यपत्तस्याः प्रथमस्यासौसातिगय
 वचनमिच्छाकइत्ययः तस्य तथा अत्रविद्योपकसपरति पाठः प्राकृतत्वात् विनस्य रागद्वेषेतुः दानिमः सातिगयपञ्चानयनस्य मापकस्य प्रमवरश्चक्र
 वर्तिनः मुद्रस्य चिद्विततलस्य बीपकस्य परेयाभावेदिततलस्य सकललोकाभःपस्यसुवभाविगयस्यवापिमात्राधानवरश्चद्याभ्या योगद्वैमक्यारित्वात् निम
 तस्य नभस्वरद्वितस्य मन्वरकुलसमुद्रस्य आत्माशब्दस्य एवविचयित्वातगयस्य लोकाभनस्य पक्षममिज्जमी तत्त्व पस्यासि पुन्यपयन्यमि कृतापामि
 वय देदेवानुमिपे । ऽयोलाकवास्तव्या अष्टौदिक्कजातेसहस्ररिक्काः भगवतो जन्मभक्षिनां करियाग स्तेन युष्मानिमनेतरय । अन्तभाव्यनामपरमनायाते
 ऽस्मिन्परास्याने इसाविसद्रुयद्वातोयाः क्षिनिति श्रंकाकुल वेतो नवायमित्ययः । अद्वैतासामितिकर्तव्यतामाह । इतिषट् उत्तरपुरतियमन्दिनीवाग-
 नित्यादि । इतिरुत्वा प्रस्तावारित्युक्ता ताएवोत्तरपीरस्य दिग्भाजनपकामति कापकस्यच दीक्षिपसमुद्रधातेनमभवन्ति भनवद्वित्यच मस्यातामिधा
 ज्ञानानि रंङनिमुवंति निमुस्यच कर्ताःकवेति । तदेयाह तद्यथाद्यानी यावरपदात् बहुराच दठनिष्ठाच लोदिश्चरकाण मभारगद्वाच इमगद्वाच दम
 बाबं भोगमिष्ठाच लोहरसाच अत्रकाच घनकपुलपाच रयकाच कसिद्वाच रिठाच अद्यायारेपगल्लेपरिसाहेइ अद्यामुद्रुने पुग
 से परिचाएइ इहवि वेष्ठिजममगपएणं सभोइयति २ ता इतिपदसयइ एतत् पावित्साख्यास्या । पवेभरताभियोनिकदेवानो दीक्षिपवरपापिकारे

षोडशमुत्तरसु सप्तजगज्जीववकुलस्स द्विष्टकारगमगदंसीश्रुद्यागिद्विविभुष्यभुस्स जिणस्स पाणिगस्स पा
 यगस्स धंठस्स योडगस्स सप्तुलोगनाइस्स सप्तजगमगलस्स निम्ममस्स पवरकलसमुत्तभवस्स जाइंग खानि

एवमवारिदु ॥ नभोसुतेरज्जुचिचारिणे अणमदीपदीपिके सर्वजगत्स वलस्यचकुपच पुनस्य भवजगज्जीवववस्यस्य दितकारकमगज्जिक्का-

भनवत्त सरीसोत्त कुविनेविष पर वे तेनाटे अन्नतुने विदे दीयाधरीया तेइने दीपाज्ज हारी जगने विचे भगनीकना करवहार सभारी ओवने च
 दूधरीना सर्वे सभारी ओवने नवल अयनारना कवंहार दितकारक भागे ते भोक्कभागे तेइना देपाज्जहारी यइवी वचनरूप अहि सपदा तेइ

कृता तेन तलायाद्या वाक्यवोक्त्रमायेतु किंविच्छिस्त्यते एषां रत्नाणां पादरत्नपुद्गलान् परिग्राह्य कुरुमान् पुद्गलान् गृह्णीति पुनर्वैश्विपसमुद्भूयात्तपूजक
 चरत कदाताम्निबुद्धंति बहुवचनवाच्यं चित्तीतिताकार्यस्य सम्पत्कसिचयं पुनः पुनर्वोक्तविबुद्धं साक्षात्प्राप्य विबुध्य य तत्र तत्कालविबुद्धिर्बोधितं शिवेनो
 पद्रवरहितं नृदुक्कन भूमिषष्टिं काधाकतेन ज्ञानद्रुपतेन ज्ञानसूचकारिणा भूमितलविमलकारणेन समाधुरय धयर्तुनायपद्मस्तुसम्भवात्। सुरभिर्जुमुमाना
 गयेनानुवाचितेन सिद्धिमेधमिहोऽस्मिन्निर्देकोदूरविनिगमग्रीक्षायो गम्यस्तत्र सृष्टरेष्यसिद्धिनेत्यचः। तियद्वाप्रयतेन तियजवातुनारथेन भगवत्
 स्त्रीपकरय ज्ञानमयनरयसपता विपु सप्तता। दृष्टिषुपोनभपरिजडल रोजहाबासए कस्मारदारयसिआजाय इत्येतत्सूत्रैषादृग्भुपितदृष्टातमुत्रातगतं तम
 तपवति बाह्यातिक्कमूत्रकलादायातेन समाप्रभातिपवम सञ्जात्यययाजभासाया। तत्रैव दृष्टातमुत्र येजराजामए फस्मयरारयविद्या तरुये मलय जु-
 गव भुवाए अप्यापरस परमग्राये दृष्टपाक्षिप ए पिठ शरीरपरिचय एवनिपिप्रयष्टयलिच्छंछये धर्मैष्टगदुर्गयमुठिअसभापयनिविअगते करंस्वयतास-

श्वस्व जसिष्ठं गुप्त्रमस्व जगन्नी प्रख्यासि पूयासि तं कयत्यासि श्वमेहेण वैशानुप्यि ए अहे लीगावत्यश्वाद्य
 अठविसाक्रमारोमहृत्तरिश्वाद्यं जगत्तु तित्यपरस्व जम्भणमहिम करिस्वामो तंय सुप्तेहि जन्नीइश्वाद्य
 इतिक्कट्ट उहरपुरात्यमेदिनीजाए श्व क्कमति २ ता वेउश्चिश्चसमग्वाएण समोहणति २ ता सस्विज्जाइ

गृह्णीतिविमुप्रोः श्विनस्य चाग्निः नायकस्य पुद्गस्य बापकस्य सयलोकमापय सयजगन्म गणस्य गिरमस्य प्रवरकुलसमुद्भूयस्य नात्याहनिपस्य य
 शस्त्रिस्ताकांतमस्य जन्मनीपन्यासिपूण्यादित्यं कतार्थायि यय वैशानुप्रिये। अथोक्ताकवास्तव्या अष्टौविबुभावोमहृत्तरिकाभगवतः स्त्रीयंकरस्य जन्म
 नो मनुस्वाभी एतस्य यवन लब्धिवत्त रागद्वयता जीतबहार क्षतिशायीज्ञानमवन्त धर्ममना नायक भूय ज्ञास्याहं तत्त्वभागजेणे परं तत्त्वभागमा
 देयाहबहार सर्वसाक्षमा नाय स्वर्गदे योगसेमना भगसीकना करबहार गमता साक्षिणि रदित प्रयरउत्तमकुलने निवे जयमा जावइ शक्ति य जसे

मयुगाय तत्तज्जलमुत्तमपरिपक्वां संपद्यवयवत्रयमनुसमाये केय दक्षे पठे कुसले भद्राकी निरुषसिप्योषणए एगमइतमिसामहरपगवा दय
 सपुष्टिबिबुदिकामिगवा गदयरायगवा रायतेरवा देवकुलवा वज्रवा पयवा आरामया उज्जार्णवा क्षत्रुदिसमबलमसुमतनिरतर सनिरपे
 सपुष्टेयनता संपन्निक्रान्ति सपयानानको यत्प्रकारनामसः समदारकः स्यात्प्रपत्तुं स्यात्प्रपत्तुं विविदकारकात्विपिएवापस्य भाग भवतीत्यतज्जाह ।
 तदवः प्रवृत्तमावयवाः सच यत्तदीनीविस्वादिप्यतज्जाह यत्तवान् कालापद्ववापि विविदकारकात्विपिएवापस्य भाग भवतीत्यतज्जाह ।
 दुष्टे निरुपद्रवा विविदुपलदेतु यस्यात्यन्ती पुगवान् एवविषय कीमन्ति युवापीवनवयस्य इदृगापि गलात् मन् मियलोभवत्यतः प्रहयासह स-
 वगदो उवाभाववचनः मेननिरातवइत्ययः तथा स्थिरः प्रलतकायकरवे उक्तोऽयइको प्रसाप यस्यासौ तथा तथादृढ निविहतर प्रवयमापय
 वाविपाह यस्य घटया पृष्टप्रतीत व्यन्तरपादकपे कृत्तकविपनी एनानि परिनिष्ठिततागतानि यस्य यतया मृतादिदशभात् पापिकः
 त्वातस्य परिनिपातः अदीर्गवइत्ययः यत्तनिकिनी निविहतरवयमापकी वनिताविषयानिनी इवयामिमुखौ जातायित्ययः यनी गन्तरी यस्य यनया

ओद्युगाहु दन्तनरसुरेत । त० रयण/अ आथ सवहृगवाए विउष्टति २ सा तेगसिधेग मउपुणं मारुपुण
 अ्युगाहु एम मुमिमलुअिमलकरणेग मगदरेग मन्नीउष्ट्युरहिकसुमगध्रणश्रमिपण पिष्टिमनीहारिमेग

माइनो बरित्यातः तत् पुष्मानिमज्जनवा इति कला वत्तरपीरस्य दिगप्राग व्यपाकनन्ति व्यपक्यवैक्रियसुमुहातेन संगोदयन्ति दमोदसस्य
 न नि यावन्निद्रां निःपानि मद्युवावार्थानां यावत् सत्रनकपाठान् विननन्ति विननन्ति विननन्ति विननन्ति विननन्ति विननन्ति विननन्ति
 बल भावने विप उत्तम एववा तीचकर तेइनीनु नाताइह तेनवीम यस्य पुष्पवन्तर्हे कलापठे । व्यस्य दे देवीवप्रिये । अथानीकनी वनकइगरी
 आह दिवदुमारी नइतरिकाइहं प्रवचन तीचकरनो व्यन्ताभव नदिभा करायू । मेमाष्टं मूको यययामरयोनी इम कधीमे इवानकोहे व्यपकनड
 जाइने वैक्रियसुमुहाइ करीते जालप्रदेव वाधिर बाहे कानीते वंख्यावा योत्रन प्रमाव रंइकरे तेसाभाकरे तेकइउह रवानो यावन् व्यपकनड

तथा बन्धनेन बन्धनपरिहृत्य बुद्धिनीपणरविशिषेण दुपदेन धनेन मुष्टिकया बन्धुः समाहताः सुलस्तादितस्तादृशिताः सुता यनिचिषा
 नियहीकृताः प्रवृत्तप्रवृत्तावस्थपन्थकादयः सादृश्या यस्य सुताया शरमिभयनुरूप्य इ दोन दन्तेन सुसन्त्यागतप्रासाराभाशुवाययम् तन्नीतालपुत्री
 तपार्थेनस समप्रसीद यशुगल द्वय परिपठागलानां तस्मिन्ने सतसद्वृत्ते दार्धेनरत्नपातत्वादितः यादू यस्य सतथा लयन गसादितिक्रमे प्रवननमाक्यिक्रमय
 (तगमने जत्रनऽतिशोभनगमने प्रसदनेकठिनरपापि वस्तुनः सुनेनमय सूकः कस्यापद्वितः दस कार्याणामविलासितकारी प्रदोयान्त्रो कुशलः सम्यक्
 क्रियापरिष्ठानवान मेधावी मरुतमुनद्वष्टमेष्टः निपुण्यशिशोपयतः निपण यथाभवत्येव शिष्यक्रियाम कौशल उपगत प्राप्तः एक सदात शलाकदस्ता
 क सतिस्सोद्विगताकावमुदाय सारत्वादिशलाकाभयोः समानाजनीनित्यर्थः याशष्टावियस्याघोः दक्षसपुनर्मोददयुत्वं संस्माजर्नो घेष्टुशलाकिका यश
 शलाकानिवृत्ता समाना भो गद्दीत्या राजानयथा राज्ञात परवा देवकुलश्रुता सुभाया पुरप्रधानाया मुखनियोगमहेतुनष्टपिक्कानित्यय प्रपाया पानीय
 शास्त्राः श्वाराम वा दयत्सोभनरासुकरतित्त्वाः सद्याम वा स्त्रीबायागतकलाना प्रयाजस्तभायेनादूर्वावलादिमणमवाहनाद्याश्रयभूत सकृदष्ट अस्त्वरितमचपल
 सवध्यात त्वरापचापस्ये सज्जमेवा सम्यक्कुलवराश्रयगमनामयात सत्रस्वरामासमोतमुक्त्य पापव्य कायीरसुक्त्य सज्जमवयतिरखलनमिति निरतर । मम
 आपातराजसाचनन सुनिपुणसत्त्वायाप्यवाद्यम्यापसारखेत्रसुप्रमाजयेदिति । अथोक्तदृष्टातस्य दायानिकमोजनमायाह । तथेतितास्त्वपि योजनपरिमळल

गच्छतु ण तिरिच्छ पञ्चादृण जगत्रनु तित्यपरसम जम्भणनयगरसम सज्जनुसमता जोष्णणवारमळल सज्जहा
 गामं कम्मगरदारणमिच्छा जाय सहेय ज तत्य तगया पत्तया कठया कयधरया श्चसुहमचोक्कु पृइच्छ दु

रक्षेन सनाहरेव सवर्तेषु सुरभिक्षमगन्ध्यामनामितत पिदिमनिर्द्धोरिभनन्धाहुरण तियक्पवान भगवतस्तीशकरभ्य जम्मभवनस्य सवतः समन्तात्
 नामह याम् विबुधैर्विक्रयो ने तेह शिव उपदूधरादित मुमुमृति भागद पापरह छनदन ऊर्ध्वमष्टी शटवह भूमिनल प्रति निर्मेलाकारी ममाहर सयज्जतु
 सा मुरभि मुगत्य कुनन बुद्धमे गन्ते प्रमुवाचित एहयइ पिठ एकठाकस्या ज गत्य तिहयकी मोदारीन माकलतो एहवो गत्य तेयेकरी

धातुनमनार्थं वृत्तद्वयं सुमाञ्जयतानि यतश्च योजनपरिमहत्ते तृत्वंबा पक्षेवा काटुवा कयवरवा असुचिअपवित्र अचोहंसलिज पूतिकं सुरगिगप टलसर्वे
माधूप २ सबाह्य २ एकानि योजननहत्कारस्य च यद्वयस्यनयति आपनीयायोत अक्षरसर्वतोक्वातापक्षम बिषायप पक्षेव भगवास्तीयकर स्तीयंकरमा
ताच तन्नेकायागुन्ति दयागत्यच भगवतस्तार्थंकरस्य तीचकरनातुब नातिपूरणने आगार्यत्य आसुंयत्स्वरैखगायत्यः प्रारम्भाक्षे मग्नुस्वरै गायमान
त्वात् परिगायत्योगीतमवनिष्कास्तन्नार नारस्वरैखगायत्यस्तिस्ति । अक्षार्तुंसावयामिमीनामवमरः । तेखकालचमित्यादि । ध्यत्वा नयर उप्यन्नाक

॥ झगंध हांमह्व अर्ह्मणिश्च २ एणते एहेति २ सा जेगव नयवतित्यपर सित्यपरमायाय तेनेव उवागठति
२ सा जगवतं तित्यपरस एतत्तित्यपरमाऊएष्य एतूरसामतं अगायमाणीतु परिगायमाणीतु धिठति ॥ तेण
काउण २ उहु लोएवत्यह्वतं अठविषाकुमारीमह्वरिअतं सएहिं २ कूहहिं सएहिं ए मयणेहिं सएहिं २
पामापयहिंसएहिं पसअ २ अउमिं सामाभिअसाह्वरीहिं एत्र तचेव पुअग्रणिअं जाय यिहरसि ॥ तं०

[illegible]

बसोसु यहवा श्रीकृष्ण कातह एवध धायरें करारि तीवकरना जन्म भवननद सोपेपर दिगह विविदिनि याअन प्रलाये मोझनकरें अिन युहु।लोपे
काह बरकर धाकर पुबयलो पूबहुइ यावत् तिभज अतिहो योअन परिगदमन पिय नृच पुठ पानदुडाइ कासु कासपु कवर।ओइ अगुबिअप
किइ मसीन हाइ पूतिकरूई वूमअबलू हाइ ऐउव बलू कठाओइ नइ एकालाइ योअन नलन कादिरन नै नावोनि जिहां भगवन्त सोपकर अिन

वासित्व धावां सुभग्नभात् पञ्चशतपीकनीसुगन्धमयमनपञ्चशतकाटुकटवाचित्वेन प्रेय । नम्यपोलीकयासिनीना गजदन्तगिरिगतकूटाष्टके यथा
 क्रीडादिमित्रकोषात् सत्येतावामप्यत्र भविष्यतीति वैभीय यथायासोक्तयानिनीमा गजदन्तगिरिषः झूयते तथैतासासमश्रूयमापत्येन
 तत्र मितस्तरिवायस्ततदाशु तावकाचित्व ताद्येनामागतः पञ्चयर्षेणाह । नेपथका १ नेपथकी २ सुमेधा ३ नेपथकी ४ सुयस्सा ५ यस्समिथा ६ यः
 समुद्ये वारिवेवा ७ यसाइका ८ १ अययतासा यस्तकस्तकाह । तएवंनामिठुलोगयत्यधावनिस्मादि । व्यस्त गवस्सदेयपूयवसिष्ठमभयिषाव्य । किय

मेहकरा १ मेहग्रहे २ सुमहा ३ मेहमालिनी ४ सुवृष्टा ५ वृष्टमित्राय ६ वारिसंगो ७ बलाहया ८ ॥ १ ॥
 तएण तासि उहुओअस्यस्यहाण अठण दिवाकुमारोमहत्त रेअण पत्तेअ २ आसणाइ चलति, एय तत्तेअ
 पुसुअसिअ चाणिअसुअ आअ अम्हेण वेओणुप्पिए उहुओअअस्यस्यहाउ अठदिसाकुमारोमहत्तरिअउ अग
 वउ नित्ययरन अम्मणमहिम करिस्सामे। तअ सुअेहे णभीइअसु तिकुहु उतरपुरत्थिमदिमीभाग अ

भयन २ स्त्रकपु ३ प्रासादावतसकपु प्रत्येक २ वसुभिः सागानिकसङ्घे एय तदयपूयवदित, पायद्विहरन्ति । तद्यथा मपद्गरा १ नेपथकी २
 सुमया ३ नेपथालिनी ४ सुयसा ५ यस्समिथा ६ यस्समिथा ७ यसाइका ८ ततन्नामां अय्यवाक्यास्तव्यानां अष्टाना दिङ्कुमारीगहस्रिकाका
 प्रत्येक २ प्रासनाभिजन्तानि । एय नरेव पयवसितं भाषिन्त्यन् यायन् तयदयानपिपे अर्धेनाकयास्तव्या अष्टौ दिङ्कुमारीगहस्रिकाः भययत

निषकरनी माताळे निडा आअइ आधीने भगयन् तियकरन अन् नीचकरणीमातामे अत्यन्त दूरनर्षी अत्यन्त पाससर्षी मनीचे पपत् लगारेक
 पातीवकी गामप्रारम्भइ परिसप्तपके गानायका गानप्रवत्तिजाले यर्षेमहत्ते तिणे कालाई २ उहुलाक मन्वमगणी आठ कटने यिये यस्सवहारी
 आठदिग्विक्कारी महत्तरिका आपरर्षी मन्दमनना कूटने यिये पीतारना भयनइ यिपइ पीतारना प्रासादायतसकइ प्रत्येके २ व्याहृज्जार सा

[illegible]

યક્તમાત ૨ ત્તા જાગ્ય શ્વેનમવલપ્ત શ્રિહસ્તાત ૨ ત્તા જાઘ્ય ત નહુમ્ય ગઠર્ય મઠર્ય પસતર્ય ઉશ્વસતર્ય
 ક્ષેપત ૨ ત્તા સ્વિપ્યામેય પક્ષુ સર્મસિ । પશ્વ પૂર્ણકામ ધામસિ ૨ ત્તા જાઘ્ય કાલાગમ્યશ્વર જાઘ્ય સુર્યરા

सायबरस्य अस्मभिरिति । तद्युक्ताः पञ्चमस्तुतिरिति । सायबरस्य अस्मभिरिति । तद्युक्ताः पञ्चमस्तुतिरिति । सायबरस्य अस्मभिरिति । तद्युक्ताः पञ्चमस्तुतिरिति ।

उक्तप्रकारेण विरलानि वातराशि घनभावे कदम्बर्भयात् प्रस्पृष्टानि प्रकपयन्ति स्पृष्टोमानि मन्दस्पर्शमसम्भवे रितुस्थगनासम्भवात् परस्मिन्वक्ष्य तस्-
प्रविरलप्रपृष्ट । अतएव रजसा सखरेषु पुत्रलानां स्थूलतमलतपुत्रलानां विनाशमदिव्य छतिमनोहरसुरभिगन्धोदकपये ययति ययि स्वाय । अथ
प्रभुतनूत्रमसुखियते । तत्प्राज्ञनपरिमण्डलक्षेत्रे निहतरजाः कुण्डलरजः कुण्डलीति योगः निहृत भूयः शरयानामायेन भग्नीकृत रजायत्र ततया तत्र निहितस्व
रजसः चक्षमात्रनुयाभाभावेनापि सम्भवति । ततश्चाह । महरजः नष्ट सवया छद्गृहीत रजो यत्र ततया । तयाचष्ट पातोद्भूततया योजनमा-
त्रादूरत पित रणा यत्र ततया अतएव प्रयात सवयाऽशुद्धि रजो यत्र ततया । असेवात्यन्तिकत्वस्यापनायमाह । उपशान रजो यत्र ततया क
त्वाप विप्रलेव प्रत्युपयास्यति गन्धादकद्वयान्निवर्त्तनइत्ययः । अपाया तृतीयकृत्यकरणावनरः । एवगन्धोदकययवानुसारेण पुष्पवाहुराक्षेन पुष्प
यपुष्पादलक्षेन प्राकृतत्वात् तृतीयावैमसमी पुष्पवये यपन्तीति । अत्रैवमित्यादियापयसूचितमिदं सूत्रं श्रेय । तद्यपि येन विप्रसमुपयाएण समाह-
यति २ त । पुष्पवदलए यिठवति । सेनहावायए मालागारदारयसिद्धा जाय सिप्पिवगए एगमइ पुष्कळिअ या पुष्कपहलगया पुष्कचगेरीअया
गहाय रामगखया जायमसता कयगाइगहिआकरयशपसुठयिमुक्षेण दण्डवक्षेण कसुनेण पुष्कपुणोययारकलिअ ययमेय साठेयि सन्धलीगवाययानु जा
वपण्यदलए विठविअता पिप्पामेव पतपतणायति जाव ओअअपरिमण्डल जणपपलयाउरव्यज्ञयस्स यिटठाइसदरुदुग्गस्स पुनमस्स आणुरवेइ
पमाअमित वाव वारसति ॥ अत्र व्याख्या ॥ तृतीययार वैक्किपसमुत्तातेन समययगन्ति । कायः । सयतकायातयिक्कुयवाथे द्वितीय पदतु पुष्पयावराकयिक्कुयवाथे तृतीय समयइत्यथ पुष्पवार्दशकानि यि
क्किपसमुत्तातेन समयइत न तकिसेण एवमचत्रवायलविकुयवाथे द्वितीय पदतु पुष्पयावराकयिक्कुयवाथे तृतीय समयइत्यथ पुष्पवार्दशकानि यि
कवेति । उपयानामको मालाकारदारका मालिकपुत्रः असेय प्रस्तुतकार्ये स्यापकत्वात् स्याद्यायिपुण्डिशिपोपगतः यकामहर्तो पुष्पद्यायिकाया
द्यायत उपरिस्परग्यते इति आद्याद्यायौन द्यायिका । पुष्पैर्नताद्यायिका पुष्पट्यायिका ता पुष्पपटलकवा पुष्पाधारभाजनविद्योप पुष्पद्यायिकाया
प्रतीत यायत् समतात् रतककहे यापराकुसी सुमुसीकरवाय जेशेपु मइव कययइत्तरप्रकारेण गृहीत तथा फलतलादिप्रमुक्त सत् प्रच्छष्ट फलतलाप्र-
च्छष्टविप्रमुक्त प्रकृतत्वात् प्रव्यत्यय स्तवाविशेषसमासः तेन कययइगृहीतकलसप्रच्छष्टयिप्रमुक्तेन दर्शोदयदीन पञ्चयणो न कुसमेन जात्यपेक्षया

[illegible]

मिगमणजाव करेति २ ह्वा जंषय भयत्र तित्यपरे तित्यपरमायाय सेनेय उत्रागच्छति २ हा जाय शुगा

[illegible]

मयत्तु तिरस्परश्च तिरस्परमायाय अपूरमानते इति शास्त्र आगायत्यः परिगायत्यस्तिप्रसीति । अथरुचकयासिलीदिकुमारीवस्तये प्रथम पूवह
चक्यामानाणा वक्तव्यमाह । तेवकालेव । तेववसयवसित्यादि । तस्मिन्काले तस्मिन्मन्त्रे पौरस्त्यरुचकयास्तव्याः पूवदिग्भागवतिरुचककुट-
वाभिन्यो ऽष्टौदिकुमारीमहत्तरिकाः स्वकेषु स्वकेषु कुटेषु तथैव यायद्विहरन्ति । तद्यथा । नन्दानरा १ य समुषये मन्दा २ आनन्दा ३ मन्दिपदे
ना ४ विजया ५ य पूववत् वीजयन्ती ६ जयन्ती ७ अपराजिता ८ इत्येतानामतः कथिता शेषं आसुमकपायधिप्रयोगभगवद्द्वानपरपरश्रानस्थ-
न्वाभिर्यागिककृतपापविभानविकवेद्यादिक तथैव यावद्यस्माभि मन्त्रेणैवमिति क्त्वा भगवत्सनीयकरस्य पूवहचक्यास्तुथ पूवहचकसुभागसत्यात् पूये

यमाणीत्तु परिगायमाणीत्तु चिह्नति ॥ तेण कालेण २ पुरत्यिमरुअगवत्यस्मात्तु छठदिसाकुमारीमहत्तरिस्थात्तु
सप्तहिं २ कूटहिं तहेव जाव विहरंति । त० णटुसुराय १ णदाय २ आणदा ३ णदिवद्वणा ४ विजगोय ५
वैजयन्ती ६ जयन्ती ७ अपराजिता ८ ॥ १ ॥ संसतचेव जात्र तस्सेहि णभीहस्सत्तु तिकहु भगवत्तु तित्य

त्रे वापागन्तु सपामत्ययावदानायत्यः परिगायत्यस्तिप्रसीति, तस्मिन्काले तस्मिन्मन्त्रे पौरस्त्यरुचकयास्तव्या अष्टौदिकुमारीमहत्तरिकाः
स्वकेषु २ कुटय तथैव द्विहरन्ति । तद्यथा मन्दाच १ नन्दाच २ आनन्दा ३ मन्दिपदी ४ विजया ५ वैजयन्ती ६ जयन्ती ७ प
राजिता ८ ॥ १ ॥ शेषं तदेव, यावद्यस्माभिर्मन्त्रेणैवमिति त्वा भगवत्सनीयकरस्य नीयकरमातृप पुरतस्मादवावस्तगता आगायत्यः परि-

कृतमां वादनाकरीने फल्लनी जपो वरसाव वरसावीने यायत् रुद्रागन्तमुय पूवह करो धपति यावत् सुरर इन्द्रमह आयायायोग्य तेव आजम
परिमहलकरीने जिह्वां भगवन्त तिचकर अमे नीयकरनी साताद्ये तिह्वा आवह आवीने यायत् लगारेक गानीपकी विजोपह गानीपकी रहइ ।
१६ तिषेकाले तिचसमय पूवदिशिनां रुचकनी यस्सहारी (तिरमाधपकमासा द्वीपमे विपे मध्यजागे मलयफारे गानुनोतरनी परे रुचकमासा पवत

तो दृष्टान्तप्रार्थो इव्यं बोद्धव्यमस्मिन् । भृङ्गगणदिविलोचनाद्युपयोगी वाचाता स्यादपि विद्येयकपरनिपातः प्राकृतत्वात् आगायत्यः परिगायत्यसि
 एतीति । अत्रपञ्चकादि स्वरूपमरूपस्यैव एकादशेन एकादशे द्वितीयादेशेन प्रयोक्तव्येति यादेशेन एकविंशे रूपकद्विपञ्चमुच्यते यलयाकारो रूपकद्वि
 त्रयपुरीति यागागसदृशादुच्यते । मूले १००२२ अच्ये ३०२२ शिखरे ४०५४ योजनानि विस्तीर्यः तस्य शिरसि चतुर्विंशत्ये पूर्वदिशि मध्ये सिद्धायतन
 कूटं मन्त्रयोः पादयोः बालारि २ दिक्कुमारीकां कूटानि मन्त्रोत्तराद्या स्तेपुवसन्तीति ॥ समसि दक्षिणरूपकत्वात् ॥ तस्य काले सुनि
 त्वादि । तस्मिन्काले तस्मिन्समये दक्षिणरूपकत्वात् इति पूर्ववद् रूपकशिरसि दक्षिणदिशि मध्ये सिद्धायतनकूटं सममतस्तत्वारि २ कूटानि तत्र
 यामिष्यदस्यः । अग्नीविक्कुमारीमन्त्ररिकाः तस्यैव पादद्विद्वरिति । तद्यथा सगाधरा १ सुमदसा २ सुमदसा ३ यगाधरा ४ सस्तीवती ५ त्रीपय-

यरसस तित्ययरमाऊष्य पुरत्यिमेण स्यायसहस्यगयात् स्यागायमाणीत् परिगायमाणीत् चिहति ॥ तेण
 कालेण २ दाहिणरुथ्यगवत्यद्यात् स्यठत्रिसाकुमारीमहसरिस्थात् तहेय जात्र त्रिहरति । सं० समोहारा १
 सुप्यदयाय २ सुप्यदुद्धा ३ जसेहारा ४ छच्छिमर्ह ५ सेसमर्ह ६ चिन्नगुप्ता ७ यमुधरा ८ १ तहेय जात्र

गायत्याः सिद्धति, तस्मिन्काले तस्मिन्समये दक्षिणरूपकत्वात् अग्नीविक्कुमारीमन्त्ररिकास्तस्यैव पादद्विद्वरिति ॥ तद्यथा-समाध
 रा १ सुमदसा २ सुमदुद्धा ३ यगाधरा ४ सस्तीवती ५ त्रीपयती ६ चिन्नगुप्ता ७ यमुधरा ८ १ तस्यैवपादयोः पुमाभिरपि भवेत्यव्यमिति कृत्या
 दार ते ८४ इत्येतत् पावनं छच्छिमर्ह इम १० इत्यार बावीस यत्र याजनं पोद्दला जियर प्यार इत्यार छते सोयीस यत्र योजनं पोद्दला तेन स्य प
 नतमं पूजयिष्य शिखरे सिद्धायतन कूटस्य तद्दने सोपवेर आठदिशा कुमारीमा ८ कूटस्य इम ४ दिशि ते मय २ कूटस्य अने ४ विदिशो यजेयकूट
 इम ४० कूटस्य त गादि आठ दिक्कुमारी मन्त्ररिकाद पोतान्ते कूटने विदे प्यार कूटने सिद्धायतनस्य अने एवमेव श्रीगङ्गुमारीकात् रद्दं तत्र यत्र

तो ६ बिजमुद्रा ७ वसुधरा ८ १ तथैव यावद्युपानि नभेतव्यमिति कृत्वा निमज्जनस्योदकिक्रिदिगागतत्वा द्विचक्रदिग्भागे निमज्जन्ती रूपमोपयोगिं ब्रह्मपूष ऋतशङ्कता व्यागायत्यः परिगायत्यस्ति एतीति । यावत् पदिमरुषस्थाना यन्मयमाह । तेष्वकालेष्वमित्यादि । सर्वतथैव गयर पदिमरु चक्रवास्तव्याः पश्चिमदिग्भागवतिक्रवचक्रमाश्रित्यइति । नाभाध्यासोपयोगाह । इलादेवी १ सरादेयी २ पश्चिमी ३ पटनायती ४ एकमासा ५ मन्मथिका ६ भद्रा ७ सीता ८ चःसमुच्चये छापुमीर्बेति कूटव्यवस्था तथैव पदिमरुषकागतत्वा निमज्जनमन्योः पश्चिमदिग्भागे तालयुगत व्यञ्जन तदुत्तरागता स्ति ए- मीति । शरीर्याश्रयैवमेवेति । तत्तन्मन्त्रमाह । तेष्वकालेष्वमित्यादि । व्यञ्ज । नयरमुत्तररुषकधास्तव्या उत्तरदिग्भागवतिक्रवचक्रयासिन्यइति । ना- मान्यासोपयोगाह । अलमुना १ मिम्रकेशी २ पूषङ्गीका ३ चः प्राग्यत यारुखी ४ वासा ५ सयप्रभा ६ धैर्येति प्राग्यत् भाः ७ ह्री ८ यासरत कूटव्य

तुझेहि नभीइश्यखं तिकहु, जगवने तित्ययरसन तित्ययरमोजएश्य दोहिणेण भिगारहृत्यगयाहु अगायमा
णीनु परिगायमाणीनु चिठति ॥ सेण काळेण २ पञ्चल्यिमरुअगवत्यखाहु अठ दिमाकुमारीमहत्तरियाहु
सएहि २ जाय विहरति त० छलोदवी १ सुरादेवी १ पद्मी ३ पउमावई ४ तहा एगणासा ५ णवमि

अनवतस्तीर्णस्य तायकरमातु न दक्षिणे भृङ्गारहस्तगता आगायन्त्य सिधुमि, तस्मिन्काले तस्मिन्समये पश्चिन्नरुयकया
स्तथ्याः अष्टौदिकुमार्यामहस्तनिकाः स्वक्षेत्रे २ कटेषु यावद्विहरन्ति । तद्यथा-इदार्देवी १ सुरादेवी २ पूणिषी ३ पट्टावली ४, युक्तावा ५ भय-

रुचययतना सबभूट एकइजार याजनखवा मलइ एकइजार योजनपाइला यिचि साइसासमइ योजनपाइला उपरइ पावसइ योजन पोइला जायय। तिमज यावत् विचरइ । तेकेही मन्दानरा १ मन्वा २ म्मानन्दा ३ मन्वीयदंती ४ विजया ५ वैजयन्ती ६ जयन्ती ७ अपरानिता ८ सेपसय तिमअ जाववो यावत् तुको भय न पाभास्यो इम कहीने जगयला तिर्यकरनइ अने विचरणी माउ। पूबदिशि साहमी आरोसा हापसाहि

यस्या तथैव उत्तररुच्यागतास्वास्त्रिनक्षत्रयो उत्तरदिग्भागे वासरपुल्लगता आगायत्यः परिगायन्त्यस्तिमुक्तिः । अथ विदिष चषकाग्निमीनामगमनाय-
 मरः । तेषुकास्तत्रित्यादि । व्यक्त नवर विदिगुरुषकासाक्षाः सप्तयि रुचकपयतस्य शिरसि चतुर्ष्वक्षे चतसृषु विदिष एकैक कट तत्रयासित्य
 यतायाविदुषकायौ पावद्विरिति । इमावस्थानागे विदुषासी नक्षत्ररिक्ताइत्युक्ताइति । यतामाधेगाव्यादिकमेव सामान्यं निश्चय ममशये
 विप्रश्नका २ यतरा ३ वीरगमिनी ४ तथैव वाचकमेवाव्यनिति इत्या विदिगासतस्यात् भगवत्सतीपकरस्य तीयकरभातय चतसृषु विदिषट्पिपिका

श्या ६ भद्रा ७ सीष्याय ८ श्रुठमा ॥ १ ॥ तथैव जाय तुल्लेहि णभीठ्ठस्युत्तु तिक्कट्टु भगवत्तु तित्ययरस्म
 तित्ययरमाऊपस्य पसुत्थिमेण ताडिअट्ठहस्यगयात्तु श्यागायमाणीत्तु परिगायमाणीत्तु चिठ्ठति । सेणकाले
 ण २ उत्तरिस्सिठ्ठस्युगयस्यस्युत्तु जाय चिठ्ठरति । श्रुत्युमा ३ मिस्सकैसीय २ पुठरीश्याय ३ चारुणी ४ हा

निष्ठा ६ जहा ७ वीताच ८ अष्टमी ॥ १ ॥ तथैव पावद्वयुपमानिरपि न जतव्यमिति कृत्वावायद्गुगनसतीयकरस्य तीयकरभातय पचिममास
 दूताइलगतताः आगयत्यः परिगायत्यस्तिमुक्तिः, तस्मिन्काळ तस्मिन्गमये उत्तररुचकासाक्षाः पावन् । तद्यथा अ जन्तु पा १ मिषन-

सर्पे ते ईशन् मालीयकी मिषन मालीयकी वडन १४ तिक्कट्टाते तिक्केसने दण्डिदिशिता रुचकमी यमचद्वारा आठ दिशाकुमारी मङ्गलरिक्ताइ
 तिमत्र पावत् विचरइत्ते । तेष्वेको वनाइता १ शुभकीडा २ सुप्रबहा ३ पभापरा ४ सस्तीवमी ५ गयवती ६ पियगुमा ७ यवत्तरा ८ तिगत यायत्तु
 तुल्ले भय मयामस्यौ इम कही नमबल तिपकरज अने तिक्कट्टाति नाताने दण्डिदिग्गि पाणीइ पूण अ गारकाजश वायमा खेदग अगारेक
 मालीयकी विसेव नीतगालीचकी वेसेत्ते ॥ तिक्कट्टाजइ तिक्केसम पचिमदिशिमा रूपवपयतमी यमचद्वारी आठ दिशाकुमारी मङ्गलरिक्ता पाताएमे
 पावत् विचरइत्त । तेष्वेका इसादेकी १ सुरादेवी २ पचकी ३ पट्टावती ४ तिक्क यकनाका ५ नयनिडा ६ भद्रा ७ आता ८ यजाठ तिमत्र पावत्तु तु

१ लंगता आगायत्याः परिगायत्य सिक्कतीते । अथ मध्यरुचकयाऽथ्य आगमायतव्याः । तेषांकासेषुमित्यादि । तस्मिन्काले तस्मिन्समये मध्यरुचक

सा ५ सप्तपञ्चा ६ चेषसिरी ७ हिरी ८ चेष उत्तरत् १ तद्देव जाय वविष्ठा भगवत् तित्ययरस्स तित्य
यरमाउएषु उत्तरेण वामरहस्यगयात् व्यागामाणीत् चिठति ॥ तेषांकासे २ विदिसि
रुच्यगवत्यद्यात् वत्तारिदिसाकुमारीमहत्तरिष्ट्यात् जाय विहरति । त० चित्ताय १ चिन्नकणगा २ सत्तेरा ३
सुदामिणी ४ तद्देव जाय गन्तीहस्यस्रसिक्कह, वविष्ठा नगवत् तित्ययरस्स तित्ययरमाउएषु चउसुविदिसासु

मी २ पुत्तरीकाय ३ पाककी ४ वासा ५ गयंप्रभाचैय ६ आ ७ ही ८ खेवात्तरतः ॥ १ ॥ तथैव यावद्वित्याभगयताः तीपकरस्य तीपकरमातुय
उत्तरेणामरहस्यगताः व्यागायतत्यः परिगायत्यसिगुन्ति, तस्मिन्काले तस्मिन्समये विदिकुरुचकयास्तयावत्तारिदिसाकुमारीमहत्तरिकाः यावद्वि-
वरन्ति ॥ तद्यथा चित्ताय १ चिन्नकणगा २ गतेरा ३ सौदामिनी ४ तथैवयायद्यत्तेत्यमिति कल्यायवित्याभगवत्ततीपकरस्य तीपकरमातुतिसु
विदिमुशपिकाहस्यगताः परिगायत्यसिगुन्ति ॥ तस्मिन्काले तस्मिन्समये मध्यरुचकयास्तया वत्तारिदिसाकुमारी मध्यरुचिकाः स्यसे

स्ते मयीदम्यो इम कशीम भगवत्त तीपकरने अने मायकरनो माताते पदिस यीजकाः पायमी लङ्गनद्वयत् गातीपकी विसेयद्व गातीपकी यद्वसद्व ४० ॥
तत्तद् कालाद निर्देमने उत्तर दिशिना रुच्यययतनी यद्यद्यदारी यायत्त पिचरप ॥ तैकेही व्यालमुसा १ पितकेमी २ पुत्तरीका ३ घातुदी ४ वासा ५
सुवप्रभा ६ निचय श्री ७ प्री ८ यथाह उत्तरदिशिनी १ तिसव यावत् पाकीमद्व भगवत्त तीपकरमद्व अने तीपकरमी गाताते उत्तरदिगे पामर
वायनीसद्व इयत् गातीपकी सससपर्थे गातीपकी यद्वसद्व ४८ तिसकाशद्व तिसद्व समद्व तेइय रुच्यययत्त एतरे प्यार विगि गजेकु फूटर्थे
तिहानी भवचहारी प्यार विक्कुमारी मद्ववरिकाद यावत् पिचरप । तैकेहा चित्ता १ चिन्नकणगा २ गतेरा ३ सुदामनी ४ तिसव यायत्त यादीने

यस्या तथैव तत्तत्कालगतस्याज्जिनकर्मणो कर्त्तरिभूतानि कर्त्तरहस्तगता आगायत्याः परिगायत्यल्लिङ्गानि । अथ विविध वक्त्रवागिनीनामगमभाव-
परः । तत्कालगतस्यादि । व्यक्त, नवर विदिगुरुषकवास्तव्या सप्तमिष रुचकपयतस्य शिरसि चतुर्थैवत्वे चतस्रय विदिश एकेक कट तत्रयासिन्व
यताकाविदिक्कुमार्यो पावट्टिहरन्ति । इमावस्वानागे विदन्तु त्पारी मङ्गरिकाहृत्युष्टावति । एतामावेगात्याविदिमेव नामाम्यय विद्वाः प ममद्यपे
विपयनका २ शतरा ३ मौदामिनी ४ तथैव वाचकमेताव्यन्ति कृत्वा विदिनामतत्वात् मगवतस्तीषकरस्य तीषकरभासिच चतस्रयु विदिचटोपिका।

श्या ६ भद्रा ७ सीश्याय ८ अष्टमा ९ ॥ तथैव जाय सुप्नेहि णभीहृश्यु तिकट्टु भगवन्ने तित्ययरस्म
तित्ययरमाज्जगथ्य पञ्चत्येमेन सालिअट्टहृत्यगयान् श्यागायमाणीन् परिगायमाणीन् चिठ्ठति । सेणकाउ
ण २ उत्तरिस्वरुथ्यगवत्यश्वात् जाय विहरति । अष्टदुमा ९ मिस्मकेसीय २ पुढरीश्याय ३ चारुणी ४ हा

निष्ठा ६ जम्मा ७ यीताव ८ अष्टमी ९ ॥ तथैव यावद्युपमानिरपि न प्रतव्यमिति कृत्वायावद्गुणवत्तापकरस्य तापकरमातय पथिममात्त-
यत्तहृत्यगताः आगायत्याः परिगायत्यल्लिङ्गानि, तस्मिन्काले तस्मिन्गणने कर्त्तरुचकवास्तव्याः यावन् । तदुपा २ लम्बया १ भिन्नत

सहमे इदन् गातापकी भिन्नत गतीपकी यद्मह ०४ तिचइकाते तिचैसने दविचविदिगिना कृचकमी यमपुहारा आठ दिगाकुपारी मङ्गरिकाइ
तिमत्र पावत् बिचरइहें । तक्केहा सुमाहारा १ सुमकीका २ सम्युद्धा ३ यगापरा ४ लस्तीवनी ५ गपवती ६ पित्रगुत्ता ७ यमन्थरा ८ १ तिगय यायत
मुझे भय मवानस्यो हम कही नगवत्ता तिचकरतइ अने तिचकरति माताम दपिचदिदि पिओइ, पूछ पु गारकजय जायमा लेइन् मगारेक
गतीपकी विसेव मोतमातीपकी बेसेहें ॥ तिचकातइ तिचैसम पथिमविदिगिना रूपकपयतना यमपुहारी आठ दिगाकुपारी मङ्गरिका पाताइमे
पावत् बिचरइहें । तक्केहा इतादेकी १ सुरादयी २ पुपकी ३ पट्टावती ४ तिच यकमाशा ५ नवलिङ्गा ६ भद्रा ७ यीता ८ यमाठ विमत्र पावत् मु

३. अगता आगायस्यः परिणायंत्य स्तिष्ठन्ती ते । अथ मध्यह्निकया सित्य आगमयितव्याः । तेषु कालेषु मित्रादि । तस्मिन्काले तस्मिन्गमये सप्यरुपद

ॐ ५ सद्यप्यना ६ वेवसिरी ७ हिरी ८ चेव उत्तर १ तहेव जाव वदिता भगवत तित्ययरस्स तित्य
 यरमाउएस्य उत्तरेण वामरहत्यगयात ध्यागायमाणीतु पिरिगायमाणीतु चिठति ॥ तेणकालेण २ विदिचि
 रुत्थगवत्यह्वात वप्पारिदिसाकुमारीमहप्परिस्थातु जाव यिहरति । त० चित्ताय १ चिक्कणगा २ सत्तेरा ३
 सदाभिणी ४ तहेव जाव णत्तीहस्यत्तित्ठह, वदिता नगयतुतित्ययरस्स तित्ययरमाउएस्य घउसुविदिसासु

ग्री २ पुष्यक्रीकाच ३ ब्राह्मणी ४ हावा ५ नर्वप्रभावेय ६ आ ७ मी ८ खेवासरतः ॥ १ ॥ तथैव याचद्वन्वित्याभगयतःताद्यकरस्य तीयकरमाह्वय
पक्षरेषामरहदागताः छागागमस्यः परिगाह्यस्तिमुन्ति, तास्मनकाल तस्मिन्समये विदिक्पुष्यकयासाय्यावतस्यादिक्कभारीमदतरिकाः यायद्वि
वरन्ति ॥ तद्यथा चित्राच १ चित्रकनका २ शतैरा ३ मीदोमिनी ४ तपेययायमनेतय्यमिति कृत्यायवित्वाभगयतसीयेयरव्य सीयदरमातुपुतिस्सु
यिदिनुशपिकारहस्तगतच्छागयस्यः परिगापन्यस्तिमुन्ति ॥ तस्मिन्काले तस्मिन्समये नध्यरुषकयाःसाय्या यतस्त्रोदिक्कभारी मपसरिताः स्वको

श्री भयीइस्यो हम कहीन भगवत् तीर्थकरने अने भायकारी सातसे पछिम धीकाणः हायना लइमइ इपत् गातीयकी मिसेपइ गातीयकी यवसइ ४० ॥
 तिबइ कासइ तिबेससे अतर दिगिगा रुषकपवसनी यवसहारी यायत पिबरइ ॥ तेकेही आलपुसा १ मितकैनी २ पुठरीका ३ घाण्णी ४ फासा ५
 सबममा ६ निदय श्री ७ श्री ८ एथाठ अतरदिगिनी १ तिमज यावत् पादीनइ भगवत् तीर्थकरनी साताने अतरदिगे जागर
 हायनासइइइ इपत् गातीयकी समसपखे गातीयकी यवसइ अ तिमकामस तिणइ समस तेइज रुषकपवस सपरे अपार विमि मुकेकु कइरुं
 तिहाणी बसबहारी अपार मुकेकुमारी महतरिकाइ यायत् पिबरइ । तेकेहा विना १ पित्रकनका २ अतेरा ३ सुदामनी ४ तिमज यायत् यादीनेने

तस्य। मध्यप्रागयति रुक्मकवामिम्य कायः। चतुर्विंशत्यधिकचतुःसहस्राप्रमाणे रुक्मकमिरोविस्तारे द्वितीयसहस्रे चतुर्दशभिषु चतुर्षु षोडशे पृथगदि
नेष चतस्रस्तः वसुतोत्ययः। श्रीछांभयदेवसूर्यस्तुपद्यागवृत्तौ मत्स्यखण्डेने मस्त्रिमरुद्रागवत्पद्याइत्यत्र रुक्मकद्वीपस्यास्पन्मरारुद्रासिम्य इत्याहुः। यत्र
नव वहुसतगम्य। चतस्रा दिक्ककारिका यावद्विहरन्ति। तद्यथा। रुपा १ रूपाभिजा २ सहपा ३ रूपाभिजा ४ तथैव युज्याभि मन्त्रेतव्यमिति
नव वहुसतगम्य। चतस्रा दिक्ककारिका यावद्विहरन्ति। तद्यथा। रुपा १ रूपाभिजा २ सहपा ३ रूपाभिजा ४ तथैव युज्याभि मन्त्रेतव्यमिति

दीयिष्याहृत्यगयात् परिगायमाणीत् विठति । तेषकालेन २ मासमरुष्मगबल्यष्टाद्यैः च
 सारिदिगङ्गमारीमहत्तरिष्यात् सएहि २ कूर्कहि तदेव जाय विहरति । त० रुष्या १ रुष्या २ सुखा ३ रुष्य
 गायई ४ तदेव जाय तुम्मेहिपमीहसंसिक्कद् नगवत् तित्ययरस चउरगुलत्रज्जणान्निणोलं कप्यति २ सा विम
 रग खनति २ सा विस्वरगेणामिणिहणति २ सा रयणाणय बहुराणय पुरेति २ सा हरितालिष्याए पेठ यधति

पु ३ कूटपुन येवयाववृद्धिर्भति २ तद्याप्यारूपा १ रूपकावली ४ सयैवयुष्माभिन्नप्रेतय्य भित्तिकास्या भगवतस्तोपंकरस्य यत् ५
हुनपत्रेनाभिमासकवपयति । कस्यचित्वादिदक खनन्ति कनित्वाविदरकाभि निधानयन्ति निधानयित्वाट्टैवज्जीय पूरयन्ति पूरयित्वावृत्तितालो
ने ५ पीठकप्रतिपीठयध्यातपुपरिहरितालिकावपयन्ति विविचित्रादि कदलीगुह्यविचिखयन्ति ततस्तस्यां कदलीगणपाका यदुसप्यदेयनागेशोचिबनु

ગુરુદેવને એમ સીંચકરનો જાનાને આરવિદિશિ શૂનિને રિવે દરાવિ જાપનાં સદમદ્દ હવત્ ગાતીયકી વિસેપ ગાતીયકી યદમદ્દ ૫૨ તિલે
 મનવલ નિષ ૭ મધ્યસકલ્પીયની કમલકારી કલ્પક ક્રીપના ગાહિતા અપને રિવે જલસદ્દારી આરવિદ્દુમરીકા મદ્દરિલ્લ પોતારને કુટેપી તિ
 કાર્તે તિલેમને નવ પાલત્ લિલરદ્દ ૧ તલકી કુપા ૧ કુપાગિદ્દા ૨ મુલ્પા ૩ કુપલાવતી ૪ તિલ પાલત કદારને તુલને મીલો ની કન કદારને મનવલ તિયેકરનો
 આર આનુજ કર્તીલદ્દ નામિલલ કાંપદ્દ કાંવીને કાદ પલે પલેને કાદને વિલે નાલિલલ પાવે પાવીને રલકરી કર્તેકરીને કાદપૂરે પૂરીને પો

कृत्वा भगवत्सलीचक्रस्य चतुरधुनयत्रै मारिनाल कल्पयन्ति कल्पयित्वा च विदरक गभस्तन्ति युमित्वा च विदरकैकलिपताभाप्रिभामयति निधान
 यित्वा च रवे द्ययत्ने च प्राकृतत्वाद्भिन्नस्वित्ययः पूरयति पूरयित्वा च हरिताविकाभिदू धाभिः पीठ सश्रन्ति कायः । पीठस्य ध्या नमुपरिहरिताविकाय
 पतीत्ययः । विवरकसमनादिकच सर्वे जगदवयववस्याशानानि इत्यर्थे पीठयथा च त्रिदिगिपदिमावज्जद्विषये श्रीणि कदलीगङ्गाणि विकुरुवैति ।
 ततस्तेषां कदलीगङ्गाणां बहुमध्यदेशभागे श्रीणि चतु शालकानि भयमविशेषान् विकुरुवैति । ततस्तेषां चतु शालकानां बहुमध्यदेशभागे श्रीणि चि
 हाममानि विकुर्येति तथा सिद्धासमानाभयपेतादुष्टो यशस्यामः प्रश्नः ? सिद्धासनामा सर्वोयशः कः पूयवद्वज्रस्त्रिभयः । सप्रति सिद्धासनविक्रयदा

२ ता तिदिंसि तत्त कयलीहरणं विउवृति । तएण तेसि कयलीहरणाण बज्जमपुवेसजाए तत्त चउस्सालए वि
 उवृति ॥ तएण तेसि चउस्सालगाण बज्जमपुवेसजाए तत्त सीहासणा विउवृति । तेसिण सीहासणाण सुय
 मेच्छासवे यणावासे, पं० सखीयसत्तं ज्ञाणिषुव्वी । तएण तात्तं रुशुगमपुव्वयसुव्वान् चत्तो रिदिसाकुमारीमहत्त

शासनाणि विकवन्ति ततस्तेषांचतुःशालकानां बहुमध्यदेशभागे श्रीणि सिद्धासनानि विकयन्ति विकुव्यतेषां सिद्धासनानां । अयमेतद्वृत्तपोषणायासः
 प्रश्नः ? सर्वोयशकोभस्त्रितयः । ततस्त्वासुचक्रमध्यवास्तव्या बतस्त्रोद्विक्कमारीमहत्तरिकाः यत्रैवभगवान् तीयकरः तीयकरमासाच तत्रैवोपाग
 शुति उपगत्यजगत्त तीयकर करतलसुपटेन तीयकरमातरच याद्वान्निगृहति गृहीत्या यत्रैववातिशक्त्यं कदलीगङ्गा यत्रैवपतुः गाल,
 दयापयाधीने मार्चे हरिताविका द्वीपवायव्य द्वात्रे पीठ व्यापव्य कापीने बिबिदिगि पूयदक्षिणाउत्तरदिशि त्रिणि केलीगङ्गा विकुयव । विचारपखी
 तेइकेसिगृहनें बहुमध्यदेशभागे बिचि त्रिप्प वासाल भयम बिसेव विकवव । तियारपखी तेइ चोशाला भयननें बहुमध्यभागव त्रिप्प सिद्धा
 सग यिकुवव, तेइ सिद्धासमनो एइवो वणव्यास स्वरूपत्ते, सिद्धासमनो यण ग पूयलीपरइ सब कइयो । तियारपखी ते रुचक द्वीपनो मांदि

वासाय। मध्यप्रागयति रुचकवासिम्य जायः यतु विंशत्यपिकचतुःसहस्रप्रभावे रुचकगिरोविस्तारे द्वितीयसहस्रे यतु गिग्वभिपु यतु पुं फुटये पूवादि
 क्रमेण यतु सप्तत्रयायसतीत्यथः । माध्यमयदेवयूरयस्तुपष्टागवृत्तौ मल्लस्यप्यपने मल्लिसरुखगवत्पद्याइत्यत्र रुचकद्वीपस्याभ्यन्तरादंवासिम्य इत्याहुः । अत्र
 तत्त्व बहुसतगम्य । यतस्तो विक्रमपरिका यावद्विहरन्ति । तथाया । रुपा १ रुपायिका २ रुरुपा ३ रुपायिका ४ तथैव युष्मानि मनेतव्यमिति

दीयिष्याहृत्यगयाठे स्थागायमाणीठे बिठसि । सेणकालेण २ मास्समरुअगवत्यसु।ले च
 सारिदिगूकुमारीमहत्तरिस्थाठे सरणिं २ कून्दि तहेय जाय विहरति । स० रुस्था १ रुस्थसा २ सुस्थसा ३ रुथ
 गाथइं ४ तहेय जाय तुम्मेहिणमीहसुत्तिकट्टे नगवठे तित्ययररम यउरगुलवज्जणान्निणोले कप्यतिरसा विअ
 रग स्वअसि २ हा विस्वरगेणाभिणिइणसि २ सा रयणाणय यहराणय पुरेतिरन्ना हरिसालिछाए पेठ यधति

पु २ कूटपुनयेवपायविहरन्ति २ तथायरुपा १ रुपायिका २ रुरुपा ३ रुपायिका ४ तथैवयुष्माप्रिजनेतव्य मितकत्वा भगवतस्तीयेकरस्य यतः
 रुमयत्रमाप्रिनालंकरयन्ति । अस्त्वित्वाविहरत्वनन्ति कनित्वाविहरत्वनन्ति निपायमयन्ति निपायमित्वावेवनेय पूरयन्ति पूरित्वाइरितालो
 निः पीठकप्रन्तिपीठयध्यातदुपरिहरितानिक्तावयन्ति चिदिगिन्नादि कक्षीगुह्वविक्कयन्ति ततसायां यदशीगवथा यदुमप्यदेयनागेत्रीयिचतुः

भगवत्त निरकरने एम तीषकरलो मानाने च्यारविदिचि कूबिने चिरे दीवि षापमां सेइंसइ इयत्त गातीयकी विसेय गातीयकी यइसइ ५२ तिरे
 काले तिरेमने मय्यरुचकद्वीपनी वसवइगारी रुचक द्वीपना गादिना अयने चिये वसवइगारी च्यारदिङ्गुमारीका मइतरिका पोताएने कुटेपी ति
 नत्र यावत् विहरत् । तकरी रुपा १ रुपायिका २ सुरुपा ३ रुपायिका ४ तिन यावत् कइमाने तुइने भीको मो इम कइने भगवत्त तिरेकरलो
 च्यार आंगुल कर्त्तमइ नाभिमाळ कोणइ कांपीने छाड पई पचीने छाडने विदे मानिमाळ पावे पापीने रजकरी कर्त्तकरीने काइयूर पुरीने पो

हं वठशालमकनयें निहा विहासगयें विहां आवह छावीमें भगवन्त तिर्थकरपत अर्ने तियकरनीभाताप्रते विहासगनें बिपे घेसारे घेसारीने त्रिचि प्रकारम पाठाएकरीए ज्ञान कराबे । येकेहा सुगन्ध पूषांदिक् मिश्रितपाखी १ जाइ प्रमुपकूलवासित पाखीइ २ जेवल सुइपाखी ३ खाम

मनारीयकृत्यमाह । तयत्वं तांशु रुअमगमन्यवाठं बत्तारि दिवाभुमारीशुहत्यादि । ततस्ता रुचकमध्यवासाया सतलो दिक्कनारीमयुत्तरिका य-
त्रैव भगवोलीयकर लीयकरमाताह तत्रैवापाकृति । उपागत्यच भगवंत तीर्थंकर करतलपुटेनटीचकरमातरण्य बाह्यजि मनुमिति गहीत्याच यत्रै
य राचिवात्यं करलीनृय यत्रैवच वतुःआलकं यत्रैवच विहासने तत्रैवोपाकृति उपागत्यच भगवंत तीर्थंकर लीयकरमातरच विहासने निवाद्य

रिश्वात्तु जेनेव मयवतित्ययरे तित्ययरमायाय सेनेव उवागच्छति २ सा भयव्यं तित्ययर करयलसपुंनेण गि
गह्दु तित्ययरमायरच बाह्यादि गिस्वति २ सा जेनेव बाहिणिस्त्रे कयलीहरपु जेनेव चउस्साछए जेनेव सी
हासने सेनेवउवागच्छति २ सा मयव तित्ययर तित्ययरमायरच सीहासने गिसीस्त्रावेति २ सा सयपागसह
स्सपागेहिस्त्रास्मि गंति २ सा सुरजिणा गधत्रहवण उवह्नेति २ सा मयवतित्ययर करयलसपुंनेण तित्ययर

यत्रैवविहासने, तत्रैव उपागच्छति उपागत्यचमयवस्ततीचकर तीचकरमातरण्य । विहासनेनिवाद्यति निपाद्यगतपाक सहासपाकैः तैरैरम्यन्यवति
अभ्यङ्गयित्वा सुरभिनामन्यवतर्केन उदृत्यंयति उदृत्यं भगवस्ततीर्थंकरं करतलपुटेनतीर्थंकरमातरण्यवाठोपवदति गृहीत्वा यत्रैवपीरस्त्य कदलो
यत्र यत्रैव वतुःआल यत्रैवविहासने तत्रैवापाकृति उपागत्यच मयवस्त तीर्थंकरतीर्थंकरमातरच विहासने निवाद्यति । निपाद्य त्रिगिरुदकेभे

सा आठुनई जिने वसवद्वारी व्यारिदिक्कनारी लहत्तरिका जिहां प्रगयल तीर्थंकर प्रते अने तिचकरनी माताह, तिहां आचह छादीने भगवत्ता
लीचकर मति करतल सपुंठहलसपुंठह करीने अने तीचकरनी माताहइ तेमति बाहिरीने गहइ यदीने जिहां रचियदिशिनु कोलीगृहह
त्रिहां बाजासमयनई जिहा विहासनेति तिहां आचह आकीने प्रगयल तीचकरमातर अने तीचकरनी माताप्रतह विहासनेने विचे बेसारच
बनारीने वा ठपकीय लीयनु मयवतपाक इस सहस्रपाक छउपाक प्रमुप मुगत्य तल मसु न करे करीने सुरभि महाभुगव्य गन्धपुह पुर्बेकरीने छज

जीवचंदनकाष्ठानि वहरत सकामयस । तातस्तोभागिनीया देया स्वाभी रुचकमभ्यवास्तथाणि अतएभि दिक्कुसारीमदतरिकाभिरैवमनस्तरोक्तमु
क्तं ॥ आपसा ॥ सतो वृष्टुमुदाहृत्यादि पावद्विजयग वषम प्रतीकृत्यङ्गाकर्षयति प्रतीप्यथ चिमनेव शुद्धिभयता वयपरपर्यतान् सरसानि गोष्ठीपपदम
काष्ठानि वहरति ततस्त । मय्यह गच्छामया धनको दिकलमारामहसरिजाः शरक शरप्रतिकृति तीक्ष्णमुखमन्युपादक काष्ठयिज्ञेय कुयन्ति रुह्याप
तैवैव शरकन सव अरवि लोकप्रसिद्ध काष्ठविशेष पटयति सयाजयनि पटयित्वाप शरकोपागमि सयन्ति मपिस्थाप अग्निपातयति पातयित्वाप अ
यामहृपहृयातु सरसाङ्ग गोभीमध्वणकठाइ साहरति ॥ तएण तातु मझिमरुअगयत्यद्योतु अस्मारिदिमाकु

मारीमहृतरिअतु सरगकरेति २ हा अरणि चहेति २ हा सरएण अरणि महिति २ हा अग्गिसिधु
रहेति २ हा गोभीमध्वणकठे परिकवति २ हा अग्गि उज्जाहति २ हा समिहाकठाइ उरिक्कवंति २
अग्गिगेम करेति २ हा मूठकम्मकरेति २ हा रक्कापोट्टेलेअ वधेति २ हा पाणामाणिरयणमहिचिसे

पातयित्वा अग्नि सपुसन्ति सपुस गोष्ठीपमय्यमकाष्ठानि प्रक्षिप्य अग्निमुज्जवालयन्ति वज्रगाल्यमग्निपाकाष्टानि सपरिःस्तिपस्ति प्रक्षि
प्य अग्निहोम कयन्तिरुत्वा अतिकमकुयन्ति कासारणापाटलिफां वधन्ति यव्यागामाभिरवन्नक्तिचित्रीद्वीपावायथस्योलकी गृहीत्या भगवतसो
यकरस्य वक्कमूले टिट्ठिअयानि ८ टिट्ठेतिशश्रापावतनपूर्वक यादयन्तीत्यर्थ) टिट्ठिअयित्वा भवसुभयान् पपसायुः २ ततस्तानुकमभ्यया

भा देवानुम्रिय । उद्धदिमवत्तानां यपपर पढतयकी गाथीपमासा वायसा मय्यअष्ट आणो । तिमारे ते अष्टाकाारी देवता तेह रुचकद्वीप म
य्यने यमवहारी व्यादिदिशानुमारीका मरुतरिकाए इम कसे यकए इपयत्त तुष्टयया यापद्व विमवतरीने यवन मांभलए २ मव विप्रवसायको बुद्ध
दिमवत्तमासा यपपर पढतयकी रमसवित ताभा गोष्ठीयमाने यायमीययागा काट अणव । तियारे ते मय्यरुयकद्वीपनी अणवहारी व्यारि दिशानु

[illegible]

इति शिवायति निवाद्य आभिवादनं कृतं यत्नः
रसो जेगव सीहासमे तेनेय उयागच्छति २ सा जयव तिलयर तिलयरमायरव सीहासने णिसीआय
ति २ सा आनिठगे ठेवे सदावेति २ सा एव० खिप्यामेव जेदेवाणुप्यिथा ! बुद्धिहमवनाउ थासहरपव
याउ गोसीसर्वदगकठाह साहरह ॥ तएण ते आभिठंगादेवा साहि रुथगमझत्रत्यवाहि चउहिदिसाकुमारी
महसरिआहिं एव बुत्तासमाणा हुठतठा जाव विणएण वयण पळिच्छु ति २ सा खिप्यामेव बुद्धिहमवताउ

यता वपपरपवताव गोशोपेचन्दनकाष्टानि सहरत ततस्त आभिषेगिकादेवाः ता भीरुचक्रवःस्तव्याभिपद्यतसुनिदिक्कुमारीमङ्गलरिक्ताभिः युवमुक्ता
नगतो वृधुष्टाः यावद्विनयेनवचनप्रतिपुस्वग्निं प्रतिभत्युज्ज्वलदिग्भवतो ययधरपवसान् सुरमनिगाश्रीपचन्दनकाष्टानि सहरग्निं । ततस्तान्चक्रम
प्यवास्तव्याद्यतलोदिगुङ्गमारी मङ्गलरिक्ताः शरकचर्वेनिरुत्वा अरक्षिपटवग्निं घटयित्वा शरखेन अरक्षिममग्निमतचित्वा अग्निपातयन्ति अग्निं

બરાબ કરાવીને મુલ અલગાર પ્રાનૂષણદિકર કરી વિમુચ્ચિત કરે કરીત પ્રગવત્ત તિયસર મતે કરતલપુટું ફલપુટર કરીત મને તોયકરતો
 માતામતે શરિહરીને યદે ધરીને તિહા ઉત્તરદિગ્ગિમઠે બેભિપદકર તિહાં જમગ્ગાન મવમલે તિહાં મોદાનનલે તિહાં જાયર આવીને પ્રગવત્ત
 તિયકરમ્પતિ અને તિયકરતો માતામતિ વિદ્યવનનર બિંધે બદમાર બદમારીને આજ્ઞાકારો દેયતામને તેહાબર તેહાવીને રૂન કરે । હિમ સ્વાકાકા

शोषयद्वन्द्वकाष्ठानि सहरत समामयत । ततस्तेऽग्नियोगा देवा स्ताभी रुचकसंख्यास्ताव्यानि दत्तानि दिक्कुसारीमङ्गलरिक्ताभिर्यमनन्तरोक्तमु
क्ताः आगताः सता उष्टमुष्टादित्यादि पावद्विगमय ययम प्रतीक्षत्यङ्गाकर्षयन्ति प्रतीयन् शिप्रमेव पुद्गलमयता वपपरपर्यताम् सरसाणि गोशीपपद्म
काष्ठानि सहरति ततस्ता मध्यरुचक्यान्त्या दानस्रो दिक्कमारामसहरिकाः शरक शरप्रसक्तिं तीक्ष्णमुखमन्युत्पादक काष्ठविशेषं कुयन्ति कस्याप
नेनैव शरकस स्रज् अरन्धि लोकाप्रसिद्ध काष्ठविशेषं घटयति उपाजयति घटयित्वाप अग्निपातयति पातयित्वाप एव

वासहरपद्मयातं सरसाड गोभीसचदणकठाइ साहरति ॥ तएण तातं मझिमरुअगयत्यस्योतं चस्यारिदिसाकु
मारीमहत्तरिअ्यामु सरगकरेति २ हा अरणि वरुति २ हा सरएण अरणि मरुति २ हा अग्निगिसिधु
स्केति २ हा गोभीसचदणकठे परिकरति २ हा अग्नि उज्जालति २ हा समिहाकठाइ उरिक्कवंति २
अग्निहेम करेति २ हा मूठकम्मकरेति २ हा रक्कापोटु लेअ वधेति २ हा पाणामणिरयणमसिचिन्ने

पातयित्वा अग्नि सपूरुति सपुत्त गोशीवचस्यमकाष्ठानि प्रक्षिपन्ति प्रक्षिप्य अग्निमुज्जयालयन्ति रुज्यात्समिपाकाष्ठानि उपरिऽक्षिपन्ति प्रक्षि
प्य अग्निरुज्जानं कवन्तिरुक्ताः जूतिक्कमकुयन्ति कृत्वारयायाटलिका वध्मन्ति यच्यागानाग्निरुज्जन्तिविश्रीहीपापागसुसगोलकी यशीत्या भगयत्तस्रो
पकरस्य कवन्ते टिह्णिअ्यायन्ति ८ टिह्णीसियअःपावनपूर्वक यादयन्तीत्यर्थे) टिह्णिअ्यायित्वा, भयतुभगयान् पयसागुः २ ततस्तारुचकसंख्याया

भा देधानुप्रिय । पुद्गलमयतानाने वपपर पवतयन्ती गात्रार्पनात् वायता चम्बुकाष्ट आणो । तिमारे ते आगतासो देवता ते च रुचकद्वीप म
प्यने ययमहारी च्यारिदिशाकुसारीका मरुसरिकाए इम कस्येयकाइ इपर्ययत्त तुष्टयया यायद्वि यिमपदारीने ययन सामलद २ मइ रिप्रउतायलो पुत्र
हिनयन्तनामा सर्वपरपर्वतयन्ती रमसहित ताजा गोशीपमाने वाक्मोचन्यागा काष्ट आसइ । तियारे ते मध्यरुचकद्वीपनी ययमहारी च्यारि दिशाकु

वार्थीर्वनमवधौ पटुः कवन्तीति भावः । तथा कृत्वा च गवतु जगत् न पयतायुः २ इत्याः श्रीयन्त ददतीति । ततः उक्तकलकापकरत्नानन्तरं तारुणकस-
 प्यवास्य यतस्त्रोदित्वा त्वमारीमहत्तरिका भगवत तीयकर धरतलपटेन तीयकरमातरन् याद्वानि गच्छन्ति गृहीत्वा च यत्रैव जगयतस्तीयकरस्य ज
 त्तमवन तत्रैवापागच्छन्ति उपागत्य च तीयकरमातरं शय्याया निपादयति निपाद्य च भगवत गायकर मातः पार्थुं स्थापयति स्थापयित्वा च नातिदूरा
 मयगा आगायत्यः परिगायत्यस्तिष्ठति एतासां च मध्ये उपायथालाङ्गवामिन्मो गजदन्तगिरीणां मघोभवमयामिन्म यत्नतदधिकारमुपै सगर्भ २ कूहेदि
 इति पद तदपरमकलदिक्रमार्पणिकारमुत्रपाठे साधारणमुपपाठे च ययामजय विधिनिवेधीममामयवीयायिनि ऊसुलोफयामिन्मोऽपुने

मायर सयणिज्जसि णीसीस्युविति २ हा भययतित्ययर माऊपुपासे ठविति २ ता श्यागायमाणीनु परिगा
 यमाणीनु चिठते ॥ तेण कालेण २ सक्तेणामदेविदे देवराया वज्जपाणी पुरदरे सयक्कानु सहस्सुक्के मघव
 पागमासणे दाहिणधुलीगाहिबइ यत्तीसथिमागवासासमयसहस्साहियइ एरायगवाहणे सुरिदे अयरथरथत्यधरे
 श्यालइंशुमालमउठे नयहेभवारुखिन्नचवलकुदलत्रिलिहिलज्जामाणगह्वे चासुरोदीपलत्रयणमालधरे महिहुीए

स्तिष्ठन्ति ॥ तस्मिन्काले तस्मिन्समय शक्रामामदेवेन्द्रादेवराज वज्रपाणिः परस्परं गतक्रनमदस्त्राङ्गमपवान् पाकशामनं दत्तिष्यादु लाकाधिप
 तिः द्वात्रिंशद्विगानवाभिगतसहस्राधिपतिः ऐरावतयाज्जनाः सुरेन्द्रः अरजोम्यरवस्त्रधरः आलपितमालामकुटः मयङ्गमवाकवित्रचञ्चल मयदलवि
 नियारवाचवी रायनी पोटावी धार्च्यं ध्वजेन प्रकारेण मन्त्रिरवमय भति चित्रामबलं दृतयाटको गालं यं पापाक गाला यद्दीपइ भगवन्त तीयेक-
 रणा प्रागसा मूलने विपे साहो मांदि आस्त्रालवे करीन टिटटीति एइवो गजकरे यत्रादे पाठे जगयन्त पयतीपरं ध्याउपायन्त यइवो प्रागीय
 यचम करे । तिवारपवी यइ सचकट्टीपमध्यनी वसवइहारी ध्यारदिगाकुमारी महत्तीकाइं भगयन्त तिपकरं प्रते करल पुटइ इसपुटइ करीमे ध्वमे

गिनन्नुपुङ्गतिं चरीपयति चिपुष्यश्च गोत्रीयश्चरन्काष्ठानि प्रस्तावात कदम्बः कृतानीति वाच्यः । पादृगीयम्भकाष्टे रग्निमद्रोवितःप्यात तादृगानी
 तिभावः । प्रचिपति प्रचिप्यश्च अग्निपुङ्गवालयति रुहीपयति रुक्मवात्यश्च प्रादेशप्रमाद्वानिह्वनापयोगान्नीचानि भविष्यत्तदूपायिकास्तानि प्रचिपति
 पूर्वादिक्तास्तुप्रत्ययो जम्पदीपनाय अयश्च रक्षाकरकायेति विज्ञेय प्रचिप्यश्च अग्निह्वानं कुर्वति हत्वाश्च द्रुतेभस्मनः कनक्रिया तां कुर्वेति येन प्रयोग
 येपनानि प्रस्मर्यादि भवति तयाकुर्वेतीत्यर्थः कत्वाश्चिज्जिननम्याः शास्त्रियादिदुष्टदेवताभ्यो द्रुग्शपायादिभ्यश्चरौ रक्षावोन्मिकाप्रान्तं यज्याश्च
 नानामष्टिराजानो भन्ता रचना तथाचिचिचीदीपायाश्चद्वनभासकौ पाषाणगालकादित्ययः गर्हीत्वाश्च भगवत्स्तायकारस्यकसु मूले टिदिप्यायेतीत्यगु
 क्करकमक्षेप तेन टिदिप्यायेति परस्परं प्रस्तावज्जल टिष्टानिगशेत्वादेवपूषज वाक्षयनीत्यर्थः अमनश्चियाज्ज्योसायनादग्नयश्च व्यामस्त भगयत यस्यभा-

दुर्वेपाहाप्यश्चटुगीलपु गहाय भगवत् तित्ययरस्स कयामूळसि हिदिष्ट्यायेति भगवत् त्रयय पस्य नपु २ । त
 पुन तात् रुख्यगमस्रवत्यज्ञोत्तं चत्वारिदिसाक्रमारीमहत्तरिष्ट्यात्तु भगवं तित्ययरं करयलपुङ्गेन तित्ययरमा
 यरं च धाहाहिं गिस्तसि २ तां जेपेव भगवत् तित्ययरस्स जम्भगजम्भणे सगेवउत्रागच्छति २ ता तित्ययर

साख्यावत्तस्त्रादिद्वुनारीमश्चरिकाः भगवत्तताचकरं करपुटेन तीपकरभातरन्व याष्टोयुषहन्ति गृहीत्या पथैव जगत्तत्तीपकरस्य जम्भभावश्च तत्रै
 कोपामन्वक्षति इवागत्य तीपकरभातरं शयनीये नियाहयन्ति नियास्य भगवन्त तीपकरं भातःपार्थीत्यापयन्ति त्यापयित्वा आगापन्त्यः परिगापन्त्यः
 मारी मश्चरिकाश्च कररुहीचीपुषना साकरी करीने जरवीन्नुं साकरी पहीने जरे करीने जरवीन्नुं साकरी मश्चर पमश्च अग्निपादे पाहीने अग्निविपु
 कर्हि चिचिचीर्ने गोत्रीयनामश्च वावका चम्पनना काष्ठ अग्निमादि प्रपूये पानीर्ने अग्नि रुक्मवात्यश्च दीपवेदश्च द्रुवमयोग्यमपिच काष्ठ प्रपूयेच अग्नि
 नादि पालइ २ अग्नि होमकए करीने जूनिक्कमे भस्मराश्च करं करीने तीपकरमइ अग्ने तीपकरनीनाताने चार्थं चाकिन्यादिदुष्टद्विहोव

आशीर्वचनमवच्छेदं पदुक्कुरं (अनारीकृत्यमिति । अयेप्रकृत्यापमरः । तेषकालेयमित्यादि । तास्मिन्कालोमस्मिन्ममये इत्यथ ममयादिगणकारीकृत्या-
प्यवासव्य यतस्तोविद्वं पारिवच्च सामिष अहित महत्तरगत आगाईसरसेणावच्च कारमाणे पालेमाणे महायाह्य
मनननं तत्रैकापायम् ३-१३ अतलीतलातुश्चिअघणमुहुगपठुपठहप्यत्राईअरवेण दिव्हुइजीगजोगाइ जुजमाणे विहरइ ॥

तएण तस्स सक्कस्स देविदस्स देवरयो आसण चलइ,, तएणमुसक्को जाव आसण चलिय पामइ २ ता
उहि पवेजइ २ ता जयवतित्ययर उहिणा आजोएइ २ ता ठठतुठचित्तमाणदीए पीठमणे परमसोमण
सिए हरिसवसयिमप्यमाणहिअए धाराहयकपवकुसुमचनुमालइअजसत्रिअरोमकवे त्रिअमिअथरकमल
महत्तरअथ आग्नेश्वरवनात्यपकुवम् पालयन् महताइमत्तुत्तगालयादियत्तन्नमलसाक्षत्राटयममुदुपटपटइयादिअयथ दिव्याम् भागभागान

दुष्ठम् विहरति । ततस्तस्यशक्तस्य देवस्यस्य देवाय आसमननात्, तान सुशक्को आसगयान्ता पश्यति तनु। अयपि प्रमुगस्ति प्रमुन्यभयवत
पीपकर अवधिना आप्तागयति आभास्य वृत्तुष्टित आनन्दिश ॥ १॥ भागाः परमसौमनसिकः वृषययत्रिगपट्टुदयाः धाराइतकवस्य कमुग
पण्युमानपित प्रकक्षितरोमसपः बिकसितपरकन नयमवयन प्रमाणत धरकटकयटिकंयरमकटडारयिराअद्वितवशाः प्रालम्ब्य प्रालम्ब्यपातभू
रञ्ज मोयेकयावकता प्रतिमावष्टाठ पीपस प्रमाण दयताता इय अ प सपयआतना दयताई तेमपया पाकनामा देव्यप्रत सिहादेश तेमाहे

पाकशायन मेरुपर्यंतयो दक्षिणादिशिला त्रिठालोक आपालोकना स्यामा यतीसलाय विगाळनामीनास्वामी अधिपती ऐरावळनामा द्वायी
याइमदे सेइ ३ दयतागो इन्द्र रजरादिन आकासमीपरें निमलपस्त्रना परखइार पदस्याई माला अतन सकट जेळे मया मयणे मय मनी इर
चितगीयें वयस एदवे कुल्लेकराते लइकतापक्षा यमावा गलस्यलजेइना देदीप्यमानाई सरीराइदो लावा पगलणपोदुर्घ एइवी पदमके मगत

नदनयनेयोअनपण्णनिअटवाभिन्य अय्याअ सर्वाअपि ठवकमत्तुडेपु मूले मदनमइलीयेपु मुले मदनमयोचनविस्तारेपु गिरविपुत्तगित्तारिप य

महज्जुइए महसुल महोपस महाणुभागे महासास्के सोहम्मोरुप्पे सोहम्मवाणंसए विमाणे सत्ताए सुहम्माए
सक्कास सोहामाअसि । सेअसत्य अग्गीसाए विमाणवाससयसाहस्सीण चउरामीए सामाणिअसाहस्सीण ता
यत्तीसाए सायत्तीसगणे चउरहूलोगपालाण अथ्ठअ अगमहिंसीण सपरिआराण तिय परिआण सप्तएहं
अुणियाण सप्तएह अुणिअुहिअहंअ चउरासीण आयरकदेवसाहस्सीण अुणोसिअ यत्तुण सोहम्मक
प्यअामीअ वेमाणिअुणं देअाणय वधीणय, अुणोपठत्त अुणोसिअयत्तुण देअाणय देवीणय अुभिन्तुगनुअवण

निकटुगवह भासुरइहः प्रासम्वनसालाअरः अइदि को मइअुत्तिक मइअवला मइअपशामइअुभाअः मइामीअ्यः मीपमेअण्य मीपमोचनगवे
विमलीयलाअी सुपनायां आओरिअमने, अतअट्ठाअियहिंस गवअसियतअइअुआअः, अतुरगीत्यामागाअिकमइअुआअी अयत्ति यतां अयअियअरसां
अनुओः साअपाअानां अइआनो अयअअिवोअी अपरिआराअी विसुअायरिअदी मइआनामतीअानां गइआनामतीअापिअतीनां अतयां अतुरगीतीगगा
आरअदेवअइअुआअी अय्य पठत्ति अय्यपाअ मइआनी मीपमेअकअयामिना वेअानिकाआइअानां देअानाअअापिअत्तं पीअत्तं अुअमित्ठ जट्ठिअ

आयेअरणा आताअत्ते आइअीनें पइ यईल अिअः अगअत्त तीअरणा अम्मअवज्जइ तिअः आओ मीअरणी आताअत्ते आयाने अिअे
यइअरअ अइअीनें अगअत्त ताअ अर अत आनाअ पामअ थापअ थापीनें इअन् गातीअका यिअेअ गाताअओ अइअ ५१ तिअइअान तिअे अमअर
(पोताअे अयें अअत्त इअइ तमाट मइअअ) (अइअाना विअामअना अयिअापअ पअआाट अक) गअआने मीपमेअ देअतामोइअ अअ देअ
ताना राअः एअ अण्णअ दिअाअुआरी अत अम्मोअव अइआठ ६४ इअअअनाअय अइअ अइ अअनाआआपुअ थापआअ पुअ देअतां अअरणा अिअः

मन्त्रि दत्त पटपञ्चागिः अतारीकृत्यमिति । अथेन्द्रगन्ध्यापसरः । तेषकांशेनागन्त्यादि । सत्स्मिन्कालोवस्मिन्ममये इत्यप्र गगयाविगकगारीकस्या-

गाण स्युः हेयश्च पोरिवश्च सोमिश्च जहित महत्तरगत स्याणाइसरसेणावश्च कोरमाणे पालेमाणे महपाहय
जट्टगीशुवाह अततीसलतालतुश्चिअघणमूहुगपहुपहुहप्यवाइंश्रवेण दिव्वाइजीगजागाइ जुजमाणे विहरइं ॥
तण तस्स सक्तेस्स वविटस्स दवरणी स्यासण चलइ,, तणमसक्को जाय स्यामण चलिय पासइ २ सा
ठिहिं पट्टजइ २ सा जपयतित्ययर ठिहिणा आनोएइं २ सा हठतुठचित्तमाणदीए पीठमने परमसोमण
सिए हरिभवसत्रिमप्यमाणहिअए धाराहयकयवकुसुमचचुमालइअऊसत्रिश्रुरीमकूवे त्रिश्रुनिश्रुयरकमल

परत्तरकत्व आद्यद्वरसभास्यपञ्चुबन पालाएन् गइताइमगुत्पणागयाग्नियत्रश्रगलनाक्षत्राटिगपमवृक्षपटपटयादिप्रापण दिव्या ७ भागभागान
जुष्टुम् विहरति ॥ ततस्तस्मिन्कस्य देवद्वस्स देवराज आसमपनात्, तत तगका आसमयानिता पश्यति द्रुत्, अथपि प्रयुज्यभगयगा
सीयकर अथपिना आजागयति आभाग्य सुपट्टहन्ति आगन्धिग ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ परमसीमनसिक इययवमविगपट्टदयः धाराइतकत्वस्य कसुम
पञ्चसालापित प्रक्ष्वितरीनक्षगः चिकसितवरकण तपमबदन प्रचालन परगटसयुटिकेयरसकटकारितिराजद्रुतिदवशाः प्रालम्ब्य प्रलम्बलघातम्
रज भोदीनयावकना प्रतिगावडाठ पोषव प्रधाग दयनाना सय था प सपयआभिना दयनाई तेमपया पाकनासा देवप्रतं चिष्टादेश तेगाटे
पाकगासग सेवपमंतपकी दक्षिणादिगिना त्रिष्टालोक आधानोकना स्यामी वसावलाय विगासवासीनास्यामी आधिपती ऐरावतनागा द्यापी
वाहनके जेट्टे दयतामी इन्द्र रत्नरश्मि आवासीपरं निगलमस्वना परस्वहार पट्टस्याप साला अल सुकट जण नवा नवणं मय मगो इर
चित्तापीपर वपन एइवें कुल्लेकरांमं लक्षकतापका पयाता गलस्थलजेइना ददीप्यगंगिइ चरीरजइनो सावा पगलगपीद्वे एइमी पदमणं मगत

री गत्येन विगेषधीयः शक्रोनाम वीपनापिपितित्यादि व्याख्यान करणसूचकीकाशौ प्रसिद्धत्वाद्यात्र लिख्यते अथयस्युनमनस्कारयस्यामन्तर उग्रस्य

नयणवयम् पक्षलिअवरकण्ठगतुद्विष्टकैरमकडकुलहारशिरायसरडुयवच्छे पालत्रपलत्रमाणघोलतनुमण
घरे ससंजमंनरिष्य खवल सुरिंदे सीढासणाचं छुप्पुठेठ २ सा पायपीठाचं पञ्जीकडइ २ सा खेरलिष्युअरि
ठरिठस्यंअमनिउणोधिष्युमिसिमिसितमणिरयणमन्निष्ठाचं पाठेष्ठाचं उमुअठ २ सा एगसांनिष्य उत्तरा
सगं करेइ २ सा स्यत्रलिमउलिष्यगहत्थे तित्ययराजिमहे ससठपय इ अणगुछइ २ सा याम जाणस्य
चेठ २ सा ठादिणजाणु घरणिअलंसि साहदु, सिखुस्तां मुठाण घरणिअलंसि निवसेंठ २ सा डसि एअ

पक्षरः सर्वज्वलत्वरित वयलसुरेन्द्रः सिद्धावनारुध्यतिष्ठति अमुत्वायपावपाठ प्रत्याकृति प्रत्याकृष्ट पदूयत्र ररिष्टां कुमनिपुक्काचितमिमिमि
वन्त वविरयवमदिनेपादुके अवमुन्वति अवमुन्वयएकगाटिक मूत्ररामङ्ककटाति कत्वा अल्लुमिनकात्मनापदस्तः सायकराभिपुष्टं ममापपन्नि अ
नुगच्छति अमुपम्य वागल्लुगु अवमुसुति अवमुन्वयविविध आमुन्वरचितस सङ्कत्य त्रिकृत्यः मूषीन परचित्तमे नियेगवति निवेरय इयत्प्रत्यष्टन
भवति कटककुटकस्तम्भिनभत्री वदरति सङ्कत्य कलतजपरिणीत गिरिमावतमस्तमे अल्लुमिकृत्यः एवमवादीत् ॥ ममाऽस्तु अद्वताननयताभीप

कृपणा नात्ताता परवडार नोटाष्ट दुवस्त माटाछतिअरार छात्ररवादिक्कि खांनियत्त सडा बल्ले मडावगवन्त भाटाछनुभाययत्त मडा मुव
वन्त वीपनइबलोक्कन बिंये वीपनावतसक विमानने बिंये वीपनोनामइ सुजाने बिंये गज्जनामा सिद्धावनने बिंये तेइइअ त्रिष्टां देवलोक्कने बिंये
वतीमवय विनाकवासो वारावीइअर सागानिक अल्लिअन आयुपय्यदि करी इअरवरीवा ते मानानिक देवता तेवीमवापत्रिक देवता इअरव
पूजनीव तेइमो नाव साव १ पम २ कुवर ३ कडव ४ एलाव पावना पट्टा १ गिवा २ योवि इ अंजु ४ अमला ५ अण्वरा ६ अमनिका ७ पाविंकी

[illegible]

निष्ठाभाषत्रैजने यदमूलदाह । तत्पुनरुत्तरसहस्रसहस्रादि । ततः सिद्धाभाषोपवेशनागन्तरः तस्यग्रस्य देवैश्वर्यदेवराष्ट्राः अयमेतादृशो यावत्सुमकल्पः
ग्रामह २ हा कण्ठगुह्यस्थितिस्थानं नृस्थानं साहरह २ हा करयलपरिगहिञ्ज सिरमायत्त मत्य ० श्रुंज
लिङ्कट्ट एव वयासी । नमत्युण अरिहताण प्रगवताण श्याङ्गगराण तित्यवराण मयमयद्वाण पुरिसुत्तमाणा
पुरिससीहाण पुरिसवरपुनरीश्याण पुरिसवरगधहत्थीणं लोगुसुमाण लोगणाहाण लोगहिश्याण लोगपदकाण
लोगपल्लोश्यागराण सुनययद्वाण वस्कुदयाण मग्गाय्याण सरणतयाण जीवदयोण द्योहिदयाण धम्मदयाण
धम्मदेसयाण धम्मनायगाण धम्मनारहीण धम्मग्रस्थाउरनश्चक्रयही १ दीत्रोत्ताण सरणगह पड्ठाण श्रुप्य
उताणा आदिक्कासीसद्वयवद्वाणा पुरुषासमानां पुरुषविश्वानां पुरुषवरपुहटाकाका पुरुषवरगन्त्यहस्तिना ताकोत्ताणा भाकनायाणा भाकविश्वानां
लोकापरीयानां भाकमद्योतकाराणां अमयदानां चसुदीनां सायदानांशरखदानां बी ग्यामां योपदानां धमदानां धमदेगसुता धमनायकाणां
यममारविनां यमवरणापुत्तचकवर्तिनां सोभोत्तारवानां ग्ररगतिप्रतिष्ठानां अमतिहत्तधरणावगमथायां व्यायुत्तकट्टाणां विमानांभोवकानां
भोवकानां तारकाका बुद्धानां आपिताणां मुक्कानां सोवकानां सयप्रानामयदग्निना गिदापनारागाभन्तादया व्यावापापनारागतञ्च मिद्रिकनाभपेय
दक्षिणावर्तकपं नलावे अत्रति करीनइ इम कइइ सावनाकरे ॥ नमस्काररूढे भइति मयस वास्यानकारे अरिहत्तने काअइ (इहों त्रिय पातकं
वमवुत्तइ इवे ते अरिहत्त १ यनारजेइइ बिरी अइने अततरनु नही ते अरुइत २ भोमहि इन्द्रादिकने पूजामीकनइ अचइ अइत ३ भागवत्त
आमवत्त) मनोइ १ आन २ महात्म्य ३ यगा ४ वेरा ५ म्यमुत्तिपु ६ सप ७ भोयी ८ छाने ९ कामु १० आ ११ धर्मे १२ मय १३ योनिव १४
१ अकपाणि अत्रिने बार अचवत्त ते भगवत्त (धमभो आदिना करवहार विचवत्तुविपत्तय तेइना करवहार पना अवनञ्च विनातत्यथान पाप्म

द्विधावर्तते नृपे नृपस्ये अत्रिणि अशीनइ इम कइइ सावनाकरे ॥ नमस्काररूठे नइति भयस पावनाकरे अरिइलने काअइ (इहो त्रिपय पाठइ व
नमस्कारइ इहे ते अरिइत १ सुमारदेइइ चिरी ओइने सवतारु नई ते अरुइत २ बोमठि इन्द्रादिकने पुजनीकइ अचइ अइत ३ भागवत
ज्ञानवत्त) मनोइ १ ज्ञान २ महारम्य ३ यगा ४ बैरा ५ न्यमुत्तिपु ६ भय ७ बोयी ८ छाने ९ कामु १० आ ११ धर्म १२ मय १३ योनिव १४
१ अकपाभि अर्चने कार एवबल ते भगवत्त (परमनी आदिना करइहार विभवनुविषयय पना अयेअ विनातत्यभाज पाप्मा

सुमुदपद्यत । क्षोमावित्याह । उत्पत्त्याः कल्प भा । अथ श्रीपेद्वीपेजगयाक्षीर्षकर तस्माज्जीतमेतदनीरामत्युत्पत्त्याग गताया गक्राक्षां देयेन्द्राक्षां देयराक्षां

क्रिहयधरनाणवसुणधराण विष्णुहृच्छुभ्राण जिगाण जात्रयाण तिगाण तारयाग वुद्धाण बोहियाण
मृश्राण मोक्षगाण सप्तद्वूण सप्तद्वरिस्त्रीण सिधमयलमरुश्रमण तमरुग्रमस्र्वायाह मपुणरावतितिय सिद्धि
गङ्गागोमधेश्च ठाण सपत्नाण णमोजिगाण जीश्रुभयाण णमोत्यूण जगवतु तित्ययरस्स आद्गरस्स जाव
सुपायित्ठकामस्स वदाप्पिण जगवत्तत्यगय इहगए पासउमेभयवत्तत्यगण इहगयतिक्कहु वददु णमसङ्क २ हा
सीढानणधरमि पुरत्थाज्जिमुहे सण्णिमखे ॥ तएण तस्म सक्कास्स ठेविदस्म देयरणा श्रुयमेश्रुआरुवे जाय

स्यान् सुमाहाता तमाकिनाता पितृभयाना तमास्तु भगवत्तन्तापकरस्य आदिकरस्य यावत्सपादितकामस्य धन्यामि भगवत्स्व तत्रगत इहागतः
पश्य पुमाभगवान् तत्रगतमिहागत इति कथावद्भूतिममस्यति यद्विस्वाभनसिस्थ्या मिहाभगवर पूवाज्जिमुशः सुमिपण्ण ॥ ततस्तस्मगक्रस्य दये
अस्यदेवराष्ट्रः अपमेतदूपोपावसंक्षयः समदपद्यत । उत्पत्त्याः कल्पसोमद्वीपे २ भगवान् सोपकरः तस्मीसुमेनस् प्रतीप्तेप्रत्युपावनागताभा
गक्राणा खेवेत्राणा देवराष्ट्रा सोपकराणा पन्नामहिनाम कर्तुं तद्वृष्ट्यामि अत्रमपि जगयत्तस्तीचकरस्य नामनामहिनाकरियामि इति कृत्यागय

अपम पुच्छयतोः पुरीपविषय उत्तम कम वेरीणाववे पठमपाहि सोहसराया पुरियमाहि करप्रधान पुहरीक स्येतकमल सरीया पुसुपनयिने प्रपाम
मन्वइस्त्रीपरीया साकने विदे ऊनम सुभयणाकने योगसुमना कच्छावर से नाय लोकेते पट कायरुप भय जीवने इतिमा करणहार ज्ञान्नाकाकसे
निपायात्वरुप अत्रकार नागकारीमा दीपकमरीया सबलोकने यिये केवलज्ञानेकरी वद्यातना करणहार ज्ञापकी मातभयपुत्रजे ते अभय
(इहसाकभय १ परलोकाभय २ आदानभय ३ अकस्मादूय ४ आनायिकाभय ५ गरुडभय ६ अपयगजय ७) शुभनामकूप यत्तना दक्षहरसुस्य

[illegible]

एव वयासी । 'स्त्रियामर्थ' जादेवाणुप्यश्या । सत्राएसुहस्माए मंधोघरसिंभग्नोरमकुंरयरसहृ 'ओअणपरिम
 कळ सुधोससुंसरधट' तिसुत्तोउल्ल लेमाणे २ महया २ सद्गेण उग्घेसिमाणे २ एव वयासी ॥ श्याणविडण
 जो सकुदेविदे देवराया गच्छइण मोसक्का देविदेवराया जंबूहीये २ जगवत्तिसित्ययरस्स जम्मणमहिमकरितए
 त तुप्पेसिण देवाणुप्यश्या ससिहीए ससज्जइए ससयलण ससयरेण ससामदण सससमदण विज्जहेण ससविभुभाए

आयुष्यमिति भुङ्गाः को वदन्त्या देवराज गच्छति भा शत्रो देयस्त्रा देवराजः अत्र द्रुपदे २ भगवत्स्तीषकरस्य अन्तर्महिनाः कसु तदयमपि दद्यान्ममिवा ।
सर्वं स्यान्नयत्सासन्नत्रक्षणं सर्वसुखदयनं सर्वोत्तरमयविजृन्त्या मययिजपया सर्वसन्नमेव सर्वमाटके मयाथरादेः सवयप्यगन्धमास्यालह्वारयिभा
सा सर्वदिक्कसु टितगङ्गमक्षिणावनं महत्याश्च आयावद्रयेण निजकपरिवारमपरयुताः स्वकानि २ यानविमानयाचनानि प्राकृता मन्त्रोऽप्यालपरि

वस्य। नेहया रागद्वेषा ज्ञानं हार उपदेशादिक कृता अने रान रागद्वेषादिकापावे पोतसवार समुद्र तस्या अनेरा तस्या अनेरा जीयने अपदेशो करीतारक तत्त्व भागमी जीये अनेराने संखनमिना ठेवाठवहार पात कमयस्थपका मळीगा अनेगाइने कमथकी मुकायलहार सपपदायना आण पुननेकरी सबबलुनुं देसखहार दसमकरी। उपद्रुयराहित अवलमिपल रागरहित अममनप्रानमय सपरधिरा, पीडारहित किरीने समारममुद्रने यिये अथयता र नयी गिरापी। उपद्रु विविदिगुमि। अत्युगकमनु, सम्रासपास्या तएमइ। काण, मगस्कारहूने जिनतीयकरने काणय जोत्याछे सधनय केण तेइने कामे

स्युक्तानि प्राग्निमानानि प्राग्भूतं वाङ्मानिभिन्निकादीम्याहवाः सुतो उक्तास्यपरिहीयनिदिक्त्वं गयाम्याः या चैवाऽऽपारब्धं गङ्गम् पातरक्तसाम्य
प्रवृत्त्य ईश्वराक्षः इति परवृत्त्यं याश्च अस्मिन् समाय प्रादुर्भवति । अथ स्वाभ्यासाद्गानन्तर इति गमयो परकरोत्तवाह । सम्यग्नेह रिसेगमेनीहत्यादि ।

समुज्जमेणं सङ्गान्तरुहिं भस्वरे ह॥ ह सङ्गपङ्कगधमक्षालकारश्चिभुंवाए सङ्गतिस्सुमहिस्सुमद्दुमयिण एण
महयाइहीए जात्र रवेण निस्सुयपरिस्सुलसपरियुत्ता सयाह २ जाणञ्चिमाणयाहगाइ दुरुत्ताममाणा ए
कालपरिहीण चेव सक्कस्स जात्र स्सुंतेस्स पाउमस्सुग्गह ॥ तएण सहरिणगमेगीद्वेये पायत्ताणिस्सुयाहिस्सइ मक्कीण
३ एयं यत्तेसमाणे हठ तठे जात्र एव देवेविस्सुयाणाए चिणएण ययण पढिसुणेह २ त्ता मक्कस्स ३ इ

[illegible]

इति आत्मनश्चे जम्बूद्वीपने विद्ये मगवत्तत्तीचकर तीमणी आचारवे अनीत कालीयवा वृमण्यं वतंमोनं कालेखी एगमंगत कोलेपाख्यं एहवा शक्र
सीपमैत्र देवेन्द्र देवतातो राजाने तीचकरना जम्माटसव महिमा करवानो आचारवे, तेमणी जामुद्वपणि भगवन्त तीचकरनो जम्मागदिमाकस
इमकरीने इम कवी एहवेइदयगदि चित्तव २ ने इतिखेनेपीताने पालाकटनो अपिपती देवताप्रति तेजावई तेजाधीने इमं कइई । अतायलो
पकी ई देवानुमिप । सुधमोभांमं समाने विवे मेपना ठुपसमोइ तेइनीरासतरवो तेइनीपरि गभीर अमं मपुरवै रप सइ, जइनो एहवी एक
योगन प्रमाय परिसइल दतगाल आकारई सुपोयामामइ मुखर प्रलाखें स्वर जेइमो एहवी पटामेठें त्रिण्यवार ठेणालतो यमाकतो यमाइतो
यका माटें २ गइइ करीनइ चट्टपीयवा करतोरायको इम कइ । आद्यापइठें आद्यापमाइठइ । अहो देवता शकसीपमैत्र देविन्द्र देवतातो राजा
आइवें । अहो देवता ! गइसीपमैत्र देवेन्द्र देवतातो राजा जम्बूद्वीपने विप प्रगवन्त तीचकरनो जम्माकरयामें अपपं तेप्रणो
मुझेपवि इ देवानुमिप । सबअदिकरी सब द्युतिफातिकरी सब वलसैन्येकरी सब समुदायपरियारैकरी, सब आदरेकरी सब यिज्जितिसपदाइकरी
सबं सोजाइ करीनें सब सज्जेकरी सबैनाटिकइकरी सबंआराइेकरीनें समफूजसुगन्ध काशा, अलकार, प्रमपनी सोजाइ करीनइ मयदेवसम्यन्थो
नटित बालिप्रनें लिताइ सइइ करीनें माटी अइससुदायेकरी पावत गइ करी याजिज्जनासदिस पोतारनें परियारइ परियंत्तायका पोतारनें जाम
विमान बाइने पट्यायका विलावरहित वका उतावला । सीपमैत्रनें यावत् सुसोप आइ । तियारपट्टी ते इरिउंगनेपो, देवता । पालानो अपिपति
सीपमैत्र इन्द्र इम कइइ यकइ इपवन्त तुठपया यावत् इमअ हे देव एहवी ! आद्याइ यिमयइ करीनें यवन सर्पले साप्रलीनें सीपमैत्रना
मनीपयकी नाकसइ नीकलीन जिहां समसुपसांने । यये मेयमासुमुदनु गजोरय तेइनी परं गभीरअमनं अत्यन्त मपुरगीठोइ गइजेइनो यइयो
एत योजनन परिसइल लांबपइ पोइसपइ ठें जेइनु एहवा सुपायानां पेटावें तिहा आवें आयोनें तेइ मेपना गजारवनीपरि गभीरअनें
अत्यन्त मपुरवइ गइ जेइना एकयोजन परिमइल जइनु एहवी सुपायामाने पटा त्रिण्यवार उताले बजावें । तियारपट्टा तेमेपना गजारयनो
परं गभीरमपुरवें सइ जेइना एकयोजन परिमइलपवनो सुपोयानां पंटा त्रिण्यवार उताम्येइयकइ, सीपमदेवलोकेने विद्ये अनेरा एकउणा

स्वदाणि प्राप्तविभागाणि प्राग्वत् वाङ्मयानि निमित्तिशब्दादीन्वाङ्मयाः सन्तो ऽन्वाङ्मयपरिहीनानि नित्यं यथाप्याया येवाऽ यथाये गच्छन् यान्तरायाद्युये
मृद्वस्य देवराजः इति पदद्वयं पाठ्य अस्मिन् समीपं प्रादुर्भवति । अथ न्याम्याद्यान्तर इति नमयः यद्वक्तरीमवाङ् । तयमेवैरित्येगमेवीदृत्वादिति ।

सन्तुमन्त्रमेनं सङ्गणान्नएहि मन्त्रे इह सन्तुपुष्पगधमङ्गालकारत्रिभुवाए सन्तुद्विष्टुनद्विष्टुमद्वमशिण एण
महयाइहीए जात्र रवेण निश्चयपरिष्टुलसपरिष्टुना सयाइ २ जाणत्रिमाणथाहणाइ दुरुत्ताममाण। अ
कालपरिहीण चैत्र सक्कहस जात्र स्युं सैष्टु पीउमसुमह ॥ सएण सह्रिणगमेभीद्वेत्रे पायन्नाणिष्टुहिष्टुइं मक्केण
३ एणं वत्तेसमाणे इठ तठे जात्र एव देवोत्रिष्टुणाए त्रिणएण वणण पडिसुणेइं २ त्रा मक्कहस ३ अ

इति मेवजलस्यमात्रत् अस्मिन्मात्रुमवत् । ततः सङ्कारनेमेयाद्वत् । यदात्यन्ताकापिपति । गच्छद्वद्वत्त्रद्वद्वराष्ट्रावायद्वद्वत्त्र मन् यापत् मृद्वत् ।
एवं देवेति आकाशवाविनयेन वचनं प्रतिशब्दादिप्रतिपुत्य शब्दस्मान्निष्पन्नमिति युक्तिः यत्रैवमृद्वत्तायां वभावां मधीपरिमितगम्भात्परमगम्भा
योक्तव्यपरिचयना सुधीवापत् । तत्रैवापातव्यमिति वचनास्य तां मेधीपरिमितगम्भित्मपुर्तगार्ता यात्रनपरिमितवत्तां मपावां यद्वत्ते त्रिष्टुयत्र
आकर्षणं यत्र तत्रां त्रैमेपीपरिमितगम्भीरमपुर्तगार्तायां यात्रनपरिमितवत्तायां मपावायां पदवायां चिकित्वाप्रामाण्यायां मन्वा मोपार्थं वदन्ते

नार्थी ननेस्कारपूठं ज्ञानवत्तं तीव्रकर्तं पतनाकादिना करवत् एव यावत् भाष्येन यात्रनायात्रनायात्र तीव्रकर नाश इव त्रासो तेनाट
एव त्रिष्टुयत्रादुदु तिहां अस्मत्स्याज्जै रद्यायका मयवत्तप्रते हूनीपम देवताकने विप रक्षोयका द्य ज्यो दे भागवत् । अन्वत्याज्जै रद्यायका
मुने मुने इहो सीपमं इवसोक्तेने विपे रद्यायकाने इम कधीते खादे ममस्कारकरवत् योदी मगस्कारकरोने सिद्धान्तने विवे वृत्तिदिनि माहवा
मरवेइहन्तु विवाएपत्तो वेह शकनामा देविष्टु देवतातो रात्राने एवको यत्त द्रुमकप यावन् चिकित्वाप्रामाण्यायां मन्वा मोपार्थं वदन्ते

माद्वानां विमानानां वा येनिकुटा यन्भीरपरेखा स्तेषु पेक्षापतिताः सम्राज्ञाः शशुः। शशुष्वगखापुट्टा स्तेष्व। समुन्निताति यानिषट्प्राप्तिभुतां पट्टाव-
 द्धिप्रतिशदाभा शतसहस्राब्धितैः सकुलो ज्ञातवाः प्यमत् । विभुस्तमभवति । पट्टायां महताः प्रयत्न ताद्वितायां येयिनियताः शशुपुट्टा स्तत्प्रतिपात
 वशेन सर्वोत्तुद्विविदुष दिव्यानुप्रावतः समुन्निताः प्रतिशदिः सकलोपि सीयमाकरो यधिर उपजायतइति एतेन द्वादशयोगेभ्यः समागतः
 शशुः शोचयः शोचयतिनपरतः ततः कथमेकत्रताद्वितायां पट्टायां सवश लक्ष्मन्तिरुपगायइति यदुच्यते तदपारुतमयसेय । सयश्चदिव्यामुभायस स्त
 यारूपप्रतिरूपयोश्चलने ययोक्तवोयासम्भवाल एय शशुमये सीयमेकलपे सनाते पदातिपतियदकरोतदाइ । तएणमित्यादि । ततः शद्व्याभ्यसगर
 तेयो सीयमकल्पवासिनां बहूनां विमानिकानां देवानां देवीनाच एकांतेन रतीरमणेपुसक्ता आसक्ता एतएव नित्यप्रसता विषयमुरेपु मूर्धिता प्र-
 ष्य पपक्ता भवः पदवयस्यपददुयमीकनेन कर्मधारयसेया सुखराया पत्तिरयन्यायेन सुयोपापटः तस्याः रमिततस्माद्विपल सकलसीयमदेयमाकपु-

तित्स्कुतो उद्वालिश्याए समाणीए साहमेकप्ये श्यणेहि एगूणेहि वशीसविमाणवाः ससयसहस्रंसेहि श्यणाइ
 एगूणाइ वसीसद्य टाः सयसहस्रसाइ जमगसमग कगकगराथ कान्तपयसाइ पिछात्या ॥ तएण सेसेहमेकप्ये
 पासायविमाणनिस्कृढावनिश्रसद्वनमुठिश्यप्यक्रिस्सुश्या सयसहस्र सकुलेजाए श्याविहेत्या ॥ तएण तेसि

मां देवानां देवीनांच एकाभ्तरं प्रसक्तमित्यप्रमत्तविषयसुखमूर्धितानां सुखरपवहारविधितपुल्लोलत्वरितपलप्रतियोषमे कृतेमतिपापणकीभूजद
 तत्कर्मकापचितोपपुक्तमानसार्त्तां सपदात्यनीकाधिपतिर्देयाः तस्मिन् पटारवे निशान्तप्रतिशान्ते सुनिहतश्च २ तस्मिन् २ देगे २ महतागङ्गे मज्जहोयमा

पटिकदा शतसहस्रलवगने तर्हे सकल धचिरमय सीयमदेवलोकययो । तिवारं ते सीयम देवलोकयासी यवा देयताने वैमानिकने देयताने दयोनिइ
 एकाल एतिरमसिने विर्ये आसक्त सदा प्रमत्त विषयसुखने विर्ये मूर्धित एइया देवताने सुभर सुपापपटानो रविचगद् तेषो सकलमीपन दयतां

ततः सहृदिनेषीदेवः पद्मात्मनीकाचिपतिः शङ्खेव देवेन्द्रेव देवराज्ञा एवमुक्तः सन् बृहस्पत्यादि सावरेव देवइति साधया विनयेन वचनं प्रतिप्र
बोति प्रतिमुत्पन्नं ब्रह्मन्निष्ठात् प्रतिनिष्ठात् प्रतिनिष्ठात् प्रतिनिष्ठात् यथैव समायां सुपरीया मेघीपरमिगम्भीरमपुरतस्त्वायात्रापरितगन्ता सुपोया
पटा तत्रैवोपायइति । उपायस्य तामपीपरमिगम्भीरमपुरतस्त्वा योचनपरिमण्डलां सुपोयां घंटा विरुत्तं ब्रह्मात्मनोति । उमासमानन्तरं यद्
जायत तदाह । तदाह तोसेनेपीपरमिगम्भीरमपुरतस्त्वा । ततश्चास्मानन्तरं तस्यां मेघीपरमिगम्भीरमपुरतस्त्वायां यात्रापरिमण्डलाया मु-
पोयायां पटायां विरुत्तं ब्रह्मन्निष्ठाया सत्यां सौपरीकश्ये अन्येषु एकोनेषु द्वात्रिंशद्विमानरूपाये सावामा देवावामस्यामानि तेषां शतसङ्ख्येषु अत्र
सप्तम्यर्चनीया अन्यामेकोनानि द्वात्रिंशद्विमानरूपाणि यमकसप्तकं पुण्यत् कङ्कषारावं कर्तुं प्रवृत्ताम्यप्यनवन् अत्रापिगद्यो भिन्नकनसात्
पटागतसङ्ख्यास्यपि इत्येव योक्तव्याः । अथपटानादतोयतप्रवृत्ततदाह । तएवमित्यादि । ततोपटानां कङ्कषारावप्रवृत्तेनन्तरं सौपरीकस्यः प्रा-

तत्प्राप्तं पङ्क्तिंस्कमइ २ सा जनेत्र समाए सुहम्माए मेघे । घरसिष्णुगभीरमङ्करयसद् । जोश्चणपरिमण्डला
सुघे । साघटा तेज्रेत्र उवागच्छइ २ सा तं मेघे । घरसिष्णुगंजीरमङ्करयसद् जोश्चणपरिमण्डल सुघे । स
घट तिस्रस्रो तस्मात्तेह । तएण सीम मेघे । घरसिष्णुगंजीरमङ्करसद् । ए जोश्चणपरिमण्डलाए सुघे । सापूघटाए

अथपुण्यकोनमु द्वात्रिंशद्विमानवाशिगतसङ्ख्येषु (सप्तम्यर्चय सूनीया) अन्यामेकोनानि द्वात्रिंशद्विमानरूपाणि यमकसप्तकं कङ्कषाराव कर्तुं प्र
वृत्ताम्यनवन् २ ततः सौपरीकस्यः इत्येव । सावद्विमानानि ब्रह्मापतितसद् घटाप्रतिपत्तीनां गङ्गास्यमंमुनोऽनवत् । ततस्तेषां नीचम्येकपदानिनां बृह
वत्तीकसाह विमानाने विने अनेरी एककोटी वत्तीकसाघ घटानु ज्ञान्ती एककारह कङ्कषाट अत्राकारका प्रवृत्ततीसुरे ४ तिस्रो ते सौपरीकस्य
कोन सावद विमानानां अनिवृत्तु वत्तीर । उवागं प्रवेष्टे इने विने अथपतितसङ्ख्याने अथ गङ्गास्यमंमुनोऽनवत् पुन तेहकी वंमुत्तिंज कङ्कषावेवंतावा

पंढारवे नितरांशोऽन्यत्तमं दृष्टुं राताः प्रकटैश्च सर्वात्मना आत्म प्रशान्तस्तत्तद्विच्छन्नप्रपञ्चस्यादायिव विक्षेपकसमाहं कास्मिन्सति तत्र तत्र नवति-
 देश सस्मिन्तस्मिन् वैश्वैकदेशे महतामहताशयेन तारतारस्तरैश्च बहुभोपपन्न एवमववादीत् । किमयादीदित्याह । इन्मसुखान्मुमित्यादि । इत इति
 इत्थं च सखा मिनादित्यान् जगद्गुरुजन्मसहकारकायकप्रस्थानसमारभाय उपख्यन् भवतो मह्यः सोपमकल्पयासिनो धैर्यागिका देया देव्यश्च सोप-
 मेकल्पयते रिदवचन द्वितजन्मातरकल्याणाय सुख तद्भवस्यचि तद्वचसाशापयति । लोदेयाः शक स्तदेयश्चेयम् प्राक्ष्मूत्रेगणैश्च हरिनिगमेविपुर च
 वृषापयितव्यमादिष्ट माधस्मत्पुत्रवत् । अपगच्छादेशामतरपद्वैचयिषेयनदाह । तत्सर्वदेयादेव्यश्च एवमगतरादितमर्षेयस्या सुदुर्गु
 सुयावदपयगविमपद्वपाः क्षयिः सम्माधनाया मेककाः केचन यदनमभियादग प्रगलकाययाङ्गमः प्रयुक्तिरूप ताम्रत्यय तदस्मान्निम्बिभूयनमहाराकस्याज

मे।वयमाहश्चसुहृत्य १ श्याणवेहृण मे सक्ता तत्र जाय श्यतिश्च पाउस्म्यद । तपुण तेदधीनुश्च एचमठ
 से च्च। ठठतुठ आय हिश्यया शुप्येगठठा यदणयत्तिअ एव पूश्चणयत्तिश्च सक्ताखत्तिश्च सम्भागयत्तिश्च
 दसगयत्तिश्च केऊहलयत्तिश्च जिणसभसिरागेण शुप्येगठ्या सक्ताम ययणमयावहमाणा शुप्येगठ्या च्च

सशकोदेय द्वाद्वेवराजः तान् वदून् वैभागिकान् देवाय इवीच अक्तापरिहीनं विवध्यन्तिष पादुभूतान्पर्यति दृष्ट्वावृष्टसुष्ट, पालक नामशा
 भिपीनिक देव शब्दयति । शब्दयित्वाएवमवादीत् । विप्रमेय भोदेयान्प्रिय । अनेकस्तम्भगमसन्निविष्ट लीलाः स्थितगालमद्विकाकालत

तेन सितन पूवली परे पायत् इन्द्रपार्श्वे आयह । विहारपठो ते देयता दवी एहया अयथाभलाभश्च इयेवन्त नुष्ट मायत इदययया केतताइक देव
 ता तीर्थकरने कोइया निमत ईम केतताइक गत्यमात्यादिर्के करी पूजवाभिमत केतलाइक सुस्तिकरयाभिमत केतलाइक मन्माननप्रते सिमत
 केतलाइक कौसूरुल कोवा निमित्त कटकाइक मसिति मिते केतलाइक सोपमेन्द्रगइ यवनइ अनुशत ताथका केतलाइक एहयाआपको जाचारते

स्मिन्नि पौवास्तोत्रादल्लेन । अथ नवीयास्तोत्राः प्राकृतत्वात् स्वरितश्रीपूजा रूपलेखसंग्रहे प्रतिबोधने कर्तव्येति प्रागामिनालसभाप्यमाने यो-
 वे कृतद्वेलेन विमिदानीनुपपाद्य प्रविष्यतीत्यात्मकेन श्रुतीवर्ण्ये रिलेतया एकाप्रयोपकम्पवे विविपय चित येपाते तथा युक्तायचित्तलेयिकदावि-
 कोपयोगः भाग्यादरम्यवयादित्याह । उपपुन्यमानस्य नृपयितं वलप्रपञ्चदुर्गमसत्तातो विद्युपञ्चमानसोपा मयदात्यमोकाधिपति र्वैवलास्मिन्

सोहम्भकप्यथासीन पञ्चगे त्रिमाणिष्ठाप दवाणप दधीणय एगतरद्वयसत्तणिञ्चप्यमत्तयिसयसुहमुच्छ्रयाण
 सुसरय टारिसिध्द्विउलथाउत्तुरीयचवलपडियोहप कपुसमाने चोसयकोऊहउद्विखकण्णगगचिष्टउयउत्तमा
 णसाण सेपायभाणिश्यादिवह्वदेव ससि च टारवसि निसतपहिसतसि समाणसि तस्य २ तहि २ वेसे महया
 २ सहेण उग्घोसेमाणे २ एवं ययासी ॥ हविंसुगत्त जयतो ग्रहयेसेहम्मथासिणोटिवा । सोहम्भकप्ययडुणो डण

अयममवादीत् इत्त मस्समु भवताः यइवः सीचर्नकपवाविभो वेमानिकादेवाः देव्यय सीयलेकपवतेः इद वचन इत्तमुखायमाद्यापयति भादे
 याः त्रिकाः तदेव यावत् चलिन्न मादुल्लेख ॥ ततः तदेवा देव्यय एनमयेमुत्वा इत्तमुखायवदया अय्ये कवायन्दनममाः पूजनयन्तः साकारयताः
 यनानवन्तादयनवन्तः कीर्तुस्तवन्तः अय्ये कवायकस्य यपमममुपनयानाः अय्ये ककात्रीनमेव भादीदितिरुत्वायावत् प्रादुर्भवन्ति । ततः

कवती विसोच अज्जालादल्ले करीमे तुलित्तावलो अपसवणे प्रति पापकीचरे यकंरं स्यु उदयायकाकारणे स्यु कापडुस्ये एइवोपोपवन्तो
 कीर्तुस्तवन्तः विभे विपाक भाग एकापचित्तपवे उपयागवन्तवे मन्त्रेइना यइवा देवता सेगड ते पालाकटकनो अपिपतिदेव तद पंढानोचण अत्यन्त
 उपधाना मदचयदवणे तिहो २ ते देयत्वाः मकने विभे मादहं २ मज्जे उन्नापसाकारना २ यको वन कइव । इदि इतिइदे कान्कोतुल्लो कवा
 श्रीचर्मादेवलोका मउकइर देवता सीचर्न कवलोका अपिपति इत्तमुपने कवड १ कावापइवड । कवोदेवता कवकीन

पासकगागविभामविद्वक्त्राधिकारिभमात्रियोनि क देव शप्यति गदविस्थाप्य एवमयादीत । यदयादीसदाह । शिव्यामेयति । इदंयामविमामयक्यक
 प्रायत् । नवर योजनगतसहस्रविस्तीर्णमित्यत्र प्रमाणागुणमित्यक्त योजनसप्ततये । ननु दैक्रियप्रयागजमितसत्वेनोऽस्यगुलमित्यत्रत्य युक्तिमत् न
 यमगपुत्रविदिमावाहसितवचन यादृतविमानापेक्षयति याध्य अस्योस्वेधाहुसप्रमाणमित्यक्त्येन जयद्वीपातः सुखप्रवेशमोयत्वे न मन्दीश्वरविमान-
 सुकाचमस्य देवर्ष्योपपत्तेः तथा श्रीस्थामंजितुर्पाच्यन्तेवत्तारिलाने समापयन्ता । तजष्टा । छापइठाखेरइय अयुदीवेदीवे पालय आषयिमाखेसप्तदि

श्वसालभभीश्याकलित्य इदमिष्यउसहृत्तुरगगरमगरविहगयालगकिश्वारुखसरभचमरकुजरयणलयपउमलय
 मन्निधित स्वमुगायवइरवेइश्यापरिगयाभिराम विज्जाहरजमलजुशुलजतजुत्तपिव अच्चीसहस्समालिणीश्व
 रुत्रगसहस्सकलित्य भिसमाग भिम्लिसमाग चरकुलेश्वणलेस सहफास सस्सिरीश्वरुत्र घटायालिवलिश्व
 मन्तरमणहरसर सुहकत दरिसिगिज्जा गिउणोचिश्यमिसिमिसितमगिरयणघ टिश्याजालपरिस्किन्न जोश्व

प्रकास्त दशमीपं निपुणोचितिसितमखिररुचटिकाणाप्रपरिचित योअमसहस्रविस्तीर्ण पण्ययाजगगुतोद्वेष गीघ्रत्यरितजवननिर्घोह दिव्याया
 नविगतान विकयय विक्रय एतामाहसि प्रत्यपय सतः सपलभोदेवः अत्रेण देवेऽत्रेण देयराष्टा मूख मुक्तः सन इउसुष्टः पाथद्वे क्रियसमुत्तानेन

देवता रुठ नीय शरभ अष्टापद चमरीगाय इली अमलतः बेलही कमलनीइत्यादिक मासिकरी मोतस्या स्यभनेविवे उदुत् सअरुमय येदिकाइकरी
 सहित ममाहर विद्याधरनां पणलकाळसा विभामलकप तिष्ठइकरी युक्त सहित सूयमी सदस्यगने किरकइकरी शोभायमान सक्षित सदस्यगमे रूप
 करी सक्षित आयत सोनावत तेजमाहि किरकसमुष्ट मुक्तो यदो ध्यापिते आलाफन जोवायाग्य सुयकारी स्पष्टाष्ट अद्विती सञ्जीव शोभायमानये रूप
 वेहेनु छानेक घटानो आवालि भेदि तेइ वपलपयइ शालवे करी मपुर् ममोइरखे श्वरजेइना गुयकारी मगाहर देववायाग्य निपुणकारीगरने

भव्यमित्येव निमित्त एव पूजाप्रत्यय पूजनं कथ्यमास्थादितिः समन्वयनं एवकारप्रत्ययसकारस्तत्त्वादिति गुणोक्तिकरं सन्मानोमानममोतिवि
 द्यप सत्प्रत्यय दधनसहृष्टयुल्लङ्घितस्य विलोकन वहुप्रत्यय कुतूहलं तत्रगतेनास्त्वमनुका विकर्तव्यमित्यात्मक तत्प्रत्यय अप्येककाः शक्यस्यच
 नननुवत्तमाणाः नहि प्रभुवचनमुपेक्षणीयमिति प्रत्ययसमन्वयनः अप्येकका अस्यमस्यमित्रमनुवत्तमा मित्रमममामुद्रुताइत्ययः । अप्येक
 यात्रीभेतेषात् सम्यक्दुष्टिदेविचित्तवत्त्वज्ञेयतनीय एवमादीत्यादिक सागगननिमित्तमिति कृत्वा चित्तेऽवपायपावयुष्टात् अकासपरिहोयचेय म
 कस्यदेविन्स्व देवरासावतिपाद्यं । अन्तिम प्राहुजवन्ति । अयथाकस्येति कर्तव्यमाह । ततःसगकादेवमग्रीदवराजः तान्ययदृमवेमा
 निकान् दवान् देवीसमकासपरिहोचकवेति पूजयत । अन्तिकप्राहुनेव नपतिप्रमानामुपश्यति मुमुक्षु इहस्यफदेगेनसर्वोपिद्वयान्यायकोपाद्यः

ग्रामग्रामं बहूमाणा अप्येगहृष्टा मीश्वमेष्ट एवमाहसकहृ जाय पाउल्लवात । वरण संसक्तं ३ वेद्यहृष्ट
 वेमाणिपु देवेअ देवीरुष्ट अकालपरिहोचचेय स्युतिष्ठ पाउल्लवमाने पासड २ सा हठे पालयगाम अ्याभि
 रुगिष्ठ देव सहावेह २ सा एव ययासी ॥ स्त्रियामेव जोदेयाणप्यिष्टा । अनेगखभसयस्यसिष्टिठ लीलठि

देवानृषभभुर्यमरणकरविहगव्यालथ दिनरुठवत्तनलतापटलवाप्रतिचित्र समोद्वृतवज्रवरिकापरिगताभिरात्र विद्यापापजन पुनन यगु
 चित्रनिव आर्धैःशृङ्खलाकनीयं रूपकठइल्लवन्तित त्रिसमाह भिन्निसमाहं चतुर्नोकनशय सखस्यग्री सत्रीकद्रपं पण्टावनिमपुरमनोरपरस्वरं शु

इन कष्टा इत्यादिक निमग्न काकीर्ने यावत् इन्द्रसमीपे । तिबार्दे ते सीपमइन्द्र आवह सेपका मैमानिक देवता देवीमनें जिनम्बरद्वित जलानका
 पोतापाचन आबवीचको रवे देवीनें इवचनचयो पात्रकनान्न आकाकारी देवताप्रति तद्वाम तेलाकीर्ने इन कर्त्त । कताबलोचको हे देवानुमित्रा
 कनेकवीचने आबिकरी अष्टिव कीलानेऽर्धे स्विमयइन्वी-भूमराएकरी अष्टिव ईशानुनविषेय कुरम नृपज याका नमुव अवरनक पवो कण्ठ-किबर

रूपवत् नापाह । तस्मिन्मित्रादि । इतिमुद्रयुक्त्यादि । अयत्तद्वृत्तिमागवत् यथाह । तस्मिन्मित्रादि । मयीगार्थस्योक्त्याः
 स्यार्थं भवितव्यो यथाराजप्रसीयेद्वितीयोपनि । अत्रापिअगतीपद्यवद्विक्तावत् न मन्त्रिकार्थोदयोव्याख्याता सतापिया योद्व्याः । अत्रमित्राङ्ग
 मन्त्रपदको नापाह । तस्मिन्मित्रादि । यावत्तद्वृत्तिमागवत् यथाह । तस्मिन्मित्रादि । मयीगार्थस्योक्त्याः

यज्जसमरमणिज्जे नूभिभागं सेज्जहाणामए थ्वाल्लिगपुस्करेइया जाय दोवाश्च वम्मइवा थ्वाणेगसककुल्लग
 सहससवितते थ्वावरुपप्पावरुसेठिप्पसेठिसुत्थिश्च सोयत्थिअनदुमाणपुसमाण मच्छुल्लगमंगरुजारामारो
 फुल्ल्वाथल्लिपुत्तमपप्पसोगरतरगवससलपपउमलपपत्तिचित्तेहि सच्छुएहि समरीइएहि सउल्लोएहि
 णाणाविहपेचवच्छेहि मणीहि उवसेप्पिण, तेप्पिण मणीण उल्लोगधोफासोश्च आणियल्लो से, जहारोयप्पसेण

द्वापिमावमइव अमकाङ्गुल्लालकसइल्लविततः । अयत्तप्रत्यावर्तयन्निप्रयेविमुत्थितस्वल्भिकइव माणपुप्पमाणमनस्य। एककमकारावकारमारपुप्पायसि
 पद्यपप्रसागरतरङ्गवसस्तलता पद्यलतामन्त्रिचित्रैः सच्छायेः समरैः समरीचिहः सोद्योतेः माताविधपप्पवर्थीमयीजिरुपगोभितः, सेयामणीमा
 मयीगार्थः स्पार्थमश्चित्तव्यः । सययाराजप्रशोभो । तस्यनूभिभागस्य यहुमप्यदेयनाने प्रेक्षापुइमवप , अनेकसम्मगतसन्धियिष्टः, यज्ज

आगल्लि प्रत्येकइ २ सारवत्तं यज्जमकपुवो यावत् प्रतिकपल्ले तेइ यामविमाने सन्धि तेइवो पणु समरमयीक भूमिभागश्च तन्निमद्वृत्तानेकाइ मादग
 न पल्लुव यावत् दीपदानु वम्मइव अनेक शकुपीला कोलक सइल्लेणे करी यिस्सोण अल्लकने ज्वमयत्त ममरीदेवी तेद्यायते तेइपीविपरीतपयो न
 मरीदेवीतेप्रत्यावर्तते प्रत्यावत अंघ्रिगत मन्त्रेखिगत स्वस्सिक साधिसा एकसाधिसाने प्रतिशायइ अनेरायापिया एकपुसवने पद्य विजदोपुरुषयथेते
 वइमान पुट यासावको मनुय तेपुप्पमाण साधना इहाने आकार मोटामरसमा इहान आकार स्त्रीपुरुष लोहने कदपेयेष्टाकरेते फल्लनी आयली

विदे महाविमोह इत्यत्रापिपालकविमानस्य जगद्गोपादिभिः प्रमाणसः समस्त प्रमाणागुस्तन्निपद्यन्त्येव समयतीति विद् सचापद्युगतयोगजोर्ध्वं
गोप्रत्यस्तितवन्न । अतिशयेनवेगवदित्यर्थः । निर्वोद्धिमस्तसकापनियहङ्गीस पदात्पुत्रपदेनकमचारयः एवविष्य दिव्य यामविमान विक्लुप्त्य यि-
ज्जापच यतामाश्रति प्रत्यर्पय कठकृत्यो निवेदयत्यर्थः । तदमुयदनुतिष्ठितस्म पासफलादाह । तएव सेवालरदेवे सत्ते समित्यादि । ततःसपाश
कादेयः अस्त्रेव दयद्वेबरेवराष्ट्रः एवमुक्तः सन् इष्टतुष्ट यावद्वै क्रियसमुद्रपातेन समवहत्य तरेवकराति । यामकविमानरचयतीत्यर्थः । अथविमानस्य

जसयसहस्रवित्तियसु पञ्चजोष्ठ्यजसयमुद्धिष्ठ सिग्धत्तुरिष्ट्यञ्जङ्गणिष्ट्याहि दिष्टजाणविमाण विडुष्ट्याहि २ हा
पृश्नमोणसिष्ट्य पञ्चप्यणाहि ॥ तएणस पालए देवे सक्तेण ३ एव वृत्तेसमाणे हठतुठ जाय वेडसिष्ट्यसमु
ग्वाएण समोहणह २ हा तहेव करेई । तस्सण दिष्टस्स जाणयिमाणस्स सिदिसि तत्तु तिसोयाणपट्टिकुवगा
ययान्तु । तेमिण पट्टिकुगाण पुरत्त पत्तेस्य २ तोरणः वयान्तु जाय पट्टिकुगा । तस्सण आणविमाणस्स छुत्तो

यपवदन्ति समयहृत्यतरेव करति । तस्य विष्यस्य यानविमानस्य त्रिदिशि श्रीरात्रिसापामकप्रतिरूपकादि, वयक । तेषा प्रतिरूपकाणां पुरतः
प्रत्येक २ तोरणानि, बर्बकः यावत्प्रतिरूपानि, तस्य यानविमाणस्य अन्तर्गपुममरमणीयो भूमिभागः, सपयानामकः आसिक्तपुपकरइव यावत्
निपत्राधो किरबगा समुद्र मुक्तो मन्दिखनय नामो पुपरो तेहमे समुद्रकरी पित्त सञ्चित प्रगाढागुलनां एकसाय योजन विसीस्य पोइलो पांचमइ
पोजन जडु चिपु जटावल्लु जेगइ कार्ये निर्वोद्धदि एहं देवसन्धी यानपिभाग विक्लुर्बोको विक्लुर्बोमइ एहबो भाइरी आष्टा पट्टी आया
तिवारइ तपासव दयता सौयर्नद्वइ इ मन्दिखइ यकइ हर्बकत मृष्ट ययो यावत् धीकीयसमद्रपातइ करीने समुद्रपातकरइ करीने तिमत्रपालक
विमान करइ यइ देवसन्धी यानविमानइ त्रिस्पर्दिशि पूय दाखव उपरे त्रिस्पर्दिशि पाववगयासिआठो मन्दिख जावबो तेइ पगयासिआनइ

रूपयण नायाह । तस्मिन्मित्रादि । इतिमृदुद्वयीव्यस्ता । अतस्तद्वृद्धिभागवण पञ्चाह । तस्मिन्मित्रादि । इतिमृदुद्वयीव्यस्ता । मखीमांयस्योग्म्यः
स्वर्गं च भवितव्यो यथागन्तव्यं यद्वितीयोपनि । अत्रापिजगतीपद्यवरवदिकायण न मन्त्रिवश्यादयोव्यात्याता स्ततापिया योद्व्याः । अत्रमेषागुह
महपयस्य नायाह । तस्मिन्मित्रादि । यावत्तद्व्याद्य व्याख्याय यमकराजपातीगतसुचर्मासमाधिकारता स्तेषा । उपरिभागवण नापाह । तस्मिन्मित्रादि

यजसमरमणिजो नृमिभागं सेजहाणामए अलिगपुस्करेद्व्या जाय दोत्रास्य चमैद्व्या अणेगसक्रकीलग
सहस्सवितसे अावन्पहावन्सेठिप्यसेठिसुत्यस्य सायत्यिअनदुमाणपुसमाण मच्छन्गमगरज्जारासारा
फुत्तात्रालिपउमपन्नसोगरतरगवससलयपउमलयज्जिचित्तेहि सच्छाएहि समरीद्विहि सउज्जाएहि
णाणाविहपंचय्योहि मणीहिं उत्रसेसिए, तेसिण मणीण उयोगधाफासोस्य ज्ञाणियसोसे, जहारायप्यसेण

द्वीविमाचमय अमकगङ्गाकालकचक्रविततः आयातप्रत्यायतत्रिप्रोष्टिगुस्थितस्वन्निष्कवद्दं मासपुण्यमाभमस्त्यः कलकमकरावद्वारासारापुण्यायनि
पट्टपत्रसागरतरङ्गयसुतसता पट्टलताभानिचित्रेः सञ्चयैः समन्तैः समरीचिकैः सोद्योतैः मातायिचपञ्चय्योमखीजिरुपजोभितः, सेपामणीमां
वर्गोग्म्यः स्वर्गं च भवितव्यः । सपयाराजप्रद्वीपीये । तस्यनृमिभागस्य यदुसप्यदेगजागे प्रेक्षागृहमवहपः, अनेकस्तभगतमस्त्रियिष्टः, अथ न

आगलि प्रत्येक २ तारबद्धं यखनकप्रवो यायत् प्रतिक्रपले, तेह यानयिमाभने नादि तेद्वयो पक्षु समरमणीक भनिभागख तनिमद्वृष्टानेकाह मादन
न पशुद्वय यावत् वीपहान् पश्मद्वय अनेक शकुलीना कीलक सङ्कलने करी विस्तीर्य अमकमे अत्रमयद्वं भमरीदेवी तेख्यायने तेद्वयोविपरीतपक्षे ज
मरीदेवीतेप्रत्यावर्ते तेप्रत्यावत अंष्टिगत प्रमंष्टिगत स्वस्तिक नाचिज्ञा एकसाचिभामे प्रतिग्रापह अनेरासापिया एकपुस्यने यद्य विज्जदोपुहयथैते
महमान पुट पासायको समुप्य तेपुपमाच मरुमा इ इमे ध्यापार मोटामाभुमा इ इमे आकार खीपुरुप जोडले कदपंचेष्टाकरेते फूलना आयसोरी

चिन्ते मन्त्राविभागे इत्यत्रापिपालकविभागेन समुद्रोपादिभिः प्रमादतः समस्त प्रमादागुलानिपकस्वेनैव समवतीति दिक् तयापयुगतयोजनोर्थः ।
 ग्रीष्मस्वरितजवन । अतिशयेनमेवमवदित्यत्र । निर्वोदप्रस्तुतकायमियद्वशील पदात्पूर्वपदनकमपारयः एवविष दिव्ययामविमान विकुक्षुस्य यि
 करय्य एतामाहसि प्रत्यपय कृतकस्यो निवेदयत्यर्थः । तदमुयदनुतिष्ठतिस् पाककस्तदाह । तस्य सेपालयदेये सक्तेऽभित्यादि । ततःसुपाल
 कादेयः मन्त्रेव स्वार्थेवदेवराष्ट्रा एवमुक्तः सन् इदमुक्तं यावद्द्विपयसमुद्रपातेन समवदत्य तदैवकराति । पामक्रयिमानमरपयतीत्यर्थः । अथविमानस्य

णसयसहस्रयित्यस्य पञ्चजोश्वणसयमुत्तिष्ठ सिम्बतुरिश्यजद्वगणिह्वाहि दिव्यजाणविमाण यिउह्वाहि २ सा
 एजमोणसिश्यं पञ्चप्यणादि ॥ तएणस पाछए देवे सक्तेण ३ एव दुत्तेसमाणे हठतुठ जाय वेउत्तिश्यसमु
 ग्घाएण समोदणह २ सा तदेव करेह् । तस्सण दिव्यस्स जाणविमाणस्स सिदिंसि तह् तित्तेयाणपण्हिकवगा
 ययान् । तेनिण पण्हिकगाण पुरह् पत्तेश्य २ तोरणा ययान् जात्र पण्हिकया । तस्सण जाणविमाणस्स झुत्ते

समवदन्ति समवदत्यतैव कराति । तस्य दिव्यस्य यानविमानस्य त्रिदिशि श्रीशक्तिपापामकमतिरूपकादि, वयक । तेषां प्रतिरूपकायां पुरतः
 प्रत्येक २ तोरणाभि, वयकः यावत्प्रतिरूपानि, तस्य यानविमानस्य अस्तमपुममरमन्त्रीयो भूमिभागः, सयपानामकः क्षालिङ्गपुपकरइव यावत्

निपत्रावो विरचणा समुद्र मुकती मन्त्रिणमप नामो पुपरी तेहर्ने समुद्रचरी सिहसहित प्रमादागुलानां एककाय योजन विस्तीर्य पोसतो पोचमद
 योजन यदु विपु कृतावसु वेनह कार्यं निर्वोदकरि एवमु देवसम्बन्धी यानविमान यिकुर्वोक्तो विकुर्वीनह एववो माहारी आण पटो आपो
 तिवारह तेषासक इवता वीर्यमैद्रह इ नकमह यवह इवयत मुष्ट ययो यावत् वीलीपयमुद्रपातह करीने समुद्रपातकरह करीने तिमज्जपासक
 विमान करह तह देवसम्बन्धी यानविमानह त्रिस्स्यदिशि पूज दक्षिण उत्तरे त्रिस्स्यविशोपातपयपालिआठे मन्त्रम आकवो तेह पमपालिआनह

भक्तमाणा २ मरालेक नखलेक नखरेक कक्षनखति सप्रः । द्वितीययाधनपदात् विरीयति प्राप् । धप्रत्यत्रास्याननियेयेनप्रक्रियाभाष । तस्स
 धमिन्त्यादि । तस्सचिद्वचनस्य पालकविनामस्यप्राग्वर्तमानो उपरोक्तयायां व्याख्यामन्तरस्यां उत्तरपूर्वायासैधान्यां अत्रांतरेशकस्य चतुरशीते सामानि
 कसहस्राणां चतुरशीतिभद्राभनसहस्राणि चतुरशीतिभद्राभनसहस्राणीत्यर्थः । पूर्वस्याविश्यष्टाभानसमष्टिधीया नष्टमद्राभनानि गयदति

सष्टरयणामए वसुत । तस्स मज्झद्वजाए एगेयहरामए अकुसे एत्यण मह एगेकुज्जक्कोमन्नादामे । सेण
 अनेहि तदनुच्चसप्यमाणमिसेहि चउहि अष्टकुभिकोहि मुत्तादामेहि सव्वत्त समता सपरिस्सिक्के, तेण दामा
 सव्वणिज्जल्लयूसगा सुवसुपयरगमस्सिआ णाणामणिरयणयिचिहठारुहारउवसेहिअ्या समुदया ईसि अस्सम
 खुमसपत्ता पुम्माठएहि आएहि मदमंदएउज्जमाणा २ जात्र निव्वुडकरेण सदेण ते पइसे अपारेमाणा २ जात्र

स्तदुचिद्वचनमात्रमत्रैवतुभिरद कुम्भिकैः मुक्तादानभिः सर्वेन समस्तात् धर्म्यरिचितम् । तानिदानानि तपनीयलघुसकामि मुखप्रप्रकरकमपि
 तानि नामान्बिरवविचिपद्दाराद्वारोपयोभित्तानिधमुदितानि ईशद्वन्यास्य सपूतानि पूर्ववर्तैः मन्द ए एज्जसि यायन्निशुतिकराणि, जश्नेन ता
 निप्रदेश आपूपमाणाणि यावदतीतोपशान्तमामानि २ तिष्ठन्ति न तस्य निव्वसमस्यापरातरस्यां उत्तरस्या चतुरपूर्यस्या अत्रशकस्य इ चतरगीतेः

बिभु तेसच्चित्त यस्स न जावधो पावत् प्रसिरूप तेवन्तो उम्माक अपरिक्खाप्ताग पट्टजलानी भांति चोन्निभस्य यावत् सुवतपमीय रातासवस्य मयसि पावत्
 प्रनिरूप । तेवमेवागइ मज्झमे एको सम रमणीय जूनिभागेने एको सव्वो मय्यभागन विपे मोटी एक्क मणि पोठिकाई । अउयोजन लायपव्वे पोडलपव्वे
 व्यार योजन काइपण सय मरिचरज्जमय यस्स न कइयो । तेमणिपोठिका ऊपरें माटु एक्क सिद्धासत्तवे यस्स नजावयो । ते ऊपरि मोटी एक्क यिज्जय दूय्य
 वसवइ सुवरत्तमय यस्स न कइयो । तहर्ने मय्यभागइ एक्क यज्जरत्तमय यस्स नजावयो । तेमणिपोठिका ऊपरें माटु एक्क कुम्भिक मुक्तादान मुक्ताफलमय भागाई तेइ

इत्यादि । तस्योद्भावाः उपरजानः पटनताभक्तिचित्रः यावत् सर्वोत्पन्नतापनीयस्यः प्रथमयायुष्टेन अग्नीकलसाभक्तिचित्रवत्यादिपरिपहः द्वितीय
यावत्तुष्टावष्टेवर्षे इत्यादिचित्रपञ्चपद अथवा राक्षसश्रापे सूर्गजयानविभाजनवर्षे उद्यपाठकसूत्रवर्षे पर ययुषेतरसूत्रादर्शेषु अष्टपृथ्याकलित्ति-
त । अथवा मन्त्रिणीठिकावस नायाह । तस्यमिति । अथ । ताएडवर्षित्यादि । यत्तुव्याख्याविजयद्वारस्यप्रवृत्तकामादागतसिद्धान्तसूत्रवद
यस्य । तेवमित्यदि । इदमत्र प्राक्पटनरवेदिकाकालवक्तुं वेद्याक्यावमिति ततोद्योस्य । अथप्रथमयावत्पुनराह । वेदक्याया २ पलं बभाषा २ प-
२

इज्जो ॥ तस्सण भूमिमागस्स यज्जमसूदेमजाए पेत्ताघरमन्नेवै स्युगेखनसयससि विठे ययुनु जाध पट्टिरेवे ।

तस्सउत्तोए पउमलपाभसिचिस्से जाय ससुसवणिज्जमाण जाध पट्टिरेवे ॥ तस्सण मन्नेयस्स यज्जसमरमणि

ज्जस्स भूमिजागस्स यज्जमसूदेसजागंनि मह एगामणिपेदिस्सा स्युठजोस्युणाह स्यायामविस्कन्नेण चत्तारिजो

स्युणाह माहसेण ससुममिमहं ययुनु । तीसएउत्तारि मह एगेसीहासणे ययुनु । तस्सउत्तारि मह एगेविजयनुमे

५। गमतिद्वयः, तस्सउत्ताघ पटनताभक्तिचित्र यावत् उद्यतपनीयस्यः यावत्प्रतिरूपः । तस्यमवष्टपस्य ययुपमरमणीयस्य भूमिभागस्य ययुप
प्ययप्राने महत्येकान्विपीठिका अष्टपावनानि आयापविष्णुभाष्यांश्चाविरि योत्रनानि यावुस्येन सयगणिमयी यथेकः । तस्या उपरि महदेवं
विज्ञासम पञ्चकः, तस्योपरिमहदेवं चित्रयूच्य सर्वजसमयवचक, तस्य मध्यभागे एक वज्रमयगङ्गुजं, अत्र मधुदेव मुम्भिक मुत्तादाम्, तदन्त्ये

वेदि पटनकलनापत्र यावता सनुदुनी कलोलना आकार वसनश्चतुनी सतावेकही पटनता कललीगी इत्यादिक भातिकरी चित्राभसञ्चित सोभावं
वरी सञ्चित प्रमाकांतिवरी सञ्चित करोचिकिरव मुक्ता उद्योतव करो सञ्चित अनेक प्रकाराणां पञ्चवर्णी मणीयकरी आभावंत तेवमविरजनी वरा
गण १पयना वर्षेन वर्षेन त्रिम रायप्रसेवीसादि नस्याह तिम । तेहज्जुनिभागमे ययु मध्यभागह प्रेचगुए मंडपवै अनेक सागने त्यम्भेकरी सुनि

धनुष्याणां भूमिकोणेऽप्यन्तरपथं सम्यग्निभा द्वाराद्वयमवसतसहस्राब्दि दक्षिणस्यां मध्यमायाः पर्यन्त्यनुप्रशान्ना देवसहस्रा-
 षां चतुर्दशमद्रासनसहस्राब्दि दक्षिणदिशायां भैरवतकोणे आरभ्यपथं योऽवशमद्रासनसहस्राब्दि यद्विभाया सप्तमामसोदापि
 पतीनां सप्त भद्रावतानीति । तथैवमित्यादि । ततः प्रथमवतस्य आपनामतरं द्विसीपेयलयेतस्य सिद्धमभस्य चतुर्दिशि चतसृषां चतुरशीतीनां चतु-
 र्गुणीकृतचतुर्योतिसस्याङ्गानां आत्मारण्यदेवसहस्राणां पट्त्रयान्सहस्राधिकलक्षत्रयमितामाभास्परश्चक्रेदेषानाशित्यर्थः । सायति जद्रासमानि विष्णु-

[illegible]

धामनिवासइत्याका बहुर्यति पद्मासनसाहस्यः पूवस्यां आयानामपसङ्घिपीका स्यं दक्षिणपूरया आत्म्यन्तरपरिपदि द्वादशानांदेवमइत्याको दक्षिणर्यां मध्यमाको परिपदिबुद्ध्याना देवसइत्याका दक्षिणपयिमाया आद्यपरियदिगाइपाभा देवमइत्याको पयिमायां सप्तमानमाकापिप सीनां, तत्तज्जस्य मिहामनस्य अतुदि यिबुवोः अनुगोतीनामत्तरइन्धसइत्याकां युवमादि विभावितस्य सुपीजगमेन पावरप्रस्यप्यै पमि ॥ तत्त

मत्स्यपुराणस्य तृतीयका अष्टमोऽध्यायस्य प्रमाणमाह प्यार अष्टमिह मत्स्यपुराणे । तस्मादात्म राक्षसमुद्धृत्य यथा
संभावयमानं सुखार्थं प्राकारैकरी परिसंहितं प्रकाशना सचिखनय विधिवभातिभा सारकरी शानायमानं गोभायतयं समुहितं बिकाश पाग
वातं सगारक अम्योक्षस्यै एकैकने समुप्राप्तं सगारै पुष्टोदिकदिशिने आपरै करीतं इत्युच्यते । सगारैक गोपना शान्तायका पायन् गितृतिमुपयमे

विंतानीत्यर्थः । एवमादिविज्ञापितव्यमित्यादि । वस्तुन्य धूर्वात्तमेन यावत्प्रत्यप्यपेति । यावत्प्रत्यप्यपेति । तत्सर्वं दिवस्स जात्यभिभाषस् इमेय
 आदये यथाव से पश्यते । वेणवहाद्यासए अहङ्गपरसुवाहेमतिअवात्मरिजस्स यावद्विज्ञात्ताकारसिपञ्चुल्लिआव कामुसययणस्सया केसुधुययस्सया
 पालिकाययवस्सया चवुठे घनता सुसुत्तिअस्स जये एआदये सिआ कोवण्ठे समण्ठे । तन्मय दिवसए जावविभाषस् इतो इण्ठरायायेय ४ यणे
 पश्यते ? नन्वीअसोअ जहामकीय तठेय सेणलए देवे तदिव जावविभाषं विलुत्तिता केणव मण्ठे ३ तेकेव उवागण्ड २ सा मण्ठ ३ करयलपरिग-

द्विवहं ॥ तएण तरस्स सीहासणस्स चउद्धिसि चउया चउरासीण आयरस्सदेयसाहस्सीण एअमाई विमाभिय्यसु
 सूरीअमगमेण जाव पञ्चव्विणहं ॥ तएणसे सक्की ३ जाव तठहिसिए विसु जिणवाजिमणजुग सव्वालकार
 विज्जुसीअ उत्तरवेउस्सिहकय चिउसुइ २ सा सुठहिअगमहिंसोहि सपरीआराहि णट्टाणीएण गअव्वाणीए

सयकोऽपयत्त इमइदपः विज्ज जिमन्त्रजिममयोग्य स्यालङ्कारविभूषित वस्त्रवैश्विक्य रूप विकसते विभुष्यं अष्टाभिरयमपिपीति सपरिया

करवहार मअइकरोने तविमानमा प्रदसप्रति पूराता पूरातावका यावत् अत्य त ए गीभता २ यका रइइठइ । तेइ सिहासणमव यापुल्लणइ सहर
 विजइ इयानकोवइ इंही सीयनेम्वना चउरासीइजार यामानिक देवतानां चउरासी इजार भद्रासण पूर्वदिगइ आठ अयमविपीमा आठ मद्रासण
 इम अग्निकावइ अयन्तर पादिली पपदागा आरइजार देयतामा आरइजार मद्रासण दक्षिणदिशि मध्यपदागा चउवइआर देवताना चउवइआर
 सिहासण नैरलिकावइ यावत्तलो परियदागा सोलइजार देवतानां १६ इजार मद्रासण पश्चिमदिशि सातकुटक्कमा स्थानीनां सातभद्रासण ॥ सिवारपट्टी
 तेइ सुयसिवासणहं आरेदिसइ एकेकीदिसे चोरासी २ इजार इम आरेदिसे त्रिरणलाप उत्तीमइजार आस्सरकदेवतानां ३३ ०३ भद्रासण इत्या-
 दिअ कइवठे सुयोज देयतामे गम यावत् करीने आआपाळी चुपइ ॥ नियारे ते सीयनेम्व यावत् एअतपयोपको देवसवयी जिनेम्वसीयेकरने

द्विष्ट सिरसावत नरपय अमुनिं कटु, अथ विषयं यदावेह २ ता । तमावतिष्ठति । अथ व्याख्या । तस्य दिव्यस्य यानविभाजनायमेतद्रूपो ध्या-
 व्यासः प्रकृतः ? स्वयमात्मनो उचिरोद्वृतस्य वारकालमुदितस्य दैवमन्त्रिकस्य शिशिरकालसवपिनो बालसूयस्य खादिरागाराया वारतिमिति सहस्रपर्यैद्वि-
 शीया रात्रौ प्रकाशितानां जपावनस्य वा विद्युज्ज्वलस्य वा पारिजाताः कल्पद्रुमा स्तंभं वनस्य वा सुवतस्समसात् सम्यक्कुसुमितस्य । अत्र गिष्य-पृष्ठति ।
 भवदेतद्रूपः स्यात् । अर्चयितुं मुरिराह । भाग्यनर्प समर्थः । तस्य दिव्यस्य यानविभाजस्य इतश्चतुरकस्य आततरकस्यैवापि प्राग्वत् गन्धः सपञ्चय यथा

णय सन्ति तविमाण अणुप्ययाहिर्णाकरमाणे २ पुत्रिलेण तिसोषाणेण २ रुद्रह २ ता जाय सीहासणसि
 पुरत्यानिमुहसणिसखे, एव शेषसोमणिष्मात्रि उक्षरेण तिसोषाणेण २ रुद्रहिता पक्षेष्टपक्षेष्ट्य पुष्टास्यत्ये सुज
 हासणे गिषीस्यसि श्वयसेसादेवाय देत्रीक्ष्य दौहिणिष्वेण तिसोषाणेण २ रुद्रहिता तदेव जाय गिषी

राभिः नाट्यमादेन नाट्यवमादितेनचरादुं राहुमान अनुप्रवृत्तिबोक्नुवन् २ पूर्वैश्चत्रिसोषाणकेन समारोपति । समारुह्य यावत् सिद्धाने पूवाभिसुखः
 समिपयः । एवमेव सामानिका अपि उत्तरेश्चत्रिसोषाणकेन समारुहन् । समारुह्यप्रत्येक २ पूर्वैस्सिम्यसोषाणकेन मन्त्रियोदन्ति अथत्रयोपाचदेवा

राहना आवायोग्य सवअसकार आभरवकरी विनूयित एववष्ट उत्तरद्वैक्षिक्यरूप विदुर्न करोने आठ अपमहिपीपरिवारसहित सार्धे यजेकी
 अपमहिपीने १६ सोसहज्जालो परिवार नाट्य नाटक सावय नयव नाटक सापि तेह विमान प्रहं प्रदक्षिण करतीककी पूर्वैर्विगिने पगपासीह बडह
 बहीने यावत् सिद्धासमने विने पूर्वैर्विगिसाहपो बडसह, इमज सामानिक देवतापक्षि उत्तरदिगिने पगपासीह बडे बहीने प्रत्येक २ पुवहं स्थापित
 मन्त्रागतने विषय वेसह । अथत्रयोपाचता देवता देवांगना दक्षिणदिगिने पगपासीह बहीने तिमत्र यावत् बडह ॥ तिवारपठो तेह बीपमन्त्रने तेह
 विनागविर्गं ब्रह्मापका एह आठ २ मणसीक आगति अनुष्ठानह बासा ४ तिवारपठो पांकीह मन्त्रो पुष्ट बसव भु नार कोटा बहित बने देवव

प्राकृतमन्त्रीनामस्तु स्तयेति । ननु अथैव पालकविमानयच्छेदे प्राकृतमन्त्रीनां यच्छादयत्तस्मात् पुनर्विमानयच्छादिकथनेन पुनरुक्तिरिति चेन्नैव । पूर्वोक्ति
 श्रवययन्तानां मन्त्रीनां वच्छादयत्तः । अस्मिन् अवयविनोविमानस्येति नोक्तोयः । तदर्थं ये पालकदेवे इत्यादिफमाष्टाप्रत्ययणसूत्रं स्यतोऽप्यु-
 ष्य । अथ शक्यत्वमाह । तदर्थमिति । ततः स्याद्व्याख्या । दिव्य प्रचामनिर्देशस्य भगवतोऽजिगममायाभिमुखगमगाय योग्यमुचितं यादृ-
 क्षोम यदुपायं सुरसमुद्रापसवोत्तिशायित्री भवति तादृक्षमेत्यथ, सर्वास्मिन्कारयिजुयित सर्वे शिरःश्रवणद्वाराः विनूयितं तत्तरेयैः शिरःशरीरत्वात् स्त्राभा-
 यिकैः क्रियशरीरस्मत् आगमनेनिरसकारतरेयोरपावययत्तत् तत्तर भयपाः शरीरयरीरापसया कार्योत्पत्तिशालायेद्ययावो तत्तरेयैः शिरःशरीरत्वात् स्त्राभा-
 यतेविषुव्यं चाऽऽभिरपमन्त्रिणीभिः सपरिवाराभिः प्रत्येकं २ योः शयदेयोः सपरिवारयारवत्तानि नोद्वामोकेन गन्धर्वोनीकेनचवाहुं त यिमानमनुप्रवृत्ति
 बीजुवम् २ पूर्वविकस्यामन्त्रिणीवानोद्वति । आरुद्रपय यावद्वादात् ज्ञेयैव सीहासुते तेष्वेव सवागशब्द २ ता प्रतियाद्य सिद्धान्तपूर्वाभिमुखः सशिर-
 यच्छादति । अथास्यानसामानिकादिभिः यथापूय्य तैस्तथाह । एवंनेव इत्यादिव्याप्तः । नवर अवशीपाद्याभ्यन्तरपार्येद्यादयः । अथप्रतिपाद्योः शक्य-
 पुरःप्रत्यायिमा क्रममाह । तदर्थं नरस इत्यादि । एतद्व्याख्या भरतचक्रिणोऽयोच्याप्रयेयाधिकारतो ज्ञेया । तयचमित्यादि । तदनन्तरं यत्रश्रुभुङ्गारप-
 त्त्रमङ्गारं भुम्भारदेकवद्गावः तत्र च येकनिअभिसत्विमन्त्रयत्तमित्यादियस्य कमुत्त भरतस्यायोच्याप्रयेयाधिकारतो ज्ञेयं नृङ्गारयविशिष्टयस्यैकवि

स्यति । तपुण तस्स सकृत्स ३ तसि विमोणसि ठुळुत्तस्स इमेअठ्ठमगलगा पुरत्त अह्माणपुष्पीए संपठिछा
 तयाणतरचण पुसुकलसुर्निगार दिव्वायत्तसपङ्गागा सच्चामराय वंशगरुडअश्राले।अत्ररिसणिज्जा आउळुअ

चदेव्यसदाविष्ठात्येन त्रितोपानेन समारुद्रतरेय पावत् निपीदन्ति ॥ ततस्तत्तपयच्छस्य तस्तिवाराऽऽस्य वामान्पुष्टाष्टमाष्टलिकाभियथाभूपूय्यो पुरतः
 मन्त्र्योपा तत्रसहितं पताकाध्वजा चामरसहितं आदेशनं आपिते रतिसुपकारी देवयोग्यं यावदेकरी वरपूत कपायमानं यिज्य वैश्यतीर्त्तांते मोटा
 पताका कनकं पामतो यकी आकाशतलसंग्रहं पोहयती आगच्छि अनुक्रमिचाले ॥ त्रियारपक्षो तत्रसहितं भुगारश्चक्षुः शाले । त्रियारपटो यश्चक्षुःमय

प्रोयेतः पूर्ववत्प्रकारस्य जलपूय स्वैरन्यथाप्राप्तं ज्येष्ठं जलरिक्तत्वेन विवक्षित इति भवति तदन्तरं यथायथा तदायुक्तं वसुधैव कुटुम्बकम्
 संस्थितस्य तादात्म्येण यस्याः सतया तदायुक्तं वसुधैव कुटुम्बकम् इति । परिपूर्यः सूर्याः सूर्याः सूर्याः सूर्याः सूर्याः सूर्याः सूर्याः सूर्याः
 यायाः प्रतिकेव सुप्रतिष्ठिते । ननु विपक्षप्रतिष्ठितयावत् सतयते पापद्वयं २ भीष्मनेन कर्मचारयः अतएव श्रेयश्चक्षुष्यो गिगिहोऽतिग्रायी स्यात् । अनेका
 नियरादि पशुवर्गानि कुहनीर्नालपुपताकाणां सहाचि तैः परिनिष्ठितोऽलकतः स्यात्सायविरामयेति वातोवृत्तेत्यादिविद्योपपन्नं व्यक्तं तया
 गगनतलमन्तरालमुल्लिखत् संपृक्तं शिखरमप्रनादो यस्य सतया योजनसहस्रसूतोऽतएवाह । अतिग्रायेण महाम् महेश्व
 यत्रः पुरता यथानुपब्धा संमस्थित इति । तयच्चमित्यादि । तदन्तरं सूर्यं स्वकर्मांशुसारिभेष्वप्येव परिनिष्ठितः परिगृहीतोऽपि स्याति तया सुमुञ्जा

त्रिजयत्रयंतीसमूहता गगनतलमण्डलिहंती पुरतश्चाहाणपुट्टीए सपठिच्या, तयाप्यंतरघण छत्रनिगार ।
 तयाणतरघण वहरामयवहलठसंठिच्या सुसिलिठपरिघठमठ सुपङ्कठिण विसिठे अणेगवरपचत्रयाकुटनीस
 इरसपरिमहिच्याभिरामे वातश्च अयिअत्रयतीपहागच्छुष्टाहच्छुसकलिण तुगे गगनतलमण्डलिहतसिहरे

संमस्थितानि । तदन्तरं पूर्ववत्प्रकारस्य जलपूय स्वैरन्यथाप्राप्तं ज्येष्ठं जलरिक्तत्वेन विवक्षित इति भवति तदन्तरं यथायथा तदायुक्तं वसुधैव कुटुम्बकम्
 गगनतलमन्तरालमुल्लिखत् संपृक्तं शिखरमप्रनादो यस्य सतया योजनसहस्रसूतोऽतएवाह । अतिग्रायेण महाम् महेश्व
 वाटसो तस्य स्थित रस्यो समस्तपर्वे पयो भूतात्यो सुकुमानं अनेरी अत्रा मुप्रतिष्ठित जलस्य प्रकारं रश्मिं विधेय अनेक प्रधान लक्षण पचमस्य
 नाहनी पताकाध्वजा यद्वत्त्वमे तेवैकरी संहित नायकरी सरपूतध्वजित एवकी विजयत्रयमिति नामे पताकाः छत्रछपरद छत्र तेवैकरी संहित ऊचा
 आकाशतलसंग स्पष्टोपो पोहवतोठे विपरिप्रजागमहमे इत्रार योजन ऊचो अत्य तनोटा एवयो महेश्वअत्र आगतिं अत्युक्तमद वात्यो । तिवा

नि पूरु सामधीकतया प्रगुहानि सर्वोक्तद्वारविद्वानि पशुमीद्वानि पश्वानीकाधिपतप ७ पुरतो यथानुपूर्व्या समस्थितानि । तथयत्तरवण भि-
त्वादि । तदन्तर मरुतः आन्मियोनिक्तादेवावदेव्यप स्वकीं कुरे यथा स्वकर्मापस्थिते कसुरवेक्रियस्वरुवे योयश्वारम्भकेःस्वकीं विभये यथास्वकर्मा-
पस्थिते विंभयेः सपत्तिभिः स्वकीं स्वकीं निपादोरुपकरवेः शक्तदेवैर्द्व देवराज परतय मागतय पृष्टतःपाद्यंतय समया यथानुपूर्व्या यथायद्वक्रमेण
समस्थिता । तथयत्तरवणमित्यादि । तदन्तर मरुतः सौधमकरपयासिनो देवावदेव्यप सयद्व्या यावत्परणादिम्नस्य इरिगेनेपिष पुर स्वाश्रयि-
वियवकः प्रागुक्तआत्मापको याद्वः तेन स्वाभिस्थानि यामविनामवाहमानि आरुढाःसुतो भागतय यायश्वदात् पुरत पाद्यतय शक्तस्य समस्थिताः ।
अथयथा मरुतःसौधमकरस्याश्रयोति तथाचाह । सएवमित्यादि । ततः शक्तसोम प्रागुक्तस्वरुपेण पशुभिःमाप निक्ते रनीकैः परिधिमेत सयतापरिपृते

आद्युणसहस्रसमासए महमहालहए महिदस्रए पुरत अहानुपुस्रए सपठिए । तयागततरवण सकृदनेत्रत्य
परिस्थित्यसुसज्जा सहालकारविमूसिस्थो पचग्रणियाहियङ्गो जाय सपठिआ । तया
गततरवण अहत्रेअानितुगीश्या देवायदेयीतश्र सएहि २ रुवेहि जाय णितुगीदि सकृ ३ पुरतअ भगनश्र

विशिष्टः अनकवरपशुवबभुदभीसहस्रपरिमिद्विताश्रितः पातावुपूतविमयपयनीपताकाःतुवानिखयकनितशुक्लः गगनसप्तमसुक्लिष्ठिखुर
योयमसहस्रनुष्ठित मरुत्सहालयः मरुत्सहालयः पुरतो यथानुपूर्व्या समस्थितः । तदन्तर मरुतमेपय्यपरिकृष्टितानि सयय्यानि सवाणद्वार
रपका आपापकाकप अन मपय्यनेय गह्वाक विवे रश्यामुषज सयनामयो सपित सदे अलकारे धिमुमित एववा पांषकटक अने पांषकटकर्मा
स्वानी पावत् पात्वा । तिवारपछी यथा आश्रकारो देयता रुवांगना पाताःने रूपककरी पायत् आपापक रूपकरवे करो सादत सौधमरुदमरु आग
लि मार्गैर्दे पृष्ठे येपासह अनुक्रमे पात्वा । तिवारपछी यथा सौधमरुद देवलोक्तनायाची देवता देयागना सयश्रदिफरी सहित पायत् आपापक

त्रयोपेतः पूयन्मङ्गलस्य लसपूषु त्वेभक्यभात् अयम् अलरिक्त्वेन विवक्षित इति भवीनठत्प तदनन्तरं धनमयोरवमय तथापुन भौल शतमनोश
 सत्त्वितसुस्तरासाकारो यस्य सतत्ता तथासुसिष्टः सुमेयापकावयथा सकृद्वत्पर्यः परिपृष्टः सरयाः कयापायाचमतिभावत् मृष्टवमृष्टः सुकुमारयापया
 पापाचमतिर्न सुप्रतिष्ठितो । ननु तिपक्षपतितसयाक सतयतेयापद्वम २ मीसनेमकमधारयः अतएव शेषध्वजेभ्यो िग्रिष्टोऽतिशायी तथाऽनेका
 निवरादि पक्षुष्वर्णानि कुड्भीनीलपुपताकानां सङ्ख्यादि तैः परिमण्डितो अलङ्कृतः सुभासायभिरामयति वातोवृपूनेत्यादिविशेषपक्षप व्यक्त तथा
 गगनतप्तमकरतप्तमनुलिखत् सरपृथक् विचरमयमानो यस्य सतत्ता योअनसृजन्मुरमतोऽतएवाह । अतिशयेन महात् महेश्व
 ध्वजः पुरता ययानुपूष्या समस्त्वित इति । सपक्षमिन्त्यादि । तदनन्तरं सरप स्रजर्णामुसारिनेपच्य सेप परिकङ्कितः परिगृहीतोवेस्तानि तपसुसुअ

त्रिजयत्रयतीसमूचिता गगनतलमण्डलिहंती पुरतश्चहाणपुत्रीपु सपठिस्था, तथाणतरवण छतृज्जिगार ।
 तथाणतरवण सङ्गरामयवहलठसठिस्था सुसिलिठपरिघठमठ सुपङ्कठिपु विमिठे स्थणेगवरपचत्रश्याकुट्टनीस
 हसपरिमिष्ठिस्थाभिरामे वाउरु श्यायिजयत्रयतीपहागच्छुप्राङ्कृत्तकलिप तुगे गगणतलमण्डलिहृतसिहरे

संप्रस्थितानि । तदनन्तरं पूषकलशयङ्गार दिव्याच कृष्णपटाकासचाभरा च इत्यन्तरदिवाकाकदधुनीया वातोवृपूतत्रिजयवेजयन्तीहमुचिता
 गगनतप्तमसिक्तापुत्री पुरतो ययानपूष्यां संप्रस्थिता तदन्तरच स्रजङ्गारं तदनन्तरं वज्रगपयुतज्ञासुस्थितसुस्थिपुष्टमृष्टमुप्रतिष्ठितः

वाटला सप्त सत्त्वित रश्मो समसपर्वे यन्मो मठात्सो सुकुभात अनेरी च्वात्रा सुप्रतिष्ठित प्रजङ्ग प्रकाश रङ्गु विसेय अनेन प्रथान उक्तन पयवबवे
 भावनी यताकाध्वजा सङ्कलमने तैर्बेकरी संहित वायकरी सरपूतयपित एवमो विजयरीजयन्ति नामे प्रताकाः स्रजपरव छत्र तैर्बेकरी संहित ऊचो
 आकाशतल्लग्न एवमोतो पौहवतोडे सिरथपजागमहो इभार योअन ऊचो अत्य समोटा एवमो महेश्वरअत्र आगतिं अगुजमइ बाल्यो । तिवा

म । यश्च दायी नराहो निर्यादमागो निगमनसम्बन्धी यथा स्तोत्रैवोपागच्छति । यथा वरपितानागराब्धौ विद्याहोरेष्वरफाति दग्गमाये राजपयेयाति न
 तुनदुरध्यादौ तपायमपि एतेन चणपदेवलोकाधारमृतपुविषीप्रतिष्ठितविमानगिरुदुमागत्येतेस्तसः सचरणाभावेन सध्य सध्यनेति, तस्रिस्त्रैविज्याय
 मन्नेह युक्तमिति देवराज स्तोत्रागमसुशतयुक्किरां गत्य च प्रष्टव्याः । उपागत्य च पोचनगतसाधुस्त्रिभे योचनलक्षणप्रमाद्येविषयेः क्रमेरिय गतव्य
 चत्रातिक्रमद्वयैः । एतेन स्वावरस्वरूपस्य विमानस्य पदव्यापदुपाः क्रमाः कथनधेयुरिति शुक्लानिरस्ता अधपतन् प्रवपतन्तपोत्कृष्टा पापयत्
 करणात् तुरिकाएवत्यादिपद्मः देयगत्या व्यतिश्रब्धन् २ तिर्यगसंख्येयानो द्वीपगमुद्राणां सध्यमध्यमेन यत्रैव मन्दीधरयद्वीपा यत्रैव तस्यैव पयुषे-
 व्रतभ्यज्येदेष्टिचपूय आग्नेयकोषवर्ती रतिकरपवत स्तत्रैयोपागच्छति इह स्थानां गाद्यागयेनोष्ठ, अन्यथा प्रयसगसरोद्गारादिप पठ्यमागाना
 पूर्वाद्यजनगिरिविदिव्ययास्थितवापीद्वयद्वयीतरावर्हिः शोखयोः प्रत्यासर्तौ प्रत्येक द्वय २ ज्ञायेन तिष्ठता मष्टानां रतिकरपद्य तागा मध्यवि

उवागच्छद २ द्वा ज्ञायणसयसाहस्सीष्टि विगगहेष्टि तथयमाने २ ताएउक्किठाए जाव देयगद्वए धीद्वय
 यमाये २ तिरिश्चमसस्किज्जाण दीयसमुद्राण मस्य मस्येण जेणेव जदीसरयरेदीवे जेणेव वाहिणपुरात्यमिह्वे
 रडकरपद्यए तेणेव उवागच्छद,, एव जाचेवसरिष्ठाभसम यत्तत्तुवा गधर, सक्ताहिगारोवसुहो जाव तद्विषु

सीपनंकरपसमध्यमप्ये न तद्विष्यां देवहिं यायदुपदेशमानः २ येनेव सीपम्येस्य ऋपसीसाराहोनिर्मोनसागा,, तेनेव उवागच्छति ॥ उवाग
 स्य च योजनयत्तसाहस्त्रिभैविषयैरवपतन् २ तयोस्तदृष्टा यावद्वेयगत्याव्यतिश्रजन् २ तियगमठस्येयानो द्वीपममुद्राणां सध्य मध्यमेन, यनेयन
 व्यतिक्रमतो आवतौ २ पक्षो त्रिधा प्रसक्तता द्वीपममुद्रने मध्ये २ विविचयद्वने गिह्रां मदीधरयराभे द्वीपभे द्विवे जिह्रां धूमिक्किमा रतिकर
 ययलसर तिह्रां आलर, इमज्जेह मूर्यो न देवदानी यत्तव्यता राममसेषीनादिहं तिगयावधी, एतसोविषेय । वीथमर्मन्त्रो अधिकार कश्चो, यापत्

न यावत् पूर्वोक्तः सर्वोपदेष्टव्यः अथ को प्राप्तः। नरेन्द्रप्रज्वालन पुरतःप्रकृत्यासाधेन निगम्यमानेन बहुरशीत्या सामानिद्वयसहस्रे योवत्करवान् अथ
 दि बहुरशीति व्यापारकदेवधारीस्त्वदि इत्यादि प्राप्त परिप्लवः। स्वच्छो यावद्देव यावत् करवात सवस्तु यथायथा प्राप्त्या वि प्राप्नुत प्राप्त सीपमेव
 कथयस मय्य मय्येन तदिष्ट्यां देवहिं यावद्देवत् विव देवस्तु इति यद्वः सीपमेकपक्षाचिना देवाना मुपदेष्टव्यम् २ यदेव सीप

पासतं अहाणपुष्टीए संपठिस्था । तयाजतरथम् अहवेसोहम्प्रकप्यवामी देवायेन्नेत्रीनुश्रु सद्दिहोए
 जाय दुकृढासमाणा मगतश्च जाय संपठिस्था ॥ तएण सेसक्के ३ तेण पधानीश्वपरिस्किन्नेण जाय माह
 दसएण पुरत पकिठिज्जमाणेण चउरासीए सामाणिश्व जाय परिसुद्धे सद्दिहोए जाय रथेणं सोहम्प्रकप्यस्स
 मस्रमस्येण तदिष्ट देवहिं जाय उधवेसमाणे २ जेनेय सोहम्प्रस्स कप्यस्स उत्तरिह्वे निज्जाणमग्गे तेनेय

विभूविधानि पद्मानोक्तानि, पद्मानीकाविपलपथ, लदनकार यद्व धान्नियानिवा देवादव्यय स्रग्भैः २ सुपैयोवप्रियोतैः गम्भेयम् देवराज
 पुरतदभार्मवथ पादतव यथा ॥ लदनकार यद्वयः सीपमेकपक्षाचिनादेवाय देव्यय सर्वथा यावदाकृताः सन्तोसागतय यायस २स्य
 ताः । ततःस्रजकलनपद्मानीक परिचितेन पादमेकम्प्रज्जनेनपुरत प्रकृत्यासाधन बहुरशीत्यासामानिद्वयसहस्रे योवापरिप्लवः सर्वथायावत्तदेव

साहने बस्यायका मार्गोपुठे यावत् जाता । तिवारे ते सीपमेव तेह पूर्वोक्त पावकटक बोपरर परिवर्तयो यावत् बहद्व पञ्चाह आगलि बासड ।
 सव यवे बहुरशीत्याार धान्नानिद्व देवताए यावत् परिवस्यावकी सबद्धि करी यावत् रवेकरी सद्दिनपको सीपमेकपक्षाचिना देवतादेवशोक्तने मय्ये मय्ये विविधमे
 ते देवसम्बन्धी देवतामो अस्मि यावत् सीपमेकपक्षाची देवतामं विवाहता २ यको जिज्ञा सीपमे देवलाकनो उत्तरदिशिना निपोंकपानदे नीकलबाओ
 मायवे विहा आवड आनीने योवनसव म्नाच विपुह वेवाविद्वरूप मयिकरीने इतो आहभोदवको तेहवी बलही यावत् देवसम्बन्धी मयिकरीने

त्व ॥ यत्र यथायौ नराहा निर्योयमागौ निगममसम्बन्धी रंषा स्तोत्रेयोवागमुति । यथा धरपितामागराखो विद्याहोः सुप्रफाति द्योनाये राजपयेयाति न
 तु नष्टरज्यादौ तययनयि यतेन समयेदेवलोकाकारभूतपृथिवीप्रतिष्ठितविमाननिरुद्धाः सत्येनेतस्ततः सचरन्नाभायेन सच्य मध्येनेयि सप्तारिद्धेविज्याय
 मगोह युद्धमिति येष्टाह स्तोत्रागमसाभत्युक्तिसांगत्यस्य प्रष्टव्याः । उपागत्यस्य योजनशतसाधुस्त्रिभे योजनशतसाधुस्त्रिभेः क्रमेरिय गतव्य
 उपातिष्ठमरुदैः । एतेन स्वाभरस्वरूपस्य विमानस्य पदव्यासद्वयाः क्रमाः कथनवेपुरिति शक्यानिरस्ता एवपतन् अवपतन्तयोत्कृष्टया यायत्
 करखात् तुरियापदव्यादियहः देयगत्या व्यतिव्रजन् २ तियेगस्येयानां द्वीपसमुद्राणां मध्यमध्येन यत्रैव मन्दीधरपरद्वीपो यत्रैव तस्यैव पपुणे-
 ब्रमध्यजनेरुचिबपूयः आग्नेयकोयवर्ती रतिकरपवत स्तत्रैयोपागच्छति इदं स्थानागद्यागयेमोक्त, अन्त्यया प्रयपमसारोद्गारादिय पठ्यमाभाना
 पूर्वाद्यजनगिरिविद्विग्वयस्थितवापीद्वयद्वयोत्तराक्षबहिःकोबयाः प्रत्तासती प्रत्येक द्वय २ आग्नेय तिष्ठता मष्टाना रतिकरपट्टानां मध्येयि

उवागच्छ्छ २ सा ज्ञायणसयसाहस्सीएहिं विगहेहः २ ताएउक्किठाए जाय देयगद्दए धीद्वय
 यमाने २ तिरिस्थमसक्किजाण दीयसमुद्धान भस्स मस्सेण जेणंय जदीसरयरेदीवे जेणंय दाहिणपुरात्यिमिस्से
 रहुकरपट्टए तेणेव उवागच्छ्छ,, एव जाचेवसरिस्थामसस वत्तत्तया जवर, सक्काहिगारोवत्तत्तया जाव तदिह

श्रीचर्मकरपस्यमध्यमेन ताद्विष्यां देवहिं यायदुपदव्यमानः २ येनेय श्रीपमस्य क्लृप्तस्त्रीसाराहो नियोगमानः, तेनेय उपागच्छति ॥ उपाग
 त्वस्य योजनशतसाधुस्त्रिभेविपदैरवपतन् २ तयोत्कृष्टया यायद्वेगत्याव्यतिव्रजन् २ तियगमकस्येयानां द्वीपसमुद्राणां मध्य मध्येन, यनेयम

व्यतिक्रमता आवतो २ यको त्रिठा अवस्थाता द्वीपसमुद्रने मध्ये २ विविचरन्ने जिह्वा मदीधरपरनामं द्वीपमे विवे जिह्वा अग्निक्किमा रतिकर
 पयंतसह तिहां आवह, इमजेह सुयोमदेवतानी वत्तव्यता रामप्रसेखीमाहिंसे तिमगां बधी, एततोविशेष । श्रीपमग्नेग्रनो अपिक्कार कइवो, यायत्

न पापत् पूर्वीन्ः सर्वान्देवन् पञ्च षण् को ग्राह्यः। मन्त्रेष्वप्येन पुरतःप्रकृत्यमाद्येन निगम्यमानेन चतुरङ्गीत्या सामानिकसहस्रे पौर्वत्करणात् षण्
 हि चरान्तीति आचारकदेवमासीत्यदि इत्यादि ग्राह्यं परिवृतः। सवद्यां पापद्रवेण यावत् करणात् सद्युक्त एवत्यादि प्रागुक्त ग्राह्यं सीपमेव
 कल्पसा मध्यमं तर्हिष्यां देवदि यावत्तु विव देवन्तु विव देवन्तु नाव इतिपङ्कः। सीपमेककल्पसाभिर्ना देवाना मुपदशापन् २ यत्रैव सीप

यामनुष्म अहाणपुष्टीए संपठिष्या । तयाणतरचण ग्रहवेसोहम्भकप्यवामी देवायदेधीनुष्य सस्त्रिहोए
 जाव दुरुढासमाणा मग्गटुष्य जाय संपठिआ ॥ तएण सेसक्को ३ तेण पचाणीश्वपरिखिक्केण जाय माहि
 वस्सएण पुरठ पकिटिस्समाणेण चउरासीए सामाणिश्व जाय परिदुक्के सस्त्रिहोए जाय रवेणं सोहम्भकप्यस्स
 मस्त्रमस्सेण तदिष्व देवाहि जाय उयद्वसेमाणे २ जेणेय सोहम्भस्स कप्यस्स उत्तरिष्वे निज्जाणमग्गे तेणेय

विमूर्बितानि पशुगोबानि, पशुगोबानि, पशुगोबानि, पशुगोबानि देवादेव्यय स्यद्धेः २ रुपैयौवप्रियोनेः गणदेवन्त्र देवराज
 पुरतयमानेतय पाहत्तय यथा ॥ तदनन्तर ग्रह्यः सीपमेककल्पसाभिर्नादेवाय देव्यय सवद्यां पापदाकृताः सन्तोमागतय यावत्तय गत्य
 ताः । ततःषण्कल्पनपशुगोब परिचिन्तेत यावत्तमेन्द्रप्येनपुरत प्रकृत्यमाद्येन चतुरङ्गीत्यासामानिकसहस्रे पापपरिदत्तः सवस्यांपावद्रवेण

बाहने ब्रह्मापका मार्गैर्पूठे यावत् जाता । विवारे ते सीपमेम्भ तेह पूर्वोक्त पावकटक सापपर परित्यक्तो यावत् मद्यन्त्र पञ्चग्रह आगलि वासह ।
 तह पळे चरान्तीत्यकार सामानिक देवताए यावत् परिवस्यायका सवच्छदि करी यावत् रवेकरी सद्धितयको सीपमेदेवलोक्तेन मध्ये मध्ये विविष्यह मे
 ते देवसम्बन्धी देवतागो ब्रह्मि यावत् सीपमेबासी देवताने विपाहतो २ यका त्रिषो सीपमे देवसाकनो उत्तरदिशिना नियोजनगणहे भीकसबाभो
 भावर्द्धे विहं जावह आधीने सीपमेनसह प्रमाह त्रिप्रहं चेन्नातिहकल्प नविहरीने इठो आनभोपयको तेहको वसुधी यावत् देवबन्धव्यो गविकरीने

नचादिव्यां देवद्युति शरीराभरणादिद्रासेन तथा दिव्य देवानुभावं देयगतिद्रुक्तापादनेन सचादिव्य यानविमान पासफणामक जम्बूद्वीपपरिमाण-
 नूनविस्तारायामभरणेन मतिशरन् २ सक्षिपन् सविप्रव्रिति ततोययायद्युधो जंघेव जम्बूद्वीपेदावे जंघेव भरद्वासेवति यावत्कः । नम पूयन्नि-
 शायानमतिरूपकोशान्तरः शक्योक्तो उपराभ्या कोपामुत्तरइत्याह । तस्य सङ्गसदेविदरसदेवरको इत्यादियत्कः । अथशकः किमकार्षीदित्याह ।
 तएवं सेषश्च देविदे देवरया वतुरासीत्येवमिह कल्प ॥ पात्रपदसपाद्य तु पूर्वसूत्रानुसारं योष्य । यववादीनदाह । समुत्पुतेइत्यादि । म-

पुरात्यमे दिसीभाए चउरगुलमसपत्त धरणिश्रुल तदिष्टु जागत्रिमाण ठवेहं २ सा स्युठहि श्रुगमहिसीहं
 दे।हि स्युभीएहि गधघ्वाणीएणय गहाणीएणय सान्द्र ताठ दिष्टाउ जागत्रिमाणउ पुरत्यमिह्वेण तिसो
 खाणपक्रिक्खएण पञ्चेरुहह ॥ तएण सक्खस्स देविदस्स देवरखो चउरासीद्वसामाणिश्रुसाहस्सीउ ताउ
 दिष्टाउ जागत्रिमाणाने उत्तरिह्वेण तिसोत्राणपक्रिक्खएण पञ्चेरुहति । श्रुत्रससा देवाय देवीउंश्र ताउ

यापागच्छति उपागत्य भगवत्सुखीयेकरस्य जलमयन तेन दिव्येन यामविमानेन त्रिकृत्य आदक्षिणप्रदक्षिणं कुराति कृत्वा भगवत्सुखीयेकरस्य
 जलमयनस्य उत्तरपौरस्त्ये दिग्भागे वतुरासीद्वसामाणिश्रुसाहस्सीउ ताउ दिष्टाउ जागत्रिमाणाने उत्तरिह्वेण तिसोत्राणपक्रिक्खएण पञ्चेरुहति ।
 अनीकाभ्यां गन्धर्वानां केनच नात्यानीकेनच घाते तस्माद्विध्याद्यागविमानात् पौरस्त्येन त्रिहोपानकप्रतिरूपकोणं प्रत्यारुहति ॥ नतःशकस्य देखेन्न

आठ अपमक्षिणी संहित ये कटक संहित गधवेतव कटक एने नाटिकने कटले करी संहित तेदिव्य यानविमानपकी पूयदिविने पगयालइ यत्रं नइ
 पाळोउतरे । तिवारपल्ली ते चौपमेन्न देवेन्न देवतानो राखाना चोरासो इअर सामानिक देयता तेइ देवमस्थानी यानविमानपकी उतरदिशने
 पगयालिइ यत्रनं पाळाउतवइ । अकक्षप याकदा देवता देयांगना तेइदिव्य यानविमानपकी इक्षिणदिशिने पगयालिइ पाळाउतवइ । तिवारपकी

निगमनाविरहात् अतरोरतिहारपत्रौ दृष्टिबपूर्वः स्यादिति । ननु श्रीपद्मोदवतरतः शक्रस्य नदीद्यरद्वीपययावतरणं युक्तिमत् नपुनरसंख्येयद्वीप
समुद्रातिक्रमेण तत्रावसतमित्युच्यते निपादसामर्थ्या उपभ्यासतमस्वद्वीपस्य वा समुद्रस्य वा उपरिस्थितस्येन समाख्यमानत्वात्तत्राऽवतरणं ततश्च नदी
द्वारं भिग्नाने उपभ्यासतद्वीपसमुद्रातिक्रमणं युक्तिमदिति । अत्र दृष्टान्तायसूत्र । यत्र चावेवमिति यवमुक्तरीत्या यैव सूर्यामन्वयवक्तव्यता यथासूर्यामः
श्रीपद्मकल्पादवतीर्णं साधायमपीत्यर्थः । नवरजस्य श्रेष्ठः । शब्दाधिकारो वक्तव्यः श्रीपद्मैरुत्तमाद्या सयै यथा ॥ चावतत्त दिव विद्व मित्यादि । प्रायोव्यस्त
नवरं । प्रबलपावच्छेदो द्रुष्टांतविमयीकृतसूरीभाषिकारस्याद्यपि सुब्रह्मार्थः सचावपि विभाजप्रतिषेधरूपपर्यंतो वाच्यः द्वितीयपापयच्छेदो दिव देयजुर्दे
विवृद्देवानुज्ञाव इति पदद्वयप्राप्ति । अस्य चायमर्थः । विद्या देवर्हिपरिवारसंपदं स्वविभाजयज्जश्रीपद्मकल्पयाभिदेयविभक्तानां नदीमेपयात्

દેવહિ જાવ દિહું પ્રાપ્તિમાણ પહિસાહરમાણે ૨ જાવ જોણેઘ. મગવતું તિત્યયરસસ જમ્મળગગરે જોણેઘ
 નગવતું તિત્યયરસસ જમ્મળમઘણે સેણેઘ ઉઘાગચ્છહ ૨ જા મગવતું તિત્યયરસસ જમ્મળમઘણ તેણ વિહોળ
 જાગત્રિમાણેજ તિસ્વુસો છાયાહિણપયાહિણ કરેહ ૨ જા મગવતું તિત્યયરસસ જમ્મળમઘણસસ ઉમ્મર

भूगवराष्ट्रीया, येनैव इक्षिपौरस्त्योरतिष्कारपर्वतः तेनेवतपागच्छति एवं येन सूर्याग्नस वल्लव्यता, भवर शब्दाधिकारा वल्लव्यः ॥ यावतां
दिव्योदेवर्हि पावदिव्य पात्र विमान २ प्रतिस्तरण २, यावद्यज्ञैव भगवतस्तीयकारस्य ज्ञानमगर, यज्ञैव भगवतस्तीयकारस्य ज्ञानमभयम्, तत्रै

ते देवसुखस्योपासकनामह धानविमानसुहृतो सुखेपता पृथ्वीपावत् किञ्च भगवंत तिर्यङ्गानु जलनगरटे सिङ्गो भगवत तिर्यङ्गानो जलमभ
 वनहे तिङ्गो आबह आसीने नयवत तीर्थकरना जलमभननप्रति तेह देवसुखस्योपासकनामह धानविमानो धरीने विद्वज्जगत् जरीने
 ननवंत तीर्थकरना जल नननह इ ज्ञानकावह आरजनुज जसप्राप्त पूरणीयको ज बरणीने विव ते देवसुखस्योपासकनामह धानविमान वापे वापीने

सुतविरहर्ताभावः कृष्णमूर्धिति दिव्यनिद्राणिनिद्राणां करोतीत्यर्थः इत्यादितीयेकस्मिन्नेति नैतद्व्यस्य प्रगद्यत प्रतिकूलपक्षे निमग्नदृश्य रूप यिकुष्ठति
 अस्मासु मेरु गतेषु जगन्महत्वापृतिव्यपेणु स्वासक्तुष्टदेयतयाः सुतुष्टादिना उपवृत्तिनिद्रासुतो सादय तथा मयस्थिति भगवत्प्रपाकिविशेष रूप
 विबुधेतीत्यर्थः । विकल्प वा तीयेकरसातुः पादौ स्थापयति स्थापयित्वा पञ्चशकान् विकृत्यानि व्याप्तमा पञ्चरूपा मयतीत्यर्थः विबुध्य च तेषा
 पञ्चानीमप्ये एक शक्ता भगवत् तापकर परमशुचिना सरसगोपीपञ्चमस्मिन्नेन पूषशसितेनेति श्रयः करतलपाशुभ्याथोष्यवस्थितयोः पुट सपुट

णकुष्ठिधारिए एव जहादिसाकुमारिच जाव धस्यासि पुस्यासि तकयत्यासि अहणदेवाणाप्पिए । सक्ते णामदेवि
 देदेवराया जगवत्तं सित्ययरस्स जमणमहिम करिस्सामि, तस्स तुप्पेहि णभीक्ष्णसुत्तिकहु, उअंचेयाणि दल
 यह २ सा तित्ययरपण्ठिरुवग विउसुड २ सा तित्ययरमाऊपासे ठवेइ २ सा पचसक्ते विउसुड २ सा एगे
 सक्ते मयव तित्ययर करयलसपुण्णेण गिसुई, एक्के सक्ते पिठ्ठे आयवस धरेइ, दुवेसक्ता उअत्तपासिचामरु

योवरमापेसपरिदुतः सवप्यो यावद्दुग्धुभिनिर्पोयतादितरेव यत्रैव भगवान् तापकरः तीयेकरमाताच तथैवापागच्छति उपागत्य आलोकेष्वेव
 प्रकाश करोति इत्यामगवत्ता तीयेकर तीयेकरमातरस्य श्रितत्वा आदेशिकमदृशिय धरीति इत्यः करतल यावत् स्यमवादीत् ॥ मनेस्तुने २-
 जगवन तीयेकरनो जम्मागियेक मरिमा करीस तेमाटे तुष्टेभयपामस्योसा इमकदाने प्रयत्नापिभी गिग्रावीइ देव नइ तियेकरसरीपुसुव यिकमव
 प्रतिकूल बुद्धिने तियेकरनी मातामे पासे यावे मुक्तीने पाचशकानो रूप विबुधे पाते ५ रूप धरीने ते पापभांदि एकशक भगवत् तीयेकरमति
 करतलसंपुटे इत्ससपुट करीपइ, एक शक पूठिलि क्व यइ, जेयक जेपासे चांगर बीजइ एक शक आगलि यव्य वापमालेइ चालइ तियारपबी
 ते शक देयिन्द्र देवताभो राणा अमरा पद्या भवमपति व्यन्तर इयातीयो देवानीक देयताय देवागगागां यापे परिचर्यो चक्षा यावत् गर्देकरो सदि

सोऽपि तुभ्य रज्जुचिपारिणे यवप्रकारपूत्रं यवदिककुमार्येषां दुस्तवाऽधारीदित्यर्थः । यथैकद्वयवद्वयं पादौ सगस्पद्वयवद्वयं पादौ योऽप्यनुसस्य
 ननु त्रयजीववस्तुतस्तु द्विष्टकारणमगदेविष्टवानिष्टिविमुप्यनुसस्य विष्टस्य चाविष्टस्य सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य वि
 त्तमस्य पयस्कुलसगप्यमवस्य सार्धैर्यद्विष्टस्य सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य
 प्रिये । यद्विष्टस्य सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य

। दत्तात् जाप्यमाणात् दत्तात् जाप्यमाणात् दत्तात् जाप्यमाणात् दत्तात् जाप्यमाणात् दत्तात् जाप्यमाणात् दत्तात् जाप्यमाणात् दत्तात् जाप्यमाणात् दत्तात् जाप्यमाणात्
 सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य
 जेने व भयव तित्यपरे तित्यपरमायाय तेने व उवागच्छह २ सा छाछोए चेव पणामकरेह २ सा भयव
 तित्यपर तित्यपरमायरच तित्कुप्पो स्यात्तित्यपयाहिणकरेह २ सा करयल जाव एव ययासी ॥ जमत्पुते रय

सा देवराजः सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य
 सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य

ते सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य
 रवे करीने सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य सधुलोऽगणादस्य
 तीयेकरणी साताप्रति तित्यपरमायाय तेने व उवागच्छह २ सा छाछोए चेव पणामकरेह २ सा भयव तित्यपरे तित्यपरमायाय तेने व उवागच्छह २ सा भयव
 उवागच्छह २ सा भयव तित्यपरे तित्यपरमायाय तेने व उवागच्छह २ सा छाछोए चेव पणामकरेह २ सा भयव तित्यपरे तित्यपरमायाय तेने व उवागच्छह २ सा भयव

पदसपट्टः पूर्वोक्तो ऋषिः तपोतल्लुप्टया धावत्करवात् तुरिण्याय इत्यादिपट्टः ध्येतिप्रबन्धम् २ यत्रैव सत्वरपर्वतो यत्रैवपदबन्धनं यत्रैववागियेकशिशो यत्रैववागियेकशिशोसुन तत्रैवापागच्छति उपगम्य च सिद्धासनवरगतः पूर्वोभिमुखः सन्धियवद्विति । पालनयिमान च गृहीतस्त्रानिकस्य स्यास्याभिमतः पादचारित्वेन तमनत्रजया देयानामप्यनुयोगित्वाद्भियेकशिसां धावद्गुप्तबद्धजुदिति सभाध्यते । अथशानेन्द्रावसरः । तेन कालेकमित्यादि । वस्मिन् काले सुभक्तिसमग्रमश्वेतस्मिन्समये विक्रमारीकृत्यामनराये । मन शङ्कागमनाननरोये सर्वयामित्राणां जिनकल्याणकेप युगपदेव समागमना

पाणी वसन्तवाहणे दुरिते उभ्रगुहोगाहिवदं अठावीसह्रविमाणत्राससयसह्रसाहिसह्र श्रयरथरथधरे,
 एव जहा०६को, इमणाणत्त महाघीसाघटी लङ्गपरक्कमे। पोपत्ताणिश्रुहिसह्रं पुप्फत्त विमाणकारी दुस्किणिसे
 णिज्जाणमग्गे उभ्रपुरत्थिमिस्सा, रइकरवप्पत्त मन्नेरे समोमरित्त आध पज्जुवासड २ एध श्रुत्रसिठाथि इदात्रा
 णिप्पस्सा जाय अत्तत्तुत्ति इमणाणत्त,, घउरासीहंश्रुमीह छाधन्नगी मत्तरीण मठीश्रु ॥ पयाचत्तालोसा तीस्सा

युभयो पाशुवाद्यमरोरुपकुक्षतः । एक शक पुरतावज्जपाणिः प्रगच्छति ॥ ततः सगच्छे । स्ववज्रादेशराजः अन्येयधुभिप्रयगपतिवागममत्तरक्ष्यीति
पिड्वैसागिर्देवैर्देवीभिषसाहं सपरिवृतः सर्वस्योपायकावित्तम सपारुहया पायत् व्यसिन्नजन् २ यत्रैय मन्दरः पयतः, यत्रैय पयङ्कयन्,
यत्रैय स्य जपकशिका, यत्रैयत्राभिपश्य सिद्धायस, तत्रैवोपागच्छति उपगन्त्य सिद्धमग्नवरगतः पूर्वोभिमुखः सनिपकइति ॥ तस्मिन्काले तस्मिन्
वासनाय यिसामना वासानो रज रश्मित छाकाशनी परह निमल यस्मत्त। परखट्टार इच्छिरीतेज्जिम मौर्धनैः तिमकइया एतलो यिद्यप महापोष
नामइ यदा लघूपराक्रमनामइ पाला ऋटक्वतो स्वामी पुष्यकमाने यिसामना परखट्टार दक्षिणदिशिनी निकलयानी मार्गे इशानकोणतो रतिक
पञ्चत मरुपमसइ आवाइ यावत् भगवन्तनी सेवाकरे । इम मौर्धनैश्चनीपरि अवन्तोप यावन्तयावत् इद्व कइया यावत् अष्टु तद्वलग । एतलो यिद्येव सौच्य

बुद्धिज्ञाप्रपुटनिवेत्यर्थः तेनगच्छति एकः शब्दः पृष्ठत आतपत्रं तत्र परति द्वीशब्दावुजयोः पार्थयोचनरोत्तरेष्वं कुरुतः एकः शब्द पुरतो यज
 पादिः नन् प्रकपति निर्भसयति आत्मानमिति शेषः । अथ च सत्यपिवासानिकाविदेवपरिवारेपदिद्रस्य स्वयमेव पथ
 रूपविबुधत्वं तत् त्रिगणद्वयोः परिपूर्वसेवाभिप् सुत्वेनेति । अथ यथा शब्दो विवक्षितस्याममाप्नोति । तथा साध । तस्य मेमके इत्यादि । ततः
 सगङ्गो देवो देवराजा अन्येबहुभिर्भवनपतिवानमतस्यातिरवैमानिमे देवे देवीभिश्च सादे संपरित्यक्तः सुवर्णयावतकरणात सधुज्जुष्ट इत्यादि

स्केयश्चेति, एगेसक्ते पुरतं बज्रपाणी पक्कहुड ॥ तएण सेमक्को देविदे वेधराया अस्से हि यज्जहिं मयणयद्वधा
 ममरजाइसखेमाणीएहि देवेहिं देवीहिंश्च सद्धिं सपरित्युक्तं सखिहीए जाय जाइएण साए उक्किठाए जाय
 धीद्वययमाने २ लेणेष मदेरेपसए जेजेय पन्नगयणे जेजेय अज्जिसेस्यसिहा जेजेय अज्जिसस्यसीहासणे तेजेय
 तथागच्छहुड २ सा सीहासणयरगए पुरत्याज्जिमह मगिगस्ये ॥ तेणकालेण २ इज्जाणे देविदे वेधराया सुल

बहुद्विपारिते एव यथादिक्काम्यैः पावद्वय्यासिपुस्याचित्त्व कथावर्षादि अष्टदेव मुमिये । शब्दोनासादेवज्जा देवरात्रः भगवतसाधय २स्य अम्भन
 दिनां करिष्यामि ततयुष्माचिज्जमेतव्यमितिहत्वा अथस्वापिनीद्वराति इत्वा सार्धंकरप्रतिरूपक विकर्षति विबुध्य तीपकरमानुः पार्थस्याप-
 ति स्वापयित्वा पद्मशङ्खान् विबभ्रुति विबुध्य एकः शब्दः भगवन् नीयंकरं करतलपुटेन पश्यति । एकः शब्दः पृष्ठतः आतपत्रपत्ते, द्वीशब्दः

त तेइवी पारुहीनति करो यावत् जाता जालो यथा निहा नेरुपबंत जिहा पश्य बगमानं जिहा नेरुतो बोधू बगबद्ध जिहा अभियेक करवान
 बसाहे जिहा अभिबल विहासण छे, जिहा आवइ आभीनें विहावननें विनें पूबविधि साहलो बेंपइ ५ तिक्कं कासाहे तिक्कं सनइ बेंपानेन्नमानेदेवेन्ने
 वरीतानो रावा सन्नुं आयुष छेई हाथत्रां येइनें मुजजन्नुं बाहल छे येइनें देवतानो इन्न नेरुबकी सतरदिजिना, उइ साकजो कविपसिद्धाहु कवि

वरसपदः पूर्वोक्तो ह्येव तयोक्तुदया यावत्वरणात् सुरिणा ए इत्यादिपदः व्यतिश्रयन् २ यत्रैव मवरपदैवो यत्रैवपदकत्वनं यत्रैवचागियेकशिला
 यत्रैवचागियेकशिलासुत तत्रैवापागच्छति सपागत्य च सिंहासनावरगतः पूर्वोभिमुखः सखिपद्यति । पालकायिमान च गृहीतस्त्राभिकस्य स्यस्याभिम
 पात्रकारित्वेन तनसत्रजना देवानामप्यमुयोगित्वावभियेकशिलां यावद्गुणजदभूदिति सुभाष्यते । अपशानेन्द्रावधरः । सेव कालेकमित्यादि । त
 सिन् कात्रे समयन्निजजगमकेतस्मिन्समये दिक्कमारीकृत्यामनराये । नन शक्रागममालनरीये सर्वेपामित्राणां त्रिगकत्यावर्कप युगपदेव समागमना

पाणी वसमत्राहणे सुरिदे उत्तरहुलागाहिवद् अष्टावीसद्विमाणथाससयसहस्साहिवद् अय्यरवरथत्यधरे,
 एव अहामक्ते, ह्रमणाणत्त महाघोसाघटो लज्जापरक्तेने। पोवन्नागिअ्याहिवद् पुप्फन् विमाणकारी दरिणिह्वे
 गिज्जाणमग्गे उत्तरपुरत्यमिह्वारुहकरवसुत्त मदरे भोभरित्त जात्र पज्जुवासुत्त २ एव अय्यसिठात्रि इदात्रा
 गिअसुत्त आत्र अय्युत्तमि इमणाणत्त,, अउरासीहसुत्तमोत्त छात्राग्गी मत्तरीअ मठीअ ॥ पयाचत्तालीसा तीस्सा

दुमवो पाद्यवाद्याभारादपकुरुतः । एकःशक्रः पुरतावत्सपाचिः प्रगच्छति ॥ तत्त सगच्छे। दयन्द्वादिराजः अन्येषुभिजयगपतिवागमत्तरज्जरीति
 पित्तवैमामिह्वेदे देवीमिशसादं सपरिवृतः सर्वार्थोपायवन्नादितेन तयासहृदया यावत् व्यसित्तजन् २ यत्रैव मन्दरः पयत्त पयइकपन,
 यत्रैव अ प्रयकशिला, यत्रैवामियस्य सिंहासन, तत्रैवोपागच्छति सवाग्य सिंहासनावरगतः पूर्वोभिमुखः समियसुत्त ॥ तस्मिन्काले तस्मिन्

योसलाप विमानम। बावानी स्वाभा रज रचित आकाशनी परइ निमल यस्तन। परसुखार इच्छिरीतेजिन मोरुनै, तिमकइया यनलो धिशप महापोवा
 नावइ घटा लपूपाकमनामइ पाला कटकनो स्वामी पुप्यकमाने पिमाममा करणइर वसिष्ठदिशिनी भिकलयानो मार्गे इशाभकोणनो रतिफर
 पवत्त मरुपवत्तइ स्वावइ यावत् भगवत्तनी सेवाकरे। इम सीपनेरुमीपरि अवश्येप याकतापचि इद्र फइया यावत् अव्युत्तल्लग। एतलो विद्येप सीप-

स्वकृतया आकाशकल्पानि वसुनानि धरति यः सतथा एवं यथाशक्तः सीपमेन्द्र क्षापायनपि इदमन्ननात्स्य विशेषः महापौषापटा क्षुपुपराशम-
 नानापदास्यनीकाचिपतिः पुष्पकनामाविमानकारी दक्षिणानियोधप्रणिः उत्तरवीर्यत्वारतिकरपवतः भद्रेसमवसृतः सप्तागतः यायत्यदात् भगवत
 तित्वपर तित्वपरमापर तिरकुलो ज्ञायादिवययादिवं कर इ करितः वर इ वमस इ वदिना वमसिना वसुसुखे वाइदरे मुरसुसुगणे कमममाळे अभि-
 मुहेविषय एवं पञ्चसिखेइति पर्युपास्ते । आपातिवेद्येऽवशिष्टानां कमत् २५ रादाश्रुणां वल्लभ्यमाइ । एवं अवशिष्टाविहत्स्यादि । एव सीपमेगानेन्द्री-
 त्यामपजिष्टाऽपि इन्द्रा वैमानिकानां मखितस्याः । यायदध्युनद्र एकादशशुभशक्तः पचिपनिरिति । अत्रयोविशेषस्तमाइ । इव नामास्यं भेद वतु-
 रगतिः सइस्त्राणि शक्तस्य अशोतिः सइस्त्राणीयानेन्द्रस्य द्विसप्तति सइस्त्राणि समतकमारगद्रस्य ययसप्ततिमेहेन्द्रस्य यः समुच्चये । पटिप्रज्ञेन्द्रस्य
 यः प्रावत् पञ्चाशन्तकेन्द्रस्य अत्वारिशकुलेन्द्रस्य त्रिंशतइस्त्राणेन्द्रस्य विशतिरामतप्रालतभरपत्रिकेन्द्रस्य दशमइस्त्रारणाप्युतकरपत्रिकेन्द्रस्य एते-
 सुस्वाप्रकाराः सामानिकानां देवानां क्रमेव दशकल्पगुरुसंयोजनाति तेषां चतरासीयमाभाषिष्यमाइस्त्रीणमित्येतद्विशेषयस्यमानेऽतीर्तद्रासापक
 असीयमाभाषिष्यसाइसीनमित्याद्यभिज्ञापो पादः । तथा सीपमकहेन्द्रात्रिगद्यानि इयानेऽष्टाविगतिस्तथाहि युव समत्कनारेद्वादग माहेन्द्रे
 छष्टी प्रस्तमाळे अत्वारि तथा सातवे पंचाशत्सइस्त्राणि एव शक्त अत्वारिंशतइस्त्राणि च समुच्चये सइस्त्रारे पटसइस्त्राणि आमतप्राकृतकल्प

सहस्रमा सहस्रार ॥ १ ॥ स्याणय पाणयकप्ये अक्षारिमयारगञ्जु गतिरा ॥ एतावमाणा कृमेजाणयिमाण
 कारीद्रा २ त० पालय १ पुष्कय २ सोमणन ३ भिरियच्छेअ ४ नाद्रयावत्ते ५ जामगमे ६ पीडुगमे

रत्योरनिकरपवनः मन्दरे ममवदतः यावत्पर्युपास्त इति ॥ एव अत्रशिग अविश्रान्नाभिसिध्याः पायप्युनइति इदनामास्य । चतरग्योनिर-
 सामानीक एव सस्या सामानिक देयता सीपमेन्द्रने ज्ञतामसाय विमान इयानेन्द्र २ ने २० साय भक्त कुमारन्द्र १२ साय माहेन्द्र ८ साय प्रज्ञा
 स्यइ ४ साय विमान सांतक ६ पञ्चास इवार महाशुक्र ४० इवार सइस्त्रार देयसाक ६ इवार विमान १ आमत प्रावत मे देवशोकयइने अपार से

योद्धयोः समुदितयोः सत्वारिजानामि अरुणाप्युतयोः स्त्रीविश्रुतानि एते विनामानसंख्याप्रकाराः यानविमानविक्रयं काय देयाइने वस्यभाषाः ३०
 का दे क्रमः । तद्यथा । पातकः १ पुण्यकः २ श्रीमन्तः ३ श्रीवदः ४ श्रीवदः ५ श्रीवदः ६ श्रीवदः ७ श्रीवदः ८ श्रीवदः ९ श्रीवदः १० श्रीवदः
 मन्त्रो १० इति । एतन्मन्त्रानुवचनं द्रष्टुं नेनरिप्रकारेण पंचानां ३ साध्यमाह । श्रीपञ्चानां श्रीपञ्चदेवलोकात्पञ्चानां । यः सम्यगपि ज्ञेयः । तथा
 मन्त्रकर्मणः कां मुद्रांशोक्तानां महाभुक्तानां आगतप्रामाण्यतत्त्वानामिन्द्रकां यजुर्वचनं सप्तकालवर्तीभूतपेचया सुपाया घटा हरिभेगभेयो पदात्यभो
 काविवतिः श्रीनराद्वानियोजनमिन्द्राविवयोररत्यो इति करपर्यंतः, तथा इयानकाणां माहेन्द्रलोकात्सप्तसहस्रारारप्युतकाणां च इत्यथा महापंचाघटा ला
 पुपराक्रमः पदात्यभोकापिपति दक्षिणेनियोजनगतोः उत्तरयोररत्योः इति करपर्यंतः यत्तिवास्यासकारे पयदोऽप्यतरमप्ययासकपाः यस्य यापदेव
 दवा प्रमाणावति तस्मात्तदप्रमाणा यथावीवानिगेने तथाप्यथा । तायेव ग्रन्थस्याभ्यन्तरिकाया पयाद १२ सहस्राणि देवानां मप्यमाया १४ सहस्राणि
 बाघ्यायां १६ सहस्राणि ईशानेन्द्रस्याद्यायां १० सहस्राणि द्वितीयायां १२ सहस्राणि तृतीयायां १४ सहस्राणि समतकुमारैन्द्रस्याद्यायां ८ सहस्राणि
 द्वितीयायां १० तृतीयायां १२ सहस्राणि । एवं माहेन्द्रस्य क्रमेण ६ सहस्राणि ८ १० सहस्राणि त्रयोदशस्य ४ ६ सहस्राणि त्रयोदशस्य २४ ६ म

७ मणोरम ८ विमल ९ सखुर्जन्तर् १० ॥ साहस्रगागसप्तक साराण यजलेष्टुगाण महासुक्ताण
 पाण्यगाण हुनाय सुधासाघटा हरिभेगमेसी पायघ्राणिआहिग्रह उभगिस्त्राणिआणममी दाहिणपूरत्यमि

शान्तिद्विमसतिः सप्ततिः ७ ॥ पञ्चाशत्सत्वारिजयद्रुतियादृशतिदशसहस्राणि १ एतस्यामानिकाणां द्वाविंशत्सहस्राणि द्वाविंशतौ २ अत्वारिगतस-
 हस्रं वि पञ्चाशत्सत्वारिजं दृष्टसहस्राणि ३ आगतप्रामाण्यतत्त्वसप्तसत्वारिजानामप्यभ्युनेत्रोवि २ यतानि विमानानि इने यानविमानकारिदोदेवा

विमान कारकं द्वापुन एव देवलोका ३० त्रिस्रं ये विमानभो यस्याः इमं यान विमाना विदुमन्तकार देवता श्रीपञ्चदेवलोकात्पञ्चानां मन्त्राणां १
 पुण्यक २ श्रीमन्तः ३ श्रीवदः ४ नराद्यावर्तः ५ आनमन ६ श्रीविमल ७ नारायण ८ विमल ९ उचलोमद्र १० श्रीपञ्चदेवलोकात्पञ्चानां चत्वारिदशस्रो

[illegible]

સ્વે રહકરપણ હજાળગઠિ દલતગસહસારસુ બુગાળ હુટાળ મહાઘાસાથટા લહારક્ષમેવાપપ્તાળીચ્છા
 દિવદ્વદસ્કિર્ણિજ્ઞાણમગ્ને ઉત્તરપુરત્યમિલેરહકરગપણ પરિસાર્ણ જહાજીયામિગમે, ઘ્યાયરક્ષા સામા
 નિજ્ઞચટ્તમ્ભા સમ્ભસિ જ નધિમાળા સમ્ભસિ જોછાગમયમહસત્રિચ્છિયા લસુત્રેળ સત્રિમાળપ્યમાળા

तद्यथा पातकः १ पयस्कः २ सीमनसः ३ श्रीवत्सय ४ नम्यावर्तः ५ कामगम ६ प्रातिगमः ७ मनीरमः ८ विमलः ९ मयतीमदूः १० ॥ श्रीपद्मंका
बी, ममाकमारकाबी, प्रमलाककाबी, महाशुककाबी, मावतकामानिम्बका, मृपापापवत्परिवेगमेयो पदात्यनोकापिपतिः एपीनः॥इ॥नि
कनः २ प्रम येयमाकना ३ महाशुकवेव साकना ४ मावत देवसोकना ईद्वनस सुपीपागामे पटा परिवेगमेयोनामद पाता कटकसो स्थासी
सप्तविंशि नाकलयना भनि एगिन्दूकना रतिकर पमत तथा इयान नादेम्भ नातज ६ सुसुखार ७ अश्रुत देवलोकमामेम्भगद मदा घोपा नामे
पटा सपुपराकगर्नामद पालिभात कटकनो स्वासी दचिद विजिगा नीकसयाभा मार्गे प्रशान काखिगो रतिकर पमत अस्पन्तर मध्य बाह्यपमदा

योद्धयोः समद्वितयोः शत्रुविराटानि शरकाप्युतयो स्त्रीविद्युतानि एते विनामानीकस्याप्रकाराः पामविमानविकृत्य काय देवाइते शत्रुमाणाः श-
 का दे मन्त्रः । तद्यथा । पाण्डवः १ पश्यकः २ सीमन्तः ३ श्रीवत्सः ४ यः समुद्रये मद्रावर्तः ५ कामगमः ६ प्रीतिगमः ७ मानारमः ८ विभक्तः ९
 मन्त्रा १० इति । अथान्यशुद्धय इयु केनरिष्टकारेण पञ्चमः २ साम्यमाह । सीमन्तकासा सीमन्तदेवलोकात्पञ्चमः । यद्यप्यपि श्रुय । तथा
 मन्त्रकुमारका का मृष्टलोकाणा महाशुद्धका आनतमावतकालानिम्बुका मनुष्यमन्त्र सकालवर्त्मन्त्रपेक्षया सुषापा पंटा इतिनेमयो पदात्यन्तो
 कापिपतिः श्रीनराशानियोक्तृमिः दक्षिणवीरवत्सो रतिकरपर्वतः तथाइवानकाणां नादेभ्रुजांतकसह्यारापुतकानाच इन्द्राणां महायायापटा न
 पुपराक्रमः पदात्यन्तोकापिपति इचिबोनिर्वाचमाणः उत्तरवीरवत्सोरतिकरपर्वतः वनितिवक्त्रासकारे पयदोऽभ्यंतरमप्यभास्वरुपा यस्य यायद्वेव
 द्वा प्रभावाभवति तस्यतावदममाका यथावीकाभिजने तथाक्रया तापेव शकस्याभ्यन्तरिकाया पर्येदि १२ सहस्राणि देवानां मध्यमाया १४ सहस्राणि
 वाद्यायो १६ सहस्राणि इयामरद्वसाद्याया १० सहस्राणि द्वितीयायां १२ सहस्राणि ततोयाया १४ सहस्राणि समतकुमारैर्द्रुस्याद्यायां ९ सहस्राणि
 द्वितीयायां १० ततोयायां १२ सहस्राणि । एव नादेभ्रुस क्रमेण ६ सहस्राणि ८ १० सहस्राणि अस्मेद्भुस ४ ६ सहस्राणि सांतकेद्भुस २४ ६ म

७ मजोरम ८ विमल १ सख्युनर्ह १० ४ १ ॥ साहस्रभागसुणक्रमाराण यन्त्रे/शुगाण मह/सुक्ष्माण
 पाणयगाण हृदाज सुधासाघटा हरिणेगमेसी पायम्राणिआहिशुद्ध उन्मृगिष्वाणिआममी दाहिणपरत्यमि

ज्ञानिद्विमसतिः सप्ततिधर्माः ॥ पञ्चाशद्वत्पारित्यन्त्रिक/हृदतिवत्सहस्राणि १ एतन्नामानिकाणा द्वा/त्रिभ्रष्टावित्यति द्वौवशाही ॥ अस्वारिशतस-
 द्रव्य वि पञ्चाशद्वन्त्रागारिन् महत्पदसहस्राणि ॥ आनतमावतककवेपत्कारिभानामप्युनेषीवि २ यनानि विमानानि इने यानविमानकारिदोदेवाः

विमान कारक आप्युन एव देवलोका ३१० विस्व वे विमानो सुख्या इम यान विनांनना विदुवत्कार देवता सीमन्त्रादिक ना प लक १
 पुष्यक २ सीमन्त ३ श्रीवत्स ४ मद्रावर्त ५ कामगम ६ प्रीतिगम ७ मानारम ८ विभक्त ९ मन्त्रा १० सीमन्तदेवलोकाणा इत्युन् कुमारदेवलो

इत्यादि शुद्धिग्रन्थस्य १ २४ सहस्रकादि सहस्रकारेण्यस्य ५०० शतानि २० शतानि एतानामात्मनोऽस्य २ शतानि १० शतानि आनरणाभ्युत्थि-
 ग्रन्थस्य १ शत शतानि ५०० शतानि । इनाप तत्तद्विषयस्यैव तिस्रपरिहायित्वाद्यायापदे यथासंख्यं ज्ञाप्याः । श्रद्धेयानां यो वैधीपयस्यं श्रीसावि-
 त्तमोऽपि श्रीमन्मयिः रिपादेः स्वाशयः स्वामी जंबूद्वीपप्रद्विषयगतायति निस्यमानजिनमग्नानिगयेकमप्ये मासमिति मयातन्मुया
 चित्तयेन न ल ख आत्मराः शंकरकृष्णदयाः सर्वेवा निद्रावां स्वस्वमानानिजस्ययानु गेयाः । यतैवेत्यं वसुकेभ्यगिताप्याः । कठवरपठरासीउ ध्याय-
 रंकरावसाहुरमोख जगद्वद्वमोद्वय आपररकरेवसाहुरसीउ आडेकश्च इत्यादि । तयायामविमानानि
 नर्वेयो योचननतसहस्रविस्तोर्वाभि उच्यन्तेन स्वविमानममाकाणि इद्रस्य स्वव्यजिमान सोचनोवतसकादि तस्यैवममाख पवधतयोच्चनःदिक येयो

स्वे रद्वकरपक्ष्ण इत्यागगाहि दलतगसहससारम्बु युगाण हुटाण मन्नाघासाघटा लज्जरक्तेमोपायसुणीश्व
 हिश्वद्वस्किमिष्वणिज्जाणमग्ने उन्नरपुरित्यमिष्वे रद्वकरमपक्ष्ण परिसासृण जहाजीयाभिगमे, श्यायररका सामा
 निश्ववउगुगा सध्वसि ज पायिमाणा सध्वसि जेऽस्युगमयसहसमत्रिस्त्रिणा उन्नमेण सत्रिमागप्यमाणा

तद्यथा पालक १ पुण्यकः २ चीननशः ३ श्रीवदस्य ४ नम्यावर्तः ५ कामगमः ६ प्रातिगमः ७ मनोरम ८ विमल ९ मन्वतोभद्रः १० ॥ श्रीपत्त का
 र्वा, समन्वसारकावा, इत्यसारकावा, महाशुक्रकावा, प्राकृतकावामिन्द्राका, सपागापवर्गद्विरेगमेयो पदात्यमोकाचिपतिः श्रीनटाहानि
 कना २ अक्ष देवसाकना ३ महाशुक्रदेव साकना ४ प्राकृत देवसाकना इन्द्रनव इन्द्रन सुपायायामे पटा द्विरेगमेयोनामप पाशा कटकमो स्वामी
 उन्नरदिगि नाकशय नी ममि अग्निबूचना रतिकर पर्वत तथा इशान नाइन्द्र शातज व सङ्खार ४ अश्रुत ऐयलोक्तानेन्द्रगह महा घोपा माने
 पटा लघुपराक्रमनीमह पालिभाट कटकमो स्वामी दक्षिण दिशिनी नीकसपासा मार्ग इशान काणिनी रतिकर पवत अस्पन्तर मध्य बासपयदा

योद्धयोः समुद्दिनयोः स्वस्वारीयतानि अरबाण्युतयो स्त्रीविद्यतानि एते विमानानां संख्याप्रकाराः पानविमानविकस्युः काय वेयाइने वल्यमाणाः ५०
आदि ३३५ । तद्यथा । पातकाः १ पुप्य २ सीनसः ३ श्रीजरतः ४ बः समुद्रये मद्याधर्तः ५ कामगमः ६ प्रीतिगमः ७ मानारमः ८ बिमलः ९
मवता १० इति । एषान् अनुक्रमेण द्विषु लेनित्वा र्थात् १ साम्यमाह । सीपमेकानां सीपमेवेवशोकास्पदाणां । युद्धमप्यपि श्रेय । तथा
नमत्कमारक वां प्रथमोक्तानां महाभुक्तानां ज्ञानतया वतकागनिम्बु वां बहुवचन सुवकासवर्तीश्वरपेयया सुपोया पटा हरिमेगमेयो यदात्यगो
काचिपति। श्रीनरादनिर्वाकनसिः दक्षिणपौरस्यो रतिकरपर्वतः, तथा दक्षिणकाना नाहेगुत्तांतकसहस्रात्पुतकानां च इन्द्राणां महापोयापटा ल
पुपराकन पदात्यनीकापिपति दक्षिणोनिर्वाकनसिः उत्तरीरस्योरतिकरपर्वतः वसतिवाक्यालकारे पयदोऽभ्यंतरनप्यथाहस्रपाः यस्य मायदेव
देवा प्रमादाभवति तस्य तावदप्रमादा यथाजीवाभियमे तथा श्रेया । तादृश शक्याभ्यंतरिकाया पर्यदि १२ सहस्राणि देवानां सप्यमाया १४ सहस्राणि
बाह्यायां १६ सहस्राणि इयानेभ्युसाद्याया १० सहस्राणि द्वितीयायां १२ सहस्राणि ततोयायां १४ सहस्राणि समसकमारोहन्त्याद्यायां १०
द्वितीयायां १० ततोयायां १२ सहस्राणि । यत्नं भावेन सप्यमाया १०

कदाभिमानीकोदेवो नपुनर्धैमानिकेन्द्राया पासकादिरिब नियतनामकः अयग्रिए तदेव शक्राधिकारोऽथ धाण्यं । नयंरं वसिष्ठपविमोरितिकरपवतः ।
 किं दूरमित्याह । यावज्जगद्वरेसमवसर्गति । पयुपास्तेति । अयमसीन्द्रः । तेषुपालेणमित्यादि ॥ तस्मिन्कालेवस्मिन्समये यलिरसुरेन्द्रो असुररा-
 त्रा एवमेवेति । जमरइव नवरः पट्टिः सामानिकसहस्रानि चतुर्गुणास्मरणाः सामानिकसस्यातयतर्गुसहस्रानाका आस्मरशकाष्टत्ययः महादुसः पदा-

राहिं सिहिं परिसाहिं सतरहस्यणीस्याहिं ससहिं ससहिं चउहिं चउसठीहिं सायरस्कदेवसाह
 स्सीहिं अखेहिं जहासक्ती, जयर मिमणाणस्त दुमोपायप्राणीप्राहिबई त्रधस्सराघटा विमाण पयास जौ
 स्यणसहस्साह महिदस्सने पवजोयणसयाड विमोणकारी स्याभिनुगिनुदेवो, स्यसिठ तवेव जाव मदरे

यानविमामानि, सर्वैना योजनयतसहस्रविस्तीर्णानि तस्यत्वेन स्वयिमानप्रमाणाभि, सङ्गज्जजाः सर्वैयां योजनमाहस्त्रिका गक्रघजामन्दरे
 समवसरन्ति । यावरपय्युपासतइति ॥ तस्मिन्काले तस्मिन्समये जमरयासुरेन्द्रो असुरराजः जमरायाः सुपसायाः
 जमरे सिद्धासने चतुःपट्ट्यासामानिकसहस्रैः अपट्टियता त्रायस्थियस्यैः चतुर्भिलोक्पाक्षे पशुभिरयमहिपीभिः सपरियाराभि तिसृजि परि-
 पट्टभिः सप्तभिरनीक्षैः सप्तभिरनीक्षापिपतिभिः चतसृभियतु पट्टिभिरास्मरशदेवसहस्रैः अन्यैश्च यपायकः नवर इदनामास्व, दुसः पदात्यनी

आचन नवमे दशमे दशमे द्वारने देवशाने ६० योजन विमान ऊचपखे इह) यिमान प्रमाण सहेन्द्रध्वज सर्वे इन्द्रमह इज्जार योजनना ऊच
 पखइ चौपर्वेन्द्र वकीने बीजासर्वे इन्द्र मेरुपर्वतइ आये यायत् तीर्ष करमी सेवा करइ १० ॥ तिस्रइ काले तिस्ये समय जमरेग्रनाने जमरेन्द्र ए
 सुरनी राजा जमरसब्बा राजधानी ने बिदे सुधर्मां समाने विदे जगरमासा सिद्धासन ने बिदे पोसठि इज्जार सामानिक देवताए तेभीस इव प्राय
 तिस्र देवताए अ्यार लोकपाल देवताए पाच अय महिनीए परिवार सहित त्रिष्ठिपरपदाए सात कटकइ सात कटकनइ स्वाधी एकेकी दिशिय

तानि तथा प्रसाधनार्थम् ॥ आद्यकल्पद्विबिंशतानामुक्त्य पञ्चयोजयतामि द्वितीयेद्विबद्धं योजयतामि तथा सुवीचेद्विबद्धं तथा चतुर्थे
 द्विबद्धौ ततोऽप्येते कल्पचतुष्कविंशतानामुक्त्य नवयोजयतामि तथा सर्वेषां सर्वेभ्यश्च योजनसादृशिकाः सदस्यपाञ्चनपिंशोः यज
 चर्मा महरसमकसरति । यावत्पु पातते पावत्यदस्ययः प्रागवन् । अथ प्रयनवचिनः । तेषु द्वाशतं तेषु समस्य नित्यादि प्रागवत् । य
 मराऽनुरिद्रोऽमरराजाचमरचर्मायौ राजपात्यां समाया चमरेविहामने चतुः पञ्चासामानिफसइलेः प्रयत्तिग्रसाचापच्छिद्येः चतद्विर्लोचपावेः पप
 भिरयमद्वियाभिः सपरिवाराभिः पचङ्गिः ससभिरलोके भसन्निरलोकापिपनिभिः चतसभिः चतुः पशुभिरात्मरुचइले ॥ अथैवेत्याशापयका योग-
 सपूख आस्तापव त्वयबोध्यः चमरचक्षुरापायहावीव अर्धे वि चतुर्विंश आसुरकभारवि देवद्विष्य देयाद्विष्यति । यथा शकलपापनप्यजगम्य । नवरामिदे
 नानात्वं भेद दुम पदात्मनीकाचिपतिः सुयस्वरायंटा यात्रिमान प्रभु मयात्रनकइच्छां विस्तरायाभी महेभ्रप्यक्तः पशुयोर्धनार्थतामुपे विनाग-

महिदक्षया सद्येचि जोष्युणसोहस्सिष्ठा सकृत्रज्ज । मदरुमेअरनी जात्र पठजंथासति १० त्तेणं कांछेण २
 चमरे अमुरिदे अमुरराया चमरचर्माए रायहाणीए समए सुहम्मए चमरसि सीहासर्णसि चउसठीए
 सामानिअमाम्मस्सीहि तायत्तीसाए तायन्नीमणिं अउंहे छेगपालहि पञ्चहिअगमहिंसोहि सपरिया

योबन्नुमिः इतिवपौरत्थोरतिवकरपवतः देवानाणा मइत्तलान्चनइत्त राप्पुनकालेच इन्नायी मइयोपोपायइत्ता, सपुपराकमः पदात्यनीका
 पियमि, इच्छिदास्यानियोचमाने, नत्तरपौरत्थोरत्तिवकरपवत, परिचरी यथा आकाशिममे, अस्सरइत्ताः सामानिकाणा च्चनगुणाः । सर्वेषां,
 योन जीवाभिपण नारिइ विज्जाइवी अइत्तरकदेवताः सर्वइत्त न सामानिक देवता च्चकी योमूवा यामेजिमाण च्चकदीनानिक इन्नेने सावयाअन-
 नां विच्छीए कल्पये पोवाणा अइत्तरां पहिइइ वीचइ च्चत्ते पोरत्ते योअन । आये योचे च्चत्ते १०० योअन पाच ने च्चठे चाठ मे आठ ने ८००

करपर्वतगति शर्पयानविभागविस्तारादिक तदेव वसरपम्बाधिकारोक्तमेव । पर्यदोपयोजीयाभिगने इदम्ब सूत्रं देहलोप्रदीपन्यायेन सम्यग्यनीय ।
 यथादेहलोप्रदीपो न तस्य देहलोप्रदीपस्य वस्तुप्रकाशोपयोगी सयेदमप्युक्तं वसरपम्बाधिकारे, सप्यमाने धर्मीष्टाधिकारे वस्तुमानेष्टसुभवसपतिपू-
 यानी भवति त्रिविध्यधिकारेण पर्यदोपयोज्यादित्यर्थः । तथाहि । वसरस्याभ्यन्तरिकायापयपदि २४ सहस्राणि, देवाना मय्यमाया २० सहस्राणि २१ स्या
 योय इद सहस्राणि तथा बर्लोत्रस्याभ्यन्तरिकायां पयपदि २० सहस्राणि मय्यमायां २४ सहस्राणि तथा धरणेन्द्रस्याभ्यन्तरिकायां
 पयपदि ४० सहस्राणि मय्यमाया ३० सहस्राणि यास्यायां ८० सहस्राणि नूतानमस्त्याभ्यन्तरिकाया पयपदि ५० सहस्राणि मय्यमायां ६० सहस्राणि

चउगुणा स्यायरको महादुमो पायत्ताणीश्याहिवई महातंधस्सराघटा सेसतचेव परिसातं जहा जीयामि
 गमे ॥ तेण काळेण २ धरणे तहेव पाणात्त दुसांमाणियसाहस्सीतं, तस्यगुमहिस्सीतं, चउगुणा स्यायरस्का,
 मेघसराघटा तहसेणो पायस्त्रीश्याहिवई विमाणपणवीस जोश्यणसहस्साइ महिदसुत्तं स्याद्वाइजाइ जोअण

सस्मिन्समये परबलधैव सात्तात् पदसामानिकसहस्राणि पञ्चमसहस्राः मेघसरापयटा भद्रसेनः पदात्यनीकाधियतिः
 पातविमान पञ्चविंशतियोजगसहस्राणि मन्त्रेन्द्रपण अह त्रितीयानि योजगगतानि एव मन्त्रेन्द्रवर्षिताता मयसयासोन्म्राणा नवर असुराणा
 प्रोयसरापयटा, नागामामेपयटा, सुपर्णाणां सहस्ररा, विद्युतांकीश्वसरा, अग्निनामंश्वसरा दिशा मञ्जुयोया, उदधीना सुखरा, द्वी-

प्रगय यज्ञिन्द्रमानं एवरेन्द्र असुरानो राजा इत्यज वसरेन्द्रनी परं एतलो, विसेन साति हजार सामानिक देवता सामानीक यकी योगूणा ये शाप
 श्यालोस हजार अङ्गरक देवता महादुम माने पासा कटकलो स्वाभी महातंधस्सरा, घटा घोषणास्तु सय तिमज, पयदा क्षिम जीयाभिगण सूत्रे
 विदे दहीदे विम आययी ॥ तेषं काले विषय समयइ परबेन्द्र तिमज कह्यो, एतलो, विशेष, त हजार सामानिक देवता त अप नहिपी देयी सा-

स्वामीवापिपतिः महाशुपक्षरापटः व्याख्यातोऽपिचं प्रतिप्रद्यतइति वनरचपास्थाने वसिष्ठः दाक्षिणात्यो निर्पायभाग्नः वनरपविभोरति-

समेसरइ पञ्जुवाचइ ॥ तेण कालेण २ वलिअसुरेदे सुसुरराया एवमेव जेवर सैठीसामाणिशुसाहसोनी

वाधिपतिः ओपस्वरापस्टा, पागबिमान पञ्चाशद्योजनसइस्त्राचि (विकारायामं) महेन्द्रपञ्चः पञ्चयोजनग्रथानि विमानरुग्निपयोगिकोदेवः

अवधिष्ट तरेव, पावनान्दरे सजवसरति यमुपासुदे इति ॥ वस्मिन्काले वस्मिन्समय यलो असुरेन्द्र, सुसुरराज, ययमेव नयरं पट्टिः मानानि

कमइस्त्राचि जगुमुका आत्मारचकाः जहायुयो पदात्यनीकाविकतिः महीपस्वरापस्टा, परिपदेो यया ओबाभिमने इति ॥ तस्मिन्काले

इन्द्राः	वमरेन्द्र-१	वसोद-१	परबेद्रादि ९ रथिच	मूलामरेद्रादि ९ वनर	व्यनारेद्रादि ३२	ओतिपा २
सामानिक सख्या	६४०००	६४०००	६४०००	६४०००	४०००	४००
अम्यतर पयवा	२४०००	२४०००	६०००	४०००	६०००	६०००
मप्यपयदेव	२६०००	२४०००	३०००	६०००	१००००	१०००
वाद्यपबंदुव	३६०००	२४०००	६०००	३०००	१२०००	१२०००
आत्मारचकाः	२५००००	२५००००	२५००००	२५००००	१६०००	१६०००

बोसति इगार इमप्यारेविस्ति मेलाच आप्पत इकार अङ्करचक देववाय जनेरेपिच, देवे, परिवस्यो, जिन सौपमैन्द्र, तिमजाबवो पवि एतलो विदेय दुमगामे पासा कटकलो स्वामी सुपकारागामे यदा बिमान पञ्चाश ५० इबार योजन मोइशु लांयु महेन्द्राज, पांयु से ५०० योजन जणपदे बि नालनो वरवइर आजावारी देवता अबछेव बाकवो विनाज जाबवो, यावत् नेकने विदे, अष्टाशु, पनुपायमा करे योवे करलो ॥ विदेकाले विवर

कर्तव्यवशादिति श्रयमाणविभागविकारादिब तदेव नमरपञ्चाधिकारोक्तमेव । पर्यवोपयानीयानिगमे इद्वत्, सूत्र देहलीप्रदीपन्यायेन सम्बन्धनीय ।
 पपादिदलीस्योदीपो नतस्वदेहलीस्यघाटस्ववस्तुमुकाशनीपयोगी तथैवमप्यु न्नेनमराधिकारे, उभयमाने धर्मीद्व्याधिकारे यत्प्रमाणेष्टमुक्तमवतपतिपू-
 यागी भवति त्रिवृत्त्यधिकारेण पर्यवोपयानीयत्वेः । तथाहि । नमरस्याभ्यन्तरिकापापर्येदि २४ सङ्ख्याणि, देवानां मध्यमाया २० सङ्ख्याणि २४ स्या
 र्थाव इव सङ्ख्याणि तथा दलीद्व्याभ्यन्तरिकायां पपदि २० सङ्ख्याणि यास्यायां २८ सङ्ख्याणि तथा परबेन्द्रस्याभ्यन्तरिकाया
 पपदि ६० सङ्ख्याणि मध्यमाया ३० सङ्ख्याणि यास्यायां ८० सङ्ख्याणि नूतागन्तव्याभ्यन्तरिकाया पपदि ५० सङ्ख्याणि मध्यमायां ६० सङ्ख्याणि

चउगुणा स्यायरस्को महादुमो पायस्ताणीश्याहिवई महान्धस्सराचटा सेससचेव परिसान जहा जीयामि
 गमे ॥ तेण कालेण २ घरणे तहेव णाणात्त दुसामाणिश्याहस्सीने, वउगुणा स्यायरस्का,
 मेवसराचटा नहुसेणो पायशीश्याहिवई धिमाणपणधीस जोश्रणसहस्साइ महिंदसुने श्रुह्वाहज्जाइ जोश्रण

तस्मिन्मसपदे धरत्तत्तैव नामात्थ यदुसामानिकसङ्ख्याणि पङ्कपमश्चियः, चउगुणा स्यात्सरचकाः मेपस्सराचपटा भव्वसेणः पदात्यनीकाधिपतिः
 पागायिमान पञ्चविंशतियोजनसङ्ख्याणि भवेन्ध्रध्वज अह त्रितीयानि योजनगजानि एय मसुरेभ्रवर्जितामा मयमायासोभ्राया मवर असुराया
 ओपस्सराचपटा, मागानांमेपस्सरा, सुपराणा इवस्सरा, विद्युतालीध्वस्सरा, अग्निमोमध्वस्सरा दिगा मज्जुघोपा, उदधीमा मुखरा, द्वी

मसप यजिन्मनामे एवरेभ्र एवुरनो राजा इमज नमरेभ्रनो परं एतलो यिसेव याति एगार सामानिक देवता सामानीक यकी चीगुणा वे लाप
 व्यालीस एगार एगुरसक देवता महादुम नामे पासा कटकनो खानी सङ्गठेपस्सरा, चटा घोपयाकुतु सय तिमज, पपटा भिम जीयाभिगम सूत्रने
 विवि कहीदे तिम नाचनी ॥ तेखे फाले विचव सपपइ परबेभ्र तिमज कइयो, एतलो विशेष, उ एगार सामानिक देवता उ एय मश्चिवी देयी सा-

वाश्यायो ७०, यदस्यादि अक्षगिष्टागा जवनवाः निपोऽङ्गोन्नाकां सध्वे येदेसुदेवाद्योदक्षिणेऽपि सय सोयां पयस्यपरच्छद्वस्येय रुतरयेयपिपामा
येषुशान्तिमुखाकां मूतामन्वय्य यज्ञेयः । अपचरत् । तेर्वाकालेऽमित्यादि । तस्मिन्काले तस्मिन्काले परवस्तयेव चमरयत् मयरीमदमानात्य जैदः
यद्मानानिवासइत्यादि पदप्रमद्विज्यः बहुनेकाऽस्मात्परवत्ताः मेपस्तरापटा मद्रुसेनः पदास्यमीकापिपतिः विमान पञ्चयिगतिपात्रममइत्यादि सदे
द्रुज्जकाऽय लनीयानिपोऽनञ्जतांनि । आपावच्छिष्टमवनवाधीद्रवत्तव्यतामस्यातिदेयेनाह । एवमसुरिन्द्रइत्यादि । एवपरच्छेद्रन्यायेमानुस्त्री चमरय
लीद्री तास्याव ज्जतागां भवनवासीद्राका मूतामवादीनां वक्तव्य मोक्ष नवरं अपुरकुमाराणां टपस्तरापटा भागामागकमाराका मेपस्तरापटा
मुपकोनांनदइकुमाराकां इषस्तरा विद्युत्कुमाराका म्नी चस्तरा अग्निकुमाराका मनुष्योवा उदयिकुमाराका सुखरा द्वीपकुमा-
राकांमपूरस्तरा मायुकुमाराकावद्विस्तरा क्षान्तिवकुमाराकावद्विपोषा । एयाज्जैवोक्तापुञ्जसामानिकचयहावेगायानाह । यत्तु पट्टिचनरेद्रव्य कुलुमिश्ये
पट्टममइत्यादि अपूरयकोनापरच्छेद्रादीना मसावत् भवनवासीद्राकाः क्षान्तिनिकाः च पुनरर्थे निवर्तयेय तेनेतानानिक्तावतुनेषाः पुनरारमरहकाजयति

सयाह एव मसुरिंदयज्जिआण मधणवांसिह्वाण जवर स्यसुराण ठंघस्सराघटा जागाणमेघस्सरा सुयथाण
हसस्सरा त्रिज्जणकेघस्सरा स्यगीण मज्जस्सरा त्रिसाणमज्जवेसा उदहीण सुस्सरा दीवाण मज्जरस्सरा।

पानां, मपूरस्तरा, मायूनां नन्दिस्तरा, क्षान्तिनां नन्विपोषा, यत्तु पट्टिपट्टिः कलपट्टश्च सइत्यादि अपुरवस्त्राणां सामानिका एते यत्तु-
गु वा आत्तरदका, दाविवास्यानां पदाव्यनीकापिपतिः मद्रुसेनः, मीसराक्षानोदचइति ॥ क्षान्तिनामरत्नयोतिविधानेतव्याः एवमेव मवर-
सामिन्न यो वायुका बोकास इकार आत्तरदक इवता नेपस्तराणां नं पटा मद्रुसेननामे पात्रा कटकनो अपिपती विमान पञ्चबीस २५ इमार
योऽननं निलीय मज्जपूज्जम अदीसह योजन जवपदे इम अपुरेन्द्र मर्मीनं भवनपतीना २८ इत्यने पद्वी परयेन्द्रनो परे एतलो विसेय । ए
मूर कुमारनें सपस्तराणां पटा आकवी नाव कुमारनें नेपस्तराणां पटा, मुज्ज कुमारनें इषस्तराणां पटा विद्याकुमारनें को

दादिवात्यानां च मरेन्द्रवज्रितानां भयनपतीन्द्राणां भद्रसेनः पदात्मनोकाधिपतिः । दद्याद्र
 पटादिष्व पूर्वस्वसूत्रेण सप्युः तत्समुदायवाक्ये सर्वसपराधमिति । अथ व्यन्तरेन्द्रज्यातिष्वेन्द्राः द्यावभस्तरश्चत्यादि । व्यन्तरेन्द्राज्योतिषेन्द्राय नत
 व्याः शिष्यसुहिमापयोया एवमेव यथाभवन्वासिगस्तपेयत्वयः । नयर चत्वारिसामानिकानां सङ्गमाणि यतस्तुऽयमहिष्यः योऽहशस्त्रास्मरश्च सङ्गमाणि
 विमानानि योऽन्तमसङ्गमायासविषममाभ्या मरेन्द्रध्वजाः पञ्चविंशत्यधिकपाजगशत पटाद्यदाचिन्तात्यामां मजुस्वरा श्रीनरादावांमजुयोया पदात्य-
 नोकाधिपतया विमानकारिणश्च आभियागिकादेवा काय स्याम्यादिष्टादिशाभियागिकादेया पटायदित्तादि कनणि विमानयिकुष्ठुखेय प्रयत्ने । न
 पुनर्होरेनैगमपियत्प लकवतमिद्वदृमममकादिति व्याख्या विशयप्रतिपादयतीति सूत्रमुक्तमपीद घोष्य । सर्वेपानभ्यन्तरिकाया पयविदेय ना ८ सङ्-
 स्त्राणि सप्यमापा १० मङ्गलाणि बाह्यामी १२ मङ्गलाणि । एतेयानुलोखरन्वय । तेनकालेन तेनसमयश्च कालखाम पिसाङ्गदे विहायराया नतुपि
 माम विष्णुमाङ्गस्मीद्व नतद्विजगमदिषीद्वि सपरियारादि तिष्ठिषिरसादि सनद्विष्यिकिमाद्वियद्वि सोऽन्तमदिशावरकदेयसाङ्ग
 रमोद्वि तस्यैव एयमनुपीति व्यन्तराङ्गवज्योतिष्काखपिष्टेया तेन सामानिकादिसंख्यासमन्विष्टेयः पटामुभाय दिक्षेयः चन्द्राणा मुखरा मूर्ध्यां

बालुण णदिस्सरा धगिश्चाणणदीधीसा चउसठीसठीसलु लच्चमहस्साठ्छ सुसुरअज्जाण ॥ सामाणिआनु एए
 वउगु गोआयरकाउ १ दाहिणीह्वाण पायज्ञाणीआदिअइं महुमणो । उत्तरिह्वाण दस्को दानमतरजोइसि
 आणेअह्वा, एअचेत्र नवर चज्ञारिसामाणिअसहस्सीउ चज्ञारिअगमहिसीनु सोलस आयरकसहस्सायि

चत्वारिपमानानिक मङ्गलादि यतस्त्रा अयमहिष्यः शोढय आस्मरश्च सङ्गमाणि विमानपाजगमङ्गल । मरेन्द्रध्वजः पञ्चविंशति याजनगत,

चस्त्रा नामे पटा अगिकपाज मजुस्वरा नामे द्या विगुक्कारने मजुयोया नामे पटा उदपिक्कारने सुस्त्रा नामे पटा द्वीपक्कारने मजुस्वरा
 नामे पटा यागक्कारन मन्दिस्वरा नामे पटा स्मिन्तकुगारने मन्दीयोवमान पटा योमदि इजार सामानिक चमरेन्द्र ने सादि इजार सामानि

बाह्यायां ३० महत्वावि धवगिगारां प्रवणवाभियोगीश्वराणां मध्ये येदेबुदेवाद्योदितिकमेधिपसप स्तोपा पपप्रपपरप्रस्येय उत्तरमेधयधियामो
 वेदुशानिमनुषाया भूतानमम्ययेधेयः । अथपरबः । तेदेकासेबनित्यादि । तस्मिन्कासे तस्मिन्समरे परवस्तयेव चमरयत मयरमित्तानास्य ज्रेदः
 पद्मानामनिकासद्व्याचि पक्षमद्विष्यः चतुर्गुणआत्मरक्तका नेपस्तरापटा मद्रुसेनः पदात्यनीकाधिपतिः विमान पञ्चविगितियाभगमद्वस्त्यादि मद्रु
 द्रव्यत्राऽप तुनीयानिपाजयतामि । अद्यावद्विष्टभवनवार्ध्ववस्तव्यतामस्यातिदेशेनाह । एवमभुमिस्वद्व्यादि । एवपर्येष्टन्यायेनाभुरेष्ट्री चमरय
 तीद्री ताभ्योय ज्वतानी भवनवार्ध्वीद्वाराणां भूतामदादीनां पञ्चव्य बोध्य नवर असुरकुमाराणां ठपस्तरापटा नागानांभगकुमाराणां नेपस्तरापटा
 मुपस्थानांगदद्वुमाराणां वरुस्तरा विपुलकुमाराणां म्ली चक्रा अग्निकुमाराणां मज्जुस्वरा दिक्कमाराण मज्जुपीवा रुद्रपिक्कुमाराणां सुस्तरा म्लीपकुमा-
 राणांमपुरस्तरा वायुकुमाराणांनदिकरा स्तमित्तकुमाराणांनदियोवा । एयानेवोक्तामुक्तासानिकसपद्वापयोगायासाह । चतु पट्टिमनेद्रव्य उल्लुमिदये
 पद्भगमद्व्याचि असुरवर्जानीपरवर्द्धादीनां मष्टाहव भवनवार्ध्वीद्वाराणां सामानिकाः च पुनरर्चै त्रिकनेय तेभित्तिसानिकानिचतुर्गुणा पुनरारमरद्वकानयति

संयाह एव मसुरिवयस्त्रिआण मवणवार्ध्वसिह्वाण पवर असुराण त्र्यहस्तरापटा नागाणमेधस्सरा सुयस्याण
 हसस्सरा त्रिज्जणकेधस्सरा अग्नीण मज्जुस्सरा विसापमज्जुधे।सा उदहीण सुस्सरा दीव्राण मज्जरस्सरा।

पानी, मपुरस्तरा, वायूनां नदिकरा, स्तमित्ताना नदियोवा, चतुःपट्टिःमष्टिः ससपद्व्य सस्त्रावि असुरवर्जानां सामानिका एते चतु-
 र्गु वा आत्मरक्तका, द्वाचिवात्यानां पदाभ्यनीकाधिपतिः मद्रुसेनः, औत्तराहामादचद्विति ॥ आभवाभरक्योतिविकानेतव्याः एवमेव नवर
 मानिक पी वांगुवा दोबीस हजार आत्मरक्तक देवता नेपस्तराणां ने पंटा मद्रुसेनानां पासा कठकनो अधिपतो विमान पञ्चबीस २५ हजार
 योत्रननु विसाव नवमपञ्च्य अहीसह योजन ऊचपरी इम असुरेन्द्र वर्जाने मवनपतीना द्द इन्द्राने कव्वी चरवेन्द्रानो परे एततो विशेष । अ
 नूर कुमाराने उंयस्तराणाने मष्टा काव्वी भाव कुमाराने नेपस्तराणाने पस्ट, मुक्कं कुमाराने इवस्तराणाने पटा विष्टारकुमाराने को

र ए नित्यादि । तत्तल्लोपाविशोनिकारेवा इमुतयुवावत् प्रतिश्रुत्य उत्तरपौरस्त्य दिग्भागसपक्रामति अपक्राम्यथ धेक्रियसमुद्भवातेन यावत्परदारम
सुमाहवतिनिघाद्यं । समथइत्यवाऽऽयुवइत्त अष्टोत्तरशइत्त शौचशिककशाश्रामां विनाश्रुतीविषम्यन्तः । एवमष्टसइत्त रूप्यमयानां सखिमयानां सुव-
क रूप्यमयानां सुवर्कसखिमयानां रूप्यसखिमयानां सुवर्कसखिमयानां आष्टसइत्त भीमेयकोना मन्मपापानित्यपः अष्टसइत्त यदगन्तव्ययागा म
मन्मपापाना एवजंगारावा आटश्रीनांत्वालीना पात्रीकां सुप्रतिष्ठाना विप्राकां रक्षकरुक्कानां यातकरुक्कानां यद्विद्विजिताना मय्येवस्रुन्त्याना कर

सुमासुरण जाय पञ्चधासास तएण ॥ से श्रुत्तु ए दवेदे दशराया महदेवाहिवे श्यामितुगेदेवेसद्वावेद्व २
ह्वा एववयासी ॥ खिप्पामेव जेटेवाणुप्पिस्था ! महत्तममहग्घ महरिह विउल सित्ययराभिसेश्व उवठत्तेह ॥
तएण तेश्याजित्तुगादेवा हठत्तुठा जाय पन्निस्सुणिप्पा उत्तरपरत्तियमदिसीभाय अयक्कमति २ ता वेउत्तिअ

निर्पाना पण्ड, मन्त्रेसमवसरव पावपयु पासत इति ॥ ततः सध्व्युतावयेन्नेदेयराजः महान्देवाधिपः शान्तियोग्यान् देवान् शश्रापपसि शश्र।
पयित्वा एवमवादीत ॥ चिप्रमेव मोदेवानुप्रियाः । महापै महापै महापै यिपुल तापंदरात्रिपेक्ष उपस्थापयत्, ततस्तेषांभिः हठत्तुठा यावत्प्रसि

जार आत्मारुच दधता विमान इवार योजनमां लांवपक्के पुइल पक्के, महेश्वरपञ्च एकसो पक्ष्वीस १२५ योजनमा ऊवपणे दनिखदि
यिना १६ व्यन्तरेन्त्रने मन्त्रसुराणांने पटा उतर दिशिना १६ व्यन्तरेन्त्रने मन्त्र प्रोपाणामे पटा पासा कटकनो स्थाप्यो अने विमानना पिपुवण-
इर आद्याकारी देवता जाववा इर ज्योतिषीने चद्रमाने सुस्वरामाने पटा सुयने सुस्वरामिर्पोपणामे पटा मरुपयते आवध । सर्ववत्त यावत् पर्युपा
सना करै ॥ तिवार पटो तेइ अश्रुतेत्र नामठ देवेन्त्र नामठ देवतानो राजा मोटो देवाधिप मोचटिइत्र माहि महादिक्क आभितुगेदेयताने सोदायै तेसायो
ने इम कहइ ऊतावलो दे देवानुं प्रिय । महा अर्यवत्ता महापै मुइयो मोटाने योग्य विस्सीक्कं सीर्ये कर योग्य अभिपेक्ष उपस्थापो आखीत्वारकरो ॥

मुन्दरनिर्णीया सर्वपात्र नदरेसमवसरवैवाच्य । यावत्तुपुर्णपात्रवे । भावस्तथाप्यस्तु प्राग्दृशित । ततोऽप्येय मृतवृक्षेषुसकय । तेष्यकात्रेण तेनममयप
चदामावसिदा मोहसरायावो पतसंपत्तेश्च चठकिप्रानाविअसाहरसीदि चठकिअगमहिपीदि निधिपरिस्वादि मृतहिअचियदि मृतहिअचियदि मृतहिअचियदि-
मईदि सासचिआयरएवेबसाहरसीदि एवजहावाकमतरा एवसुरादि न मन्वत्राहरेवपद्राः सूर्याहृत्य चतुर्वयस किमये प्रसुसक्तमपि एकस्मैय सर्व-
संबद्धसवाचिरुतत्वात् । अम्यपेद्रावा चतुःपदिसक्याकत्वव्यापातात् उच्यते जिगत्वाक्यादियु दशकपेद्राः बिगतिर्निर्वमनासीद्रा द्वात्रिंशद्वयमन्तरा
एतप्यन्तितः यद्रूपो नृजात्यापद्युया वेतवद्वाः सूर्यो मृषस्तृताप्रपि सुसाधति किंशुभलकासु तं सुभममहाद्रुकायां वयम् सुदुग्धम् पुपयायदुक्त गाति
चरित्ते कीर्तितदेवमूर्तिकवे आशुंतिरह मृगमृगमने ज्यात्रिकमपकी सुप्तरौ पक्ष्मादि नमतः देवादिमात्रियतेस्तु पुतुःपुष्टिमृशराः १ अयामोयो
प्रसक्तकर्मबोवच्छायाप्राद । वयमन्तिप्यादि । तदाःसोऽमुद्रोयः प्रागजिह्वो वेष्टुभ्यो देवराजा मङ्गलदेयापिपो महेन्द्रः चतु पद्यायोन्मरेपु ल
व्यवतिशऽनयास प्रयमोऽन्निवकइति आभियाम्यान् देवानमगवपति यमुपित्वा च एवममादीन् पद्वादीनवै । चिममेयमोदयामुप्रियाः । नद्याये
नित्यं नीरौजगमियेकसपस्थापयत् । अत्रमहापार्थादिपदानि प्रागमतराख्यापिकारेवकिंतानि वाक्ययोचभासुसमा । अयययातेचकुलापाह ।

माणा जाश्रुणसहस्सं माह्वद्वया पणवीस ज्ञाणसयं घटादोहिणाण मजुस्सरा उत्तराण मजुघोसा पाय
ज्ञाणिआह्वइं विमापकरीअ अ्याज्जिउगावेया, ज्ञोह्विचिअ्याण सुस्सरा सुस्सरणिग्घोसाठं घटाठं मदरे

पट्टादादिवास्यानां नमुस्वरा, शीताराहानां मनुष्याया, पदात्मनीकापिपतिः विमानकारीच आभियोग्येदेवा, ज्योतिषिकानां सुस्वरा, सुस्वरा-
य प्रक्षिप्तं ने ठ हज्जार अष्टुर कुत्तार वर्षीने अमरा १८ इन्द्र ने सामानिख देवता १ पुर्ब जनरेन्द्र जगनि
रचिचदिशिता नव इन्द्रे पात्ता कटकनो स्थानी मनुष्येन नामे वसिन्द्र वर्षीने उत्तर दिशिता नव इन्द्रे पात्ता कटकनो स्थानी देवनामे ३० व्य
नारेन्द्र ज्योतिषेन्द्र पवि कुहवा । इम त्रवणपद्मीने परे यत्तसो जिवेन ज्यार इज्जार सामानिख देवता २० अप नक्षिणी सोढ २

[illegible]

माणा जेश्चुगसहस्स महिवस्सया पणवीस ज्ञाणसय घटादाहिणाण मजुस्सरा उत्तराण मजुघोसा पाय
साणिआहिअहं विमायफरीअ आनिउगादेवा, ज्ञाहंसिअण सुस्सरा सुस्सरणिग्घोसान् घटाउ मद्धरे
पट्ठादासिवात्यात्ता भग्गसरा, धीतराहामो न ज्ञपापा पणान्नीअणि

[illegible]

विष्णुपुत्रायाः अपि कतरत्यात सयाः सिद्धासगच्छप्रभाभरतेन स मुद्रयायसपसमुद्रकाः । अथ यायत्पदात्कोटसमुद्रकादयो याख्याः । ययोप्याख्याप्राग्वयत् ।
तालवृत्तानि यायत्पदात्पुष्पकानोतिपदः । तत्र व्यवस्थानोति । सामान्यतोषातोपक्रमणानि तालवृत्तानि गपामसदृशमसदृश
निति, अटसदृश पूषकबुद्धकानामिति । अपविष्णुवेद्यायाः सायकत्यमाह । विष्णुसिद्धादित्यादि विष्णुविद्यायां व्याभाविकान् देवलोके देवलोकावत् स्य
वसिष्ठान् श्राव्यतान् वैक्रियावाभसरोक्तात् सीवकोविकाम् याप्यमुद्रादृभगारादयो व्यवस्थानाभावाः । पूषकबुद्धकाय मुद्रेणाद्यादुपातान् गभीस्याय
पद्मेय सीरादः समुद्रस्तवैवागत्य सीरोदकवीररूपमुद्रक गच्छन्ति । ननु नेस्तोऽभिषेकागमस्यसुपद्वयाय वसत स्तेदेवास्तद्वयद्वयोपयोगिन्यस्तु गाव
कक्षत्रभृङ्गारादिक गच्छन्तु, पर तदनुपयोगिनाप्यमुद्रादरप्रतिष्ठ सिद्धासगमारादिकैस्तैस्तसमुद्रकादिक न कश्चिद्गृह्यते, विक्रयद्याः मुद्रस्यातिदेशेन

सेसि श्रुतरोइ ज्ञानिश्चिद्वाहं, सीहासगच्छप्रचामरतेस्तसमुद्रगा जाय सरिचवसमुद्रगा तालिश्चटा जाय श्रुठ
सहस्र कच्छुत्थाणं चिडवति २ सा सादाविपुवि उष्टिपुश्च कलसे जाय कच्छुत्तुगश्च निहिस्त्रिस्ता जेणेव सीरो
टए समदे, तेनेवश्चागमसीरोदग गियाति २ सा जाइतत्यउप्पलाइ पउमाहुं जाय सहस्रसपत्ताहं तोहं गियां

भङ्गेयैः सवपटलकाणि यितोपितसराचि प्रचितव्यानि । सिद्धासगच्छप्रचामर तैस्तसमुद्रका यायत् सवपसमुद्रकाः तालयुक्ताणि यायदसदृश कदु
च्छकाना । विक्रयन्ति, विष्णुर्व्यं स्वाभाविकान् वैक्रियाय कलशाल यायत् फुल्लकाय गृहीत्वा यत्रैवजीरावः समद्रः तत्रैव आगत्यसीरोदक गृ-

चिरीति त्रिमसूर्यभर्ते अधिकारे राय प्रसेवीमाहि कल्लो र्हे तिग सय भङ्गेरो व्याभरय भङ्गेरो जाम इय भङ्गेरो इत्यादिक
सय पटलक पुण्यपटलक प्रमूय सूर्योत्तनाः अपिबार यको विज्येय विजिष्ट अपिक्तर फलना सिद्धासगच्छप्रचामर तैस्तसमुद्रका दायहा यायत्
सरिचवता समुद्रक दायहा धीत्रव । यायत् एक इत्रार आठ पूषता कच्छुका विष्णुव विष्णुर्वीने स्वाप्तायिष सायता अने विष्णुर्विष यद्वा कलसग

काकी पुण्यवंगेरीकानटसहस्रं एवमुक्तम्यायेन यथापूर्वनिष्काराज्यमीदे इदमभिवेकममये सवचगय क्षयात्र आध्याः अठसहस्रं व्याभरयधनेरीय श्रीम
इत्यनवंगेरीयमिति । तथासर्वपटकाणिवाध्यानि । तथाहि । अष्टसहस्रं पुण्यपटसकाभां यापद्यामहस्तकपटसकाभां, इमानिच यस्तूनि सूर्याभाभिर्वेको
पयोमबलुप्रिः संख्येव तुल्यानि । ननु बुद्धेनेत्याह । विरूपिततरास्मतिविशिष्टानि भवितव्यानिवाध्यानि प्रथमकहयोयदेवदिकयेवासांऽभ्युतकमपदेव

समुग्धराएण आव समोहर्षिष्ठा अठसहस्रं सोयखिश्वाण कलसाण १ एव रूप्यमयाण २ मणिमयाण ३
सुवस्यरूप्यमयाण ४ सुवस्यमणिमयाण ५ रूप्यमणिमयाण ६ सुवस्यरूप्यमणिमयाण ७ अष्टसहस्र
मोमिल्लाण ८ अठसहस्र वंदनकलसाण एव भिंगाराण व्यायसाण यालाण पाईणं सुपर्ईठगाण
धिष्ठाण रयणकरदगाण वायकरगाणं पुण्यवंगेरीण, एव जहासूरीश्वाभस्स सवधनेरीठं सवपठगाइ धि

भुत्व उत्तरपीररत्यदिगुभाणपयाज्जामन्ति अपकम्य वैकियसमुत्पातेन यावत् समवहत्य अष्टसहस्रं सोयखिकलसाणा एव रूप्यमयाणा मखिन
यानां सुवस्यरूप्यमयाणां सुवस्यंनखिमयाणां दीप्यनखिमयाणां सुवस्यरीप्यमखिमयाणां अष्टसहस्रं भीमयकाभां अष्टसहस्रं वन्दनकलसाभां, एव
जङ्गारकाभां आहसोभां ल्यानीनां पाकीकां सुप्रतिष्ठकाभां विद्याकां रजकरदगाभां वातकरदगाभां पुण्यवंगेरीकां, एव मया पुण्यमस्य सर्वे-

तिवार ते ध्यामियोग देवत । इत्येवमनुष्ठया यावत् सोमकीने इष्टान् कावर्ष अपकमे जाय आपकमीने वैकीय समुत्पात करोने यावत् समुत्पात
करीने एक इजार नइ आठ सुवस्य नय कलसविभुर्त्तं रनरुपाणय कलस एव इजार आठ मखि भय १००० सुवस्य रूपमय १००८ सुवस्य नखिमय
१००० रूप्यमखि भय १००० सुवस्य रूप्य नखिमय १००८ एक इजार आठ मूत्तिकानय कलस एव इजार आठ वन्दन कलस नङ्गसीय यहा इम जङ्गा
र सोदा १००० ध्यारीका १००८ आठ प्राप्ती १०१६ सुप्रतिष्ठक १०८८ चित्र १००० रजनाकरदगा १००० वातकरदगीवका १००० वूलनी वङ्गेरी व

वृद्धिपत्रतः-सर्वान्तुकरान् कपायद्रव्याणि आमलकादीनि सर्वोष्णानि सर्वाङ्गान्यान् धासादीन् सर्वाणि वायित्वाविजिज्ञेभि
 नानि सर्वाङ्गान्तराङ्गिणीप्रसक्ताः सिद्धायाकाय सयवान्गुणानि गृहीत्याप पटनद्रव्याङ्गोदकमुल्पादीनिच गृह्णन्ति, एयन्तुद्रव्यमन्यायेन सये
 एतन्मवस्थाकारित्वेन कल्लकल्याःपयताः मध्यपदलोचै कुलपवताःहिमायसादय स्नेपयत्वेवैतत्कपय मयमहाद्वारेषु पटनद्रव्यादिपुसयययेषु प्ररतादिपुसय
 यकयतिविकयेषु कञ्चादिषु वल्लस्कारपवतेषु गजदत्तान्तेषु भास्ययदादिषु सरताफतिषु चिन्नकूटादिय तथात्तरमदीषु ग्रांदावत्यादिषु विभापेत यदेत
 पयतेषुतुनयरादीनां द्रव्यपुल्पादीनां कणान्त्रपुसागघादितोयोदकभृदा नदीपूदकोमयलटमदा एवञ्च यत्तव्यमित्ययः । यात्ययदादेवकुलपरिप्रह
 रतन कल्लद्वयेचिचिचित्रगिरियमकगिरिणाचनगिरिददशकेषु यथाममय यस्तगात् गृह्णति याययदात् पुष्करवल्लीपादस्य पूर्वोमेरी मन्त्रशासयमे

क्तायद्विजिज्ञेसु वस्कारपञ्चपुसु स्यतरणईसु विभासिजा जाय उत्तरकुलसु जाय सुवसणभद्रसालत्रणे सद्युतु
 स्यरे जाय सिद्धत्यपञ्च गिरिस्सु ति । एवणदणवणाने सद्युतुस्यरे जाव सिद्धत्यपञ्च सरसच गोसीसचदण दिव
 चसुमणनाम गिरिस्सुति, एय से।मणसपदगयगाहीञ्च सद्युतुस्यरे जाज सुमणदाम दद्वरमलयसुगधिपु गधेञ्च

यत्सर्वोपपीप सिद्धापकाय गृह्णन्ति, गृहीत्वा पटनद्रव्यात् प्रवोदकय उल्पादीनि, एय सबकुलपयतेषु वस्येताक्येषु सधमदाद्रवेषु सयवयेषु
 सधचकवतिविजयेषु वल्लस्कारपवतेषु आन्तरमदीषु विभापितव्य यायतुनरककपु यायसुदृशमभद्रगालयनेप सयतुथराम यायत् सिद्धापकाय गृह्ण-

मूपपीप यायत् पूल्लद्रिमयान्त पवतपकी सयनवर कषामपी वस्तु सुव जालना फूल मन्त्रगन्ध पूर्णादिक सधमात्य माला यायत् सधमोटी मुपपी रा-
 जहमीमसूय स्यमे धाली सरमिन पचच लङ्गेने पटनद्रव्य यकी द्रव्यो उदगपाखी एने कमललोह । दम सयकुल पयत ने विदे सयवस येतादपमे
 विदे सबमोटी । द्रव्येने विदे सयकेत्रने विप सर्व चकवति विजयने विदे एव यत्कारापयतत विदे सर्व आन्तरमदीने विदे पाखी माटी कमल सर

पश्यन्मन्त्रस्यातिविष्टत्वा इत्यतः पूज्यपठन्मातृगैतत्वेऽपि येऽप्यहोचिन्तास्तेऽप्य गृहीता इति धीष्य । योग्यतावशादेवार्थप्रतिपत्तेः यच्च धूपकपुष्पयोगात् तत्राप्य
 इत्यतः तत्रैव नृङ्गरादिदेवहस्तापूपनामिति, आश्रययावूज्जहादावुपस्थितस्य धूपकपुष्पनामं पश्यस्य नैरप्यव्यापत्तेः । अथप्रश्नस्तन्मन्त्रं । गरीत्वाच
 यानि तत्रैव गरीत्वाचैव पश्चाति पट्यानि यावत्सहस्रपञ्चावि तानि गच्छन्ति यावत्सपदात् कुमुदादिपद्मः एवममयारीत्या पुष्करावाप्तोपसमुद्रात् उदका
 दिवं गच्छन्ति । पशुघोरोदगङ्गिणिवर्षीकृषी चरमतरामुक्त्वापुष्करोद्भवत्त गरीत्त तद्गठणोवराखिरोऽप्यस्त्वदिति सभाष्यते, यावत्सपदात्सुभय
 खिते इति पाद्य । तेन समपयेने समुपयये नरैतावतयाः प्रसादात् पुष्करवरद्वीपाद् उदकयोः भागपादीनातीर्थोगामुदकमृत्तिकां च गच्छन्ति । एव
 मिति समपक्षत्रस्यपुष्करद्वीपावुदकानां मङ्गादीनां महादीनां आदिगदां स्वमहागदीपद्मः यावत्सपदात् उदकमुभयतटमत्तिकां च गच्छन्ति ।

तित, एवमुक्तेरोदात्तं जाव नरहरेषयाण भागहाइण तित्याण उवगमहिश्यवगिच्छति २ हा एव गगाईण
 महागइण जाव चुक्षहिमवतात् सवतुअरे सवपुण्फे सवगधे सवमसे जाव सवोसहीत्तं सिध्त्वाएस्य गिरहति
 २ सा पउममहात्तं देहाउप्यलार्हणिअ, एव सवकुलपछएसु उदयेअहं सु सवमइदेसु सववासेसु सवव

इति, गृहीत्वा यानि तत्र रायसानिपट्यानि यावत्सहस्रपञ्चावि तानि गृह्णन्ति, एव पुष्करोदात्तं यावत्पुष्करतरेवतकयोः भागपादीनांतीर्थानां
 उदकानि नृत्तिकां च गृह्णन्ति, गृहीत्वा, एव मङ्गादीनां महादीनां यावत् पुष्करिणवतो सवतुङ्गरात् सवपुष्पादि सर्वेयत्यान् स्वमास्यानि या-
 प्रते यावत् पूजना कडूठा प्रति पशोर्ने जिह्वा कीरोदधि सवुद्रवै तिह्वा आवाहने चारादय चरिसमुद्रना पाक्षी पशोर्न जेह त्रिह्वां चोत्तर समु
 द्रने बिदे सरयत्ता नीमव जलस पट्याभाजव जलम यावत् सहस्र पत्राभाजव जलस पुद्ग ते पश्य लोच इव पुष्कर चर समुद्रवको पाक्षी मनुपक्षो
 यावत् भरत पवत चोन्नन् मागप वरहाज प्रभाव प्रनुव लोचंनु पाक्षी अने साटो पश्य लोचंनु इव गङ्गा सिन्धू प्रमूय सर्व महागदीना पाक्षी प्र

द्रष्टव्यवत् सर्वानुभूतारम्भ कथामयद्रव्याणि सर्वास्त्रिजातिभेदेन पुष्पाणि सदागन्धान् धासादीन् सर्वान्पि सात्यानि प्रायितादिभेदेभि
 ज्ञानि सर्वानुभूतारम्भस्य विद्वत्प्रायः सपमान्गुणित गृहीत्याथ पटनद्रव्यादुद्रवोदकमुत्पादोनिष गच्छन्ति, यथानुद्रष्टव्यमप्यायेन सर्वे
 दृष्टमयस्याकारित्वेन कसकसम्भाः पर्वताः मध्यपर्वलोपे कुलपर्वतादिभाषलादय स्तेपयुक्तैस्तत्त्वस्य सममहाद्वेषु पटनद्रव्यादिपुसययर्थेषु न्नरतादिपुसय
 धक्कवन्ति विषयपु कच्छादियु वलस्कारपर्वतेषु गजदलान्तेषु मास्यवदादियु सरलाकृतिषु चिन्नकूटादियु सयास्तरमदीषु यादायस्यादियु विगापेत यदेत
 पयतेपुननयरादीनां द्रष्टव्यत्वादीनां कसकस्युमागधादितोर्थादकम्भां मदीपूवकोभयतमवो एवञ्च यत्तद्व्यगित्यथः । यायत्यदादेवकुपरिग्रह
 रतन कसकद्वेषि विविन्नगिरियमकगिरिकाचमगिरिद्रददशकेषु यथासम्भव यस्तगात् गच्छति यायापदात् पुष्करवर्दीपादुस्य पूर्वोदमेरी भद्रगालयने

क्षत्रहृदियजएसु वस्कारपष्ठएसु श्रुतरणहंसु विभासिञ्जा जाय उत्तरकुरुसु जाय सुदसणभद्रसालग्रणे सस्रतु
 श्रुरे जाय सिद्धत्यएष्य गिरहृति । एवणदणवणाञ्च सस्रतुश्रुरे जाय सिद्धत्यएअ सरसव गोसीसचदण दिछ
 असुमणग्राम गिरुति, एव सोमणसपटगयणाञ्च सस्रतुश्रुरे जाय सुमणग्राम दहरमलयसुगधिए गधेअ

यत्पर्वोपयोग सिद्धायकाय गृहन्ति, गृहीत्या पटनद्रवात् प्रवोदकप उत्पन्नादीनि, एव सवकुलपयतेषु यत्पेताळ्येषु सयमहाद्वेषु सयवर्षेषु
 सयवर्षतिविषयेषु यत्पस्कारपयतेषु अन्तरमदीषु विभाषित्य यायदुनरकुरुषु यायासुदगभद्रगालयनेप मयतुषराम यायत् सिद्धायकाय गृहन्

भूपतीह यायत् भूक्षद्विमवत् पवतयकी सयमथर कसायकी यस्तु सय अन्तना कुल मवगन्ध भूखोदिक सयमास्य माशा यायत् सबमोटी सुपथी रा-
 अहमीमनप अग्रे पाकी सरमिव ग्रह सहेने पटनद्रव यकी द्रवको उदगपाणी एने कसकालोड । इम सवकुल पर्वत ने यिये सयवत् येताळ्यने
 यिये सयमोटा । द्रष्टव्ये यिये सयक्षेत्रने विष सर्व कसकवन्ति विषयने यिये एव ककारापयतम यिये सर्व अन्तरमदीने यिये पाकी माटी कसक सर

मदनयने भीतममने पश्यन्नेव वस्तुवरादीन् गच्छन्ति । तथा तस्यैवायराहं ज्ञानेय कनेच वस्तुवरास गच्छन्ति । सतो पातकोष्ठमयूयोपराहे
 पोन्नरतादित्यनेषु वस्तुपदो याच्य । तथा जन्तुदीपपि तदुपलक्ष्यैववाच्यः । क्रियतेपयन्तमित्याह । सुवस्त्राणा जयुदीपगतो मेरुस्तस्य भद्रगालसने
 मयनुराण् यावन्निष्ठापकांश्च गृह्णन्ति एकमसीव नदनवनात् भवसुखराम् यावन्निष्ठापकाय सरसश्च नोगीपचदनं दिव्येषु सुमनादानमयमित्युप्या

गिरहति २ सा एगद्यमिलति २ सा जीनेय सामी, तेनेय उद्यागच्छति २ सा महत्य जात्र तित्ययराभि
 सेष्यं उवठयेति ॥ तएणसेष्यसुपदेविदे देवराया दसहि सामोणिष्यसाहस्सीहिं सायसीसाए तायतीसपुहि
 वउहिंलेगपालेहिं तिहिपरिसाहिं ससहिष्यणिपुहि ससहिष्यणिआहिदइहि चसालीसाए स्यायरस्कडेवसाह
 स्सीहिं सधि सपरियुद्धे तेहिंसाहाविपुहिं विउछेपुहिअ वरकमलपडुठानेहिं सुरजियरयारिपणिपुणेहिं

नि, एय नन्दनयनात् सयलुवरात् यावत् सिद्धाचकांश्चसरस मागीपचदनं दिव्येषु सुमनादानमगृह्णन्ति, एव भीतममपलकवगाभ्याश्च सर्वान्
 वरान् पावामुगादानमहर्दरास्य नोगन्धिष्ठान सुगन्धोय गृह्णन्ति गृहीत्वा एकत्रमिलन्ति निमित्त्वा, यथैवस्थामी तत्रैवोपागच्छन्ति, सुपागत्य
 मन्त्राये यावन्नाथमरान्निपन्न उपस्थापयन्ति ॥ ततः सप्रच्युतेन्द्रः दशभिः सामानिकसङ्घे स्वपञ्चिगता भाषात्रयादौवतुभिर्लोकपालो स्तिसु

सिद्धिं प्रमूय कष्टेषु यावत् उत्तर कुरां विप्रे यावत् सुवस्त्रनगमा जम्बू द्वीपमी मेरु तद्दमा भद्रगाल यमने विप सयलपर कगायलीमस्तु यावत् द्युसम्-
 रमी यलीर इममदन वन यकी धर्मे कयाप वस्तु यावत् विरसिब सरस गात्रीप नामह यायन्ता यस्मिन् अने देव सन्वत्यो फूलगा नाका यइइ इ-
 म मोमन वन यकी अने पडकवन यकी सर्वं कयायसी वस्तु यावत् फूलमी नाका वरर अने मलयगाने सुगन्ध गन्धद्रव्यलिङ्ग लेइ नइ एकठा नि
 सइ भीलीने बिहारी स्थानीदे विहारी मणि आकीने नहा अर्धवत्त यावत् पीचैकर योग्य अभिपन्न वस्तु अष्ट्युत्तरे पाछे मूकइ म विहारे से अष्ट्युत्ते

वि गृह्णति । एवं श्रीमन्नसवगात् सूत्रपाठे पञ्चमीक्षीयः प्राकृतत्वात् पंडककभाच्च सप्तमुद्यताम् यायत्सुगानीदागददरमलयमगधिकान् गन्धान् दवे-
 राननवीचव्दनापत्तिलानिद्रूनी पयती तेन तनुद्रवचक्षुमपि तादृश्यात् पृथ्व्यपदेश इतिन्यायन ददरमलयगद्गद्वाग्निसिधीयत ततो ददरमलयनागके
 चक्षुः तयोः सुगन्धः परमगन्धा यत्र तात् ददरमलयपुगन्धिकान् गन्धान्गृह्णति गृहास्थाप इतस्तताच्चिषकीयुःप्राभियोगावेया गृहत्रमिलति मिलि-
 त्याच यत्रैवस्वाभी तत्रैवोपागन्तुति उपागत्य चर्तमहाथै यायच्छात् महापेमहापै विपुलमितिपदप्रयतीचकरानियेकवीर्य श्रीरोदकाप्यपत्कारमुपस्थाप
 यति उपमयति अथातद्रस्यसमीपस्थित कुर्वतात्ययः । अथाभ्युत्तेद्वापदकोरदाह । तद्युत्तेजश्चुमुहत्वादि । ततः उपस्थिताभानभिषेकगान्मयागो
 ऽप्यतादवेवो दशभिःसामानिकचक्षुः प्रविशितात्रायस्त्रिशोः चतुर्भिकोकासौ तिसृभिः पयद्भिः सप्तजिरीको सप्तभिरनोताधियतिभिः चत्वारिजल
 प्यत्सप्तचक्षुषचक्षुः साङ्गं सपरिवृतसौद्रतदेवममप्रसिद्धैः स्वाप्ताधिकैर्वैकिवेय परकजलमतिष्ठानैरित्यादि चवेवाम्बत् । सुसुनालकरतलपरिगृहीते
 रनेकमहस्रचक्षुः कलशैरिति गम्य तानेवविभागतोदशपति । अप्रसहस्रचक्षुषीय सुकामां कलशानां यावत्तपशदहनइत्येवरीप्याखामहस्रचक्षुःसमयि

चक्षुःकयचक्षुःएहि अविष्टकठेगुणेहि पउमप्यलपिहाणेह करणलसुकुमालपरिग्राहि एहि अष्टसहस्रस्रण
 सोश्रयिण्याण कलशाण जाय अष्टसहस्रेण जामिज्जाण जाय सञ्चिदगहिं सञ्चमहिआहि सञ्चनुअरेहि जाय

निः परिवर्द्धः सप्तजिरीकाक्षेः सप्तभिरनोकाधिपतिभिः चत्वारिजलानां सप्तमुद्यताम् यायत्सुगानीदागददरमलयमगधिकान् गन्धान् दवे-
 निद्रूनीः सूरजियरयाप्रिमिपूर्वैः चक्षुमकृतचर्चानिः आविशुकठे गुणे, पञ्चोरपगन्धिकानि (कलशे) करतल सुकगारपरिगृहीतैः, सष्टमहस्रे च

न्द्रनामइ दयम्भ दवताना राजा दस हजार सामानिक दंश साइत तेभाच मायाग्रस देवता प महित चार लोकपाल संहित त्रियपपेया संहित
 मात कठक संहित सात कटकनां स्वामी संहित व्याभीच हजार आत्सरचक्षु देवकी संहित साधि परिवस्त्रो यका तेइ स्वभाविक ग्राभुता ध्यगे
 मवा यिभुयित प्रपात सप्तम कसकाने क्रिये रसा पुरतो सुगन्ध ठसम गिमत पांकीइ प्रति पुणं भस्मा यावता चन्दके करो कीयोछे चर्चो पूजा

मदगयने भीनमने पदवनेन सर्वतुबरारीन् गच्छन्ति । तथा तस्यैवापराद्धे अनन्यैव फलेषु वस्तुनां गच्छन्ति । ततो घातकीकृत्युपापरादे
योन्नरतादिस्वानेपु वस्तुपदो वाच्यः । ततो बहुद्वीपपि बहुपदस्यैवाव्ययः । क्रियेष्टपयस्यसित्याह । सुदृष्टानां जगद्द्वीपगतो मेरुकास्य भद्रासालवने
नयंतुयान् यावत्तसिद्धापकांय गच्छन्ति एकमसीव भवनवनात् सर्वतुबरान् यावत्तसिद्धापकांय सरसं गोतीपचरन् दिव्येषु सुमनोदासपपितपुष्पा

गिराहति २ हा एगठमिलति २ हा जीवेव सामी, तेनेव उद्यागच्छति २ ता महत्य जात्र तित्ययराभि
सेष्यं उवठवेति ॥ तएणसेष्यसुपदेविदे देवराया वसहिं सामोणिष्यसाहस्सीहिं तायसीसाए तायसीसएहि
बउहिंलोगपालेहिं तिहिपरिसाहिं सत्तहिंष्यणिएहिं सत्तहिंष्यणिआहिंवहिं बत्तालीसाए स्यायरकडेवसाह
स्सीहिं सत्ति सपरियुठे तेहिंसाहाविपुंठिं विउठैणहिं वरकमलपहठाणेहिं सुरनिधरयारिपणिपुखेहिं

नि, एव नन्दनयनात् सर्वतुबरान् यावत् विद्यावर्कावसरस गात्रीवचन्य दिव्येषु सुमनादाभगृह्णन्ति, एव भीनमपकलकवनाप्याच सयत
बरात् पावासुनादाभरमलय भीनमिक्कान सुमत्याच गच्छन्ति गरीत्या एकत्रमिलन्ति मिलित्वा, यत्रैवस्थामी तत्रैवोपागच्छन्ति, उपागत्य
महादे यावत्तीपकरात्रिपक उपस्थापयन्ति ॥ तथा समञ्चुतेनः इयभिः सामानिकसहस्रे स्वयच्छिन्नता आपात्रियारैधतुभिर्नोक्तपाले स्तिस

सिध प्रमय कष्टु यावत् उत्तर कुरने विदे यावत् सुदवेननासा जम् हुीपनो मेठ तेहना भद्रगाल यमने विप सयतपर कयापनीवस्तु यावत् स्यतउ-
रसो यतीर इममद्वन वन बको सर्वे कयाय वस्तु यावत् चिरसिध सरस गाभीय नानह बावका चन्त्य छने देव सम्बन्धी फूलना माला यदह इ-
न भीन वन बको छने पदकवन बको सर्वे कयापसी वस्तु यावत् फूलनी माला दधुरं छने मलयनामे सुगत्य गत्यद्रव्यलिह छेइ नह एकठा नि
सर भीतीने जिहं खानीदे विहं छाने माकीने नहा अर्धवत्त यावत् वीरंवर योग्य अमिबक वस्तु अच्युतेद्र पावे नूबइ ॥ विहारे ते अच्युते

खयोपिगच्छाः परतस्तिष्ठति । अपनयेः । केचन कुत्रापारिः केचन पगरीतुल्येवका केचन कलशपारिणहत्यादि सेवाधर्मसत्यापनाये । नतुवैरिनि
 यद्वाये । तत्रवैरिणामभावात् केचनवज्रपाशयः केचन शूलपाशयः इति । केचन जत्राश्रय्यपपाशयः प्राज्ञस्तित्तास्तिष्ठति । अत्रातिदेशमाह । यययि
 नपाहत्यादि । एतन्मुक्तप्रकारमभिवेकसूत्रं विषयदेवाभिवेकसूत्रानसारिण्येय । यायपदात् अप्येगइत्या पठनगण यस्योपगच्छाः इमादिष्य पविरलपुष्पु
 विश्वरयेदुविषासख दिक्षु सुरदिगन्त्योदकवास वासति । अप्येगइत्यामिष्यरयकठरय भठरयं पसंतरयं कवसंतरयं करेति सिद्ध्यति । अत्रथ्यास्याप्रा-
 रयत् । वाक्यवाकनाख्येव । आपर्वाद्याये एककाः केचनदेवाः पठकयमेनात्सुदक नातिमसिक यथास्यात्तथा प्रविरलामरपुष्पं रज्जारदुविनाशनं विष्य मुर-
 त्रिगन्त्योदकवाये येति अप्येककाः पठकवसे निहतरज्जानपुरयः स्तपुरयः प्रयांतरयः उपशान्तरयः कथ्येति । अप्येकका देवाः पठकयय

सुलपाणी परतुं चिठति पजलिउडा । एव त्रिजयागसारेण जाय अप्येगइत्यादेवा अ्यासिस्थसमज्जिते
 वलिप्तसिप्तसुहसमठरत्यनरायगत्रोदित्यु करेति जाय गत्रादिमूय, अप्येगइत्या हिरण्यवासनासति, एव
 सुत्रसारयगवहृरआन्तरगपत्तपुष्पफलथीशुमल्लगत्रयसु जाय वृणायास वासति । अप्येगइत्या हिरण्यविहि

यस्तगताः हुतहा यायदुष्पगूलपाशयः पुरतस्तिष्ठन्ताति । प्राज्ञस्तित्ताः, एय विजयामुसारय यायदुष्पेकदेवता आभित्तसमास्मितायलि
 समित्तमृदित मुरप्यन्तरापश्वोपिकं कुवन्तीति । यावदुत्थवतिजून, अप्येककाहिरण्ययये ययन्ति, एय सुयस्यज्जयामरपुष्पप्रपफल-

खीदीम इच्छीति विषय देवताने अनुसारे यायत केतशाः देवता पठक वन प्रति शगारक पाणीइ छादि पूजी उपलिप्त करे तथा सित्तदा
 तथा सूचि पवित्र करे समृद्धं रथ्यांतरतोदो माग जिह्वां यइयो करइ वाकन पूवपटी मुकरा सुगन्धमय करइ केगलाईक देवता रूपानी मृष्टि
 करइ इम केदसाइक सुवचनी यय होरागा आपुखनी पत्रनी फूलनी धीयनी गन्धयासनी ययनी यायत् पूष सुगन्धद्वयनी य-

[illegible]

सर्वोऽसि विवृत्य णि सविहीए जाय रसण मइया २ । तत्थ यरा भसेयण अजिसि सति ॥ सएण ॥ भस्स मइया २ । अजिसेअनि वहुमाणसि वुवाइअदव ॥ इअमर वुवकइअअपफगघ हाय ॥

[illegible]

ययोपिभाष्याः पुरतस्तिष्ठति । अपमर्दः । क्षेत्रं छत्रपरिणः क्षेत्रं चमरोत्सेवका क्षेत्रं फलशरणपरिणहत्यादि सेवाधर्मसत्यापनाये । ननुवैरिनि
 पदार्थैः तत्रवैरिणामभावात्क्षेत्रं न चक्षयाक्षयः क्षेत्रं क्षूणपाक्षयः इति । क्षेत्रं छत्राद्यव्यपवाक्षयः प्राञ्जलिकृतास्तिष्ठति । छत्रातिदेशमाह । एयमि
 न्याहत्यादि । एयमुक्तप्रकारमनिकेतसूत्रं विषयदेवाभिप्रेक्षयामसाराक्षयेय । यावत्पदान् अप्येगद्व्या पङ्क्तयश्च यस्मिन्प्रगल्भाहसिद्धि पथिरलपुङ्कु
 विषयपरदेवविषयश्च दिव्य सुरदिगन्तोदकवास वासति । अप्येगद्व्यामिषयपरमठरय मठरय पथीतरय शवसतरय कर्तति सिद्धान्तः । अत्रध्यास्यामाप्ता-
 मवत् । वाक्ष्यपासनास्त्येव । आपर्वाद्यायै एककाः क्षेत्रदेवाः पटकयतेनात्सुदक नातिनृसिक यथास्यासथा मविरलमवपृष्टं रक्षारक्षुविनाशन दिव्य सुर-
 त्रिगन्तोदकवयै धर्पति अप्येककाः पटकवत् निहतरत्नःमठरयः क्षत्राक्षयः प्रशान्तरत्नः सपर्यांतरत्नः कर्धेति । अप्येककाःदेयाः पटकयय

सुलपाणी पुरतं चिठति पजलिउता । एव त्रिजयागुसारेण जाय अप्येगद्व्यादेवा अ्यासिश्चसमज्जिते
 बलिप्तसिप्तसुक्ष्ममठरत्यतरावगवोहिश्य करेति जाय ग यत्रहिमूय, अप्येगद्व्या हिरेखयासथासति, एव
 सूत्रसारयगवद्द्वरसाक्षरगपसपुष्पफलथीशुमल्लगयत्रय जाय प्यायास वासति । अप्येगद्व्या हिरेखयासिहि

यदुसगता इततथा यायद्व्यक्षूणलपाक्षयः पुरतस्तिष्ठताति ॥ प्राञ्जलिकृताः, एय विजयानुसारय यायद्व्येकक्षेदेया आभिरुचमानाज्जितापशि
 प्रमितमृदित मठरप्यल्लरापक्षवोयिक कुवन्तीति । यायद्व्यक्षयतिज्ञून, अप्येककाक्षिरण्यवर्धं यपस्ति, एय सयक्षयक्षरत्नाभरखपत्रपपफल -

जोहीन इतिरीति विजय देवतामै अनुसारे यावत् क्षेत्रशाहक देयता पटक वत् प्रति लगारक्ष पाणीह खादि पूजी उपलित करे तथा सिकुक्षा
 टका सूचि पवित्र करे समृष्ट हरे रम्योत्तरनोटी माग निहो यद्वयो करश्च यावत् पूषयटी यक्षरी सुगत्यमय करश्च, क्षेत्रलाहक देयता करपानी वृष्टि
 करं इत क्षेत्रशाहक सुवयनी मज्ज होराभा आभयनी मत्रनी फूलनी पक्षनी यीमनी गन्धवासनी यक्षनी यावत् पूष सुगत्यद्वयनी य-

[illegible]

सर्वोमाहिसिदुत्यपदि सखिहोपु जाव रयेण मढया २ । तस्य परामसयेण छुजिसिधति ॥ तएण ॥ मस्स मढया
२ छुजिसेष्मि बहुमाणसि इवाहुस्सान्दया सुम्वामरधुक्कडल अणुप्फगय जात्र हस्यगया हठतठ जाय खड्ड

[illegible]

पयोविभाज्याः पुरतस्तिष्ठति । अयमर्थः । केचन छात्रधारिणः केचन वगरोत्प्रेषकाः केचन फलशयधारिण इत्यादि सेवाधनसत्यापनाये । ननु वैरिनि
 पदार्थे । तत्र वैरिणामभावात् केचन लब्धपात्राय, केचन शूलपात्राय इति । केचन छात्रागृह्यसपात्रायः प्रागलिकतास्तिष्ठति । छात्रातिवेशमाह । यद्यपि
 नयाहत्यादि । एतन्मूलप्रकारसमिधेकसूत्र विजयदेव्यामिदं कसुत्रात्मसारकथं य । यायापदान् आप्ये गडध्या पठयण यस्मै अगच्छादहर्दिष्टं पयिरलपुष्पु
 विजयपरेण विजयासुखं दिव्यं सुरदिगन्तोदफवासं वासति । आप्ये गडध्यामिदं पयःपठयणं भठयं पसेतरय उवसतरयं करेति सिपाह । अत्र व्यास्यामा
 भवत् । वाक्यात्मनाः खेव । अपि वाक्ये एककाः केचन देवाः पठक्यमेतात्सुदकं नातिमृत्तिज यथास्यासया प्रविरलप्रस्पृष्टं रजारणुविनाशन पियं सुर-
 दिगन्तोदकवये यथैति आप्ये ककाः पठकवन निवृतरजःमहुराः अष्टाशः प्रशोतरजाः उपशोतरजं कथेति । अयमर्थः । आप्ये कका देवाः पठक्यम

सूलपाणी पुरतं विठति पञ्जलिउता । एव त्रिजयागुसारेण जाय आप्ये गडध्यादेवा आसिश्चसमज्जिउ
 खलिप्तसिप्तसुहसम्मठरत्यतरावगयोनिश्च्यं करेति जाय गधत्राहिमूच्य, आप्ये गडध्या हिरण्यत्रासयासति, एव
 सुत्रारय गधद्वरआजरगपसपुष्पफलथीश्चमस्रगउत्रस जाय चण्णयास वासति । आप्ये गडध्या हिरण्यविहि

यः सगताः इदं नृणां यायमृज्जगलपात्रायः पुरतस्तिष्ठन्ताति ॥ प्राञ्जलिकृताः, एव विजयमानुसारं यायद्व्येकमेवेया आसिस्तसमाज्जितापलि
 मन्त्रिकमृदित ममरघ्यन्तरापयवोगिकं कुर्वन्तीति । यायमृज्जगलपात्रायः पुरतस्तिष्ठन्ताति ॥ प्राञ्जलिकृताः, एव विजयमानुसारं यायद्व्येकमेवेया आसिस्तसमाज्जितापलि

जोशीन इतिरीति विजय देवताने । अनुसारे यावत् केतशाहक देवता पठक वनं प्रति जगारक पाणीह् खादि पूजी उपलित करे तथा चित्तस्था
 दद्या भूति पवित्र करे समृष्टं च रघ्योतरमोठो भाग जिह्वा यद्वायो करद यावत् पूषपटी एवम । मुगत्थगय करद केनलाहक देवता रूपानी मृष्टि
 करद इम केतशाहक सुवचनी मज्ज हीराणा आभरणमी भत्रमी फूलनी चक्षुमी वीजनी माहामी गन्धवाचनी यक्षनी यायद् पूष सुगन्धद्रव्यमी य

प्राप्तिस्तुनाम्नि तोषति । स पाणिना निजसैन्यं प्रतप्य युधीनि संभटानि कथपरापन्नयेन रम्योत्तराणि आपृण्वीज्यपयापखयीपयो रम्यायिभ्यो वाय
 सिन् तनयाकुत्रेति । अयमय । सुत्रस्यानस्त्वानाभीत संदनादिवस्तूनि सागातरेयतयाग्राहकानि सति दयादृष्टे विप्रदिष्ट्य दधति यादरपदात्
 पङ्क्तयश्च न चान्नचद सप्त कर ते । अप्य गङ्गायाः कावामिदरागस्तिसिद्धयपङ्काः सप्त सं करेति । अप्ये गङ्गायाः गीरीश्वरश्च वदुरदिर पवगतिरस्य क
 रति । अप्ये गङ्गायाः तत्र बिज्जवं दृशकनस्य आप्ये गङ्गायाः संद्वेषकस्य तोरुपयिदुवारदेगनाग करेति । अप्ये गङ्गायाः आननासत विपुलवद्वग्याः रिभ्य
 नञ्जन्म ज्ञाय करेति । अप्ये गङ्गायाः पञ्चवससरवसुरश्चिमुञ्चपुञ्चपुञ्चाययात्किञ्च करेति । अप्ये गङ्गायाः काशानरुपवरकदुर्लभतुङ्गद्वस्तुपुष्पमपन्न
 पित्तगन्धद्वुष्टाभिराज सुगन्धवरगन्धिञ्च इति पाठ्य । पुन प्रकाशतरेखदेदलत्यनाद्य । अप्ये गङ्गायाः शिरस्त्रस्यत्वादि । अप्ये ककाः शिरस्यस्त्रस्यत्वादे
 दृष्टि वपेति कुवन्तीत्यय । एव सुवज्रपाजनाकार्यो । नवरं सुदन्त्रं प्रतीत रजानि च कृतगादानि दञ्जादि शीरकाः आभरणाणि शूरादीनि पद्मादि
 रत्ननकादीनि पुरस्काणि ज्ञानानि प्रतीतानि बीजानि मिहार्पादीनि नास्यानि पाञ्चनपुर्यादि नन्या वार्ताः पक्षीश्चिगुलादि यावत्सुषुप्तस्त्रगिति ।
 पक्ष्यानि सुगन्धद्रव्यहोदाः तथा अप्ये ककाः शिरस्यविकिर्चि शिरस्यरूपमङ्गलमङ्गलकारं भाजयति क्षेपदेवभ्यो दवतास्वयः । एव पाञ्चतपदात् भुवत्यविधिर

ज्ञाद्विति । एव जाय चक्षुषि विहृताद्विति । स्यप्ये गङ्गा स्वउत्तिष्ठ याजित्वा यायति । त०-तत् १ यितत् २ घन
३ सूंसिर ४ स्यप्ये गङ्गा स्वउत्तिष्ठ गेस्य गायति । त-उत्तिष्ठ १ पायत् २ मवाङ्क्ष्यं ३ रौद्विष्यायसाण ४

र्थावधानाभ्यन्तराय पावत् पूजकाय सवन्ति । अप्येकमे द्विरस्यविधि भात्रयन्ति । एवं पावत्पूजविधिं सात्रयन्ति । अप्येककायानुविधाय
 द्विकरे । कतलाहक देवता रुपानो विधिग्रीवाह देह माहरे भादि । इम पावत् पूज विधि गोभावर देव सापसने केतलाहक देवता प्यार प्रकारा
 वात्रि बजाइहं । ते केहा-सववीकादिन २ पठइनाइसमनुष भगतासमनुष पुवि।वगादिन ४ केतलाहक देवता प्यार प्रकारा नीत गाइं ।

प्रविविचि इत्यादि पदानि पाद्यादि । पूर्वविविचिनाशयति । अयसंगीतविधिषु पदसमयमाह । अप्येकस्मादनुविषय
वाद्यशयति । तद्यथा । तत्तवीद्यादिक विततपट्टादिकं श्रीहंसचन्द्रसरिपादास्तु विततस्यानेषामनुमाधु पननाशप्रवृत्तिक गुणिरयगादिक अ-
प्येकस्मादनुविषयनेयगायति । तद्यथा । उत्तुष्टिप्र प्रथमतः समारम्भमात्र पादात्त पादवत्त वृत्तादिषु भोगरूपपादवृत्तिभिर्जाय मदायमिति मध्य
जागेमूक्तमादिगुणोपेततया मरुमदपोलनात्मक राबितामसात्मनिति । राचितद्योचितश्रवणापेततजाभावित सत्त्वापितमिति यायत् । अथराजमस्य
तस्यथा । रोचयन्मनितपाठराचिनकमिति । अर्थः सय्य । अप्येकस्माः चतुर्विधपताड्य मृत्यन्ति । तद्यथा । अचित्त द्रुत आरम्भमसौमनिति । स
प्येकस्मादनुविषयमभिगयगमिनयति । तद्यथा । द्वापैतिक प्रातिश्रुतिक साम्याम्यतोमिनियतिरा कोकमध्यावधानिचमिति । यथागात्यविषयोऽग्नि-
मयविषयय भरतादिसंगीतयास्तुष्टेर्म्यो मसयाः अप्येकस्मा द्वावि श्रद्धिप्र अष्टगागलित्यादिकं दिव्य गायनिपिनुबधयति । अथ येनक्रमेण भगवता

अप्येगदश्या चउसिद्ध णह णञ्चति । त०—अपिच्छ १ द्रुत २ स्यारजह ३ भसंउ ४ अप्येगदश्या चउ
 विहअभिगय अजिणेति । त—विठितिक १ पादियडुक २ सामतायिणिवाइय ३ उोगमसुअयराणिअ ४
 अप्येगदश्या यभीनहविह दिअ णहयिहि उअदमिति । अप्येगदशो उप्पयनिअय निअयउप्पय सकुचिअ

वावयन्ति ॥ मद्याया तत ? यितस २ पन ३ सुपिर ४ अप्ये क्तावत् वचगेम गायान्त, तथापि = उरिवत्स १ पादाश्च २ भन्त्यायित ३ रोषितायसा

१ (गज्ज १ रिमङ्ग २ गन्धार ३ मन्दिने ४ पञ्चमे ५ सरेनय ६ चैव ७ भेयविचि ८ वराससय ९ आदिष्टा १ भीष्म २ तुला ३ सुव्विज ४ उल्लाङ्ग कसवाच
 ५ कालास ६ मयुषाम ७ खरो चाङ्गुति गेष्मस ८ पुष्पा ९ रस्त १० पल्लकिपय ११ यत्त १२ तदेव १३ अविपुठ १४ मधुर १५ सम १६ सुव्वजिम १७ म्भठ
 गुणाहुति गेष्मस १८ मन्दाय १९ पुक्तिभां पूरिमाय रयोद्धा २० मधुहगन्धारा २१ उत्तर गन्धारा यिष्माश्च येषा पथमामुक्ता २२) एकेषा सव्यस्ति प्रथम प्रारभता

मनुमान्छान्मनः पुरतः सूर्याभदेवेन भावितो राजप्रसीयोपागोदशितस्तेन फनेकोपदर्शयते । तत्र प्रारिचितमपानाट्यसूत्रमगम्यस्तनि यप्रसिच्य-
 मादौ मनुस्यनाट्य । तथाचि । म्बस्तिकमीवरसमद्यावत् मनुमानकमद्रासुनकसगमाम्बटप्य ससुपाटमागल्लिख्यभक्तिचित्र अपाटपदागा व्याख्यामाय-
 त । मयं तयो मत्स्याविश्रित्याचिन्माककन ततदाकाराविषयता यत्र तथा । तदुपब्रह्मपतोत्सयः । अथमथः । यथाचि चित्रकमणि सुदेवगट-
 तिनोभावापिचिपित्वा दश्यत । तथातेऽभिनयविषयोक्त्यनाट्यपि । अभिनयदनुमिरागिक्वापिचिपतात्त्विकायाभेदेः समुद्दिशेरममुद्दिहिया अभिनेस्य
 यस्तुगावप्रकटनं प्रस्ततेर्नागिनेनात्यक्तुं च । ततमगसाकारतया उभस्यान इसादिना तनदाकारदशमया याचिदेमप्रदपादौ सतन्मङ्गलशोषारप
 सुमरसदौ मनसिरक्तिपूबं तन्मङ्गलसकूपीविमोवन मगसनाद्यमिति । अथद्वितीयमाद्य आवतप्रत्यायत भेषिप्रभे विख्यासिफपुरस्त्रमाद्ययतुमान-
 कमरसाङ्कनकराङ्ककारनाद पुण्यावलिपट्यप्रसंगपरतगबाधंतीकतापट्यसताप्रतिचित्रं तत्र सृष्टिकनेच अमदप्रसरिकादौने नतममायन कान्ति
 पतीनकनच स्वसरिकादौने सत न प्रत्यावत भेषी पत्न्या स्थासिकाः भेषीकपस्थिताऽपिस्तुरिति । अनुयक्षा भेषीस्थसिक्वाप्रभे
 निश्चसिकाः अथमशोऽनुपुनार्थे यथा मसिप्यःप्रपुब्रह्मादौ अथमथः मक्ष्यलैकसप्तसिक्कस्य प्रविशारुगता अम्येस्थसिका इत्यर्थः । एतेन प्रथम
 नाप्यतव्यलिकनाट्यादौवादयितः तदभिनयेनमन न तथापुब्रमाच पुष्टायेत तदभिनयेनभृत्य यथाचि पूषागनुमस्यन्पुसितिमनुबुधमुप्रस्थित्यति
 राठहस्तमयी स्वरसतावतिनेद्विस्ती यास्तयन् २ कनासदामुपदानपाद्यमपति तथाभिनयो यत्रनाटो तन्मपमावनाटो एतदेवोत्तरतःमूखाशो अये-
 नदकायाचतीति सूत्रेण अयमेववक्ष्यति मनुमानकःमन्थःपिकटः पुष्टमस्तदभिनयमसिस्त माद्य यदुमानकनाद्य एतेनप्रथमनाद्यगतयदुमाननाद्यादु-
 रोरशिनः मस्यानामदक मस्याङ्कक मस्याङ्किकंमन्थःआयते तदाकारकरकेन यवत न तन्मस्याङ्ककनाद्य एवमस्तरीङ्कमपि भदि यथाकामदिशुडि-
 वां देवानां किञ्चिदवाच्यनाद्यनथा अभिनेतव्य येन तदभिनयानुभवतीति मरसकाङ्कपाटनुमरसकाङ्क मरसवृद्ध तद्विमजातोयेः सुहमिमितनेच अ
 तावदेवति स्वपचारित्वात् तथा यत्रनाटो अत्यन्तैः सुहस्रमता रंगजुमी प्रविशति ततोवागितीति तन्मरसकाङ्कनाद्य एव मकरकाङ्कपाटोमकरवृद्ध
 भाष्यं तद्विचवाचिप्रकुपस्तेनादीन इदृक्कां आकङ्क्षवति तथाप्यनाद्य तदाकारद्वयेन मयानकसातद्रूपानकरचप्रधान मकरकाङ्कनामनाटक तथा का

रनाटकं कारकवपतिः सच पथाकोभिरतिरहस्येवरह्यते तद्विद्यमूलरक्षु निराधामासतविद्वजालाविभागेन समीपत्वा नमस्त्वंदेवाभीयते तत्प्रार-
 नामकं नाट्यं तथानारनाद्य भारः कान लदुदीपकं नाटकं नारनाटकं भृंगारसप्रधानमित्यथ तथापुष्पावलिनाट्यं यत्र सुसमापूर्णे सुसमापूषु सञ्चिद्रव
 मयलाकादिदृशनेनाऽभिनय समुपुष्पावलिनाटकं तथाः पट्यपत्रेण यत्र पट्यपत्रेण नृत्यस्रष्ट सायाविषकरणप्रवविशेषेणवायुरिय लघुभयन् गपट्य
 पत्र स्तनयति नापिशोटयति नचक्रीकरोति तत् पट्यपत्रीपलक्षित नाट्यं पट्यपत्रनाटकं तथाः सागरतरंगाभिनय नामनाट्यं यत्रवधुभीयवस्तुनो वचन
 वातुपवस नाटी सागरतरगाभिमोयते अथवा यत्रतर्कभेदेकिताकिता कुकुहत्याद्य स्तालोद्वहगयवधुको धीरवाऽऽखनद्रुत्या प्राप्यते तत्
 सागरतरयनामनाटकं एव वसतादिश्रुतुवखेवावसीलतापट्यलतावकुं भानिनय नाटकं नखथसत्यऽभिनतख्यवस्तुना भामत्येन नाद्यानामप्यानस्यप्र-
 सग सेनद्वानियसस्याकालविरोध, लप्यते एवाच सूत्रोक्तावस्था उपलवधाथान्येवि तप्तदभिनयकरवपूवक माद्यजिदाष्टिया । एवंमयनाद्येविपिठेय २ ।
 अपनृतीय । इहानृगश्चपन्नुरगनरगरविहगव्यासकिनरठकथरनरनरलेजरमलतापट्यलताभक्तिचित्र तत्रइहानृगायुजाः श्रियभास्यः प्रतीयाः नवर
 हरवधमरावमगवियोः वनावृचविशेषेय सस्यासताः ३ । अपचतुये । एकतोवक द्विधातो वक्र एकतश्चक्रवाल द्विधात वक्रवालवक्रावक्रवालभिनयात्म
 कः एकतोवक नाम नटाना एकस्यादित्रि चतुराकारे ख्यानर्तन छनेन मे खिमाद्याहे दोदशितः एवद्विधातावक द्वयोः परस्परभिमुखदिशीर्धेनुराकारये
 रया नतन तथा एकतश्चक्रवाल एकस्यादिशि नटानामकठलाकारेचनतम एवद्विधात चक्रवाल द्वयोः परस्परभिमुखदिशीर्धेय तथाचक्रावृचक्रवाल
 चक्रस्य रयागस्याहे तद्रूप यश्चक्रवालनवबलतदाकारेचनर्तन अतुनकठलाकारेखत्ययः । तदभिनयमामनाटक एकतोवकादीना क्रमेणस्थापना यथा ।
 इदं नटानां नत नचस्थानविशेष प्रधानमान नाटक ४ । अपचतुम । चंद्रावनिप्रविमक्तिसूयोवलिप्रविमक्ति वलयाकारा इदंनृत्ता कनकरत्नायलिप्र-
 विभक्त्यभिनयात्मकमावलिप्रविमक्तिनामकं तत्र चन्द्रावनावलिः अत्रि सस्याः प्रविमक्तियष्टिती रचनाविशेषेय सावजिनयात्मक, एवसूयोयलिप्रवि
 भक्त्यभिनयात्मक तथावलयाविरमतिषु पदेषु आवलिशदो योक्षतेते नवसयावलिप्रविभक्त्यादि । अपमर्षः । पक्षित्पितानां कलस्थलइक्षाना प्रमरी
 परापथानां नटानां नाट्य एव वलपइक्षानां वलपनाद्य एववनेकइक्षगवाभा तारावलिनाद्य अमदीय युत्तया तत्तमदृगवस्तुदृग्नेन अचिरह्यत्वा

द्वा वैक्रिययन्त्रे स्थावुरक्षुरक्षुनेन तत्तद्विनिमयकारणं तत्तत्कारणं भाव्यं श्रेयं यत्तदावलिङ्गावदमित्यादिनिष्ठाप्रविभक्तिसोमभावा ५ । अथपटं । पञ्चसूयौ
 द्रुममप्रविभक्तिसुद्रुममप्रविभक्तिं चद्रुसूयौयोद्धुमममुदयेन तद्विनिमयीरचना तद्विनिमयगुणैर्यथा सदये सूपचद्रुयोमण्डलमण्डप प्राध्या याऽऽह्वयः प्र-
 काश स्तथायत्राभिनीयते तद्रुममप्रविभक्तिं ६ । अथसप्तमः । चद्रुसूयोगममप्रविभक्तियुक्तमागममप्रविभक्तिं चंद्रस्य सविमागसागमनं आकाशादयत
 रवं तस्य प्रविभक्तिं यत्रनाद्ये अभिनयेमदशन एव सूयोगममप्रविभक्तिं ७ । अथाष्टमः । चद्रुसूयोवरणप्रविभक्तिं युक्तमाचरणप्रविभक्तिं यथाहि चद्रो
 पगपटसादिना आद्रियते तथाऽभिनयपदमम चद्रावरणप्रविभक्तिं एवसूयोवरणप्रविभक्त्यपि ८ । अथनवमः । चद्रुसूयोस्तमयमप्रविभक्तियुक्तमस्तमय
 मप्रविभक्तिं यत्रसप्तमः सध्यारागमसररतमःप्रसरणकुमुदसकोचादिना चद्रास्तमयमप्रविभक्तिं यत्र सूयोस्तमयमप्रविभक्त्यपि
 नवमं जनसकोचोऽत्र वक्तव्यः । अथदशमः । चद्रुसूयोनामयद्रुमसूत्रराससगन्धमहोरणमण्डलमप्रविभक्तियुक्तं मरुतप्रविभक्तिं तत्र चद्रुनां चन्द्राणां मठना
 कारेण चक्रवातारूपेण निवश्यन चन्द्रमण्डलप्रविभक्तिः । एव चद्रुनां सूयनामयचभूतरासगन्धर्वमहाराणां मण्डलाकारेणाभिनयनं वाच्यं अनेन चंद्र
 मण्डलभूयमण्डलस्यो दम्भुवलिषूयोर्बलिभावाद्यतो चंद्रो दर्शितः स्वयोरारवलिङ्गामप्रविष्टत्वाद् १० । अथैकादशः । अथपार्श्वललनितश्चपञ्चविलिगितमठ-
 श्चपञ्चविलिगिताभिनयरूपं द्रुतविलिखितं नाम भावं तत्रश्चपभविरी प्रतीती तयोस्तलितं सलीलगतिः तथा इयगत्रयो विलिखितं मन्थरगतिं यतेन
 विलिखितमठितत्वा उत्तरजननपदविशेषेण द्रुतगते मंस्यमाचत्वात तथा मत्तइयगत्रयो विलिखितं द्रुतगतिः सद्रजिनयद्रुयं गतिप्रधानं द्रुतविलि
 खितं नामभावा ११ । अथद्वादशः । शकटोट्टिकागरनागपञ्चविमर्कश्चकटो द्विःप्रतीतस्याः प्रविभक्तिं स्वकाकारतयाइत्यो विंधानं यत्तनु भावो प्रस-
 खितद्रुमयो यौचने प्रजावाद्यभिनये भवतीति तच्चावागरस्य द्रुमस्य पदैतः अक्षोक्षप्रसरणवद्वयानस्रवासादाद्यगम्भीरगर्जितं ताद्यभिनयनं सागरमवि
 भक्तिं तथा नागराणां नगरवाशितोक्तानां सविशेषेणपथ्यकारं ग्रीवासंवरणं चकनचातुरीयकननित्याद्यभिनयो नागरमप्रविभक्तिं स्वकापकभावा १२ ।
 अथत्रयोदशः । नन्दाचम्याप्रविभक्तिसाभावा नन्दाजन्तुजिवाणाः शाक्यस्यः पुष्करस्य स्थावुरैकानां अलङ्कीकाचलकुमुदाचपयनं उत्तरचपचपयन
 चंद्रचभासपममित्याद्यभिनयनं नन्दाप्रविभक्तिं तथा चम्यानामभाराचकानो उपकस्रच चैतत्तेनकोचताजिवालादिराचकानीपरिग्रहः तावाचं परि

चिद्वारेषु ऋग्वेदे इत्यस्यथातोः सप्तत्ययैरिति नितं कसकसस्त्रेचनेतीति श्रुतत्वं ज्ञानेन धात्विकाभिनययुक्तं आरतीवृत्तिप्रधानं नाद्यमभाषि २६ । व्यापमन्-
 विज्ञं सैन्यं । अंभितरज्जितनामनाद्य यजानतरात्तन्मनिययुक्तमवतरति तत् ३३ । अयाष्टाविश्रित्तन मारभट नामनाद्य । आरपटाः मोरमाद्याः
 सगडास्तेषां निदमारभटं । अपनयः । नद्याप्रदानां एकवारकास्तनद्वयोश्चकनादिवाया उभृतवृत्तिस्तद्वृत्तिमयमिति अमेमारभटीवृत्तिप्रधानना
 दिहाप्रिनयपूर्वक नाद्यनुक्त २८ । अथैकोनविंशन्नुक्तं नामनाद्य भवत्प्रामदीरन्यारित्यस्य द्वादिगणस्यस्यथातोर्बेनसिदीप्यतेइति अचिप्रत्यये
 नवः श्रृगारः पत्निरपस्यायेन श्रृगाररुहस्यवः त आकतीति नवोक्त रतिमावाभिनयनेन सातविगुणोति भवोक्तो भटसधोपमयमिहो रभदो
 पधारन् प्रशंस नामनाद्य एतेन श्रृगाररसधास्त्रिकमायः सूचितः इह च सर्वे व्याख्यानमुपलक्ष्यपरस्त्रेय तेनात्र सर्वेकारिकाभाया अभिनयविय
 यीकायोः एतेननात्यतीवृत्तिप्रधान कारिकाभिनयमभित प्रकोक्त नामनाद्य २९ । अथत्रिंशत्तनमारभट नामनाद्य । इदं चामतरोक्ताः प्रिन-
 यद्वयप्रयान्त्रेय ३० । अथैकविंशत्तन । उन्वातनिपातप्रवृत्तकुचितप्रवृत्ति रेष्वरेचित म्रुंतसमृता नामनाद्य उन्वातोइस्तपादादीनामभिन
 पगस्योद्वृत्त पक्ष तेयानेवाचः द्वेपक्ष निपातस्ताभ्यां यद्वृत्तमृत्त प्रवृत्तिमज्जातमित्यर्थः एव इस्तपादयारगदाराधे सुकोचनेन सुकुचित प्रमारवेमच प्र
 वृत्ति तथा रेष्वेव परिकाभिः रेचित निप्यक्त म्रुंतोचनमासः उद्वृत्त चत्राद्वृत्तपरिचयश्चनेन पञ्चज्जना उभुंतः काद्यर्थोभवति तत् म्रुंतसमृता
 तनुपचाराभाद्यनपि म्रुंतसमृता ३१ । अथद्वाविंशत्तनं । चरनचरननामनिबहुमानकं तच्च सूयीपदेनेन भगवतोचद्वृत्तनामस्याभिः पुरतो भगवत्तद्वृ-
 रनपुत्रनमुप्यत्तचरनरेवेकोचभचरननतद्वृत्तचरनभरततद्वृत्तचरनमभिपक्षचरनबालनाम चरनयौवनचरनकानभोगचरमनिरक्तनक्षत्र
 रनउपउचरनज्जानो पादचरनतीचमज्जतनचरनपरिनिबोधाभिनयबालकप्रवृत्ति इदनु यस्य यस्य तीचरतो नामनइं कुवेति तद्वृत्तिनिपातयाम्बकु-
 पद्वृत्ति, यद्यप्यप्रचितिरिप्रितारभटनकास्तेषु यदनु नूचयेरेषु मृदीतेषु आभिनयनाद्यानाचउग्रहः स्यात्तथापि क्वचिदेवेकेनाऽप्रिनयेन क्वचिभि-
 नवचनुदायेन क्वचिभिः भिनयविज्ञेयैर्वातरकरान् सर्वमिद्विद्वद्विज्ञकाटयकस्याव्यवहारवरणवाधे द्वाविंशद्वेरावृत्तिताः । अथाप्रिनययुक्तमभिनयनाटके
 भवतीतिरवयितुमाह । अथैकविंशत्तननाटके इद्वृत्तन निपातस्ताकादवपतन इत्याद्यपूर्वमपि सा वकिन् सन्तु-

रवातिनिवात एव निपातोत्तरात् सुबुद्धितमैव।रितं प्राग्वत् । पावरपदासिद्धिरिति पाठः । तत्रतरिअगमनं रगज्जुनेनिराकमचं आदिअपुमःसामप्रगमन
 पुनसंभोत तुअनसरोस्सि कचि अतननाटकक्याक्यातमिति ततोपाद्य इदम् पूर्वोक्तान्तुअिपट्ठादि शक्तिपतायेप्याविलसकं सुवर्गभिगययान्य गात्रयिद्येव
 भाय विवाह।स्यद्यादावपयागिमाभात्यांतनन भरतादिखीतेषु नृत्तमित्युक्त । अकारकमेव नाद्या प्रकारद्वयेन समझानुमाह । अप्येगइशाज्जहवे
 नि । अप्येगइशाज्जसेति अप्येककासाइवनामनाटक कुमु म्ति । तद्यद्भुतेःकरवे रगदारेरभिनेय निवत्ये अतएवारभटोयसिप्रधान गाद्य ।
 अपययाकालस्यामिवादाना देवाः कनूडलमुपदशयति तथाआह । अप्येगइशापायति । इत्यादि । अप्येककादेयाः पीमयति स्थूनीकुड्ड म्ति गय
 नित्यप्येकका आकारयति वृत्तारकवेति आस्तेटयस्युपविबतः युनाभ्या नूय्यादिकमाप्नन्ति वरगति सहवद्राहुभ्यां परंपर समलगति सिद्धगादग-
 रनिकवेति । अप्येककाः सत्रोक्तपीमत्वादीनि क्कमक कवेति । अप्येकका इयद्रूपित प्रेपारय कुड्डति । एयमित्यप्येककाः इस्सिगल्लुगुलायित
 न इयद्रुम्भे विदयति । रययनपनायिन रयवत्पीत कुड्डेति । गुल्लगलपनपनइत्यनकरकगदी । अप्येकका इयद्रूपितादीनि श्रीमयपि कुड्डति ।
 अप्येककाः उड्डासेति । अप्येककाः वपेतादति । अप्येकका पड्डालति । पड्डोमुयं वपेतादति । अप्येकका त्रिपदी मल्लवरगमूनी त्रिपदी
 त्रिइति पादददरक पावेनभूभ्यास्तेवतनरूप कवेति । भूमिचपेता दति । करेभूमिमाप्नति । अप्येककाः मड्डता २ गदेन रावयति गदकुड्डेति ।
 यमल्लमकारक सयागाअपि द्विप्रियदमेकाअपि विप्रागवित्त्याः । कार्यं । केचिन् उड्डाणतादि द्विमपिभुवेति । यथाकेचित् त्रिकरतस पणक

पसारिश्य जाव भनसमत णामन्निस्स गहविहिं उवदसे।त । अप्येगइश्या सहावेति अप्येगइश्या छ।सेति ।
 अप्येगइश्या पीनेति । एव यक्कारेति, अप्येकौनेति वगेति सीदणायगदति, अप्येगइश्या सस्सुइकरेति, अप्ये

ग ४ अप्येककायदुविष मात्य मत्यमि, तथाया-अस्थित १ द्रुत २ आरभट ३ भभोल ४ अप्येककायतविषमभिन्नगमनमयन्ति । तद्यथा
 पादत परव १ २ मर्यादत मप्यज्जागे नूड्डता उदित ३ रोचितावसान कचवदे पकर ४ पेटल।इक देयता आर प्रकारना गादिक नाच । येके

पदस्य पुत्रति । अयेकका इकारयति । इकारवदति एव पुत्रं भवेति । अकारयति यक्षयक्षमित्येयमायु भवेति । अयपनने । भोचे पसति मृत्युव
ति उद्धृते भवेति । तवापरिपतति । तियन्निपतति । अत्रलति अत्रालाकपाभवासि भास्वरापिनामतिपद्य तद्वत्स्ये । तपति सन्दागाररूपता प्रतिपद्यन्ते
प्रतपति शोसाङ्गारना प्रतिपद्यन्ते मर्द्धति गभोरव भवेति विद्युत्तुर्द्धति मयेति च अत्रापि मयागामाखिनव्या । अय्येदका-देवानां वा समीचीनकमिका
अत्रविद्योपलां भवेति । एव देवता अत्रकथं प्रमादशरभजितशोलाइश भवेति । अय्ये० इदुइदुगंकर्यति अनुकरभवेत् । अय्ये० अयपरसंयममु
संभाराभनेत्रकाटमादिना विकृताभिमयातकानि प्रनादिरूप्युष्टिबिकुति त्वा प्रन-० ि । एयमाशिविजायेत यथा विजयम्यदेयस्य । क्षिपरयेतमि

गइष्ट्या इयहेसिस्थ पुत्र इत्यिगुलगुलाइष्ट्य रइष्ट्यगद्यगाइष्ट्य, अय्येगइष्ट्या तिरिथिथि अय्येगइष्ट्या उच्छोडिनि,
पठोलेति अय्येगइष्ट्या तिसययन्तिउति, पाययुइरय करेति, भूमिचयेन दलयति अय्येगइष्ट्या महया २ सहै

रागोन्निह १ प्रातिमुत्तिह २ भागान्यता विनिपातिक ३ साकमुप्यावसानिकमिति ४ अय्येकाद्याभिगद्विप दिव्य भाटययिधिमपदगयनि । अ-
हो अन्विन १ दुन २ अारपट ३ भवास्तु ४ केतलाइक देवता अार प्रकारमा अन्निगय प्रति करइ । तसहा कूटाताक १ प्रातिमुत्तक २ सापान्ययि
निपातिक ३ भाकमप्यायमासिक ४ केतलाइक देवता यमीस विपिमु देवसम्बन्धानाटिक देवाइइ (एइ यत्राम विपनाटिक त्रिम राजप्रगी मूत्र
ने विवे सुपाभ देवइ मीवृद्वान स्वामीने देवाइइ तिम इंदी पवि आइका । यइ अार नाटिकगी विधि अर्ने अार अभिनयना विधि संगीत शा
ल यकी आकवी । केतलाइक देवता आकार्थे जल्लाने इता पइव ते उत्पत्तानियात इता यहीने जपु जल्लइते भरीर मकोचिने पमाइनु ते मको
चित प्रवारित यावत् अर्था सख्यावभाने देवसकपी नाटिकविधि देवाइ । केतलाइक देवता लाइकनामइ नाटिक करइ केतलाइक देवता सायक ना
ने अभिमययूस्य नाटिक देवाइइ (भाषाभा बहीसानि अभिलोठ आइका । उत्तर मरदाय तदा इवइ' भायतभाभूठा ५ अन्नक सर बिबेयो उत्पत्त
इमभूठाभा मडिया कता निमुक्ति ठइ मकुचए पूर्वबभोति ६ इति येय भूठो जेइः) केतलाइक देवता पीक पुटवाइ आइ भवजल ने देवता (आक

॥८॥ । मायसुप्तेनः सुमंसात् आधावति इवदुर्बलंति प्रधावति प्रकयेषुधावति यायत्फरवात् अप्यं गङ्गायेत्युक्तं यं स्तरेति अप्यं गङ्गा चयकेकलस

नरावेति एव सजेगावि भासप्रज्ञा, अप्येगईष्ठा हक्कारेति एव पुक्कारेति घक्कारेति उधयति उप्ययति
परित्रयति जलति तवति पतवति, गज्जति विज्जुश्रायति वासिंति, अप्येगइष्ठा देयुक्ताल्लिच्छकरेति । एव
देवा कहुक्कहकरेति अप्येगइष्ठा जज्जकज्जकरेति, अप्येगइष्ठा विकिछन्नूष्ठाड विउच्चिन्ना पणच्चति । एव

[illegible]

चेष्टागी एहका कीतल देपदि) इस कीतलाइक देवता युद्धार शृङ्गार शृङ्गार कीतलाइक आस्मेठ शृङ्गार मझनीपरें यलगे कीतलाइक साहगाद करइ कीतलाइक पोमदिक सय चेष्टाकरइ कीतलाइक पोहामा देवारव शृङ्गारइ इस हापीना गूगुलाट शृङ्गारें रचना पबधकाट शृङ्गारें कीतलाइक पोहामा हापीना रचना एत्रिहें शृङ्गारइ कीतलाइक आगलि भेपेठा देइ कीतलाइक मझनीपरें श्रीपरी सेइइ पगना दवरशृङ्गारें कीतलाइक पगइ करी झूइ भेपेठा दीइ कीतलाइक देवता मोठ मोठइ शृङ्गार करीने रावे शृङ्गारें इस कीतलाइक सखीलगा दिख वे त्रिखि च्यार पाव पछिबरें इस सभोगपछि कइया कीतलाइक हाक पाऊइ हुकारशृङ्गार करइ इस पुद्धारकरइ कीतलाइक घन एहया शृङ्गारइ नीचा पऊइ कीतलाइक ऊंचा पाइ श्रीका पऊइ वजालाकूप बाइ तयें तापरूप यिष्टोपसर्पें गजारयकरें वीजली करइ मोह घरमावे कीत-

इत्यपहस्यसीदसुबलतत्तामरेतद्वसमुग्गायकाय अत्रवसमुग्गायइत्यगया अप्येगह्यदेवा पूयकपुण्ड्रपयगया इतनठआयइवियाइतिपाह । अत्र
 व्याख्या । अप्येककाः सेतोतुलेप अवाञ्छाय कुवति । अप्येककाः बन्दनकसगइत्ययता मङ्गस्यपटपाणयः । अप्येककाः नृद्वारइत्यगता एवमगता
 रोकस्त्रकपेव एतेनानन्तरवतिस्वात प्रत्यसेवाप्रिसापेन सूत्रपाठेन । अप्येककाः आदेशइत्यगताः स्यान्इत्यगताः यायदुपकपुण्ड्रकइत्यगताः या
 पावति परिधावतीत्यन्ययः अपनिगदचिह्न । मागुक्ताभिवेवापिआरगतेद्रसूत्रसयानमसत्यात् । आपाभिवेकनिगमपूकमाजीयादसुत्रमाह । तस्य-

माहृ विज्ञासञ्ज्ञा जहृविजयस्स जाव सञ्ज्ञतवमता स्याहर्वोत परिघावैति ॥ तएण से स्यञ्चुइडे सपरिवारे
 सामितेण महया २ स्यञ्जिसेएण स्यञ्जिसिचह २ तौ करयलपरिगहीस्य जाव मत्यए अंजलिक्हु जएण
 विजएण वस्रावेह २ एता ताहि इंठाहि जाव जय २ सह पउ जइ २ ता जाव पम्हलसुकुमालाए सुरभीए

अयन्ति, अप्येककाः पञ्चोत्सयन्ति, अप्येकास्त्रिपर्वी हिर्यन्ति, अप्येककाः पाददंका इत्यन्ति, अप्येकक भूमिचपटा वदन्ति, अप्येकका म-
 हताशयेन रावयन्ति, एव सवोगाद्यापि आनायितव्याः । अप्येकका इक्षारयन्ति, एवं पुरक्षारयन्ति, पक्षारयन्ति, अयपतन्ति, रापतन्ति,
 परिपतन्ति, एवयन्ति, तपन्ति, प्रतपन्ति, यजन्ति, विद्युनायन्ति, वयन्ति, अप्येकका देवोरकलिकी बुधन्ति, एयदेवाना कइकइव बुधन्ति,
 भाइव इव सञ्ज्ञ जापरामी उत्कालीकाककती करइ इम देव सम्बन्धी इयंनो कोलाइन्नु गदुकरं कतलाइव देव उडुउडु यइवा गदुकर १ केत
 ताइव विहताकार भयानक इव दिव्यरूप विबुधीनि नाचइ इत्यादिक् कइवा त्रिम विजय देवताने अपिआरमीपरे यावत् भीपरेर आपायाता
 दोइइ परिसमस्तपक्कं दाइइ ३ तिवारे ते अप्येतेन परिवार उद्धित खानी भगयन्त मति मोटं नाटं खनिसेकइ खनिसेक करीने कइ इव
 जोहीने यावत् नाचइ अडुलि करीने जयइ विजयइ करीने कपाइइ भपावीने तेइवे इह कचनइ करी यावत् जयजय गइ मयुंजइ मञ्जुभीने यावत्

नित्यादि । तत्र सोऽप्युनेष्टः अपरिहारः स्वान्तिन तेनामन्तरोक्तलक्षणे च नष्टता २ अतिशयेन नष्टता अप्रतिपक्षे वाऽतिपक्षेति निगमनसूत्रस्याश्वपीन
कृत्तस्य स्वविधिव्यस्य करतलपरिगृहीत पावरपदस्य ष्टमागस्य मसफेष्टस्य अस्तिहत्या जयेन विशयेमच प्रागुक्तस्य रूपेण यद्वयस्याजिपमपुनो षट् वित्या
चताभिः यिशिष्टगुणावेताभिः रिष्टाभिः मोतुर्वा वल्लभाभिः योचतुकरणात् कताहिविआदि मनुष्यादि यगुहिविदिघाष्ट । अत्रय्यास्याप्राग्वयत । या
विभजय २ यद् प्रपुनो । सञ्जनेद्विवचन जयशदस्य अत्र जयमविषयेन यद् वित्वा पुनजय २ यद् प्रपागो मङ्गलजयचने पुनरुक्तिर्न दोषायेत्यभिहितः
अपाविद्योत्तरकालीन सप्तव्यसाह । पठुमिहाहत्यादि । प्रपुन्यय यावद्युष्टात् तप्यद्वमयायदिति यात्य । सप्तव्यसाह्या । तेष्टुभिः कोत्तरकालीनकलन्येपु

गद्यकामाईए गायाइ लुहेइ २ सा एय जाय कप्यरूपकगोपिय स्थलकिअविभूसिस्थकरेइ २ सा जाय
गट्टाविहि उवदसई २ सा अक्कहि सगोहि रययामएहि अष्टुरसातुलेहि अगवठंसामिस्स पुरउ

अप्येकका पुत्रपुत्रक कुर्वन्ति, अप्येकका विद्वत्तमूनाणि क्वापि विकुर्वन् प्रभृत्यन्ति, प्रवणाः विभावितव्याः । यनादिज्ञापस्य, यावत् सयतः
सुखस्तान् आधावन्ति परिधावन्ति, तताः सज्ज्युतेन्द्रः उपरिहारः स्वाभिन्न नष्टता २ स्वभिन्नकष्य अभिपिष्वन्ति, अभिपिष्य भरतलपरिगृहीत या
यमस्तनेऽङ्गुलिहत्या जयेन विजयेन यद्वोपयति यद्वोपयित्वा ताभिरिष्टाऽतिशयेन जयशब्द प्रपुनो । प्रपुन्य यावत् पल्लगनुक्रमारया
सुरस्यागम्यकापायिव्या गात्रादि रुचयति रुचयित्वा एय यावत् कसपवृक्षमियालङ्कन विभूयित कराति कत्वा यावत् नत्यविधि गुणदश

पल्लग अत्यन्त सकुमाल सुरभी सुगन्ध एह्या गम्य कपायित सखइ कतीने गात्र ग्रोरेर लुहेइ लुहीन इम य दन् कसपवृक्षमी परे अलदम आभर
यासङ्कारइ कती विभूयित करइ यावत् बन्नीमविपि देव सखयीनाटिक देपाहीने यावत् नाटिक दिपाहीने आह्ला निमल फटिकनी परइ सखइ
कापल रुपासय अत्यन्त रुतन लघुल पोना तेखे कराने भगवन्त आभीने व्यागलिइ आठ छाठ मङ्गलीक आसंय १ । तेकेहा आरीचो १ जत्रावन २
यह्मगत् घरायसंपुट ३ घर रुतन कलस सरम्प ५ आवाच ६ छाधिउ ७ मन्दावठं ८ एहआठ मङ्गलीक लिह्या ९ क्रिकीने करइ कपचार पूजा तेखो

८ यमस्य आद्यत्वेन परमसुखनाराया सुरस्या गत्यकापायिका गत्यकपापद्वयपरिचर्चितया सपुगाटिकयेतिगम्यं गात्राविरहयति एवमुक्तप्रकारेण
 यावत्कृद्वृत्तमिवास्तकत वज्रालकारेण विज्ञूयित आभरणाकारेण करोति । यावत्करवात् लूहितासरसेखगोसाधपद्वयेण गायाः अपुलिपद १ सा
 मासामीमासवायवोद्ध चरकु हरवक्षपरिचरुत्त इयलालापेसवाइरेण यवस क्षयगखचिर्बतकम्म देवदूधमुष्णालिभिअसाये २ सा इतिपाद्य । अय्य-
 व्यास्याप्रागवत् । नवर देवदूधपुनसं परिपालनीरीयकप निवासयविपरियापयतीति कृत्याच यावत्करवात् सुमिषदापापमद्वायेइतिपाद्य । माद्य
 विधिमुपदशयति । उपदश्य च अन्धेः सखेः रजतनयेष्ठुरधतदुलैः समवतः स्वाभिजः पुरतो ऽष्टाष्टमङ्गसकाम्यासिखति । तद्यथा दृष्यतेति पद्य
 मृगम समलालेखनोक्तकृत्याः । विचित्रवनि । अमनरोक्ताम्यष्टमङ्गलानि लिखित्या करात्पुपथागमित्याधारम्य फट्टकपक्षपयन्त मूत्र चक्रवर्ण-

अष्टमगलपु आलिङ्गित । त०—दृष्यन् १ मद्वासण २ वदमान ३ वरकलस ४ मच्छ ५ विरिवच्छा
 ६ । सोत्यश्च ७ पदावसा १ लिहिस्था अष्टमगलगा १ लिहिजण करेइ उद्ययार कितेपाठलमल्लिअ
 चंपगासेगंपुन्तागचूअमजरिणथमालिअउलतिलयकणवीरकुदकुञ्जाकोरटपत्तदमणयधरसुर भिगधगधि

पति उपदश्य अन्धेः सखे रजतनयेः अन्धरसेस्तनयेः अन्धरसेस्तनयेः अन्धरसेस्तनयेः अन्धरसेस्तनयेः अन्धरसेस्तनयेः
 अन्धरसेस्तनयेः अन्धरसेस्तनयेः अन्धरसेस्तनयेः अन्धरसेस्तनयेः अन्धरसेस्तनयेः

उपचार ते कई छे पाइल बुधना फूल मालतीना फूल चयाना फूल ऽधोब बुधना पुत्राग बुधना स्त्रीवानो नाजरि नचकुदना बुत्राबब कोरट
 बुधना पान दण्डवाना प्रचान खगत्त छनन भन्ध करी खल्लि द्वाचने बिने प्रहानइ करतलपकी मूई अखपइया यइया । पांथ बखना बुधना न-
 मूइगो तिहा आइय कारी दीनच खगइ अचपवे प्रसाधमात्री ठुयनिकर फूलगो समुइबरे करीने चन्द्रमणख खल खीरा बिबुयख तेइगो नि-

आधिकारिनिश्चित्यास्यातोऽव्याक्येय । ततः प्रथत सन् प्रयाजालमहारक्षस्य पुपपूमाकुले अग्निर्वा नजयत स्वायाप्रयत्नवान् पुपदत्त्वा निमवेन्त्राय सुब्रेयधी आवेत्वात् । अङ्गपूजापनत्यासेवुयामया निरुद्धो भगवद्दशमसार्गोऽतोऽह मापरेया दशमामृतपानधिष्णकारीस्यामिति सप्तष्टानिपदान्यपसृत्य पुष्टिमहायुगे महाका

सस् करयलगहगहिश्चकरपलपदजठविष्यमुक्तास् दसद्यथास् क्कुमणिश्रस् तत्यचित्त जाणस्
ह्व्यमाणमित्तं हंहनिश्र करेड २ हा चंवप्यहरयणत्रहरवेकलिश्चयिमलढ कचनमणिरयगप्रप्ति चित्त
कालागुरुपथरकदुक्तुक्तुहंसंतधूग्रगघुष्टमाणुविद्ध धूमवहि विगिमुश्रत वेहलिश्चमय कहुल्लुअ पग्ग
दिनु पयएण धुवदाऊण जिणधरिवस् सप्तठपयाइ ठसरिहा दसगलिअ अजलिकरिअ मत्थयसि पयने

काचम्यकाशाकपुष्पागवूतमञ्जरोत्तममद्विक्रायकुललिकककनवारकुन्दकुञ्जककारणटपयदममकवरसुगन्धिगन्धितस्य कचप्रदग्हीतकरसप्रलञ्जप्रविप्रमुक्त
स्य दशाद्वयस्य कुसुमनिकरस्य, तत्रचित्र जाम्बूशेषप्रमाद्यभाज संयमिकर करोति कृत्वा चन्द्रप्रभरत्नञ्जयैष्ययिमलदग्ह काश्चम मन्त्रित्वन
स्त्रिचित्र कालागठप्रवरकन्दुरुष्कतठरकपुष्पगन्धोन्नममविद्व च यपवति यिमल्लत दैद्वयमय पुष्पकन्दुञ्जक प्रगप्तीनु प्रयत पपदत्या मिगयरेम्भाय

मल्लप्रहलद सबै नबिरखना ज्ञानिहरी कीआ एइवा कबगुह प्रचाम कुम्हल तरुल्ल सला रचना धपमे रहम गत्यहरी अनुयिद सरित धूपनी वाटि समूह मर्ते मूक्तो यवा वैभूय रत्नमय कबूडा पद्मिने रत्नमाल यकी धूपदेबने तियकर सात छाठ पगनी पाठा शरीने दग अङ्गुलीनी अङ्गुली नापइ करीनइ प्रयत्नयत बको एब सी आठ सव्याइ यिसुइ गुन्य पाठइ करी गाइवुन नाटइ काख्येकरी पृथइ अल कछे अय सदित एइये करीने सवनी करसा सवनीने ठावु वीचइ अशकइ जपाहीने यावत् हाथ जोडी नापइ अङ्गुली कराने । दग कइइ गमस्कारहुजे सकने

नो यवानां ह्यत्रिंशेऽपुनस्तुते रथयुद्धे यमस्य कारिण्यमयमन्ते । सुक्रीतीति वस्तुत्यत्र यामजानु व्यप्यति
 युं परदिभ्यसेषि निवादेकइतिपाठः । अत्रव्याख्याप्राग्भवत् । कर्तृलपरिणृहीतं सक्तकऽङ्गुलि कृत्वा यथवस्तुभासययादीत् । यद्वादीतदाशु । यमो
 सु ? सिद्धयुद्धत्यादि । नमास्तुते तुल्य इतिदृश्यं युद्धत्यादि पदानिचन्द्रमणीयानि । तत्रत्रेयुद्ध रथस्य ईकारः । कर्मरजोरदिन ईभ्रमस्तुतपस्थित
 ईवनादित प्रनाकुशविन ईवनासकृतकृत्यत्यात् अथवा सम्प्रकारेणस अविस्वादिबभलत्यात् ईममयोगिन् पुत्रभग्नोयाद्धाययोगित्यात् अमपक
 तेन तिमप नाराणद्वेव निक्त म निस्तङ्ग निर्लेय निःशब्द नाममूरय भानमवन गुह्य एवमुत्कृष्ट यशः । प्रकृष्य सस्यमानर अनन प्रभतप्राग स्मर-
 त्वात् नकाराऽल्लाघविबः एवमप्यपि । अत्रमेव प्रारुणज्ञानापत्तिष्ठेष्ट अशरीर जीवस्वरूपस्य इत्यस्यैः यतिहेनमशक्यल्लाघिनि शयशाऽप्रमेव भगवद्गु-

स्थूठसपुहि यिसुदगधजुतेहि मह।यितेहि अपुणरुतेहि स्थूत्यजुतेहि सत्युणइ २ ता यामजाणु जर्चइ २त्ता
 जाव करणलपरिगहीअ मत्यए सुंजलिकहु, एवं वयासी ॥ नमेत्यते चिदु दुरु णीरय समण समाहिअ
 समन्न समजोगि महगन्नण निस्सय णीरागदोस निम्मम निस्सग निस्सव निस्सत्तमानमूरण गुणरयणभी

असाष्टपदाभ्यपमरति आपस्त्य इन्द्राक्यासकमन्त्रात् ननु सस्तक प्रयत्नः, अष्टयतविभुः नन्वपत्नैर्महावृत्तैरपुमरपी रघयुक्तः सज्जितः । वागजानु
 अयति प्यष्टिन्वा यावद्वरतसपरियुहीत नस्तत्रे अङ्गुलि कृत्वा एवमवादीत् ॥ तमोऽस्तते चिद्वहुस गोरज अमख सगादित समाप्त रामयोनिन्
 हे मित्रु हे तत्त्वगजाव हे कर्भरसरहित हे अमख तपस्वी हे सुमापिवन्त हे समाप्त कृतकृत्य हे समयोग समाज रात अचक्याय याग हे मत्स्यना
 वातरचचार हे निर्दय हे रागद्वेष रहित हे समतारहित हे समरहित हे अमलैपरहित हे शस्वरहित हे भावनामय महार हे गूखने विदे रजस
 रीपु श्रीव अन्नभयं तेहना समुद्र हे अगन्त ब्रामभय हे अमलेय अमलदुर्बलाहे हे तत्त्व मुक्तियोग्य परमैकपद प्रयाग आरिगविना अन्तान् करबहा

ज्ञानागमसत्त्वेन सुखात्मनश्चक्यात् भव्य मुक्तिगमनयोग्य आत्मासम्बन्धयच्छिद्व्यात् धर्मेण धर्मकूपेयवरेणप्रधानेन चतुरतेन चतुर्गत्त्ये
 तत्कारिणा चकच वत् तद्वत्येवयोग्येन सत्स्य सदायन इत्येवचतुरतचकचनि स नमोऽस्तुतेतुभ्य अर्हतेजगत्पुण्याय/इतिश्रुत्वेति चतुत्य यदने गमस्यती
 त्यादिभूय प्राग्वन् । पञ्चात्र विशेषचकच कस्यादी नमास्तुते इत्युक्त्वा पुनरपि नमोस्तुतेइत्युक्तं सन्न पुनरुक्तये प्रत्युत्तापवाप यतोऽप्यग्नयप्रति-
 स्तोतयारित्रिषो अग्नयपतेस्तत्तदसाधारणैकैकविशेषविभावात् समुद्रप्रतामपरिष्कारेण इरिवाप्रतिविशेष नमास्तुतेइति नमयुक्तमिति । इ-
 सानिच सयोचि विशेषज्ञानि भव्यपदवर्जानि प्रायानि भूतवदुपचारादन्यथाभियेकसमये विमानासेतादृगविशेषणसजयादिति । अथावशिष्टानामि-

लसागर मणस मव्यमेय भविञ्च धम्मवरचाउरतचक्कवद्दी, नमेत्युते । अरहत् त्रिकटुवदइ नमसह २ त्ता
 णञ्जासग्गे णाहूरे सुस्तसमाने जाव पञ्जुथासई । एव जहास्यसु सूरस तहा जाव हंसाणस्स जाणिस्सुव, एव
 म्मन्नमवहंसाणमत्तरजोइसिंखाय सूरपञ्जवसाणा सएण २ परिदारेण पप्पेसु २ अज्जिसिंखति ॥ तएण से ई

ग्रन्थकृतन निमय नाराण निर्देय निर्मेन नि सङ्ग निःशस्य नानमूरण गुणरत्न शीनसागरानन्ताप्रमेयपमवरणानुत्ताचकचनि । नमोऽस्तुते अए
 त्रितिरुत्वा यत्ति नमस्यति चन्विस्वानमस्यित्वा नात्यासन्नो नातिदूरः शुभ्रपण् पायरपरियसति । एव यथा अश्रुतस्य । तथा चैव पुंसागमस्यापि

र चक्रेकरीवर्ते ते भव्यो ई धर्मेवरचकचवर्ती, नमस्कार हुठे तुभ्यते अररु जगत्पूजनीक पुन कषीमन्न यादइ नगरकार करे वादीने नमस्कारकरीन अ-
 त्यन्त दूकवो नही न अतिदूर वेगसो सुभूया सेवाकरतो यको धावत् पर्युपासना करे, पश्चिदिधि जिन अभ्युत्तेन्नमो अभिपेक कस्यो तिन सर्व इन्द्र
 नो प्राबलन्तो पखि यावत् ईशानेन्न इमञ्च कइयो । इम जयनपति १० छान्तर १६ कीर्तिपीणा सबे इन्द्र कहया सूर्ये सगे सय इन्द्र पीठाने २ ने
 परिवारइ कपे संहित प्रत्येक २ अभियेक करइ । तिवार पक्षी ईशानेन्द्रनामे देवेन्द्र देयतानो राजा पांच ईशानेन्द्रता रूप यिकुये २ ने एक इया

दुराकां यत्नक्यापवाद इ । एकवचनद्वयत्वादि । एवमुक्तविविक्ता मयाऽप्युक्तैर्द्रव्याऽन्निवेककृत्यं तथाप्राप्तैर्द्रव्यं यावदीशानैर्द्रव्यापि भवितव्यं यावका
 भिवेकस्य सर्वतएवमत्वात् एव भवत्वपतिव्यक्तारम्भोक्तिका चेद्वाः सयययवशानाः स्वकेवपरिवारेण स इ प्रत्येक ए अन्निदिबन्ति । अपावग्निसुशकस्या
 भिवेकापसरः । तयवमिस्मादि । तद्विषयवर्तमानिपदान्तरे नीयानाद्वैद्वा देवरायाः पदेयानाम् दिक्नुवति । एक इशानः पञ्चपाभवन्ति । एतदेव
 विभजति । तत्र एकवचनो भवत्यतीत्यर पिठन्त आययत्त घरेड तुत्रे इशाना उन्नतपांसि वा
 ग्याय देवित्रे देवराया पचदृगाणे त्रिउष्टइ २ सा एगेइसाने जयवतित्यपर करयलसपुनैग गिइहई २ सा

सीद्वानणय्रगए पुरत्यान्निमुहे सखिसखे एगेईसाने पिठन्त आययत्त घरेड तुत्रे इशाना उन्नतपांसि वा
 मरक्केप्रकरैति एगे ईपाणेपुस्त सूत्रपाभीविठई ॥ तएणसे सक्की देवित्रे देवराया अ्यामिउगेठेवे सद्वावेइसा,
 एनायि तद्वयेअ अन्निनेष्ट्याणस्ति देई तविसद्वयेव उवणेति ॥ तएणसे सक्की देवित्रे देवराया भगयत्त सित्यपर

भवितव्य । एव भवत्वपतिवानरातरन्त्योक्तिकाव जन्मसूर्यपयवशानाः ॥ सक्केग २ परिवारइ प्रत्येक २ अन्निविद्वन्ति ॥ ततर्श्यानोदेवन्त्रो
 देवरायः पञ्चगानाम् विद्वन्ति विद्वन्त्यं एकाईशानो भगवत्त तीचकर करतलसपुदेन गुह्याति गरीत्या सिद्धासनवरगतः पूयाभिमुख य-
 निवन्तः । एकवचनः पृष्ठत आतएवपरति । द्वावीशानी सम्योः पार्थयो चानरक्षेप फुलता, एकाईशानाः पुरुतः शूलपाणि स्तिष्ठति । ततः

नेत्र भगवत्त तीचैकरन श्वा सपुटर करीने पइइ यहीने विद्यासनने विवर पूवद्विधि साधना बइसइ, एव इशानेन्द्र भगवत्त ने पृष्ठे वत्र ४ परे
 वे इशानेन्द्र वेपासई भवत्वन्तने चानर इल्लइ, एव ४ शानेन्द्र पयवत्तने आर्वालिं हाचमात्रिशूल लभइ भोरइइ । तिवारपकी तेइ जक्केनेन्द्र देव
 तागा राजा आभिष्टय देवताने तंहावइ एइ वीचनईइ पचि विमल अण्युतेन्ननी परइ तेइ पचि आभियुनिव देवता विमल अभिवेक सोम्य वस्तु

पत्र परसि द्वायोशाना कुमयोः पाद्ययोः वसरोत्तुं रूपं कुतलः । एकद्वयान पुरस्तःशूलपात्रि स्त्रिष्टायसुस्थोभयति । संप्रसव्यपपात्रिःशक्नो पदकरोत
दाह । तएवमित्यादि । ततः इयमेवृष जगवतः करसपुटेपदवानंरं मत्रका देवद्वो देवराजा आगियाग्याप्तदयान् शययति शपुवित्याद्य एपापि
तयेवाप्यतेवृषदमिपत्रविपवकासाद्यदि ददाति तेष्वामिभोग्या सारैवाप्युद्गागियाग्यदेयादयाभिपेक्षस्तूपनयति । शबशानः क्षिकिपकारेत्याह ।
तएवमित्यादि । ततोऽपिबेकसाभयपनपनामन्तरं चयको देवेन्द्रा देवराजा जगवतस्तीपकरसा चतुर्दिशि चतुरोषदकदूपमान यिकयुति चोदान ।
योनस्वनेनवृहयति । शकस्यदलं पूके विमलमिमंसोऽत्यन्तमिभसा भोटपिपनोदचिपिबो सन्दधीत्ययः गोक्षीरकनः प्रतीतः रणतनिकरापि यतेयान्

रस चनुादुसि चन्तारिधयलवसहे विउछुह सेणु संखदलत्रिमलानमलदधिचगगोखीरफे गरययगिगर
प्यगासे पामाहुंण ५ ॥ तएण तेसि खउण्हं धयलवमहाण सुठुहि सिगेहिते अठतोशुधाराउ गिगच्छंति

चयको देवग्रो देवराज आभिधौनिकान् देवान् शययति शपुवित्या एपाऽपितथेय आप्रयले आप्रमि ददाति । तपितथेयापनयन्ति च ततः
मगजा दवन्त्रो देवराजः जगवतस्तीपकरस्य चतुर्दिशि चतुरोषयलवपमान् त्रिकुयति चेतान् शकुलविमलनिमलदधिचनगोक्षीरफेनरत्रस-
अच्छ । निवारपट्टा तद शकदेवेन्द्र देवताना राजा जगवत तिर्यकरनश्च्यारे दिशि च्यारे धाता युपम बलदत्तः रूप यिकयुह सुत घोलां शपनूदल
पूण विमल निमल अत्यन्त निमल दहीनो पिठ गायमां पूपम् अथ रुपागा समूहनी परर प्रकार छे जेहमो एवया भोग्या योगायाग्य भमने प्रसरा
कारी यदय । तिवारह तेह च्यार घासां यपमना छाठ शङ्क यको छाठ पांकांनी घारानिकल (अठ सुगन्धि चोरोदधि समद्वनद पाणीदकरो भरी
एक पाजग मसाश्च पाखानी धारा काखियो इखीरोति ओ जगनाप ने छान निपगायि तेह अत्रमरि एवयि अयस्ताम पञ्जति यकह इन्द्रमह मन
ह एक एवपू आपपे उपत्रह अ ओ पीतराण देव भाग्दो आवाक यका एवय दोगशानो प्रयाद समोह खिन मदी सकस्य तिवारह ओ जगताप अय
धि छानह करो इन्द्रना मननी सका उदेह जाबीनें शवा पगने अगूछह करीमह मेरुपयतना गणालानी खिला अपलो विपासम् आपह । तिया

[illegible]

भक्ति । तत्र एकदशाया भगवत् साधक करतलसमुद्रम गृह्णाति ॥
 शाप देविदेवेन्द्रराया पञ्चदश्याने विउखइ २ मा एगेइसाण जयवतिल्ययर करयलसपुठेण गिरहई २ हा
 सोदासनवरगाए पुरत्याजिमुहे सखिसखी एगेईसाणे पिठते आग्रस्त घरेड तुजे ईशाणा उन्नछपासि चा
 मरस्केप्रकरैलि एगे ईशाणेपुरते सुलपाणीविठइ ॥ सएणसे सकी देविदे देवराणा आभिछने तेवे सदावेइसा,
 एनाथि सहचेत्र अनिमेष्याणलि देई तवितइचेव उद्योगेलि ॥ तएणमे सकी देविदे देवराया भगअछ तिल्ययर

[illegible]

स्यापि तदैवापिपेको भवितव्यः । कियद्वास्तव्याह । यावज्जीवोक्तु तेऽर्धवेति कृत्या यन्दतेनमस्यति २ सा यावत्पर्युपास्तोऽति । अयकतल्लतः ॥ ग
को भगवता जन्मपुरप्रापकायोपक्रमते । तएवमित्यादि । मायत् । अयन्मभगरप्रापकपत्र । तएवमिति । ततःसगळः पक्षुसुपविकुर्वन्नामन्तर च
तुरगीत्या सामानिकसहस्रे यौवत् सपरिवसः सर्वेर्वा यावत्कावितरवेन सपोत्कृष्टया दिव्यया देयगत्या व्यतिग्रजन् २ यत्रैव भगवतस्तीर्थंकरस्य

स घरेई, दुवेसक्ता तंभतुपासि चामरुक्केवकरेति, एकेसक्ते वज्रपाणी पुरत पगहुह । तएणसे सक्ते चउरा
सीए सामाणिश्रुसाहस्सीहि जाव स्यसोहिष्ठा नवणयहुवागमतरजोइसवेमाणिएहि देवेहि देविहिष्ठा
सहि सपरिवुठे सविहीए जाव पाहस्यरवेण ताए उक्किठाए जात्र जेणेव जगवतु तित्ययरस जम्मण
णयरे जेणेव जम्मणभवणे जेणेव तित्ययरमाया तेणेव उवागच्छुह २ सा नगव तित्यपर मौजए पासे

रसगळो देवेन्द्रो देवरात्रः चतुरगीत्या सामानिकसहस्रेः एतस्यापि सर्वेवाभियको भवितव्यः । यावज्जीवमास्तुतेऽर्धवेति कृत्या यन्दति नमस्यति
यावत्पर्युपबसति । ततः सगळो देवेन्द्रा देवरात्र पञ्चगळाम् विपुवति विदुव्ये एकः गळः भगवन्त तीर्थकर करतलसपुटेन गृह्णाति गळःगळ
पुष्टत छातपत्र धरति । द्वीगळी समयो पाधुयाः चामरसे प कुचनः एकः गळ वज्रपाणिः पुरतस्मिष्टति । ततः सगळः चतुरगीत्यासागा
येक कइवी यावत् जन्मकार हुठे तुळनइ जिनगरूप्यमे इम सङ्गामे यावइ भगवत्कार करए यात्रत पर्युपासना सेवा करइ । तिवार पक्षी
तेइ गळदेवेन्द्र देवताना रात्रा पोव गळता रूप विकुर्वइ विकुर्वीने एव गळ भगवन्त तिषे वरप्रति एए सपुटइ करीने यइइ एक
गळ भगवन्तन पूउइ खत्र परइ वे गळ भगवन्त ते मे पासवे चोभर ठालइ एक गळ वायना वज्रलइ मे भगवन्त आगलि पाशइ । तिया
रे ते गळ धीर्पमेन्द्र चउरासी इमार सामानिक देवताए यावत् जमेरा पवि पशा भयमपवी वाणवन्तर यौविवी भिमनिक देयनाए देवाङ्गना

निय प्रकाशयेयते तथातान् । वामाद्यष्टस्यादिप्राग्वत् । तदन्तर किमित्याह । सएकमिति । ततस्तेषां वस्तुकां पञ्चसप्तपदानां सप्तस्य गुणेष्वोऽष्टौ
 सोपपारा निगम्यन्ति तत्तत्पञ्चसुपीतोपपारा लक्ष्मिबिहःपसि उत्पत्तिरिति निमित्तिरिति । उत्पत्त्यर्थ एकत्रमिति निमित्तिरिति । नूप्रि नि-
 पतति । अथमथ, किञ्चनवानित्याह । सएकमिति । ततःअथको द्वेदेदेवरान्ना वतुरगोत्यासामाजिकसहै खयकिगता आयस्त्रिशाके पादन् सगति
 वृत्त स्तेःस्वामाजिकवेकुविचकलक्षे महतातोपकाराजिबकवाभिधस्युनि । इत्यादि सूत्रोक्ताभिपेक्षविति यस्मात्सुतेद्रुयदसीति सापवसाह । एत-

तएव तात् अठतोप्रधारात् उहु देहोसउप्ययात् २ सा एगर्हमिधायति २ सा जगथत् तित्यपरस्स
 मुद्रुणसि निधयति ० तएव से सक्ते देविदे देवराया वउरासीए सामाजिस्वसाहस्सीहि एधस्ससयि तहेव
 स्यन्निसेत्त नोणिस्वहो जाव, जमोत्युते स्यरेहोमि कहु धंवह जमसह जाव पञ्जुवासह ॥ तएवसे सक्ते देयिदे
 देवराया पचसक्ते विउवह २ सा एगेसक्ते प्रयवतित्ययर करयलपुणेण गिरहहै, एगेसक्ते पिठत्त आयव

निबरप्रकाशान् प्र सारीपान् रसनीयन् अभिरूपान् प्रतिकृपान् तव स्तेषां वस्तुकां पञ्चसप्तपदानां सप्तस्य गुणेष्वोऽष्टौ सोपपारा नि-
 र्नेच्छन्ति । ततस्तथा अष्टौ सामयवारा लक्ष्यं विहायसि उत्पत्तिरिति । उत्पत्त्यर्थ एकत्र मिति निमित्तिरिति । तत-

रह प्रथम व्याकुल व्याकुलबाह समद्र जल जल बाह पञ्च २ सा सार्गे तिबारे इन्ने भी जगतापन् जल प्राकभवाही करो भी जगताप
 नइ पमिज्ञानइ पनावइ एहको भनवान् मुण्डारो प्रकभवाहिबो अण्डारो अपराय पमवो एहवो कश्चिपो एह आवस्था कदाचिबोइक तिबै करने
 बारहं निपत्रहं इत्यथ) तिबारेह तेह आठ पाकीनी बारा खंबी व्याकाशने बिबै जाइ बाहै नइ आठ एकही मिले मिलोने भनवान् सोयै करवा
 नाया ऊपरि पडहं तिबारे तेह एक देवेन्द्र देवतानी रामा भोरवो इअर सामानिक देवइ एह धीचर्मैद्रुनी पचि विनय अण्युतेन्द्रनी परे अभि

स्त्रीयकरस्त्रीये निशिपरयवकमयतीति क्रियायोगः । तपनीयेत्यादि । पदत्रयं प्राग्बन्तं नागःमखिराजं येयिविचद्वाराद्वारा स्त्रीरुपशान्तिः समु-
 दयः परिकरी चेपाति तथा । अयमर्थः । श्रीभरयोरब्रमाणा स्थाया तथायययित्वा गोलकादरेण कृताः यथा चतुर्गोपकेस्यपुण्यनकता मापिताः द्वारा
 द्द्वाराय परिकरदुबनकतां उक्तस्वरूपदुबनकविधानप्रयोजनमाह । तस्मिन्निप्राम्यत । भगव्यास्तीर्थकरो उन्निमिपयानिर्निर्मेयपादुका उत्यादरेकप्रेश्य

सेसक्कीदेविदे देवरायो वेसमणदेव सद्वावेह २ ता एव यथासी ॥ खिप्पामेव जोदेवाणुप्पिप्प्या ! बत्तीस
 हिरखुक्कीणीतु बत्तीससुवखुक्कीणीतु बत्तीस रयणक्कीणीतु बत्तीसभद्वाह सुन्नगेसुन्नगरुणेजो
 सुणछायसेश्च नगवतु तित्थयरस्स जम्मणज्जयणसि साहराहि २ ता एश्चमाणसिप्प पच्चप्पिणाहि । तएणसे

भगवतस्त्रीयकरस्त्रीयेमूले स्थापयति स्थापयित्वा च एक भद्रान्त श्रीदामनगवत् सुवखं प्रकरकमदिहव नामामखिरवयिचिचद्वारा
 राद्वारापयोभिन्तसमुदय भगवतस्त्रीयकरस्य उल्लोके निःक्षिपति । तत् भगव्यास्तीर्थकरः अन्निमिपपादुख्यापश्यन् सुखसुखेनाभिरममावसिष्ठति ।
 ततः सशक्ती देवेन्द्रो देवराजः वैभनख देवं शङ्कापयति शङ्कयित्वैवमवादीत् ॥ क्षिप्रमेव मादेवानुम्रिय । द्वात्रिंशद्विरस्पकोटीः ॥ द्वात्रिंशत्सुवखुक्की
 टीः द्वात्रिंशत्सुवखुक्कीटीः द्वात्रिंशत्सुवखुक्कीटीः द्वात्रिंशत्सुवखुक्कीटीः भगवतस्त्रीयेकरस्य जग्मभयमे सहर (आस

यवमय क्वा कम्पायमान सुवखु नी रवाह करी संहित अन्नक प्रकारमानवि रयमय चिचिप प्रातिगा पार अद्वहार तिष्ठह करी संज्जाव्योच्छह
 समुदय परिकरि जय एह श्री दामनग भगवन्त तीर्थेकरनयं उल्लोकेह ऊपरले भागह यलगाहह ते श्रीदामनग प्रतह भगवन्त तीर्थेकर मेयो-मेय
 रचित द्रुष्टि अत्यादर जोता यका पुणह सुये रजता यका रहह । तियार पछी ते गज देवेन्द्र देवतानो राजा वैभनख देयता ऊत्तरदिशि लोकपाल
 प्रदे तेहाये तेहावीनह इम कहे । क्षिप्र उतावलो यका चे देवानुं म्रिय । यन्नीस कोटी हिरस्प रूप यन्नीस कोटि सुययं यन्नीस कोटि एव यन्नी

[illegible]

ઠયફ ૨ શ્રા તિત્યયરપાંત્રિયગ પાંત્રિસાહરફ ૨ શ્રા ત્રસોયણિ પાંત્રિસાહરફ ૨ શ્રા/ એગ મહ સ્વોમજસ્યલ
 કુન્નલજુસ્યલ જગથત્ત તિત્યયરસ્સ સંસીસગમ્હે ઠયેફ ૨ શ્રા એગમહં સિરિદામગન્ન તથણિજ્ઞલચૂમર્ગ
 સુયથપયરગમંત્રિયા ણાનામણિરયણિથિવિહહારપ્પહારત્તયસાંહિજ્ઞસમુદય ભગથત્ત તિત્યયસ્સ હલ્લોસ્યમિ
 નિસિસ્કથઈ, તથા જગથ તિત્યયરેસ્યણિમિસાપુ વિઠીપુ કે દમાણે ૨ સુહંભહેગ સ્થાન્નિરમમાણે ચિઠ્ઠઈ ॥ તણ

निष्कसहस्रैर्वीरान्येव भवनपतिघातघातात्प्रीतिविच्छिन्नानिर्देवदेवीभिष्य साधुं सुपरिपूतः सख्युष्या यावन् भावितरवेण तयोत्कृष्टया ।
यैत्रेय प्रगल्बन्तीचक्रस्य जन्मनगदं यैत्रेय जन्मप्रयत्न, यैत्रेय तीव्रकलाशा च तत्रैवापागच्छति सपागत्य भागवन्तं शीघ्रंकारं मातुः पार्श्वे स्था-
पयन्ति स्वं पयित्वा तीव्रकाम्यतिष्ठत्वं प्रतिशहरति प्रतिशङ्क्य चात्रस्थाविभो प्रतिशहरति प्रतिशङ्क्य एकं मरुत् शीघ्रपुणलं कुशुरायुगलं च

कही कार्य परिलक्ष्यो यथा यत्र अर्द्ध करो यावत् बाजिजनं बद्धकरो सद्धि न तेष्टवा उत्कृता गति कराने यावन् जिहां गगन्त विवेकरना ल
 ल्य नगर से जिहां जन्म भवन से जिहां तीर्थैकरनी जाता से तिहां आवे छाविने भयन्त तीर्थैकरनी माता नें पासइ भूछे मूछोले तीर्थैकरनूं
 प्रतिक्षय पाछो बंधइ सहरिने अवस्थाविनी लोन्डा पाछा सहरइ बंधरीने एक सोटो सोमण्ड बुद्धल वस्त्रनो युगल बादिनूं गब कुहलनी को
 डा नमबवा तीर्थैकरना छोरीदाने नूनने बिदे नूछे नूकीने एक माही को बाभाबल बिचित्रजनो-भासातो ओ दानकांड बाजे गहा राता बु

इदुगुच्छितमाद्य एवदेवो तद्वति आद्याद्वति प्राद्व विमयेनयचर्म प्रतिगृह्यति प्रतियुत्यथ नृमकान् देवान् तियेगुलोके वैताज्यद्वितीयेष्वं वि
यासिस्वम तियेगुलोकागमिषागादिवेदिनः शङ्खपति शङ्खपित्वावैयमवादीत् । क्षेपममुवाचं सूत्रस्यात् सुयोप । अथास्मासु स्यस्यानमप्राप्तेषु नि सोदयषी
म्प्योषिके प्रगवति मादुष्टादुष्टदृष्टिं निक्षिपत्यिति तदुपापार्थमाह । ततोयेमनयेनाद्याप्रत्यप्यप्यामन्तर सशक्रः ३ आभियोगान्दे-

अप्तीसहरिगुकोदीते जाव सुजगसेहगरूय जोह्वगलाधयां च जगवतु तित्ययरस्स जम्मणनयणसि साह
रति २ ह्या जेनेय वेसमणेदेवे सेजंय जाव पच्चप्यिणति । तएण से वेसमणे देवे जेनेय सक्की देविटे देवराया
जाव पच्चप्यिणह ॥ तएण से सक्की देविदे देवराया ध्यानिउगेदेवे सद्वावेह २ ह्या एव ययासी ॥ खिप्यामेव
नोदेवाणुप्विमा ! जगवतु तित्ययरस्स जम्मणनयणसि सिधारुग जाव महोपहपहेसु महया २ सहेण उग्घो

चीभाम्यकूपच जगवतस्तीर्थकरस्य जगमभवम सहरति । सहरय यथैव वैश्रवणा देवस्तथैवापागच्छन्ति रुपागरय यावाप्रत्यर्पयन्ति । ततः सदैवय
खोदवः यत्रैयशक्रा देवेन्त्रीदेवराजः पावप्रत्यर्पयति । ततः सशक्रः ३ आभियोगिकाम् देवान् शङ्खपति शङ्खपित्वा ययगयादीत् ॥ सिप्रगेय जो
देवानुप्रियाः । भगवतस्तीर्थकरस्य जगमगरे गुह्यः टक्कपावमवापपदीय सद्वाता २ शपेन उदुपोपयन्तः २ स्य यदत । प्रल गृणन्तु प्रवप्ताः पश्च

पा । तिवारे से जूभक देवता वेसमच देवताइ इम कइया यका इयवन्त नुष्टमया यका यावत् ऊतायला यका तरत यत्रीस कोवि रूप्य जगवस्त
तिये करना जस्त भयग ने यिये सहरि सुकोने जिह्वा धेममच नामे देवता तिहां यावत् आद्या पाळी प्रापे । तिवारे से धेममखनामे देव जिह्वा खी
पनेन्द्र देवेन्द्र देवतानो राजा खइ यावत् आद्यापाळी प्रापे । सिवारपक्की सेइ शक्रदेवेन्द्र देवताना राजा आद्याकारी देवता प्रति तेइराइ तेरावी
ने इम कइइ । ऊतावलो यको देदेवानु प्रिया भगवन्त तिये करना जस्त भयग ने यियइ युगाटकमार्ग यावत् मोद्रा राज भगने यियइ मोठे २ स

नाथः १ सुखसुखेनाभिरममाद्यो रतिर्बुधेस्तिष्ठति । स्रग्भक्षिममबद्धारा श्रद्धेस्सकृत्यमाह । ततःसमक्षो देवेन्द्रो देवराजा वैष्णवमुत्तर
दिग्पाश दध ग्रहयति ग्रहयित्वापैव नवादीत् चिसमेव नोदेवानुम्रिय । द्वात्रिंशत् द्विरस्यकोटीः द्वात्रिंशत् सुवस्यकोटीः द्वात्रिंशत् भवानि यत्तलोद्वा
सुनानि द्वात्रिंशत् नद्वावि नद्वावनानि सुमनानि शोभनानि सुभनयौभमस्त्रावस्यानि छपन्वाचि यन्त्रानि तथासूत्रे पश्यत्ययः आपस्यात् चःसमुच्चये
भगवत्स्त्रीयकरस्य जन्मजनने सहस्रभयेत्ययः शङ्कत्य एतामाश्रमिं प्रत्यपय । ततःसुवैभ्रमकोदेवः श्रोत्रेण धावत् देविदेव देवरक्षायमवुत्ते सुभावे

घसमजतवे सक्तेण जाव विणएण वयन पडिसुणेइ २ ता जत्तए तेवे सदायेइ २ सा एवं वयासी ॥ ।खप्पामेव
भीदेवाणुप्पिया ! बप्पीसं हिरखकोदीछ जाव जगवत्तं तित्ययरस्स जम्मणज्जवणसि साहरह २ ता एण्ण
मोणस्सिण्ण पच्चव्विणह ॥ तएण ते जत्तगा देवा वेसमणेणं तेवेण एव बुप्फासमाणा हठ तठजाव खिप्पामेव

पेत्यचः सहस्य एवमाच्छति प्रारयंपेय । ततः सवेगमचोरेवः शब्दे च यावत् विनयन वचन प्रतिशृङ्गोति प्रतिशृङ्गोति नृपकान् देवान् गणयति
ब्रह्मयित्वा एवमवादीव् । क्षिप्रमेव भोदेवानुमियाः । द्वात्रिंशद्विरस्यकोटीः द्वात्रिंशसुवर्षकोटीः यावत् भगवतस्तीर्थकरस्य अग्नभयने सहस्रत्, सं
इत्येतापाच्छतिक्का प्रारयंपेयत । ततस्तेषुमन्त्रा देवावेगमचोरेव देवेन यवमुक्ताः सन्तः इष्ट तुष्टा यावद्विरस्यकोटीः यावद्व सुभग
स गन्तव्येनै पत आचन बन्नीस भद्राचन गन्तायौवन रूप यौवन सावस्यवन्तं तु रूप जिह्वां एहवा भगवन्तं सीधे करमा जन्म भवन पुर ने विवे
यहरे नूकीने एह आका पाक्षी आयो । तिवार पक्षी से देवताजनाने देवता शब्द यावत् विनयने करीने वचन श्रान्ते वांभस्तीने (देवतास्यपदेवती
संपरितो वे मन्त्रिनाकसहस्रर विर्येनूकोबने विवे निबोनादिक्क आच विपग् पुंसक्क देवता) अग्नभयाने देवताप्रते सेहवे सेहवादीने इह चहइ । छता
बडा बहने हे देवान् मिय । बन्नीस कोशि हिरस्यरूप यावत् भगवत सीधे करमा जन्म भवन ने विवे चहरे नूकोने एह आका भुम्भने पाक्षी आ-

[illegible]

સ્વિપ્યમેવ ભગવત્તુ તિત્યપરસ્સ જન્મનળગરસિ સિવાન્નગ જાત્રુપ્ર ઘયાસી ॥ હૃદિસુણતુ મયતો યહૃથે ઝગ્રણ
ઘહ જાત્રુ જેણ વે ઘાન્નુપ્પિચ્છા ! તિત્યપરસ્સ જાત્રુ ફુદ્દિહિતે તિત્રહુ ઘોસેણ ઘોસતિ ૨ જ્ઞા પુણ્ણમાર્ગતિઅ
પન્નુપ્પિચ્છાસિ તાણતે ઘહૃથે ઝગ્રણઘટ્ટ ઘાણમતર જોહસ ઘેમાર્ગિણ્ણા વે ઘા જગવત્તે તિત્યપરસ્સ જન્મનળમહિમ

देवमवादीतु, इत्त नृपवत्तु जवन्ता, मरुतो जवमपति यावत् योववानुप्रियाः । तापकरस्य यावत् स्मृटल्लितिरुसापोपयक पोययन्ति । याययि
त्वाएतामःअप्ति प्रत्यपयन्ति, तत कोवइवा जवमपतिवानमत्तरस्यौतियिकवैमानिकादेव भवतकीपकरस्य जन्ममहिमाकवन्ति, कल्ता यत्रैवम
न्वीयरवरोद्वीपः, तत्रैवोपागच्छन्तिउपागत्यषष्टाहिकामशामहिमाः कुवन्ति, कल्तायस्यामेव दिशिप्राधुर्भुताः तस्यामेवदिशिपतिगताः, श्रीमन्मा

द्यु गाढकर्म विधि यावत् इमकश्च । हरी इवै सौनत्यो भुम्भो यथा भवन्नपति व्य तर यावत् जेकीइं इदियानु मिय । तीर्यैकरमइ मावत फुटस्यइ
 इमकहीनै नवृपोपका प्रीये पोपीमैं एइ आका पाछी आपइ । तियारैं ते यथा भवन्नपती व्य तर यातिपो मैनाभिइ देवता भगवत तिरीकरगो ज-
 गत्तहिणा करइ करीनैं बिइ गन्दीघर दीपखे विइ आयइ आबोनैं आठदिलसुनो भोटो मइरेशवइ करइ करीन जेदिशियफी आख्याइता से

वान् श्रद्धयति श्रद्धयित्वाचीवमवादीद् । चिप्रमेव ज्ञोदेवानुप्रिया । भगवतस्तीर्थकरस्य जन्मभगरे भृंगाटकपाज्जम्बापपयेषु भवता २ प्रदेन रुद्रपोय-
यतः एववदत इतइति प्रायत् । मृत्वंतुभवन्तो बह्वो भवन्पतिव्यन्तरन्यातिवैभानिकादेवाय देव्यस्य योऽनिर्विदुनाभा देवानां प्रियाइति सयोप
न भयतान्ये तीर्थकरस्य तीर्थकरभानुर्बोपय्य भुवं भानःप्रचारयति सुदसकरपयति तस्य आर्यकमजरिकेव ध्यायको भगस्पतिविगेवो योशोकोज्याजठ

समाण। २ एवं अयह, हंविमुजतु नवतो अहवे भयणयईयाणमतर जाहंशवेमाणिया देवाय देवीतुञ्च जेण
देवाणुप्यिया । तित्यपरस तित्ययरमाऊपुआ उवरि स्यसुहंमण पहरई । तस्सण स्यज्जगमजरिआइयसय
इ। मुदाण फुहंनं तिकहू घोसण घोसेइ २ सा पुस्यमागसिखं पच्चप्यिणह । सपण ते आभिठगादेवा जाव
एववेवोसि ध्यागाए पंठिसुर्नेति २ सा सकस्स देविदरस देवरसो। अंतिआह पंठिणिस्कमसि २ ता

आ भवन्पतिवानमतर स्पीतिविचैवैनानिका देवादेव्यस्य यईबदेवानुप्रियाः । भगवतस्तार्थकरस्य तीर्थकरभानुर्बोपय्य भुवंभनः प्रचारयति, तस्य
आपकमझुरिकेव मूर्धाशतपास्सुदनु इति इत्वापोबवं पोबयत् । पोयपित्वाएतामाशसिप्रत्यर्पयत्, ततस्तेआभियौगिकादेवा याबदेव वेयेतिआ
इया प्रतिगृहयन्ति, प्रतिभुत्पय्यकस्य देवेभ्यस्य देवराजअमिकात् प्रतिनिकामन्ति, प्रतिनिभूम्यधिप्रमेव भगवतस्तीर्थकरस्य जन्मभगरेगुह्माटने याव

दे करीन रुद्रपायबा करता २ बडा इन करो इत्थी इति इयै समस्तपातुम्यो पखा भवन्पती अन्तर योतियो विमानिक देवता देवागमा जे कोदे
देवानुं प्रीय । तिबे करनी तिबे करनी नाताने अपरब नाधुन्न परसइ तेइनु धार्यकनाने जन्मस्यति आओ तेइनो मझुरीनो परिपू फूट सुतबल
नासयइ इनकहीनं रुद्रपायबाकरो इद्रपासीनइ एइआजानुजने एइआजानुजने पाकीआयो । तिवारइ तेआभियोग देवता यावत् इ नजेइ खानी यइकी आआ।
करीनं बचन साअसे धामलोबे यकदेउरे देवता मोराआना कनीपयको नीकले मोकसीने कताकताचकी नयवत तिबेकरना जन्मभगरने बिबइ

इति प्रसिद्धं तस्य मगरिकाइव मूर्तेश्चतुष्टयमिति कर्तव्यमिति चेत्तत्प्रमाणं योषवन् योपयत योपयित्वा तैत्तमाश्रयिका प्रत्यप्येवमिति । अथतैवसुखस-
राह । तत्प्रमाणं नित्यादि । व्यक्तमनुवादकत्वात् । अथनिगमनसूत्रमाह । तत्तस्मै यद्वो मयमपत्याद्योदेवा मगयतस्तीयकरस्य जन्म
महिमामनुवेति । कृत्वाप सिद्धसमीहितकार्याः नङ्कुलाये यत्रैव नन्दीश्वरपट्टीप स्तत्रैवोपागमगतिं कृत्वागत्याद्यादिधानाश्चामहिमा अष्टदिमनिवसनी-
यावत्सविषयान् कुर्वेति । अनुवचनमात्रं यौधर्म्यत्रादिभिः प्रायेण क्रियमाहत्वात् । अथयत्रैवद्वयं यस्मयस्मिन् अष्टजगतिरी येयुष दधिमुखगिरिपु त-
ल्लोकं पाक्षानां अष्टादिकगणिकारः सम्राजः अथयत्रैवनिर्वाचाधिकारे उक्तमिति नाश्रयिष्यते इति । अतिशयपमद्वयमारसमुद्गामयिस्मयमानयेदयुगी

स्विप्यामेव भगवन्तं तित्ययरस्स जम्मणगरसि सिवाद्ग जाय एव वयासी ॥ हदिसुणत्तु भवतो यद्वे अथण
यह जाय जेण वेयाणुप्यिस्था ! तित्ययरस्स जाय फुट्टिहिति तिकहुं घोसेण घोसति २ सा एस्थमाणत्तिअ
पञ्चप्यिणत्ति तणत्ते यद्वे नवणयड वाणमत्तर जीइस येमाणिस्था देवा भगवन्तं तित्ययरस्स जम्मणमहिम

देवमवादात्, इत्तं नृपयन्तु, नवन्तः यद्वा नवनपति यावत् योदेवानुप्रियाः । ताणकरस्य यावत् स्तुटस्वित्तकथापोषकं योपयन्ति । यापयि
त्वायतामाश्रयि प्रत्यपयन्ति, यतस्तेष्वहो नवनपतिवानमत्तराण्येतिकवेमानिकादेया भगवतस्तीयकरस्य जन्ममहिमांकयन्ति, कृत्वा यत्रैयन
न्दीश्वरपट्टीपः, तत्रैवोपागमन्तिउपागत्यअष्टादिकामहिमामहिमाः कुयन्ति, कृत्वायस्मानेव दिशिमामुभूताः तस्मानेवदिशिमितिगताः, भोमना
ना गाटकान् विधे यावत् इमकइव । इदं इयं सोनसूयो तुभ्यो यथा नवनपति व्य तर यावत् सेकोइ देयामु प्रिय ! तीर्थेकरमह यावत् कुटस्थइ
इमकहीर्नं नृपयोपवा योये योपीमं एव आणा पाठी आयइ । तिहारं ते यथा मयनपती व्य तर यातिपी वैमानिक देवता मगयत तिर्थेकराणो ज-
ममहिमा करइ करीमं बिइहा नन्दीश्वर दीपदे तिहा आयइ आयीमं आसदिवसन्तो नोटो महेइसइ करइ करीम जेदिशियकी आवायता ते

नगराधिपतिचक्षयतिष्ठमान् श्रीअक्षय्यरमुरबाकप्रदत्तयारमासिकसर्वत्रनुजाताजयदाभयभुक्तयः विज्ञारमोचमस्तुरन्मानप्रदानं प्रयतिबहुमानप्रपाभोपन
 मोनसुप्रतवित्रयमानभोमतपागम्यापिराज श्रीहीरविजयसूरीश्वरपदपट्योपासनाप्रवचनप्रोपाप्यायमीशकलकद्रुगक्षिण्योपाप्यायमीशतिश्वरद्रुगक्षि
 विरचिताया जम्बूद्वीपप्रच्छसिवृत्तौ प्रमेयरत्नमंजुयानाम्न्यौ सीयकृत्स्नस्मामियेकापिकारक्यंनोनाम पद्ममो वधस्कारः ५ प्रत्या य० ॥ ॥

करेति २ सा जेनेत्र णदीसरवरद्वीवि तेजेश उवागच्छति २ सा अठाहिस्थाद्य महामहिमाद्य करेति २ सा
 जामेवद्विसि पाउझुओ तामेवद्विसिपछिगया ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

नपूरीय राजचन्द्रगच्छिभियोगेन श्रीनन्दनपदिसिहबहादुरेभुद्रापिते जम्बूद्वीपप्रच्छसिपुत्रानुवादि सीयकृत्स्नस्माजियेकवचनोनाम पद्ममोवधस्कारः ॥ ५॥

विधिंयोता पोतार्ने स्थानर्द्धे गया । एवर्त्तं सीधे करअम्माभिवेक अखेन लान्द पांजमी अचिकारवयो ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

पटं जम्बूद्वीपांतर्निस्वत्पर्वं संप्रति तद्वैद्य वरमप्रदेशस्वरूपप्रशङ्गापाह । जम्बूद्वीपस्य स्थितिं पूर्ववत् । द्वीपस्य प्रदेशा-
 सवत्समुद्रजमुद्रजद्वाराश्चरमप्रदेशादिति व्याख्येयं । अथ्ययाजम्बूद्वीपमध्ययतिप्रदेशाभास्यवत्समुद्रस्य चरपञ्चसुनायनाया अन्नावात् सवत्समुद्रजमुद्र-
 द्वाः स्पृष्टवतः कर्तारिक्तप्रत्ययः । अन्नावात्प्रपाठात् प्रसम्भूतावगतिः । भगयानाह । पृथङ्निमित्ययधारणा । अथ समुद्रायादिना द्वीपान्तरीया
 समुद्राः समुद्रान्तरीयाद्वीपा स्तेन येयदन्तरीया स्तेतस्वरपशितादिति मुद्राने प्यस्मिन् प्रत्यये यं यत्प्रसविधानं सदुत्तरसूत्रे प्रसमीनाधानामेति ।
 तदाह । तेजम्बूद्वीपचरमप्रदेशं प्रदत्त । किजम्बूद्वीपोद्वीपः उत्तङ्गतिगम्य स्तेन सवत्समुद्रोयादृश्यय पृथुतोयमाश्रयः यद्येनस्पृष्टं सकिञ्चित्तद्वापदेव
 सन्नते किञ्चित् पुगनतथा यथा तर्ज्जन्वाचस्पृष्टीज्येष्टागुलित्वेयैवेति तेन जम्बूद्वीपचरमप्रदेशाः सवत्समुद्रस्पृष्टाः कथं व्यपदेश्याः । अत्रोत्तर । गीतम् ।
 निपातस्यावधारणायास्तात् तेचरमप्रदेशा जम्बूद्वीपश्चद्वीपः जम्बूद्वीपसीमायतिस्थात् नखलु ते सवत्समुद्रो जम्बूद्वीपसीमानमतिक्रम्य सवत्समुद्रो
 मानमप्राप्तत्वात् किन्तु स्यसीमागता एव सवत्समुद्रस्पृष्टा स्तेनतटस्थतया चरपञ्चोभयनात् तर्ज्जन्वा चरपृष्टा ज्येष्टागुलित्व सवत्समुद्रजजने स्यमुत्करी
 त्वा सवत्समुद्रस्यापि चरमप्रदेशा जम्बूद्वीपे स्पृष्टा नखलुद्वीपः किन्तु सवत्समुद्रो जम्बूद्वीपवित्यादि भवितव्य । अन्तरसूत्रे जम्बूद्वीप
 सवत्सुयोः परस्परसव्यपदेश्यता वक्ता समति तयोरेवजीवानां परस्परसत्पण्या धारतापूज्यते इत्याह । जम्बूद्वीपवित्यादि । जम्बूद्वीपे भवन्त ? द्वीपे

जम्बूद्वीपस्य भवन्त द्वीपस्य प्रदेशाः सवत्समुद्र स्पृष्टाः (स्पृष्टवतः कि), इत्यस्पृष्टा, तेभवन्त । जम्बूद्वीपेद्वीपोः (उत)
 मुद्दे गो० ! जम्बूद्वीपे २ जोस्वत्सुलग्रगसमुद्दे एव लवणसमुद्रसंविपएसा जम्बूद्वीपेपुठा ज्ञाणेअसा ॥ जम्बूद्वी

जम्बूद्वीपस्य भवन्त द्वीपस्य प्रदेशाः सवत्समुद्र स्पृष्टाः (स्पृष्टवतः कि), इत्यस्पृष्टा, तेभवन्त । जम्बूद्वीपेद्वीपोः (उत)

इवै जम्बूद्वीपनु स्वरूप सपद्वत्तदे जम्बूद्वीपाना जेभगवन् द्वीपानामां खेहस्या प्रदेशी लवण समुद्रने परस्पादे । भगयत कवे हेगीतन । करस्यो
 वेव तद्वचरमप्रदेशे हेभगवन् ! स्यु जम्बूद्वीपने यिये कि सवत्समुद्रने विपेकरीह हेगीतन । तेचरो प्रदेशे जम्बूद्वीपने विपद कद्व पविमिदये सवत्समु

श्रीवा अथद्वयप्रवक्ष्याय नृत्वा नृत्वा सवचसमुद्गे प्रत्यायोति आगच्छन्ति अथापि आकुपाठात् प्रभावगतिः भगवानाह ? नीतम् । अस्तीतिनिपातोऽत्र
 पक्षः सत्येकत्वा जीवा येऽवद्राय २ सवचसमुद्गे प्रत्यायाति सत्येकत्वायेनप्रत्ययाति जीवानां तथासकलं वशतयागतितिवैचित्र्यप्रजावात् एव सवचस-
 मुद्गसूत्रमपि नायमीयं । समति मामुक्तानां जम्बूद्वीपजप्यवर्तिपरायोनां सप्तदशगावामाह । कडाकोऽयवदस्यादि । सप्तदशवाक्यस्य सतिस्त्वेन दुर्बोपत्वात्
 नृकदेवममोत्तरीत्या त्रिवृकोति सप्तसूत्रं । जम्बूद्वीवेइत्यादि । जम्बूद्वीपो भवन्त । द्वीपो भरतप्रमाह पट्टकलापिकयवद्विविद्यतियोजनापिकपञ्चगतयो-
 जनाति तदेवमात्रा परिमात्रं येषांताति तथा एवविधेः कठैः प्रकलैः इत्येवसुपेच संलग्नितेन कुरुसक्यया क्रियान् प्रकृतः । प्रगवामाह ? नीतम् ।
 नवत्यधिकं लङ्घयत लङ्घयितुम् प्रकृतः ? कोयं । भरतप्रमाहैः कठैर् नवत्यधिकयवसस्याद्धे भिक्षिते जम्बूद्वीपः सपुससप्तपप्रमात्रो भवति सप्तदशितो
 ततः कडाकोऽयवदस्यादि । जम्बूद्वीपो भवन्त । द्वीपो भरतप्रमाह पट्टकलापिकयवद्विविद्यतियोजनापिकपञ्चगतयो-
 पूर्तभिषाणा तथापिखड्गमयितविचारिकियमात्रे भरतप्रमात्राणि तावत्येवकडाकानिभवति । अथयोजनतिद्वारसूत्र । जम्बूद्वीवेवमित्यादि । जम्बूद्वीपो
 भवन्त । द्वीपः क्रियान् योजनमन्त्रितेन समचतुरस्रयोजनप्रमात्रकडाकसवचसक्यया प्रकृतः ? भगवानाह ? नीतम् । सप्तकोटियतानि एवोवपारणे चत

यप मते ! दीवे जीवा उद्गाह २ सा लङ्घनसमुद्गे पञ्चायति गो० । अय्येगद्वया पञ्चायति अय्येगद्वया नो
 पञ्चायति एव लङ्घनसस्य जम्बूद्वीवे २ भेद्यस्त ॥ स्वदा १ जाछण २ वासो ३ पष्टय ४ कुढाय ५ तित्य ६

सवचसमुद्गः नीतम् । जम्बूद्वीपः २ नलकुलवचसमुद्गः (एव सवचसमुद्गस्यापि प्रदेशजम्बूद्वीपरपष्टाप्रक्षितव्याः, जम्बूद्वीपेभवन्त । द्वीपेभ्यो-
 द्गे द्विर्वे नलकुलीय इमलवच समुद्रना पश्चिमप्रदेश) विच्छ भयाव गुचिष्ठ परिच्छ तस्यगच्छिप्रपय इतिवचनात् जम्बूद्वीपना परिधि ३१६२२९ एव्यारे
 जम्बूद्वीपको विच्छ न साव माचन वेहनी कोको ज्ञान २५०० मुकाकीवे देवस्थानं त्वं नो मानदीवे होरापीष सप्त अपरि कोहीव देहने २०००० नो
 ३ मानस्येव रापीष सप्त अपरि कोहीव देहने ४ नो ज्ञान सप्त अपरि कोहीव देह योजन ३६०७७५१० अथिच (जम्बूद्वीपने कररपा कडाका जम्बू

तत्र च स्यात्समुद्भवाः भवतामि नवविंशत्यपि जानीति व्याख्येय प्रस्तावात् अन्यथा कोटिशततोद्धृतोपस्थाने समुत्पन्नानां विस्थानेषु नयदशककूपान् वति नमुष्यत गवितशस्त्रविरोधात् तथा पदपक्ष्याशङ्कतसङ्ख्याणि सप्तान्नोक्त्यय चतुर्नवतिच सङ्ख्याणि शतच त्र्यंशे सङ्गे पक्ष्याशदधिक योजमाना नित्येतावत्प्रमाणा ज्यूहीपस्य गवितपद्वेन्नमित्ययः सूत्रे च याजनसङ्ख्यायाः प्रकृतस्थान् योजनावधिरवसङ्ख्या निदिष्टा अन्यत्र भगवतीयुरपादौ सापेक्षत्वं विवक्षितं तद्यद् यादृशमेव पक्ष्यसंघस्य सङ्ख्यं पक्ष्यसंघस्य सङ्ख्यं १ इति । इयच युक्तैय कर कृतान् विरक्तमपायगुच्छिं अपरिच्छितसङ्ख्यिभय इति वचनात् ज्यूहीपपरिचि द्विलक्षयाशमसङ्ख्यिशतसप्तयिशतियोजनादिको ज्यूहीपस्य वि ज्ञानस्य लक्षकपस्य पादेन चतुर्षांशेन पक्ष्यविशतिसङ्ख्यसंघेय गुचितो ज्यूहीपगवितपदमिति । तथाचि । ज्यूहीपपरिचिस्त्रिंशो लक्षाः पक्ष्याशसङ्ख्या चि द्वेयते सप्तविशत्यधिके योजमानां तयामस्य सप्तय अपष्टाधिशत्यपि कृतं यस्यां त्रयोव्यांगुलानि एकपादगुलं ययादयस्तु श्रीजिनभट्टगणितमश्रय वमपीतज्ञेन विचारमुद्भवत्यादौ नविचक्षिता अतो नतद्विद्वच्चक्षिपते तत्र योजनराशी पक्ष्यविशतिसङ्ख्यैर्गुचिते सप्तकोटिशतानि नवविंशतोऽपः पदपक्ष्याशङ्कतसङ्ख्याणि नवति तथा कोशत्रये पक्ष्यविशतिसङ्ख्यगुचिते जात पक्ष्यसप्ततिसङ्ख्याणि गङ्गासना श्याच योजमानयभाये चतु-

संढीत ७ विजय ८ द्रह ९ सलीलान् १० । पिऊए होइ सगहणी ॥ १ ॥ जयुदीयेण भते ! दीर्घ भरहप्यमाण
मिसेहि खनहि केयईछ खह गणिण प० ? गो० । ॥ १ ॥ जयुदीयेण भते ! दीर्घ केवईअजीअणगणिण

वाञ्छवद्वाप २ लवणसमुद्रं प्र-यायान्ति, गौतम ! अयमेकफलवत्समुद्रं प्रत्यायाति, एव सायवत्स्या-
द्वीपनामा हेमगवम् । जम्बूद्वीपम् विप्रे जीवमरीन् लवण समुद्रम् विप्रे अपजठर हेमौतम केतुशार्ङ्गकीव अपजठर कम्बोज मऊपजमो इम
लवण समुद्रनापिबिबीस जम्बूद्वीपम् विप्रे वायवा ? पङ्कसस्याद्धार याज्जद्धार १ योज्जद्धार २ योज्जद्धार ३ पर्यतसस्याद्धार ४ कुटसस्याद्धार ५ तीर्थसया
६ भेषिसस्या ७ विजयसस्या ८ द्रवसस्या ९ नदीसस्या १० एद्धार जम्बूद्वीपम् विप्रे द्रुह । जम्बूद्वीपनामे हेमगवम् । द्वीप पाथसे छवीस श्रुतं योज्जन एक

निर्माणेन ते लब्धान्यस्यादसहस्राणि पशुग्रदपिक्कानि योजनानां अस्ति य सहस्रादिक्ते पूर्वरात्री प्रचिते जातानि इद सहस्राणि ३ ग्र-
तानि ५० अपिक्कानि काट्यादिक्का सक्यातु सवत्र तत्रैव तथा चनयामष्टाविंश ग्रत पशुविमतिचहस्रे नुस्यते जावा द्वाविंशद्वलका चनुया ३२८०००
अष्टापिच चतुःसहस्रे योजन भवति ततो पात्रनामयनाष्टपिक्कानि सहस्रे प्रागे लब्धानि चत्वारियोजनयतानि अस्मिन् पूर्वरात्री प्रचिते जातानि
८४ सहस्राणि भतपण्याष्टपिच आहुनान्यपि त्रयोदश पशुविमतिचहस्रे नुस्यते जातानि श्रीविंशकापि पन्वयिगतिचहस्रापिक्कानि अष्टांगुलसपि
पशुविमतिचहस्रे रभ्यस्यते जातान्यष्टांगुलानां पन्वविंशतिचहस्राणि तेषामष्टलब्धान्यदुलानां द्वादशसहस्राणि पन्वयतापिक्कानि तेषु पूर्वोक्ते गुलरा-
त्री प्रचितेषु ज्ञानोद्भवात्रि लोचि कटापि सप्तविंशत्सहस्राणि पन्वमृतापिक्कानि एषा चनुरानयनाय पक्षयत्या मामसुते लब्धानि चनुया पन्वत्रि

प०२ गी० । णत्तस्सदसयस्वरगणिण प० ? सत्तेयय कोप्पिसयाणउआ ढप्पन्नसयसहस्साइ ॥ णउणवइ

वसदहसा सयदिग्रह च गणिश्रुपय ॥ २ ॥ जयद्दीवेण नते ! दीवे कद्वासा प० ? गो० ! सप्तवासा प० ?

स०—नरहे १ एरवण २ हेमवण ३ हेरखवण ४ रम्मगवण ५ हरियासे ६ महाविठेहे ७ ॥ ३ ॥ जयह्रीवैण

वि अम्यद्वापविनेतव्यमिति, सुषहानियोजनमवयोषि पञ्चगव्यानि य तीपमोक्षय, विजयद्रुपसितास्य पिबहेन भवसिधयश्चणो न १ ॥ अम्यद्
द्वीपाजदत्त ! द्वीपाभरतप्रमादसात्रैः सुषहैः क्षिपान् सुषहगच्छितेन प्रपुष्टः ? गीतम ! भवतिसुषहयतानि सुषहगच्छितेन प्रपुष्टः ? अम्यद्द्वीपो

नाना भरतहर्ष प्रसाध पङ्कजरीने भोतलो बळ गवितइ यळ सुब्बाइटे । जेगीतस । एकचो नाळ १९० यळ गवितें जवूद्दीपदे भरतप्रसाध १९० यळ संपूर्ण
 साउ योजन बाइ । जवूद्दीपनामाद्वीपने जेप्रगवत । केतला योजन गवितळे जवूद्दीपना सुनजसुरळ योजन २ प्रसाध केतला पडपाइ जेगीतस । पातस
 कोडि प्रगे नेऊ कोडि ९० जल्पन साप ५६ चोराबुं इबार ९४ जगने वीडवे ३९० पड ५३ १५० यतला गवित परे योजनबाइ ५ (गज्जमनेप १

शयुक्तानि पञ्चदशपिकानि शेषं पट्टिरकुसानि अस्य पञ्चराशेर्गव्यं सामयनाय सहस्रद्वयेन प्रागेष्टं लब्धमेक गव्यं चोप चतुषा पञ्चदशशतानि पञ्चदशपिकानि सर्वाण्यत्र ज्ञातमिदं योजनानां सप्तकोटिशतानि नवति कोट्यधिकानि पटपञ्चाशदशतानुशयसिद्धस्त्राचि शतमेक पञ्चाशदधिकं तथा गव्यं तमेकं चतुषोपञ्चदशशतानि पञ्चदशपिकानि अङ्गुलानां पट्टिरिति गत योजनद्वार । अथवर्षाणि । जम्बूद्वीपमित्यादि व्यक्तं । अथपयसद्वार । जम्बूद्वीपमित्यादि । प्रससृष्टव्यम् । वस्त्रयूवे सस्यामीशनाय किञ्चिदुच्यते पट्वपथरा बुद्धिभयदादयः एकोनस्रोमेक एकवित्रकूट एकथ विचित्रकूटः एतौच यमसजातकायिव द्वीगिरी देवकुर्वन्ति नृौ यमकपर्यन्तौ तथैवोत्तरकुर्वन्ति नृौ कांशगणकपयसगत देयकुर्वन्तु कुर्वन्ति इवद्वग

भते । दीत्रे केवद्वश्या वासहरपश्या केवद्वश्या मदरपश्या केवद्वश्या चित्तकूटा केवद्वश्या चित्तकूटा केवद्वश्या केवद्वश्या केवद्वश्या जमगपश्या केवद्वश्या कचगगपश्या केवद्वश्या यस्कारपश्या केवद्वश्या दीहवेस्यह्ना केवद्वश्या यद्वेस्यह्ना प० ? गी० जम्बूद्वीवे २ तत्रासहरपश्या एगेमदरपश्या एगेचित्तकूटे एगेचित्तकूटे एगेचित्तकूटे दीज

द्वीपः भद्रस्त । विधान् योजगगचितेन प्रसप्तः ? गौतम । सप्तैवचकोटिशनानिभयसानि पटपञ्चाशच्छतसहस्राणि, चतुनयतिच सहस्राणिगता द्वाहंय गविसपद १ ॥ अस्य द्वीपे प्रवन्त । द्वीपेकस्तिवर्षाणि प्रसप्तानि ? गौतम । सप्तवर्षाणि प्रसप्तानि ? तथाया भरत ? ऐरायत २ ऐम-

पश्चरसुषुपसयातहरपु १२० विपकरस १५१५ महीष् अगलाह ६० जम्बूद्वीपस्य गवित्रपय १ १३ यद्वयाशाभाटे सुग्रमाहे काष्टु गरी अधिकपयसुवति गवित पद करब) जम्बूद्वीपमासा हे भगवन द्वीपमे विवे केतला वासवेत्रदे हे गौतम सातवासाक्षयते तेकेहा भरतसोत्र ? ऐगवतसोत्र २ वे भयतक्षेत्र ३ हे रवपवतक्षेत्र ४ रम्यकवतक्षेत्र ५ हरिवपक्षेत्र ६ सदाविदेहक्षेत्र ७ ८ ९ ॥ जम्बूद्वीपमासे हे भगवन द्वीपमे विवे केतला यवेषर पर्यतक्षि केतला मेक पर्यतक्षि केतला चित्रकूट पर्वत केतला विचित्रकूट पर्वत केतला यमक पवत केतला कांपनगिरि पवत केतला परकारापयस केतला दीच लावा दे

[illegible]

मगपह्या दाकचणगपह्यसया यीसत्रस्कारपह्या बोधीस दीहवेस्यहु। अक्षारिपहवेअहु। एवामेव पुष्पा।
धरेण जयूदीवे २ दुण्णिअउणुसरा पह्यसयाभत्रसिंघि मस्काय ॥ ४ ॥ अयूहीत्रेण जते ! दीवे केवइस्यो
घासदरकुना केवइस्य। वस्कारकुना केवइस्य। येणुहुकुटा केवइस्य। मवरकुटा पं० ? गो० ! छव्यसं

यतः ३ हेतुसम्मतः ४ इति कार्ये प रम्यककार्ये ६ महावाक्ये ७ न जन्मभूतिं महत्तमम् । द्वापक्षिपत्ता सर्वेष्वपवेताः प्रपत्ताः ? विद्यस्तोभन्दरपवताः ९

द्विपक्षविप्रवृत्ताः, द्विपक्षोविचित्रवृत्ताः, द्विपक्षोपमकपर्वताः, द्विपक्षः क्षान्धनपर्वताः, द्विपक्षोदीपवैताळ्याः, द्विप-

तादृष्ट्यै केतसा युत ब्रताद्वयै चेनीतज । अवृहीपनाम।इवापने विच अवयंयर पवत भुव्वादिमबतादिक एकभठ पवत अवृहीपने समेविचइ एकचित्र
बूट पवत एकविचित्रबूट पर्यंत एव देवबुठ भादित्या देवबुठ पर्यंत एत उतर कुठ नांदित्या विचइ साधनगिरि पवत देवबुठ उतर कुठनप्यबलि दयाइ
इने देवते दया इम विने काचन पर्यंत सोलसरत्नरकारा अने प्यार गजवताकारे बबारा इम २० बबारा पर्यंत बगीच विचये एदेको एकभरते एक
एकभरते इम १४ स दीर्घ सावा वेतावन हेमबत धिरस्यबत रम्यकबत हरिचने एउनेभि एदेको इम प्यारबत भाटसा वेतावन पर्यंत इम कबनिलिने

स्त्रोत्रं नय सर्वसंख्या ५६ यत्तत्कारकूटानि पश्यति । वक्ष्यामि । सरस्वत्यस्कारेषु पीडय १६ प्रत्येकं चतुष्टयजायात् ६४ गजदन्ताक्षतियस्कारेषु ग-
 न्धारागर्भीममस्योः सप्त ९ भास्ववद्विद्युत्प्रमथो गवति उभयनीलने यपोक्तस्य त्रीणि पशुसराणि वेताक्षकूटशतानि तत्र भरतीरायस्यो चित्रा
 यानां च वेताक्षपु चतुस्त्रिंशति प्रत्येकं नवसम्भवोदुक्तस्यस्यामयन वृत्तवेताक्ष्येषु च कूटानाम् , अतएव वेताक्षसूत्रे न दीर्घपदोपादानं विज्ञेयस्य व्य
 च्छेदकत्वात् छात्रं च व्यवच्छेद्यस्याज्ञावादिति मेरी नवतानि च नन्दनमगतानि प्राप्ताश्चि मज्जशालवमगतानि विगृह्णित्कूटानि तेषा भूमिप्रतिष्ठि
 त्वेन स्वतन्त्रकूटत्वादिति चतुर्द्विगुणाभावा पशुपशुहारेत्यत्र चोऽमुक्तसमुच्चये तेन चतुस्त्रिंशदुपपन्नकूटानि तथाप्युच्यते जयूयनगतानि तायत्येयशास्त्रमलो
 यमगतानि मद्रशालवमगतानि च सर्वसंख्या ७४ पञ्चाशद्व्यसंख्याकानि प्राप्ताणि, ननु तन्नि एतन्नायायिवरणसूत्रे यत्तारि सप्तसप्तकूटस्य प्रत्येकरूपे

वासहरकूटा तद्युनंश्च शस्कारकूटा तिस्रिस्तुष्टरात्रेष्टहृकूटस्य नवमदरकूटा एवामेव सप्तवाधरेण,
 जम्बूद्वीवि २ यत्तारिसप्तकूटस्य नवतन्निचिमरकाय ॥ ५ ॥ जम्बूद्वीवेण जतं ! दीये जरहेवासे कइतीत्या

भोवृत्तवेताक्षाः प्रथमाः १ गीतसः । जम्बूद्वीपे २ पद्वयपरपर्वताः, एकः सन्दरपर्वतः, एकविंशकूटः, द्वीयमक्षपर्वती,
 द्वीकाभ्यनकपर्वती, विंशतिः वषस्कारपर्वताः, चतुस्त्रिंशदीपवेताक्षाः, यत्तारोयतवेताक्षा, एयमेयसपूर्वापरं जम्बूद्वीपे द्वीपे द्वेयको-
 नपूद्वीपनामे द्वीपपञ्चविधे विषयः अने त्रगशास्तर पयस २६८ शोच एहयो विधे करे ४ कष्टो दुवार । जम्बूद्वीपनामे येमगयम् । द्वीपपने विधे क्षेत्रज्ञा य
 र्पपरकूट पर्वतना कूट क्षेत्रज्ञा धरकार पर्वतनाकूट क्षेत्रज्ञा वेताक्ष्य पूर्णतना कूट क्षेत्रज्ञा मेरु पर्वतना कूटक्षेत्र । इगीतसः । चतुर्द्विंशत्यत्र शिपरीनां इय्यारे
 इय्यारे, गङ्गाहिमयत रूपीना छाठ ९ नीपपनीलपर्वतना मध २ इमसर्व ५६ वयंपरनां कूटसोससरक्षयपारे ध्यार २ कूट सोमसस गधमाधन ए योगज
 दत्तस सात २ भास्ववत विद्युत्प्रमथ एवे गजदन्तनो नव २ इमसर्वमिलित्ति २६ कूट वपारा पर्वतना एके वेताक्ष्ये नयनयकूट इम चोत्तीस वेताक्ष्ये ३०६ कूट
 वेताक्ष्य पर्वतना मेरुपर्वतगे विधे नव कूट नदगयमना इम सर्वमिलित्ति जम्बूद्वीपने विषय ध्यारये ध्यानं सप्तसप्त कूट शोच ४६७ इमसस्यु सोयेकर

कोजयकुन्मयोः प्रत्येक इय २ कांजनकसङ्गावात् तथा विग्रहविषयस्कारपवताः तत्र गजदस्ताकारागन्धमादनादयप्रस्वारः तथा इतु प्रकारे महाविदेहे प्रत्येक बहुच २ सङ्ग वात् मोडयाचबन्नादयः सरताः द्वयेपि निमित्ता पयोस्तसस्याकाः तथा अनुच्छिद्यहीर्षवेताह्या ह्यात्रि गट्टिचयेयु भरतेरावतयो च प्रत्येकनेकेकप्रापात् बत्वारो वेताह्याः क्षिप्ततादिय बहुये वर्येयु एकेकभावात् एवानेव सपुद्गावरंरति प्राग्यध् जयद्वीपद्वीये एकोनसप्तत्यप्यिडे पवतयते भवत इत्यास्याव मयाऽन्येय तोपरुद्धि । अरकूटानि । तत्र मूय जयद्वीवेबनित्यादि । गजद्वीपेद्वीये कियति वयपरकूटानि इत्यादि प्र-
ममूय व्यक्त सप्तसरने पटपद्मगद्वयंपरकूटानि तथाचि मुलक्षिपवच्छिरिकाः प्रत्येक मेकदेश महाक्षिपवद्विकिसरोः प्रत्येकमटौमिपपनीसवतोः प्र-

सगपद्मया दाक चणगपद्मयसया थीसत्रस्कारपद्मया चोष्ठीस दीह्वंश्चूहा चत्तारिखट्टवेअह्वा एयामेव पुष्पा
घरेण जयद्वीवे २ दुस्मिअउणुसुरा पद्मयसयाभयतिस्मि मस्काय ॥ ४ ॥ जयद्वीव्रेण जते ! दीवे केवद्वश्चा
यासहरकूहा केवद्वश्चा वस्कारकूहा केवद्वश्चा येयुहुकूहा केवद्वश्चा मदरकूहा प० ? गो० । लुप्पयुं

पव १ देरस्सवत ४ हरिवये ५ रम्यववये ६ महाववये ७ ॥ जयद्वीये भवत्त । द्वापक्षिपयता वयपरपत्रंताः प्रचताः ? क्षिपलोमन्दरपवताः

क्षिपलपिचकूटाः, क्षिपलोविचित्रकूटाः, क्षिपलोपमकपर्वताः, क्षिपलः काञ्चनपर्वताः, क्षिपलतोदीपवेताह्याः, क्षिप-

ताह्यट्टाव वेतला इव बताह्यवे डेगीठन । जयद्वीपनामाहुवापते विप जयपर पवत मुलक्षिपवतादिक एकमठ पवत जयद्वीपने समेक्षिप एकविच
कूट पवत एकविचित्रकूट पर्वत एव देवकुठ नादित्या वेयमक पर्वत उतर कुठ नादित्या विनद कांचनगिरि पवत देवकुठ उतर कुठमध्यवसि इयद्व
इने वेकले इय इम विने काचन पर्वत सोलसरकरकारा अने च्यार भवताकारे बबारा इम २० वजारा पर्वत बतीन विजये एकेको एकभरते एक
एकभरते इम ३४ व दोर्य सावां वेताह्य देनवत देरस्सवत रम्यववत हरिवये एवेने एकेको इव च्यारवत वाटला वेताह्य पर्वत इव जवंनिलिने

त्येक नव सर्वसंख्या ५३ वक्षस्कारकूटानि पक्षवति । तद्यथा । सरलवक्षस्कारेषु योवशस १६ प्रायेण चतुष्टयप्रायात् ६४ गजदन्ताकृतियक्षस्कारेषु ग-
न्धादन्तरीमनस्योः सप्त २ नात्ययद्विधुरप्रमयोः नववति वसयनीसने ययोक्तसंख्या त्रीणि पशुतराणि वेताक्षकूटशतानि सप्त भरतीरायतयो विज
यानां च वेताक्षेषु चतुस्त्रिंशति प्रायेण नवसंख्यादुक्तसंख्यामयन युतवेताक्षेषु च कूटाभाय , अतएव वेताक्षसूत्रे न दीचपयोपादान विज्ञेयपक्षस्य व्य
धेदेवत्वात् अत्र च व्यवहृद्यस्याज्ञायादिति मेरी नववति च नवसंख्यामयनानि यास्यान्ति नवसंख्यामयनानि विगृह्यस्तिकूटानि तेषां भूतिप्रतिष्ठित
स्वेन स्वतन्त्रकूटत्वादिति सप्रहृदिगणाया पशुपक्षकृष्येत्यत्र चोऽनुक्तसंख्येयं तेन चतुस्त्रिंशत्पञ्चकूटानि तथाअष्टौ जयूवमगसाणि सायत्येवशास्मसी
धमगसानि भद्राक्षवमगसानि च सर्वसंख्या ७८पञ्च । शरसंख्यामयनानि यास्यान्ति , ननुतर्हि एतद्गणायावियरक्षसूत्रे यत्तारि सप्तसंख्याकूटसंख्या प्रत्येयरूपे

वासहरकूटा त्र्याणंश्च वक्षस्कारकूटा तिस्रिंशत्पञ्चरात्रेथह्रूटसंख्या नवमवरकूटा एवामेव संपुष्ठावरण,
जयूद्दीवि २ चत्वारिसप्तकूटसंख्या भवति तिस्रसंख्याय ॥ ५ ॥ जयूद्दीवेण जते ! दीवे नरहेवासे कइतीत्या

मोवृत्तवेताक्षाः प्रवृत्ताः ? गीतम् । जयूद्दीवे २ पदवर्षपरपर्यन्ताः , एकाः सप्तरपवतः , एकविंशत्कूटः , द्वीयसकपयती,
द्वीकाञ्चनकपयती , विगतिः यक्षस्कारपर्यन्ता , चतुस्त्रिंशत्पञ्चवेताक्षाः , यत्पारोयुतवेताक्षा , एवमेवसपूर्वापरं जयूद्दीवे द्वीवे द्वेयको-

जयूद्दीपमाने जयूदीपनविषे विषयः अने उगवासर पवत २६८ शोच एवयो तिये करे ४ कक्षी द्यार । जयूद्दीपमाने द्वेभगयन् । जयूदीपमाने विषे केतला य
पपरकूट पयतना कूट केतला वरकार पयतनाकूट केतला वेताक्ष पर्यन्तना कूट केतला मंद पयतना कूटके । जेगीतम् । चतुस्त्रिंशत्पञ्च शिपरीनां प्रग्यारे
एवारे , सप्तविंशत्पञ्च रूपीना छाठ २ नीपपनीलयतना नव २ वससय ५३ वर्षपरना कूटसीससरलवपारे ध्यार २ कूट सामनस गद्यमादन य येगज
रंतव सात २ सामनवत विद्युप्रम एये गजकतनी नव २ वससय ५३ वर्षपरना कूट केतला पर्यन्तना एवे वेताक्षे नवनवकूट प्रग चोसीस वेताक्षे ३०६ कूट
वेताक्ष पयतना नेरुपयवगे विषे नव कूट नवनयतना वस सर्वगिणीने जयूद्दीपने विषय ध्यारये अतएव वतसंति कूट शोच ४६३ वसकष्टु तीयेकर

सस्याविरोधः सध्यते एतेर्नामिर्यनाचारकत्वेन स्वतन्त्रनिरित्वाककूटेषु गणना आयसेवाशय भूपजकूटसक्यासाप्रपचक्रफरसेन सूत्रकृता स्वयमेवदत्तादि-
प्यते, यच्च प्राक्कृपमकूटाधिकारे कश्चिपभते जम्बूद्वीपेदीवे सप्तनक्षत्रेण पञ्चएकसंते इतिवृत्त तद्विभोपयमात्रतापर व्याख्येयमिति सुवेसम्यक् । अप
तीयोनि । जम्बूद्वीवे २ इत्यादि । प्रसूत्रे तीर्थाभिषक्रिकां श्रव्यदेवसीमासुरसाधनाचै महाप्रसावतस्वस्थानानि सप्तसूत्रे प्ररते त्रीणि तीर्थानि प्र-
ज्ञप्तानि । तद्यथा । मानचं पूर्वस्यां गङ्गासप्तमेसप्तमुद्रका वरदाभद्रविष्णुर्सा प्रमास पश्चिमायां विषयसंगमे समुद्रस्य उयसैरावतसूत्रमपि भावनीय । नव

प० ? गो० । सप्तसित्या प० ? त० मागहे १ धरदामे २ पञ्चासे ३ जम्बूद्वीयेण ज्ञते । दीवे एरयए यासे
कहत्तित्या प० ? गो० । तर्हत्तित्या प० ? त०—मागहे १ धरदामे २ पञ्चासे ३ जम्बूद्वीयेण ज्ञते । दीवे
महाविदेहेयासे एगमेगे षष्ठवद्विजपु कहत्तीत्या प० ? गो० । तर्हत्तित्या प० ? मागहे १ धरदामे २ पञ्चासे ३
एवामेव सप्तुष्टाधरेण, जम्बूद्वीवे २ एगेविउसरे तित्यसए जव तिसिमरकाय ॥ ६ ॥ जम्बूद्वीवेण मते ! दीवे

नवसत्यपिर्षपर्वतज्ञते भवतइत्याख्याय, जम्बूद्वीवे द्वीये क्षिपन्तिवर्षरबूटानि, क्षिपन्तिवर्षास्वारबूटानि, क्षिपन्ति वेताक्यबूटानि, क्षिपन्ति
मन्दरबूटानि, मञ्जसानि ? गीतम् । बट्पञ्चाशद्वर्षरबूटानि, भगवद्विजवर्षास्वारबूटानि, श्रीवि बहुतरावि वेताक्यबूटशयानि, मन्मथरू-

द्वार १ जम्बूद्वीपने विने भगवज्जम्बूद्वीये भरतवेवर्षं केतसा तीर्थेदे हे गीतम् । विषय तीर्थेदे जसावतररत्नानन्दे । तेकेहा भागय तीर्थं पूवदिमि गगानुद्र
सगमत्थानम् १ धरदामतीर्थं दक्षिणदिशिमध्ये २ प्रमासतीर्थं पश्चिमदिशि विपुत्रमुद्र सगत्थाने जम्बूद्वीपने विने हे जगन्म परवत बर्दे केतसा तीर्थेदे,
हे गीतम् । तीरयतीर्थेदे । तेकेहा भागयवरदाय प्रमास ३ । जम्बूद्वीपने विने महाविदेहेवेवर्षं युजकीचक्रमिति मी विजयने विषय केतसातीर्थेदे हे गीतम्
विषयतीर्थेदे मानय १ धरदाम २ प्रमास ३ एवम् इ एवम् इमसुर्वेतितीने जम्बूद्वीपमानादीपने विने एवमो जे तीर्थेदे, इमसुर्वे, तीर्थेकरजिनदेवे इवमारदे

रं नद्यीचात्ररक्तारक्तवत्यौ तयोः समुद्रसुगने सागचमसाद्ये वरदासाक्ष्येन तत्रत्यायेवया तनैव विजयसूत्रेचायविगीय विजयसरकगगादि ४ महाप्रदीना यथाहे श्रीताशीतोदयोः सुगने सागचमसाक्षाणि सावनीयानि नवरदासास्यानि, तेषां मध्यगतानि साख्यानि एवमेवपूर्वापरसीतनेन एक द्युतर तीपगत भयतीत्याख्यासमिति । अथमेवयः । जमुद्रीयेवत्यादि । प्रसूत्रव्याप्त । वरसूत्रे गौतम । जमुद्रीयेद्वीपे अष्टपट्टिद्यापरमेवयः विद्या-परावासमता वेताख्याना पूर्वापरोदव्यादिवरिष्ठिका आपतमेवला भवति चतुलि शत्यपि येसाक्ष्येषु दक्षिणत उत्तरतय एकैकत्रे विभावात् सयेवाष्ट-

के वद्व्याच विज्ञाहरसेदीन के वद्व्याच २ अष्टसठीविज्ञाहरसेदीन
अष्टसठिस्थानिनगसेदीन ५० ? एवामेव सपुष्टायरेण ॥ जमुद्रीवे २ छत्तीसे सेदीसए भव तित्तिमरकाय ॥ ७ ॥
जमुद्रीयेण मते दीवे के वद्व्या चक्षुत्रदि विजयानु के वद्व्या तिमिसगुडानु के वद्व्यानु

टानि प्रक्षप्तानि ? एवमेवसपूर्वापर, जमुद्रीपे द्वीपेवस्वारिसहाष्टुटगतानि भयतीत्याख्यातं, जमुद्रीपे २ म० । मारतेवपैकतितीर्षानि प्रक्षप्तानि ? गौतम । श्रीबितीर्षानि प्रक्षप्तानि ? तद्यथा-सागय १ वरदास २ प्रभास ३, जमुद्रीपे म० । द्वीपेपेरवतेवपैकतितीर्षानिप्रवद्यथा-सागय १ वरदास २ प्रभास ३ जमुद्रीपे २ म० । महाविदेवेवपै एकैकस्मिन् चक्षुत्रदिविजये कतितीर्षानि प्रक्षप्तानि ? गौतम । श्रीबितीर्षानि प्रक्षप्तानि ? तद्यथा सागय १ वरदास २ प्रभास ३ एवमेव सपूर्वापर, जमुद्रीपे २ एकद्व्यतर तीपगत भयतीत्याख्यात, जमुद्रीपे २ म० ।

(महाजल उत्तरवानास्थानक तेतीपकहीच निहा मरतएवतना तीर्ष जगती समीपे छत्ते महाविदेवनातीर्ष सीतासीतोदासहाप्रदीने समीपे आशया) जमुद्रीपमासा हेमगवम् ! दुधीपने विदे केतली विद्यापरनि अत्रि विद्यापरनय विमयानास्यामकडे केतसी आभियोग्य देयतामे रङ्गवानी अत्रिखड । हेगौतम ! जमुद्रीपमासे दुधीपने विपद अरसठिविद्यापरनी अत्रिदे ६-आप्रिउगदेवतानी अत्रिखड इममयविशीमे जमुद्रीपमासा दुधीपने विदे

सक्याविरोधः उच्यते एतेर्नागिर्गभापारकत्वेन स्रुतत्रगिरित्वाकबूटेषु गणना स्यायेयाद्यय ध्वपन्नकूटसक्यासमप्रपयङ्कारणेन सूत्रकृता स्यायेयदशायि-
प्यते यस्य प्राङ्मध्यपनकूटाचिकारे कश्चिदभते जम्बूद्वीवेदीर्घे सप्तमभूदेक्षाम पञ्चएपक्षे इति सूत्रं तद्विस्तीर्णमात्रतापर व्याख्येयमिति सर्वमस्यङ् । अथ
तीर्थाणि । जम्बूद्वीर्वे २ इत्यादि । प्रसप्तपूत्रे तीर्थाणि च किंवां सप्तकैश्चमीमासुरसायनाभै नद्याजलावतरकस्यानामि सप्तस्त्रे भरते श्रीणि तीर्थाणि प्र-
सप्तानि । तद्यथा । मागपं पूर्वस्यां गङ्गापञ्चनेचमुद्रया वरदापदक्षिणस्यां प्रभास पश्चिमायां सिन्धुसगरे समुद्रस्य उवमैरावतमूत्रमपि भासनीय । नव

प० ? गो० । तर्ह्यतित्या प० ? त० मागहे १ वरदामे २ पञ्चासे ३ जम्बूद्वीयेण ज्ञते ! दीर्घे एरवए यासे
कद्वतित्या प० ? गो० । तर्ह्यतित्या प० ? त० मागहे १ वरदामे २ पञ्चासे ३ जम्बूद्वीयेण ज्ञते ! दीर्घे
महायिदेहेयासे एगमेगे वक्ष्यवद्विजए कहतीत्या प० ? गो० । तर्ह्यतित्या प० ? मागहे १ वरदामे २ पञ्चासे ३
एवामेव समुद्रावरेणं, जम्बूद्वीर्वे २ एगेयिउष्टरे तित्यसए नव तिस्रिमस्काय ॥ ६ ॥ जम्बूद्वीयेण मते । दीर्घे

नवसत्यधिकेपर्वतयते भवतइत्याख्यात, जम्बूद्वीये द्वीपे क्षिपन्तिवर्षपरकूटानि, क्षिपन्तिवर्षकारकूटानि, क्षिपन्तिवैशाख्यकूटानि, क्षिपन्ति
मन्दरकूटानि, प्रसप्तानि ? गीतान । मन्दपञ्चासहर्षपरकूटानि, वक्ष्यवद्विजपरकूटानि, श्रीणि समुद्रादि वैशाख्यकूटगतामि, भवतमन्दर-
द्वार ५ जम्बूद्वीपने विन्ने भवतजम्बूद्वीपे भरतदेवद्वारं केतला तीर्थं के हे नीतन । विषय तीर्थं के असावतरकस्यानद्वी । तेकेहा मागप तीर्थं पूर्वदिशि गगावमुद्र

धममस्यानद्वी १ वरदामतीर्थं इक्षिद्विदिशि मध्ये २ प्रभासतीर्थं पश्चिमदिशि विष्णुसमुद्र सगत्याने जम्बूद्वीपने विन्ने हेजगवन् एरवत वर्षं केतला तीर्थं के,
हेगीतन ! तीर्थपतीर्थं के । तेकेहा नामधवरदाय प्रभास ३ । जम्बूद्वीपने विन्ने महाविदेहेवरेव वक्ष्यवद्विजवति नी विजयने विषय केतलातीर्थं हेगीतन
विषयतीर्थं के मागप १ वरदाम २ प्रभास ३ एवम वक्ष्यवद्विजतीर्थं जम्बूद्वीपमाजादीपने विन्ने एवमो के तीर्थमुद्र, प्रभासमु, तीर्थं के विषयदेवे इकारधे

रं नदीपारवत्कारकतयस्यै तयोः समुद्रसगमे सागप्रमासौ वरदानाभ्याम् तत्रत्यापेक्षया तत्रैव विष्णुसूत्रेचायविशेष्य विजयसरकगगादि ४ महाजदीना यथाह गीतागीतोदयोः सगमे सागप्रमासाभ्यामि तवदानाभ्यामि तयोः सध्यगतामि भाव्यामि एवमेवपूर्वार्परमीलनेन एक द्युत्तर तीपशत भवतीत्याख्यातमिति । अथमेवयः । जम्बूद्वीवेइत्यादि । प्रसूतसूत्रे गीतम् । जम्बूद्वीपेद्वीपे अष्टयष्टियद्यापरश्रेणयः विद्या-धरावासमृता वेताख्याना पूर्वार्परोद्व्यादिपरिमिता आयतनेबला भवति अनुलि श्रत्यपि वेताक्येषु दक्षिणत उत्तरतय एकैकमेवमाख्यात् सर्वेषाष्ट-

के वद्व्यात् विज्ञाहरसंदीप्त के वद्व्यात् अभितुंगसदीप्त प० ? गा० । जम्बूद्वीपे २ स्थठसंठीविज्ञाहरसंदीप्त स्थठसंठिस्थानितुंगसदीप्त प० २ एवामेव सपुष्पाधरेण ॥ जम्बूद्वीपे २ छत्तीसे संदीप्तस ए मय तित्तिमस्काय ॥ ७ ॥ जम्बूद्वीपे २ दीप्ते के वद्व्या चक्षुत्रहिजयात् के वद्व्या रायहाणीत् के वद्व्या तिमिसगुहात् के वद्व्यात्

एति प्रश्नानि ? एवमेवसपूर्वोपर, जम्बूद्वीपे द्वीपेष्वारिसप्तष्टयतानि भवन्तीत्याख्यात, जम्बूद्वीपे २ भ० । भारतेवर्षेकतितीर्थानि प्रश्नानि ? गीतम् । श्रीवितीर्थानि प्रश्नानि ? तद्याया-सागम् १ वरदान २ प्रभास ३, जम्बूद्वीपे २० । द्वीपेष्वेवतेवर्षे कतितीर्थानिप्र० तद्याया-सागम् १ वरदान २ प्रभास ३ जम्बूद्वीपे २ भ० । महाविदेहेवर्षे एकेकस्मिन् चक्रवर्तिविक्रये कतितीर्थानि प्रश्नानि ? गीतम् । श्रीवितीर्थानि प्रश्नानि ? तद्याया सागम् १ वरदान २ प्रभास ३ एवमेव सपूर्वोपर, जम्बूद्वीपे २ एकद्युत्तर तीपशत भवतीत्याख्यात, जम्बूद्वीपे २ भ० ।

(महाबल उत्तरवार्जस्यासक तेतीपकदीप विज्ञा भरतपुरवतना तीर्थ जगतौ समीपे अने महाविदेहनातीर्थ सीतासीतोदामहामदीने समीपे जाण्या) जम्बूद्वीपमासा हेमवम् । द्रुवीपमे विदे केतली विद्यापरनि श्रेणि विद्यापरनष्ट वैमवानास्यासकडि केतली आभिपोग्य देवताने रक्षानी श्रेणिछत्र । द्वेयौतम् । जम्बूद्वीपमासे द्रुवीपने विपद् आरवठि विद्यापरनी मेचिरे ६८ आनिमुंगदेवताभी श्रेणिछत्र इममेवमिशीने जम्बूद्वीपमासा द्रुवीपने विदे

[illegible]

प०१ गो०। तत्तत्तित्या प०१ त० मागहे १ धरदामे २ पचासे ३ जयद्वीयेण जते ! दीवे एरयए आसे
कहत्तित्या प०१ गो०। तत्तत्तित्या प०१ त०—मागहे १ धरदामे २ पचासे ३ जयद्वीयेण जते ! दीये
महाविदेहेयासे एगमेगे बह्वृषद्विजए कहत्तित्या प०१ गो०। तत्तत्तित्या प०१ मागहे १ धरदामे २ पचासे ३
एयामेव सपुष्पावरेण, जयद्वीवे २ एगेयिउसरे तित्यसए जव तित्तिमस्काय ॥ ६ ॥ जयद्वीयेण जते ! दीये

नवसत्यविशेषवतश्चै मभवत्स्यात्साध, अम्भूरीचै द्वीचै विपक्षिवर्षपरकूटानि, क्षियन्तिवेताक्ष्यकूटानि, क्षियन्ति
नम्भूकूटानि, मच्छानि ? मौतन ! यदपन्नायद्वर्षपरकूटानि, यवनवतिवर्षपरकूटानि, भीयि यदुत्तरादि वेताक्ष्यकूटगवानि, भवन्नन्दरु

द्वार १ चंडूदोपने बिबे मनवगुदीये मरतवेभव ओतला तीपंवे हेगीतम। बिबय तीपंवे अलावतरारस्थानदै। तेकेहा भागप तीपं पुबदिशि गगाचमुद्र पगमल्यामह १ बरदासतीयं दक्षिणदिशिअप्ये २ प्रभासतीचं पश्चिमदिशि विष्णुचमुद्र सनस्थाने अजुदोपने विवे हेअगबन् पुरवत भवै ओतला तीपंवे हेगीतम। तीरयतीपंवे। तेकेहा भागपबरदास प्रभास ३। अजुदोपने बिबे नद्याबिरेहसेभव एककीचऊवति नी विजयमें बिबद ओतलातीपदै हेगीतम बिबयतीपदै भागप १ बरदास २ प्रभास ३ एवमह अमरचर्चलिनीने अजुदोपनानादोपमें बिबे एकयो जे तीपंजुह, अमरचरु तीपंवरजिनदेहे इबारदे

गुहाः वतुस्त्रि शब्दमासकादेवाः वतुस्त्रि शब्दमासकादेवाः पर्वताः प्रचस्ताः ? प्रतिवेद्य सम्प्रत्ययकवर्ति नोदिगि-
 त्तसूचकनामन्याघातमेवेकचक्रादात् यथाचक्रविक्रयद्वारेप्रकाशेराजपान्यादिमसोत्तरसूत्रे तद्विषयगतसत्त्वेनेति । अथप्रश्नाः । जयुद्दीपे २ प्रत्यादि । प्रस-
 न्प्रव्यक्त वतुस्त्रि पौलस्त्यसङ्गत्वात् पद्वर्षपरवां गीतागीतोदय प्रत्येक पक्षो अथसंज्ञाः । जयुद्दीपेइत्यादि । जयुद्दीपेद्वीपे कियत्यास-
 न्प्रव्यक्तवर्षपरदेशस्य सप्तपदेशस्यः प्रत्येकपक्षो अथसंज्ञाः । जयुद्दीपेइत्यादि । जयुद्दीपेद्वीपे कियत्यास-
 न्प्रव्यक्तवर्षपरदेशस्य सप्तपदेशस्यः प्रत्येकपक्षो अथसंज्ञाः । जयुद्दीपेइत्यादि । जयुद्दीपेद्वीपे कियत्यास-
 न्प्रव्यक्तवर्षपरदेशस्य सप्तपदेशस्यः प्रत्येकपक्षो अथसंज्ञाः । जयुद्दीपेइत्यादि । जयुद्दीपेद्वीपे कियत्यास-

अतः दीप केवईश्या महद्द्वय प० ? गो० सोलसमहद्द्वय प० ? गो० १ ॥ जयुद्दीपेण मते । दीपे केवइच्छानु
 महाणइत वासहरपसुहात केवइच्छानु महाणइत कुदप्यवहात प० ? गो० जयुद्दीपे २ चउदसमहाणइत
 वासहरपसुहात वायसरिमहाणइत कुदप्यवहात एवमेव सपुष्पाखरेण जयुद्दीपे २ णउदमहाणइत भवति

मासकादेवाः, वतुस्त्रि शब्दमासकादेवाः, वतुस्त्रि शब्दमासकादेवाः पर्वताः प्रचस्ताः ? जयुद्दीपे द्वीपे कियत्योमहाणः प्रचस्ताः ? गीतसः । योह
 शसङ्गाद्रहाः प्रचस्ताः ? जयुद्दीपे २ कियत्योमहाणः यपपरप्रवहाः, प्रचस्ताः ? गीतसः । जयुद्दीपे २ वतुदेगन
 रागथा वपपरप्रवहाः, पद्वसतिमहाणयो कुदप्रवहाः, एवमेवसपूर्वापर जयुद्दीपे द्वीपे मवतिमहाणयो मवलीत्याख्यातम् २ जयुद्दीपेद्वीपे

महाणो देवता नोतीच अथज कुट ३४ पर्यन्त द्वयार ८ ॥ जयुद्दीपनामा भेगयम् । वृथापने विपे केतला माटाद्रुष्टय रेगीत । १९ द्रुष्ट य वपपर
 पर्वतइ एकेको पाचदेवकदमाहे पांच छनरकूरने वस १६ द्रुष्टद्वयार ८ ॥ जयुद्दीपनामा भेगयन् वृथीपने पियव केतली माटीमदी यर्वपर पयसमा द्र
 वयको नीकलीने यहथइ अने केतली गोटीमदी यपपर पयस समीपे कुदपकी मोकलीने पदेडे, रेगीतसः । जयुद्दीपनामा वृथीपने विपे एकेकदे

अष्टि राजिवाग्यमेव एवमेव पूर्वोपरभोक्तृनेन अंबुदीपेद्वीपे यदत्रि श्रंपदत्रि श्रवपिक भे शिशगतभवतीत्याख्यात । अथविजयाः । अंबुदीपेति । प्र-
मसूत्रव्याप्त । उत्तरपूर्वे जम्बूद्वीपेद्वीपे अनुस्त्रि श्रवपिकवर्तिविजया सा अष्टाविशमस्रविदेवविजया द्वे अष्टाविशमस्र द्वे अष्टाविशमस्र द्वे अष्टाविशमस्र द्वे अष्टाविशमस्र
ऊरुपस्य अष्टवर्तिविजयागद्वाध्यस्य सत्यात एव अनुस्त्रि श्रवपिकवर्तिविजयाः प्रतिदिताः अष्टमेकैकसमयात् एव अनुस्त्रि श्रवपिकवर्तिविजयाः

स्वरुपस्यायगुहात् केवहया कयमालगादेवा केवहृष्टा णहमालगादेवा केवहृष्टा असन्नकूटा प० ? गो० !
जम्बूद्वीपे २ चोत्तीस चक्रयद्विजया चोत्तीसरायहानीष्ट चोत्तीससन्तिसिगुहात् चोत्तीस स्वरुपस्यायगुहात्
चोत्तीस कयमालगादेवा चोत्तीस णहमालगादेवा चोत्तीस असन्नकूटापहया प० ? ॥ ८ ॥ जम्बूद्वीपेण

विपत्योविद्यापरब्रह्मपः, विपत्योविद्याभिपीनिकभेऽपः प्रजसाः? गीतम । अम्बूद्वीपे २ अष्टपष्टिविद्यापरभेऽपः, अष्टपष्टिविद्याभिपीनिकभेऽपः,
प्रजसाः? एवमेवसपूर्वापरं, अम्बूद्वीपे २ अष्टपष्टिवर्ते विवतभवतीत्याख्यात, अम्बूद्वीपे २ म० । विपत्यः अष्टवर्तिविजयाः, विपत्योराजधान्यः,
विपत्योविजयागुहा, विपत्यः अष्टमपावगुहा, विपत्यः अष्टमालगादेवा, विपत्योभूतमालगादेवा, विपत्योभूतमालगादेवा, विपत्योभूतमालगादेवा, विपत्योभूतमालगादेवा,
तन । अम्बूद्वीपे २ अनुस्त्रि श्रवपिकवर्तिविजयाः, अनुस्त्रि श्रवपिकवर्तिविजयाः, अनुस्त्रि श्रवपिकवर्तिविजयाः, अनुस्त्रि श्रवपिकवर्तिविजयाः, अनुस्त्रि श्रवपिकवर्तिविजयाः

एकता चोत्तीस अष्टिगुहा १३६ एवमेवै करु द्वार ३ अष्ट अंबुदीपनामा भेनवनम् बुवीपने विपे केतसा अष्टवर्तिने जीतवायोग्येष्टे अष्टवर्तिविज
यद्वै अष्टसा राजधानाद्वै केतली विजया केतली अष्टमपाव गुहाद्वै केतसा कत्यमालगाने दवताद्वै तिभिन्नागुफाणा अष्टिगुहायक केतसा मृत्युनाला
नाने देवताद्वै यद्वैमपाव गुफाणा अष्टिगुहायक केतसा अष्टमकूटनाने पर्वतद्वै वेगीतम । अंबुदीपने विषद चोत्तीस अष्टवर्तिना विषयद्वै अष्टीस नाद्वै
विद्वै एकमत एकरवत इम ३३ चोत्तीस ३३ राजधानी चावीच तिन्नीसगुफा ३३ चोत्तीस अष्टमपावगुफा ३३ चोत्तीस अष्टमालीदेवता ३३ चोत्तीस

वते सुवस्त्रकूलापूर्व लवच छप्पकूलापचिम एवंनेव पूर्वोपरसीक्षनेन जवूहीपे देसयतदैरस्यवतयोः क्षेत्रयो द्वौदशसहस्राक्षर नदीग्रससदृश जवतोत्ये वमाक्यात अत्र शससहस्रजवचाइचर्यादपसख्याया सहैकाणि प्रतीयते एवमया यष्टपञ्चाशत्सहस्राण्य पतुर्गुणेन सद्योगाच्छयाचः स्यात् दृश्यतेच ग्रामाइचर्यादर्चप्रतिपत्ति यपारातलक्ष्मकावित्यत्रामश्वेन वाशरयिः लक्ष्मणवृषाइचयात् प्रतीयते नतुरेणुकासुसहति सधः जवुहीधेशत्यादि । सुशोधं । हृयोयपयोः सहात्मी हेत प्राग्बदेय इतीति इरिचजिलापूर्वांशधगा इरिवर्गे इरिकासा भापराशयगा रम्यके मरकाता पूयास्ययगा भारी

सलिलासहस्सा जव्रतितिमरकाय ॥ जवूदीयेन जत । दीवे हेमत्रयहरेण्यवपुवाससु कडंमहाणइत्त प० ? गो० । चत्सारिमहाणइत्त प० ? त० रोहिण्या रोहिष्यसा सुवस्त्रकूला छप्पकूला तत्यण एगमेगा महाणइं अ ठावीसाए २ सलिलासहस्सहिं समग्गा पुरतियमपच्चित्तियेमेण लघणसमुद्दु समप्पेइं, एवामेव सपुष्पात्रेण ॥

पट्पञ्चाशत्सलिलासहैकाणि मज्जन्तीत्याख्यात । जम्बूद्वीपेद्वीपे देसयतदैरस्ययतयावयोः कियत्योमहाजय मज्जसाः ? गीतम । जसखीनहा मय मज्जसा ? तदथा रोहिता १ रोहितसा २ सुवस्त्रकूला ३ रौप्यकूला ४, तत्रैकैकामहानदी अष्टाविंशतिभिः सलिलासहस्रै समयाप्यपयि चार महानदी । तेकहा गगा १ सिपू २ रत्ता ३ रत्तवती ४ तिर्षा एधनदी एकेकी मोटीनदी चसु १४ हजार नदीए चहित परीपरीपकी १४०० पूय पयिम दिजे लवच समुद्रसाइ जाइं । इमच्चार नदीनो परिवार मिसीने जवूद्वीपनामा व्वीपमइ चिये जत एरयत क्षेत्रनें यिये छ एवम हजार नदीइइ ५६०० इमकपुं तीय करइ ॥ जवूद्वीपनामा देनयत्तु । द्वीपनें चिये इमयत ऐरस्ययत चिये केतली मोटीनदीये । देगीतम । चार ४ मोटीनदीये । तेकेहा रोहिता १ रोहितासा २ सुवस्त्रकूला ३ छप्पकूला ४ तिर्षा एधनादिनी एकेकी मोटीनदी अठ्ठावीस २ हजार २००० गदी चहित यकी पूवे पयिम दिशइ लवच समुद्रसाइ जाइये । इम एधनदीने परिवार मिसीने जवूद्वीपनामा व्वीपनें देनयत ऐरस्ययत क्षेत्रनें यिये

नगगाक्षयः प्रतिष्ठः द्विष्टिमात्रात् बुद्धप्रजवाः यद्वसन्तिमहाप्रजवाः तच्च श्रीवापा शरीर्येषुसुबिज्येषु शीतोदायायाम्येषुसुविज्येषु यदैकयष्ट्या-
 वेन पोडग रत्तारत्तवत्यस एव चतुःपट्टि हादशच प्रागुक्ता अतर्नद्याः स्वर्नीकते बट्ससतिरिति कुरुप्रमवाभासु गीताशीतोदापरिवारिवारमूलस्वेना
 उचममादयि महानदीत्वं स्वस्वविजयनतचतुर्दशसहस्रगदीपरिवारसमुपेतस्वेन भाष्य । एवमेव पूर्वोपरच चतुदशपटमसतिप्रमस्यामोभनेन
 जम्बूदीपे नवतिनद्याद्यो प्रवल्लीत्याख्यातमिति । अपैतासां चतुदशमहानदीनां नदीपरिवारसक्या समुद्रप्रवशदिय चान्न । जम्बूदीपेष्टपादिष्यन्
 नवरं यद्गतेरावतयो युगपदपश्यन् ततस्मान्नोक्तत्वात् भरते गतापूर्वशेषसमुद्र विषुःपदिमक्षयसमुद्र प्रविशति ऐरावतेषरत्तापूर्वसमुद्र रक्तव-
 यपरवमुद्रश्च तथा जम्बूदीपेति निगद्विज्ञानवरं देववतदेरस्यवतयोः समामयुगिमेवत्वेनसरोभिः देववतेरोहितापूर्वमक्षराद्विताशापदिम देरस्य-

स्तिमखायं ॥ जम्बूदीपेण मते । दीपे नरहेरवसुखासेसु कहमहाणईष्टं प० ? गो० । चक्षारिमहाणईष्टं प० ?
 गो० । गगा १ सिंधू २ रक्षा ३ रसवई ४ तस्यण एगमेगामहाणईं चउद्वसहि २ सलिलासहस्रेहि समगा
 पूरत्यिमपञ्चत्यमेणं लवणसमुद्र समप्यई एवामेव सपुष्पाधरेण जम्बूदीपे २ नरहेरवसुखासेसु लप्पण

नरहेरावतपोवर्षयोः क्षिपत्योमहाप्रजवाः प्रज्जताः ? गौतम । नतकोमहाप्रजवाः प्रज्जताः ? तद्यथा गङ्गा १ सिन्धुः २ रक्षा ३ रक्तवती ४ तत्र एकेका
 महानदी चतुर्दशभिः सलिलासहस्रैः समपापूर्वपक्षिगपोलवणसमुद्र समुपपत्तिः, एवमेवमपूर्वोपरेश्च, जम्बूद्वीपेद्वीपे नरहेरावतयोपयोः

अने जिने जस इमसातवेष्टे चणं चउद्वसोटी नदी नरैपर पर्वतना इष्टवकी नीकलोने बहल्लइ एकेके बिजय जेई इमबतीस बिजये ६४ अने वारें ज
 म्यनदीइअ अ नदीइअ नोटीनदीमिबननीसवतने नूतें बूडपकीनीकलीने बहइ इमसबजइअ अने ख्योत्तर एकही मक्कीने जम्बूदीपनाजम्बूदीपने
 बिपइ नेअ नोटी नदीहीइ इमबज्जु सीबैकरइ । जम्बूद्वीपनागा देमबज्जु ! इवीपने जिने नरवैरवउकेचने बिने जेउकी नीमीनदीछे । देवीसम ।

या हरिर्बोतायाय पटपट्याय २ सङ्ख्यायि सर्वमीलनेयभोक्तव्यम् । अयमेकतस्तत्पर्यतिमीमांसकस्या प्रश्रयितुमाह । जमुद्वीयेद्वत्यादि । व्यक्तं नयरे ।
उत्तरपूत्रेभदसस्या इतिवसूत्रवद्भाषाया यथाबोताया यथाविद्योपः स्वयवोप्यः । ननु मेकतोद्विबोतातदीसस्यामीलने सुपरिवारे उत्तरद-
विषमधरे श्रीतात्रातोदे क्व नमीक्षिते उच्यते । प्रश्रयुग्रहि मेकतो द्वाविबोतातदीगुभायवतिपूर्वोपरसमुद्रमयेगुपविग्रिष्टायविपयक सेन मेकतः गु-
दूर्वोपरसमुद्रमयेग्रिन्यो रनयो निर्वचनसूत्रे उक्ततांवा । यथा प्रश्रनिर्वचनदासस्य ग्रिष्टव्यवहारात् । अथ पूर्वोन्निमुत्तः विपत्यो लयबोव प्रथि
गमीत्याह । जमुद्वीयेद्वत्यादि । जमुद्वीयेद्वीये कियत्यो नद्यः पूर्वोन्निमुत्ता लयबाव प्रविशति कियत्यः पूर्वसमुद्रमयेग्रिन्य इत्ययः । इदं प्रश्र
सूत्र केवलगतदीनां पूर्वदिगामित्वरूपप्रदुष्यविपयक सेन पूर्वस्मात् प्रश्रसूत्राद्विभिद्यते उत्तरसूत्रे सप्तमदीक्षमाचि अष्टाद्विगतिव सङ्ख्यायि यावत्

मेण लयणसमुद्र समप्येह, एवामेव सपुष्टायरेण ॥ जमुद्वीये २ हरिवासरमगवासेसु दोचऊत्रीसा सलिला
सयसहस्वा जयतिहिमस्काय ॥ जमुद्वीयेण भते । दीये महाविदेहेवासे कङ्कमहागङ्गेनु प० ? गो ! दोमहागङ्गेत
प० ? त० सीच्याय सीतञ्चाय तस्यण एगमेगमहागङ्गे पंचाहि २ सलिलासयसहस्सेहि यन्नीसाएच्य सलिला

बान्तः ३ नारायणात्मा ४, तथैवेकाग्रनदी पटपट्याश्रिः सलिलासङ्घैः सप्तमापूर्वपदिमयास्तवणसमुद्र समुपसर्पति, एवमेवसपूर्वोपरेश, ज-
मुद्वीये २ हरिवपरम्यकवययोः द्येवतुविशति सलिलाशतसङ्घैः भवतइत्याख्यात, जमुद्वीयेद्वीये सङ्घाविदेहेवै कियत्योमहागद्य प्र-

वापीय हजार मरेद्विह २२४०० इतकम् । सीये करह । जमुद्वीयमागः ईजगयम् । द्वीपने यिवै सङ्घाविदेह क्षेत्रम यिवै जेतली गोटीमदीटी । वे गीत
स । वमोनीन ३ । तेकेडा सीता १ सीतोदा २ तिहां एवेमाहिलो एकेको माटीमदी पांचपाच लाय नदीय् अर्मे प्रसीस ३२ हजार गवीय सचित
यकी पूव पदिन दिगड लवण समुद्रमाह आइलि । इस एह ये गर्दीनो परिवार मिमीने जमुद्वीयनामा द्वीपने विपड महाविदेह क्षेत्रने विपे द

निरुक्तस्य दत्तद्वेन विचारवृत्त्या विद्यमानमिति श्रीरत्नवेङ्कटनूरयस्तु स्वावेत्रयमावे लल्लस्य रिमहावर्णं धारसञ्जलारण्यं सेवां परिशरण्यां पठदसल
रक्षास्यप्यणुसङ्ख्यायति । गङ्गानदीनां पूषणञ्जनञ्जु रिति तस्यपु मनुभक्तगम्य । नम्यत्र प्रत्येकमण्डपविग्रतिष्वस्त्रनदीपरियाराः द्वादशांतरमथाः सय-
नदीसङ्गलमायाः अप्यं नगकिता उच्यते । इयं सर्वसर्तिसङ्ख्या चतुर्दशलाखाः दिलासया श्रीरत्नवेङ्कटनूरभिः स्वीयपद्मेन समासयुती तथा प्रतिगङ्गासदी
परिवारसीसने स्वस्वद्वेन विचारसूत्रे श्रीश्रीभद्रगङ्गाविद्यासमासयादिभूतकारैः श्रीमल्लपिप्योर्विभित्तिभिकारैः यातरनदीपरिवाराऽस्य यदेयोक्ताः, श्रीप-
रिभद्रसूत्रिभिस्त च्छात्रोऽख्येत्यादिगाथायाः सप्तसङ्ख्या चतुरशीतिप्रमाणाः कुलनदीरसंतर्जां तस्यैव द्वादशसदी यतुर्दशानि २ नदीस
इत्येः सद्य निमित्तं यथाकृतव्याऽपूरि । तथा च पठदसलरसगुचिस्था अल्लनीमण्डपे विप्रथमद्विप्राभीष्टाश्च द्वाविंशतिरसीजुषाः यदियमेव १

एग लयाद्यैः सलिलासयसहस्रे पुरत्यिमपञ्चत्यिमानिमुहे लत्रणसमुद्र समप्येह ॥ जम्बूद्वीचेण जते ! दीवे
मदरस पद्यसम उत्तरेण केवदश्यासलिलासयसहस्रमा पुरत्यिमपञ्चत्यिमानिमुहा लत्रणसमुद्र समप्ये
ति । गो० ! एगेठयाद्यैः सलिलासयसहस्रे पुरत्यिमपञ्चत्यिमानिमेहे लत्रणसमुद्र समप्येह ॥ जम्बूद्वीचेण

प्रयत्नीत्याख्यात, जम्बूद्वीपे रमन्दरसपयतस्य दक्षिणतः क्षियन्ति सलिलागतसप्तस्याणि पूयपथिमाभिगुणानि लयञ्च समुद्र समुपसर्पन्ति, भीतम ।
एवं पण्ययति सलिलागतसप्तस्य पूयपथिन भिमुक्षं ल समुद्र समपमपति, जम्बूद्वीपे द्वीपेनन्दरस्य पर्येतस्योत्तरतः क्षियन्ति सलिलागतसप्तस्याणि पू

रागे पूये पश्चिमदिशि साहमी लयञ्च समुद्रमाह जाह छे । गो० एक लाय स्वं पुजार पूय पथिनदिशि साहमी लयञ्च समुद्रमाह जाह छे जम्बूद्वीप
नामा भगवन् द्वीपने दिवे केतला साखगदी पूर्वदिशि साहमी लयञ्च समुद्रमाह जाह छे । जेगीतम । सातलापमदी छाने अछादीस पुजार नदी
पूर्वदिशि साहमी लयञ्च समुद्रमाह जाह छे । जम्बूद्वीपनामा जेजगयन् । द्वीपने यिये केतली लाय नदी पथिन दिशि साहमी लयञ्च समुद्रमाह जा

मुपसृप्य भि । तद्यथा पूर्वमूत्रे संकतो दक्षिणदिग्बहिर्निर्गमनेन वस्यति तद्वत्साधिका लक्षमुक्तं तद्वत् पूयादुष्मासीत्यागताम्यष्टाभयतिः स इत्यादि एव
 नदीभ्यगदीर्गानप्यष्टाभयतिः इत्यादि श्रीतापरिकरनद्याय ५ लक्षादि द्वात्रिंशत्सहस्रादि च सर्वेपि यथाच सामं । अथपश्चिमाधिकाभिनीनां
 गङ्गाप्रसार्यमाह । अद्भुतायदीयेइत्यादि । इदं ज्ञानस्तस्मात्सर्वद्विष्य सख्याप्योक्ततायाः परस्परं निर्विशेषत्वात् । संप्रति स्वसरित् सकलनामाह ।
 एयागेय समुद्रावरणित्यादि । व्यक्तं । नवर अद्भुतीपट्टीये पूर्वोक्त्याभिनीनामपराब्जिनाभिनीनां नदीनां समीपे बहुदशगङ्गादि पट्पञ्चाशत्
 सहस्रादि प्रवर्तति इत्याख्यात । ननु इय सर्वसरित्सख्या केवसपरिकरनदीनां नद्यानदीसहितानाया तासां, उच्यते । महाभदीसहितानामिति समा-
 ख्यते सख्यायनायोक्तं नु क्त्वविश्रयगतसिपुनदीयश्च नापिचारे प्रवेगे च स्वयस्यया आत्मनासह यतुदशभिर्नदीसहस्रैः समन्विता प्रवतीति श्रीमत्सप-

सहस्रसिंहसमगा पुरत्यिमपञ्च त्यमेण लक्षणसमुद्र समप्येह एवामेव समुद्रावरण जम्बूद्वीमे २ महाविदहेत्रासं
 दनसलिलासयसहस्रा चउसंठि च सलिलासहस्रा भवतिस्त्रिमस्काय ॥ जम्बूद्वीवेण भते । दीवे मदरस्स पञ्च
 यस्स दक्किनेण केयईंथा सलिलासपसहस्रा पुरत्यिमपञ्चत्यिमानिमुहा लक्षणसमुद्र समप्येति । गो० ।

अतः ॥ ? भौतम । इदं नद्यानदी सञ्जत ? सीता १ सीतोदाय २ तद्विक्रामनद्यादी पञ्चभिः सलिलाशतसहस्रैः द्वात्रिंशत्सलिलासहस्रैः समपांपू
 वपदिनपोतवचनत्र समुपसर्पति, एवमेवसपूर्वापरैश्च, जम्बूद्वीपेद्वीपे महाविदहेवै दशसलिलाशतसहस्रादि चतुःपङ्क्तिः सलिलासहस्रादि

न साय नदी उने जामहि हजार नदीश्च १०५४०० नदीश्चोह, इमं कसुं तीपे करे । अद्भुतापनामा द्वीपने विषे नेरुपवतन दक्षिण दिग्द्व क्षेत्रनी
 साय नदीकही भीतरगह । पूर्वं पयिन दिशि साहमी लवच समुद्रनादि जाइछे । हे गीतम । एकसाय अर्धे जम्बू हजारनदी मेव १०५०० पर्वतने
 दक्षिणदिशि पूव पयिन दिशि साहमी लवचसमुद्रनादि च इहह । अद्भुतीपनापे नेमपवन् । नेरुपवतने उत्तरदिशि क्षेत्रनी साय नदी करी भीत

हृत्सरका टाप्यसप्तस्वभुदीर्घनि । बुद्धि उत्तरतरसरका । माधवसहस्रसहस्रलाष्ट १ इति एतेषां ज्योतीषमष्टाभ्युक्ताधोना विश्रुतेषीलने विषयजू-
ते इयसपद्मयोगाया भवतीति । अथज्योतीषव्याससप्तसहस्रमात्राप्रतीत्यर्थे इष्टिबोद्धराभ्या सोमयोगनसर्वाधमीक्षण त्रिज्ञानमामुपकाराय द्रव्यते । यथा

१	भरतशत्रुप्रमाण ॥	५-६	याजन	कला ६	८८८८३ योगनकला	पूजतःपश्चिमसहस्रसर्वाधमीक्षणने	२८२२ योजन
२	सुभाहिमाचक्षपर्वतप्रमाण ॥	१०५२	योजन	कला १२	७६ इष्टिबोद्धराः स	अस्तिराष्टमीसायमनुष्ट ॥ १ ॥	५५४३ योजन
३	इमेवतशत्रु प्रमाण ॥	२१०६	योजन	कला ५	यमीक्षने ॥	विजयपोमशक ॥ २ ॥	७५० पाजन
४	सुभाहिमाचक्षपर्वतप्रमाण ॥	४२१०	याजन	कला १०	१०००० लघुयोजन	अंतरनदीपट्टक ॥ ३ ॥	४००० योजन
५	हरिवपुष्य प्रमाण ॥	८४२१	याजन	कला १	सर्वाधमशत्रुदक्षिणयन	सहस्रकाराऽपुर्ण ॥ ४ ॥	५४० ० योजन
६	निपचपर्वतप्रमाण ॥	१६८४२	योजन	कला २	तीर्णमयिष्य जो भर	मेरुभद्रशालायन ॥ ५ ॥	२८२२ योजन
७	महाविदेह प्रमाण ॥	३३६८४	याजन	कला ४	सामाख्ये सनरजगती	अस्तिराष्टमीसायमनुष्ट ॥ ६ ॥	
८	नीलवपुर्वतप्रमाण ॥	१६८४२	याजन	कला २	सहस्रकारादयते इति		
९	रम्यकष प्रमाण ॥	८४२१	योजन	कला १	भावनीयइति ॥		
१०	कविमपर्वतप्रमाण ॥	४२१०	योजन	कला १०		१०००० अत्रसर्वाध लक्षयोजनप्रमाण अत्रापिजग	
११	हरिवपुर्वतप्रमाण ॥	२१०६	योजन	कला ५		तीसरकमसविक्रमः सहस्रदिगंतमुखयनेऽतर्भाव	
१२	शिरुपरिवतप्रमाण ॥	१०५२	योजन	कला १२		मीयइति ॥	
१३	देवयतष प्रमाण ॥	५२५	योजन	कला ६			

श्रेयिषु यय विवर्णनतयो मङ्गलसिग्धो रत्नारककोत्यनो अष्टाविंशतिषु रत्नमदीक्षयः परिवारः सद्यवाचकतयोपचारैवातरमदीना परियारतयोक्त
 इत्यन्ताऽव्ययीयते यद्वतरमदीपरिवारमाश्रित्य तद्दीक्षित्याश्चमोविना केमापि हेतुना प्रस्तुतनूत्रधारिणा केमापि सद्यमदीसकसनाया सागयिता इति । अ-
 त्रापि तस्य यदुभूतगाम्यमेव । यद्यवातरमदीसकसनापि क्षिपते तदा जन्मद्वीपे द्विजवतिसङ्ख्यापिक्काः समदशसङ्का मदीनां प्रवति । यदुक्तं सुतेष्व-

भते ! दीधे केवदुष्ट्या सलिलासयसहस्रसा पुरत्यान्निमङ्गल लयजसमङ्गल सप्तसलिलासयस
 हस्रसा अष्टाथीसचसहस्रसा जाव समप्येति ॥ जयद्वीविण भते ! दीधे केवदुष्ट्या सलिलासयसहस्रसा पञ्चत्यि
 मान्निमद्वा लयजसमङ्गल समप्येति । गो० ! सप्तसलिलासयसहस्रसा अष्टाथीसचसहस्रसा जाव समप्येति ।

बंघविनाभिमुक्तानि सवदसमुद्र समुपसपत्तिः एकपक्षवति सलिलाशतसहस्र पूर्वपक्षिमाभिमुखं यावत्समुपसपत्तिः, जन्मद्वीपे २ क्षिपयन्ति सलिला-
 यनसहस्राणि पूर्वपक्षिमाभिमुक्तानि सवदसमुद्र समुपसपत्तिः, गीतम ! सप्तसलिलाशतसहस्राणि अष्टाविंशतिषु सप्तसहस्राणि यावत्समपसपत्तिः, अ-
 म्बुद्वीपेद्वीपे क्षिपयन्ति सलिलाशतसहस्राणि पूर्वपक्षिमाभिमुक्तानि सवदसमुद्र समुपसपत्तिः, गीतम ! सप्तसलिलाशतसहस्राणि अष्टाविंशतिषु सप्त-

षष्ठे । हे गीतम ! साव साव नदी स्वर्गे अष्टावीस हजार नदी ५८८०० पक्षि विक्षिप्तं साहसो लयवत्समुद्र मावे आहते । इमं सद्य पूर्वविंशतिगामनो
 पवित्रविंशतिगामनीनदी यकठी मिसीर्ने बंजुद्वीपनामा द्वीपेर्ने विषे चकदह सायनदी रूप्यज ह्यार होह इमं तीव्र करर्ने कही द्वार १०
 (यह लवपरिचर नदीनी संख्या सहाजनी सक्षित जाकवी, अम्यया घूळ विठतु मजमपाइं तैमकी महामदी सक्षितं सया जाकवी, इहां सब संख्याने
 विषव १२ आरज्जलनदीनो परिवार सुबेकीनो ५८०० अष्टावीस २ हजारनो तैगस्योनदी जेमदीछ्यन्तरनदीनइं परिवार अवाती नवी । आनव
 दूननाइह कसोबह । ते बेपावे बिजबनो गङ्गा किन्तु अजब रक्ता रज्जवली चकद ९ हजारनइ परिवारे अन्तर नदी पावे चकनइ बीवा बीतोदा

इति सावित्राय नमः शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥ १ ॥
 सोमस्तु रत्नानामस्तु रत्नानामस्तु रत्नानामस्तु ॥ २ ॥
 सवन्त्रगणेशाय नमः शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥ ३ ॥
 इत्येवमस्तु ॥ ४ ॥

एशमेवसपुष्पावरण ॥ जम्बूद्वीवे २ षडदश सलिलासयसहस्रा तप्यषसहस्रा ज्वलितिमलाय ॥ १० ॥

सुवि यावत्समुपसर्पन्ति, एवमेवसपूर्वापरेषु, अम्बूद्वीपे च बहुभेदसंख्येयतसहस्राणि यद्दुपपन्नायावत्सहस्राणि भयभीत्याख्यातम् ॥ श्रीमज्जा-
नपुरीय० रामचन्द्रविभग्नियोगतः श्रीनन्दनपतिरापवह्वायुरे मुद्रापिते अम्बूद्वीपप्रसप्तिसूत्रानुयादे अम्बूद्वीपपदायवर्णेनाम पटोवचस्कारः ६ ॥

[illegible]

नद्वयपदेशः अङ्गारकादयः क्षारं मल्लवैद्यविरिञ्चनिकरितवन्तो अनुसूतवस्तः । यद्यपि समपक्षेप्रयत्तिनां सर्वेषामपि स्वीतिषाणां गतिद्वय इत्यभिधीयते । तथाप्यन्यव्यपदेशविशेषाभावेन यक्षातिचारादिभिर्गतिविशेषे गतिभारवेन येषां सामान्यगतिश्रेण पुनः तथापि यस्य क्षारागणकोटाकोट्यः शोभितवत्यः शोभाधृतवत्यः शोभते शोभियते एषाच चन्द्रादिसूत्रोक्तकारबाभावेन यदुलपद्यादौ प्रास्वरस्य सात्रे च शोभा-मानत्वादित्य प्रसाभिलाषः अत्रसुखे अनुकोपि चण्डो विचरपद्योतनावहतिप्रसयोष्यः । भगवानाह ? योवम ! द्वौचन्द्रौप्रभासितवन्तौ प्रमानेने प्रत्तासिप्यतव जयद्वीपसुखे सूर्वाकांताभ्या विरम्यामन्यत्र शोभयो दिव्योचन्द्राभ्या प्रकाशयमानत्वात् प्रसूयेषप्रभानितयतइत्यादौ यादयुचनेन नि-र्देशः स प्रसरीतिबभूवुवमेनेय भवतीति ज्ञापनाये । एकाद्यान्तरनिष्ठवस्यतु सिद्धाक्षीतरकासे एषाच [एष नचमूत्रेचि भावनीय । तथा द्वौसूरी सा-पितवन्तौ ३ अर्बुदीपद्वयनितिशेषः । अस्मिन्नेव क्षेत्रे चन्द्राकांताभ्या विरम्यामन्यत्र शोभयो दिशो मूलाभ्यांताभ्यामस्यात् तथा अदपञ्चः शकलत्रा-प्येवैकस्य चन्द्रस्य प्रत्यक्षमष्टाविशतिनक्षत्रपरिवारात् भोग युक्तवैद्योत्वादि प्राग्वत् तथा पदमसत, वदनमसत, नराभश्च इत युक्तस्य चन्द्रस्य अत्येक-

नस्कृता जोगजोडसु ३ लात्रपुत्र महगगहसय चारणारसु ३ एगचसयसहस तप्तीस खलु चेषेसहससाइ पव
यसयावणासा तारागणकेदिक्रीणि ॥ १ ॥ कठया जेतें । सुरमहला प० १ गो० । एगचुलसीप महलसए

[illegible]

अथद्वीपे च ज्योतिष्कारंतीति तदधिकारः समप्रतिप्रतिपाद्यते तत्र प्रस्तावनापनिषु चन्द्रादिसस्याप्रसङ्गः । अथद्वीपे भगवन् । द्वीपे कतिचन्द्राः प्रजासितवतः प्रकाशनीयस्तुतद्द्वीपितवतः प्रजास्यन्त्युद्घोतयिष्यति उद्घोतनामकं सौव्या चन्द्रनक्षत्राणामन्यप्रकाशो हि जनउद्घोत इति व्यवहियते तेन तपाप्रसङ्गः अनादिनिर्णयं अगवस्त्वितिरिति ज्ञानतः शिष्यस्य काल-
त्रयनिर्देशेन प्रसङ्गः प्रष्टव्यं चन्द्रादिसस्याः तथा कतिसूर्यो स्तापितवतः आत्मव्यतिरिक्तवस्तुनि ताप ज्ञातवतः एव तापयति तापयिष्यति
छातपनामकर्त्तव्याश्चन्द्रादिसस्याः मुख्य प्रकाश स्तापयति लोके व्यवहियते तेन तपाप्रसङ्गः तथा कियति भवभाविपाग स्वय नियतमदृशवा-
रिष्येतिपताऽनकमदृशवारिषिनिजनलक्षणेनमागते ग्रहेः सप्त सम्बन्धयुक्तवन्ति प्राप्तवति यजति प्रप्रवति योस्यति प्राप्स्यन्ति । तथा कियन्तो

श्री अथद्वीपेण मत । कश्चिदपि पञ्चासिसु पञ्चासिसति, कश्चुरिष्यो आसविषु सविषति तत्रिष्यति
'केचदपि गस्कता ओगजाहसु जोहसि जोहसति, केचदपि ओहसति जोहसति चरिष्यति, केचदपि
स्थानु तारागणके । नाकोहीतुं सामति सेज्जिष्यति । गो० । दोषदा पञ्चासिसु ३ दोसुरी आसविषु ३ तप्यता

चन्द्रद्वीपेभक्षः । द्वीपे कतिचन्द्राः प्रभासितवन्तः प्रभास्यन्ति प्रभासिष्यन्ति, कतिसूर्योः सपितवतस्तपन्ति तापयिष्यन्ति कतिमज्जयापियोग युक्तय
न्ति युष्मतिर्योस्यन्ति, कियन्तापिपदा चारंरितवन्तवन्ति चरिष्यन्ति कियत्सत्तारागणकोटाकोट्यः आनितवन्त्यः योमन्ते, योत्रिष्यन्ते गोतम ।

दिनश्च योतिर्योमो अपिचार कश्चिदर्थः । अथ द्वीपेने बिदे के भगवन् । जेतला चन्द्रना उद्योतकरतादृशा अतीत काल उद्योत करे के अस्तमान
कालश्च उद्योत करस्ये अनागत काल ने बिदे, तथा जेतला सूर्यनपतादृशा तपके तपस्ये, भगवन्त कश्चिदे ते सूर्यो, तथा जेतला भवज चन्द्रना य-
ह शर्वे योग युनतादृशा युनश्च के युनस्य, तथा जेतला लोना यह नक्षत्र केच प्रति अस्ता दृशा चरखे भगवन्ते चरखे भगवन्ते तथा जेतली तापा न

भानि प्रतिदिनप्रसिद्धे बलवन्तानि महत्त्वानि प्रकृतानि । मयबलस्यैवैषां मयबलसमृद्धत्वात् ननु तात्त्विक मयबलप्रमाणे यत्प्रमाणेन सत्समयेष्वेव यद्विपरुषेण व्याप्राप्तत्वा तात्त्विकी मयबलतास्यानया च सति पूर्वमयबलानुत्तरमयबलस्य योजनद्वयमन्तर न स्यादिति । मययामाह ? गौतम । एक चतुरश्रत्वापि मयबलशत प्रकृत । यथा चित्रिणारवोऽश्वपूरस्य तथा क्षातरद्वारप्रकृतपिप्यते । अथैताभ्येवोऽत्रविभागेन विधुः विमज्जोक्तसुस्या पुनः प्रसयति । जम्बुद्वीवे भदन् । द्वीपेकियत् चैत्रमथगाह्य कियति मयमयबलानि प्रकृतानि ? गौतम । जम्बुद्वीपे २ क्षणीतमशोत्यधिकं याज्जनशनमयगाह्यां जातर पक्षुपाटः सुयमयबलानि प्रकृतानि ? तथा लवण भदन् । समुद्रे कियदधगाह्य कियति मयमयबलानि प्रकृतानि ? गौतम । लवणसमुद्रे अत्रदधिकानि भीक्षियाजनशतानि सुतेऽहपत्वाऽद्विविधिताम्यप्यष्टपत्वारि शदकपष्टिजागानधगाह्या उग्रान्तरे एकोनविगत्यपि क मय

महला ५० ? गो० ! लघनसमुद्दे तिष्ठितीसे जोअणसए उगाहिहा एल्यण एगूणत्रीसे मढलसए ५० ? एवामेव सपुष्पायरेण जघूदीवे २ लवणेअसमुद्दे एगेचूलसीए सूरमळसए नवतिस्तिमरकोए । सधुअतराउण मते ! सग्मळलाते केवईअए आवाहाए सधुआहारिए सूरमळले ५० ? गो० ! पचदसुत्तरें जोअणसये अथो

वगा इ कियन्ति सूयगच्छानि प्रप्राप्तानि ? गीतम् ! जम्बूदीपे द्वीपे अशीतियोजनशतान्यगच्छन्त्यप्रपञ्चपट्टिः सूर्यमण्डलानि प्रप्राप्तानि ? लवणं भद्रम् । समुद्रे कियत्त्वगाश्च कियन्ति सूयमण्डलानि प्रप्राप्तानि ? गीतम् ! लवणसमुद्रे अर्याक्का शान्तियोजनशतानि अप्रयागच्छन्ति सूयगच्छानि प्रप्राप्तानि ? गीतम् ! जम्बूदीपे द्वीपे अशीतियोजनशतान्यगच्छन्त्यप्रपञ्चपट्टिः सूर्यमण्डलानि प्रप्राप्तानि ?

જોગજન ૧૮૦ અવગાદીને રદ્યાદે ૬૬ ૧૮૦ યોગજ માંપિ પાસદિ ૬૧ સૂર્યના માદલા ૪૦ ૫ શાયજમાને જે ભગવાન્ ! સમુદ્ર મે વિધે કેતલો અવગાદી ને કેતલા સૂર્ય ના માદલા ૬૬ । જે ગીતમ ! લલલ સમુદ્ર ને વિધે ત્રિલસે શ્રોસ ૩૩૦ યોગજ છાને સૂત્ર માદિ અરપમાટે અલ કસા પળિ અદલાસ એક સદિયા માગ યોગજના અવગાદીને ૬૬ ૩૩૦ યોગજ ડો અદલાસો ૪૮ એકસદિયા માગ ને વિધે એકસો ડોગજોસ મર્યના

महायोगीते ग्रन्थाखो पत्रिकारत्नावाहम् । चार चरितवदित्यादि । तपःपद्मेनसाराममाह । तारागणकोटाकोटीनामेक सप्तश्रयत्रिंशद्यमदस्यादि मयच
श्रताग्नि पञ्चादशानिपद्मागद्विपिकानि प्रवन्ति प्रतिचन्द्र तारागणकाटाकोटीनां पट्यसिचहस्रमवशतापिकपञ्चस्रुते सप्तमामत्वादिति । अथप्रथमोद्दि
ष्टमपि चन्द्रभुषेस्य मनुवत्तज्यत्वात् प्रथमसूर्यप्रकृपक्षमाह । तत्रमानि पञ्चदशानुयागद्वाराणि मरुतसप्तस्रुता १ मरुतसप्तस्रुता २ मरुतसप्तस्रुता ३ यियाया-
नविषमादि ४ मेरुमरुतसप्तस्रुतायावा ५ मरुतसप्तस्रुतायावा ६ मुद्रुतगतिः ७ दिगतरात्रिवृद्धिहानो ८ मुद्रुतगतिः ९ दूरापक्षादिवशने
भाषमतीत्युपपत्तिः १० चारकेनेऽतीतादिप्रश्नः ११ तत्रैवविषमाप्रश्नः १२ अर्ध्यादिविषुप्रकाशयाजमस्रुता १३ मनुवत्तज्यत्वात् ज्योतिषस्तप १४ इत्याद्या
प्रायस्त्रिप्रकल्पः १५ तत्रमरुतसप्तस्रुतायावादिपुत्र । कति भवन्ति । सुपयोदचिखोत्तरापण कृत्यता । नैत्रदिव्यप्रमत्तचक्रयास्यपिच-

પ૦? અર્થદ્વીવળ જાને । ત્રીત્રે કેવદૃષ્ટ્ય ઇગાહિતા કેવદ્વિષ્ણાસુરમદ્વલા પ૦? ગા૦ ! જર્થદ્વીત્રે ર અસીષ્ટજોઅળ
સય ઇગાહિતા પૃત્યળ વચાઠીસુરમદ્વલા પ૦ ? સવળેળ જાને ! સમદ્વે કેવદ્વષ્ટ ઇગાહિતા કેવદ્વિષ્ણા સુર

[illegible]

रूप १४ इन्द्रादि प्राकस्थिति प्रकल्प १५ तत्र प्रथमचार कल्पक नक्षत्र चन्द्रसावि यत्र सावे लोग युजता भूमा युज य युनस्य एकसो व्यातार महा
पहवार देवद्वय बरताद्वयी बरठें बरसैं । एक साय १०८० ० तेजस हजार ३३०० खलुनिसे हूह भवसैं ८ पचास ५० यतली कोडा कोडि ताराणा
जगूह से । नेतला से जगवन् । सुयनां प्रतिदिन समवाह्य देवनां भांडला बह (सेरुपकी एक दिशि ३३ त्रैसति भांडलां निपय २ गाये छगे ने
भांडलां हरीकर्म देवानी जीवाह सेरुकी तीर्थादिनि ३३ नीलबल भावे ज्ञाने ३ य रम्यक जीवा भावह) से गौतम । एकसौ बोरानी १८४ भाकला
दे १५ जगद्वीपतत्ता से नगवन् । द्वीपने बिने केतकुंडल अवागाहीने केतल। भूप भांडला से दे नीतल । जगू द्वीपनामा द्वीपने बिने एकसो जवनी

[illegible]

स्कवण के वईख्यं बाहस्यं प० १ गो० । अरुगालीस एगसठिभाए जाअगसस आयाभाअरकजण तातगण
साथसेस परिस्कवण खउयीसएकसठिजाए जाअणसस बाहस्यं प० १ ४ जअईवीण भते । दीवे मदरसस

[illegible]

महत्तमं प्रपन्नं? अत्र पश्यपद्यामहत्तमै रेकोनायीत्यधिक योजनगत नभश्चैकपट्टिनीमायोन्नमस्य पूर्वैते अबुद्धीये उवगाहयेत्तं नागीत्यरेकं योजनमव-
 सेनयोपापव्याशङ्काः पट्टपट्टिवमसमवहस्यबोद्ध्याः अथपद्यावाग्नमविवक्षिताः अथपद्यावट्टिमहत्तमानं विषयविभागव्यवस्थायां सप्रबोधोवृत्त्यापु-
 न्येयं वस्तुमप्रदायः मेरा रेकतो निपयन्नुनि विपट्टिनहत्तमानि हरिवर्षनीवाकोट्यां च द्वे द्वितीयपादौ नीलममूर्तिं द्विपट्टिः सम्यक्नीवाकोट्यां च द्वे-
 इति । एवमेव सपूर्वोर्वरेण पञ्चमष्ट्येकोनविंशत्यपि कथमतमवहसीतनेन अबुद्धीये द्वीये सबोधेन समुद्रे एवचतुरशीत सूर्यमलजगत भवतीत्यास्याव-
 मयाचाऽप्ये लोचकङ्किः मठमलजतस्यागार । अथमलजतयेकद्वारं । तत्रवृक्षः । सवृक्षतराष्ट्रनिस्थादि । सर्वोत्पतरात् प्रवसात् सूर्यमलजान् प्रदत्त ।
 द्विपट्या अत्रापया क्रियता नकारव । सवकाष्ट्य सर्वस्याः परयतोऽनन्तरनैकमयोत्यर्थः सूर्यमलजसमष्टस १ गौतम । वयोत्तरादि पञ्चयोन्नमगतानि अ-
 वापया अन्तरान्त्याऽप्रतिपातकपया सर्वकाष्ट्य सूर्यमलज प्रपन्नं? अत्रानुष्ठाप्यपि अष्टचत्वारिंशदेकपट्टिभागाः ससिरविषो लवर्धमिदं लोचकवप-
 तिसिनीमष्टिद्विष्टा इति वचनान्दपिकायाऽद्याः । अस्यावाचमं व्याकानो मलसामममवकाशात् कथमेतदवबोपते । उच्यते । सर्वसंख्या चतुरशी-
 त्यधिक मलजजनं यैकस्य मलजस्य विषमोऽष्टचत्वारिंशदेकपट्टिभागा योजनस्य सतचतुरशीत्यधिकं अतमष्टावत्वारिंशता गच्छते आताम्यमु-
 दाप सप्त्याहिरपु सूरमहले प०? सूरमलजस्य जनं! सूरमलजस्य केवद्वष्ट्य अत्राहापु अतरे प०?

गो० । दोषोऽस्यागाह्य अत्राहापु अतरे प०? ३ सूरमहलेष मते! केवद्वष्ट्य अत्राहापु केवद्वष्ट्य पार

एव सत्र यकोनविंशतिः सूर्यमलजगतानि प्रपत्तानि । एव मवमपूर्वोपरव । अबुद्धीये द्वीये सबोधममुद्रे एवं चतुरशीतं सूर्यमलजगत मवनी-
 त्यास्यात् । सर्वोत्पतरात् भरत । सूर्यमलजसात् क्रियस्या अत्रापया २ सर्वकाष्ट्य सर्वस्याऽनन्तर योजनगतं प्रकाप
 नाहकाठ ११८ नाहका ठह इम अत्र विनीम अबुद्धीये विपे एवं समवममुद्रे नवने एवकाशोरपि १२२ सूर्यनी माहकाठुव इमवष्ट्य विपे
 इति ११ एवं महत्तमेय द्वार कहते । सब अन्त्यान्तर माहिल्यां पदिका, ये भगवन्, भूयेना माहका मकी कतकी अत्रावाचं केवते आतारं

यमदलपृष्ठकाह । जमुद्रीवेष्टमित्यादि । व्यक्त मवरं । अष्टतरतश्चनिति । अष्टतरतुतीय अनेनवाष्टतुतीयमवहस्रस्ययुष्टेदः अतरसूत्रे यमुदल्वारि
शृङ्गोलमसद्व्यादि अष्टचतानि यन्वियत्यधिकानि दष्टुं के शतशैक्यष्टिजागान् योजनस्याबाधया अस्यगतरतुतीय सूपमवहस्रप्रकृत । उपपत्तिस्तु
द्वितीयमवहस्रावाधापरिगाढे ४४८२२ योजन ४८ इत्येयोरूपे प्रस्तुतमवहस्रस्रस्रस्रोतरं चिन्व विक्रमे प्रसिद्धे आसयथोक्त मान एवप्रतिमवहस्रमवाधाया
वृद्धावालीयमानाया माभूदुपन्यगीरय ६१ तेन तज्जिज्ञासूनां शोधकमतिदेशमाह । एवमुक्तरोत्या महलत्रयदर्शितयेत्ययः । एतेन
नोपायेनप्रत्यहोरात्रनेदैकमवहस्रलोचनरूपेण निष्कामन स्रक्याभिदुख मष्टस्रानिदुख मष्टस्रानिदुखं चयुक्तदमन्तराद्वियचितात् पूर्वस्मात्सवहस्रात् तदनन्तर यिन्
यद्वितनुत्तरमवहस्रं सकामम् १ द्दुहोयोजने अष्टचत्वारिंशत शैक्यष्टिजागान् योजनस्य एकैकस्मिन् मष्टले अद्यापाया दृष्टिमन्त्रियदुयन् २ सर्वयास्त
मवहस्रमुपक्रम्यचार चरति । यद्यात्रातिदेशकचरिपि सूक्त मवहस्रत्रयजिज्यन्त्रिमदद्यायत् तत् मयमद्युवाकनद्युनाथै द्वितीयमवहस्रनाभियुद्धिदज्ञानाये
तुतीयपुनस्तवभ्यास्यायमिति । अय दन्वानुद्व्योऽपिख्यास्यानांगमित्यत्सवहस्रावारस्य नेकमरदलयो रद्यापापृष्ठग्राह । जमुद्रीवेष्टि । जमुद्रीवे भन्
दस्त । द्वीपे नन्दरस्यपर्वतस्य क्रियत्याभवापया सुवयास्य सर्वमवहस्रप्रकृत । गौतम । पञ्चचत्वरिंशद्वीजनमवहस्राणि श्रीविष योजनशतानि त्रिशदधि
कानि एव यथा सर्वबाह्य मूपमवहस्र प्रकृत । तत्रमन्वरात्यसुचत्वारिंशद्वीजनमवहस्राणि जगती तसालवसे श्रीविशतानि त्रिशदधिकानि तथा द्वि

આઘાઘાઘ અપ્પ તરાણતરે સૂમઝલે પ૦ ? ગો૦ ! લોચ્છાલીસ જોચ્છાણસહસ્રાદ્ અઠય ઘાઘીસેજોચ્છાણસઘ
અદયાલીસઘ ઇગસઠિનાઘ જોચ્છાણસઘ અપ્પનાણતરે સૂમઝલે પ૦ ? જયદ્વીત્રેણ જતે ! દીઘે મઘ

स्य छायायानविक्रमस्याप्याम् । तद्विषयस्य मविष्टपपरिक्षेपेण चतुर्विधतिः एक पष्ठिप्रागान् योजनसमयादुत्थेन, प्रकृतम् ? जम्बूद्वीपे भदन्त ! द्वी
एवसुष्ठिया भाग याजनना सांनपसे पाइलपयइ ते ४८ भाग त्रिगुबा भाभेरा एतले छडी २॥ योजन परिपिपसे चाधीन २४ एक सुष्ठिया भाग
एक याजनना एतसी जालपये इइ छत्ते जइपया माटइ ऊचो पोइल पयसी ४ ॥ (इत्ये मेरुपयत मने नइलहेत्रमी अत्राथा अन्तरानु द्वार कइ-

मापिकपयिच्छेपेव । अपृथक्त्वारिणद्वयमुचिता द्वेयोऽनेनैवविद्यति रेकपट्टिमात्रा अपिक्वायोजनस्येत्यर्थः । अनुविशतिरेकपट्टिभागान् योजनस्य याद-
 स्वेन विनाशविष्कम्भस्याहमनेनोचत्वात् । एत विम्बायासविष्कम्भाविद्धार । अत्रनेकमलस्योरबाधाद्वार । तत्राविचूर्ण । जम्बूदीवेकमित्यादि । जम्बू-
 द्वीपेद्वीवे भगवन् ? समुद्रस्यपर्वतस्य क्षिपस्याप्रबाधया सर्वाभ्यन्तरं भूयमहलप्रचक्षत । अत्रोपपत्तिः । सन्दराज्जम्बूद्वीपविष्कम्भः पशुपत्वारिणयोऽजममहश्चापि इदं हि महलजगतीतो
 योजनशतानि प्रबाधया सर्वाभ्यन्तरं भूयमहलप्रचक्षत । अत्रोपपत्तिः । सन्दराज्जम्बूद्वीपविष्कम्भः पशुपत्वारिणयोऽजममहश्चापि इदं हि महलजगतीतो
 द्वीपदिशि अथात्यपिक्वायोजनशतापञ्चमेमवति तेन ४५०० योजनरूपाद्वीपविष्कम्भः पशुपत्वारिणयोऽजममहश्चापि इदं हि महलजगतीतो
 दासविष्कम्भेन भवति तत्रापरभूयसवाभ्यन्तरमहलस्याप्यमनेन करके नितायस्येवाऽबाधायोपय्या एतेन यद्व्यत्रयं प्रसमासुटाकादी मेरुजययोऽकृत्यसामा-
 म्यता महलस्य आधापापरिमाहद्वारं पञ्चकम्भरूपित । तद्वनैवगतार्थे अपरैवाभ्यन्तरतो मेरुजगतीमेरुस्य सीमाकारित्वात् । अथप्रतिगच्छल सूर्यस्य दूर-
 दूरतमनादवापापरिमाहमनियतमित्याह । जम्बूद्वीवेकमित्याह । अनुयत्वारिणद्वयमुचिता द्वेयोऽनेनैवविद्यति रेकपट्टिमात्रा अपिक्वायोजनस्येत्यर्थः । अनुविशतिरेकपट्टिभागान् योजनस्य याद-
 निरन्तरतया आपनानत्वात् द्वितीयसूरमहलप्रचक्षत । मोक्षमा । अनुयत्वारिणद्वयमुचिता द्वेयोऽनेनैवविद्यति रेकपट्टिमात्रा अपिक्वायोजनस्येत्यर्थः । अनुविशतिरेकपट्टिभागान् योजनस्य याद-
 गत रेकपट्टिभागान् योजनस्य आधापापरिमाहद्वारं पञ्चकम्भरूपित । तद्वनैवगतार्थे अपरैवाभ्यन्तरतो मेरुजगतीमेरुस्य सीमाकारित्वात् । अथप्रतिगच्छल सूर्यस्य दूर-

पशुपदन केवद्विष्ट्याए अथाहाए सप्तमन्तरे सूरमले प० १ गे० । चौछाडीसंजोअणमदुस्साहु अठयवीसजो
 छुणसए छुआहाए सप्तमन्तरे सूरमदले पं० १ गे० । जम्बूद्वीपेण जते । दीपे मन्दरस्स पशुपस्स केवद्विष्ट्याए

सन् ? भूयमहलं भवत । क्षिपद्यायानविष्कम्भाप्यां विद्वत् परिचेषेव । क्षिपत्वापुल्लेन प्रचक्षत ? नौ० । अपृथक्त्वारिणत् एकपट्टिभागान याजल
 जने बीबी भूये महलने कतलू विधि आवापाह अन्तरच्छह । रे नीतम । रे योजन आवापाह विधि अन्तरदे । आयात विष्कम्भादिह द्वार अह
 ३६ इ म भूयन् महल विध इ भगवन् । केतलू आवापवे पोइल पवे केतलो परिधि पञ्च केतलू आवापवे अह । रे नीतम । अहवाकीच ४८

यमहलं पृष्ठमाह । जमुदीवेकमित्यादि । व्यास मवरं । अष्टतरुतीय अर्धेनद्या इतरुतीयस्य बलस्य व्युत्पत्तिः । उतरुसूत्रे यमुदत्त्वारि
शृणो जमस इत्यादि अष्टतरुतीय पञ्चविंशत्यधिकानि दक्षिणे शतवैक्यपिज्ञागान् योजनस्याबाधया अभ्यन्तरतृतीय मयमबलप्रपञ्चः । उपपत्तिस्तु
द्वितीयमबललाभापरिगावे ४४८२२ योजन ४८ इत्येव रूपे प्रस्तुतमपठनसरकसांतर बिम्बविक्रमो प्रसिद्धे आतयचोक्त मानं एव प्रतिमयबलमयाया
युद्धावानीयमानायां सामुद्रगुण्यगीरव ६९ तेन तस्मिन्नासूनां ओषधमतिदेशमाह । एवमुक्त इत्यादि । एवमुक्तरीत्या महलत्रयदर्शितयेत्यर्थः । एते-
नोपायेन प्रत्यङ्गोरात्रमेकमबलमोचनरूपेण निष्काशनं सवधानिदुःखं मरुतानि कुयन् युयसादनन्तराद्वियजितात् पूर्वस्मात् मरुतलात् तदभन्तरं यि-
वचित्तुत्तरगणसं स्रक्तान् ९ द्वाद्वे योजने अष्टसत्वारिंशत् वैक्यपिज्ञागान् याजनस्य एवैधस्मिन् मयबले अद्यापया युद्धिमन्निययुयन् २ सवयाद्य
मबलमप्युपक्रम्य चारं वरति । यथाश्रान्तिदेशादपि सूत्रक मबलत्रयानिध्यान्मिदद्यायत् तत् मयममुवाकदशोनाये द्वितीयमबललाभियुद्धिदक्षानाये
ततीयपुनस्तदभ्यासयामिति । अथ दध्यामुद्व्यांऽपिध्यास्यानांगमित्यत्यमबललादारभ्य मेरुमरुतलो रेखाध्यापयुयाह । जमुदीवेति । जमुदीये म-
वन्त । द्वीपे मन्दरस्य पर्वतस्य कियत्यामनापया सययाद्य युयमबलप्रपञ्चः । भीतम । पञ्चवत्वं रिंशद्योगजनमइत्यादि श्रीविष्णुनामि योजनशतानि त्रिशदधि
कानि अद्यापया सर्ववाद्य नूयमबल प्रपञ्चः । तत्रमन्दरात्यक्षुचत्वारिंशद्योजनमइत्यादि जगती तताजवले श्रीविष्णुनामि त्रिशदधिकानि तथा द्वि

व्यायाहाए अष्टतराणतरे सुरमहले ५०० गो० । चोऽष्टाडीसजोऽष्टगसहस्राह् अष्टय आधीसजोऽष्टगसह
अहयालीसव एगसठिनाए जोऽष्टगसस्य आहाए अष्टनराणतरे सुरमहले ५०० जमुदीवेण जते ! दीवे मन्

स्य आयाभविष्णुनाम्यान् । तरिन्नु मविष्णुपरिक्षेपे च वतुर्वैशतिः एक पञ्चिजागान् योजनस्याप्युत्पन्नं प्रपञ्चः ? अम्बूद्वीपे मदन्त ! द्वी

एकसठिया भाग याजनना सौवर्णे पादलपञ्च ते ४८ भाग विभूषाः । आमेरा एतले अष्टी २४ योजन परिधिपूर्वे आधीम २४ एक सठिया भाग
एव याजनना एतलो आरुपवे चह अर्धे अरपवा मादह जवो पोदल पयवी ४४ (इत्ये मेरुपर्वत अर्धे मरुतलोत्रनी अद्याया अन्तरानु द्वार मरु

भ्यो श्रावियोजनगतसङ्ख्यादि पञ्चदश योजनसङ्ख्याये बोजनवतिषु योजनानि किञ्चिद्विगेवाधिकानि परिशेषेय तत्रायामयिक्तभयो सरपत्तिरेय । जम्बूद्वीपविज्जमादुभयोः पाद् योः प्रत्येकमशीत्यधिकयोजनशतशोधन यथोक्तमान । सद्यथा । जम्बूद्वीपमान १०००० अस्माद्वीत्यधिकयोजनशते १८० द्विगुणिते ३६० गोपिते सति ज्ञात ६६६४० इति । परिच्छेपस्त्वस्यैव राशेर्विक्रमयगद्गद्गुलेत्याविकरष्वयथादानेसध्यः । अन्यत्रिस्तरभयाद्याश्रोपन्य

एष खलु एएण उवाएणं निस्कममाणे २ सूरि ए तयाणतरात्तं महलात्तं तयाणतर महल सकममाणे २ दोदो जोज्ञाणोइ धुण्णयालीसच एगसठिजाए जोज्ञणस्स एगमेगेमळ्ळे अमिबहुमणि २ सव्वा हिर महल उयसकमिप्पा चारचरइ ॥ जम्बूद्वीत्रेण मत्ते । दीत्रे मन्दस्स पच्चयस्स केयडुअए धुयादाए सव्वा

अथापया सवास्यन्तर मूर्धनस्स प्रच्छत्त ? जम्बूद्वीपे भवन्त । द्वीपे मन्दस्स पवतस्य कियत्या अथापया सर्वोप्यन्तरानन्तर मूर्धनसङ्कल प्रच्छत्त ? भीतम । यत्तुदास्वारिखानि योजनसङ्ख्यादि अष्टष द्वाविशानियाजनशतानि अष्टषस्वारिगश्च एकपट्टिभागान्याजनस्याधायया अभ्यन्तरामन्तर मूर्धनसङ्कल प्रच्छत्तम् ? जम्बूद्वीपे भवन्त । द्वीपे मन्दस्स पर्वतस्य कियत्या अथापया अभ्यन्तरतृतीय मूर्धनसङ्कल प्रच्छत्त ? गीतम । यत्तुदास्वारि शानि योजनसङ्ख्यादि पञ्चविंशतियोजनशतानि पञ्चविंश एकपट्टिभागान् 'योजनस्याथापया अभ्यन्तरतृतीय मूर्धनसङ्कल प्रच्छत्तम् ? एयखलु

द्वीपमाणा इ प्रगवन् । द्वीपमे विदै मरुपवतमे केतली आतरइ अभ्यन्तर पक्की अगम्तर बाजूं सुयन् सादसूं ठे । इ गीतम । भाआलीस चूआर ४४०० योजन अमे आठसे बानीस ४४८ २२ योजन अमे बली अळतालीस एकसठिया ज्ञात एक योजनाना एतली अथापया आतरइ अभ्यन्तर पक्की अगम्तर बीजो सुयन् सादसूं छे ॥ जम्बूद्वीपमाणा इ प्रगवन् । द्वीपमे विदै मरुपवतमे केतली अथापानं अन्तरइ अभ्यन्तर बीजो सुयन् भाड सूं ठे । इ गीतम । बीआलीस ४४ हजार याजन अमे आठसइ पक्कीस ४४८२ ५ योजन अने यली पात्रीस ३५ एकसठिआ ज्ञात योजनमा एतली

मने, यद्विधा यदेकतो वांभूद्वीपविष्णुभागीत्यपि च योजनमत्र यथापरतापि तेन ज्ञयाचो यस्याना यद्व्यापिकातो ३६० परिधयः प्रकादशशतान्यप्यत्रिंश
दपिकानि १११८ एतानि जम्बूद्वीपपरिरयात् गोभ्यगते ततो दक्षिण परिधे यमान भवति । अथद्वितीयमदले तत्पृष्ठा । अष्टमराष्ट्रमित्यादि । अन्य
योजनानुगमा साधयोऽस्त्य सर्वोऽप्यस्तरानन्तरं द्वितीय सूर्यमण्डलमाध्यामविक्रमाध्यामविक्रमवति योजनमष्टात्रिंश पदं योजनमशतानि पञ्चद-

हिरं सूरमदले ५०० गो० । पणयालीसजोष्णसहस्राह त्रिंशोऽश्वतीसे जोष्णसए अथाहोए सप्तत्रिंशहिरं
सूरमदले ५०० जम्बूद्वीपेण मते । दीधे मन्दरस पट्टयस केवद्विंशए अथाहोए व्याहिराणतरे सूरमदले
५०० गो० पणयालीसजोष्णसहस्राह त्रिंशश्च सत्तावीसेजोष्णसए तेरसय एगसठिमाए जोष्णसस

यदेनापायेन निष्कामसूयः तदनन्तरात् मण्डलान् तदनन्तरं मण्डलं सप्तमम् देहे योजने षष्ट्यत्रिंशत वैक्यप्रजागान् यानमस्य यदेकस्मि
न् मण्डले अवाधया वृद्धिमन्निवृत्त्यन् २ सप्तवाह्य मण्डलभुपसङ्ख्याचारयति । जम्बूद्वीपे प्रवृत्त । द्वीपे मन्दरस पवतस्य कियत्या अवाधया
सर्वबाह्य सूपमण्डलं प्रवृत्तम् ? गौतम ! पञ्चत्वारिंशानियोजनं सप्तत्रिंशानि अवाधयासप्तवाह्यं सूपमण्डलमष्टमे
अप्यद्वीपे भवति । द्वीपमन्दरस्य पर्वतस्य कियत्याअवाधया वाद्यानन्तरसूपमण्डलं प्रवृत्तम् ? गौतम ! पञ्चत्वारिंशानि योजनमष्टमा
अवाधया अष्टमन्त्र जोषू सूपन् मीळन्तुं । इतिरीते निर्धे ईदं उपायश्च याद्विरनोक्ततोपको सूप तदनन्तरपर्वतस्या मीळन्ता पको तदनन्तरं अ
नर्थे मीळन्ते सप्तमता आतो २ पको द्वेने योजन मने अष्टतालीस एवचष्टीक्षा माग एव योजनमा एवेका मीळन्ताने निर्धे यतानी अवाधानो य-
द्वि नपाततो २ पको सर्व पको वाद्विरन्तुं वरन्तुं मीळन्तुं सप्तमन्त्री आनयोने चारकरं ४ जम्बूद्वीपमाभा हे भवन्तु द्वीपने निर्धे नेरुपमंतमद जतनी
अवाधया सर्वयो वाद्विरन्तुं वेवन्तुं सूर्यन् माळताकर । हे गौतम ! पञ्चतालीस हजार मीळन मने त्रिंश चं मीच ४५ इव० योजन एतसे अवाधया

त्वाग्निश्च विष्णोः पशुश्चिन्मत्त वैष्णवपिभागम् योजनस्य ८६५५ ३५ । तथापि । एकतोवि सर्वाभ्यस्तारमन्तरं मन्त्रलं सर्वाभ्यस्तारमन्तरागष्टप
त्वारिचन सक्ताने कयपिभागान् द्वेषयाजने क्षपीतरास विनु व्य ६१ स्थितमपरतोवि ततः पशुवात्रागानि पञ्चत्रिगैकयपिभाग योजनस्य पूर्वम-

अथाहाए याहिरागतर सूरमन्त्रे ५० ? जयद्वीत्रण मन ! दीत्र मन्दरस्य पशुपस्य कंयडुश्चाए अत्राहाए वाहि
रतञ्चे सूरमन्त्रे ५० ? गो० ! पणयालीस जाअणसहससाइ तिसिअवउधीनजोअणसए छवीसचरगवठि
नाए जाअणसस अत्राहाए व हिरतञ्चे सूरमन्त्रे ५० ? एव खत्रु एएण उवाएण पत्रिममाणे सूरिए
तयागतरानु मन्त्रलानु तयागतर मन्त्रल सकममाणे २ टोदेजोअणगाइ अहयालीसच एगसठिनाए जाअ

वि । त्रावि च सप्तविंशति योजनयतानि प्रयोदशवैकयपिभागान् योजनस्य अथापया पाद्यानन्तर सयंमन्त्रल मन्त्रमम् ? अम्यद्वीये भवन्त
द्वीये मन्दरस्य पयसस्य कियत्याअथापया पाद्यानृतीय मूपमन्त्रल मन्त्रमम् ? गौतम ! पञ्चसत्यारिचयोअमसइच्छावि श्रीअमिच कनयि
गानि योजनयतानि वद्विगति च एकयपिभागान् पाअमस्यायापया यादृमृतीय मूपमन्त्रल मन्त्रमम् ? एवं खलएतेनोपायेन प्रविज-
न् मयस्तानन्तरान् मन्त्रलान् तदगन्तर मन्त्रल सकमम् २ द्वे द्वे याजने अष्टयत्यारिच वैकयपिभागान् पाअमस्यैकेकान् मन्त्रमन्त्रल मन्त्रमम्

सव याहिरानु मूपमन्त्रलम् । जयद्वीपमामा इ भगवन् । द्वीपने विप मरुपयनने केनकी अथापया याहिरमा चकी अमन्तरादीन् मूपमा मण्डावे । इ
गौतम ! पय चालीस ५५ योजन अने त्रिविचइ मनावीस ४५ इत्ये याअन अने धली १३ कम्मा तेर एकमठिमा जाग योजनमा एतली अथापया
याहिरलायकी अमन्तर मीणू सये माइली द्वे । जयद्वीपमामा इ भगवन् द्वीपने विरे सहपदेतने केतली आयापया याहिरलां चकी त्रीणू मूप
मन्त्रल द्वे । इ गौतम ! पयचालीस एकार योजन अने मली अवीस ४५३ २५ योजन अने मली अवीस एकमठिपा भाग योजनमा एतली अथा

न्यते, यद्विधा यदेकतो चन्द्रद्वीपविष्णुभाद्वीपस्यैवं योजनकृत यथापरस्तापि तैसा ज्ञापया यथाता पठ्यपिष्णुतां ३६० परित्यः एकादशग्रहास्त्यष्टत्रिंश
इतिवृत्ति ॥११॥ यत्नानि चन्द्रद्वीपपरिरिप्यात् प्रोच्यन्ते ततो दयोक्त परिच्छेपमानं भवति । अथद्वितीयसदले तत्पृष्ठः । अथ
ययोजनानुगमा सारण्याय स्वय मयोन्वत्तरानन्तरच द्वितीय मूपसवहलनायामविष्णुभास्या भवत्वति योजनसद्व्यापि पट्च योजनशतानि पञ्चद-

द्विरे सुरमदुते प० ? गो० ! पणयालीसजोशुणसहस्राह् तिखीशुतीसे जोशुणसए सुधाहाए सधुधाहिरे
सुरमदुते प० ? अयद्वीत्रेण मते । वीत्रे मदरस पधुयसस केधह्मए सुधाहाए बाहिराणतरे सुरमदुते
प० ? गो० पणयालीसजोशुणसहस्राह् तिखीशु ससावीसेजोशुणसए तेरसय एगसठिभाए जोशुणसस

यतेनापायेनविष्णुभासमूपः तदगन्तरात् नवहलात् तदगन्तरं नवहस सञ्जासम् त्रुहे योचने अष्टचत्वारिंशत चैत्रयष्टिजागाम् पाजनस्य एकेकस्मि
न् मज्जने अवापया युद्धिनिर्गदपन् २ सवबाह्य नवहलमुपसक्त्यकारचरति । अयद्वीत्रे जदन्त । द्वीत्रे मन्दरस्य पवतस्य क्षिपत्या अवापया
मवेबाह्य मूपमकल प्रकप्तम् ? गौतम ! पञ्चचत्वारिंशानियोजन सद्व्यापि त्रीषिचवि श्रानियोजनशतानि अवापया सवबाह्य मूपमवहलप्रकप्तम्
अयद्वीत्रे भवत्य । द्वीपमन्दरस्य पर्वतस्य क्षिपत्याअवापया वाद्यानन्तरमूपनवहल प्रकप्तम् ? गौतम ! पञ्चचत्वारिंशानि योजनसद्व्या

अवापाह अन्तर भीरु मूपन् मोज्जुं ठे । इतिरिते नित्ये चर्चे उपपाह बाहिराणोक्ततोपको मूप तदगन्तरपुर्वित्या मोहका यको तदगन्तर एषा
मस्ये मादले सकलता जाता २ यको बवे याजन अने छादतालीम एकचहीण्या भाग एक योजनना एकेका मोक्ताने द्विये यतली अवापाभी द
दि नपागतो २ यको सर्व यकी बाहिरन् बहसु नादन् उपसकली आकपीने चारकरे ४ अयद्वीपनागा हे भयवन् द्वीपने द्विये नेकपवतनह अतभी
आवापाह सवपी बाहिरन् खेरन् मूपन् नादकोकर । हे गौतम ! पञ्चतालीस इन्तर पाचन अने त्रिचि य भीरु ४५ इदं योजन यतले अवापाह

पेठेच आखियोजनल्लाखि पळवययोजनसहस्रादि एकद पचविश्याचिच एकद पचविश्याचिच योजनगत सश्रोपपत्तिः पूयसहस्रपरितोये १५१०३ योजनरूपे प्रागु-
 न्नयकत्यानीताष्टादश १० योजनरूपायादृशै प्रक्षिप्ताया ययोक माग भवति । आश्रोस्तातिरिक्तमवस्थायामादिपरिचामाय लाघयायेमतिदेशमाह ।
 एयकलुण्णमित्यादि । एवमुक्तरीत्या सहस्रत्रयदशितयेत्यर्थ । एतेनोक्तप्रकारेणनिकासन् सुपष्टादमस्तारासदमन्तर सवहस्रसक्रान्त सक्रामन् पक्षु
 पक्षुयोजनाभि पक्षुत्रिगतसैकपट्टिभागान योजनःसैकैस्मिन् सगडले विक्रममवृद्धिमन्निवदयन २ सयान्तरीत्येयाष्टादश योजनमानि परिरपवृद्धिमन्निवद

णमहस्साइ एगूणगतइ च जेअणाइ किंचित्ससाहिस्याह परिरकेवण । अष्टभूतराणतररेण भते ! सूरमढले
 केवइइस्य आयामयिरकमेण केवइइस्यपरिरकेवेण प० ? गौ० । णअणनुइ जेअणसहस्स इ इच्छपणयाले जोअ
 णसए पणतीसच एगसठिभाए ज अणसस आयामयिरकमेण तिसिजोअणसयसहस्साह पसरसय जोअण
 सहस्स इ एगचमनत्तर जोअणसय परिरकेवेण प० ? अणु तरतज्जे ग भते । सूरमढले केवइइस्य आयामयिरक

अमशतमइस्सादि एकानमनति च योजनानि किंचिद्विश्याचिच परिरपण, आभ्यन्तरानन्तर भदन्त ? मयेमरुल्लु किपदायामविक्रमाभ्याम्
 कियत्परितोयेच प्रकृतम् ? गौतम । नवनयतिपात्रनसहस्रादि पट्ट पचत्वारिंशानि यात्रमशतानि पचत्रिंशत सैकपट्टिभागान् याजनस्य आ-
 यात्सविक्रम भ्याम्, आखियाजनशन सहस्रादि पचदशच योजनसहस्रादि एक सश्रोतर याजनगत परिकेयेच प्रकृतम् ? आभ्यन्तरततोय प्र-

पडिलू हे भगवन् ! सूयम् साहलू कगलौ ल बगण पाइलपणे कतलो परिधिपणे । इ गौतम ! नवाणउ हजार याजन ९९०० अने एसे व्यालीस
 ९९३४० योजन लावपणे पोइलपण त्रिंश ३ लाय पसर हजार याजन अने नव्यासी योजन काइक अपिकेरा परिधिपणइ हे । आभ्यन्तर यकी आनतर
 योजू हे भगवन् ! मयने नवालू केतला लावपणे पोइलपणे हे गौतम । नवाळू हजार योजन छे पक्षुतालीस ९९६४५ योजन अने पाचवीस

बहसविप्रज्ञादस्य नयद्वयस्य विप्रमेवमेवैषे अस्मात् सर्वाभ्यन्तरानभ्यन्तरमफलस्य परिहोपस्त्रीवि शतसहस्रादि पञ्चदशसहस्राप्येकं यद्यतं सप्तोत्तर यो
 जनानां ३१५१०३ तयादि पूर्वमहसादस्य विप्रमे पञ्चयोऽनानि पञ्चत्रिंशद्वैक्यपिज्ञागायोगनस्य वदेते पञ्चासाध योजनासा पञ्चत्रिंशद्वैक्यमागा-
 पिज्ञानां परिरयः सप्तदशयोगानि अष्टत्रिंशद्वैक्यपिज्ञागाः सप्तचिन्ताः योगनस्य परव्यवहारतो विवक्ष्यते परिपूर्णांनि अष्टादशयोगानि सानि
 पूर्वमहसपरिचये पदापिज्ञानि प्रविष्ट्यगते तदा यमोक्त द्वितीयमहसपरिमाह स्यात् । अथतृतीयमहसले तत्पृष्टा । अष्टमहसले तत्पृष्टा । अष्टमहसले तत्पृष्टा । अष्टमहसले तत्पृष्टा ।
 नदरमुत्तरमूये नवनवनियोगनसहस्रादि एद्व एकापञ्चाशानि योगनशतानि नववैक्यपिज्ञागाम् योगनस्याष्टमहसले तत्पृष्टा । अष्टमहसले तत्पृष्टा । अष्टमहसले तत्पृष्टा ।
 मेव । अथापपनि । पूर्वमहसलागामविप्र मे ८६४९ योगन ३९ इत्येकये एतन्महसलायुगौ ५ योगन ३५ प्रविष्टायां यमोक्त मानसवति । परिहो

णस एगमेगे महले अथाहावुद्धि निवृत्तु मा११ ण २ सप्तस्र तर महल उधसंकमिप्ता चारचरद्व ५ जयुद्धीत्रे २
 सप्तस्र तरेण जंते ! सूरमहले केधहस्य व्युःयामविरकमेण केवद्व अंपरिस्केवेणं प० ? गो० । णमणउद्व जोश्र
 णमहससाद्व छस्र वसालेजोश्रणसए व्यायामविरकमेण तिस्रिजोश्रणसयसहससाद्व पसरसय जोश्र

व्यापया बुद्धि निवृत्तपन २ सर्वोभ्यन्तर महस मुपसक्तस्य चारचरति, जयुद्धीये भदन्ता । द्वीये सर्वोभ्यन्तरं सूर्येनयद्वलं क्षिपद्यायामविप्रम्या
 भ्यो विपत् परिचयेच महसन् ? गीतम । नव नवविमोक्षनसहस्रादि नवचरत्वारिज्ञानि योजनशतानि व्यायामविप्रम्याभ्यां, धीविप यो-

पाद बांदिर्लू गोत्रू मूय साकलू बह । इहोरोते निद्ये इय उपायइ पेसतो २ बको सूर्ये तदन्तर पाठिस्य । मोठला बको तदन्तर जोगस्ये मोठले
 सक्तता जावता २ बका बने याअन अने अहतालीस पञ्च माय एकसदि योगनना एवइके मोठले अवाचानी बुद्धि प्रते यटाकतो यटाकतो बको
 वापको अल्पतर मोठलू सक्तमी आअपीने चारकरे ५ इहे नहतायामारिविद्विहानि द्वारकइले ४ जयुद्धीयेने विजे च भयनन् ! बजबको भाविनु

ऐवढ आदिपौवनसहाचि पण्ढरयदीजनसहस्राचि एकच पचविश्रयचिह्न योजनगत तत्रोपपत्तिः पूयमवसलपरिहोये १५१७ योजनरूपे प्रागु-
क्तयक्त्यानीताष्टादश १० योजनरूपायांशुश्री प्रक्षिप्तयां यचोक्त नाग भवति । अत्रोक्तातिरिक्तमवसलायागादिपरिष्ठाभाय लापवायमतिदेशमाह ।
एयवसुएयसिन्त्यादि । एयमुक्तरीत्या अवसुप्रयवक्षीतयेत्यर्थः । एतेनोक्तप्रकारेणपिष्ठाकामम् सुयदादगन्तरासदगन्तर मयवसवक्रानन सकाशम् पक्ष
पक्षुयोजनानि पक्षुप्रिगतवैक्यप्रिभागान योजनयैकैकस्मिन् मवहले विक्तस्मवद्विममियद्यन २ तथाकरीत्येवाष्टादश योजनानि परिरपयद्विममजिवधे

णमहस्साह एगूणगतह्न च जोषणाह किचित्रिससाहिष्ट्याह परिरकेवण । स्युदभूतरागतरेण भते ! सूरमहले
केवद्वष्ट्य आयामयिरक्रमेण केवद्वष्ट्यपरिस्केत्रेण प० ? गे० ! गत्रणतह्न जोष्यगसहस्साह छञ्चपणयाले जोष्य
णसए पणतीसच एगसठिभाए ज श्यणसस श्यायामयिरक्रमेण तिरिगिजोश्रणसयसहस्साह पसरसय जोष्यण
सहस्साह एगचमनमर जोश्रणसय परिरकेत्रेण प० ? अण्ण तरतञ्जे ग भते । सूरमहले केवद्वष्ट्य श्यायामविरक

अणगतमवहस्राचि एकाननवति च योजनानि किचिद्विगुयाचिह्न परिरपण, आस्यन्तरानन्तर भदन्ते ? सूर्यमवसल कियदायामयिफक्काम्याम्
कियत्परिचयेच प्रक्षप्तम् ? गीतम् । नवनवतिपौजनसहस्राचि पट्ठ पचवत्वारिशानि योजनगतानि पचत्रिगत वैक्यप्रिभागान् याजनस्य श्या-
यामविरकम्भ भ्याम्, आदिपाजनगत सवहस्राचि पचवद्वष्ट्य योजनगत याजनगत परिरपेच प्रक्षप्तम् ? आस्यन्तरततीय प०

पहिलू हे गगवन् । सुवत् सावणू कनली ल यनण पाहलपवे कतली परिचिपवे । च गीतम् । नवावठ हजार याजन ९९०० अने एसे श्यालीस
९९३७० याजन लोवपवे पोहलपच त्रिण ३ लाप पसर हजार याजन अने नव्यासी याशन कांइक अचिकेरा परिचिपच ६ । अस्यन्तर यकी अमतर
वीरू हे गगवन् ! सूर्यनो सावणू केतला लावपवे पोहलपवे हे गीतम् । नवाव हजार याजन ९९३७३ योजन अने पाचत्रीस

[illegible]

विशेषप्रतिपत्तिरिति किञ्चिदूना निपदिष्ये ब्रह्मवर्तति किञ्चिदूनास्य स्यादयस्य परिषेवकरणेन स्वययोस्य संवाद्याश्रयिप्रमायासमासेलशोपरिपानिपद्यधि-
 कानि पदयोगमश्रवाभ्युक्तानि तस्य परिरयमात्राय तस्यैवब्रह्मीपपरिरये प्रक्षेपबाह्ववति । अपदितीपमबलेतत्पुत्रा ॥ बाहिराणतरेण भते । सूरमह
 लवत्यादि । प्रमाप्राग्वत् उत्तरसूत्रे गीतस । एकयोजनलक्ष पट्षण्णुपञ्चाशानि योजनयतामि पट्थियतिवैकपट्टिजागान् योजनस्यायामविक्रमाभ्यां
 सवदतिवैद सयवाह्यमहलविक्रमात् पञ्चत्रिंशदेकपट्टिजागाधिकपञ्चयोजनेषु शोषितिविति श्रोत्रियानलक्षायपट्टादशमहल्लक्षि द्वेच समभवते यो-

माणे २ अष्टारस २ जाश्रुणाह पाररयषुह्वाह स्यामवहुमाणे २ सस्रयााहर मरुल उवसकमिहा चार चरड ॥
 सस्रयाहिरण भते । सूरमहले केयह्वाह स्यायामविरकभेग केयह्वाहपरिकेयेण प० २ गो० । एगजौश्रुणसय
 सहस्रस कुञ्चमठे जौमगसए स्यायामविरकनेण तिरिगि जौश्रुणसयसहस्रसाह अष्टारसयसहस्रसाह तिरिगिअ
 पणारसुभरे जौश्रुणमए परिरकवेण ॥ बाहिराणतरेण भते ! सूरमहले केयह्वाह स्यायामविरकभेग केयह्वाहस्य

प्रमथद्विमभिवहुयन् २ अष्टादश २ योजनानिपरिरयवृद्धिमभिवहुयन् २ सर्वत्रास्यमण्डलमुपसक्रम्यचारं वरति, सववाह्य भवन्त । सुयम-
 बहल विपदायामविक्रमाभ्यां कियत् परिकेयेन प्रमथ २ गीतस । एकयोजनगतसहस्र पटपट्टिवैजमगतानि आयामविक्रमाभ्याम् श्रीणिपोत्र
 नगतसहस्रादि अष्टादश सहस्रादि त्रीणिच पचदशोत्तरादि योजनगतानि परिषेवेन प्रमथ २ बाह्यामन्तर भवन्त, सूर्यमण्डल कियद्वृत्त्याया-

यात्रम छने पाचत्रीस एकवठिया भाग योजनना एकैक माकशश्च लोवपणे पोहल पचनी दृष्टि प्रति यचारता ए यको १८ अठार २ योजन (ब्रह्म
 व्यपहरणको १८ योजन पूराकद्याप चि सत्तर १३ योजन अने अठग्रीस एकवठियाभाग एकैकैमाकले परिधिपयश्च बच परिधिनी दृष्टिप्रति यधारतो २
 यको सवयको बाहिरलूखेहलु माहलू उवसकमी आभयीने चारकरड । सर्वयको बाहिरलूखेहलु रे गयम् । सुय नु माहलो कतको लायपणे पोहल

अनगने परितपेव कथमुपपद्यते चेदिति वक्ष्यामः, पूर्वमशक्तपरित्यादृश योजनशोभनेसुखमिति । आदिशतमैकमि-
त्यादि । मन्नापूवयत् । ननरधुने आद्यततीर्थ एकयोजनसप्त सदृशाष्टावत्वारिणि योजनशतानि द्वापञ्चाशत् चैकपट्टिभागम् योजनभ्यामानविक-
भाष्यो पच्छिष्टाश्च अनन्तरपुनमवहतात् पक्षुश्चिगैफचट्टिजानापि कपञ्चयोजनवियोधने साधु प्रवति नीचि योजनसप्तस्यष्टादशवसदृश पि द्वैचैकोन
ग्रीते पात्रमग्रते परिधेपेव पूर्वमवहसपरिधे रष्टादशयोजनशोभने ययोऽस्य प्रसूतमवहसस्य परिधिमान । अथासिद्धेभमाह । एवयसुखएणमित्यादि ।

परिस्कवेण प० १ गो० ! एगजोखणसयसहस्स तच्च षडपखे जे।खणसए तल्लीसत्र एगसठिनाए जे।खणस्स
 ख्यायामित्रकमेण तिसिखजा।खणसयसहस्साइ ख्ठारसयसहस्साइ दे।खिख सत्ताणउए जे।खणसएपरिस्कवेण
 प० १ आहिरतच्चेण जत ! सूरमठले केवईअ ख्यायामित्रक नेण केवईख परिस्कवेण प० १ गो० ! एगजो
 खणसयसहस्स तच्च ख्ठयाउंजे।खणसए मायखत्र एगसठिनाए जे।खणस्स ख्यायामित्रक मेण तिसिखजा

नविच्छन्मभ्याम् कियत्परिक्षेपम् प्रच्छम् ? गीतम् । एकं याममग्रतस्तद्वत् पटम् बहुः पञ्चाशद्याज्जनगतानि पद्विंश यक्षपट्टिभागान् योजनस्या-
 यानविच्छन्मभ्याम् २ त्रिंशं योजनमग्रतस्तद्वत् पटम् अष्टादशम् सप्तत्रिंशं योजनमग्रतः परिक्षेपेनमच्छम् ? वास्तवतः योजनमग्रतः ३ सूर्यम्
 बह्वन् कियदायानविच्छन्मभ्याम् कियत्परिक्षेपम् प्रच्छम् ? गीतम् । एकं याममग्रतस्तद्वत् पटम् अष्टादशत्वारिंशानियोजनमग्रतः कियत्परिक्षेपेनमच्छम्

पयइ बेनभूपरिपयबदे । हे गीतम ! एकसाय यात्रन अने खर्चेबासि १६१० योजन साँदपवें पाइलपव भिमिशाल योजन अठारइबार यात्रन अने त्रिखिखइ पकर इन्द्राक्ष योजन परिधिपवइठें बादिरयावें इकयायकी आनतर बीजू हे भगवन् । धूर्पेनु नाइनु कोसलुं साँदपवइ मोइलपवें बेनभुं परिपियबेंबर । हे गीतम ! १ साय यात्रन एइ अशाराणि इच्छिबापननो आदि अनें संयावरनी आदि भावकी अजबकांतिको प्रपन दिवइ

प्राग्वद्दयाप्य । व्याख्यानाश्रयात् गतमायामविकल्पावियद्विद्वानिद्वार । अयमविकल्पेन हयोः सूर्ययोः परस्परसमाधात्कारमप्यस्यतरवाङ्मगणल्लादिषु
वसेय । समतिमहूतगतिद्वार । अथावभते सूरियससुप्ततरद्वार्यादि । यदाज्ञगवन ? सयः सर्वाभ्यन्तरमयल्लमुपसक्रम्य चारचरति तदा एवैकेनमुपूनेन
क्रियत चेष्ट नमुति । नीतस । पक्षुपञ्चयोजनयतल्लादि द्वैकपञ्चादौ योजनयते एकैकपञ्चादौ योजनयति गतपयटिभागाग योजनस्यैवेकेन मुहूर्तेन गमुति क्षयसि-
दनपपद्यते वपुच्यते । इहसवनपिनसदलसकलाहोरात्रेण द्वाभ्या सूर्योभ्या परिममाप्यते प्रतिमययाङ्गारात्रगणे परमायता द्वायदोत्रात्रीमयतः कृया

अङ्गसयसहस्साहृ अष्टारसयसहस्साहृ देगिअ अउणासीए जोअङ्गसए परिरकत्रेण एव खलु एएण उयाएण
पधिसमाणेसूरीए तयाणतरात्तंसल्लात्तं तयाणतरमल्ल उवस कममाणे पचर्जोअङ्गणाह पणतीसच एगस
ठिसाए जोअङ्गस एगमेगेमल्ले बिरक मवुह्णि निवुह्णिमाणे २ अठारस २ जोअङ्गणाह परिरयवुह्णि निवुह्णिमाणे
समुअन्तरमल्ल उवसकमिअ चारचरह । जयाण भन । सूरीए समुअन्तर मल्ल उवसकमिअ चारचरह ।

प्रागान् याजनस्य अवाभायकभाभ्यां त्राबिपोअनयतसहस्त्राणि अष्टादश च सदस्त्राण ह व एकानगते याजनगते परिक्रपच, यय खलुएत-
नोपायन प्रविशन् २ सूर्यः तदन्तरामकल्लतदन्तर मयल्ल सकामन् २ सूर्यः पय २ याजनाणि पचत्रिगत एकपटिभागान् याजनस्य एक-
मज्जनल्ल विअम्भत्रदिमभिवदयन् २ अष्टादश २ याजनामिपरिरयवुह्णिमभिवदयन् २ सर्वाभ्य तरमल्लमुपसक्रम्यचार चरति, तदन्तर यदा-

अथै सुपञ्च योजन अम खवीस एक सठियाभाग योजनना ल वपवै पोहसपवह्लं, तिथिआय योजन अठार अठार याज १ अर्धे विमं सताणु योजन
२१८८७ परिक्रपच (सर्वाभ्यन्तर गौहले सुपदावं तिथार दिगमान १८ मुहूर्तमुह तेहन अर्धनयगवी महुस गतिक्कीजे तिथार यपोस्तसुपदीमवागु
यानआवहं तेपुरुअद्या कहीह ते यमवीकी जेदो उदयास्तातर मानवाह नम सर्वमालला आचयु) याद्विरस्या खेहएयायवी त्राणं हे भगवन् ।

त्रमगते परितोषे कचनुपपद्यते चेदिति वक्ष्यामः, पूर्वमक्षरपरिरयाद्वाह्य योत्रमगोपने सुस्थमिति । वाहिरतश्चेन्नमि-
 त्यादि । मग्नः पूवमत् । उत्तरयुगे याश्चतुर्थीय एकयोजनस्य षट्वाष्टाक्षस्वारिशानि योजनशतानि वैकपट्टिभागान् योजनस्यापानविक्र-
 म्भाभ्यां यन्त्रिंशत् योजनपर्यन्तस्य पञ्चविंशद्विकपट्टिभागानि योजनविंशतिं सापु प्रवर्तति त्रीणि योजनस्य षट्वाष्टाक्षस्य दशवक्त्रस्य च द्वितीयो-
 ग्रीते योत्रमगते परितोषे पूवमक्षरपरिरये द्वावक्षरयोजनशतानि योजन प्रवर्ततस्य षट्स्य परितोषमान । अत्रातिदेशमाह । एकदशस्य दशवक्त्रस्य च द्वि-

परिकर्षेण प० ? गो० ! एगजोऽष्टगसयसहस्रं तस्य षडपयं जेऽष्टगस ए तस्यैसथ एगसंठिजाण जेऽष्टगसस
 श्यायामथिस्कभेण तिसिजोऽष्टगसयसहस्रमाह अष्टारसयसहस्रमाह देऽष्टिष्ट सत्तागउए जेऽष्टगस एपरिस्कवेण
 प० ? वाहिरतश्चेण जत ! सूरमठले केथईअ श्यायामथिस्क जेण केवईष्ट परिस्कवेण पं० ? गो० ! एगजो
 ष्टगसयसहस्रं तस्य अष्टयाउजेऽष्टगस ए यावसुथ एगसंठिजाण जेऽष्टगसस श्यायामथिस्क भेण तिसिजो

मन्त्रिष्वाभ्याम् कियत्परिकेपे मग्नस ? गौतम । एक योत्रमगते सहस्रं षट्वाष्टाक्षमग्नशानि पञ्चविंश एकवक्त्रभागान् योजनस्या-
 यानविक्रमभाष्यम् । अत्र योत्रमगते सहाहस्य षट्वाष्टि द्वेयसमनयत योजनगते परितोषे मग्नस ? वाहिरतश्चेण मग्नस ? सूर्यम
 ग्नस कियदापानविक्रमभाष्यां कियत्परिकेपे मग्नस ? गौतम । एक योत्रमगते सहस्रं षट्वाष्टाक्षमग्नशानि योजनशतानि त्रिपचाशद्विकपट्टि-

पञ्च षेनानुपतिपयस्यै । हे गौतम । एकसाध योत्रमग्नं षेनानुपति १६० योजन साधयस्यै पाञ्चस्यै त्रिंशत्सहस्रं योजन अष्टारद्वार योत्रम
 ग्नं त्रिंशत्सहस्रं पञ्च ३८३५ योत्रम परितोषमग्नं वाहिरतश्चेण सहाहस्य त्रीणि योजनशतानि योजन प्रवर्ततस्य षट्स्य परितोषमान । अत्रातिदेशमाह । एकदशस्य दशवक्त्रस्य च द्वि-
 द्वेयसमनयत योजनगते परितोषे मग्नस ? गौतम । एक योत्रमगते सहस्रं षट्वाष्टाक्षमग्नशानि योजनशतानि त्रिपचाशद्विकपट्टि-

वा । इदमन्तां नरतर्षेणमन्तां नमस्यान्तं सप्तवत्वारिशता योजनसहस्रैर्हृत्प्याच, त्रिपदाभ्यां त्रिदश्यापिकाभ्यां योजनशताभ्यामेकदशशत्याच
 योजनस्य षट्पिमातौ रुदयनामः सूर्ये षडुर्विंशत् इह याप्रनामकुति । अत्रच सप्तशशदीर्घद्विप्रायसखिकसपर द्युपुयो ऽप्राप्यकारित्वेन तदसम्भवादिति
 ज्ञानोपपन्निरिति चेदुच्यते । इह दिवसस्यार्धेनयावत्मात्र क्षेत्र व्याप्यते तावदित्यवस्थित सूर्योः सप्तसहस्रते सूर्यय लोकैरुदयमानवति व्यावर्त्रियते सूर्यो
 स्येनरनवहत्त दिवसप्रमाणादयश्चमुहूर्तौ स्यात् । एतेनस्त्रियमुहूर्तं सयाम्यतरेनसहस्रे चार चरम् पञ्चपीजनसहस्राणि द्वे च योजनशते
 योजनस्य अर्धचिकेणवानत्रिशत् षट्पिमागाम् योजनस्यकुति एतावत्तमुहूर्तनतिपरिकाच भयमित्सुहूर्तं गुरुयते तस्मा ज्ञवति ययोक्त इदृष्टिपयप्राप्ततायि
 ययपरिमाचनिति । एवसर्वेष्वपि नवहस्तेषु स्वस्वमुहूर्तगती स्वस्वचिकसाहुगतमुहूर्तराश्याना गुणिनाया इदृष्टिपयप्राप्ततामधत्ति इदृष्टिपयप्राप्तताचसु
 सप्तशः पृथग्युक्त्यायास्तेषां यो साध पूर्वोत्तरेऽपरतश्च सप्तप्रमाचैव गमतीति द्विगुचितानायाचैश्चमुहूर्यास्तारमित्यादि पर्याया । इदं च सवयाद्यामन्तर
 सप्तहत्तात् पञ्चमुपूर्वार् गक्यमान आसीत्स्यधिकशततम प्रतिमककल वाहोरात्रनक्षत्राः द्वात्रात्रापिश्रीत्यधिकशतम स्तेनायमुहूर्तरायस्यचरमा, विषसो
 उपमेवच सूर्यसम्बन्धानरस्यपर्येत दिवससप्तारायस्यपयवसानकत्वारस्यचरस्येति । सूर्य भयस्यरत्नप्रकारप्रकाशपनाय सूत्र प्रारभते । सेचिरकमभाषेइत्या-
 दि । स्याभ्यन्तरात्मब्रह्माकिष्कासम् नवहूर्तीर्पातः प्रवेष्टेऽश्रीत्स्यधिकपीजनप्रमाचिकेष्टे चरमान शप्रवेष्टशप्पशानान्तर द्वितीयसहस्राभि-

अथमात्रेण २ पदमसि व्युद्देशस्तसि सप्तश्रतराणसर मढल उवसकमित्रा चोरचरद्ध । तयाण एगमेगेण^१ मपूत्तेण केवईअ खेत्त गच्छइ । सुंरिए अश्रतराण मढल उवसकमित्रा चोरचरद्ध । तयाण एगमेगेण^१ मपूत्तेण केवईअ खेत्त गच्छइ ।

काष्ठर मायमात्रः २ प्रथमद्वारात्रे सर्वाम्पन्तराजान्तराभिः कञ्जल मुपसङ्कल्प्य चरति । यदा भवति ? मयं प्राभ्यन्तराजान्तर मञ्जकः पसङ्कल्प्य चारुचः

एवमे साहस्य साययय योहलपयमी वृद्धिमे पठाडतो २ यको सबयकी कोहिसू पडिसू मारलू ववसकमी वारवरर वड (एल सुयये एहोराप्रे एव भाळामी परिपियूयैवरस्यै अने मे एहोरात्रिगा१० मुद्रत येनाटे सुवोम्यत्तर मरुलमीपरिपि ३१५०८९ एव साठि भागे इरीइ तियार २२५१ को

यादोरात्रयाः पटि० दूनां कानोमहसपरिरयस्य यद्यप्रागेवते यद्भवते सम्पुद्गलं गतिप्रसाध । तथाहि । सर्वोप्यन्तरमहसपरिरयस्त्रीणि शशाधि प
 न्दग्गमहत्वायेकोननवत्यधिकानि योक्तानां ३१५०८८ एतेषां बह्मप्रागेवते लब्ध येषां मुद्गलं मुद्गलं नतिप्रसाधं ५५३१ ९८ । अथविनेयायिज्जितसम
 र्धने प्रष्टापक्षमापशुनोपि विनेयस्य द्विचिद्विषयं प्रष्टापक्षमापशुनोपि यद्यपि यद्यपि ६० तदास्य मन्त्रायतारकोप, तेन
 पदाम्पु ९ यत्केनमुद्गलं नवत्यं ५२५१ यात्रन २६ प्रसाधं गच्छति । तथा सर्वोप्यन्तरमहससकसकाले इत्येतस्य सम्यस्याश्रमासावेकवचन ततोयस

तथाण एगमेगेण मुक्कासेण केवद्वधं १० खेत गठह । गो० ! पच २ ओच्छुणसहस्साइ दोसिअ
 एगाधणो ओच्छुणसए एगुणतीसवसठिभाएगुणतीसवसठिअओअणस एगमेगेण मुक्कासेण गठहं ।
 तथाण हहगयस्स मणसस्स सीआलीसाए ओच्छुणसहस्सेहि दोहिस्सुतेवठेहि ओअणसएहिं एगाधी
 साएअ ओअणस्स सठिन्नाएहिं सुरिए वस्कुफास हसुमागठहं । सेणिस्सकममाणेसुरिए नवसवच्छुरं

त्रयवन् मूयः सर्वोप्यन्तर मवद्वधमुपसकम्यचार चरति तदायैकन मुद्गलं कियत सेवगच्छति । गौतम । पच २ पावनसहस्साणि द्वेअए
 बानपद्मगते योत्रनगते एकोनत्रियं पटि ज्ञागान् योवनस्य एवेकेनमुद्गलं गच्छति तदाहगतस्य मनुष्यस्य (जातावेकवचनं) तदावत्वारिअ-
 ता यात्रनसहस्से दूर्ग्यां त्रियष्टिभ्यां यात्रनश्रुताभ्याम् एकविंशत्यावाजगस्य पटिज्जाने सूर्ययद्गुहस्पक्षं क्षीप्रमागच्छति, सन्निधामन् सूर्योन्नवस

नुपुन मीळन्तुं केतसो लाजपण वोहलपणे परिचिपणे, ई गौतम। एकलाव योवन जडे अटतालीस योवन ज्ञाने जावज एकसठिया भाग योत्रनन
 लाजपणे पाहलपणे त्रिचिदाव यावन अठारहचार योवन जडे उगवाली ३९८२५८ योवन परिचिपणे बकी रीते निसे इचि उपायई पेवतो बको बूय
 तदनन्तर पाहिल्या नाहल। बकी तदनन्तर आगले नीहसे सकनतो आबतो २ बका पीच २ यावन ज्ञाने पांचवीच एकवठीया भाग योवन एकल

नित्यं गतार्थानामुप्याहार्त्तं सप्तपञ्चारिखता योजनसहस्रै रेकोभासीत्यधिकेन योजनशतेन सूत्रेनूतोपायै सप्तमी प्राकृतस्थान् सप्तपञ्चारिखतापट्टिभागे
 पञ्चनस्य पट्टिभागश्च एकपट्टिपात्रित्वा एकपट्टिब्रह्मन् कृत्वा एकपट्टिपात्र गुणयित्वेत्थर्षः । तस्य स्रक्तेरेकोमयित्वा चूष्णि काभागेः भागभागेः सूर्यय-
 दुरःपञ्च नागश्रुतिः । तथाहि । सर्वोप्यन्तरानन्तरद्वितीयमबले विषयप्रमाणं द्वाभ्यामैकपट्टिभागभ्यां द्वीभाभट्टादशमुद्गुर्न स्तेषामसूत्रमवमुद्गुर्न एके-
 नेकपट्टिभागन द्वीभा स्रतः सामर्थ्यनैकपट्टिभागकरबाधे नवापि मुद्गुर्न एकेपट्टिपात्रोऽपनीयते ततः श्रोयणाता एकप-
 ट्टिभागाः पञ्चाशताम्यहचत्वारिंशदपिकाणि ५४८ प्रस्तुतमकृते मुद्गुत्स गतिः ५४१ योजन ४७ अयश्चराग्रिः यद्विस्तरेवति योजनानिपट्ट्या गुणयित्वा
 नवस्य ते ज्ञान ३५००३ अयमेवराग्रिः करकविषयभागाय नवयगिरायसे ग्रसमासवृत्ती च ६० परिधिराशिरिति कृत्वावगितो लापयान् मान्यराग्रिज

जाअणसए ससाधयसएअ सठिनाएहिंओअग्गस सठिभागश्च एगमठिहत्तेस्सा एगुणवीसाए चूष्णिअ।जाएहिं
 सुंरीए चस्कुप्फास ठह्मभागठई । सणिस्सममाणेसुंरीए दाअ्णिमिअ्णेहेरससि अ्ण्णतरतच्च मकल उअसकमिस्सा

योजनस्य एकेकन मुद्गुर्तेनगच्छति । ततो इदमगतस्य मनुष्यस्य सप्तपञ्चारिखतायाजनमहस्रै रेकोभागाते योजनगते सप्तपञ्चारिखतापट्टिभागै यौ
 कनसू चेन्नञ्चाह हे गौतम । पांच २ इज्जार योजन बेश एकात्रय ५२ ५१ याजन एतलु चत्र एके के मुद्गुत्स जाह । तिवारे इंहा भरतक्षेत्रेणा मनुष्यते ४७
 स्रतालीस इज्जार योजनइ विषय त्रैसठि ४७ २ ६३ योजन अने एकवीस साठिया भाग योजनमां अगतो यको सुय यधूरपर्षी छावइ निजर इविसइ
 ते अम्यन्तर प्रथम मांइसावकी मीकलतो चको सूय नवा छावता सवरसत्पति यइतो २ यका नवा सवाधरना पइसा अइरोरात्रनइ विदे सपर्यम्य-
 न्तर यको अमन्तरवीजू मांइलू उपसकनी आभयोऽऽ अने चारकरइ निजारे दे मगयन् । सुय अम्यन्तर यकी अमन्तर बीजू मांइलू आभयो अने
 चारकरइ । तिवारे एकेका मुद्गुर्तेनइ बिदे केतलू क्षेत्रञ्चाह । हे गौतम । पांच २ इज्जार याजन विषय सूबायज ५ २ ५१ योजन अने स्रतालीस सठि
 या भाग एअ योजनना एतलु कत्र एकेकइ मुद्गुर्नइ जाह तिवारइ इइ । भरतक्षेत्रेणा मनुष्यइ ४७ स्रतालीस इज्जार योजनइ एकसो सगणासी ४७

नित्यत्र गतामानीमुप्याकां सप्तपञ्चारिण्यता योजनमसहस्रे रेकोमाथीत्यधिकेन योजनगतयेन घृत्रेतृतीयायै सप्तमी प्रारुतस्यात् सप्तपञ्चारिण्यताचपष्टिभाने
 योजनस्य पष्टिभगच एकपष्टिपाश्रित्वा एकपष्टिषडान् कृत्वा एकपष्टिषा गुणयित्वेत्पर्यः । तस्य स्रक्षेरेकोमविद्यत्या चूषि काभायैः भागभागेः सूर्यय-
 दुःस्पक्ष भागश्रुति । तथाहि । सर्वोप्यन्तरामन्तरद्वितीयेमहले दिवसप्रमात्र ह्याभ्यामेकपष्टिजागाभ्यां बीगाअष्टादशमुहूर्तौ स्तोपामर्त्यमवमुहूर्ता एके-
 नेकपष्टिभागन प्रीमा स्रतः साप्तत्यनेकपष्टिभागकरवायै नवापि मुहूर्तौ एकपष्ट्यागुस्यन्ते तस्य एकएकपष्टिजागोऽपनीयते ततः श्रोपाजाता एकप-
 ष्टिभागाः पञ्चाशताम्यष्टचत्वारिंशदधिकानि ५४८ प्रस्तुतमकृत्वे मुहूर्त गतिः ५४९ योजन ४३ अथचराशिः पष्टिष्टेष्टति योजनानिपष्ट्यः गुणयित्वा
 मयस्य ने जात ४५५०३ अथमेयराशिः करवविभागायां मलयगिरायचेत्रसमासवृत्तौ च ६० परिधिराशिरिति कृत्वावर्धितो स्थापयत् भाज्यराशिल

जाअणसए सप्ताथसुएअ सठिजापठि जोश्रु गसस सठिभागच एगमठिहळेंहा एगूणवीसाए चूणिय्याजाएहि
 सुंरीए चरकुंफास हसुंमागळई । संगिरकममाणेसूरिए दाञ्जिमिअहे।रससि अक्षतरतच्च मळल उअसकमिमा

योजनस्य एकेकन भट्टतेनगच्छति । ततो इदगतस्य भनुप्यस्य सप्तपञ्चारिण्यतायाजनमहस्यै रेकोमागते योजनगते सप्तपञ्चारिण्यताचपष्टिभाने यो

कनसू चेन्नकाइ हे गीतम । पाच २ हजार योजन येस एकावळ ५२ ५१ याजन एतलुं सत्र एके के महुतइ जाइ । तिवारे इहां भरतक्षेत्रगा भनुप्यने ४३
 स्रदतालीस हजार याजनइ मिसइ त्रैसठि ४३ २ ४३ योजन छने एकधीस साठिया भाग योजनमो अगतो यको सय चरूपर्षो छायाइ मिसइ इदिसइ
 ते अम्यन्तर मयन मांडलाचको नीकसतो यको सूर्य नवा आवता सत्रसरप्रति यइतो २ यको नवा सवासरगा पडिशा अश्वोराग्रमइ विवे सर्वोम्य-
 न्तर यको अन्तरबीगूं मांडलू संपसकमी आग्रयोऽऽ ७५ जे चारकरइ मियारे वे मगयन् । सूर्य अम्यन्तर यको अमन्तर बीसू पाळलू व्यामयी ७५
 चारकरइ । तिवारे एकेका मुहूर्तमइ विवे केवलू क्षेत्रकाइ । हे भीतना पांच २ हजार याजन मिसइ एकायळ ५ २ ५१ योजन अने स्रदतालीस सठि
 या भाग एक योजनना एतलुं सत्र एकेकइ मुहूर्तइ जाइ तिवारइ इसा भरतक्षेत्रगा भनुप्यइ ४३ स्रदतालीस हजार योजनस्य एकेको उगवासी ४३

[illegible]

गी०। पत्र २ जेअणसहसमाह वोअण एगावखाजीअणसप सीअालीसअ सठिभापजाअणसस
एगमेगेण मुऊत्तेअ गछई । तथाण हदगपसम मणरुवसम सीअालीमाप जेअणसहसंइ एगण।भीप

रति । तदा एकेदेन मुहूर्तेन विपत्तये भगवति । गीतम् । पञ्च न याजन्मन्त्रैश्चापि नृप एव पञ्चाभ्युपत याजन्मन्त्रे सप्तस्वार्थितव श्रुतिप्राप्तान्
 व्रत सन्ने ६८ श्रुतिषा भाग स्यादे एव मुहूर्तश्च एतन्मुहूर्तश्चैव द्वाव सप्तमोद्वले परिधि स्यादे भाने शरीर्य तिवारे ययोक्तमाने
 नृहृगवति आवह) शब्दे मुहूर्तैर्गणिहार कठे के तिवारे हे भगवन् । यूयं भवया अत्र नृत्तर परिधुं मीरुन् मीरुन् आवयोनेन चार करव श्रुतिप्राप्त एतेके मुहूर्तश्च

अन्नवसे दिनप्रमाणमष्टादशमुद्रां वगुर्भां रेकपट्टिभागे षोढा स्तेमानर्चनय द्वाभ्या मेकपट्टिभागाभ्या षोढा स्ततः सामस्यनैकपट्टिभागकरणाथै नयापि
 मुद्रां एकेपट्ट्यागुह्यत तस्य द्वावेकपट्टिभागवपीयते श्रेयाः पञ्चशतानि सप्तचत्वारिंशदधिकानि ५४७ प्रस्तमदले मुद्रास गतिः ५२५२ ५ इत्येयक
 पी योजनराशिपट्ट्या गुह्ययित्वा सवस्यतेजावं ३१५२५ अयमवराशि रन्यैःपरिचिराशित्येमभिरुपित । अस्य सप्तचत्वारिंशदधिक पञ्चशते ६० गुह्येने
 जाताः सप्तदशकोटय स्वयोविशतिः अतसद्वस्त्रावि प्रिसप्ततिः सद्वस्त्रावि श्रीविशतानि पञ्चमस्यधिकानि १७२३७३७५ एतेषा पट्टिगुणितया एकप
 ट्ट्या ३६६० भागे इते व्यागतानि सप्तचत्वारिंशद्वस्त्रावि यस्वत्यधिकानि ४७०८६ श्रेय विग्रतिशतानि पञ्चदशोत्तराणि २०१५ खेदराशोः पट्ट्या पयत्न
 नायां जाता एकपट्टितया शेषराशे भैक्षमेकस्या स्वयंछिद्यतुपट्टिभागाः ३३ श्रेयीच द्वायेकस्य पट्टिभागस्य सत्कायेकपट्टिभागे २ इति । समतिचतुर्थमयद
 लाविशतिदेशमाह । एकसु एतेष्वववाएव नित्यादि । ययमवदत्तत्रय ६० द्वािशतरीत्या खलुनिश्चित सेतेमानस्तरोदितेभोपा ६१ येन ग्रनेः ग्रमे स्तत
 द्वािमवदत्ताभिमुक्तमननुपेच निष्काभम् सूर्ये सप्तमन्तरान्नवदत्ता सप्तमन्तरमफल प्रागुक्तप्रकारेण सप्तमन ५ एकैकस्मिन्नदले मुद्रास गतिमित्यत्र
 प्राकृतत्वात् सप्तम्यर्थे द्वितीया सेनमुद्रा नती छष्टावश २ पट्टिभागान् याजनस्य व्यवहारतः परिपूर्णां निवयतः किंचिदुमान् छभिषद्वयमानोऽभि-
 चदयमानः चतुरशीति २ योजनानिज्यतीतानि किंचिन्म्यूनानि । पुरिसमुपायमिति । पुरुषस्य क्षायायतोभवति २१ मुसपञ्चाया सावेष्टप्रस्तायात् प्रयगतः

एगमगेण मुक्तात्तेण गठई । तयोण कुहगयस्स मणुस्सस्स भीश्यालीसाए जौश्रुगसहस्सेहि तयाउईए जौश्रु
 णहि तेत्तीषाएअ सठिन्नाएहि जौश्रुगस्स सठिभागच एगएगसठिहाळेवा देहिचुयिअन्नाएहि सरीए

न्तर नृतीयमवदत्तमपसञ्जस्य चारक्षुरति । यथा जदत्त । सूर्योऽभ्यन्तरातनायममवदत्तमपसञ्जस्य चारक्षरति । तदा एकेकगमुद्रैर्न कियतज्ञेयम्

सप्तमी आश्रपीने चारकरइ । तिवारइ दे मगयम् सूप अम्यन्तर श्रीबू मीदल आश्रपीने चारकरइ तिवारे एकक मद्रुतइ केतलु क्षेत्र जाइ । दे गीतम ।
 पाच २ इअर योजन बिंसद भावस ५२ ५२ योजन पाच साष्टीया भाग एक योजनना एकेके मुद्रांइ एतलु येन जाइ । तिवारइ देवा भारत क्षेत्रमी

व्यस्य प्रावृत्तारामिना मुचने भूत्तराद्येरेवलोभात् एपरमिः पशुमिः शतैरष्टावत्वारिंशद्विधैर्भूष्यते जाताः सप्तदशकोटयः पशुविशतिस्तथाः अष्टसप्तति
 नद्वयानि पटत्रिंशद्विंशति १५२६५५३६ अयत्रात्रि मागभागात्मकत्वा ज्योत्स्नानि प्रपद्यतेति । एकवृष्टेः पट्यायुजिताया यायाम् रा
 मिन्नवति संभवाभोद्विपते इयत्र गच्छितप्रक्रियात्वापवायका छान्यवाऽस्यराद्ये रेकपट्याभावे इतेवद्विंशता कल्पते तेवाच पट्याभागेइते योजनानि
 जयनीन गौरव स्यान् एकपट्याचपट्या गुचिताया पट्त्रिंशतानि पट्यापिक्तानि १६१० तैर्भागेइते आगत सप्तपञ्चार्धित्सद्विंशति यतमेकवेकोना
 ग्रीत्यपिच योजनाना ४५७८६ अय ४५७८६ छेदराशेः पट्याऽपवतनाक्रियते जाता एकवृष्टि ६१ तया शेरराशेभागे इते कथा सप्तपञ्चाशत्पटिभा
 नाः ५३ एकानविगतिवेकस्य पटिभागस्य सत्काः एकपटुभागा १८ । अथास्यत्तरततोपमवद्विंशस्य चारपिपृष्ठिषु राश्यासु चूचयति । खेदिरक्तमसाद्ये-
 मूरि ६० एव च सप्तत्यदि । अयनिःकामन् सूर्याद्वितीयेऽक्षराब्दे ६१ प्रस्तुतायनावेश्या द्वितीयमवद्विंशत्यर्थः । अस्यत्तरततोपमवद्विंशस्य चार
 वरति । तदाएवैकन भूदूर्तन क्रियतेइत्र गच्छति । गगवाताइ ? गौतम ! पञ्चपञ्चयोजनसद्विंशति द्वेचद्विपञ्चाशेयोचनशते पञ्चवद्विंशतायाम् योजनस्यै
 वेडेन भूदूर्तन गच्छति इवप्रस्तुतनंइतपरिरयस्य पट्याप्रकृते सवाइमादते तदाच इङ्गतस्य समुप्यस्य सप्तपञ्चार्धित्सता याजनसद्विंशते । वक्ष्यत्याच
 योइते इत्यवक्रिगताच पटिभागे योजनस्य पटिभागवेक एकवृष्टिपाठित्वा द्वाभ्या चूक्षिंकाभागाभ्या सूचयद्विःसप्त ३५ श्रीभूमागच्छति । तथारिइ ।

चारचरइ । अयाण अते । सूरिः पृष्ठतरतश्च मरुत उत्रसकमिमा चारचरइ, तयाजपुगर्भेण मुक्ताहेण
 केचइत्युत्तेत गतई गो० । पच २ जोश्रुणसद्विंशत्या द्वीसिंशस्य व्यासुजेऽप्रमसप पचयसंठित्वाऽपु औच्छणसस

जनस्य पटिभागसु एकपटिपाठित्वा एकामावयत्याचूचिकाभावे । सूचयद्विःसप्तश्रीश्रुणतागच्छति, तदा सन्निभूयन् सूचयद्विःसप्त अपाराने आभ्य
 १५८ यात्रन अने इतावक चाद्विपा भाग योजनना अने चाद्विष्ठ एक नाग एकमपि मागे खेदीइ गदीइ एइवा उगदीस चूक्षिका भाग भागना भाग
 एतसे उगतो नृपं चङ्गपञ्चाइ निबरे आये दीवइ ते बीजा मांजला बबी नीकलतो पखो सुये बीजो अहाइकने निपइ नांदिन् बीजू नांदिन् ४५

कथयिष्यामस्य गम्य । अथ द्वितीयमवलम्बपरिरयवृत्त्य कथनमाद्यहस्यते मुद्रुतैकपट्टिगणेन तच्छोघनार्थे ६० ६१ मुपकस्यते पूर्वपूर्वमणवसादन्तरा
 नतरेमकले परिरपपरिमाखचिताया मष्टादश्याऽष्टादशयोचनानि व्यवहारतः परिरूकोनि वदेते सतः पूर्वमवलेमुद्रुत गतिपरिमाखदन्तरानन्तरे
 मवले मुद्रुत गतिपरिसोचचिताया प्रतिमुद्रुत मष्टादश ९ पट्टिजागा योजनस्य वदेते प्रतिमुद्रुतैक पट्टिजाग बाष्टादशोक्तमपपट्टिभागस्य सरका एकप-
 ट्टिजागाः सयोर्यतरानन्तरेच द्वितीयमवले नवमुद्रुतैरेकेन मुद्रुतैकपट्टिभागैर्न योवन् केच व्याप्यते सायति स्थितः सूर्यो द्रुष्टिपपमाप्तो भवति
 ततो नवमुद्रुतैरेकव्या नुस्यन्ते जाताम्यष्टानवतिशतानि चतुःषष्ट्यधिकानि ८८६४ तेषां दहिजागनपमाचं मेदपष्ट्याजागोद्वयते लव्यमेकपष्ट्याधिक
 शतं पट्टिभागानां त्रिषत्वारिंशत्पट्टिजागस्य सरका एकपट्टिभागः १६१ ४४ तत्रविशत्यधिकेनपट्टिभागशेन सव्ये द्वेष्टुपाशने अवयवेना एकषत्वारि-
 शतपट्टिभागः एकव्यच पट्टिभागस्य सरकाविषत्वारिंशदेकपट्टिभागः ६१ एतच्च द्वे योजनेएकषत्वारिंशार्थपट्टिभागः याजनस्य एकस्य पट्टिभागस्य
 सरकाविषत्वारिंशदेकपट्टिजागा इत्येवैकप प्रागुक्तात् पञ्चोतिर्योजनानि पञ्चपट्टिभागः याजनस्य एकस्य पट्टिभागस्य सरका यत्तुर्वैशतिरेकपट्टि-
 भागाः इत्येतस्माच्छोध्यन्त योचितेच तस्मिन्स्थितानि तस्मिन् त्रयोतिर्योजनानि प्रयाविशतिः पट्टिभागः योजनस्य एकस्य पट्टिभागस्य सरका द्वि-
 षत्वारिंशदेकपट्टिभागः ८३ २३ ४२ एतावच्च सर्वोप्यन्तरमवलयतद्रुष्टिपपमासतापरिमाणादु द्वितीयमकलगतद्रुग्पपमासतापरिमाये द्वीन स्यात्
 एतद्योतरातएकलद्रुष्टिपप ६० ६१ मासताचिताया हानौ प्रुव अतएव प्रुवरान्शिरित्युच्यते सतो द्वितीयस्मान्मणवसादन्तर तृतीयमवले एयएव
 प्रुवरान्शिरकस्य पट्टिभागस्य सरकै पट्टि शता भागभागेः संहिता यायान् राशिः स्यात् । तथादि । व्यतीतिर्योजनानिचतुर्वैशतिः पट्टिभागः यो
 जनस्य सप्तदशचपट्टिजागस्य सरका एकपट्टिभागवति । तावान् द्वितीयमवलयगता द्रुद्रुष्टिपपमासतापरिमाणादुच्यते सतो भवति यथोक्तमत्र स-
 वल द्रुष्टिपपमासतापरिमाखं चतुर्पेनवले सयव प्रुवरान्शि द्वावसत्या संहिताः क्रियते चतुर्पेदिमवले तृतीयमवलापेक्षया द्वितीय सतःपट्टिपत्रिद्व
 द्वाभ्या गुचिता द्विसप्ततिःस्यात् तथा संहितस्यमधीत्यादिको राशिः ७३ २४ ५३ इत्येव रूपाकातः अथच तृतीयसकलगताद्रुद्रुष्टिपपमासतापरिमाणा-
 द्वाप्यते सतो यथावस्थितमुपैमवलेमुपचपमासिमान ६० ६१ सवेव सप्तषत्वारिंशद्योजनसहस्राणि त्रयोदशोत्तराणि आटीच पट्टिभागः योजनस्य एक

मूर्धन्योदयमानस द्रुष्टिमासता आत्रापि सप्तम्यर्चद्वितीया तृतीयवर्षः । तस्यो निवर्तयन् १ हापयन् २ कोर्धः पुन ३ नववत्सत्कपुठपट्टायातो बाह्य
 वाद्यगवदणपुठपट्टाया शिबिन्त्यनेवतुरात्रीत्या योचने ईर्निपादत्यर्थः सर्वबाह्यनंलसमुपवक्तव्य कारयति । यद्यत्रोक्तं ८४ योचनानि किञ्चिन्नपुनानि
 ८५ नरोत्तरमस्त-८६ कपुठपट्टायायां शीपतेइति तत्पुल्लतठप्ट परत्वार्यतः पुनरिदृशदृष्टस्य भ्रमशीतिर्योचनानि अप्योविग्रतिश्च वष्टिभागायोचनस्य एकस्य
 वष्टिभागस्य एकवष्टिपा शिबस्य चरकाङ्कित्वाकारिधमागा चेति द्रुष्टिपयमासताविवेदानौ प्रुव ततः सर्वोक्ततराभ्यगणाल मृतीययमस्तकलं तत
 व्याभ्य यस्मिन्नवस्मिन्न नववत्सदृष्टिपयमासताङ्कानुमिष्यते तत्तत्तदवस्तस्यया यद्विचित्रमुच्यते तद्यथा । सर्वोक्ततराभ्यगणाल मृतीयेनववत्सलेएतेन वतु-
 र्दृष्टायां यचनेत्रिभिर्गोवत उपवाह्यनंलसेष्टयात्यपिकथनेन गुहयित्वाऽपुनराविमथ्येप्रविष्यते प्रविष्टेवतियद्भवति तेनहीनाः पूर्वमवस्तवराकट्टद्रुपच-
 मासता तस्मिन्विचिन्ते महले द्रुष्टिपयमासता ज्ञातव्याः । अवश्यमीतिमात्रमादिक्तस्य प्रुयराष्टेः क्वचमुपपत्तिरुच्यते । सर्वोक्ततराभ्यगणाले द्रुष्टिपयमास
 तापरिमाहसचत्वारिभ्रतनइत्यादि दृश्यते त्रिपट्टयपिबेयोचनानांनैकविच्रतिय वष्टिभागा योचनस्य ४५३३३ २१ एतच्च नवमुहुरागम्यं तत्तयुक्तस्मिन्
 मुहूर्ते कपटिभागे किमगच्छतीति विन्तायां नवमुहूर्तौ एकपट्टभागस्यते जातानि पञ्चमताभ्येकोनय ६० व्याघ्रदधिकानि ४४८ तेनानेकते सुख्या
 निवहगानिर्वोचनानि पञ्चपट्टिप्रामायोगमस्य एकपट्टय पट्टिभागायैकवष्टिपाट्टिक्तस्य चतुर्किंतिभागाः ८४ ५ २४ इवञ्च सर्वोक्ततराभ्यगणालेएकस्य मुहूर्ते-

चरकृप्ताः स इष्टमागच्छई । एव खलु एपुण उयापुण गिस्कममाण सूरिए तयाणतरात्तं मढळात्तं तयाणतरं
 मंठल संक्रममाण २ खठारस २ सठिन्नाए जे । अणस्स एगमेगेमढळे मुहुरसगह्छाजिचहुंमाणे २ खलसीइ

भवति । गीतम् । पल २ याजनवइत्यादि द्वे च द्विपट्टायाते योचनयते पञ्चवष्टिप्रमाण याजनस्य एतेकेन मुहूर्तेनगच्छति । तदा वडगतस्य म
 नमुच्यमइ ३३ तदतालीठ इन्नार योचन ठङ्गू योचन तेनीच हाठिया भाग एव योचनमी अने वाठिठे भाग एव एकवत्तरी आने केदीने नवीच ए
 इवा वे बुद्धिवा अण भागभा भाग यतता चकी दूरे जणतो चको चहुंस्वयोइ आने नीचरइ दीचइ । इकिरीति कमु निबे इते उपायइ निवहवतो

कथयिष्यामि गम्य । अथ द्वितीयमवस्थापरिरपदस्य कथनमाद्यहस्यते भूतैकपट्टिभागेन तच्छ्रीधनार्थे ६० ६१ मुपकस्यते पूर्वपूर्वमण्डलावन्तरा
 मन्तरेमण्डले परिरपपरिमाद्विंशताया मष्टादशऽष्टादशयोजनानि ७७ वक्ष्यातः परिरपुक्तानि वक्ष्येते ततः पूर्वमण्डलेमुद्रत गतिपरिमाद्वान्तरेमन्तरे
 मण्डले मुद्रत गतिपरिमाद्विंशतायां प्रतिमुद्रत मष्टादश २ पट्टिभागा योजनस्य वक्ष्येते प्रतिमुद्रतस्य वक्ष्येते मष्टादशोक्तस्य पट्टिभागस्य वक्ष्या एकपट्टि-
 ट्टिभागः सर्वोप्यन्तरान्तरे च द्वितीयमण्डले भवन्मुद्रतरेकेन भूतैकपट्टिभागेनार्थे योजन् द्वादश व्याप्यते तावति स्थितः पूर्वो द्विपट्टिपत्रमाप्तो भवति
 ततो नवमुद्रतैकपट्ट्या गुस्यन्ते आताम्यष्टानवतिशतानि चतुःषष्ट्यधिकानि ८८ ६४ ततो पट्टिभागपत्रार्थे नेदपट्ट्याज्जागोश्रियते सख्यनेकपट्ट्यधिक
 शत पट्टिभागानां त्रिचत्वारिंशत्यष्टिभागस्य वक्ष्या एकपट्टिभागः १५१ ४३ तत्रयिद्यत्याधिकेनपट्टिभागशतेन सख्ये द्वेष्टयावने ष्ययशेया एकचत्वारि-
 शतपट्टिभागः एकः यच्च पट्टिभागस्य वक्ष्यास्त्रिचत्वारिंशदेकपट्टिभागः ६१ एतच्च द्वयोर्गने एकचत्वारिंशत्यष्टिभागः याजनस्य एकस्य पट्टिभागस्य
 वक्ष्यास्त्रिचत्वारिंशदेकपट्टिभागः इत्येव रूपं प्रागुक्तान् पञ्चशतिर्योजनानि पञ्चशतिभागः याजनस्य एकस्य पट्टिभागस्य वक्ष्या यदुर्थं शतिरेकपट्टि-
 भागाः इत्येतस्माच्छीघ्रतेन शोपितेन तस्मिन् प्रयोतिर्योजनानि प्रयायिशतिः पट्टिभागा योजनस्य एकस्य पट्टिभागस्य वक्ष्या द्वि-
 चत्वारिंशदेकपट्टिभागः ८३ २३ ४२ एतावच्च सर्वोप्यन्तरान्तरेमण्डलपट्टिपत्रमाप्ततापरिमादाद् द्वितीयमण्डलगतद्वूपपत्रमाप्ततापरिमाद्ये हीन स्यात्
 एतच्चोत्तरेतरमण्डलपट्टिपत्र ६० ६१ प्राप्तताभिन्नायां हानी प्रुय एतच्च प्रुवरायितुष्यते ततो द्वितीयस्मान्मण्डलावन्तर तृतीयमण्डले एव एव
 प्रुवरायिरकस्य पट्टिभागस्य वक्ष्ये पट्टिभागः वक्ष्येते यादयान् राशिः स्यान् । तथादि । व्यञ्जीतिर्योजनानिचतुर्विंशतिः पट्टिभागा यो
 जनस्य सप्तदशपट्टिभागस्य वक्ष्या एकपट्टिभागस्य वक्ष्या । तावाम् द्वितीयमण्डलगतता द्विपट्टिपत्रमाप्ततापरिमादाच्छीघ्रते तता भवति यथोक्तमत्र स-
 वक्ष्ये द्विपट्टिपत्रमाप्ततापरिमाद्य चतुर्थमण्डले एव प्रुवरायि द्विपट्ट्य सतिता । क्रियते चतुर्थेद्विपत्रवत् तृतीयमण्डलायेतया द्वितीयं ततः पट्टिचतु-
 द्वाभ्यां गुणिता द्विपट्ट्या स्यात् तथा सतिचतुर्विंशतीत्यादिको राशिः ०३ २४ ५३ इत्येव रूपाकातः एव च तृतीयमण्डलगतताद्विपट्टिपत्रमाप्ततापरिमाद्या-
 द्वाप्यते ततो यथावस्थिततुर्गणवत्तुर्गुणपत्रमाप्तिमान ६० ६१ तच्च सप्तचत्वारिंशद्योजनमण्डलायि त्रयादशोत्तराणि आटीच पट्टिभागा योजनस्य एक

[illegible]

बल्लूणास इवमागतई । एव सखु एएण चत्राएण णिस्सममाण सूरिए तयाणतरानु मडलानु तयाणतरं
मडल ईकममाण २ ख्वाठारस २ सठित्तिए जे।अणस्स एगमेगेमडले मुक्कुत्तगइ अज्झिवहुमाने २ बलसीइ

भवति । गीतम् । पशु २ याचनसरलादि मुं च द्विपस्यायेते योचनयते पञ्चपञ्चिप्राभान पाकनस्य यदेवेन पुनर्तेनगभवति । तथा वृद्धगतास्य भ

नमज्जसह ३७ सद्वतालीय हजार योगन ठावू वाचन तेजीस वाठिया भाव एव योजननां छाने वाठिठे भाव एव योजननां छाने वेदीने मकीह य
इवा ये पुष्टिका ज्ञान भावना भाव एतसा यकी युद्धे ज्ञानतो यकी नमुस्सर्गं ज्ञाने मोक्षरद दीवह । इद्विरीति यजुं निबे इवे कपापइ निक्कळो

परिभाषं तिलोल्लासा अष्टादशसहस्राणि त्रीविंशतानिपञ्चमोत्तरादि ३१८२५५ ६० क्षतोस्य प्रागुक्तपुक्तिधर्मात् पट्या भक्ते क्षब्ध यथोक्तमग्रमवहलेमु-
 त्तन गतिपरिभाषयति । अत्र द्रुतिपथप्रोक्ततापरिभाषसाह । तदा सर्वेयाश्चमवहलचारपरपक्षात् इत्येतस्य मनुष्यस्येति प्राग्यत् । एकत्रिंशता यो-
 जनसहस्रे रष्टमिदं कत्रिंशद्विंशे योजनशते विंशताचपटिमागे योजनस्य ३१८२१ ३० सूयेः शीघ्रं बहु स्पशमाणस्तुति तथाश्चस्मिन् नवसहस्रे सूये चार
 चरति द्वादशमुत्तुल्लासाको दिवसस्याहंन यामन्सात्र सेत्र व्याप्यते साधविस्थसहस्र ६० यामनः सूयउपलस्यते द्वादश्यानाय मुहूर्तानामर्धे पट्मभूता
 स्ततोयव्य मवहले मुहूर्तगतपरिभाष पञ्चयोजनसहस्राणि त्रीविंशतानि पञ्चोत्तरादि पञ्चदशपटिमागा योजनस्य ५३८५ १५ तत् पञ्चजिनेस्यते
 विवभाधगुचिताया एवमुहूर्तगतद्रुतिपथप्रोक्तताकारकात्वात् ततो यथाक्तमग्रमवहले द्रुतिपथप्रोक्ततापरिभाष भवति, यद्यप्यपात्य ६० मण्डलद्रुतिपथप्राप्त
 तापरिभाषात् पञ्चाशोतिर्योजनानि नवपटिमागा पावनस्य एकस्य पटिभागस्य सत्त्वाः पटिरेवपटिमागाः इत्येय राशी गोचिरे इदमुपपद्यते एतच्च

२ जौष्यणाह पुरिसत्तायाणिद्रुहेमाणे २ सस्रधाहिर महल उवसकमिम्ना चारंचरह । जयाण जते । सुगिपु
 सस्रधाहिरं मळल उवसकमिम्ना चारंचरह । तयाण एगमेगेण मुजसेण केग्रहंशं खेत्त गच्छहं गो० ! पच २

मुपस्य सप्तपत्वारिंशता याजनसहस्रेः पएनवतिपाजने न्वयस्मि शता चपटिजागेर्धोत्रमस्य पटिभागय एक एकपटिपाठित्या द्वाभ्यां चोषिकाभा
 गाभ्यां सूयद्रुस्यथे शीघ्रमागच्छति । एव खलु एतेनापापन निष्कामन सूयस्त्रदन्तरात्मकलान्तरान्तर मवहल संक्रामन् २ अष्टादण २ पटिभा

यका सूय तवन्तर पूर्वित्या माहला यकी तवन्तर आगित्य माऊने सक्रमतो जाता २ यका अठार २ साट्टिया भाग याजनमा एकैले सांक्रमइ ए
 तन्त्री मुहूर्तयति चचारतो २ यको चोरासी चोरासी योजन कार्दकछकां (चोरासी योजन कोइज सवाते आसी योजन श्रेवीस साट्टिया भाग अर्धे सा
 ट्टिया एक भागमा वितालीच एक सठिया पूर्वित्ता भाग एतलू एहेके साहले सूयदीसवाऊप पुसय ठाया चटाकतो यको) पुसयवाया चकतो सूयनि
 जरेविसे ते पुसयवायाप्रति घटाकतो २ यको (जे मवहलनी पुसयवाया कीत्रे ते जेतलू माहलू हाइ छांइ ३६ गुणा कोर्जे ते सांदि यी ३२ ठेठाकीजे

एव च पट्टिभागस्य चरकाश्रीकचट्टिभागाः स्योऽन्ति ते तु सचरसे तृतीयमस्तलापेयया व्याशीत्यपिकथयततने यदा दृष्टिपथमासिञ्जिष्यासा तदा यद्विभग
 त्प्यशीत्यपिकथनेन गुरयते आत्मानि पञ्च बट्टिगतानि द्विपञ्चाशदपिक्वानि ६५३९ ततः चरिभभागस्यमायमेकयस्या भागे सप्तोत्तर शतयष्टि
 भागानां पञ्चविंशति एव द्विष्टाः एतद्वृत्तु वराश्री प्रचिप्यते आत पञ्चाश्रीतिर्योक्तानि एकादशयष्टिभागः योजनस्य एकस्य यष्टिभागस्य सरका यष्टीक
 पट्टिभागाः ८५ ११ ६ इव पट्टिनि शतएवगुरपतिः पूवस्मात् २ सचरसादभक्तरेऽनन्तरं सचरसे विवमो द्वाभ्यां २ मुद्रुतं कपट्टिभागाभ्यां द्वाभ्यां स्यात् प्र
 तिसुद्रुतं कपट्टि ११ भाग चाष्टादशयष्टिभागस्य चरकायकपट्टिभागोऽपीयते ततः उभयमीकने पट्टिभक्त्युक्तं तेषां चाष्टादशभागाः कल्पयान्त्या
 सचरसेन परिपूर्वोपरय्यवहारतः पूर्वपरिपूर्वो विवचिताः तच्चकलय म्यूनस्यप्रतिमसचरस जवेत् यदा व्याशीत्यपिकथयततमसचरले एकत्र विवित्त सत्
 चिरयते तदा छष्टयष्टिरेकपट्टिभागः कुरुष्यति । एतदपि व्ययङ्कारतश्च परमायतः पुन किञ्चिदपिकमपि द्रुतपदस्य तताऽमीछष्टयष्टि रेकय
 ट्टिभागश्चायथावेन तद्वय भारोपचाश्रीति र्योक्तानि सचरपट्टिभागोऽनन्तर एकाय पट्टिभागस्य सक्ताः यष्टिरेकयष्टिभागाः ८५ ६ ६० इति आत
 सचकाद्यमस्तलाभक्ततारोक्तानि द्वितीयमस्तलाभक्ततारोक्तानि द्वितीयमस्तलाभक्ततारोक्तानि द्वितीयमस्तलाभक्ततारोक्तानि द्वितीयमस्तलाभक्ततारोक्तानि द्वितीयमस्तलाभक्ततारोक्तानि
 दोनचत्वारिंशत् पट्टिभागा योजनस्य एकस्य बट्टिमगस्य सक्ताः चरिरेकयष्टिभागाः ३०९६ ३६६० इत्येकतपाञ्चोप्यत ततो यथोक्त सचकाद्यमस्त
 सेन्द्रुष्टिपथमासिञ्जिष्यासा भवति तदाय सचमेव सस्यति । ततएवमुक्तपट्टिभागाया यष्टिपथमा ६० ६१ सतासुपायां द्वितीयादिय केपुचिन्मसलसु चारु-
 शीति विचिन्मसलसु सचरलेपिकाभ्यां च । तदिह सचकारोपविचयन २ तावद्वयमेव यावत सचकाद्यमस्तलाभक्ततारोक्तानि द्वितीयमस्तलाभक्ततारोक्तानि द्वितीयमस्तलाभक्ततारोक्तानि
 तच्चनु पट्टाश्रीति योक्तानि चाचिक्वानि द्वापयसीत्यर्थः । चापिकथयशीतिचतुर्धोतिमपञ्चाश्रीतियोजनस्य सचरपट्टिभागाः ३०९६ ३६६० इत्येकतपाञ्चोप्यत ततो यथोक्त सचकाद्यमस्त
 लोमदीपम्यावेनोन्नयपार्श्ववर्तिभ्यो सचशीतिपञ्चाश्रीत्योपचकार्येति । अथास्ते एव सचरसचरने पट्टानुपूर्व्यां सूर्यस्य मुद्रुतगत्याद्याह । अथाह-
 नित्यादि । यदा प्रगतवन् ? सूर्यः सचकाद्यमस्तलाभक्ततारोक्तानि द्वितीयमस्तलाभक्ततारोक्तानि द्वितीयमस्तलाभक्ततारोक्तानि द्वितीयमस्तलाभक्ततारोक्तानि द्वितीयमस्तलाभक्ततारोक्तानि
 श्रीविच तद्विष्टरादि योक्तयष्टिनि पञ्चदशयष्टिभागान् योजनस्य ३३५॥ १५ श्रैवेकेन मुद्रुतं त स्यमि सचरनिविचेन्द्रुक्ते अजिन्म सचरसेपरिय-

[illegible]

पञ्चवशांते सेपविसमाण सूरिए दे। श्वे छम्मासेच्छयमाणे पढमसि व्यहोरत्त सि आहिराणतरं मङ्गल उवसक
मिप्ता वारचरुई । जयाण ज्ञाने । सूरिए आहिराणतर मङ्गल उवसकमित्ताच्चारवरुइ । तयाण एगमेगेण मुहु

अष्टाभिद्य एकत्रिंशद्भिर्यौजनश्रुतैः त्रिशताच्च याँस्तुभाये याँस्तनस्य मृयदक्षस्पक्षीयोगीप्रमागच्छति । एषमप्रथमः पएसावः । एतत्प्रथमस्य पएसास्य
पपवमानम्, धर्मविघ्नन सूर्येऽद्वितीय पएसासवयन प्रथमेऽहोरात्रे बाध्यान्तर मयबल मुपसक्रम्यचारवरणि भ यदा मदन्त ! मृत्युः याध्यामन्तर मह
तसा चको नूये बधूसयश्च आवे क्तावल्ला निजराह दीसह एहप्पादित्यसमाररना पद्धिला खत्मास रूप दक्षिणायन कडीह, एह प्रथम खत्मास एकमी
व्यामी १८३ वीचसरूप दक्षिणायनमी पपवमान खेइला चाखवी ते वाहिरस्या खेइल्या मोडना यकी वेसवा यकी सूर्य बीजा खत्मास उतरायन प्रांत
पद्धती यकी उत्तरायनमा पद्धिला अङ्गराश्रत विषह वाहिरस्या यका अनन्तर बीजू मांडल उपसक्रगी आमयोनिह चारकरह । मित्रारह ये भगवन् ।

त्याद्यनिर्घासुपाह । एषसुषुप्तमेकस्मिन्नासेयसुषुप्तमित्यादि । एषश्च दक्षिणायनस्यः कक्षग्रहादिनक्षत्रयोराशिः प्रथमः पयसासः अयमर्द्धः कालादि-
 श्रेयः पदसंख्याका मासापित्रीजूता यत्रति व्युत्पत्तेरिदमसायेय सत्यप्राप्रथमः पयसास इत्येकवचनानुपपत्तेरिति । अथवा पात्राद्विगर्भातः पाठात्
 खीत्याभावे अद्वैतमिदमेव नक्षत्रेप्रत्यय स्तेनेतत् प्रथमं पयसास आयत्वाशुपुंस्व । एतच्चप्रथमस्य पयसासस्यद्विबापगकूपस्य पययसान् । अथ सर्व-
 याद्यमवश्यं चारानन्तरं सूर्योद्वितीय पयसास प्राप्नुवन्नुक्तं इत्ययः प्रथमे अक्षरात्रे तसरायस्येति गम्य याद्यानन्तरं पदानुपूर्व्या द्वितीयमवश्यं
 सुषुप्तस्य चारचरति । अथात्रगत्यादिप्रसार्थसूत्रमाह । अपाकमित्यादि । यदा भगवन् । सूर्यः याद्यानन्तरमर्धोक्तं द्वितीयमवश्यं सुषुप्तस्य चार
 चरति तदा जगवन् ? एवमेकं मुहूर्तं न कियत्सूत्रं गच्छति । जगवानाह ? नीतम् । पञ्चपञ्चयाजनसदृशादि त्रीणि चतुस्ताराणि योजनप्रधानि
 सुषुप्तपञ्चाशत्तत्पृष्ठभागान् योजनस्यैवेवेन मुहूर्तं न गच्छति ५१०४ ^{५३} नचा इयस्मिन् मन्त्रोपरिचरिमाह श्रीकृष्णवाचि अष्टादशसदृशादि द्वेजने च-
 ६०

पञ्चमसाणे सेपविसमाण सूरिण दे।सुष्टम्मासेश्रयमाणे पठमसि अहोरात्रे सि आहिराणतरं मङ्गल उवसक
 मिन्ना चारचरई । जयाण जन । सूरिण आहिराणतरं मङ्गल उवसकमित्ताचारवरड । तयाण एगमेगेण मुहु

अष्टाभिय एकत्रिंशद्भिर्धौक्तमश्रुते त्रिगताश्च पाष्ठभागे धौक्तस्य मयुषस्तत्पक्षेगीप्रमाणच्छति । एयमप्रथमः पयसासः । एतदप्रथमस्य पयसासस्य
 पययमान, समविश्वन सूर्ये द्वितीय पयसासमयन् प्रथमेऽहोरात्रे याद्यानन्तरं मण्डलं सुषुप्तस्यपचारचरति ॥ यदा भदन्त । सूर्यः याद्यानन्तरं मङ्ग

तसा चको मूर्यं चतुस्त्रयश्च आवे जतावतो निजरह दामह एष्टमादित्यसमसरणा पहिला अस्माच रूप दक्षिणायन करीह, एष प्रथम अस्माच एकवो
 व्यामो १८३ दीवसरूप दक्षिणायनो पययमान ठेवजा आबवो, ते पाहिरल्या खेष्टम्वा मावुला पको पेसला चकी सूर्ये खीजा अस्मान उतरायन प्रति
 यइवो चको उतरायनमा पहिला अक्षरात्रम विषय पाहिरल्या चका अनन्तर दीर्घं मांडलं उवसकगी आश्रमपीगद चारकरड । त्रिबारह से भगवन् ।

सप्तदस्यधिके योजनानां ३१८२८७ सर्वोऽस्य पञ्चानाने इते लब्धः यवोऽस्मिन्मकल्ले मुहूर्तगतिप्रमाणां छद्मापि द्रुष्टिपथप्राप्ततापरिमाणाश्च । तदा इह गतस्य ननुप्यस्यति प्राग्बत् एकत्रिंशता योजनसङ्ख्येः । नवभिर्वयोजनसंज्ञैः । नवभिर्वयोजनसंज्ञैः रेकोनचत्वारिंशताश्च पट्टिज्ञाने योजनस्य एकत्र पट्टिभागनेकपट्टिपा खित्वा

तस्य शस्त्रैः पट्याः पूर्विकाभ्यामैः ३१८१६ १० ६१ पूर्वपट्युःस्पष्टः सांगच्छति तयाप्रसिम् नवदशे समैवारं चरति विवचोद्भास्यमुहूर्तप्रमाणां द्वार्या न-

मुहूर्तकवट्टिभागाभ्याः नविकसेवां चार्हं वदमुहूर्तां एकेन मुहूर्ते कवट्टिभागापिका कतः सवस्य भाग्ये यत्तपि मुहूर्ता एकापठ्यागुस्यस्ये ततयुक्तः पट्टि भाग सप्तपिकाःप्रविष्यते । ततो आतामित्रीवि यतानि सप्तपठ्यापिकाणि एकपट्टिज्ञानाया ३६७ ततःप्रस्तुतमदले यत्परिरयपरिमाणं श्रीविहवापि अटारगगदृशाचि द्विगते सप्तपठ्यापिके ३१८२८७ इदं च योजनराशिः पठ्यागुस्यस्य सवस्य तापुहूर्तपनिरिति यथाध्यवर्त्तयते तयाप्रागुक्त । एतं रेमिह्वानिः श्रुते सप्तपठ्यापिके गुस्यते आता एकादशकोटयोऽमुवद्विलक्षाः समुदशसङ्ख्याचि भवयतानि भवनवत्यपिकाणि ११६७१४८८८ एतस्य एकापठ्यागुस्यस्यस्य ३६६० भागोद्विगते लब्ध्यामेकत्रिंशत्सङ्ख्याचि भवयतामि योजनराशिः ३६६१६ सप्तमुहुरति चतुर्विंशतिशतानि एकोन चत्वारिंशदपिकाणि नवा २४३६ तोयोजनान्याप्येति ततःकवट्टिभागाभ्यामप्येकपट्याः भागोद्विगते लब्ध्या एकानचत्वारिंशतपट्टिभागा ३५ एकस्य च

चतुर्न केवदृष्ट्यु खेस गच्छई । गो० । पत्र २ जोश्रु मसहस्साह तिखिअवठरसरेजोश्रुणसए सप्तपठ्याच सान्ठि भाए जोश्रुणसस एगमेगेन मुस्रत्रेन गच्छई । तयाण इहगयसस मणससस एगस्तीसाए जंश्रुणसहस्सेहि णय

सप्तपठ्याच चारचरति । तदा एकेकन मुहूर्तेन नियतयेन भवति । गौतमा पत्र २ योजनसङ्ख्याचि श्रीविच चतुर्लक्षराचि याजनयतानि सप्तप पूर्व चारिस्ता एको अगन्तर कीर्तुं भागसू उपलब्धो व्याजयोमद चारकरइ विचारइ एककर मुहूर्ते केवलं क्षेत्र जाइ । हे गौतम । पांच च इमार योजन त्रिंशत्संख्या ३१८४ योजन ज्ञान यथावत् सान्ठिया भाव एक योजनन । एतलू क्षेत्र एकेने चतुर्लक्ष जाइ, तिक्ताए च ही भरतयेनना समुक्त

पट्टिभागस्यसंस्कारः पट्टिरेकपट्टिभागाः ६० । अथतृतीयमवबल सेवयिसमावेदित्यादि । अथप्रविशन् अमूहीपाभिमुखंवरन् सूर्यः द्वितीयेष्टहोरात्रे सप्तरा
 यवसंवेदित्यर्थः । आद्यतृतीयमवबल १९ मृपसंस्कारं चारचरति । तदाकिमित्याह । अयावसित्यादि । यदाभगवत् । सूर्यः आद्यतृतीय मवबलमुपस
 क्रम्य चारचरति । तदा एकैकोनमुहूर्तेन द्विपत्रेन गच्छति । नानवागाह ? गौतम । पञ्चपञ्चयोजनसहस्राणि श्रीणिचतुस्रराणि योजनगतानि ए
 कोनचत्वारिंशत्तत्र पट्टिभागान् योजनस्य ५३०४ ^{४९} एकैकोनमुहूर्तेन गच्छति तथाहस्मिन् गणहसे परिरयपरिमात्र तिस्रोक्षपा अष्टादशसहस्राणि द्वे- ^{६०}
 शते एकौभायीत्यपिके ३१०५७८ अस्त्व पट्ट्याभागे द्वे सव्य यथास्तमत्रमकलेमुहूर्तं गतिप्रमात्र अथान्नदूष्टिपथप्रामता तदा इष्टगतस्य समुप्यस्य ए-
 काधिकैद्वीत्रिगता सहस्रे रेकोनपञ्चाशतात्र पट्टिभागे रेकत्र पट्टिभागनेकपट्टिपात्रित्वा तस्यसहस्रे स्त्रयोविंशत्या पूर्विका भागेः ४९ २३ स
 रं ऋतुः पत्रमागच्छति । तथाहि । अस्मिन्नवबले दियसीवृद्धशमुहूर्तं प्रमात्र यदुज्जिर्मुहूर्तैरेकपट्टिभागे रचिकमस्याहं पट्महूर्तौ द्वाभ्या पट्टिभागाभ्या
 अधिकं सप्तः मासस्यैकपट्टिभागकरवाये पक्षपि मुहूर्तौ एकपट्ट्या गुरुयते गुरुपित्वाच तत्रद्वायकपट्टिभागौप्रतिपद्येते तत्तज्जातानि श्रीणिगतानि अ

ाहस्य सालसुप्तरेहि जौत्ममसपट्टिहि एगुणातालीभाष्य सठिज्जाएहि जाअगरस सठिभागच एग एगसठिहा
 ठ ना सठीए च्छिश्चाभाएहि सूरिए चस्कुप्फ स हस्त्रमागच्छई ॥ सेपविममाणे सूरिए दाञ्च सिञ्चुहेरस्त सि

बागत् पट्टिभागान् योजनस्य एकैकेन मुहूर्तेन गच्छति । तदा इष्टगतस्य समुप्यस्य एकत्रिगता योजनमवबले नवविंश योद्धगानरे योजनगते रेको
 ने एकत्रीच इकार योजन मवसह साल याजन अन ऋगव्यशोस सठिपा भाग एक याजनमा अमे माठीउं एक भाग एक सठिया भागे छेदीन
 तेद्वया स ठि च्छिक्का भाग प्रागना भाग एववा पक्षो सूयचतुस्रगह निजरेदिसह सतावला आयह, त वाहिरस्या बीजा माहला यक्षो पंचसो यक्षो

एष्यथाधिकानि एकपट्टिमागमाः ३६१ ततो ऽस्मिन्महले यापरिरयपरिमात्रं भोविस्यथाऽपि अष्टादशमहलाऽपि द्वेभ्यो एकाभायात्यधिके ३ ८२३६ यत्नः
 त्रिभिः गतेः अष्टपट्ट्यापि नैस्वते जाता एकादशकाटयः एकवसतिस्तस्यहस्यापि बहुविधतिः सहसाऽपि यद्यथाऽपि द्विमसत्यधिकानि ११७२६७२
 एष्य एकपट्ट्यागुहिनया पट्ट्या ३६६० भागे लब्धानि द्वात्रिंशत्सहस्राणि एकान्तराणि ३००१ क्षप भीक्षिषहस्याऽपि द्वादशाक्षराणि ३०१५ तेषां यष्टि
 भागानपनार्धमकवट्ट्या भागे इते लब्धाः एकानपनार्धमकवट्टिमागाः ४८० एकान्य यष्टिभागस्य स्रष्टास्रष्टपाविद्यतिपृष्ठि काभागाः २३ इति, समवायार्गेतु
 ६१

अथनिगन्त्वनयाये जयावं सूरि एवाहिरावं नरतश्चतवर्त्सं तयसकमिताः चारं चरत् । तयाप इहगयवम परिसस्य सेनीमाए काप्रवमहरसेहि किन्विदि-
 यन्मोर्दे चरत्पकावं इवमाच्छ्रुति । एनद्ववतीच इहनुयदुक्त अयस्त्रिशतकिञ्चिन्मूनास्तत्र सातिरेकपाजनस्यापि म्युमपहस्तताविवक्षितति ससा
 ज्यनइति । एकात्रापि चतुश्चमकवट्टिपतिदशमाह । एवंकलइत्यादि । एवमुक्तेनप्रकारेण खलुनिमित्त नेतनोपायस गमैः २ तनवमनराभ्यस्तरम-
 वरसीभिर्मुक्तमनऊपका स्वंतर प्रविद्यन् संप्रसरनस्तराभ्यवहसात् तवनन्तरंनरहस्त सकानन् २ ऐकैस्मिन्मपठले मुद्रुमगतिनित्यत्र । द्वितीयापूषव-
 त् । मुद्रुम यतिपरिमात्र अष्टादश २ यष्टिमागान् पाजनस्य व्यवहारतः परिपूक्षोन निवयतः किञ्चिद्भूनाम निवर्त्तयन् २ द्वापयन्नित्ययः पूयमयइह
 ३

आहिरतश्च मन्त्र उवसंक्रमिता चारचरत् । जयाग मन ! सूरि ए वाहिरतश्च मन्त्र उवसकमिन्नो चार
 चरत् । तयाग एगमेगेग मुद्रुतग केवद्वश्च स्केत्त गच्छे १ गो० । पत्र २ जोश्यामहसमाह तिसिञ्च अउर

मन्त्रारियताच यष्टिमागे योजनस्य यष्टिमागस्य एकपट्टिपाहिला यष्ट्यापूषिकाभागेः मूयंनवत्यशौ श्रीप्र भागवति ५ सप्रविश्रम मूर्पो द्वाभ्या
 नृप याता अशोरात्रने विदे आहिरत्वा चको भीचु नाहन् ऊपसंक्ती व्यामयीनं चारचरत् । निवारो दे भगवन् ! मूर्ये आहिरत्वाको भीचु नाहन् ऊ
 पचकनी व्यामयीने चारचरत्, विचारय एकेके मुद्रुर्नद केतको केच जाय । दे नीतन । पात्र २ इचार योजन त्रिंश के चार ५३०० योजन अने चन

चेष्टया अभ्यन्तराभ्यन्तरमववसस्य परिरयमधिकस्याऽऽहादयवोचनेहीनत्वात् पुरुषंष्टिगयामित्यत्रापि द्वितीयापर्यवसत् । ततोर्ध्वमयः । पुरुषश्चायाया द्रु-
 विषयप्रसूतारूपायां भवति । यद्विज्ञानैः सातिरेकाद्विसमन्वितानि पञ्चाशीति २ योजनान्यन्विषयम् २ प्रयत्नद्वितीयादिषु कतिपयेषु गणदलेषु इयम्
 द्विर्द्धया अवमववसाययानु येनैवक्रमेण सर्वोप्यन्तरात्मवववसाययता द्रुष्टिपथमासिक्तं द्वापयकियेत् स स्तेनैव क्रमेण स्वबाह्यान्मवववसादवोक्तनेषु
 द्रुष्टिपथमासतामन्विषयम् प्रविशति । तत्र स्वबाह्यामवववसादवोक्तनद्वितीयमवववववसाययत् द्रुष्टिपथमासतापरिभाषात् सयमाहोमववसे पञ्चाशीति-
 योजनानि मवववविभागान् योजनस्य एकत्र पठिजागने कयद्विपाठित्वा तस्य सवकान्पद्विभागान् द्वापयति सतश्च प्रागेवप्रावितं तस्मान् मययास्या-

श्वर जाश्रुणसत् इगुणालासय साठजाए जेऽश्रुणस्व एगमगण मुह्युतण गछई । तयाण इहगयस्व मणुमस्व
 एगहिण्हि महीवाए जेऽअ गसहस्सेहि एगूणपयाएअ सठिमाएहि जेअगस्व सठिजागच एग एगसठिहा
 छेभा तयीसाए चुसिआभाएहि सूरिए वस्कुफ्फास हह्यमागछई । एव खलु एएण उवाएण पविसमाने

महरात्रीभ्या बाह्यततीय गहलमुपसक्तस्य चारचरति । यदा जगवन् ? स्य बाह्यततीय मण्डल मुपसक्तस्य चारचरति । तदा एकेकेमसुहूर्तेन
 विपतर्ध्वं गच्छति । गौतम । पथ २ योजनमववसावि श्रीविषयतुसतरावि योजनयतानि एकानववसारिगयद्विजायान् योजनस्यैकेता सुहूर्तेन
 गच्छति ॥ तदा इह गतस्य मनुष्यस्य एकापिद्वै द्वित्रियता योजनसचक्षुः एकानपचायताच एकयद्विभागैर्योजनस्य पद्विभागए एकपद्विपाठित्वा

ब्रह्माक्षीय इह साठीया भाग एक योजनम । एके के सुहूर्तेह एतलू क्षेत्र जाह, तिबारे इहां भारत क्षेत्रता मनुष्यमह ब्रवीस इजार योजन एकइ अ
 धिव अने गणपपचास इह साठीया भाग एक याजनना अने यली साठीउ भाग एक एकसठि भागे छेदीने एहवा त्रेवीस बुधिका भाग भागता
 भाग एतला पक्षी सूर्य चक्षुस्सई आथ निजरे दीसइ । इवीरीति निवइ इवी उपायइ येवतो यका सूर्य तदवतर पाठित्वा मांडलायकी तदवतर

द्याप्यन्ते द्वितीयेन बहसे प्रविश्यन् तावद्भूयोपि दृष्टिपद्मासतापरिषाढ अभिवद यति । तच्च प्रुधततोऽप्याकृतनेषु मरुतलेषु यस्मिन्मरुतले दृष्टिपद्मा-
 प्रासताद्यनुनियत ततोपमरुतारस्य तन्मरुतस्य स्यात् । अथिन्द्रियस्यते । तद्यथा । तृतीयमरुतलक्षित्वापानेकेन अनुमरुतलक्षित्वाया द्वाभ्यां एवं
 पावनमूर्ध्वोप्यन्तमरुतलक्षित्वायो द्वयोस्त्यपि केनयतेन, इत्यन्नु मुखिपत्वा यस्म्यप्यते तद्वन्नु वराहोरपनीयद्येय प्रुधराग्रिना संहितपूर्वे २ मरुतलगत
 दृष्टिपद्मासतापरिषाढं तत्रमरुतले द्रष्टव्य । यथा तृतीयेन बहसे पटविश्वदेवेन नुस्यते । एकमन्नु मुखित तदेवमवतीति ज्ञाता पटत्रिगदेवसा प्रुधराग्रो
 द्य ८ ५४ एतेन पूवमपह-
 ६० ६१

रपनीयते ज्ञात मेवनिद पद्माग्रोतिर्योत्रानि मरुतपिभागा योजनस्य एकस्यपिभागायाः सरकाद्यनुविंशतिरेकपिभागाः
 सप्तमं दृष्टिपद्मासतापरिषाढ एकत्रिंशत्सहस्राणि योत्रयोगराशि नवयतानि योत्रनामापेकोनचत्वरिंशदेकपिभागा योजनस्य एकस्यपिभागास्य-
 नरका । 'वटिरकचपिभागा ३१८६ इत्येककपं संहितकियते एतेन तृतीयेन बहसे ययोच्छ दृष्टिपद्मासतापरिषाढं प्रवति । तच्च प्रागेवप्रदर्शितं तदुदे-
 नपयस्त पटत्रिगद्वाभ्यां नुस्यते मुखयित्वा प्रुधराग्ररपनीय येनच प्रुधराग्रिनांतीर्यमरुतलगत दृष्टिपद्मासतापरिषाढवहित क्रियते ततश्च तत्र
 मरुतले दृष्टिपद्मासतापरिषाढं प्रवति द्वात्रिंशत्सहस्राणि योत्रनामपिषाढानि योत्रनामानष्टपञ्चाशत् पिभागा याजनस्य एकस्य पिभागास्य सरकाः
 एकाद्वीकपिभागाः ३१८८६ ५८ ११ एवं श्रुदेवपि मरुतलेषु नावनीय । यदातु धर्माभ्यन्तरे मरुतले दृष्टिपद्मासतापरिषाढं ज्ञानुमियते, तदा बट-
 त्रिंशद्वाग्रोस्त्यपि केन गतेभ्यु ६० ६१ स्यते तृतीयमरुतलगतस्य सर्वाभ्यन्तारस्य मरुतस्य द्वयोस्त्यपि कयततमत्वात् ततो ज्ञातानि पञ्चवटियतानि
 द्विपञ्चाशदपिषाढानि ६५५२ तेनानेकपत्न्या भागेहते सत्य सप्तोत्तरं इत वटिभागानो ज्ञेयाः पञ्चविंशतिः १०३ २५ एतत्पञ्चाग्रोतियाजानानि मरुतपि-
 भागा योत्रनस्य एकस्य वटिभागस्य सत्काः वटिरकचपिभागाः ८५ ८ ६० इत्येककपाद् प्रुधराग्रोः यो ६० ६१ प्यते ज्ञातानि यदातु म्यग्रोतिर्योत्र-
 नानि द्वाविंशतिः वटिभागाना योजनस्य एकस्यवटिभागस्य सरकाः ६० ६१ पञ्चविंशदेकवटिभागः इव वटविंशदेकवटिभागः सतयाभ्युनाः परमा-
 तानभ्यगते एवद्विपद्माग्रोपदर्शितं तत्रकतयाम्युनल प्रतिमरुतलं नवन् यदा द्वयोस्त्यपि कयततममरुतले एकत्रिंशत्सहस्रवटिस्थिते तदा जटवटिरक-

पट्टिभागः। लस्यते ततस्ते नूयःप्रविप्यन्ते ततो आसन्निर्वाश्रीतिर्योञ्जनानि त्रयोविंशतिपट्टिभागाः योञ्जमस्य एकस्यपट्टिभागस्य सट्का द्विचत्वारिं-
 शद्वेद्यपट्टिभागाः ८३ स् ५२ एतेन सर्वाभ्यन्तरात्मनरद्वितीयमवदशगत दृष्टिपथप्राप्ततापरिमाणं सप्तचत्वारिंशतसहस्राणि गतमेकमेकामाश्रीत्यधिक
 योञ्जनानां सप्तपञ्चा ६० ६० शत पट्टिभागा योञ्जमस्य एकस्य पट्टिभागस्य सत्काः एकोनविंशतिरेकपट्टिभागाः ४३१५८ ५३ १८ इत्ययं सप्तचत्वारिं-
 शते तता योञ्ज सवाभ्यन्तरेमवल्ल दृष्टिपथप्राप्ततापरिमाणं प्रवर्तति । तस्य सप्तचत्वारिंशत्सहस्राणि द्वेगते त्रियष्ट्य ६० ६१ पिकेयोञ्जमानामेकविंश-
 तिर पट्टिभागा योञ्जमस्य ४३२६३ २० एव दृष्टिपथप्राप्ततायां कनिषपयु मवदशेषु सातिरकाखि पञ्चाश्रीति योञ्जमानि अयेतनेषु चतुरशी-
 ति २ पर्ये ये योञ्जाचिकसहिता ६० नि अश्रीति योञ्जमानि अमिबद्ध यन् २ तावद्वक्तव्यो यायत ययोभ्यन्तरमवदशमुपसक्तस्य चारधरति । इदं च स-
 र्वाभ्यन्तरमवदश सवदशानन्तरात् मवल्लतात् पञ्चानुपूर्व्योगस्यमानं अश्रीत्यधिकशततम प्रतिमण्डलवा ऽद्वीरागणनाद्वीराश्रीति अश्रीत्यधिकशत-
 तम समायमन्तरायणस्य चरमादिवस इत्याद्यभिप्रायानुसारः । एवद्वीरोञ्जमावेदित्यादि । एतद्वितीयः परमासः प्रागुक्तपुक्त आयनविशेषो ज्ञातव्यः । ए-
 तद्वितीयस्य परमासस्यपयवसान । अश्रीत्यधिकशततमद्वाराभस्यान् एपञ्चादित्यः सभ्यरसर इति । इत्यनेममचम्रादि-
 सभ्यरसरज्जुदासः । एतच्चदित्यस्य सवधरस्य पर्यवसानं चरमायनचरमादिवसत्वात् इति । समाप्तमुक्तगतिद्वार । सत्तमम्बद्धाचदृष्टिपथयत्तव्यतापि ।

सूर्ये तयणितरान् मण्डलान् तयाजमरमण्डल सकममाणे २ अष्टारस २ मण्डिमाए जोअगसन् पूएगमेगमण्डले
 मुहुन्नगठ निवृहमाणे २ साध्वरेगाह पचासीड २ जोअण्ण्ड परिमछाय अमिबहुमाणे २ ससुन्न तर मडल

त्रयायित्रीवैखकाभागेः धूयचतुः स्वर्गेशीप्रमाणञ्चति । एव सल्ल एतभापायेन प्रविशन् सूर्य सान्तरान्तरान्तरमन्तर मडल सत्कामन २ अष्टार
 आगित्ये मांडने सकमतो आधतो २ चका अडार २८ सादीया भाग योञ्जमना एके के मांडलइ एतली मुहुन्न गति पटाडतो २ चको मयसाठिया
 भाग अने सठि एववठिअा बुखिका भाग एतले अपिकां पञ्चासी ८५ योञ्जम एतली पुणपछाया चतुस्सझता मते यधारतो २ चको सप्तयकी

आचारादिनिर्दिष्टानिगूढानिदृष्ट्यादि । अथाचमिदृष्ट्यादि । यदा भगवन् । यूयः सुश्रौष्यन्तरमशक्तमुपशक्त्य चारंरति रुद्राक्षोमहाभयलाभयो
 व्याप्यदेवैरुपः प्राप्नो यस्यासी किमहास्तयः किचानित्यर्थः दिवसोभमति किमहास्तयप्राप्तिरिति । जगवानाह ? गौतम । तदाउत्तमकाष्टा
 प्राप्ताः उन्मत्तवर्त्तमानाः । आदित्यसम्बन्धसुरजन्मपद्विषयिकत्रिजगत्तद्विषयसम्पत्ते यतो भापरः अविदित्यस्यैवः । अतएवोक्त्यर्थः । उक्तुमुदित्यर्थः ।
 अष्टादशमुद्रतप्रमाणः दिवसो भवति यत्र भवत्येवमवतप्रमाणः दिवसस्तत्रतदपेक्षया अष्टोरात्रप्रमाणमिति । अथप्येकादशमुद्रतोरानिः सर्वे-
 स्मिन्पञ्चे कालेबाहोरात्रस्य त्रिगुणमुद्रत सस्याकत्वस्य नेपत्यात् । ननु यदा प्ररतेऽष्टादशमुद्रतप्रमाणो दिवसः सदा विदेहयज्यस्या द्वादशमुद्रतप्रमा-
 ना रात्रिस्तदिद्विदशमुद्रतैव्यः पर रात्रेरतिष्ठातस्त्वम षट्मुद्रतान् यावत् क्षेत्र आलान भाव्य, एवमभरतेपिवाप्य । उच्यते । अत्र परममुद्रतस्यै द्वेष्टे
 ऽयमिष्टमति तत्र पूर्वस्यादपमानत्वन दिवसमति, तच्च सूर्योदयास्तातरविचारकन तन्मयहलगतद्रुष्टिपञ्चागताविचारणेन च सूपयज्योद । एवंसति
 सूर्योदयास्तममयान्मनियते व्यापकं प्रवतुनाम नवैतदभावे । यदुक्त । अष्टादशसप्त सप्तए पुष्टे सप्तए तदकरोगपक्षे तद्वतइष्टं विनियमाद्याय
 रवयोद भावत्या एव तस्यद्वारात् उदयत्यमकाष्ट क्षेत्रेऽनियमाह सप्तैककालमेव अष्टादशविषयविषयनियमा उच्यते इतिदिष्टोक्तमुद्रतो कालेच

उदयसकमिन्ना चारचः । एतज्ज वाञ्छे छम्मासे, एतज्जवाञ्छस्स छम्मासस्स पज्जयसाणे, एतज्ज आहस्से सय्यहरे,
 एतज्ज आहस्सेन्स सय्यच्छुरस्स पज्जयसाणे प० ? ॥ ७ ॥ जयात्र भत । सूरिण ससुसुर मरुल उवसकमिन्ना

दृग् पक्षिजागन् याचनये केवलम् । नवहले मुद्रतंगति निवसयन् २ सातिरेकाणि पञ्चाशोतिपात्रनामि पुत्रयज्जायामभिबभू यन् २ सर्वोन्मत्तरम
 कल्प मुपशक्त्यचारंरति । ययोद्वितीयः ययमासः एतद्विद्वितीयययमासस्य पयवसान्, एव आदित्यः सुवत्सराएतदादित्यस्य स्वस्मरस्य पयव
 अन्त्यन्तर सांदिग् प्रबम मोहन् उपपञ्चनी चारहरे । एह कीदो अन्मास उप सत्तरायच मानह काले ए बीजा अन्मानो पयवसान् छहको, एहवे
 ददिवायन एत १५५५ नीलीन १५५५ दिवसो आदित्यवत्तर करोह । एह आदित्यवत्तराना पयवसान् छहको करोह । (विचार प्रतदीये २० मु

पुनरेव नो विधीयते । अविषयपणाको एवोक्तो विधीति । यत्तु सूर्यप्रकाशितो सूर्यमण्डलसंस्थित्यधिकारे समचतुरस्रसंस्थितिवस्तु नां यो युगादी एकाः पूर्व-
 यो विषयपूर्वेसो एकचन्द्रो रश्मिपारस्पां द्वितीयाः सूर्य पश्चिमोत्तरस्यां त्रितीयाः चन्द्रः उत्तरपूर्वस्यामित्युक्तम् । तस्य दक्षिणदिशान्ते सुलोदयादेव यथा
 इति ज्ञायम् । अपरं सर्वोत्कृष्टादिवसः पूर्ववम्बारसरस्य चरसो दिवस इति ज्ञायम् । सेविरकमनाये इत्यादि । अत्र निष्कामन् सूर्यः नवसवारसरमय-
 नाव प्राग्ब्रह्माद्वान्नित्यम् । प्रथमं अङ्गारात् ७ स्थानानन्तरं द्वितीयमङ्गलमुपसङ्गम्य चारपर इति । अथ दिग्गारात्रियुक्त्युपमाह । जयायामिन्द्रादि ।
 यथा भगवन् ? सूर्यः अन्त्यतरानन्तरं द्वितीयमङ्गलमुपसङ्गम्य चारपर इति । तदा भगवन् ? किमङ्गलायः किमङ्गलादियसः किमङ्गलाया किमङ्गला रात्रिः
 जगद्वानाह ? गौतम । तदा अङ्गाराद्वान्नित्यम् । अत्रोपपत्तिरपि । अष्टादशमुहूर्तं दिवसे द्व्यादशमुहूर्तं दिवसे द्व्यादशमुहूर्तं दिवसे द्व्यादशमुहूर्तं दिवसे
 वा द्व्यादशमुहूर्तं कथयिष्यामि । अत्रोपपत्तिरपि । अष्टादशमुहूर्तं दिवसे द्व्यादशमुहूर्तं दिवसे द्व्यादशमुहूर्तं दिवसे द्व्यादशमुहूर्तं दिवसे द्व्यादशमुहूर्तं दिवसे
 बहुते चापवदन्ते, तदा अत्र त्रैराशिकावतारः यद्विषयवतारः यद्विषयवतारः यद्विषयवतारः यद्विषयवतारः यद्विषयवतारः यद्विषयवतारः यद्विषयवतारः यद्विषयवतारः
 दन्ते । स्यापना यथा १८३६१ अत्रोत्तराग्निना एकलक्षत्राणि पठ्यन्ते गणितम् यद्विषयवतारः यद्विषयवतारः यद्विषयवतारः यद्विषयवतारः यद्विषयवतारः यद्विषयवतारः यद्विषयवतारः

चारपर इह, सयाण क मङ्गलप दिवसे केमहालया राई जयई । गा० । तयाण उत्तमऋतुपक्षे उत्क्रांसे अष्टारस
 मुक्तसे दिवसे जयई, जद्विषयवतारः दुखालसमस्तवाराई जयई । सेगिरकममामे सुगिरग मधसमस्तुर अयमामे पठमसि

गान प्रकृतं ? यथाजगधन् । सूर्यः सर्वोप्यन्तरं मन्त्रमनुपसङ्गम्य चार परति । तदा किमङ्गलाया विषयः किमङ्गलाया विषयः किमङ्गलाया विषयः किमङ्गलाया विषयः किमङ्गलाया विषयः किमङ्गलाया विषयः किमङ्गलाया विषयः

जगतो दिवसपञ्चाङ्ग त अत्रमर महा विहारे १२ मुहूर्तानी रात्रि इह ते जयई १२ मुहूर्तानी रात्रि अतिशया पक्षी ६ मुहूर्त निदां गणाह ते कहे ई० भ
 रत येरवत त्रिष्य मुहूर्त दिवसपञ्चाङ्ग तिवारे महाविहारे सूर्य आपने आन तिहा त्रिष्य मुहूर्त दिवस पठे । तिवारे अरत येरवते सूर्ये जने इम उदयास्त
 मम यत्नाह त्रिष्य मुहूर्त जगे ने पाप सूर्यदीसे इम छ मुहूर्त जाहवा विषयान् सर्वकृत्रह सरीपो रोह १० अ (इवे दिग्गारात्रि वृद्धिदान द्वार कहे इह)

राशिनामर्ज्यते आरुपत्वा द्वागनेमप्यर्ज्यताति । भास्वजाअकाराश्वीति बीजापवत्त माकार्यो आतलपरितो राशिर्हि कर्तव्यः आपस्तम्बकपट्टिरूपः ३ आ
गत द्वावेकनष्टिमागौ मुद्रुतस्य तौद्विवधेऽप्यवद्वे स्ते रात्री अवर्तते इति । एवमपि विकरकपञ्चायमाकार्यो । अथाप्रतममद्वलगतौ दिगरात्रिद्वानिवृद्धिद्वान्
नीपुण्यकारः । त्रिकिरकनमावेत्यपि । अथ निगन्तावन् पूर्वो द्विविधायमस्तौ द्वितीयेऽकारादौ अत्र यावच्छ्रुतादुत्तरतश्च मद्वल उवमकविता इति-
श्रेय । सर्वोप्येतरमद्वलावेद्यया तनीपमद्वलमुपमप्यस्यचाररति तदाक्षिप्रमादौद्विवसः क्षिप्रमाकारात्रिभवंति गौतम । तथा आट्टादयश्चमुद्रुत प्रमा-
दौट्टाभ्यो पूर्वमद्वलमद्वलाब्धौ द्वाभ्यो चमसुतमजममाकाभ्यामित्येवं चतुर्भिर्द्वौ कपट्टिमागे रुनादियसा भवति । द्वावयश्चमुद्रुतां उक्तप्रकारेणव चतु
र्भिर्मुद्रुतैकपट्टिमागौ रचिकाराणि भवति । उक्तानि रित्तमद्वलैर्कविर्देगमश्च । एवमसुययैकमित्यादि । एय मद्वलत्रयद्विशितीत्या सुक्तनिधिल भवतेना

स्वद्वारस्तमि अन्न तरागतर् मद्वल उवसकमिना चारंवरु । अयाग जने सुरिए अन्न मरागतर् मद्वल उवस
कमिना चारधरु । तथाजके महालए दिवसे केमहालयाराई नवई । गा० । तथाण अठारसमुज्जत्ते दिवसे
नयई । दाहि एगमठिजागमुज्जत्तहि जयो दुवालयसमुद्रुताराईनयवतु । दोहिअ एगमठिजागमुज्जत्तहि अहिअ,।

तमबाधप्रसः, वरुकरतः अष्टादश मुद्रुतौद्विवसा भवति, अपत्या द्वावयश्चमुद्रुतारोत्रिभेयति त्रिज्जामन् सयः नव सुवस्वरमपमागः प्रयमे अष्टौ
रात्रि अप्यन्तरागतार् मवद्वलमुपयज्जस्य चाररति, यदा भववन् ? सुप अम्यान्तरागतार् मवद्वलमुपयज्जस्य चारंवरति, तथा क्षिप्रमाकार्यो दिवसः
क्षिप्रतरु हे प्रगद्वन्! सर्वे सर्वोप्यन्तर पदिन् नोद्वलु उपयज्जमो आभयोने चारकरे, तिबारे क बळो मोटा दिवस दोष अने के बर्ही माठी रात्रि
दोष । हे गौतम ! तिबारे उतमाभल्या वाम्यो पतब्बो अठार मुद्रुत गो १८ दिवसदोष जयस्य चारा १२ मुद्रुतमी रात्रि द्वाव (रात्रि दिवस चर्त्तने ३०
मुद्रुत पूर्वोदोष) । ते माहित्वा प्रयत्न नोद्वला बकी नीकलवो बको नूयं तथा आबवा वरुस्वर प्रते पद्वतो बको नवा चवत्वरता पद्विता अष्टौरात्रने

मन्तरोक्तं नीपायेण प्रतिमहत्सं दिवसरात्रिसंयुक्तं कर्पटिभागद्वयवृद्धिद्वानिर्गुणं गणन् सूर्यसदन्तरात्यवहसा तदमन्तरं
महत्सं सञ्जामन् २ द्वीद्वी मृद्वन् कर्पटिभागा वैवेकस्मिन् महले दिवससंज्ञस्य नियदयम् २ द्वापयम् २ रश्मिचक्रस्य सावयेयाभियद्य यन् ९ जोषः । सु-
दूर्ध्वैकपटिभागद्वयगम्य वेद्य दिवससंज्ञे द्वापयग सावयेव रश्मिचंघ्रे अनियद्वैपचिति । सवसाद्यमयवहलमुपसकम्प्य पार चरति । प्रतिमहत्संभागद्वय

सेणिस्कममाणे सूरिणु दे।च सि अहोरस्रसि अस्म तरतञ्च महल उवसकमिन्ना चारचरई । जयोण भते !
सूरिणु अस्म तरतञ्च महल उवसंकमिन्ना चारचरई । तथाण केमहालए दिवसे केमहालयाराइ जवई । गो० !
तथाण अठारसमुज्जसे विग्रसे जवई, चउहि एगसंठिजागमुज्जसेहि जणे दुवालसमुहत्ताराई जवई । चउहि
एगसंठिभागमुज्जसेहि अहिहिया, एव खलु एएण उवाएण निस्कममाणेसूरिणु तथाणतराउमहल।उ । तथा

किमहासयारात्रिजवति, गौतम ! तदा अष्टादश मुहूर्तादिवसाप्रवति । द्वाभ्यामेकपटिभागमुहूर्ताभ्यामुभा द्वावगमुहूर्ता रात्रिमयति द्वाभ्याव
एकपटिभागमुहूर्ताभ्यामपिचति । सतिष्कामम् सूर्यः द्वितीये अर्धरात्रे अभ्यन्तरतृतीयं मवहल उपसकम्प्यचारचरति । गदाभङ्गत् । सूर्यः अस्म
न्तरतृतीयं मवहलमुपसकम्प्ययारं चरति । तदा किमहासयोदिवसः किमहासपारात्रिजवति । गौतम ! तदा अष्टादशमुहूर्ता दिवसोप्रवति चतु-

विधे अभ्यन्तरवकी अतन्तर मीजु माहलू आभयीने चारकर । जिवारे चे भगयन् । सूर्ये अभ्यन्तर वकी अतन्तर मीजु माहलू आभयीने पार
कर । जिवारे केयको मोठो दिवस होइ अने केयकी मोटी रात्रिहोइ । चे गौतम ! जिवारे अठार मुहूर्त दिवसहोइ, चे एकमहीया भाग एक मुह
र्तमा एतलें अठार पार १२ मुहूर्तनी रात्रि होइ चे एकसदिया भाग एक मुहूर्तमा एतलें अष्टिकी ते मीजा माहला यकी गीहलतो यकी सुय
मीजा अहोरात्र ते जिये अभ्यन्तर मीजु माहलें आभयी ने चारकर । जिवारे चे भगयन् ? सुय अभ्यन्तर मीजु माहलू आभयीने चारकर जियारे

ज्ञानिवृद्धीं शक्ते सर्वमकलेशेषु भागानां ज्ञानियद्विषयसंघातः । यद्वा यूपैः सर्वाभ्यन्तरात्मकबलादित्यत्र यूपलोपेयवद्बन्धो यत्कथ्यते
तेन सर्वोप्यन्तरमकलेशस्य स्वबाध्यमवच्छेदमुपसङ्गम्य चारं करोति तद्वा सर्वाभ्यन्तरमवच्छेदप्रविधाय मयोदीकृत्य ततः परस्माद् द्वितीयात्मकबला
दारभ्येत्ययः एकेन व्ययीतेमप्रबोध्यधिकेन रात्रिदिवा नासन्नोरात्राद्यां गतेन श्रीब्रह्मपट्टीनि पटपट्यपिधानि मुहूर्तैश्चपट्टिभागशतानि विवसससत्रस्य

अतएव महल सक्रममाणे २ वेदोऽपगसंतिभागमुक्तात्ते एगमेगे महले दिवसस्त्रिंशस्स निवहृमाणे २ रयणि
स्त्रिंशस्स अभिग्रहृमाणे २ सव्याहिरमहल उवसकमिन्ना चारचरह । अयाण सूरि ए सव्यं नराहं महलाहं
सव्याहिर महल उवसकमिन्ना चारचरह । तयाण सव्यं नरमहल पणिक्काय एगेण तेसी एण रात्रिद्विंशस एण
निश्रिं लायठे एगसंतिभागमुक्तात्स ए दिवसस्त्रिंशस्स निग्रहृत्सा रयणिस्त्रिंशस्स अभिग्रहृत्सा चारचरह ।

भिरैकपट्टिभागमुहृते बन्ना द्वादशमुहूर्तोरारिप्रवर्ति, अनुमिरकपट्टिभागमुहृते रयिका पृथक्कथ्येतेभाषायान् निष्ठागम् सूयस्तदनन्तरात्मकला
तदनन्तरं भवदलनूपसङ्गमन् त्वहे एकपट्टिमाणे मुहूर्ते एकैकस्मिन् सकलदिवससत्रस्य नियुज्यन् २ रयणिद्विंशसया त्रिवर्तुयन् २ सव्याहं
भवदलनूपसङ्गम्यचारवर्ति । यदामूय सर्वाभ्यन्तरात्मकभारमर्षबाध्य भवदल नुपसङ्गम्यचारं करोति तदा सर्वोप्यन्तरं भवदल प्रविधाय एकेन

कथतो नाटा दिवस होइ बवडा साठी रात्रिद्वय । हे गीतम् । तिनारें आहार १८ मुहूर्ततो दिवसवडा च्यार एकवटीया भाग एक मुहूर्तना एतले
ऊर्ध्वे एने चार १२ मुहूर्त नी रात्रिद्वय च्यार एकवटीया भाग एक मुहूर्त ना एतले अपिच इचिरीले निसे इचड लपाये नीकसतो यका सुयतन-
नन्तर पूर्विका नाडिका चको तदनन्तर आगस्ये नाडिले उपसङ्गमीने जातो २ एको द्विजे एकवटीया भाग मुहूर्त ना एके के नाडिले दिवसवटीयना
यगावतो २ चको रात्रि होइना बयारठा २ यका चव दारिणू नाडिलू आगयीने पारकर । तिनारे नूयें सर्वोप्यन्तरं पदिका नाडिका चको चने बा-

नियन्त्र कोषः ददृषुष्यधिकविशतमूत्रै कपटिभागे योयस्मात्र क्षेत्रं द्वापयित्वा इत्यथ नाथदेव क्षेत्रं रजानिषेत्रं चानिवध्य च
रभरति । अयमथः । दक्षिणायनसंस्कृतग्रन्थीत्यधिकशतमयस्त्रैषु प्रत्येक द्वीयसामेनागदुपस्य अग्रतीत्यधिकशतगणेन गपटपट्टयधिकशिशराग्रिपपपुष्टत
इति । नाथदेव रजानिषेत्रेव तु ते इत्यथ । एतदेवपट्टमपूष्यापुष्टति । अयाचनित्यादि । प्रसन्नप्रागवत् । उत्तरसूत्रे गौतम ! तदा सप्तमक्षाटमा
सा प्रकृष्टायस्योप्राप्ता अन्त्योरोरकपिडा रुक्कृष्टायनोनान्या प्रकययती रात्रिरित्यथः । अष्टादशमभूतप्रमाणा रात्रिभयति । तदा अत्र शम्भुतसंख्या-

जयाण जत ! सूरीए ससुवाहिरमढल उवसकमिसा चारंवरइ । तथाण केमहालएदिवस केमहालया राई ज
थई । गो० । तथाण उत्तमकठपत्ता उक्कोसिआ अठारसमुत्तता राई भवई । जहन्तए दुवालसमुत्तते दिव
से जवई । एसण पढमेलमासे एसण पढमस्त, लम्मावस्त पञ्जवसाणे, से पविसमाणे सूरिए दीअ छ

अग्रात्तम रात्रिदिवयतम त्रिचिपक्षुपीम्यकप एन्नागमभूतगता निरजनिक्षेत्रस्य निवर्त्यो दिवसमक्षत्रस्य अभिषर्प्य चारपरति, पदगदसा ! मूयः स
ययाद्य सङ्गलमुपसंक्रम्यचारंवरति, तदा किंवद्वासायादिवसः किमद्वाययारात्रिभंवरति, गौतम ! तदा उत्तमकाष्ठाप्राप्तः उत्कपत अष्टादशम
इ । रात्रिः अयन्यतः द्वादशमभूतदिवसा अन्तनि रूपप्रपमः पयमामः यतदुप्रथमस्य पयमामम्यपययसाम, सप्तविंशम मयः द्विंतापयमना

चिरत्नं छद्मं मायलं आश्रयीर्न चारकरइ । तिसरे मयाभ्यन्तर पक्षिणा माहलाणा अपवाह युक्कमो आमी एव अष्टारात्रिपञ्चनड तिस्रिस याममिदि
३३६ युक्कमिदिवा भाग मुहूर्तना दिवस क्षेत्रना घटादीर्न रात्रिक्षेत्रना वपारीर्न चारकरे । त्रियारे भे भगयम् ! सय सयवाहिरत्नं छद्मं माहलं उपम
क्रमो अष्टाश्रयी चारकरे । त्रिवारे क्षेत्रो माटो दिवस द्वादश अगे क्षेत्रो माटो रात्रिद्वेद । से गौतम ! त्रियारे महतम सयस्या पामोवरकृष्टी अष्टार
महूर्तना रात्रिद्वेद अन्त अयम्य पार १३ मुहूर्तना दिवस द्वादश एव प्रथम यमास दक्षिणायन कटीए यपक्षिणा लम्मासमो छद्मो कप्पुं ते छद्मस्या

पूरुषायत्रपय्यको द्वादशमुहूर्तप्रमाणो दिवसो भवति त्रिंशद्मुहूर्तत्वादहोरात्रस्य स्यचाहोरात्रो द्वाविंशायनस्य चरमइत्यदिप्रज्ञापनार्थमाह । स्यपच
नित्यादि । एतदप्रामुखाय । एषात्र द्वितीयमङ्गलं पृष्ठकाङ्कः । जयावमिर्त्यादि । यदा भगवान् ? सूर्यः सवदाह्नामभार द्वितीयमङ्गलभुपसकस्य चार
चरति । तदा क्रिमनाको दिवसो भवति क्रिमनाका रात्रिं प्रवेति । गौतम । अष्टादशमुहूर्तं द्वाभ्यामुहूर्त पयष्टिभागाभ्यामूना रात्रिं प्रवेति द्वादश
मुहूर्तद्विभ्यां मुहूर्तं कपटिभागाभ्यामपिको दिवसो भवति । मानयोः स्युनापिबलकारखे युक्तिः प्राग्वत् । अयत्ततीयमङ्गलप्रमायाह । सयविसमा
यति प्राग्वत् । मसमृत्रमपितदीव । एतस्वुषे गौतम । तदा अष्टादशमुहूर्तंभ्या पूर्वमङ्गलमरकाभ्या द्वाभ्याच प्रस्तुतमङ्गलमरकाभ्या इत्येव चतुर्भिः

स्मास ख्यमाण २ पढमसिञ्चहे। रत्तसिञ्चाहिराणतरं मङ्गल उवसकमिप्ता। चारचरह। जयाण मते। सुरिए
 बाहिराणतरं मङ्गल उवसकमिप्ता चारचरह। तयाण केमहालए दिससेमवइ केमहालया राईमवइ। गो०।
 छठारस मुज्जत्ता राई जण्हं दोहि एगसंठिमागमुज्जहेहि जणो दुषालसमूहत्ते दिवसे भवइ, दोहि एगसंठि

सुमपन् प्रथमेऽहारात्रे वाद्यानन्तरमश्वत्थमुपसक्तम्यचारयति यदा भगवन् । सुयः वाद्यानन्तरं मश्वत्थमुपसक्तम्यचारयति । तदाकिमश्वत्थ
यो दिवकाजयति किमश्वत्थपारात्रिजंयति । नौ० । अष्टादशमुद्रतारत्रिजंयति द्वाभ्यामेकपक्षिभागमुद्रतारस्याभूना । द्वादशमुद्रतारैर्दिवसो भवति

माझल्यापकी पेशतो बळा सूर्ये भीत्र। ब्रह्मास पतरायकप्रति पद्धती २ बकी उत्तरायकणा प्रथम अकारात्र ने विवे आहिरला खेइसाचकी एगमल-
र भीत्रीं माइलू उपसकनी चारकरव अविचारे हे मनत्रन्। सूर्ये याहिरला खेइला बकी अतन्तर कीन् माइलू उपसकनी चारकरे तिवारे खेवकी जो
टो दिवस होइ खेवकी माटी रात्रिहोइ । (चकारे १८ मुद्रातनीरात्रि अर्ने १२ मुद्रांने दिवसहूइ तिवारे भरत येरवते दिव्य मुद्रात रात्रगये चको बहा
बिदेइ सुम अग अने वहां ३ मुद्रांरात्रि भये वहां दिवस अने ३ त्रिकि मुद्रात अने ३ पंचि सुप भयीचे खंगतो) हे गीतज । अकार १८ मुद्रा

तुःसक्यादौ मुद्रते कपटिभागे इत्या रीति भवति । द्वयद्यमुद्रताय तथैव चतुर्भिर्मुद्रते कपटिभागे राषिको दियसी भवति । उक्तातिरिक्तेषु सपठ-
विधित्तिशलाह । एवञ्चलुडत्यादि । एव नञ्चल्लयव्यतिरीत्या एतेनान्तरोक्ते भोपायेन प्रतिपञ्चल दियसराभिचरकमुद्रते कपटिभागवृद्धिरामि
पञ्च प्रतिपन्न नमुद्रीये नञ्चल्लामि कुयन् सूयक्षवन्तारान्चल्लाल् तवन्तारभञ्चल्ल सक्तामन् २ द्वीवृते मुद्रते कपटिभागे एकैकस्मिन् सबडले २

ज्ञागमुद्धतेहिं अहिण, से पयिसमाणे सूरिण दोअ सि अहिरत्त सि अहिरत्त मडल उअसकमिस्ता चार
 चरई । जयाग मते । सूरिण अहिर तअ मडल उअसकमिस्ता चार चरई । तयाणके महालण दिवसे केमहा
 लया राई जअई । गो० । तयाण अठारसमुद्धत्ता राई भवई चउहि एगस ठजागमुद्धत्तेहिं ऊणा दुआलसमुद्धते
 दिवस जअड । चउहिं एगमठिजागमुद्धत्तेहिं अहिण । एअ खलु एण उआएण पयिसमाणे सूरिण तयाणत

द्वाम्यासक्यष्टभागमुद्भूताभ्यामघृतः समविशन् सूय द्वितीयऽक्षरात्रे वास्तुतीयमयङ्गलमुपमळम्यचरवरति । यदामवन्त । सूय यावत्तु-
तीयमयङ्गलमुपमळम्यचरवरति । तदार्कमहान् । विवस किमहाक्यारात्रिप्रयति । गौ० । अष्टादशमुद्भूतांरात्रिप्रयति, यत्सुम्यामेकपष्टिमा
गनुद्भूताभ्यामन् । द्वादशमुद्भूतिद्विदशामवात यत्सुम्यामेकपष्टिभागमुद्भूताभ्यामपिकः एककश्यतेनापायेन प्रविशन् सूर्यस्तदवन्तरात्मणकला तद

। नीरात्रि दूह में एकसठीया भाग मुद्राग ना एतले करबी उन बार १२ मद्राग नी दिवस दूह व एकमठाया भाग एक मुद्राग ना एतले अपिको
। इ पचना बका मूय थाकी आशराशिन धिये बाहिरला खेइसा यकी घोजू भांठलू उपसकमी आश्रपीने बारकरे जियारे हे जगन्म । सूर्य बाहि
व्या खहला यकी भीजू भांठलू उपसकमी बारकर तिबारे केवकी मोटो दिवस हाइ के यकी मोटी रात्रिहोइ (पद्यिदेहे संसे मुद्रात मिया
रे निरिअकलि । नरइगरा उदयतं सुरभङ्गस्सुपठमदिहे १ नरहे विपुद्रातिये संसे पापेन विदेपमन् आविएरयतविअ एय तेयदिले सवुते

अनिशेषं नियुज्यत २ दिवसोद्यमः तावदेवाभिव्युज्यन् २ सवास्यनरसहस्रमुपसक्तं चारचरति अत्रापि सुवसहस्रेषु भागानां द्वाभिर्यदिमवायं
निदिगच्छाद् । अथाबानित्यादि । यथा भयवन् ! सूर्यः भवयाद्यात् सुवास्यनरसहस्रमुपसक्तं चार चरति । तदा भवयाद्यं सगलं प्रविषाय स
योदीकृत्य तदाशान्तु द्वि गीपान्नसहस्रादारभ्येत्यर्थः । एतेन व्यतीत्यर्थेन रात्रिदिवसगतं प्रीतिं पटपठ्यपि कानि सङ्गते कथयिभागगतानि रज

रात्रौ मङ्गलोत्तं तयाप्यतर मङ्गल सक्रममाणे २ चार चरति तयाण दीदो एगसन्धिनागमुहुसै एगमेगे म ऋले
रयणिखेतस्स निवृद्धे मोणे २ दिवसखेतस्स अभिवहु माणे २ ससृज्जतरम ऋजं उग्रसकमिप्ता चार चरह्ण ॥
अथाप्य जते । सूरिए ससृयाहिरात्तं म ऋलात्तं ससृज्ज तर म ऋलं उपसकमिप्ता चार चरह्ण । तयोण ससृयाहिर
म ऋल पणिदाय एगेण तीमेहएण राह्णद्विष्टुसपण तिसिद्धाद्यठे एगसन्धिनागमुहुससए रयणिखेतस्स गियु

गतारमङ्गलमुपसक्तं सन २ चारचरात् २ तदा ऋद्धएकपट्टिमायमुहर्ते एकेस्मिन्मङ्गलरात्रिर्द्वयन् २ दिवसोद्यमः तावदेवाभिव्युज्यन् २ स-
वास्यनरसहस्रमुपसक्तं चारचरति । यदासयः भवयाद्यात् सवास्यनरसहस्रमुपसक्तं चारचरति । तदा भवयाद्यं सगलं प्रविषाय
यद्येनअगात्सचिकन रात्रिदिवसगतं त्रिविपट्टयन्ति मुहुतप्रतानि रजनिर्द्वयस्मिन्मङ्गलं दिवससहस्रस्यामिव चारचरति ॥ ययः द्वितायः ययमास-

तुम् २ अत्रुदाय सपरैरपचाए मुहुततिगे अत्रकने । उदयद्वयसूत मुहुत तिगेसेसे अपमए २) ४ गीतम । अटार मुहुतना रात्रिपुह । त्रिवारे
प्यार एकसहोपो भाग एक मुहुत नो एतलो उक्को एते चार १२ मुहुत नो दिवसवाए चार एकसहोपो भाग एक मुहुतना एतल अपिक्का चको
रोते । एते इहे उपाए पठतो यथा सूय भवन्तर पाठित्वा मोहसा चको तदन्तर आगन्ते मोहले सङ्गमतो आगवी तो २ यथा चारकरे । तिवारे
वव एकसहोपो भाग मुहुत ना एके के मोहले एतन्तरात्रि पधने पठाहतो २ च ३ दिवस क्षेत्रने अपारतो २ चको उक्कोत्तर पठित्वा मोहन्तु उव

निर्ज्ञेयस्य निर्वच्यं दिवसदोषस्य तात्परेवाभिव्यक्त्यं चारं चरति एववाहोरात्रं उत्तरायणस्य चरमकृत्यादि निगमयन्नाह । एवञ्चमित्यादि । प्राग्वत् । अथ नवममन्त्राणेश्वर । जयाचमित्यादि । यदा प्रगवन् । नृपे, सर्वोभ्यन्तरमन्त्रलमुपसकृत्य चारं चरति । तदा किसस्थिता किसस्थाना तापसेत्रस्य सूर्या तपस्यासा ५५काशकृतस्य चस्थिति व्यपस्या प्रगता । नूर्योतपस्य किसस्थानमिति यावत् । प्रगवाणाह ? गीतम् । अस्तुमुख आपोमखत्वे तस्य यत्न- वावाकारः समस्यत यत् कलत्रं कापुर्णं ताशिकापुष्पं सन्सस्थानवस्थिता प्रगता । नया द्योवेय तीर्थकृद्भिः । एवमेवसत्त्वात् विशिन्नसि । अन्तर्मेकद्विदिशि सङ्कुचितता यद्विलसवद्विदिशि विसृता तथा अन्तर्मेकद्विदिशित्वा अद्वैतलयाकारा सयतीयमनेकगताम् श्रीम् द्वीया दृग्भागानभिख्याप्यास्याव्ययस्य तात्वात् यद्विलसवद्विदिशि पूषा मुरबजभावेन विस्तारमुपगता । एतदेव सत्त्वानकभनेनस्पृष्टयति । अन्तर्मेकद्विदिशि आङ्गः पट्टासनीपत्रिष्टस्योत्तरागद्वय आसुगमन्य सस्य नृलमप्रभागे ५६वक्त्याकारं सत्सेवसंस्थित सत्त्वान यव्याः सा तथा । यद्विलसवद्विदिशि शकटस्योद्विप्रतीसातस्याः मस्य यतः प्रभृति

हुं स्ता दिवससखत्तसस्य स्थिभयहुं स्ता चारचरद् । एसण दोञ्चिठम्मासे एसण दोञ्चिठम्मासे पञ्जवसाणे एसण
 आङ्गञ्जेमसुखरे एसण आङ्गञ्जेमसुखरस पञ्जवसाणे प० ? ॥ ८ ॥ जयाण भते ! सूरिण सख्खं त्रमड्ड

एतद्विज्ञेयस्य यस्मासस्य पयवसान । एष आदित्याः सवसरः, एतदादित्यस्य सवसरः पयवसानं प्रगसम् ? यदा भगवन् ! सूयः सयः
 भ्यन्तरमन्त्रलमुपसकृत्य चारं चरति, तदा किसस्थिता तापसेत्रस्थितिः प्रगता ? गीतम् । अस्तुमुखकलत्रमुक्तापुष्पसंस्थानमसंस्थितासापदे

सकनी आत्म्याने चारकरे निवारं सूय सययी यादिरथा छेदयथा छेदयथा भादलायकी सययकी सांखिषू पखिषू सांखिषू उपसकनी चारकरे तिवारे सय यादि-
 रथा छेदयथा सादययानी अपेक्षाह करीमे एकसो व्यावी अहारान्ने यदने प्रियमसे कासकि एकसकिआ भाग मुहुत्तं ना एतलू रात्रिद्वैत्रमद् पटाहीने दिव
 सञ्चेत्र वधारीनह चारकरह । एह मीआ कस्मास उत्तरायण एह याजा कस्मास रूप उत्तरायण नो पयवसानं छेदयो एतल एह द्वाद्विचोयम वृत्तरायणक
 प चारमासे आदित्यसवसर करीह एह आदित्य सवसरना पयवसांण छेदयो कस्य ८ एवे तापसेत्र संस्थान द्वार कस्यह । निवारं चै भगवन् ! सूय

निमेषिकानां फलकानिबध्यन्ते तद्वातिविकृतं भवति । तदवमवस्थाना अन्तर्बहिर्भागे । आदर्यात-
 रेणु यादि सोत्पिबजुवसिष्ठिआ इति पाठ सावस्वसिष्ठः प्रतीत सत्यं पुनश्चमप्रमाणं सप्तमेवातिविक्रीकृतं तया सत्स्थितं सस्थानं यस्याः सा तथा । अ-
 चास्याः प्रामाण्यः । उभयपार्श्वे च निस्थादि । उभयपार्श्वे न समरस्योभयोः पार्श्वयोः । तस्यास्तापदेभ्यः सत्स्थितेः सूर्यभेदेन द्विषाध्यवस्थितायाः प्रत्येकमेकैव
 प्रागेन द्वेपार्श्वे अवस्थिते अन्तर्बहिर्भागे सर्वमवस्थितं नियतपरिभाषेभक्तः । अयमर्थः । एका प्रतरतस्यसूर्यकृता दक्षिणपार्श्वे द्वितीया
 प्राशतस्यसूर्यकृता उत्तरपार्श्वे द्वितीया इति द्विप्रकारा सा च पञ्चवस्वारिभट् २ योजनमवस्थिति आयामेन मध्यवर्तिनो मेरोरारभ्य द्वयोर्दक्षिणोत्तरजागयोः
 पञ्चवस्वारिभट् २ पावनसप्तमे च वर्तते अद्भुतीपपपमे व्यवस्थितत्वात् एव पूर्वोपरञ्चानयोरपि यदा तत्र सूर्यौ तदातदायानो भोष्यः । एतच्च सूत्रं
 अद्भुतीपगतायामनवेक्ष्य वाच्यं । तत्रचमनुष्टुपे त्रयविक्रान्तपञ्चवस्वारि भौतिक्रान्तानि त्रयविक्रान्तपञ्चवस्वारि एववर्तमानो योजनस्येति । एतच्च यक्षत्रपिहित
 अन्तर्बहिर्भागे भौतिक्रान्तानि इत्यादि च सूत्रकदवेक्ष्यति तत्र सोपवर्तितं निमेषिप्यते तेनात्र पुनश्चमभियानाच्च प्रप्रत्यमवस्थित-

उधसकमिस्ता वारचरुह तयाप्य किंसिठिआ तावस्विससिठिई प० ? गो० । उठीमुनकलुवुआपुप्फसठा
 णसिठिआ तावस्विससिठिई प० ? स्यते सकुष्ठा याहि विखिडा अनोयहा याहि पिहुला स्यते। अक्कमूह

वसस्थितिः प्रथमा ? अन्तः सकृन्तितावहि विस्मृता अन्तः दृष्टावहिः पपुना अन्तः अद्भुतमुनकस्थितावहिः अक्कट्टिमुनकस्थिता, उभयोः पार्श्वयोः

सर्वपक्षा अभ्यन्तर पञ्चिन् माहसु उपपक्षभा वारकरे विचारइ गो० सत्स्थिते रयु आकारे तापदेभ्यो सत्स्थिति व्यवस्था दूह सूर्यना आतपतद्वक्तानो रयो एषा
 कारे सत्स्थानदूह । रे गीतन । अद्भुतप अन्तः पूव वेकलसुक्तानासिक्तानामत्र अमस्यतीनु कुरुते सत्स्थाने आकारे सत्स्थितं सूर्येनातापनी सत्स्थितं च नां
 दिनेकजनीये सद्भुतित सांक्तनी मेद सनीये सांक्तनी वाहिरी तत्रच समग्र दिगो विस्तीर्णं दोहसी भादि मेद सनीये वृत्तकदवस्थिताकारे वाहिरे
 तत्रवहिर्धौ पुनश्च भोक्तनी मेद सनीये पासनी वासी पट्टाचमना वरचणलो उपभाग उद्भुतलयाकार तमे सत्स्थितं वाहिरे तदवस्थिति अक्कट्टनी च

वाङ्मयस्य रूपमाह । दुर्बलवन्तित्यादि । तस्यायौक्यस्या स्तापञ्च त्रसत्स्थिते नैव चाहै अन्तर्गतस्थिते अनित्यतपरिभाषे भवतः । प्रतिपक्षस्तं यथायोग्यं होय वाङ्मयस्य रूपमाह । दुर्बलवन्तित्यादि । तस्यायौक्यस्या स्तापञ्च त्रसत्स्थिते नैव चाहै अन्तर्गतस्थिते अनित्यतपरिभाषे भवतः । प्रतिपक्षस्तं यथायोग्यं होय

सठिस्था याहि सगळुही मुहसठिळा उभतपासण तीस दात्राहाउ झुणयठिस्थाउहवति पणयाळीस २ जाझण
हसस्माद्धु आयामेण दुखेअण तीसैवाहाउ झुणयठि स्थाहवति । त० ससुअतरिस्थाचित्र याहा ससुया

तस्या द्रुवादे अवस्थिते ज्वलतः । पञ्चवत्वारिषदधिकानि याजन्तश्च स्वादि आयागेन हुञ्चतश्चा वाह । तद्यथा-सर्पोप्यन्त-
रिकाचयाहा, सर्वेद्याद्याचयाहा । तस्याः सप्तभ्यन्तरवाहायाः सत्वरपयन्ताया गवयोऽन्नमस्रस्त्रादि चत्वारिपञ्चमीतिर्पञ्चनगतानि गवश्चदयन्ता

इति यदेत् स्याप्रियेभ्यः । अपमर्षः । नेरुबाप्रतिहृन्पमानः सुयोतपो नेरुपरिपि परित्विप्य त्वितइति नेरुसभीये उपल्लावापद्येनविचम्भचिन्ता ।
 छेदिसति मन्त्रोविश्रान्तिपट्टणताचिदेवविश्रान्तुसुखयोगनमानः सर्वोपि नेरुपरिचिरत्सधापद्येभ्य विषमता नापद्येतइति चेत्त सुखोभ्यन्तरेमरुदले
 यनमानः शूयोदीप्तसदृशकत्वात्तन्मूढीपचक्रवालास्य यवतत्र मरुदे तत्तद्व्यक्रवालास्ये शानुसारेण श्रीमद्वसभागान प्रकाशयति । दशजागाना अपाद्या भी
 नने यावनप्रमाद्य ये च तावन्नापयती ८८ । मनु तद्वि नेरुपरिपि त्विगुलीकरव क्रियते दशमायानो त्रिधागुणमनैय चरितामस्तात सत्य विमेषाभा
 मुखाधनोपाये प्रगवतीवृत्तौ श्रीस्यभपदवस्वरिपादा दशमागसम्बन्धं त्रिगुण चक्रुरिति । अथदशभिर्भोगैकोहेतुरिति चेदुच्यते । नमूढीपचक्रवालास्ये-
 तस्य त्रयोभागा नरुद्विचक्रवाद्य ईयस्तस्यैवात्तरपः ३३ द्वीभागी पूर्वता द्वी आपरतः उवसीसने द्य । तत्र अपरतगत सूर्यः सुर्वाभ्यन्तरे मरुदले चरन्
 श्रीमन्मगान् द्रविचाल्यान् प्रकाशयति । तदार्भाच श्रीनीतिराज्ञैरावतगतः तदगद्वीजागौ पूर्वतो रजनी द्वी आपरतोपि यद्य यथाक्रमेण दक्षिणाल्य
 खीनराज्ञावा न्यूः चरति तथा तथा तयोः मत्येक तापद्ये वनप्रतो यद्वते पृथग्य हीयते एवक्रमेण सुचरकणीलेतापद्ये च पदेकः सूर्यः पूर्वस्यां परो
 उपरसां ज्ञात तदा पूर्वपदिनदिशोः मत्येकं श्रीमन्मगः स्तापद्ये च द्वीभागे दक्षिणातरयोः मत्येकं रजनीति । अथ गणितकनविधान । तत्रमेठया

हिरिस्था चय याहा ० तीसय सप्तप्रतरिस्थावाहा मवरपस्ययेण गयजोश्रुणसहस्साष्टु चत्वारिश्च
 तसभीपुत्रीश्रुणसपु गत्रय दसज्जापु जोश्रुणसस परिरुकेवेण । सेण तवे! परिरुकेवविसंसे कर्तश्याहि

गान् यावनमप परिरुपक, नर्म! परिरुपविश्राना मुन आस्तातइति यदेत् । गौतम! यामन्वर परितोपस्त परिरुकेप त्रिभिर्गुणित्वादयभिन्धित्वः

नव भाग एक योजनता दस भाग बीचद एवकी एतले परित्विपच ठे । तेह रे मगवन् । एहपरिचिनो निसेव एतलो श्यामाटे कइयो अथिकोकां
 नहो । रे गौतम ! बह नेरुपर्वतनो परिरुकेप ३३ ईश्व योजन प्रमाद्य ते परिरुकेप त्रिगुलीकोने तिवारें ९८८८ याद ते करीने दस भाग छेदीव इरी
 इ दशमाने इरती यकां ९८८८ एतत्तायोत्रन अने एक यावनता दसभाग बीजे एहवा ८ भाग आकइ एह परिचि निचन इन कइयो ठे तिवे करइ

सु. १०००० रुपौ वगी वयकोटयः १००००००० ततो दशनिगुणने भाते कोटिद्यत १०००००००० अस्य वगैर्मूलानयेने सख्याभ्येकप्रिययोगीजनसहस्रादि पट्टमन्त्रानि क्रमोच्चिग्रस्यपिकाभि ३१६३३ एयराशि स्थितिर्गुण्यते जातानि चतुर्नवतिसहस्रानि अष्टौ ग्रताभ्येकीमसंत्यपिकानि ८४८८८८ एयौ दशजि-
नौने सख्यानि नवयोगजनसहस्रादि चत्वारिंशतानि पञ्चमास्यपिकानि नयस दशभागाना मात्रमस्य । अथ सप्तबाह्मबाह्मापरिमाणमाह । सीसेवनिमत्या-
दि । तस्यास्तापसे त्रसंस्थिते, सप्तबाह्मा लवचसमष्ट्यातेसमीपे चतुनवतियोजमसहस्रादि अष्टौव पञ्चपिकाणि योजनशतानि चतुरस्रदशभागान्
योजनस्य परितो यत् । अत्रापपादकचूत्रमाह । सुष्ठु भते परिकेवद्वस्यादि । सप्तवस्त ? परिचोपविशेया उमन्नरोक्तो यदति गम्य कुलआख्यातइति
गीतमात्रे दृष्टति भगवानाह ? नीलन । या जम्बूद्वीपपरितो यत् परिचोप विजिगुण्यित्वा दशत्रिंशत्वा दशभिर्धिमस्य इदमेव पर्यायेयीह ।
दशभिर्माने द्विषमाह एव परिचोपविशप आख्यातो नयाऽन्त्यैदत्तयेकंक्षिरिति यदेत स्वधियस्य इदमुक्त प्रवति । तापसे त्रस्य परमयिजस्य प्रतिपा
दयितव्यः, सुष्ठु जम्बूद्वीपपयंतइति तत्तपरिचि स्थाप्य योजन ३१६२९ आश ० धनूनि १२८ अथ १३ अष्टागुल १ एतावताथ योजनमेव किण्विदून्-
मिति व्यवहारतः पूरु विवक्ष्यते सीगराशितानिरधराशौ गणितस्य सूकरत्वात् ततो जात ३१६० एतन्न त्रिगुण क्रियते जातानि नवसहस्रानि अप

एतित्रपञ्चा गौ० । जैमदरस पञ्चयसस परिरक्तेव तपारक्तेव त्रिगुणेष्टा दमहिष्ठेष्टा दसहि भागेष्टी
रमाण एसपरिरक्तेत्रिससे ष्ठाहिगतित्रपञ्चा । तीसेण सप्त्याहिरिष्ट्याधाहा छयणसमुदतेण चतुणषट्ठ

दशभिन्न त्रिगुणये एवपरिचोपविशेप आस्ताइति नवेत्, तथाः सप्तबाह्मायाहा लवचसमुद्रात्त चतुनवतियाजनसहस्रानि अपट्टम अपट्टप

इन करोह । वेह तापचक्रनी सव वाहिरत्ता बाह्मा लवच समुद्र चमीपे चोरायू इजार याजन आठवे अष्टमति ८४८८८८ योजन ४ भाग अने एकसो
योग्यता दसभाग कीने एष्टवा ४ भाग (वर्धोप्यवर नाइले वर्धते) यको सुव दीसलश्याइकरी जम्बूद्वीप चक्रवालना दशभाग कस्यीह एष्टवात्रिंशि
भाग प्रकाशे तीमाटे त्रिगुणो करो दशभाग इरीए तिबार बाह्माणा परिचि विसेपपाइ इवे दशभागनो मेल मरस सुप जम्बूद्वीपमात्रिस्य भाग प्रका

परवारिगामसद्व्यावि पदयमानि बतुर्नर्नति यो जममपुत्राणि अष्टयष्टयचिकानि
 पावारय दयताग पावनस्य अत्रापि मुचकरकादीयुक्तिः प्राग्वत् भवत्यत्र रविर्को उदयत्यन्तरचरुचक्रं सप्तसप्तमयचक्राया ॥ बादासः ठिभागा ८०
 कृत्वं बनिदिज्जद्विनि । इत्युक्त १ अत्रादवास्तार्तरं प्रकाशयेत् तापक्षेत्रमितरयकायाः तत्र भेदे विगियमभ्यगमिनि चेवुच्यते सप्तोप्यन्तरमलवर्ती सूर्यो
 जम्पुद्विदिग्नि बम्पुद्वीपस्य पूर्वतोऽपरत दायीत्यदिक् यत् याजमानासवर्गमष्ट चारचरति तेनाथीत्य पक्षशरयो जमानि द्विगुणानि ३६० । अस्य सप्तम
 सानयन जातानि ११३० एतच्च द्वीपनरिचितः ३१६२३३ क्वात्सोच्यते ततः स्थितं ३१५००० अस्य दशजिनीग आगत ३१५०० अत्राष्टिभागा ८ अत्रनयो
 रंगचक्रयोः पञ्चजिनीकने जात ५४ । अत्रास्य रात्रे विगुणसप्तयत्ते यथाभो रात्रि क्षयादि । ८५५२६ ४२ इदं सु सूक्ष्मे विजया दशित भवेत् १० त् स्व
 भायुत्प्रचितमिति भाग्य । श्रीमु १० निजन्मसूरिकृतपूर्वमेवद्वनविच रेऽस्य सुविचारितस्यात् प्रस्तुतेष ६० स्पूजतया भयवेनद्वीपपयत्तमात्रविचयेन
 मूर्तीक । प्रभावं सप्तयत्ते द्वापारिपरिचिरवसवत्राप्यागनेदश्यां कसपना विचकाम् खनेभयरिचितः परतो सप्तयोदपद्भाग यावत् प्राप्यमात्रे ताप-
 क्षेत्रे तद्वज्रपालक्षे बानुभारेकत्रविचक्रमत्तात् परमविचक्रमत्तपनीय इति निरस्त । अयमेव च बहुमवतिमस्रस्रपस्रुगतादियानामादिकैः रात्रि सप्तु-

जोष्टु गसह्रस्रोद् व्युठयव्युठभठे जोमजसपु चत्रारिष्य दमभापु जोष्टुगसस परिरक्केत्रेण । सेण जहे । परिरक्के
 यविसेने कञ्जुआदिपतिधपञ्जा गी० । अत्रजम्पुद्वीपक्रम दीयस्स परिरक्के वे तपरिरक्केत्रिनिहि गुणेस्ता दसोह

द्विशे ब्रजवतानि चत्स विचदप्रभायायोजनस्य परिरूपक, समदत्त । परिरूपविशेषः कुन आस्यातवति बदेत् । गीतम । योजन्मद्वीपः य २ परिते
 स तिभयूरवतना सूर्य त्रिस्वभाग प्रकाशे । तिवारे च भेग पूर्वविदेव राजा क्रान्ते वे भाग पदिस विद्वे रात्रि इम द्यगगम दावका । इम सर्वत्र विहारी
 १ सूर्यचाले तिवरा २ आनले वयद पुष्टे तापद) यत्ततो परिरूपके च । तेव हे भगवन् ! परिरूपिना विसेन स्यापकी कया हे । वे गीतम । जेद गम्पुद्वी-
 पनो परिरूपे च १६१ २३ योजन कोच ३४ धनुष आनुत १३५ तपरिरूपे विगुणो करीव । तिवारा ८४०५४ बाध से करीभद दयमात्रे जेदीवं दयभागे

मुद्रयुतेः प्रमादीकृतः करवसनाविराजतः । तवः हि । स्वस्वमयकनपरिधिः पट्टाभक्तो मुद्रतेर्गतिः प्रयच्छति साध विवसार्दगसमुद्रतेर्गतिना गुणितता
 चतुः रपथे० संबोदयतः सूयसाप्रता यावानस्तनयतय पूटलोपि तावन्निति हि गुणितः सन् तापघेय भवति एतद्युःपथद्वारे सुव्यक्त निरुपितमस्ति
 इदं सापथत्रकरय सयवाः इममकलसकतापत्रेकाः स्यादाहानिदपठे विभावयिष्यतइति भावादाप्रियसे । यदुक्त । श्रीमदशभागान् प्रकाशयतीति ।
 तत्रभावः पञ्चमुद्रतांक्रमणीययेत्रप्रसाधः कथसवोभ्यतेरमकलो भरति । सूर्येदिवसोऽष्टादशमुद्रतेर्भाग नवमुद्रतांक्रमणीयेष चोन्नेस्थितसूर्यो दृश्यो न
 वति । सत एतावत्प्रभाह सूर्योत् प्राक्तापघेय तावत् परतोपि, इत्याद्याष्टादशमुद्रतांक्रमणीययेत्रप्रसाध सेकस्य सूर्यस्य तापघेय तच्च किञ्चिदशभाग
 त्रयात्मक ततोभवायेकास्मिन् दशभागे पञ्चमुद्रतांक्रमणीययेत्रप्रमापठेति । समति साभस्येमायामतस्तापघेयपरिमाणं विपृच्छिपुराह । तयाणमित्या-
 दि । यदा भगवन् । एतावास्तापघेयपरमविकम्भइति गम्य । तदा भगवस्तापघेय साभस्येन दक्षिणोत्तरायततया क्षिपदायामेन प्रच्छस ? भगवाना-
 न ? नीतम ! अमुससति योजनसहस्राणि त्रीणि त्रयस्त्रिंशदपि योजनशतानि योजनस्यैकस्य त्रिभागश्च यावदायामेन प्रच्छस ? पञ्चभस्वारिंज

छेसा दसनागेहीरमाणे एसपारैस्केवत्रिसंस्थिहृत्तिवएज्जा । तयाण मते ! ताव २ खेत्त केयहंश्च छाया
 मेण प०० गो० ! अठहन्नरिजोऽप्युणसहससाह तिसिञ्चतेत्तीसेओऽप्युणसए जोजणस्स तिज्जागच्च छायामेण

पक्षपरिक्षेप त्रिभिर्गुणैस्त्वादशभिरिबेत्वादशभिर्भागे त्रीयमाहे एवपरिणेषविशेष आख्यातइति वदेत् इति । तापघेय क्षिपदाया
 भेन प्रच्छसन् । नीतम ! अष्टासप्ततिर्योजन सहस्राणि त्रीणि त्रयस्त्रिंशदपि योजनस्य त्रिभागश्च आयामेन प्रच्छसन् ? मेरोमप्याकारे

कर्त्तव्यतां यका ८४७५० एतला याजन अने ? याजनमः दशनाग कीर्त्तं यद्वा ४ भाग आये यद्परिधिनी विशेष इमकज्जो छे लीये करइ इम कही ॥
 तिवारे हे जणकम् । तापघेय कतलू मेरुयी लवकदिशि लांय पछे कम् । हे नीतम । (मेरु यकी ४ ५००० इजार योजन जगती छाने तिवारपछी
 ४३३३३ योजन अने एक योजनमो त्रीजोभाग एतलू लवक समुद्रमाहि बेमिसीने ४८३३३ ५ने योजनमो श्रीजोभाग एतलो तापघेय लावपछे) छहो

रसवारिगाछद्वारादि पद्मशतानि चतुरश्रीस्वपिक्कानि ६४५४८ एवम् । इत्यभिप्राये लब्धानि चतुर्मेवतिथीभजनद्वारादि अहीयतामि । अष्टपदपिक्कानि
 पत्वारय दशजागा यावत्तस्य अष्टापि मुखकरकादीमुत्तिः प्राणवत् नित्यन्यत्र रविकी उदयत्मानरश्मिर्बहवः सुहृत्सपत्न्यश्चर्या ॥ आदासः ८६॥
 सुहृत्संतिविद्भिः । इत्युक्तं । अत्रादवासीतर् प्रकाशतेनं भाष्येनमित्युक्तार्थः । तत्र नडे धिंगिमभ्यगमिनि सेतुच्यते सर्वोभ्यन्तरसद्व्यवहारी सूर्यो
 भान्दुदिति संबुद्धीपस्य पूर्वतोऽपरत शोशोत्यदि च ग्राम यावत्तानासवर्गमष्ट चारुवरति तेनाशीस्य पञ्चशतयोऽत्रानि द्विगुणानि ४६० । अस्य वर्गं
 तानपने जातानि ११३० एतच्च द्वीपपरिचितः । ११३२३ कवात्सोभ्यते ततास्थितं ११३५ ८२ अस्य दशजिनोग आगत ११५०० अत्राष्टभाग ८ अत्रयो
 रंगद्वयोः पदनिर्गुणे जात ५४ । अत्रास्य राशेस्त्रिगुणसंपद्यते यथाक्तो रामि कथादि । ८५२६ ४२ इदं सु सूत्रेति कथा दशित मयेत १० त् त्व
 भाष्यप्रतिमिति भाव्य । श्रीमु १० निबन्धसूत्रिकसूत्रेवैमवद्वनवि रेऽस्य सुविचारितत्वात् प्रकृतैश्च ६० स्थूलतया अयमेतद्वीपयन्तसः अविचरयेन
 नूत्रोक्तः । प्रमाय संपद्यत द्वीपादिपरिचरवसवत्तयाः गमेदशोशकपण्यादिप्रवयान् अनेनपरिचितः परतो सवकोटपदभाग यावत् प्राप्यभावे ताव-
 द्धे तद्वत्तया लये बानुमारैकान्नविषममन्तायात् परमविषममन्तावन्तनीय इति निर्णयः । अयमेव च इतुर्मेवतिषष्टस्य सप्तशतद्विधासप्तद्विकेः रामि बहु-

जोशु गददसोई व्युत्थयस्युत्तमठे ओअजसु ए अत्रारिस्तु दमभापु ओछुगसस परिरस्केद्वेण । सेग नते । परिरस्के
 धयिसेमे कनुअहिपुसिखण्डा गो० । अत्रजयुद्धीग्रम्म ठीवस्स परिरक्के वे तपरिरस्केअतिहि गुणेत्तर दसहिं

द्विपोत्रमगतामिदं त्व रिचदगतागायोक्तस्य परिकल्प, अभदत्त । परिकल्पयिष्येयः कुन आस्यातइति धदेत् । गीतम ! योअच्छुद्धीपय २ परिके
 च तिमएवतना सूप विस्मयत्त प्रकासे । विचारे ये भाग पूर्वविदेव राधा कने वे भाग पयिस बिदइ रात्रि इम दशभाग चाववा । इम सर्वत्र चिह्वा
 २ बुपचाले तिहा २ कायलेवपइ पूठ भापइ । एतली परिपिपे च । तेव हे भगवन् । परिधिना बिसेव स्यायकी कइया वे । हे भीतन ! जेइ मबुद्धो-
 पनो परिसेव ३ १६९ २३ योचन कोच इइ अनुव आनुव १३३ सपरिकेव भिगूको करीइ । विचारवं छव्यइ वाइ से करोमइ इयभागे केरीइ इयभागे

त्रिभागः ८३३३३ १ अनेन न मन्दरयतनम् । दीनामप्यन्तःप्रकाशः स्यादिति लभ्यते, यद्यस्मिन् व्याख्याने श्रीमल्लयगिरिपादः नूयप्रज्ञसिपुसौ युक्त चे-
 न् । सज्जयन् ३ या तापश्चैत्रायामपरिमाणावस्थया जम्बूद्वीपस्योत्तरेण पक्ष्मत्वारिण्यद्योजनसङ्ख्यास्युपगमे यथासूच्योच्यमिच्छा
 मति तथा तत्प्रतिपद्य तापश्चैत्रस्यैव सर्वमाप्तमप्यङ्गसुपसकस्य चारचरति । तदा सर्वयामभ्युदयस्यैव प्रकाशयोगप्रामाति । अथचत्त-
 श्वादि तत्र मन्दरपरिरयपरिचये पञ्चाधिरूपपरिमाणावस्थेवस्यते । तस्मात्पादलिप्तमूरिव्यास्यामस्युपगतव्याप्तिसीं यत । तत्र तत्र भगवत्पादात्ता गमो
 रमाशयनविट्, वाङ्मनसहस्येपि सूच्यैव परमाशयस्य तापश्चैत्रायामस्यावस्थितस्य प्रमितादृशात् । उक्ता सुवाभ्यन्तरे मयस्त्रोत्तापश्चैत्रस्थितिः, यत्रति
 प्रकाशपट्टस्यैव सत्पिपययन्नस्त्वेन च सर्वोभ्यन्तरमवकलेऽन्यकारसंस्थिति पृच्छति । तयाशुभतेइत्यादि । तदा सुवाभ्यन्तरमवकलशरत्नकाशा द्रव्यस्य
 क्कान्तिदिगे किमुस्याना अन्यकारसंस्थितिः प्रकृता । यद्यपि प्रकाशतमस्योः सद्भावस्यावित्ययिरोपात्तुं समामन्त्रासीनत्यासुजवः । तथापि । आवगतिपु-
 न्नपु जम्बूद्वीपस्यैव तदश्रमागेषु सम्भावयया पृच्छत आश्रयाकोक्तचिरोपः । ननु आलोकाभावरूपस्यैव तमसः सुस्यानासुसंभवेन कुसुस्तरपट्टीचितोमच-
 ति उच्यते । नोल शीत वज्रस्य तस्य इत्यादि पृच्छतमसोऽवामन्त्रोत्तापश्चैत्रमीमव्ययद्वारा निरन्तरमास्य पौर्वाभ्यन्तरे निद्वै सङ्गानस्यापि सिद्धे । यथा

प० ? स्युतोसकृन्ना वाहि विच्छन्ना तच्च जाय । तीसेण सङ्गुप्ततरिष्णा धाहा मदरपङ्कयतेण छजोञ्जुगसहस्साइ
 त्तिगिष्णु चउधीसे जोअणसए क्ख दसज्जाए जोअणस्स परिक्खेयेण । सेण भते। परिक्खेवयिसेसे कट्ठं आहि

मरुत्तलस्य कापुत्तसस्यानसस्थिता अन्यकारसंस्थितिः प्रकृता ? अन्त सखन्तिना यद्विः बिद्यीया तदेव यायत, तस्या सर्वाभ्यन्तरिकायादा मन्व
 स्यानेअकारण अपकारनी संस्थिति अवस्थाक्क माहि मेरुस याहिइव अवबसमुद्र समारपे यिस्तार्ये तिमन्न तापद्येयनीपरं आबधु यायत तेअय
 कारनी मर्वाभ्यन्तरिका माहिनीयादा मेरुपर्वतस्य सर्गीये छज्जकारयोगममा त्रिरपसद्वा पाधीस इदंस्थ योजन अर्ने एकयोजनना दसभागकीजे एव
 यात्तभाग सन्तोपारचि । मेरु इ भगवन् । परिपिनो विषय स्यापीकसो तोकहीइ । हे गीसम ! जमेरुपर्वतनी परिचये ३१६२३ योजन प्रमाणा ते

योऽनसदस्यादि श्रीविश्वतानि त्रयस्त्रिंशद्विंशति योजनशतानि अथविंशति योजनशतानि सप्तविंशतानि
द्वयाः संक्रमने यथोक्तं मान । इदं द्वाविंशतिशतशतानि सप्तविंशतिशतानि अथविंशतिशतानि सप्तविंशतिशतानि
सप्तविंशतिशतानि सप्तविंशतिशतानि सप्तविंशतिशतानि सप्तविंशतिशतानि सप्तविंशतिशतानि सप्तविंशतिशतानि
कारः गन्धकारो मध्यकारो मेरोस्तस्मिन्सति । कोऽयं । अथवाशतशतानि सप्तविंशतिशतानि सप्तविंशतिशतानि
प्रमाणत्वाद् दत्ताया विस्तारस्य एकत्रायः पष्ठो प्रागुक्तावत्प्रमाणत्वात् सप्तविंशतिशतानि सप्तविंशतिशतानि
त्रयसदस्याः तयाऽनसदस्यादिसारो द्वयोऽनसदस्याः तयोः पष्ठो भागव्यस्त्रिंशद्विंशतिशतानि सप्तविंशतिशतानि
प्रमाणत्वात् द्वयोऽनसदस्याः तयोः पष्ठो भागव्यस्त्रिंशद्विंशतिशतानि सप्तविंशतिशतानि सप्तविंशतिशतानि
नेत्राननूपमकाशः प्रतिहन्तेति मतं, तेषां सर्वोत्तरवृत्तानां पयगाथा । तत्पक्षे वैव्याख्याया । मेरोमध्यभागे मन्दरादौ पावसप्रलयवृत्ततायद्भजागः
पूतेन मन्दरादुत्तरादप्युयोऽनसदस्यादि पूर्वरादौ प्रविप्यते आगतेषु अग्नीतिसदृशयोऽनसदस्यानि श्रीविंशतिशतशतानि अथविंशतिशतानि सप्तविंशतिशतानि

प० ? मेरुनमस्त्रयोरे जावय लघणस्सद्वच्छमागो सावायामोपसो सगद्धीसठिचं निअमा ॥ १ ॥ तयाणं भंते ! किसिठिअा स्यधकारसठिई प० ? गो० ! उह्ठीमहकलवखापुण्फसठाणसठिअा स्यधकारसठिई

[illegible]

यन्माये एवपरिच्छेपविद्येय आत्मात इति वदेत् । अथास्याप्यवस्थितवाहमाह । तया च नित्यादि । तया चूर्वात्म्यत्तरमरुलधारफाले अन्यकारकियदा-
यामेन प्रकृत ? गीतम । अष्टमसुतिपोजनसहस्रादिभीविचित्रयस्त्रिशद्विष्कानि योत्रमशताभियाञ्जनत्रिजागचैक अवस्थिततापहोत्रसुग्नित्यायाभ
इवायमपि आध्यः । तेन सन्दरादुसत्त्वपञ्चसहस्रयोजनाम्यपिक्कानि सन्त्यानि । सूयप्रकाशाभायवति होत्रेस्वतएवाथकारप्रसृष्टात् कन्दरादी तया
प्रत्यक्षदृशनात् सूत्रेऽविधिसिताम्यपि व्याख्यातो विधीयप्रतिपत्तिरिति दशित निमिष पदानपठ्यो तापहोत्रसुग्निति पशुति । अयाणभित्यात्रि । यदा
भगवन् । सूयः सववाहामरुलसमपसुक्रम्य चारपरति । तत्राकि सरधानसुस्थिता तापम अयुगियति प्रकृता । गीतम कसुमसुल्लङ्कापुष्पसरथाभस

स्वाङ्गं दास्यन् पणयाले ज्ञोऽङ्गस्य दृष्ट्वा दसन्ताणञ्ज्वाङ्गस्य पारस्केवण । सण भन्ते । परिस्केवयिसेसेकन
 व्याहणितिसण्ज्ञा गो० । जेणजवूदीअस्स परिस्केवे तपरिस्केव दोहिगुणत्ता जाय तप्पेअ तयाण भन्ते ।
 व्यग्रयारस्केहे केअहअ व्यामामेण प० १ गो० । अठहअरिजोऽङ्गसद्वसाइ तियाय तेदीसे जोऽङ्गसण

इति वनेनू गीतम् । यामन्दरस्य पयसस्य परिशिषः, तपरिषेय द्वाभ्यामुच्चित्याश्शभिषिक्तस्यादशभिर्भाग द्वियमाणे यूपपरिक्षेपविज्ञेय आख्यातइसि यथेत् । तस्या सबन्धाध्यावाहा लयश्चममुद्रान्ते त्रियष्टियोजन सकृस्त्राणि द्वय पञ्चमस्यादि शशोयजनगते षट्षट्शभागान् योजनस्य परिक्षेपेयम् ।

ह अथद्वीपनी परिधि ३१६२८ योजन तपरिधि विगोलीकरीत यावन् तिन पूरुक्षापरं आरब्ध । तियारइ हे जगबन् ! अथकारन् कृत्र फेतलं सा
बणलें छइ । हे गौतम ! अद्यात्तरि पजार याजन त्रिस्त्रसह त्रेत्रीस योजन अर्धे एक योजनमे श्रीजात्राग एतसु लाघपर्ये । अथारें । हे भगवन् !
सूर्ये सद्यपी बाहिरन् खेरन् माहन् उबसकनी आभयीने चारकरइ तिवार सो सस्यानइ तापक्षेत्रनी सस्यतिष्ठइ । हे गौतम ! अहमुप कलयुका
पुरपने सस्याने सस्यितर्धे तिमन्न पूबलीपरं आभय एतसो विशेष जाणयु खेह अथकार सस्यित्तिनु पुण्य प्रमाण वसन् अहमु खे तेताप के

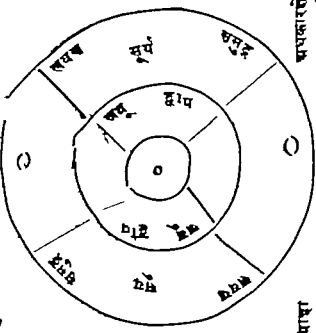
[illegible]

एतियएल्ल। गोअमा। जेणमवरस्स परिक्खवे तपरिक्खेय दोहिगुणेषा वसहि लसावसहिं ज्ञागे धीरमाणे
एसण परिक्खेयविसेसेअहि एतियएल्ल। सीसेण सवुयाहिरिआयाहा लउणसमहुंतेण सेमहीजाअणसह

रपथनात् पटपोन्नम्रहस्त्रादि त्रीविध बहुविधतिर्पञ्चमशतानि पटवदशभागान् मास्त्रमस्य पारवेषयति ॥ स भदन्त ! परिक्षेपयिष्येयः कुताऽपिक्व

परिचय बिगुकोकीजे ६३२४६ पात्रन याइ लेदयनागबराइ दयमागळीदाइ सायका ६२४ योजन अजे एकयाजमना १० प्राग कीजे एइवार ६ भाग पावें एइ परिचिना निगुपकाइये तीये करइ । लेअपकारनी सबंकाहिली माहा लखखमुद्रु सुभीपइ अघठि ६३ इबार यासन निवइ पचतालीच ६३२४ पात्रन अजे एकवीसमना इअ मागकीजे एइबाळ भाग परिचिपवें । तेइ देभगबन् । परिचिनी बिचोप साप्पी काइयेळ । हे गौठन । हे

मकारसंज्ञातिप्रथमे सयंयाद्यमहले सूर्येतापक्षेत्रित्यसिअचकार
स्थितिदिक्काममुद्रुत्ते १२ रात्रिनाममुद्रुत्ते १८ पत्रफ लांयपचता
पनु जनुद्वीपे ४५०० लवले ३३३५१ सवे ३८३३३३१५

सयकारोत्रयाद्या
अस्य तरयाद्या ६३२४ यो० ६ जग अस्य तरयाद्या ८४८४ यो० जग
आदिरलीयाद्या ६३२४ यो० ६१०भा० यास्याद्या ८४८६८ यो० भा०
४११०१०

महलेपरिचि यया मन्मनीक्रियते तदा याद्यमहलेनाचिकीक्रियते तत्राचिवचं पदे
नुरिति । संमति सूर्योपिकारादेतसुस्त्रिज दूरानन्नाविद्वंजनरूप विचारीतर यत्न
दगम हारवाह । जनुद्वीपेवसित्यादि जनुद्वीपेहीय मदन्ता सूर्यो लक्ष्मणमुद्रुत्ते
उदयोपलक्षित मुद्रुत्ते एवमस्तमनमुद्रुत्ते सूर्येकारलोपस्थापस्थान् दूरेय द्रष्टुं यथा
नापचयाविमरुट मूलोच द्रष्टुं मनोत्सवे यथा आसक्तो दृश्यते द्रष्टारोहि स्वरूपतः

सप्तपेक्ष्य जवर गाण त ज स्यधयार सठिईए पुष्ट्यगि
अप्रमाण ततावस्त्रिषसठिईए नेष्यह जतावस्त्रिषसठिईए
पुष्ट्यगिष्यपमांनतं स्यधयारसठिईए नेष्यह १ जयुहीवण
भते ! दीवे सरिस्था उगममणमुक्तासचि मूलेश्च दूरेष्यदीस
ति मसू तिअमुक्तासचि मूलेश्च दूरेअमलेदीसति अत्यमणमु

भवन्त यदा । सूर्यः सयंयाद्य महल भुपसकम्पचारंरति । तदा किसस्थिता
सापक्षेत्रसंस्थितिः प्रकृता १ गीतम । ऊच्यमुक्तलंबुकाप्यसस्यामसास्यताम
कृता १ तदेव सूर्ये मतस्य नवर नामात्य । यत् अत्यकारसंस्थितेः पूर्ववक्षित
जनुद्वीपनामा । हेमगवन् । हीपन् चिर्दे सयं सयंमुद्रुत्तेनह यियह ऊगहो म
व्याहृ मुद्रुत्ते नेयिर्दे अस्तमनमुद्रुत्तेनह यिये सूर्येकाले समः सरीया ऊचपये
दे । हे गीतम । तिमजसरिया ऊचपयेखे समभतसायकी ८०० योगन सयकाक्ष

[illegible]

જોષ્ઠ્યણસ્વ સિભાગધ ધ્યાયામેત્ર પ૦૨ જયાણ ઝતે ! સૂરિપુ સભુધાદિર મઠલ ઉચ્ચસકમિતા ચારશ્વરદ્વે
 તયાત્તકિસંઠિયા સાવચ્છેસસંઠિદ્વે પ૦૨ ગો૦ ! ઉદ્દોમિત્તકલચચાપ્પક્કસઠાગસંઠિયા પ૦૨ સધેચ

सञ्जतवन् ? परितपविम्वः सुतपाट्यात् इति श्रदेव । यौतम । योऽम्बूहीवस्य परिशेवः तपरितप द्वाभ्यानुबधित्वा यावत्तदेव, तदा पादना मन्थ
कारः तत्र बियादाबालेन प्रथमः । यौतम । अट्टमसतिर्मात्रेण सञ्जतसि श्रीचित्रपट्टिगानियोगप्रगणानि योजनस्य चित्रागण आधानेन प्रथमः
बनो सत्पितनुं मनाप यावत् । अर्ने चर तापशेनो सत्पितनु पूषर मनाच बलमुक्त तत्र अपकारनो सत्पितनु मनाच वास्यु यत्रथा ॥ अट्टदो
पनाभा रे भगयम् । द्वीपने विषे सूर्यं वदय मुहूर्तने विषर सगतीबेलाच दुरेवेगनो खने नूले भीचो दीसेकर सप्यादुमुहने विष मुल्लवं भीचा
अर्ने दुरवेकसो दीवइले असागन मुहूर्तनइ विषर सूर्य आचननो बेलाच दुरे वेगलोवे नूले भीचो दीसइ चर ॥ रे वीचन । विम्व पावत् दीवइले

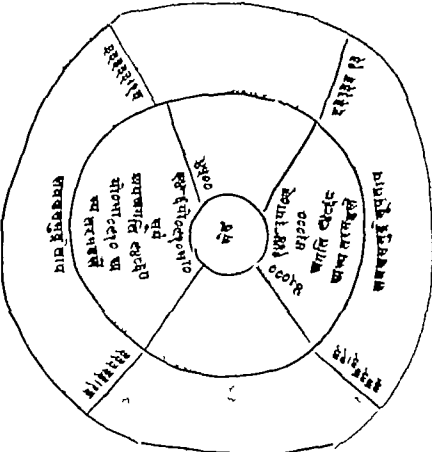
लोकासर्कदेशेद्रष्टव्यासा चक्षुरेव विप्रकृष्टेदेशे द्रष्टुं प्रतीत्यपेक्षया सुर्वो दृश्यते द्रष्टा हि मध्यान्ने शब्दास्तमयमदशभावेक्षया आसन्न रश्मि पश्यति
 योऽत्र गगतादृकेनैव तदा तस्य व्यग्रहितत्वात् सत्यते पुनरददयास्तमयमप्रतीत्यपेक्षया व्यग्रहित इति । अत्र सवन्नकाक्ष्माप्रभोवर्षेयः अत्र भागयाभाह । तदे
 वयम्वक्ताऽनन्तरमेव प्रसविषयीकृत तत्तपेवेत्यर्थः । यावद्दृश्यते इति । अथ च मद्रशोनायमानाप्रतीति नो ज्ञानदृशां प्रतीत्या सह विसर्गदित्यति सवा
 दाय पुनर्गीतमः पशुति । जयुर्वीवेकमित्यादि । जडद्वीपे भदन्तः द्वीपे मुद्रमनमूर्तेषु मध्यान्ति मद्रते च अस्तमयममूर्तेषु च अत्र च शशवाग्राशया
 सुर्वो वनत्रोक्तकालेषु समौ शश्वतेन अत्रापि काकुपाठान् प्रमावगतिः । मयवागाहः तदेव यद्भयलामाप्रति पठ । यावद्दृश्यते नेति । सवन्नोद्गमममूर्तेषु तद्वि
 समी समध्यवधानाद्युच्चस्वेन समभूतत्वापेक्षया ऽष्टौ योजमशतानीति कत्वा नहि सतां जमप्रतीतिषमपक्षपास इति भगवदुक्तमेवामुवदन्नप्र विप्रतिपत्ति
 वीज प्रमुगाह । जडकमित्यादि । प्रममूर्तरूपं । उत्तरसूत्रे गीतम । संशयाः मयमवशगतमजसः प्रतिपातेन दूरतरत्वादुद्गमनेदेशस्य तदप्रसरणे-
 नेत्यर्थः उद्गमममूर्तेषु रेवमूलव दृश्यते लेख्या प्रतिपातो हि सुल्लक्ष्यस्वेन स्वभावेन दूरस्यापि सुस्पष्टासन्नप्रतीतिजमयति । एवमस्तमयमममूर्तेषु च व्या
 ख्येय द्वयोः समगमकत्वात् मध्यान्ति कनमूर्ते न संख्यायाश्च भिदापेगप्रतपमेन सर्वत्र संज्ञेन च प्रतापेनेत्यर्थः । मूलेषु दूरेण दृश्यते मध्यान्ने एवाममोपि मय-

वृत्तेण । हता गो० । तच्चेय जाव उच्चैरेण । जङ्घण प्रत । जयूदीप्र २ सूरिणा उगमणमङ्काससिञ्च
 मस्रतिञ्चमहुत्तभिञ्च अत्यमणमङ्काससिञ्च सद्यस्यसमाउच्चैरेण कम्हाण भन ! जयूदीवे सूरिणा उगम

मूलं च दृश्यते मया लोके स दूरे च दृश्यते, अस्तमानं मृदुते दूरे च मूने च दृश्यते, इति गीतम् । तत्रेव पायदु श्यते ॥ अष्टाद्वीपे भद्रम् ।

सर्वभ्यामश्च सरीया ऊवपयश्च ह । तस्यामाटे च जगत्तम ! जलद्वीपमामा द्वीपनेत्रिये सूर्य उदय मुहूर्त नश्च यियश्च दूरैर्यगलोच्छे छाने
मुल्लेदीसश्च यै यावत् अस्तगत मूहूर्तं नश्च विपश्च वेगलोच्छे अने मुल्लेदीसेच्छ । हे भौतम ! सस्यामूय मञ्जसा ते अने प्रति पातेकरी वेगलामाटे अस्व
तेजसाटेने विर्ये उदय मुहूर्त वेगलोच्छे होपछि दूबढो वीम्वश्च लेश्यतेजने आकारश्च तापकरीने मय्याश्च मुहूर्त नश्च यिके दूकलोच्छे अने वेगलादी

मसुप्तत्वारिभाता योजनमवहसिः समपि त्रै व्या वहित
 मुद्रुननालममयोः भूये परयति आसक्तं पुनमन्यते
 विमरुट सतनपि नमतिपठते नप्यातिकमुद्रुत इति
 नप्यामप्यनाड्माविभागे नगनस्य विभक्तस्य नाम
 प्यातः मवस्य मुद्रुत स्यात्ति सकप्यांतिकः सकासी
 मुद्रुत व ति नप्यांतिकोनप्यातमुद्रुत इत्यपः तत्र
 क्रातंसि दूरेशु मूलेषुद्रीयति । हुंतो
 गो० तत्वेय जाय दीसति ॥ अमुद्री
 येन जंतः दीये सूरिआ उगमणमु
 क्रातंसिष्य मस्रुतिअमुद्रुतसिष्य
 छुत्यमणमुद्रुतसिष्य सस्रुत्यसमाउ
 प्रगापंत्यापेन नम्यतेनैमव । यनापकेवस्वि
 तेः पूवबचितमनाव तदन्यकारस्यतेनैतव्य ॥
 अमुद्रीये भदत्त । सुयो उद्रुनन मुद्रुतं दूरे न
 स्यातिषक उद्रुपक उद्र ॥ इये मये सूरामुद्रादि
 द्यनामोक्त मतिपति द्वारकाद्वी यद्विजो हे भगवत ।
 बंबदीपने विदे सुये उद्रव मुद्रुन न विदे मप्यात
 मुद्रुत ने विदे अक्रामन मुद्रुत ने विपय चर्ककालव

प्रमुखा । तत्रते ? किपुठ इत्यादि । अत्रयावत्पदसमूहोय अपुठ गच्छन्ति गोक्षमा ! पुठगच्छन्ति कोष्पपुठ गच्छन्ति । तत्रते ? किठगाठगच्छन्ति अपथो-
गाठगच्छन्ति । गोक्षमा ! मुगाठगच्छन्ति कोष्पकोगाठगच्छन्ति तत्रते ? किअक्षतरोगाठ गच्छति । परपरोगाठगच्छति । गोक्षमा ! अक्षतरोगाठगच्छन्ति ।
कोपरपरोगाठगच्छन्ति तत्रते ? किअक्षुगच्छति । बायरंगच्छति तत्रते किठहु गच्छन्ति । अरेगच्छन्ति तिरिअगच्छन्ति गोक्षमा ! सन्दपिगच्छति तिरिअपि-
गच्छन्ति अरेविगच्छन्ति । तत्रते ? किअइगच्छति सक्षेगच्छति । पञ्जवसाखेगच्छति । गोक्षमा ! आइपिगच्छन्ति सक्षेविगच्छति पञ्जवसाखेयिगच्छन्ति तत्र
स ? किमपिसयगच्छति अविषयगच्छन्ति गाक्षमा ! सविषयगच्छति कोष्पविषयगच्छति तत्रते ? किअक्षुपुधि गच्छन्ति अक्षुपुध गच्छन्ति । गोक्षमा ! आ
क्षुपुधि गच्छन्ति कोष्पक्षुपुधि गच्छन्ति तत्रते ? किअविषयगच्छन्ति गोक्षमा ! नियमाक्षुद्विषिगच्छन्ति । अत्रध्याक्षा । सद्गच्छ । क्षेत्र किस्पुष्ट मूय
यिन्मेन सइस्पक्षमागत यच्छता उतिष्ठ सति उतास्पुष्ट । अत्रपुमुकस्यायसाशय । गम्पमानइदत्र किन्तिस्पुष्टमतिष्ठम्यते यथाऽपयस्करक्षेत्र किचि
क्षारस्पुष्ट यथा देइलोचश्रगताऽत्र काप्रकारइति । भगयागाइ ? गौतम ! स्पष्ट गच्छन्तः गाऽपुष्टं अत्र सूयधियेनसइस्पष्ट सूयधिम्यायगाइअंआइइ
रपि समभवति । रपक्षभाया अयगाइमातोऽधिक्कविषयत्वात् । तताप्रप्रपति । तद्गच्छत्तस्पुष्ट क्षेत्र अक्षमात्रायाइस अपिदिसनित्ययः उ
तामवगाइ नेताऽनाअपीकृतमपिपितनिःचः । भगयागाइ ? गौतम ! अक्षमात्रायाइ गच्छन्तःलोऽनयगाइ आम्नितस्येत्यनययोगान् । अथ यद्गच्छतः ?

द्वीत्रण ज्ञते । दीत्र सूरिआ कितीअ खेत्त गच्छति पदुपणंखत्तगच्छति अणगयखेत्त गच्छति गो० !
पोतीयखेत्त गच्छति पदुप्यया खेत्त गच्छति पोथ्यणगयखेत्त गच्छति । त ज्ञते ! किपुठगच्छति जात्र

उ, मगमभूते वा गच्छन्ति मगुहूतयाअलोगीतम ? लेश्याप्रतिपानेन, उद्गममगुहूते दूरेबमूलच दृश्य ते ॥ लक्ष्याभिनावेन सध्यान्तेमभूते मक्षेयदूरेय
जातानयो । तत्र रे जगयन स्पुकरत्ये छत्रइ जाइ गति करे यावन् निये छ दिगि गति करइ इग सागारफ भार्ने छे । तेइ रे भगवन् ! स्पुकरलो
कचठ जार्ने छे, इम योवा उपगमकववा सूत्रने २० पदे आइरना पदकच्छुं छइ तिम कएवा । स्पुष्ट प्रप्र अत्रगाठ प्रप्र अमत्तर प्रप्र अक्षुयावर प्रम

स्त्रीप्रत्ययेन दूरपतीति ज्ञतयति । एवमेवासुखत्वेन वीरसेव्याकृत्य विमर्शान्वयी
तादृष्य वाच्याः । शत्रुनाशात्मयनादीनि च स्योतिष्काणां गतिमनुमतया जायते इति, तेनां गगनप्रभयैकारक्ष दुारमाह । अमु-
द्गीते प्रदत्त ? द्वीपे नूर्पोकिमतीत गतिविषयीकृत चेन्न गच्छतः अतिक्रामत कृतमस्तुरपञ्च धर्तमान गतिविषयीक्रियमाण कृत अनगत गतिविषयो
करिष्यमाण एतेन इदञ्च यदाश्चाशुपट सूयः स्वतेजसाध्याप्नोति । तत्क्षेत्रमुच्यते तेनास्यातीतादि व्यवहारविषयस्य लोपपद्यते क्षणाविनिघनस्थितिति
मंज्ञानिरस्ताः जगदाभाह ? नीतम् ! लोचदृश्यनिर्देयापत्याकाशीत चेन्न गच्छतः अतीतक्षियाविषयीकृते वक्तवान् क्रियाया एवासम्बन्धात् मत्सुरापञ्च गच्छ
तः वत्स गानक्षियाविषये वत्स भानक्रियायाः सम्बन्धात् लोचनावत् अनगतक्रियाविषयेपि तद्वत्सम्बन्धात् अप्रप्रस्तावाद्गतिविषय शेन्न कीदृक्स्थिति

નમુકાત્તસિ દૂરેશ્ય મૂલેશ્ય દીસસિ જાવ અત્યમનમુકાત્તસિ દુરેશ્ય મૂલેશ્ય દીસતિ ગોઁ ! હેસાપન્નિધાણ
 ડગમનમુકાત્તસિ દૂરેશ્ય મૂલેશ્ય દીસસિ, હેસાદિતાવેશ્ય મમ્પતિશ્મમુહુશ્મસિ મૂલેશ્ય દૂરેશ્ય દીસતિ હેસા
 પન્નિધાણ અત્યમનમુહુશ્મસિ દૂરેશ્ય મૂલેશ્ય દીસતિ । એવ સ્સલુ ગોઁ ! તચ્ચેત્ર જાવ દીસતિ ॥ ૧૦ ॥ જઘ

द्वीपे भूपौ उद्गमनमूहने वा सप्यासिखमूहते वासस्तमनमूहते वा सवजसनी उद्वपेन, इस्तनदेवयावबुधस्वेन यदि प्रदत्ता। अम्बुद्वीपे २ भूपौ
नाममूहने वागवजमनाः उद्वपेन, अस्मात् प्रदत्ता। अम्बुद्वीपे २ उद्गमनमूहते दूरे न भूले च पश्येते, यावदस्तामनमूहते च दूरेषमूले च दृश्येते ।

ਜਾਣਕੇ ਸੇਵਾਸਨੇ ਪ੍ਰਤਿ ਧਾਨੇਮਦ ਤੇਰਾ ਕਰੀਪਦ ਆਲਾਮਮੁਹੂਲ ਨੇ ਵਿਵਾਹ ਬੇਗਲੋਕ । ਪੜ੍ਹਿ ਫੂਕਛੋਦੀਸੇਥੇ ਬਚਿਰੀਤੇ ਜਿਓ । ਹੋ ਗੀਤਮ । ਨਿਮਯ ਧਾਬਤ-
 ਰੀਝਕਾ । ਹੋਥਿਆਰਥੇਧ ਧਤੀਤਾਦਿ ਪ੍ਰਭੁ ਨਾਰਾਯਣ । ਭਨ੍ਰੀਪਨਾਸਾ ਹੀਪਨੇ ਬਿਧੇ ਨ੍ਰਧੰ ਸ੍ਵਯੰਤੀਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੁਖ੍ਯੁ, ਤੇਥੇਥੇ ਆਵਥੇ, ਨਿ ਬਰੇ ਮਾਨਯੋਕਾ
 ਰਾਗ ਮਧਿਕਾਰ ਠਹ । ਕਿ ਅਨਾਗਤਭੋਭਾਵ ਆਵਥੇ ਨਤਿਕਰੇਕਾ । ਹੋ ਗੀਤਮ । ਅਧਿਕ ਭੋਧੇ ਆਤਮਾ ਦੀ ਭਰਮਾਨ ਭੋਧੇ ਆਵਥੇ ਮਨਿਕਰੇ ਏ ਅਨਾਗਤ ਭੋਧੇ

भक्त मन्त्रतः । एतन्मात्रमुपार्जकमेवोक्तमिति । अत्रोक्तमिति । प्रागुक्तमेव विदुः ।
 व्यक्त्याद्याह । तदुक्तं किमेकविंशतिविधमिति । नित्यमात् पद्विंशति तदुक्तं किमेकविंशतिविधमिति ।
 समस्तुदनेवगन्तुं दृश्यते । कथं यो दिग्गन्तुः स्यात् । यथा स्यात् । यथा स्यात् । यथा स्यात् । यथा स्यात् ।
 वनिति । नमस्तु प्रकाश । अत्रोक्तमिति । यथा स्यात् । यथा स्यात् । यथा स्यात् । यथा स्यात् ।
 कनास्यतः । एतन्मात्रमुपार्जकमेवोक्तमिति । अत्रोक्तमिति । प्रागुक्तमेव विदुः ।
 प्रागुक्तमिति । यथा स्यात् । यथा स्यात् । यथा स्यात् । यथा स्यात् ।
 मन्त्र ततोऽवगाहसूत्रं ततोऽवगाहसूत्रं ततोऽवगाहसूत्रं ततोऽवगाहसूत्रं ।
 र्धमन्त्रं ततो यावन्मन्त्रमात्रं पद्विंशतिमन्त्रं । अत्र यथासम्भवं विदुः ।

नन् । दीने सुस्थाना कितोतस्वर्गं किरयाकज्जह पण्यसु अगागए । गा० ! जाताएस्वेत्तं । कराराकज्जह

त म रूपत्र छत्र गच्छत । अत्रोक्तमिति । अत्रोक्तमिति । प्रागुक्तमेव विदुः ।
 कि रूपत्र छत्र गच्छत । यथा स्यात् । यथा स्यात् । यथा स्यात् । यथा स्यात् ।
 हायगाहान्नराध्यादाविययानपूर्वोच । यथा स्यात् । यथा स्यात् । यथा स्यात् । यथा स्यात् ।
 गत छत्रने विदुः । अत्रोक्तमिति । अत्रोक्तमिति । प्रागुक्तमेव विदुः ।
 कौटुहलं के अत्र भरणी करकह । अत्रोक्तमिति । अत्रोक्तमिति । प्रागुक्तमेव विदुः ।
 अत स्यात् । अत्रोक्तमिति । अत्रोक्तमिति । प्रागुक्तमेव विदुः ।

लघुनाः परपरिपगाढं किमुल्लभसवति
 मन्मिन्नाकागणैरे धीमद्वल्लभयययाऽवगाढः मन्मद्वल्लभययस्तस्यः साशस्त्रं गच्छति मन्मद्वल्लभययस्तस्यः साशस्त्रं गच्छति मन्मद्वल्लभययस्तस्यः
 परंपरावगाढत्वात् तदाप्यनन्यमपि स्थातित्याह । तद्गच्छतः ? अतुंगतः । सादरया गीतसः । अथवाप्य सर्वोप्यनन्यमपि सा पश्यया सादरमपि
 मन्मद्वल्लभययस्तस्यः साशस्त्रं गच्छति मन्मद्वल्लभययस्तस्यः साशस्त्रं गच्छति मन्मद्वल्लभययस्तस्यः साशस्त्रं गच्छति मन्मद्वल्लभययस्तस्यः
 धनियंशः गच्छतः । अतुंगतः । सादरया गीतसः । अथवाप्य सर्वोप्यनन्यमपि सा पश्यया सादरमपि
 तदाप्यनन्यमपि स्थातित्याह । तद्गच्छतः ? अतुंगतः । सादरया गीतसः । अथवाप्य सर्वोप्यनन्यमपि सा पश्यया सादरमपि
 मन्मद्वल्लभययस्तस्यः साशस्त्रं गच्छति मन्मद्वल्लभययस्तस्यः साशस्त्रं गच्छति मन्मद्वल्लभययस्तस्यः साशस्त्रं गच्छति मन्मद्वल्लभययस्तस्यः
 परंपरावगाढत्वात् तदाप्यनन्यमपि स्थातित्याह । तद्गच्छतः ? अतुंगतः । सादरया गीतसः । अथवाप्य सर्वोप्यनन्यमपि सा पश्यया सादरमपि
 मन्मद्वल्लभययस्तस्यः साशस्त्रं गच्छति मन्मद्वल्लभययस्तस्यः साशस्त्रं गच्छति मन्मद्वल्लभययस्तस्यः साशस्त्रं गच्छति मन्मद्वल्लभययस्तस्यः

नियमावधिनिः, एव तेषां सति । स मत् । एकपुठं तन्नासास एव आहारपय इ न भवति पुठागाढागतस्य
 शुणमदं आहविमयाणपहीअ जाय गिस्थमः कृद्विनि । एव उक्तोर्वेति तत्रेति पञ्चासैति ११ अग्रहीवेग

इत्येते, नश्य प्रतिपानेन प्रजननपदं पूरेपमूचदृश्यते, एव कलु गीतसः । तदेकयावदृश्यते । अन्तर्गुणये भवन्ताः द्वीपेसुयी किमतीतकेन गच्छ
 एतं तदं प्राद्विपय्य प्रस विपय प्रस आहू पूर्वी यावन् निबे कदिदि किमतीतकेन इत उद्यात करी तये कर प्रभासे छइ । सुपने विवे किन्वा
 दार कश्च छइ न अद्दुहीपन ना रे प्रगच्छन् । द्वीपने विवे नूयनइ सु अदीत केने विव किन्वा उद्यात करवाकपछे के कलजान लेवने विवे के ज्ञाना

स्थान । तदागच्छासाऽमगादक्रिया एवमगतरावगाढपरपरावगाढमूत्र । सा ख भस्ते ? अथुबिज्जाइ दापराकिम्बइ गाअसा । अणुविद्यापर्याविति ।
 साक्रिया अयजसमारिकाकिमयुवां भारदाया क्रियते गीतस । अदुरपि सुवांम्यगतरमरुल्लजे शायजानामावेद्या यादरापि सययाष्टमणलपा शायभा
 समारोहया हाअ्याचस्तिरगूराविज्ञावना सूअलदमसरमेव करियाति । सा ख भस्ते ? किष्ठाइ कज्जइ मत्तेकिज्जइ पज्जवमाअकिज्जइ गाअसा । अइ
 पि किज्जइ मत्तुविकिज्जइ पज्जवसाअदिकिज्जइति । गरुममूत्रइवाऽत्रापिभासना यवविषयमूत्रमानपूर्योमूत्र पव्वदिकसूत्रच अयेमिति । अथ यथोवग-
 द्धारसाए । अददीयेव सित्यादि । प्रमसूत्रं व्यक्त उतरकूत्रे गीतस । ऊच्यमेकयाजमशत सापपतः स्वविभासस्योपरि योजनशतप्रमाणस्यैव सापसोत्रस्य
 ज्ञात्वात अष्टादशयोजनान्यवस्तापपतः कथं सूर्योप्यामष्टासु योजनशतेष्वेवागतेषु मूलस तस्माच्च योजनसहस्र अथाद्यामाऽसु स्ताच्च यावसापभात् सप्त
 तस्य रिमयोक्तमसहस्राणि इत्यादि प्रमाख स त्रं तियक्तापपतः गतश्च सर्वोत्कृष्टदिव्यमसः स्पशपेक्षया योऽर्थः । तिरगुं कथनेन पूयवधिमयोरेवे

अणसय उहु तथयति अठारसजोअणसयोह अहेतवयति सीअलीसजोअणसहससाइ दे॥सुअ तेषठेजोअ
 णसए एगयीसअ सठिजाए जोअणसस तिरिअ तवयन्ति १३ अतोण जने । माणसुअरस पस्यसस जंचदि
 मसूरिअगहगणगस्कनसारारुवा तेण भसे । देवा कि उहु तववणागा कप्योववणागा त्रिमाणोअत्रणागा चारी

तैयकून् । गीतस । एकपात्रमशत ऊर्ध्वेतापपतः अष्टादशयाजग गतानि अथः सापपतः, सप्तमस्यारिंशद्योजनसहस्रं चि द्रुचत्रिपट्टियोजनगत य
 क्वविगति चयष्टिजागाण याजसस तियक्तापपतः, अस्तभक्तः । मामुपातरस्य पयनस्य ये अष्टसयष्टगखमद्वयतारासुपा ते भक्ताः देवाः किमूच्या
 विमानादिक गइ धिये अयना खे क देवताक मे विप अयना खइ के स्यातिपीमा यिमानने विचे अयनाखइ चार ते मरुने नमपु तेइने स्याअयी
 खइ के अप्यार रदित स्थिर रसाखइ के गतिने विप रसि आसक्तखइ गति आअयीखइ । हे गीतस ! मादि सामुपातर पयसने ममुप्यसेत्र ते विपए

यच्चन्द्रयोतयतोभूर्गं मखाग्रयनः यथास्फुल्लमेवदृश्यते तापयतोऽपनीतग्रीत कुरुतः यथाःसूक्ष्म विपील्लिकादिदृश्यते तथा कुरुतः प्रभासयतो ऽविताप
पाभादिदृष्टयनोऽपनीतग्रीत कुरुतो यथाःसूक्ष्मतर दृश्यतः । उक्तमेवार्थं शिष्यद्वितापप्रकारातरचप्रस्रपितुं दृष्ट्वा द्वारसाह । जम्बूद्वीपेवमिति । जम्बू
द्वीपे भरतः ? द्वाप द्वयाःभूयवाः क्षिप्ततीर्षे चपूर्वोक्तस्वरूपेक्षियाऽवभासादिकाक्रिया कर्नेकतरिप्रयोगीय तेजप्रवतीत्यप । प्रत्युत्पन्ने ऽभागतैवा
नगवानाह ? गीतम् । नोप्यतोर्तच्च त्रिष्वियाक्रियत प्रत्युत्पन्ने क्षियते भाष्यभागेते व्याख्यामयावधत् । छाक्रिया भगवन् ? क्षिप्पष्टा क्षियते गीतम् । स्पृ
ष्टाने चनापगम स्पृष्ट भावकप्रत्ययविधाभात् तद्योगाद्याभास्पृष्टावध्यते कायः । सूर्यनेत्रसा चोक्तस्यरक्षणे ऽवभासमसुदृद्योतम् तापन प्रभासमभेत्त्या
दिकाक्रियास्यादिति । अथवा स्पृष्टान्तरपञ्चनादिति यच्चभीपरतथाव्याख्यय भक्षस्पष्टा क्षियते । अत्रपावत्पक्षात् छाक्षारपदा भेदाद्यादि तत्रेयसूत्र
पट्टिति । भय प्रप्ते ? किनुगहा द्योयोगाद्वा गीतम् । नृगहा काक्षयोगाद्वा द्योयि प्रायेणप्रत्ययविधानाद्वर्गोत्तमवगाह्यते तेन ते च पशुनाग्नाभय

पद्मपणेकज्जइ पेसुणागए । सा जत। कि प्ठाकज्जइ प्ठाकज्जइ गो । प्ठाकज्जइ गोसुपुंठा जात्र
णिममाठादिसि १२ जयुदीयेसु मते। दीये सुरीया केणईसुखम उहु सययति अहेतिसिअच । गो० एगजो

नवीनवेधे क्रिया करोतिभवति प्रत्युत्पन्नं भौग। नास्तीनेद्वेष्टिक्रिया करोति प्रत्युत्पन्नं करोति भोगमागतं सामत्स्यं किं स्पृष्टकरोति
 प्राग्पुत्राजरातिः नौतम। स्पृष्टाकरोतिभोगे प्राग्पुत्रा। मावन्मियमानं दद्विष्टिः, जम्बूद्वीपे भदन्त। द्वीपे मृदो किं तद्वेष्टं सापयत्तः। स्पृष्ट
 एवञ्च यावन् जम्बू द्वेष्ट पोतानां विमानं जगतिपठे मूय विमानं वकी द्वेष्टे। साष्ठव योजने सरभूजल्ले जने सिद्धावा एतद् इज्जार योजनं जया
 दानं, तिष्टी पवि प्रकाशं करे छह १८०० प्रहार ये यावन् द्वेष्टे तपश्च द्वेष्टे छहतालीश इज्जार यावन् विमद्व जगति यावन् जने एवकीम एवमति
 या प्राग यावन्ना यतम् नीष्टु तपश्चह (इवे मनुष्यं कश्चवर्ति ज्योतिष्कं कश्चपुनः द्वारकश्च कश्च)। द्वे भगवन्। नाम्पोपोनर पञ्चतमे एतले जहो द्वीप
 ताहि मनुष्यं कश्चने विपदं जे चंद्रमा मूय एवतश्च ताराश्च ज्योतिषीश। तेन वे भगवन्। ते देवता स्पृष्टीयमादि विमलोक्तं छह ८०० पैनेमनं जम्बुनर

व याच उतरतस्तु १८० म्युन ४५ योजनमस्त्विति याम्नातः पुनर्द्वि १८० योजनमिति साववेनुयोजनानि ३५ सप्तस्य ३ गतानिप्रयच्छिगदधिकानि
 योजनानिभागयुजानीति । अथ सप्तस्यचो भवतिश्रुतिश्रुतकथं प्रभुं भुवुं स्र श्रुतस्य १ अन्तमप्ये भवत्त ? मानुयोत्तरस्य स
 मुयेभ्यउत्तर७८५३० यामत्राक ५ भनुय्याभानुत्यतिविपरिशिष्टिष्वतिप्रवृत्तिभावात् । अथवाभानुय्याभानुसरायिद्याविशालपभाये ७८५३० यमीयोना
 नयात्तर सास्यवतस्य वेबन्धमुपपन्नकथनप्रताराकपण्यातिथाः । ते भवन्त ? अत्रैकस्मिन्कोटि प्रसे यद्भवति भगवत्सम्योपम पुनपठे तत्पटुकास्यभ-
 गवज्जागारा७८५३० योजनान् देवाः किमुर्द्वीपपकाः । सीपनीर्विष्योद्गाहस्यम् । कर्पेभ्य ऊच्यतेवेयकाभुत्तरविमानेमुपपकाः उटपकाः कल्पतोताइत्यथ ।
 कल्पपपकाः सीपमौददेवलीकात्यकाः बिभामेवृत्तिः । उम्बस्त्रिषु उपपकाः भारो भक्तलागत्यापरिच्यमभं ठमुपपकाःमाश्रितयतः उतवारस्य ययो-
 त्सकथपस्या स्थितिरनाभोयेति चारास्थितिका अयगतभाराइत्यथ यतौरतिराशुकिः प्राति यैवांति गतिरतिकाः अनेनगतीरतिमाभमुक्त । समति
 व वाद्वृत्तिप्रभवति । गतिमनापकागतिपुकाः भगवानाह ? भीतना अन्तर्गोनुयोजनस्यपर्वतस्य येबन्धनूययगभनचप्रताराकपण्यातिथा सावेवामाध्वी
 पपकाः भोक्कयोपपकाः बिभामोपपकाः भारोपपकाः भाचारस्थितिकाः अतएव गतिरतिकाः कथ्यमुखकलयुक्ताः पुण्यसंस्थानस्थिते
 रिति प्राग्वत् यात्रमहास्त्रिके रेकपोत्रमपइत्यमारी सापत्रैरज्यम्भावेततोया तेन्यद्वृत्तेते नैरुपरिवर्तेते इति क्रियायोगः कोय । उक्तस्य-

वत्रशुगा चाराठिइष्ट्या गडुरइष्ट्या गडुसमावशुगा । गा० । अत्राप्य माणुसुत्तरस्य पट्टयस्स जैचदिमसूरि
 अत्रावताराकया तेन दया कोठुं । वयसु ता णोकप्ये । वयसुगा चारोवयसुगाविमानोत्रयसुगाणोचाराठिइष्ट्या

पपकाः किङ्कपापपका विमानोपपकाः भारोपपकाः चारास्थितिकाः गतिरतिकाः गतिमनापपकाः । गीतभा अन्तर्गोनुयोजनस्य पर्वतस्य
 ये चद्रना नूप पइ भवन्न ताराकूप स्वात्ताया इ . तेइ देवता चद्रुपयत्तही विमानापपका इह कन्वोपपका भरी विमानापपकाइ चाराप्रति आभया
 ये चार रचित स्थिर रसा नयो गतिने बिदेरपि आवसकइ भतिपालवा प्रति आभया ते ऊटमुखकलयुक्ता भगवत्सीता । पुनपठ चत्त्वाने चत्त्वाने

कृपादि तापशेषादि कुत्रेति चेत्तुहीपगत मेरुपरितोष्ठ्यमिति तापशेषविशेषवचनस्यार्थोक्तमेव । मनुजस्यैवादीनां यथासम्भव विशेषणानां नियोज्यत्वात् ।
 अथेनाग साधारण्येन विशेष्यमाह । साहस्रिकाभिरनेकशतसहस्रसख्याकानिः विबुधैः कानि विबुधैः तन्मातारूपधारिणीनि बाह्यानि राभियोगिककर्म
 कारिणीनि नाद्यागमवादनदिकर्मप्रवणत्वात् ननु तृतीयपपद्व्याप्तिः पर्यङ्गिदेवसमूहरूपाभिः कर्मभूतानिः बहुवचन चात्र नाद्यादिगणपेक्षया स-
 इताप्रकारेणैवावृताभ्युत्थिताः नाद्योगीतेषां वित्तव्यं वादित्रवादमरूपे त्रिविधेऽपि सगीते इत्यर्थः तत्रोक्तलालरूपपुटितानि । श्रेयसाग्राहकः । तथास्य-
 भावतो गतिरतिरिक्तोऽप्यवदन्तंगते देवेर्देवेन गच्छन्तु विभानेयूतकष्टायः सिद्धतादा मुष्यते येष षोडशकलकलौ क्षिप्यते तत्रबोलीनामसुखदस्त
 दत्त्वा सद्गताशयेन फलकरणं कलकलस्यकाकलशब्दसमूहं स्मरन्नेव सद्गता २ समद्वयभूतमिव कुर्वन्त्या मेरुमिति यागः क्षियिगिष्टमित्याह । अष्टमती
 यनिमल्लन दूभदमयत्वात् रत्नबहुलत्वात् पवतारः अपवतद्र प्रदक्षिणावतनसहस्रचारमिति प्रकर्षणं सर्वोसं दिनुविदिपुत्र परिष्कृतमात्रादीनादिति
 यथ्यमेरुजगति यस्मिन्नावर्तने भवतलपरिष्कृतमरूपे समदक्षिणः आवर्त्तो येना सवहस्राना नाति तथा तेन यथाचारोभयति तथाक्रियाविशेषपक्षे तेन
 प्रदक्षिणावर्तनसहस्रचार यथास्यात्तया मरुपरिवर्तने इति याज्य । अयमर्थः । चन्द्राद्ययः सर्वेऽपि मरुयत्तेऽयमिति मेरु परितः प्रदक्षिणावतन सवहस्र-
 चारेण च्चमतीति । अपपवत्तव्यमस्तुतमाह । तेनिसिधमित्यादि । तेषां भदन्तः ? इत्यतिशयेनाना यदा इदृश्यावते तदा तेदेया इदानीं द्विरिष्टकाले

गहरइश्या गहममावखगा उहुंमहकलदुश्या पुष्कसठागसाठठाह जाशुगसाहाहमपुह तावस्वत्ताह सयसाह
 सिम आहि वेउन्निश्याहि याहिगाह परिमाह महयाहयणट्टगीशुयार्हुशुतनीनलमालतद्विशुघणमहुगपहु

य च ३ सूयाः यावत् राह्याः, तेदेयानोक्त्यैवपक्षका नोक्तश्रेयोपपद्यन्ताः यिमानापपक्षका चारापपक्षका नोचाराभ्युत्थिताः गतिरतिका गति
 रस्या एहवी एर्नक सवहस्रगते यागमे प्रमांय तापकृत्र करीमइ अमक सवहस्रगते देवतामी वेकाय बाहिरासी आभियोग कर्मकर देवतामी पर्ये-
 दइ करी महता धू ग आहत सज्जादया एहवा माटीइ गासयादित्र माया सांश्री बोधा इत्यना तासाटा तालश्रुटित यम मेमनी परइ याजइ ए

कथमकुपयति । भगवानाह ० गौतम । सदा चत्वार पञ्चधा सासानिकादेवाः समुप एकपुटितया मूत्येभ्य । तन्म्यामिन्त्याममुपसपद्य विह
 रति । तद्विभ्रस्यानवरिणालयति कियंल कासमिति बंदतथाह ॥ याबव्यस्तत्रहृत्तपपकाउरवलाजयति ॥ इदासीनिद्वियिरवक मं प्रउमययाह । इ
 म्पेराइयः त्यादि ० इन्नुत्थान जगत् । कियलं कास मुपयावेनेम्राहपतल निरहिते प्रउम । जगव भाह ० गौतम । अपन्यासं समुप या ल्नुतक
 पैव पबनासान यावतततः परलवहस्य सत्य पैन्नुस्याहपादसभावात् इति । समनि समयहृत्तमिहवति व्यातिकायां स्वठयं यमुति । यद्विद्याफमित्या
 दि । यद्विद्यापु जगवन् । नातुनीसरस्य पर्यंतस्य यजन्नावयादेवा साविमूर्धैपपकाहत्यादि । प्रसस्रमगवन् । नियचमसूनेन साहोपवकाः गावि
 बव्यापयकाः कित् विभागापयकाः तथा नाचारापयकाः नाचारयुक्ताः कित् चारस्विकाः जतमव सागनिरनयोनायिगमिमापयकाः पक्षेपका-

प्यत्राईश्वर्येण विष्वाइ भोगजोगाह नुभमाणा मद्रयाडाकुठभीहणागये । लकलकलरत्रेण अचु पञ्चयराय
 पयाहिणावममदुलचारं मेरुश्रुणपरिश्रुहति ॥ तेमिण जतः उत्राण जाहे हुटेचुभत्रउ मक्रहमिष्ट्याणि पक्ररेति ।

भमापयकाः ॥ अथमुकुलजम्बुकापुवसुरथानसरिपने वौलभसाइस्त्रिकस्तापस्यैः ग्राममाइस्त्रिकामिबिबुयिकामिः याद्यामिः परिपार्इ मद्रताइतमो
 व्यनावत्रादिततभीः । ततः सकुटितपमनृहृत्तपुटुप्रकावितरवय विख्यान् जगभागान् मसुस्तः गहत उरसुमिहमात्रयाफकनकरवेण लव्य पयभराज
 मद्र देवावतमवहलचार मंठ आनपयट पत्, लभं मद्रल । देवानो यदाइन्नुहृत्तपतीपयति, लदानकगमिदानो प्रकयलि, यायल राय) पत्था)
 इवो २ पादल पडडा प्रमुप चार्दाजल रवादेइ करीन देव लसपो भोगवया योग्य सागमति भागयता यका गाहइ गपु भाकपपस साइपात्रु करवा
 जने वाल ते इयनो जसु अने कलकल ने व्याकल गपु लइने रवे करो मद्रित यकां व्याजो निर्मोन मय पवतना राजा मव जातिपाने प्रन्तिपाइ
 मद्रल चारे ममता एकां बिमका यइवा मद्रपवतने प्र त मद्रबिबाह मद्रलचार करतः यका भमकइ १४० इत्ये इइ ने आपावेत्यिति बन्धुद्वार कइ
 डी ठेइ देववाभो इन्नुहृत्तपवइ दे मजबन् । जिबारें ते देववाता इन्नु हृत्तप, जिबारें ते देवता इन्नु ने विरइकावे म्मुकरें । रे गौतम । यावत् तिजारे

सुखानुपस्थितौ चोत्तमशतशब्दस्त्रिंशोऽक्षरान् प्रदेशाम् अथ नासर्वनीत्यादि क्रिया योगः पञ्चेष्टकासंख्यार्णवात्रे यथापक्वेष्टकाख्यामसौ वीषा
प्रवर्तते विश्वरतस्तुलाका चतुरस्राय तयामपि गमुष्योद्वाह्वियति तां चन्द्रमूर्त्यां वा गतपक्षेद्याणि । आयामतो अनेकयोगशतप्रमाणाणि यिज्ज
सत एव यथाश्रुतचममाणाणि । इयमात्रमावसा सानुपोत्तरपयसात् योगशतशब्दादतिष्ठमेकरवविभागाशक्तकरवानुसारं प्रथमाचन्द्रमूपपत्तिस्ततो
यात्रगसत्तातिष्ठमे द्वितीयापत्तिस्तोनप्रथमपत्तिगतचन्द्रमूर्त्यां वा सेतावास्तापक्षेयस्यायाम्, यिस्तारय एकं मूर्त्यादपरमूर्ती तप्तयोगनातिक्रमे येन साव
धात्रगप्रमाणाः इयम् भायमाप्रथमपत्तयेक्षया योदुष्या । एयमद्यपि भाव्य मयसादृष्टिसिद्धित्यादि । प्राणयत् । कथभूताइत्यादि । सुखलेश्याः एतच्च
विशेषश्च चन्द्रमाप्रति सनतेनातिश्रीतेऽक्रमः मनप्यक्षाफेइय श्रीतफालादी नयकाततः श्रीसरशगपपत्ययः । सन्मलेश्या एतथ मूर्यान्प्रति तेगतेनात्यु

गो० । जाय ताहे चत्वारिपच सामाणिष्ठादेवा तठाण उग्रसंपज्जिज्ञाण विहरति जाव तस्यण इदंउययणां
मयई ॥ इदठानेण भते ! केवइस्य कालउयवाएण विरहिए प० ? गो० जहन्नेण एगंसमयं उक्कोसेण छम्मासे
उयवाएणं विरहिए प० ? अहिष्ण्याण मते ! माणुमुत्तरस्स पण्यस्स जैचदिम जाय ताराकवा तचेय जेस्यसं

रः पक्ष्यासामभिवादेकः तस्मान्मुपसपद्य विहरन्ति यावत्सत्रान्यश्मन्त्रवशम्भो भवति, इन्मरणं गच्छत । कियन्त काल उपपातेनयिरित्त, गौतम ! अपत्यतः एक समय सरुपैव एसासान् उपपातेनयिरित्त प्र०? यच्चित्तानुभगवन् मानयीत्तरस्स। पर्येतस्स येपन्त्रवावसांरारुवाः, तदे प्यार पाय सामातीक देवता एकठा मिलीतें तेंद इन्मनुस्यामक आग्रयीतें विहरत् । कांसेतें तिहा इन्त्र ऊपनी न हूव । ठा को सां जग इन्मन्त्रु स्यामक पाशाव । इन्मन्त्रु स्यामक ऐ जगयन् । केतलोकाल इन्त्र ऊपमा यिमां यिरहिसरात्ता, से गीतम । अपन्य षकी एक ? समय उत्कटपर्वे कमसा स लगव इन्मना उपपाव विरह बुद तिहारपकी छयस्स ऊपने । ऐ मगवन् ! म नु गत्तर पर्वेअपकी यादिर अनुप्येअ यादिर ने मन्त्रमा गय पस्

प्रते प्रमः समुपपन्नोऽयं निदायसमुपेन युकीलठउक्कलरुभयइत्यचः । एतदेवव्याचष्टे । मदातपसेश्या मदागान्तरसुखमथा ध्यातपदया लेश्या रश्मि
 मपातो येपाते तथाच चित्रांतरलेश्याः चित्रमन्तरलेश्याच यपाते तथाभावायेश्यास्य चित्रमन्तर मूर्योधावभ्रान्तरितत्वात् चित्रलेश्या चन्द्रमसाधीतर
 दिमतत् त् पूर्वोक्तान्त्वटिशितत् त् पूर्वोक्तान् च द्विमन्वात् कानिरवभाषय गोत्याइ । अन्योन्य मपवगढादिः परस्परं सुसिष्टानिर्लेश्याभिः । तथादि । तथादि ।
 चन्द्रमनी पूर्वोक्तान् प्रत्यक्ष लेश्यायाचमयतइत्यमथाविस्तारा यन्त्रसूर्योर्वाच सूचीपसपाव्ययलितानां परस्परमन्तरपञ्चागद्योगजनसहस्रादि तत
 य चन्द्रमन्त्रानिश्चा सूर्यमन्त्राः सूर्यमन्त्राः इत्य चतुर्नूर्यमन्त्रां मिथीभाय यया स्थित्यनुष्टुतिन द्योतयति । कूटाग्रीव पद्यतोपरिव्यय
 स्थितनिखरीवीव स्थानस्थिताः नदीविक्रमस्यानास्थिताः सुधतः सप्ततात् ताम मदेत्रान् त्वस्यमत्यासन्त्रान् अवभाषयति उदुद्योतयति तापयति प्रमान

नापत्त त्रिमाणावधयुगा णोचरोवधयुगा चाराठिइका णोगइसमाययुगा पक्किठगसंठाण
 संठिपुहिं जीस्थणसयसाइसिपुहिं तावससोहिं सयसाहसिसस्थाहिं येउडिस्थिगहिं याहिराहिं परिसाहिं महया
 इयणहगीयवाइश्य जात्र मुजमाणा सुइलेस्सा मदलेस्सा मदायधलेस्सा चिस्रतरलेस्सा धुखोणुसमेगाठाहि

इततय , नानात्वं, विमानापपन्नका नाधारापपन्नका चारास्थितिकाः नोगतिरतिक्काः नागतिरमापयक्काः प्ररुमुइसस्यानसुस्थिते योऽननग्रत-
 ताइलिदेः तापवधैः यतसाइस्थिकाभिबिबुविकादिः रास्यान्निःपरियद्भिः मइताइतनृत्नग्रीतवावित्र यावत् मुमुनः मुपलेश्या मन्दलेश्या स

नचत्र ताराद्वय निमत्र पूर्वलोपरि बाहव्या, एतको विद्याय विमानोपपद्याइ चारापपन्न नवी चार करता नवी चार धइत स्थिर चे गतिकरका-
 ने विवे रति आचमनपो गति समापन्न नवी स्थिरकइ पाकी हेटिने सत्यानें सस्थित क्, जिमपाकी इट पोइलपकाये सांइपकाइ त्रि पकी उने
 चोरम दाइ तिम समुख लेत्र बाहिरका चन्द्र सूर्येना तापकेत्र पनास इणार योजन पोइतपवे १ साय प्रोयन सावपवे इइ. तेगाहे अनक लकलने

यथात्तादि प्रागवत् । एषामर्थोद्गमादे व्यवस्था प्रसवकाश्च । तेष्विष्य भते० देवावमित्यादि । प्रागवत् । इति कृतापह्नुदगानुयोगद्वारे मयप्रकृत्यया ॥
 अथ चन्द्रवत्त्वमसाश्च । तत्र सप्त मयोगद्वाराणि रुक्मलसस्याप्रकृत्यया १ भयङ्गलक्षेत्रप्रकृत्यया २ प्रतिमण्डलसमस्तप्रकृत्यया ३ सवङ्गलायामादिभाग ४ स-
 न्दामधिकृत्यप्रथमादिसवङ्गलाबाध ५ मर्षाभ्यन्तरादिसवङ्गलायामादि ६ सुदूराभगति ७ तत्रादौ सण्डलसस्याप्रकृत्यया पशुति । कतिशुजतप्रत्यादि ।
 वति भदन्त ८ चन्द्रसवङ्गलाणि प्रकृत्यानि । भगवानाश्च ९ गौतम । पञ्चदशचन्द्रसवङ्गलाणि प्रकृत्यानि । अथैषा मध्यकतिद्वीयकतिसवयेति व्यस्तपथं
 पशुति । सव्यूहपे भदन्त १० द्वाप क्षिपदवगाध्य विनयति चन्द्रसवङ्गलाणि प्रकृत्यानि ११ गौतम । जयद्वीपे द्वीपे अगोत्यधिक योजनगतभयगाध्य पञ्च
 चन्द्रसवङ्गलाणि प्रकृत्यानि । अथजयवसमवृजदन्तप्रसङ्गः । गौतम । सवङ्गलमसुद्रे विगदधिकानि त्रीणि योजनशतानि अयगाध्य द्युर्वातरे दगचन्द्रमयक

उत्साह कूटविविधानाठया सहस्रसमता तपसे तमासेति उज्जोवेति पभासेति । तेष्विष्य भते ! देवाण
 आदिहृदे सु० नभई संकहमिथ्याणिपकरेति जाय जहखेण एकासमय उक्तासंण लम्मासा १५ कइण भते ।
 सद्ममठला प० ? गो० । पसुरस चदमठला प० ? जयद्वीवेण भते । श्रीवे केयइश्च तंगहिन्ना केयइश्च चद

न्यातपलश्याः चित्रास्तरलश्याः अस्माभ्य समयगात्राभि शश्याभिः कूटानावस्थामस्थिताः सयतः समन्तात् २० न प्रदेशाग् एषवभामयान्ति उद्यो-
 तयन्ति प्रजामयन्ति तेयो जगत्तन । देवाना पदा इन्द्रश्च्यवते तथते कथमिदानीं प्रकयेन्ति पायज्जपन्ते गत समय मरुक्षयतः पयम मा १५॥
 योगम तापकये करो अणन भगने वेळीपकप धारक यादिरला छात्रियोग कमकरश्यतमी परपदाश्च करो सचित यका भाट सुदृश्च करीने गा०
 त आदित्र साजा वसाह्या एववा ना एक प वत् प्रोगवता यका सुपक्षारी छे, तेदत्र खेइमू ने मम्भतेत्रयन्त समुप्य चेप्रमी परि तिप्रा मम्भगागु
 अत्यन्त भीतस तेम नही अने सुपन् अत्यन्त राब नही सुये मम्भमाभा एकठा तेमवन्त एकेकमी एकठा मिलती लेव्याइ काति करीने जिम प

सानि मञ्जसानि ? एवंमेव सपुर्वापरं च अद्भुतीपट्टीवे लवङ्गसमुद्रे पशुदंष्ट्र चन्द्रमखड्गानि भवतीति आख्यातमिति । अथमखड्गसंश्रमरूपया प्रभय
 याह । सपुर्वापरंमुनिनित्यादि । सर्वाभ्यगता इवन्त । चन्द्रमखड्गान् कियत्याश्रयापया सुववाद्य चन्द्रमखड्गल मञ्जस ? किमुक्तमवति । चन्द्रमखड्गलैः
 सुवोन्मत्तरादिभि सर्वाद्याते यंद्यातमाकाश तन्मखड्गसंश्रम तत्र च अखवाकतयाविष्कम्भ पञ्चयोक्ताग्रतानि दशोत्तराणि अष्टचत्वारिंशद्वैरूपदि-
 भागा योत्रस्य ५ १० ४८ इदं व्याख्यातो एकबोध्यं । तथाहि । चन्द्रस्य खड्गानि पञ्चदश चन्द्रवियस्य च विष्कम्भः एकपट्टिभागात्मकयोत्रमस्य
 पटपञ्चाशद्वैरुगागले ११ न ते ५६ पञ्चदशानि गौरयते आत ८४० ततएवा याजनामयनायै एकपट्टया भागेषुने सख्यानि त्रयोदशयोत्रानि श्रयाः स-
 मखत्वारिंशत् तथापञ्चदशानां खड्गानां सत्तरादि चतुर्दश एकैकस्यान्तरस्य प्रमाद्य पशुत्रिंशच्च एकपट्टिभागायोत्रमस्य एकस्य च एकपट्टिभागात्मकस्यस-

मञ्जला प० ? गो० । अद्भुतीवे २ असीध्रजोअणसय तंगाहिंसा एतस्य पंचचदमढला प० ? छवणेण जत !
 पुच्छा गो० । छवणेणसमुद्दे तिसितीसंजोअणसए तंगाहिंसा एतस्य दसचदमढला प० ? एयामेव सपुच्छा
 घरेण ॥ जंद्भुतीवे २ छवणेअसमुद्दे पखुरसचदमढलाभवति तिमंस्काय २ ससुन्न तराउणे जते । चदमढलाउ

कति प्रदन्त ! चन्द्रमखड्गानि मञ्जसानि ? मीतस । पशुदंष्ट्र चन्द्रमखड्गानि मञ्जसानि ? अम्बुद्गीवे भदन् । द्वीवे कियदवगाह्य कियन्ति
 चन्द्रमखड्गानि मञ्जसानि ? गीतस । अम्बुद्गीप २ अग्नीतिर्योअणशताम्यवगाह्याय पशुदंष्ट्रचन्द्रमखड्गानि मञ्जसानि ? लवङ्गेजदन्त ! मञ्जस-
 वंतातो कूटस्थिर पुत्र तिम सदैव एक खानकश्च स्थिररथा पक्का खोपकर ते प्रदेस पोतानां तापहन् प्रमाद्य प्रदेण प्रति अखजासं खड्ग उद्यात करे
 से प्रमासुखे । हे मयवन् ! देवताने खियारे इन्न खवड्ग तिवाव ते देवता इन्नेन विरह कामेसु करे यावत् अपप्य एक १ समय शरकटो खानव
 समे विरहकालपुत्र (एव पकर दू रे सूर्यपकपवा कइछह । मइलसव्या १ मइलसव २ मल्लोवर ३ बिबायासादि ४ मइ मइल अवाथा ५ मइलाया

प्राश्निकस्य सत्त्वा दृष्ट्वारोमागाः ततः पञ्चदशवर्गमुपनिर्णयते जातानि षट्षारियोजनश्रुताणि नवत्यधिकानि च येपि च त्रिशदेकपष्टिभागा स्तेपिच-
तुदशभिर्नुस्यन्ते जातानि चत्वारिंशदानि विशत्यधिकानि ४२० अथ च राशिरेकपष्टिभागस्मै स्तेन एकपष्ट्या ज्ञातो द्वियते लब्धानि षट्पद्योजनानि
एषु पूर्वराशौ प्रक्षिप्त्यु जातानि ४६६ योजनानि शेषाय तु पञ्चाशदेकपष्टिजागा क्षिप्ति येष एकस्य पष्टिभागस्य सरफाद्यस्थार मसभागा स्तेपिचस्तु
दशभिर्नुस्यन्ते जाताः षट्पद्मं यत् तेया धर्मभिर्नागेहते सख्याम्पष्टायेकपष्टिभागा स्तेऽनन्तरोक्तचतु पञ्चाशति प्रक्षिप्यन्ते जाताद्वापष्टिः ६२ तदैकपष्टि-
ज्ञानी र्धेनजलबध्य तच्च योजनराशी प्रक्षिप्यते एकैकपष्टिभागः श्रेयः ४८७ याजन १ इदमेव नपक्षशांतराशे च यापि च विम्यसेत्रराशि स्वयोदशयोजन
नसत्त्वारिशदेकपष्टिभागस्मै स्तेपि च सप्तकांतरराशी प्रक्षिप्यते जात योजनानि ६१ ५१० यद्य पूर्वोद्धरितः एक एकपष्टिभागः सप्तपद्यारिशति प्र-

कचह्रआए आयाहाए सवैयाहिरए मरुले प० ? गो० ! पचवसुधरे जोअणसए अयाहाए सवैयाहिरए
वदमरुल प० ? ३ वदमरुलस्सण मत ! वदमरुलस्सय एसण केवहअ आयाहाए अतरे प० ? गो० !

लवण समुद्र श्रीणि त्रिगानिवाजमथसात्यवगाद्यात्रांतर दय चन्द्रमबललानि प्रप्रसात २ एवमेवम प्रयोपरे ३ ॥ जस्युद्गीप २ लवणय
समुद्र पक्षुदग चन्द्रमबललानि भवन्तीत्याख्यात, सर्वोत्पत्तराद्युद्गमबललान् भवन्त ! विपत्याद्यायाचया सययाद्य चन्द्रमबलल प्रप्रस २ गौ-
सादि ६ मद्रूपगति ७ निहा प्रथम मद्रूप सयादुर कहे छ ३ ॥ केतना हे मगवन् ! चन्द्रमागा मांढलाहे । च १ ॥ नम ! पन्तर १ । चन्द्रमागा सागुलां
हे । जस्युद्गीपमागा हे भगवन् ! द्वीपमे विदे केमलू अयगाही मद्रूप केतला चन्द्रमागा मांढला हे । हे गीतग ! जस्युद्गीपमागा द्वीपनेविप एकमो अमी
१८० योजन छठगाहीन ६ इहा एक ग अमी १८० योजनगे विदे पांथ चन्द्रमागा मांढलाछ ३ । लवण समुद्रमे हे जगवम ! केतलू अयगाहीने के-
तला चन्द्र मांढलाहे । हे १ ॥ लवण मुने विदे विषय से ग्राम ३३० योजन अने अल्पसाटे मूत्रमांदि अणवद्या पणि ४० गकमदिया भाग
एतलू अयगाहीन ६ इहा ३३० य च १ ८० एवसठिया भागम विपद दय १० चन्द्रमागा मांढलाछ ३ । दय सय मिलीने जस्युद्गीपमागा द्वीपमे

रोप्यत आत ४८ एकपट्टिभागाः । ननु पञ्चदशसुबहसीषुष ऋतुसु आनराकसुबहसाक्षतसु श्रुभिजजन मुक्तमत् ८५२स्वारीभागा इति ब.यक.र.पु.ते ।
 उच्यते । सबहसाक्षतसु ४८७ १ सबहसाक्षतसु ४८७ १ योजनानि उद्धरितस्ययाजनराज्ञा रेकदष्ट्यागवहनसूत्रराजिमार्दिकक
 पट्टिभागमसपेक्ष आत मयाचनु ४८७ १ इयमिर्भजनमानतोऽयराक्षि ४० शयाक्षतैतयाचनदशभिर्भागाः प्राप्तीलाचयोय द्वाभ्यामपयसने जातं न इय-
 मासाबहराशयोः इति सूत्रम् । समतिप्र ४ निमबहलमस्तपरमपञ्चाप्रभाह । बह्मसबहलमस्य भदन्त २ चन्द्रमपलस्य क्षिपत्या
 क्षत्रापया छ श्वर मञ्ज १ । गौतम ३ । पक्षुक्षिप्रपञ्चमिगद्योतनानि विगद्योतनानि याजस्य एकप यवपट्टिभाग सप्तपा श्रुत्या चतुरङ्गि-
 काभागान् एतव चन्द्रमबहलस्य २ क्षयापया श्वस्तर मञ्ज १ । छाय सप्तचत्वारण् क्षिका यथा भव पांनि तथाऽतस्मदव्याख्यात । समतिमबहनायासा

पणतीस २ जोस्यगाई तीसचएगमठिमाए जाळणस्स पगसठितागच पगसहठेत। चमारिब्रुणिअ।भाप
चवमठलस्स २ स्यत्र।ए स्यत्रे प० ? ४ चवमठलण भते । केवहुस्य आयामयिस्समेण केवहुस्य परिरके

तत्र । पशुद्वयोत्तराणि याजनश्रुतानि स्थापय्या भवन्वाप्य अन्नमपहृत मज्जसम ! अन्नमभवनस्य क्षिपत्यादायापया श्रु
त्तर मज्जस । भीमश्च पशुत्रिविद्याज्ञानानि त्रिविधैः कपटिभागान् योजनस्य एक्यपटिभागश्च सप्तपादित्या चतस्रः कापुकाभगात् अन्तमपहृत्य या-

विष तबच अनुद्गने विषय बर्णने पञ्च १५ चन्द्रमासा माहला पुत्र दसबन्धो तीर्थकर ॥ इवे महसज्जेन द्वारकते खड) मयाभ्य रर साधेना पल्लिया दे
मगवत ! चन्द्रमासा माहला बन्धो कत १० एवायाइ वेतले खातरइ सब यवी माहिरलू छेइलू चन्द्रमासु माहला खड । हे गीतम ! पाप से युग
१२ योचन छने ज्ञानसाठ सूत्रमाहि धाव कइमाते पढि एकवटीया ४८ जोग यतलइ खातरइ भवे माहिरलू छेइलू चन्द्रमासु माहला खे (इवे
माहलांतर द्वार बर्णे खे (यब चन्द्र महल यको हे भगवन् ! बासा चन्द्र महलइ इहा भेतलू एवायाइ ध्यातकछइ । हे गीतम ! पापब्रोन ९ पात्रन
जने श्रीम एकवटीया भाग यब योचनना इवे बली एकवटीछे एब भाग खातरइ भागे खेरीइ यइबा अपारि ४ बुद्धिबा भाग भागना भाग यतलो

दिवानद्वारं । चन्द्रमण्डलेषु भते ? नीचद्वय आयासविषमत्वादि । चन्द्रमण्डल भगवन् ? किमदीयासविषमत्वाभ्यां कियत्परिणं पेण कियद्दु । इत्येवमौचित्येन प्रकृतं गीतम् । चट्पञ्चाशत्तमकण्ठिभागान् योजनस्यायासविष्कभाभ्यां एकस्य याजनस्य एकपट्टिजगोक्तस्य यायत् प्रमाणाभागा स्थायत्प्रमाणापट पञ्चाशद्भागप्रमाणाभित्यम् । तत्रिंशत्सु सविशेषाधिक परित् पञ्च करकरीत्या द्वेयाजने पञ्चपञ्चाशद्भागः साधिकाइत्यर्थः । अष्टाविंशतिमेकपट्टिभागान् यायत्तस्य याइत्यम् । अष्टमश्वरमधिकृत्य प्रथमादिचतुर्दशधायाप्रमाणाइ । जमुद्वीव २ इत्यादि । जमुद्वीवे २ भगवन् ? मन्दरस्यपथतस्य किय

वेण केचद्विषयाहस्रण प० ? गो० । छप्पत्त एगसठिनाए जोखुणस्सआयामाधिरुक्केणेण त तिगुणसविसेस परिस्केवेण अठावीसवएगसठिभाए जोखुणस्स याइहस्रेण ५ जमुद्वीवेण भते । दीवे मन्दरस्स पव्वयस्स केव इथोए अथाहाए सप्पसुत्तरए अदमढले प० ? गो० । चोछालीसजोअणसहस्साइ छुठयवीसेजोखुणसए

थयाअन्तर प्रकृतं ? चन्द्रमण्डल भगवन् ! किमदीयासविष्कभाभ्यां कियत् परित् पञ्च कियद्दुपुत्थे न प्र० ? गीतम् । पट्पञ्चाशत् एकपट्टिभागान् यायत्तस्य आयासविष्कभाभ्यां ? तत्रिंशत् सविश्वप परित्पेव अष्टाव्यशतिमेकपट्टिभागान् योजनस्य याइत्यम् । जमुद्वीवे २ मस्य

चन्द्र मण्डले अथाचाइ आतठव (इवे विद्यायाभाविमान द्वार कह्ते ॥ चन्द्रमानं माइलू विम्वे भगवन् ! केतलू लावपणे पाइल पणइ केतलो परिधि पणइ केतलू जाइपणे ऊचपणे के । रे गीतम् ! छप्पत्त एकसठिआ भाग एक याजनमा एतलू लांपपणे पाइलपणे के । ते यकी त्रिगुलू अयिकेठ ते आत्रग एतने ५५ एकसठिया भागएतलू परिधिपण कह्ते । अठावीस एकसठिया जग एक याजनमा एतलू जाइपणे ऊचपणे के । इवे मेठ एतने मण्डलने आतरा द्वार कह्ते छ । जमुद्वीपनामा रे भगवन् ! इापणे विम्वे मेठपथतने केतवा अथाचा आतरठ सर्वास्पन्तर केइलू चन्द्रमानं माइलूठिइ । रे गीत

त्या आवापया सर्वोप्यन्तर वदुमवदस प्रपन्न ? गीतम् । अमुखात्स्वारियद्योऽनसहस्राणि अष्टविंशत्यधिकानि योजनगतान्वापया सुधास्यन्तर वदु-
मवदस प्रपन्नमिति ? उपपत्तिस्तु प्राक् सूर्ययन्त्रव्यताया दृशिता । द्वितीयमवकलावापामप्रपन्ना । अमुहीवे २ इत्यादि । अमुहीवे २ भगवन् ! मन्दर-
स्य पवतस्य क्षिपत्या आवापया अम्यन्तरानन्तर द्वितीय वदुमवदस प्रपन्न । गीतम् ! अतुष्टत्वारियद्योऽनसहस्राणि । अष्टोत्तशतं पञ्चाशदधिकं
नि योजनगतानि पञ्चविंशतिरैकपट्टागान् योजनस्य एकचतुष्टयपट्टिभाग सप्तषा क्षित्वा अतुष्टत्वारियद्योऽनसहस्राणि सप्तषा अम्यन्तरानन्तर द्वितीय
वदुमवदस प्रपन्न ? आवापयतिः प्रागुक्तेऽप्यन्तरमवकलागतराभी मयहलातरचेऽनसहस्राणि पञ्चषे जायते । तथा हि ४४८२० तयः

अवाहाए सप्तप्रतर वदमदले प० ? अमुहीवण जते ! वीवे मन्दरस्य सप्तप्रस कवदुष्टाए अवाहाए अष्ट
तराजतरे वदमेदले प० ? गो० । वोखाळीसंजोऽनसहस्राणि अठयष्टप्यणेजोऽनसहस्राणि पणयोसच एगसठि
जाए ओऽनसहस्राणि एग सप्तहातेजा वस्रारिचुयिआजाए अवाहाए अष्टतराजतरे वदमदले

रस पवतस्य क्षिपत्या आवापया सर्वोप्यन्तर वदुमवदस प्रपन्न ? गीतम् । अतुष्टत्वारियद्योऽनसहस्राणि अष्टविंशत्यधिकानि योजनगता आवापया स-
र्वोप्यन्तर वदुमवदस प्रपन्न ? अमुहीवे द्वीपे मन्दरस्य पर्वतस्य क्षिपत्या आवापया अम्यन्तरानन्तर वदुमवदस प्रपन्न ? गीतम् । अतुष्ट-
त्वारियद्योऽनसहस्राणि अष्टपट्टपञ्चाशद्योजनगतानि पञ्चविंशतिरैकपट्टिभागान् यावजस्य एकपट्टिभागम् सप्तपट्टित्वा अतराष्ट्रिका

म । वीमाणीस इज्जार योजन आन आठ से बास ४४८२० योजन एतली आवापाई सर्वोप्यन्तर पदिनू वदुमानू नाँदनु छ । अतुष्टत्वारियाया वे भगवन् !
द्वीपने विपे मेकपर्वतने केतली आब याइ आतरइ अम्यन्तर चकी अम्यन्तरकीजू वदुमानू नाँदनु छ । वे गीतम् । वीमाणीस इज्जार आठ से अष्टपट्ट
४४ ८२६ यात्रा ८१ पञ्चाश एकपट्टीया जाग एक योजनना ८१ वली एकपट्टि एकाभाग सात भागें छेदीइ एका भाग ४ गुन्ठिका भाग एत

पुत्रमबल्लवोऽमरराशिः अस्मिन्त्यबल्लोऽन्तरं ययोगनामि इयं तयोऽन्तरसुरकभिज्रवेकपट्टिभागानां सकलव्यधिष्वमसरूपदपक्ष गृहेकपट्टिभागानां परस्पर
 मोऽनमन्त्रात् तद्वै एकपट्ट्या भागेकागस योजनकक तच्च पूर्वोक्ताया पञ्चविंशतिप्रविष्यते आतापटत्रिंशद्वियोजनमात्रा गोपाः पञ्चविंशतिरप्यपट्टिभाग
 चत्वारण्युक्लि कात्रागावति । अत्रगुनीय । अयुर्वीये २ इत्यादि । प्रश्नान्त्रमाग्यत् । उत्तरसूत्र द्वितीयमण्डलमरकराशी ३६ योजनानि नय एकइत्यय
 प्रर्वपगात् । ययोग । अयं अनुगोदिसण्डलवृत्तिदेसमात्र । एयकुलुइत्यादि । एयमुक्करीत्या मवडलत्रयदशितयेत्ययः । यनेगापायेन प्रत्यहारात्र
 नेष्टेकमबल्लवमापनपुत्रे निष्कामम् लावकानिमुखं मरइलानि कथन् चान्न सप्तमन्तराद्वियचिता स्पृधस्मात्सण्डला द्विर्धसितसुत्तरमण्डल सकामन् २
 पटत्रिंशतपटत्रिंशद्वियोजनमिति । अत्र योजनमव्यापनवीज्याप्रागसस्यापरेष्वपिगति पञ्चविंशति यत्र पट्टिभागानां योजनस्य एकमेकैकैक

प० ? अयुर्वीयेण मते ! दीवे मंदरस्स पस्यस्स कवइथ्याए अवाहाए अस्स तरतच्चै चदमडले प० ? गो० !
 चोअलीस जोअण्णसइस्साइ अठय वाणउए जोअण्णसए एगावअच एगसठिभाए जोअणस्स एगसठि
 भागचएगसप्तह छेत्ता एगेचुण्णिअनाए अवाहाए अस्स तरतच्चै चदमडले प० ? एव खलुएएण उवाएण

भामान अयापया अम्यन्तरान्तर चद्रमण्डल प्रश्न ? अयुर्वीये २ मन्दरस्य पवसस्य कियत्ता अयापया अम्यन्तर नृनीय चन्द्रमण्डल प्रश्न ? गीतम ।
 चनचत्वारिणानि योजनमवस्थादि अत्रचद्विनयतिग्रामशयानि एकपववाश्वेकपट्टिभागान् योजनस्य एकपट्टिभागान् मत्पथाछित्वा एकप च्छि-

नो अवापाइ अम्यन्तर पकी अमन्तर वाञ्छु पदमान् माइलाछइ म अयुर्वीयमाया ऐ भगवन् ! द्वीपमे पिये मेरु पयतन कोतला अयापाइ अम्यन्तर
 पकी वाञ्छु पदमान् माइलाछइ । ऐ गीतम ! वीमान्नीम अन्तर माशन आठ से य च्छु याजन ७ने यकायत्र एकमट्टिया प्राग एक योजनमा ७ने य
 नो एचसठिमु एम प्राग सातमार्गे छदीइ एइवा एक च्छिंका भाग एतलो अयापाइ अम्यन्तर योज्चु चद्रमान् माइला छे । इलीरीति निनुये एण

यद्विप्रानां सत्तया श्रित्वा चतुरधनुः॥ विद्यानागाम् ऐश्वर्यसम्पन्नं प्रयाचीया युधि अत्रियदेवन् २ सवबाह्यमस्यमुपयस्य चारुवति । अथ
 पशुपुत्रपितृव्याख्यानागमित्यपमवद्व्याम्मरुत्ताबापा पञ्चबाह । जयद्वीवेति । जयद्वीपद्वीपे भगवन् । सन्दरस्य पयसस्य किपययाध्यापया मय-
 याध्य चन्द्रमण्डल प्रकृत १ नीतम । पञ्चबत्वारिखद्यामसहस्रादि श्रीखिच त्रिभुवचिह्नानि योजनशताम्यबाधया सवयाध्य चन्द्रमण्डल प्रकृत ।
 उपपत्तिस्तु प्राशस्त्य । अविद्वितीयमवतलपञ्चबाह । जयद्वीपद्वीपे भगवन् । सन्दरस्यपयसस्य किपयया अध्यापया मयवाह्यामन्तर

निस्कममाणे २ चद तयाणवराटमदलाते तयाजसर मडल सकममाणे २ छत्तीस २ जोश्याइ पणश्रीसच
 एगसठिभाए जोश्यास्स एगसठिभागचएग सप्तहा लेप्ता चत्तारिखुशियाभाए एगमेगेमडले श्रयाहाधुहि
 अन्निवहेमाण २ सधुगहिरंमडल उवसकमिप्ता चारवरई ॥ जयद्वीवेण जते । दीवे मन्दरस्स पधुयस्स केत्र
 इच्छाए अथाहाए सधुयोदिरए चदमडले प० १ गो० । पणयालीसजोअणवहस्साइं तिखिश्रुतीसे जोश्यासए

बाभाग अध्यापया अस्पतरानतीय चन्द्रमण्डल प्रकृतम् ? एवमुक्त्यतनापापम निष्ठासम चन्द्रस्तदन्तरास्पण्डलात्तदन्तर मण्डल सकामन २
 पट्चक्र २ याजनानि पधु यथातिष्ठ एकयष्टिभागान् याजनस्य एकपष्टिभागस्तु सप्तधाष्टित्या चतुरधुर्विद्याभागान् गदैकस्मिन् मण्डले या-
 द्यापया बहिसिधिवदुपम २ सवबाह्यमकलन मृपसंक्रम्य चारुवति ॥ जन्म द्वीपे २ सन्दरस्य पयसस्य किपयया अध्यापया सवयाध्य चन्द्रमण्डल
 इ उपार्थे नाकसना यका चक्रना तदनन्तर पवित्रा नाकना यका तदनन्तर आगत्ये साहस्रज जातो २ यको चक्रोप २ याजन इदं उर्ते पचबीस एक
 महीया प्राग एक याजननी उर्ते यनी एकमहीने एव भाग मान भागइ चक्रोद पदबा ४ चार चूडिका भाग यनली एकेक मोकले अबाधानी
 धदिप्रति वपारता २ यका सर्वे बाहिरत्सु चक्रान् साहस्र उपसकना आचयान चारुवर ॥ जन्मद्वीपनामा इ भगवन् ! द्वीपेने बिदे मण्डपमने कतली

द्वितीय दम्भमवल्ल मध्यम ० गीतम् । पञ्चवत्वारिगद्यानामसहस्राणि द्वय निमयत्यधिके याणागमने पञ्चत्रिंशद्वैकपट्टि । गान् योजनस्य एकवैपपट्टि भाग सप्तथा द्वित्वार्थे किं काभागानवाधया सर्वपाद्यातन्तरं द्वितीयचन्द्रमवल्ल मध्यम ० सप्तथाष्टमवल्लरात्रे पटत्रिंशद्योजनानि पञ्चविंशतिद्वयो अनेकपट्टिनामा एकस्यैकपट्टिनामस्य सख्या द्वास्तारः सप्तभागाः पात्यते आयते यथाक्ता रात्रिः । सप्ततलीयमवल्लपट्ट्या । जयुनीये २ इत्यादि । मध्यम सप्तमस्य नमस्त्रे पञ्चवत्वारिगद्यानामसहस्राणि द्वय मसपञ्चाशन्धिक याज्जमगते मयथ एकपट्टिभागान् याजनस्य एकपट्टिभाग सप्तथा द्वि-

स्यथाहाए सप्तथाहिरण चदमदले प० ? जयद्वीवण मत । दीये मदरस्स पद्ययस्स केवइअए अथाहाए
याहिराणतरे चदमदले प० ? गो० । पणयालीसजोअणसहस्साइ देणिएअतेणउए जोअणसए पणतीसच ए
गमहिभाए जोअयास्स एगसठिन्नागच एगसठिहलेमा तिया च्चुणिअभाए अथाहाए याहिराणतरे चद
मदले प० ? जयद्वीवणे जतेदीयेमदरस्स पद्ययस्स केवइअए अथाहाए याहिरतस्से चदमदले प० ?

मध्यम ० गीतम् । पञ्चवत्वारिगद्यानामसहस्राणि त्रीविध त्रियतयाजमगतानि अवाधया मययाक्त चन्द्रमवल्ल मध्यम ० अष्टद्वीप २ मन्द
रमा पद्यनस्य कियत्या अवाधया द्वाद्यातन्तर चन्द्रमवल्ल मध्यम १ मी० । पञ्चवत्वारिगद्यानामसहस्राणि द्वेचत्रिमवती योजमगत पञ्चत्रिंशत्
एकपट्टिभागान् याज्जमग एकपट्टिनामस्य सप्तथाक्षित्वा त्राम् च्चुणिभाभागान् अवाधया द्वाद्यातन्तरं चन्द्रमवल्ल मध्यम १ अष्टद्वीपे २ म
अवाधया मम वाहिरलू कडलू चन्द्रमाम मोडलू क । हे गीतम् । पण वालाम ४५ इज्जार याज्जम त्रिंश से त्रीस योजन ४५ इज्ज याज्जत रतन्ती अवा
धाइ मय वाहिरलू कडलू मोडलू चन्द्रमाम् । जयद्वीपमामा हे अणवम । द्वीपने विसे सेरुपममने केतला अवाधाइ द्वाहिरला यकी ५मत्तर योज्जु च
न्द्रमाम् मोडलू च्चर । हे गीतम् । पञ्चवालास इज्जार योजन विसे यीबू ४५ २८६ याज्ज ५ने पात्रोच एकपट्टिना भाग एक याज्जमगा ५ने यला यत्त-

स्या यदुत्पत्तिर्वाभागात् अत्रापि वाद्यमभीष्टं चन्द्रमखलं प्रकृतं । उपपत्तिस्तु वाद्यद्वितीयमखलराश्रयं तमेव यद्विजिगृह्यामनादिकं रात्रिपालयित्वा
 पथोक्तं नातनामनव्य । अत्रचतुर्धादिमहत्सुतिदयनाह । एवमखल-वादि । व्यक्त । नवर अत्रापायाः वृद्धिं नियदुयन् २ वापयन्मुहापययित्ययः ।
 अत्र सर्वोभ्यन्तरादिसहवापासाद्याह । मनुष्मन्तरेवमित्यादि । सर्वोभ्यन्तरं भदना । चन्द्रमखलं कियदायासबिम्बभाष्या । कियपरिच्छेपेण प्रकृतं ?
 गौतम । अत्र रात्रिपोऽत्रमहत्स्यादि यदत्रचतुर्धादिना योजनशताम्यायामविषमं भ्यां प्राविष योजनसङ्गाण पशुदशयाऽत्रमसहस्रायेकामन-
 वतिनं योजनानि चिन्वादिश्रुयापिकानि परिच्छेपेण प्रकृतं ? उपपत्तिस्तु गयथाप सूयमखलापिकारं दक्षिणा । अथद्वितीयस्य द्वांशं नराश्रयतरङ्गरादि । अ-
 भ्यन्तानन्तरं मैत्र पञ्चा यासर्वाभ्यान्तरं महलं तन्तरसञ्ज्ञे गौतम । भयमवतिवाद्यमहत्स्यादि सूत्रं द्वादशासरादि यात्रमश्रानि युक्तपञ्चागतस्य यत्र-
 पशुपि मान् याजनस्य एकैकैकपिज्ञानं भूतपादित्वा एकैकं काङ्गागमायासबिम्बभाष्या । तथाहि । यकतद्वृत्रमा द्वितीयमहत्सं सुकामेन यदत्रमग

गौ० ! पप्रयालीसं कोष्ठसमसहस्राहं दीक्ष्य सप्तायसौ जोश्रुणसप जययगगसाठनोए जोश्रुयास्स
 एगसठिनागच एगं सप्तहाठेमां लचुसिपान्नाए अथाहाए धाहिरतञ्ज्ञे चद्रमहले ५० ७ एअ खलु एए
 णउआएण पत्रिसमाने चंटे तयाणतराठं मरुलाठं तयाणतर मरुलं सकममाणे २ तन्नीस २ जेअश्रु

अस्स पवतस्स चिपत्या अवापया वाद्यतनीय वन्धमखलं प्रकृतम् । पशुबत्वारिगयाजमं सुबत्तावि द्वेनसप्तपञ्चाशद्वाप्रगगते भयनं यकप
 द्विभागान् योजनस्य एकप द्विभागं भूतपादित्वा चद्रद्विंशिकाभागावकापया वाद्यतुताय पन्ध्रमखलं प्रकृतं । एवं स्वश्रेयैर्भोगायेन प्रविशाम
 मरुलाठं एक भागं सप्त मातङ्गं खदीहं यद्वया त्रिंशिं पूषिका भागं एतली अत्रापाह वाहिरलापकीं उन्तरं बीजं चद्रनाम् मरुलं । चन्द्रद्विपमाना व
 भगवन् । हापने विदे नरपवतसङ्गं केतली अत्रापाह वाहिरन् बीजं चद्रनाम् मरुलं । वै गौतम । पञ्चतालीनं द्वाव योजनं उने विदे वस्ताव

द्योत्राणि पञ्चविंशतिवैक्यष्टिभागान् योजनस्य एकस्यैव एक्यष्टिभागस्य रसपा द्विकस्य साक्षात् चतुरोभागान् विमुष्य सक्रामति व्यपरतोपि साव-
 स्येवयोजनानि विमुष्य सक्रामति उभयमीक्षने ज्ञात द्वास्तुतियोजनानि एकपञ्चाशदेकपष्टिभागा याजनस्य एकस्यैक्यष्टिभागस्य सप्तपाद्विश्रस्य सक्र-
 यकोजागो द्वितीयमहले विषभायामन्वितायाभधिकत्वेन प्राप्यतेइति । तच्च पूर्वमहारागौ प्रक्षिप्यते जायते यथोक्तं, द्वितीयमहलायामयिफभमान

णाइ पणथीसवपगमठिजाए जौयणस्स एगसठिनोगचएग सप्तहालेत्ता चत्तारिचुग्गिअप्पाए एगमेगेमढल
अमाहायुहि णिवहुमाने २ सव्वप्पतर मढल उवसकमिप्पा चारचइ ६ सव्वप्पतरेण भते ! चदमढले केव
ईअ थायामविस्समेण केवइष्णु परिक्खेण प० १ गो० । णयणउइजोष्णुणसहस्साइ क्खच्चहाले जौष्णुणसए
आयामविस्समेण तिग्गिजोष्णुणसयसहस्साइ पग्गमजोष्णुणसहस्साइ एगणउइच्चजोअगाइ किच्चिवि

अथ तदनन्तरात्मबलान्नमन्तरं बललं सकलानि २ पद्विग्रानि २ याजानि पञ्चयिज्ञावकपट्टिभागान् योजनस्यैकपट्टिभागश्च एक सप्तधा-
ट्टिन्नापसुरधूषिकापायान् यैकस्मिन्बले अवाधयाधुट्टिमियधयन् २ सर्वोत्पत्तरनबलं मुपसङ्कल्प्यथारं धरति ॥ सर्वोत्पत्तरं ज्ञदन्त । जन्म
बललं किण्दायामयिकम्भ्याम् किपरपरिषेयेषु मन्त्रा २ गीतम् । नवमवति योजनसङ्ख्यादि पटञ्चत्यारगानि योजनगुणानि आयासविषयभास्या

क ४५२५७ योनाग नव ९ एकछठीया भाग एक योनागना ७ने वली एकछठीने एक भाग सात भागे छेदीष एहया छ बुधिकाभाग एतली अत्राधाने
 यादिरलू ओणू ३ चन्द्रनामू माहलो छै । इकीरीते निर्दे एखइ उपाइ पेंसतापको चन्द्रमा तदगत्तर पुवला माहला यकी तदगत्तर आगल्ले माहलो
 सक्रमतो आधता २ यकी खमीस २ योनाग पववीच एकछठीया भाग एक योनागना ७ने एकछठीने एक भाग सात भागे छेदीष एहया प्यारि ४
 बुधिका भाग एकेक माहलइ एतली अत्राधाने दृदि मयि घटानतो २ यकी सयोन्यतर पहिलू माहलू उपसकमीने चारकरइ ॥ ६ ॥ सर्वोभयनर

श्रीविद्योक्तमयसहस्रादि श्रीविद्यैवोक्तमिदमित्यादिना निमित्तिद्विष्टोपाधिकानि परिषयेषु द्वितीयमष्टस प्रष्टस । उपपत्तिस्तु । प्रथमस्य
 द्वापरियरे द्वापरसिद्धान्तादीनां परित्ये विश्ववर्षिणद्विष्टोक्तमयसहस्रे प्रक्षिप्तसति यथोक्तमान । अथतृतीय अज्ञसरसस्यैकमित्यादि । अथ्यस्ततृतीये
 चन्द्रमस्तस्य धावनपदान् इन्द्रमस्तस्यैवैवधायानविरक्तमस्य केयपञ्च परिक्षेपेयमिति यावत् । उत्तरमूले गौतम । नवमवति याज्ञमसष्टस्याणि स

ससाहस्राह पारस्कथन । अथनराणतरसाव्यत्रपुष्टा ग० । नवणउदृजाश्चणसहस्रमाह सप्तय धारतुत्तर जीऽ
 नसए एगावस्य एगसंठिभाएजेऽश्चणस एगसंठिभागच एगससहस्रमाह एगचुयिमानाग आयामविस्क
 मेण तिखिजोअणसयसहस्रमाहं पयुरसजोअणसहस्रमाह तिखिश्चएगणवीसेजोअणसए किञ्चियिसेसाहिए
 परिस्कथेण न अथुत्तरसमेण आवपच्छा ग० । नवणउदृजोअणसहस्रमाह सप्तयपधासीएजेअणसए दृग

श्रीविद्योक्तमयसहस्रादि पञ्चदशद्वयोजनसहस्रादि एकाननवति च याजनानि विभिन्नविद्यापिकाणि परिषेपस्य प्रष्टमम् । अथ्यत्तारानन्तर
 शेषपञ्चा गीतस्य । नवनवति योजनसहस्रादि सप्तद्वयोत्तरादि याजननानि एकपञ्चाजयेकपञ्चिन्नागान् योजनस्य एकपञ्चिभागं च एक म
 सपञ्चिता एक पूर्वैकात्रागनायानविभक्त्याम् । श्रीविद्योक्तमयसहस्रादि पञ्चदशयोजन सहस्रादि श्रीविद्यैकानविशतिपात्रननानि द्वि

पात्रिन्ने नगवन् । अथनानु मादन् कसलू सावयव पादसपये ठे केतलू परिषिये ठे । हे गीतस्य । नवाहू इकार ल००० याजन ५०० इमह अया
 लीच द००० याजन यतत्ता भाजपले पादसपच इह त्रिंशि ३ साम योजन पञ्च १५ इकार योजन ५०० नवासी ३ १५ दं याजन आदय अविबेरा
 परिषियेपच ३ । अथ्यन्तर वही अन्तर बीजे भादसी तेवच आदयले पादसपच ५०० परिषिनी पृष्टा कारी ५ हे गीतस्य । नवाहू द० इकार योजन
 इत से मार द०००० योजन ५०० एकावच एकसठीपा ज्ञान एक योजन ५०० इतीह योजनी एक सेतीह योजनी एक पूर्वैका

सुपपन्नाः शीत्स्यपिक्वाणि योजनशतानि एकचत्वारिंशत वैकपट्टिभागान् योजनस्य एकप एकपट्टिभाग मसपाठित्वा द्वीपचूकिक जनाः यायासविक्रमभा-
 स्याः । अथ द्वितीयसहस्रलगतरागी द्वावसति योजनाभ्येकपट्टिशत वैकपट्टिभागान् योजनस्य एकप चूकिकाभाग मसिप्य ययास साममानैसाय । यो
 विद्योक्तस्यपि पचत्तुशो जनसहस्राणि पचदैक मरचाशदधिकानि योजनशतानि किञ्चिद्देशोपाधिकानि परितपेय । इह पूर्वगणहारापरिरयराशी
 नुं योजनशतविंशत्यधिके मसिप्यापपत्तिः कार्या । अथ चतुर्थोदिसहस्रैवतिदेशमाह । एवसलहस्यादि । पर्वयत निष्कामहस्यो यावत्पदान् तयणन-

तालीसच एगसठिभाएजोश्वणस्स एगसठिनागच एग सप्तहत्तेत्ता दांशुचुश्विश्चानाए श्यायामविक्रजनण
 तिगिश्चजोश्वणसयसहस्साइ पयसरसजोश्वणसहस्साहं पचयएगुणपणो जेश्वणसए किञ्चिविसेसाहिए
 परिस्केवेण । एवं खलु एएण उवाएण णिस्कममाणे चटे जावसकममाणे २ बावत्तरि २ जोश्वणाइ एगाय

चिद्विभवापिक्वाणि परिचिपेय । अभ्यन्तरपत्तीय यावरपृष्ठा ? गौतम । तयमवतिवियोजनशतसहस्राणि मसचपन्चाग्रीतियाजनशतानि एकपस्यारि
 ग द्वै उपट्टिभागमाजस्य एकपट्टिभागश्च एक मसपाठित्वा द्वीपचूकिकाभागी श्यायामविक्रमभागा घीयिच योजनशतमस्यारि पसुग्ग योजन

भाग सायपणे पाइसपणे ठे । त्रिअस साय योजन पयार पयार योजन उने त्रिणि से उगणीस ३१५३१९ याजा काइस अचिक्केरं परिचिपणत्तव । अ
 भ्यन्तर बीजा सांढसानो यावत् पट्ठा करवो न हे गौतम । तवाइ इकार योजन सात से पथ्यामी ८९३३ याजा उने एकतालीस एकमहोया भाग
 एव योजनता उने यसी एकमहोठै एक गाग सात भागे खरेइ एइगा से चूसिंका भाग सांय पणे पोइलपणे छे, त्रिस्य साय योजन पयार पयार
 योजन उने पाच से उगसपपाच ३ १५ ५ ४९ याजन कांइक अपिक्केरा परिचिपणे खर । एबीरीसि निर्ववे इवे सुवायइ मीकलतो यक्को यम्भ्रमा
 यावत् सकमतो जातो २ यत्ता वसुत्तरि याजन ८१ एकायक एकसठिया भाग एक याजनता उने यभी एकसठिठे भाग एक सास भागे छेदीय ए

राठीमहल्लाटे तयवतरमहल्लमिति धाद्य सक्कामम् २ द्वाससति २ पोन्नमानि योजनसख्यापदगताधीप्साप्रागसख्यापदेद्यपि शास्त्रा तेनैकपण्याग्र २
 यपण्याग्रते वैक्यापुमानाम् योजनस्य यकच एकपट्टिमात्र सप्तपादित्वा एकमेक चूषिकाप्राग भेदैकस्मिन्महल्ले विष्टम्भद्विमभिवद्वयम् २ देहे द्वे त्रिग
 द्दपिके योजनयत परिरपद्विनिर्वयम् २ सप्त बाह्यमहल्लमुपसक्तस्य चारपरतोति । समति पदानुपूर्व्यापृष्टति । सप्तबाहिरएयमित्यादि । मय
 वाद्य भदल ? चन्द्रमहल्ल क्षिपदायामविष्टप्राप्त्या उपपत्तिस्तु जम्बूद्वीपो कक्ष समयोः प्रत्येक त्रीणि योजनशतानि त्रिग्रदधिकानि उभयमीयने यो

शुं च एगसठिजाए ओच्छुणस्स एगसठिजागच एग सप्तहालेत्ता एगमेगेमहल्ले विस्सकन्न
 बुद्धिअभिघट्टेमाण २ दोवोत्तीसाक्ष जोच्छुणसयाक्ष परिरयत्रुद्धिंअभिघट्टेमाणे २ सप्तबाहिरमहल्ल उवसक
 मिसा चारंवरुं । सप्तबाहिरएण मत्ते ! चदमहल्ले केअहस्य ध्यायामविस्सकमेणं कंवरुंअ परिरकेवेण प० ७
 ने० ० । एगजोच्छुणसयसहस्सं छसुसठेजोच्छुणसए ध्यायामविस्सकनेण तिण्णिजोच्छुणसयसहस्साइं अठारय

महल्लादि पञ्चएकामपञ्चग्यायानयतानि किञ्चिद्विद्योवाचिकानि परिकेवेव, एव सवसेतेनापार्येन निष्कामम् चन्द्रः मायत् सकामम् २ द्वाभस
 ति २ पात्रानि एकपचाअय एकवसिभानान् योवतस्य एक एकवट्टिजागच एकसप्तपादित्वा एकच चूषिकाप्राग एकैकस्मिन् महल्ले विस्सक
 पृष्टिनिर्बन्धेपत्त २ देहे द्वे त्रिग्योजनयते परिरपद्विनिर्वयम् २ सप्तबाह्यमहल्लमुपसक्तस्य चारपरतोति । समयाद्य प्रदत्त । चन्द्रमहल्ल

इया एक चूषिका माय एवेहे माहल्ले लाव पक्ष पोहल्ल पक्कनी पृष्टि प्रतिं कपारता ए चक्का बिचय भोस चमय भोस याअन परिचिनी अदि प्र
 ति कपारता २ चक्को रुवे बाहिर नू खेइलू लाइलू जामपीनें चार चरइ । सप्त बाहिरएणू दे जगवम् । चन्द्रमानु भोइलू जेतला लावपवे पोहल्लपवे
 जेतला परिचिपवे छे । दे नीतस ! एक लाव याअन उमे छवे सठि योजन एतलू लावपवे पोहल्लपवे छे । निक्खे लाव योजन जज्जार च्चज्जार योजन

जानां पटगतानि पट्टाचिह्नानीति । श्रीविष्व योजनलक्षणं अष्टादशसहस्राणि श्रीविष्व पयश्श्रीनारायि योजनशतानि परितोषेण । अष्टोपपत्ति । अष्टोपपत्तिर्यो यष्टाधिकपट्टयत्परिची प्रक्षिप्ते भवति तयाचक्रमात्र । अष्टाद्वितीय । याद्विराष्टमित्यादि । याद्व्यामन्तरं द्वितीय मयहशमित्ययः पृथ्वेति प्रक्षालापकस्तदैव । तन्मन्त्रे गीतम् । एकयाचनलक्ष प्रपञ्चमस्तश्रीत्यधिकाणि योजनशतानि मयवैष्वयट्टिभागम् याचनस्य मय्य एकपट्टिभाग मय्यया

जोऽष्टणसहस्रसाहृ तिणिअपसुरसुभरंजोऽष्टणसए परिस्केवण । याद्विराण तरेपुच्छा, गो० । एगजोऽष्टणसय सहस्रस पयसस्तासीए जोअणसए गययएगसठिचाएजोऽष्टणसस एगसठिचागयएगं समहाउंत्ता लुचुवाणि छाभाए आयामविस्सक मेण तिसिजोयगसयसहस्रसाहृ अठारसजोअणसहस्रसाहृ पचासीइजोअष्टणाहृव परिस्केवेंण । याद्विरतच्चैणपुच्छा । गो । एगजोऽष्टणसयसहस्रस पचअउदसुत्तरंजोऽष्टणसए एगूगत्री

किपत् अ यासविस्समाभ्या विमत परितोषेण मज्झत्त ? गीतम् । एक योजनगतसहस्र पट्टपट्टिपर्योजनशतानि आयासविस्समाभ्यां श्रीविद्याजन श्रममहस्राणि अष्टादश याचनसहस्राणि श्रीविष्व पञ्चदशानारायि याचनशतानि परिक्षिपेण ॥ याद्व्यामन्तरं पञ्चा ॥ गीतम् । एकयाचनगतसहस्र पञ्चममागातिर्योजनगतानि मयव एकपट्टिभागम् याचनस्य एकपट्टिभागम् एक सप्तपाक्षित्वा पट्ट चूचिका भागान् आयासयिकजाभ्याम् । श्रीणि

उने त्रिस्त्रिसे पकर ३ १८३ १५ याचन परिधिपञ्च वाहिरसा कइसा यकी माइलानी उमन्तर याथा मरिहलानी पृच्छा ॥ हे गीतम् । एक साय योजन पांचसे १५८३ सत्योवी योजन उने मव ८ एकसठिआ ज्ञाग एक याचनना उने यकी एकसठिउं एक भाग सात भागे खेदीइ एइया ख चूचिका ज्ञाग एएलू सायपणे पाइल पणे ख त्रिस्त्रि लाय याचन अठार इअार ३१८३० योजन उने पञ्चानी व १८ व योजन एयलू परिधिपञ्च वाहिरला यकी श्रीजा माइलानी पृच्छा ॥ हे गीतम् । एक १ साय याचन पांचसह मउद ५१५ याचन उने मरिहलानी उने यकी एकसठिउं ए

यित्य। यद्बुद्धिर्बोधाभावात् आध्यात्मविक्षेपाभ्यां । अत्रोपपत्तिः । पूर्वराक्षे द्वैतस्यैति योऽनन्यैकपक्षुः शत्रुं वैकपट्टिभागं योऽनन्यस्य एकस्यैव सूक्ष्मपति
प्राप्तस्य सप्तपञ्चिकस्य एक प्रागनपत्नीयकतत्त्वः श्रीविद्याजनकाचारि अष्टावल सङ्ख्यायि पञ्चाशीति योऽनगानि परिहृयेत्, सवयाद्यमपठनपरिधेः
हेतुनेत्रिंशदपि कयाज्जानात्तपनयने यथोक्तं भाग । अचनृतीय । याद्विरलहेतुमिभ्यादि । याद्वानृतीयं भदस्त ? यन्मृगवत्स यायष्टुष्टात् सयंयष्टमयत्र
ष्टेय सतरमूत्रे गीतम् । एकयाज्जलस्य पञ्चाशदुद्वातरादि याज्जलगतानि एकौनवित्रति वैकपट्टिभागान् याज्जलस्य एकपैकपट्टिभाग सप्तपञ्चिस्था
पञ्चपुण्ड्रिकाः नागान् आध्यात्मविक्षेपाभ्यां, अत्रसगतिस्तु द्वितीयमवदत्तराक्षेः द्वासप्ततियोऽनगाविक रात्रिमपत्नीय कार्या, त्रीणियोऽनलसायि दसदशरू-
इत्यादि अष्टपञ्चपञ्चाशदपिकाणि याज्जलश्रुतानि परार्थेपञ्च । उपपत्तिस्त पुदेराशेष्टैशे त्रिंशदधिकेऽपत्नीयकार्या । अष्टपञ्चतर्पोदिमवदत्तैस्तद्व्यमा

सचएगसठिमाए जाअणस्स एगसठिनागच एग सलहाछत्रा पथ धुणस्युत्ताए व्यायमविस्कमेण तिरिणि
जाअणसयसहस्साह सप्परसजोअणवहसमाह अठय पणपसुंजोअणमए परिस्कसेण ॥ एव खलु एएण उवाएण
पविममाणे षदे जाय सकममाण २ खाअसरि २ जोअणाह पगाअसानएगयठिनाए जोअणस्स एगमठिमा

न योजनयननइत्यादि व्यापारगयाजनमइत्यादि पदुभोगीतियाजगामि न परिशेष, बाह्ययुताम जवभा (सम्भ्रमणस क्रियत् व्यायामविषयम्)
भ्या द्विपन् परिशेषेण मयसम् ० भोतम् । एष याजनयतसइत्य पदुषवत्तुइयोतरादि योजनयतानि योजनयतिगतिरैक्यविभायान् याजनस एव

क व्याग घातपागद खेदीह एइवा पांच नूबिका भाग एतलू लांव पलें पोइलपलें, त्रिचि लाय घालम सलरइआर योअन एआठ में पन्नावन
 ३१७५५ याअन परिचिपलें इबिरीतें निचयें इलें लुपाये पेंसतो मका बन्त्रमा योअन सळगतो २ बको ययुसरि ३२ योअन एकावळ एकभटिया
 भाग योअनना ७में एळवठिठें माग एक राठ नाम खेदीह एइयो एक १ नूबिका माग एइले नांइले यनली लांबपलें पोइलपलेंनी बट्टिमलि

च । एवं तल्लुत्सादि प्रवयत । प्रविर्गं चान्नोपावत्पक्षान् यद्यन्तराशुमयइलाठे तत्पथं तदर्थमपेक्षेति सिद्धम् । संक्रान्तं २ द्वावसति २ योजनानि एक
 दण्डाशतं नैव पञ्चाशत् वैकपट्टिभागान् योजनस्य एकपट्टिभागम् सप्तधाऽष्टित्वा एकमेव पृथिवि आत्मागमकैस्तिस्मयकले विष्कभयति नियद्वयम् २ या
 पयन इव पयित्ययः द्वे द्वे विष्कभयिके योजनगते परिरपयति नियद्वयम् २ इव पयन इव पयित्ययः । सधाम्यन्तरं मण्डलमुपसक्तस्य चारयति । अथ
 सुदूतगतिप्रकरणा । जयावमित्यादि । पूर्वेष्वत् भवन्तः चन्द्रः सधाम्यन्तरं मण्डलमुपसक्तस्य चारयति । तदा एकैकेन सुदूतैर्निक्रियत्वेन गच्छति । भ
 गवानाह ० गौतम । पक्ष्मयोजनसहस्राणि त्रिषसति च योजनानि सप्तमसति च तदुदत्यारिगच्छिकाणि भागगता निगच्छति । कस्मिन्सकामागा इत्याह ।
 सवहस्रप्रक्रमात् सधाम्यन्तरं योदगमिः सवहस्रैः समभिद्यतेः पक्ष्मविगत्य पिकैर्भागीभूतस्य । विभज्यैतत्पञ्चसहस्रयोत्रनाविक गतिपरिमाणमाभेतव्यम् ।

गत्र एग सत्तदावेत्ता एगचूयिष्याज्ञाग एगमेगेमरुले विस्क जयुहु माणे २ टोदातासाहुजाअणसयाहु
 परिरयवुद्धिणिखुहेमोण २ सव्वस्र तरमरुल उयसकमिहाचारचरई ७ जयाण भते । चदे सव्वस्र तरमरुल
 उयसकमिहा चारचरई । तयाण एगमेगेगमुक्तासेण केयईअखेत्त गळई । गो० पञ्चजेअणमहस्साहु तेव्वहरि

पट्टिभागान् च एकपट्टिभाक्त्वा पञ्च दूर्विकाज्ञागामापास विष्कभाभ्यो श्रोत्रियोऽनयनसहस्राणि सप्ततियोजनसहस्राणि अष्टपचपच्यपञ्चाशद्योजन
 शतानि परिकीरेण ॥ एव सवयतेनोपायन प्रविशम चन्द्रः यावत्सकामन् २ द्विसप्ततिर्वोजनानि एक पक्ष्माश्व एकपट्टिभागान् योजनस्य एकपट्टि

पटावता २ यका विसे त्रास २ योजन २३० एतलो परिचिमा वृद्धिपति पटावतो २ यको सधाम्यन्तरं पट्टिलू माळलू ध्याययीने चारकरइ ॥ इवे सु
 दूतंनो गतिद्वार करइइ ॥ चन्द्रमा वासवि ६२ सुदूतं ५०० एक सुदूतंना ५२९ माग कोलें एइवा २३ भाग एतलें कोलें पूख मरुल करसे) विधारे च
 भागवन् । चन्द्रमा सवयको अन्त्यन्तरं सादिल्लू मोळलू आसयीने चार करइ । विधारे एकैक सुदूतं च केतलू वेत्तवाइ एइयो ममकर छइ । रे गौतम ।

कत्र गच्छति भीतस्य । पञ्चयोजनसहस्राणि सप्तसप्ततिष्वधोऽत्रानि पट्विंशतिष्वधोऽत्रानि त्राणशतानि गच्छति सप्तसप्त त्रयोदशति सप्तस्रैः
 यायत्पदात् सप्तद्विषपञ्चवीसेष्टिं स्रष्टिं भित्तिग्राह्यं क्षित्वा पित्रन्य एतत्पुत्रं प्राणावितायेभिमिति नेह पुनरुच्यते । अत्रोपपत्तिः द्वितीयपञ्चनरुचले
 परित्यपरिगाह ३१५१८ एतद् द्वाभ्यामेकविंशत्यधिकार्यां शताभ्यां गुण्यते जात ३१५१८८९ एषा त्रयोदशभिः सप्तस्रैः सप्तभिः शतैः पञ्चविंशत्यधिक-
 तैर्भागे लब्धानि पञ्चदशानसहस्राणि सप्तसप्तत्यधिकार्यानि ५०७७ श्रेयपट्विंशत्युक्तानि चतुःसप्तत्यधिकार्यानि भागानां । अथनृताय । अथनृताय । अथनृताय ।
 यदा भवन् ? पञ्चः अन्यन्तरतताय सप्तल्लभुपसकस्य चारचरति । तदायुक्तेन मुद्रुतेन कियतयेत्र गच्छति । गीतस्य । पञ्च इदं ७७ याजगसहस्रा
 नि अयोतिष्वधोऽत्रानि त्राणशतानि गच्छति सप्तसप्त त्रयोदशति सप्तस्रैः
 यत् । अत्रोपपत्तिर्येषा । अत्रमणलपरिरयः ३१५१८ एतद् द्वाभ्यामेकविंशत्यधिकार्यां शताभ्यां गुण्यते जात ६८७३६३८८९ एषा त्रयोदशभिः सप्तस्रैः
 सप्तभिः शतैः पञ्चविंशत्यधिकार्यानि ५०८० श्रेयपट्विंशत्युक्तानि चतुःसप्तत्यधिकार्यानि भागानां । अथनृताय । अथनृताय । अथनृताय ।
 नां १३३८८ । अत्र चतस्रोदिमणललेखति द्विगमाह । एषल्लभुपसकस्य चारचरति । तदायुक्तेन मुद्रुतेन कियतयेत्र गच्छति । गीतस्य । पञ्च इदं ७७ याजगसहस्रा
 बल्ल संक्रामण २ त्रीणि २ यात्रानि १३३८८ पञ्चविंशत्यधिकार्यानि भागानां । अथनृताय । अथनृताय । अथनृताय ।

न गस० गच्छुड मडल तरसहिंमदसहिं जावलेत्ता । जयाण मत! चदे छुसु तरतसु मडल जाव गच्छुई ।
गो० पचजोअणसदसाह् छुसोइचजोअणाह् तरसयभागसहसाह् तियाअ एगणतीसभागसए गच्छुइमड

मीतम । पशुपात्रमसहस्राणि त्रिसप्ततियोजनशतानि मत्स्यसन्ति च चतुस्र्याः । रजःप्राग्गतं गच्छति । मरुत्सैः सप्तभिः पक्षिभिः
नालकयाऽ एव यामनना सेरहकारं शतं से पञ्चबीस । १३३५ प्राग काले एवैव भाग । जितारे हे मनवन् ! चन्द्रमा व्यभ्यस्तार श्रीमुः भावन् । आद्य
यीमे बार करे यावत् तिवारें एवेव मुहूर्तं केतव् पञ्चसाध । हे मीतम । पांच ५ हजार योजन जम्मे योजन ८० ५ने सेरहकारं प्राग बिबसे सनबीच

मुपसकम्य चार चरति । कपमेतद्वक्षसीयते इति चेदुच्यते । प्रतिचन्द्रसहस्र परिरययदि द्वैयते त्रिशदधिके ५६० अस्य च त्रयोदशसहस्रादिर्लेन राशि
ना भागेदृत स्यान्मि श्रीविद्योक्तानि शेष पण्यवतिपञ्चपञ्चाशदधिकानि भागशतानि ३ । अथपद्यामुपूय्यो पृष्ठति । अथाष्टमित्यादि । यदा भ०

६६ ५५

छ, तरसहि जात्रलेत्ता एव खलु एएणउवाएण णिस्कममाणे चदे तयाणतराहेम दलानु तयाणतर जात्र स
कममाणे तिसि २ ओच्छुणाइ ठण्डउइव पचावणो भागसए एगमेगेमदले मुक्कन्नगड स्यभिच्छहेमाणे २ सद्य
याहिर मडल उयसकमित्ता चारचरहं ॥ जयोग मते। चदे सद्यवाहिरमडल उयसकमिप्ता चारचरहं । तयाण
एगमेगेण मुक्कत्तण केवहअं खेत्त गच्छहं । गो० । पञ्चजोशुणमहस्साइ एगच पणवीसजोशुणमय अउणत्तरि

शनिणिशशेदित्वा । सदानो इङ्गनस्य मनुष्यस्य सप्तवस्थारशश्राजममदले द्वाप्याषत्रिपष्टित्वा याजमशताप्या युवधियत्यामपष्टिजागीर्धोजन
स्य चन्द्रचतुस्सर्गेशीप्रमाण्यसि । यदा भवत्त । चन्द्रः अस्मन्तरान्तर मन्त्रल्लमुपसकम्य चारचरति यायत् कियन् कत्रगच्छति । गीतम । पच
योत्रम सहस्राणि सममस्रनिच योजनगभाति पट्त्रिशनच चतर्देशान्नर भागशत गच्छति ॥ सडल प्रयोदशभिः सहस्रैः यावत्तसित्वा । यदान

नाग एतलू माडल जाइ एक याजनना १३७२५ भाग कीज खोराते निर्जे इणो उपापइ निक्कलता यक्का पन्नामा यावत् सुकगतो जातो यको नि
शि २ योजन व ५ने खल्लस पन्नावम ५१ भाग एकेक गाडलइ एतलो मुद्दण गति प्रति पयारतो २ यक्का मयं याहिरलू छेइलू माडलू छात्रयोने
चारकरइ । त्रिवारें वे नागवम । चन्द्रमा सर्वं याहिरलू केइलू माडलू छात्रयोने चारकरे । त्रिवारें एकेक मद्दण व केतलू सेत्रयाइ दे गीतम । पद्य ५
इत्तर योत्रम एकसा पण्ववीच ५१२५ यात्रन सगवात्तर सें मऊ भाग ६८ ९० भाग एतलो जाइ माडलू एक योजनना सेरइजार सात से पद्यभीस

कृत्रं गच्छति गीतम् । पञ्चयोजनसहस्राणि सप्तसप्तति च योजनानि पटत्रिंशत् च त्रुः सप्तसप्तचिकानि जागृताणि गच्छति मण्डल त्रयोदशभिः सहस्रैः
 पादपर्याप्तं सप्तद्विंशत्पञ्चवीसेति सप्तद्विंशति निमित्ताद्वा द्वित्वा यिनस्य एतत्सप्तं प्राभाविताः सप्तमिति नेह पुनरुच्यत । अत्रोपपत्तिः द्वितीयचन्द्रमण्डले
 परिरपपरिणाच ११५१८ एतद् द्वाभ्यामेकविंशत्यपिचाभ्यां शताभ्यां मुख्यते जात १६८५४८८ एवा त्रयोदशभिः सहस्रैः सप्तभिः शतैः पञ्चविंशत्यपि-
 चे भागे लब्धानि पञ्चपावनसहस्राणि सप्तसप्तसप्तचिकानि ५०७ शेषवद्विंशत्युक्तानि त्रुः सप्तसप्तचिकानि भागानां । अथतृतीय । अथाष्टमिस्त्यादि ।
 यथा भवन्त ? चन्द्रः अन्यन्तरातनाप मण्डलानुपचक्रस्य चारचरति । तदायुक्तेन मुहूर्तेन क्षिपतद्येन गच्छति । गीतम् । पञ्च वद ७४ याजगसहस्रा
 दि प्यर्वाति च याजगानि त्रयोदशयन्मात्रसहस्राणि श्रीविच यकोनत्रिंशत्चिकानि भागशतानि गच्छतिमण्डलं त्रयोदशभिः सह १३५५ सै रित्यादि पू-
 ववत् । शोभोपपत्तिपथा । अत्रमण्डलपरिरयः ११५४८ एतद् द्वाभ्यामेकविंशत्यपिचाभ्यां शताभ्यां मुख्यते जात ६८५६८८८ एवा त्रयोदशभिः सहस्रैः
 सप्तभिः शतैः पञ्चविंशत्यपिचे जागृते सप्तगानि पञ्चसहस्रास्वशीत्यपिचानि ५०८० शेष त्रयोदशसहस्राणि श्रीविंशतास्वकोनत्रिंशत्चिकानि भागा-
 नां १३३८८ अत्र त्रुः पावनानि १३३५ एकवर्षि च पञ्चपञ्चाशदपिचानि भागशतान्येकस्मिन्मण्डले मुहूर्त गतिमभिवदयन् २ मययास्त्रमण्डल

न गसण गच्छेत् मण्डल तरसहिमहस्सेहि आवहेत्ता । जयाण भत! चदे स्रस्त्र तरतच्च मण्डल जात्र गच्छेद् ।
 गो० पञ्चजोषणसहस्साह स्रसोद्वजोअणाह तरसपभागसहस्साह तिरिगिअ एगुणतीनभागसए गच्छेद्मण्ड

गीतम् । पञ्चपावनसहस्राणि त्रिसप्ततिचोक्तमशतानि सप्तसप्तति च त्रुः सप्तसप्तचिकानि गच्छति ७ मण्डलत्रयोदशभिः सहस्रैः सप्तभिः पञ्चवि
 षांतिमत्राह एक याजगना तरसकार सात से पञ्चवीस १३०५ जाग कोले स्रहया भाग । अत्रारे से भगवन्त ! चन्द्रना स्रस्यन्तर कोजु, नांकिन् प्राय
 योने चार करे यावत् तिहार एकेच मुहूर्तेह केतन् पञ्चत्राह । से गीतम् । पाच ५ हजार योजन अनी योजन ८० ७ने तरसकार गाग त्रिंशत् सप्तवीस

रत्न ! चन्द्रः सधवाप्राप्तवदनुपलब्धस्य चारं चरति । तदा एकैकेन मूर्ध्नेन क्षियत्कृत् गच्छति । गीतम् । पञ्चवीजमसहस्राणि एकपञ्चविंशत्य-
 प्येक पात्रमज्ञानमेकानकसतिश्च नवत्यप्येकानि भागयतानि गच्छति नवहस्तत्रयोदशानि भागसङ्कलैः सप्तानि च यावत्तुष्टात् पञ्चविंशत्यप्येकैः श्रुते वि-
 मन् । अथोपपत्तिः । अत्रनवहस्त परिरचयति/७ ३१८३ ५ एतद् द्वाभ्यामेकविंशत्यप्येकाम्यां यताभ्यां नुस्यते ज्ञान ३०३४३६१५ एपात्रयोदशभिः स
 हस्रैः सप्तभिः श्रुतेः पञ्चविंशत्यप्येकैर्नागेकैरेते सङ्ख्यानि ५१-५ शेष भागा ६८८० न अत्रान्न नवहस्तैर्दुष्टिपयमाप्ततामाह । तयावमिति । तदा सवदा-
 प्यमकलचरयत्वासे इष्टगतां ननुप्याका मेकविंशतायोत्रमसङ्कलैः अष्ट १३५२५ त्रिदशविंशत्यप्येकैर्नागेकैरेते यन्त्रकमु एवमेव गीपुमागच्छति । अत्र

चणउपसागसपु गच्छद्दमकल, तरमाहुजागसहस्रैहि जात्रछेसा, तयाण इद्दगयस्स मणुम्मस्स इरुनीसापु
 जोशुगसहस्रैहि छुठहिपुगत्तीसेहिंओअगसाहि चदे चस्कुप्फामहस्रमागच्छइं । जयाण ज्ञते । चउथाहि
 राणसर पुच्छा गो० । पंचओशु मसहस्रमाई एग चपुक्कीवीस जोशुण य इक्कारसय सठिभागमहस्रैहि चच्छठ

इत्तचन्द्रः अम्यन्तरागतोय नवहस्तमुपसङ्कम्यचार चरति ॥ तदा एकैकस्मिन् मूर्ध्ने क्षियत् कृत् गच्छति । गीतम् । पञ्चवीजमसहस्राणि पञ्चा-
 त्विचवीजतानि त्रयोदशमान सङ्ख्यावि श्रीद्विच एकानविंशु भागयत गच्छति । मयकल त्रयादशभिर्नोवविंशत्वा । एतत्कलैरेतेनापायेन मिष्टकाम

मान देवीइ १३५५८ त्रिवारे इहांता मण्यते एकत्रास ३१ इबार पाजन आठसे एकत्रीस ३१ ८ ३१ पोत्रम एतन्ना चकी चान्त्रमा चतु स्पश्यउ चा
 नै मिअरे दीसइ । त्रिवार हे त्रभवन् । चान्त्रना बाहिरत्वा चकी अन्तर नवकली पूजा । हे गीतम् । पांच इबार योजन एकवी एक्कीन ५२१ योज
 न अने इग्यारइबार अने सठि भाग एतदु भाडलू भाइ एक याजनना तेरइबार सात से पञ्चवीस भाग कीजे एइवा भाग । त्रिवारे हे भगवन् ! बा

पशुपशुशर्पादिभिर्नामि जगज्जगतानि एकैकस्मिन्महत्वे मुहूर्तगति निवृत्तयम् सर्वोत्पत्तिरमरुतमुपसंक्रम्य चारंवरति । उपपत्तिः पूर्ययत् । अत्रसर्वोत्पत्ति-
 त्तरसवत्वाद्यन्त्रमरुतस्यो द्रुष्टिपथमाप्ततावर्तिता, येनमरुतलेपुन मा अपयवेचन्त्रप्रमृष्टमिभृत्सुशेषसमासवत्तयादियु च पूर्वैः प्राविनदशिता तेनात्रन-
 दश्यनइति । अथमगभापिकारः । तत्रादौ राशि । यथामरुतलस्यप्रमृष्टपथा १ मरुतलवारणे प्रमृष्टपथा २ अस्यत्तरादिमरुतलस्यपिनामपुत्राविशते
 मरुतलार्वा परापरमत्तरनिरूपणा ३ मरुतत्रिमाणातामायामादिरनिरूपण ४ मरुतप्रमरुतलमा मेकतोऽयायानिरूपण ५ तेषामेवायामादिरनिरूपण ६ मु-
 हूर्तगतिप्रमाणनिरूपण ७ मरुतप्रमरुतलमा चन्द्रमरुतलैः समन्तरानिरूपण ८ तत्रादौ मरुतलसंख्याप्रमृष्टपथाप्रमृष्टमाह ॥ कश्चिन्मतेहत्यादि ९ कति भद-
 ता ? मरुतप्रमरुतलानि प्रमृष्टानि ? नीतम । अटनचमरुतलानि प्रमृष्टानि ? अष्टाविशनेरपि मरुतप्राणा प्रतिनियतस्वस्वमरुतलेवेतावत्स्वेष्यसचर-
 बात् यथा रेतु सुचरत् तथानिरूपयिष्यते एतदयदेवविज्ञानेन प्रमृष्टपति । अद्वितीयद्वीपे कियत् संप्रमयगाह्य कियति मरुतप्रमरुतलानि प्रमृष्टानि ?
 नीतम । अद्वितीयद्वीपे अग्नीतमग्नीत्यपि च याजमशतमवगाह्याश्रांतरे द्विमरुतमरुतले प्रमृष्टे । तयवेसमुद्रे कियदवगाह्य कियति मरुतप्रमरुतलानि प्र

जंयद्वीप २ अग्नीध्रजोऽप्युणसय रंगाहिता एत्यण देणस्कसमरुता प० ? छत्रणेण जंत ! समुद्रे कचद
 अत्रंगाहिता केचईष्याणस्कप्रमरुता प० ? गो० ! छत्रणेणसमुद्रे तिखितीसेजे।अणसए रंगाहिता एत्यणरु

तम ! अम्यद्रुप २ अग्नीतिर्योऽत्रमशतान्यवगाह्य अमृदुनचमरुतले प्रमृष्टे तयवे ज०। समुद्रे कियदवगाह्य कियति मरुतप्रमरुतलानि प्रमृष्टानि ?
 नीतम । तयवेसमुद्रे वांवित्रिग्रामि योजनशतान्यवगाह्याय पटुनचमरुतलानि प्रमृष्टानि ? एयनेवम पूर्वोपरेश, अमृद्वीपे २ तयवेसममृदे

चय माहवा से । हे नीतम ! अद्वितीयतामा द्वापने बिये एकवो अग्नी याजम १८० योजन अथवाहीम इहा ये मरुतप्रमा मरुतलां से ॥ तयवज्जममा हे
 भगवम् ! समुद्रम बिये केतसू अत्रगाह्याने केतला मरुतला माहवा ख । हे नीतम ! तयव समुद्रने विये त्रिखि से श्रीस ३३० योजन अगोहीने इहां
 ख मरुतलां माहवां से । इदीपरे सुवमस्तीने अद्वितीयने वियव ८० तयव समुद्रने बिये यईने आठ मरुतलां माहवा होए, इमकसो वीये करव ॥ इवे

[illegible]

सुभ दलस्सय एसण केवइअएआवाहाए अतरे प०? गी० टो२ जोअणइ णस्सत्तम दलस्सय २ अअहाए
अतरे प०? ४ णस्सत्तम ढलेण भते । केवइअ आया म अिस्सकेवेण केवइअ वाहलेण
प०? गी० । गाऊअंआया म अिस्सकेवेण, त तिगणसअिस्सत्तम प०? ५

द्वयोऽत्रनेमिप्रमदहास्य २ चावाचयथा स्वनर प्र० ? तच्चक्रमणहल भगवन् ! विषयदापामविषमभाष्याम् क्षिपत्परिक्षेपेण कियद्दुपाहस्येन प्रहसत ? नीनग गच्छन्सायामिह्रमभाष्या, तत्रिग्रहं सविशेष्यपरिक्षेपेण स्वरुणखलु याहस्येन प्रहसस ? खल्वृषीषे जदन्त । द्वीपेमन्दरस्य पयतस्य

[illegible]

प्रदानि ? गीतम् । लवङ्गसुन्दरे श्रीणि त्रिदशपिङ्गानि योक्त्वान्ताम्यवगाद्यान्नातरे पट्टनञ्जनबहलानि प्रकृतामि ? अत्रोपसङ्गारवाङ्मनोऽससस्या भी
 क्षयति । एवंनेवसुपुत्रीपरेष । जयद्वीपेद्वीपे लवङ्गसुन्दरे चाटीनञ्जनबहलानि भवन्ति इत्याख्यात । भक्तारोऽत्रागमिभ्यः । अयमवहलवाग्नेयमय
 पचा । सुदृग्जनराइत्यादि । सङ्घोऽप्यंतरान् भवन्ति ? मन्त्रमन्त्रबहलात् कियत्याख्यापया सुववाङ्म नञ्जनपठनं प्रकृतम् । गीतम् । पशुवयोगेतराणि यो-
 जनञ्जनान्यत्रापया सुववाङ्म नञ्जनमकल प्रकृतम् । इदं सूत्र नञ्जनकात्यपपद्या द्याद्व्य अन्यथा स्यात्स्यतरनपहलस्यायिना सन्निजिदा वेद्वादेशनच
 द्यावा नवस्थितमन्त्रबहलस्तेन सुववाङ्मनबहलस्येवात्रावात् । तेमायमयः सुपचाः स्यात्स्यतरनञ्जनमन्त्रलज्जातीयान् सुववाङ्म नञ्जनमवहलज्जातीय इय
 त्याश्रयापया प्रकृतमिति पाठ्य । अप्याप्यन्तरादिमन्त्रबहलस्यायिना मष्टाविद्यते नञ्जनानां परस्परमन्तरमिदुपवासाइ चरकतइत्यादि । मन्त्रमन्त्रबहलस्य

णस्कप्तमहला प० ? एवामिव सपुष्पावरेण । जयद्वीपे २ छत्रणेष्टसमुद्धे छुणस्कप्तमहलान्नवन्तिहि मरकाय॥
 २ सप्तसुतरानुं भते । णस्कप्तमहलान् केवईष्टाएष्टयाहाए सप्तयाहिरए णस्कप्तमहले प० ? गी० ।
 पंचदसुत्तरे जोष्टुणसए छुयाहाए सप्तयाहिरएणस्कप्तमहले प० ? ३ णस्कप्तमहलस्य भते ! णस्क

एष्टुगष्टमन्त्रबहलानि मन्त्रीत्याख्यात । नञ्जनमन्त्रराट्टु जयन्त ! मन्त्रमन्त्रबहलान् कियत्या अवापया सुववाङ्म नञ्जनमहल प्रकृत ? गी० । पचद
 गात्रराविद्योत्रगशताप्यवापयासुववाङ्ममन्त्रमन्त्रबहलं प्र० ? मन्त्रमन्त्रलस्य भवन् । मन्त्रमन्त्रलस्य एतत् कियत्या अवापया अन्तर प्रकृत ? गी० ।

महलवार छत्रद्वार कचे टा । सुवऽप्यतर २ भगवन् । मन्त्रमन्त्रा नांयला नञ्जी केतली प्रयापाइ सर्वं बाहिरलू बहलू मन्त्र मन्त्रा मन्त्रा २ । हे गीतम् ।
 पांच स इय १० यात्रमना अत्र पाइ एव बाहिरलू केवलू मन्त्र मन्त्रा २ । एवं महलार द्वार कचइ २ । मन्त्रमन्त्रलस्य २ भगवन् । मन्त्र मन्त्रलस्य
 परस्पर एक मन्त्र पञ्जी बीजा मन्त्रमन्त्र एवमो केतलू अवापाइ अन्तर २ । हे गीतम् । य योजन एव मन्त्रमन्त्रा मन्त्रलस्य २ मन्त्र मन्त्रा मन्त्रा

तरमबलगतितित्तायां द्वादशगणानपि नवधायां सप्तधाय बहुवचनस्यौचित्यात् । नौतम । पक्षुयोजनसहस्राणि द्वेच पक्षुयष्ट्यधिकयोजनशते अष्टाद-

हससाइ तिस्रिष्टुसीसेजोअणसए अयाहाए ससुयाहिरए णरकतमठले प० ? ६ ससुअंनरेण भते । णरकत
मठले केअइंष्टु अायामविस्कनण केअइंष्टु परिस्कवेण प० ? गो० ! णअणउहजोअणसहस्साइ छच्च च
साळे जाअणसए अायामविस्कभेण तिस्रिजोअणसयसहस्साइ पअरसजोअणसहस्साइ एगणणवइचजो
अणाइ किच्चिअिसेसभिहसु।इ परिस्कवेण प० ? ससुयाहिरएण भते ! णरकतमठलेकेअइंष्टु अायामयि
स्कभेण केअइंष्टु परिस्कवेण प० ? गो० ! एगजोअणसयसहस्सं छच्चसठंजोअणसए अायामविस्कननेण

त्वारिअगणन सहस्राणि चाट्ठिअिअिअि योजनअणानि अयायया सर्वभासं नवअमबल प्रअस ? सर्वोअ्यत्तर प्रअस ! नवअमबलकियदाया
नविस्समाभ्यां विअप्यपरिअेव प्रअस ? नौतम ! नव नवति याजनसहस्राणि पठच चत्वारिअिअि योजनअणानि अायामविस्समाभ्याम् । धीअिअि
योजनअणसहस्राणि पठअगयोजनसहस्राणि एअीननवतिअणानि किच्चिद्विगोअिअिअि परिअेवप्रअस सर्वभासं मअस ! नवअमबल
विअदायाअविस्समाभ्यां कियत् परिअेव प्रअस ? नौतम ! अयं योजनअणसहस्र पठचपठानि योजनअणानि अायामविस्समाभ्याम् त्रीविअेअ

अ मअल अ (इयं मअलायामादि द्वार अईं अइ । अयाअ्यत्तर पअिलू इ अगअम् । नवअमबल केतलू लायपण पोअलपवे छं केतलो परिअि
पवे छे । हे गीतम ! नवोअूं अकार याअन अवे चालीअ ८८३४० याअन अतलू लायपवे पोअलपवे त्रिअिलाय योजन पठअअकार योजन अने न-
अ्यासी ८८ योजन काइअ अथिअेरा परिअिअइंछे । अय अाअिरलूं हे णगअम् ! नवअ मअल केतलू लायपवे पोअल पवे छे, केतलो परिअिअिअ अे ।
हे गीतम ! अय ताप योजन अने अईं साअि १६० योजन अतलू लायपवे पोअलपवे छे, त्रिअि लाय योजन मअर अकार त्रिअि से पअर ३१८३१५

[illegible]

जयद्विधेण जने । दीव मवरस्सपह्वयरस केवइत्थाए आयाहाए सव्वस्रंतरे णस्कत्तमइले प०१ गो० । सो
 थ्यालीसजोअण नइस्साइ खूठयत्रीस जोअणसए अयाहाए सव्वस्रंतरे णस्कत्तमइले प०१ जयद्विधेण मते !
 दीये मवरस्सपह्वयरस केवइत्थाए अयाहाए भव्वाहिरए णस्कत्तमइले प०१ गो० । पणयालीसजोअणस

क्षिपत्या अवापया सुवीज्यन्तर नरावनवहल प्रहस ? यौतन ! अनुवत्वारियाणि योजनमुहस्यादि झटप विग्राणि पाञ्चनम्रतानि अवापया सर्वो

बन् द्वीपनें यिर्वे महगवतनें जतली जवापाहु छा स्तर सर्वोम्यन्तर पदिसू नञ्च नोदलठें इ गीतन। जामाभास ४४ इत्य इ ५नें ज्वाहुसें बोध ४४८२०
 वाञ्छन एतसो ज्वापाइ सर्वोम्यन्तर पदिसू नञ्च नोदलठें । ज्वाहुीपनासा हे भयबन् । द्वीपनें बिर्वे नेउपवेतनञ्च जेतली ज्वापापाइ जत्तर्दे सञ्च
 बाहिरलू जइलू नञ्च नोदलठें । हे गीतन । पञ्च भासीस ७। इकार चिच्छि जे श्रीस ४५ इदं योजन एतवी ज्वापापाइ जवे बाहिरलू जइलू नञ्च

लयानि ५२६५ गेप १८२६३ मागा एतायती सर्वोभ्यस्तरमरहसे ऽभिहिदादीना द्वादशापत्राणां सुपूर्णे गतिः । अथ बाह्यं सप्तत्रयसहस्रे सुपूर्णा गति
 पृष्ठति । जयावनि २१२६० त्यादि । यदा भदन् । नच सव्व याह्यं मरहलसुसक्रम्य चारचरति । तदा एकैकेन सुपूर्णे न कियत्तनेत्र गच्छति । अ
 बाप्ये कवचन मागव । गीतम । पञ्चयाजनसहस्रादि श्रीविबेकोनविशत्यधिकानि योजयानि वाह्यवजागसहस्रादि श्रीश्वय पञ्चपष्ट्याधिकानि
 भागगतानि गच्छति । मरहलमेकविशत्या जगसहस्रे नवभिष पष्ट्याधिकैः शते द्विस्वाहति । अत्रापपतिः अत्रमरहलेपरिचिः ३१८३१५ अथ त्रिभिः
 सप्तपष्ट्याधिकैः शतेः ६६० गुस्यते सात ११६८२१ ६०५ धस्य राशरेकविशत्या सहस्रे नवभिः शतेः पष्ट्याधिकैः भागेन साह्यानि ५३१८ योजयानि शेष
 १६३६५ भागाः एतायतीसवयाह्ये गचत्रमरहसे मृगशीय० नूतिना मशाना मचत्रायां सुपूर्णे गतिः सक्तातायत सर्वोभ्यस्तरमरहस्यमरहलपरिति ना मय
 २१२६० प्राणा सुपूर्णे गतिः । अथ नचत्रसारकाणामस्थितमरहलसखेन प्रतिनियतगतिस्वेगवाऽवशिष्टेय पट्सुमरहलेय मपूर्णे गतिपरिधान दुःकर

सह एकृतीसाएआगसहस्रं हि स एहि वेहा, जयाण मते ! गरकते सव्वत्राहिरमरुलं उग्रसक
 मिहा चारचरह तयाण एगमेगेण मुकत्तेण केवहस्य खेस गच्छई । गो० ! पचजोश्वणसहस्राइ तिरिगिअएगू
 णवीसेजोश्वणसए सोलसयमागसहस्रे तिरिगिअपणठे भागसए गच्छइमरुल एकृतीसाए भागसहस्रेहि एय

इत्यादि द्वय त्रिपष्टिगागशते गच्छति मरुल एकविशत्यामागसहस्रे नवभिषपष्ट्यागतैश्चिख्या । यदा मगयन् ! मचत्र सययाह्य मरुलसमुपसक्र
 म्यचारचरति । तदा एकैकेन सुपूर्णेन कियत्तत्रगच्छति । गीतम ! पचयाजनसहस्रादिश्रीविष एकैकेनविशानि योजनगतानि श्रोतृगयभागसहस्रादि

बीच २१ हजार मयसे साठि भाग कीखे एहवा भाग । बिबारे हे मगयन् । मचत्र सव वाहिरलो खेहलो माडलू आश्रयीमे चारकरे । तिवारे एकेक
 मुहुरत इ केतलो लेन जाइ । हे गीतम ! पाच हजार याजन त्रिणि से उगबीच ५३१९ योजन ऽने सोलहजार भाग त्रिणि से पांचसठि १६३६५ भाग

ग्रन्थानामसहस्राणि द्वेच त्रिपञ्चदशिके प्राणगते गच्छति । मन्त्रदलभेदविशत्या प्राणसहस्रे नवभिदपञ्चदशिके शतैः खित्याहति । अत्रोपपत्ति इह मन्त्र
मन्त्रदलकासएवोनपटिन्मुहूर्तः एकस्यच मुहूर्तस्य सप्तपञ्चदशिकात्रियतमानात्मा श्रीविश्वानि सप्तोत्तराद्योति धृष्टं ३०९ अथच मन्त्राद्यां मुहूर्त भागोगत्य
यमरेभायपिप्यते । इरामीमेतदनुषारेण मुहूर्त गतिपि त्यते तत्र रात्रिद्विद्विगन्मुहूर्त ३० ३६७ तेषु उपरितना एकोनत्रिगन्मुहूर्त प्रविप्यन्त आ
ताएवोनपटिन्मुहूर्तानां । तताः सवर्कानां द्विभिः शतैः सप्तपञ्चदशिकैः गुरुवित्वा उपरितनानि श्रीविश्वानि सप्तोत्तराद्यि प्रविप्यन्ते अतान्येकद्विगतिवि-
द्वत्यादि मन्त्रातानि पञ्चदशिकाणि २१५० अथ प्रतिसहस्रपरिचं खेदकराणि तत्र सयोर्यतरमहस्रपरिचिः ३१५०८ अथच योत्रमासकाराणि प्रो
मासकेन रात्रिना मन्त्रानां द्विभि मप्तपञ्चदशिकैः शतैः ३०९ गुरुयने जात ११५६३६३ अथ रात्रौ रेकविशत्यामहस्रैः नवभिः शतैः पञ्चदशिकै प्रोनिवते

तिगिण्जोअणसयसहस्साह् अठारसजोअणसहस्साह् तिसिख्यपणरसुत्तरेजोअणसए परिकेवेण प० २७ ज
योग मते ! जस्सत्ते सद्यम्प तरमदल उअसकमिसाचारवरह् । तयाण एगमेगेणमुज्जत्तेण केअहंअ खेत्त गच्छहं
गो० । पचजीअणसहस्साह् दोसिख्यपणठेजोअणसए अठारसयजागसहस्से दोगिअत्तेअठेजागसए गत्तइम

नयसहस्रादि अष्टादशच पाञ्चन सहस्रादि २ श्रीविच पञ्चदशोत्तरादि योजनशतानि परिकेपय ३०१ । यदा भगयन् । मन्त्र सवोर्यतरमहस्र
सप्तपञ्चदशपरिचं भरति, तदा एवेकेन मुहूर्तेन विपय् केचपण्यति । नीतम । पञ्चपाञ्चनसहस्रादि द्वेच पचपट्टियोजनशते अष्टादशच पाञ्चन

योजन एतसा परिपिपये च) इहा मन्त्र सनचपटि धृष्टं मुहूर्त ७मे एक मुहूर्त भी ३६७ भाग कीले सहवा ३०९ भाग एतसह काते एक मन्त्र संपु
य करमे (इवे मुहूर्त गति द्वार करहे । विचारं वे भगयन् । मन्त्र सवोर्यतर पट्टियु मन्त्र व्यासपीले चारकरेच, विचारं एवेक मुहूर्त च नीतम् । केच
आइ वे गीवम । पाच इचार विन्ने पाचसति धृष्टं योजन ७मे अठारचचार भाग विन्ने त्रेवटि १८२६३ भाग एतम् । मन्त्रात्राह एक योजनना एक

नृतीये कृत्तिका चतुर्थे रोहिणी वित्राच पञ्चमे विशाखा षष्ठे अमृताचा सप्तमे ज्येष्ठा अष्टमे मृगशिरः छात्रे पुष्यः अश्लेषा मूलो पूषा धनुर्याषाढाश्रवापाठ
 योद्धुं तारे अभ्यन्तरतो दुहे बाह्यत इति एवधस्वमललावतारसदृशचन्द्रमयशरपरिप्लुप्तसारेण प्रागुत्तरीत्या द्वितीयादीनामपि मध्यमफलानां
 मुद्रूर्त्तगतिः परिगवनीया । उक्ता प्रतिमबलान् यन्त्रादौना याजमात्मिका मुद्रूर्त्तगतिः अभ्यन्तरीया प्रतिमबल भागात्मिका मुद्रूर्त्तगतिः प्रत्यपति ।
 एगमेनेहमित्यादि । एवेकेन भगवन् ? मुद्रूर्त्तं न यन्त्रः कियति भागशतानि गच्छति । गीतम् । यद्यन्मबलमुपसकस्य चारयति । तस्मात्तस्य मबल
 तस्य सम्बन्धिनः । परितोपस्य सप्तदशशतान्यष्टपट्टिभागीर्यिकाणि गच्छति । मफलमबलपरिसेपमेकेन लक्षेणाष्टमयत्याच गतेः द्वित्या यिजज्य इयमत्र
 भावना इहप्रथमतस्तन्मबलकालो निरूपणीय स्तदन्तर तदमुसारेण मुद्रूर्त्तगतिपरिमाण भावनीय । तथमलनकालनिरूपणायामिदं त्रैराशिक
 यद्विसप्तदशभिः शते रष्टयष्ट्यधिके सकलपुगवति भिरदमबले य द्रव्ययापचयात् पूणमबले रष्ट दशशतानि त्रिगदधिकानि रात्रिदिवानां शब्दभक्तं सती
 द्वाभ्या सप्तगणनाभ्या मकेममबलेनेतिमात्रः कतिरात्रिदिवानिसाभ्यन्ते रात्रियपस्यापमा १५८ । १६६० । २ । अत्रात्येव रात्रिगना द्विकलसणेन मध्यरात्रौ
 गेयं जातानि षट्षिगुणानि षष्ट्यधिकानि १६६० तेषामाद्याशिनः भागद्वयं लक्ष्म्याद्वे रात्रिदिवे क्षेपतिष्ठति पत्रयिगत्यधिकशत १२४ तत्रैस्मिन्
 रात्रिदिविंशत्स दूनाईति । तस्य त्रिंशत्तानुषने जातानि सप्तत्रिंशत्तानि यिगत्यधिकानि ३५० तेषां सप्तदशभिः शतेः अष्टयष्ट्यधिके जने पुने शब्दो

२ मबलपरिस्केयस सप्तस २ अष्टाठेसोगसए गच्छद मबल सयसहस्सेन अष्टाणउईपस्य सएहिक्ता
 एगमेगेण मन ! मुञ्जस्तन सूरिण केवदृष्ट्या प्रागसयाहुं गच्छद गो० । जजमलउउयसकमिज्ञाचारचरद

जो एवेकेनभ मुद्रूर्त्तनयन्त्रः कियतिभागशतानि गच्छति । गीतम् । यद्यन्मबल मपसकस्यचार यति, तस्य २ मफलपरिप्लुप्तस्य सप्तदश अष्टप
 विधे छठे इय्यारमात्र विधे सप्तमा ३ पञ्चमा चन्द्र मबलने विप अष्टाभो ८ मस्तत्र मबल मेलाखद (इयं भागभिक्त मुद्रूर्त्तगति ५६ छ । से भग
 वन् । एक मुद्रूर्त्तं यन्त्रमा केतलाद्यौ भागज्जाह मफलनो परिधिमा । से गीतम् । जेम् मबल आभयीने चारकरय तेते मबलनो परिधिमा सप्त

निति तरकारयन्त नरकसपरिहानं कर्तुं नरकमयकालानां चन्द्रमण्डलेषु समवतार प्रक्रमश्च । एतानि भवन्तापी नरकमण्डलाः ।
 निति कतिपु चन्द्रमण्डलेषु समवतारानि आत्मजयन्ति । चन्द्रमण्डलाद्याचारयमस्य चानिजानीत्ययः । जगत्तमाह ? गौतमाद्यासु चन्द्रमण्डलेषु समव-
 तरन्ति । तद्याद्या । प्रपञ्चचन्द्रमण्डले प्रवचनमयमण्डलं चारक्षेत्रवधारिणां मनवन्वित्यतः रिषाच सर्वेषां स्फोटिकाणां जम्बुद्वीपे अग्नीस्यचिखयोऽनयत
 मवनाद्देव नरकसमवतारं मात् तृतीयचन्द्रमण्डले द्वितीय एतच्च द्वे जम्बुद्वीपे पण्डितवर्गे भाविनि चन्द्रमण्डले तृतीय तत्रैव भाविनिचसमे चतुर्थे अष्ट
 मे पञ्चमे दशमे च एकैकमण्डलं पञ्चदशेऽष्टमे द्वाविंशतिपुटितोपादौलि यस्य चन्द्रमण्डलानि नवैविरहितानि तत्र प्रपञ्चे चन्द्रमण्डले द्वादशमण्ड
 लाणि । तद्याद्या । अत्रिजिह्वबोधोपनिषां अतमिषव् पूर्वमाद्वयरा ऐवती अश्विनी मरुती पूर्वचक्षुणी उत्तरचक्षुणी स्वातिथ द्वितीये पुनयसु मघाच

द्विष्य सठेहि सपृष्टिं लेखा ८ प्रपुण जते । अष्टणस्कसु म ठला कइहि चंदम ठलेहिं समोश्चरति गो० । अष्टाहिं
 चंदम ठलेहिं समोश्चरति त० पठमचंदम ठले सईए छठे सप्तमे अष्टमे दसमे इक्कासमे पञ्चरसमेचदम ठले
 पुगमेगेण मते । मुक्तात्तेण वंदे केइइआइ भागमुयाइ गच्छइ गो० । अजमठलेउवसकमिस्त्री चारधरइ । तस्स

प्रीतिप पचवृत्तिभागवतानि नञ्चति नरक एकाविंशत्या प्रागसहस्रै नैवजिह्वव्यागतेः चिन्ता, एतेन मयम् । अष्टमचन्द्रमण्डलानि कतिप्रियम्
 मण्डले नतमवरन्ति गौ० । अष्टात्रिंशच्चन्द्रमण्डलेः समंवरन्ति, ३ तद्याद्या प्रपञ्चे चन्द्रमण्डले तृतीयचतुर्मासमे अष्टमेश्वरे एकैकमण्डले पञ्चदशे चन्द्रमण्ड
 एतत् नरकमण्डल एक १ मासमण्डल एकैकमण्डलं चार नरके चाठि भाग कीचइ एइवा भाग (इमे नरक मण्डल ने चन्द्र मण्डल साव नितपच चइ
 ते । एइ भयम् । अष्ट नरकमण्डली नरक केतला चन्द्रमण्डली नरक सावे मेलाइ । हे गौतम ! अष्ट चन्द्र मण्डलसावे मेलाइ । तेकेइ परिहारा चन्द्र
 मण्डल ने किं परिहरे नरक नरक प्रीत्याने चन्द्रमण्डलने विवे बोझु बाठाने प्रीत्यो चावमाने विवे कीची आठमाने विवे पांचलो इवमाने

[illegible]

तस्व २ मन्त्रपरिष्केत्रम् षष्ठ्युठारस सोमे जागसपु गच्छुई मन्त्र सयसहस्येण अठानउईएअसएहिनेसा

मित्रताय श्रुताऽनियच्छते । परस्परमनसपत्नौ रसुनवत्याचश्रुतैः क्षित्वा, एकैरेकमभः । मुहूर्तैर्न सूर्यं क्षिपन्ति प्रागश्रुतानि भण्डति ॥ गौतम । यद्यन्म क्लृप्तं सप

र वीं ॐ छद्मविधि भाग मात्र एकत्र मुहूर्त इ नवठलमी परिधि यत् लाय लामे स्रष्टावु सोय खेदीय एहवा भाग एकेले मुहूर्त इ । हे जगवन् ।

द्वीमुत्तुसी ततः सेयसेयश्वराश्वोरदुर्लभपर्वता जाताः सेयो रोगिण्योविप्रतिः सेयकारागिद्विभते एकविगत्यचिके आगत मद्रुनस्यै व विगत्यचिके
 गतद्वयमाग स्रपाविप्रतिः ९ एतावता आसन्न द्वे अश्वमलपरिपुष्करसि । किमक्त प्रवति । एतावताकादेन परिपुष्कमेकमश्वसचद्वयसि
 तदेय चद्रमलसकाल ९ प्ररूपका । अश्वैतदनुसरिष मुद्रुत गतिः । तत्रयेद्वेरात्रिविधे ते मुद्रुन करणायै त्रि गता गुह्यते आताः पटिर्मुद्रुतो
 १० नय ९३ रितामद्वयाः सेय जाता द्वापटिः यथासवसोमार्थे गताम्या मेकविगत्यचिकाम्या गुह्यते गुह्ययिष्या पापरितनां
 श्रयोविगतिः प्रविष्यते २२९ आतानि जयोद्वयसङ्ख्याचि सप्तगतासि पचविगत्यचिकानाति । एतदेकमश्वलकागममुद्रुत मरुकेकविगत्यचिकगतद्वयमाग
 गानां परिमाच ततस्त्रैरागिकपरण यदि त्रयोदशानिः सङ्ख्यैः सप्तानिः गतेः पञ्चविगत्यचिकैरेकविगत्यचिकगतद्वयभागानां मङ्गलभागा एकगतसङ्ख्य
 मष्टानयतिगतानि लभ्य ते ततयेकेन मुद्रुनै न एकप्रभासवे रात्रिप्रमस्यापता १३२५] १ ८८० [१ इहाथारागिर्मुद्रुनै गतीचविगत्यचिकगतद्वयभागरूप
 सतःमयण मार्गमस्योरात्रिकलसका द्वाभ्या श्रमाभ्या एकविगत्यचिकाम्या गुह्यते गते द्वेगति एश्वविगत्यचिके २२९ ताभ्या मण्यो रागिर्गुह्यते जाता
 द्वे कोट्योद्विचत्वारिंशद्वयः पचपटिभङ्गलस्यटोशतानि २४३४० ० तेषामपादयानिः सङ्ख्यैः रसनिः प्रतीः पचविगत्यचिकेगोत्रियते लभ्यानि
 सप्तश्रयशान्यपट्यचिकानि १५८ एतावता भागान् पचतत्रता मल्ल सङ्गोमद्रुनै न गच्छति । अयमश्वः । इहाथविगत्या मचत्रैः स्वगत्या स्वस्वका
 लपरिमासेन कृशा पायसुशेन स्या व्याप्यमान सभाष्यते ता दिक्कगदमल्लमुपकल्प्यते । एतावसुप्रम खमेयद्वितीयमद्रुतमल्ल द्वितीयाष्टाविगति
 मचत्रयमल्लमद्रागत्रनिमित्तमेवप्रमाच बुद्धिपरिकल्पितमेव मल्ल सेदोच्छातव्यः एकलक्षपरिपुष्कानि चाष्टागवतिगतानि कथनेतस्यास्पतिरिति
 चेदुच्यते । इद्विचिपानि मचत्रादि, तद्यथा समवेत्राकृत्युक्तेषाचि द्वात्रयेत्राचिच इहायान् प्रमाच सेत्रमश्वारात्रेव गम्यने सर्वैव तात्रत्
 प्रमाचं चंद्रेष सश्रययोग यानिनकृवाचि गच्छति ततो अक्षिणी कृत्तिका मगशिर पुण्या मघा पूषकाक्षुणी वस्त्राचिप्राच्यजुराया मूल पूर्वोवाहाइति
 तथायानि एतदगहाराचप्रमितस्य सेत्रस्य चंद्रे सश्रययोगमश्वनुवते ताभ्यद् सेत्राकृत्युक्तेषा प्रमाच कृत्र यथाताभ्यद् सेत्राकोति अतुस्पतिमावान् ताभिच
 पट् । तद्यथा । मद्रुचिचङ्ग भरुकी आर्द्रा असेया स्वातिर्ज्येष्ठेति । तथ्याद्वितीयमद्रुयस्य तद्व्यासे चान्द्रेअर्द्धेनाधिक सेत्रमश्वीराचप्रमित

ज्ञातः उपरितभा रात्रिस्त्रोविशतानि सप्तोत्तरादि ३०९ केवलं रात्रिकाविशतानि सप्तपट्यधिकानि ३६९ ताम्रछागतमेकरात्रि दिवमेकस्यच रात्रि दिवस्यो
 कानत्रि शतमुद्भूताः एकस्यचमुद्भूतस्य सप्तपट्यधिकत्रिशतभागाना मीविशतानि सप्तसरादि १ २९ ३०९ । इदानीमेतदनुसारं चतुर्गतिपरिमात्र

४६०

पित्यते तत्र रात्रिदिवे त्रिशतमुद्भूतो ३० तपु उपरितभाएकाग्रशतमुद्भूतोः प्रतिप्यते जाता एकोनपट्यमुद्भूताना सतः सासप्तसु नाथे त्रिभिः शतैः
 सप्तपट्यधिकैर्गुण्यत गुणयित्वा सोपरितमानि त्रीणि शतानि सप्तोत्तरादि प्रष्टिप्यते जातान्येकविशतसहस्राणि सयगसानि पट्यधिकानि २९६६०
 तत्तैरत्रिंशक यदिमुद्भूतगणमसप्तपट्यधिकत्रिशतभागानामेकविशत्या सहस्रैः सप्तभिः शतैः पट्यधिकैरेकशतसहस्रमष्टमष्टमविशतानि सप्तसप्तभागाना
 सस्यते ततएकेन मुद्भूतेन किल भागम् । रात्रिशतस्यापना २९६६० १८८८०० १ । अत्रायो रात्रि मुद्भूतगतसप्तपट्यधिकत्रिशतभागरूप सप्तोऽन्त्यापि-
 रात्रि स्थितिः शतैः सप्तपट्यधिकैर्गुण्यते जातानि त्रीण्येवशतानि सप्तपट्यधिकानि ३६९ तैमप्यो रात्रि गुण्यते जाताश्चतस्रः काटयो द्वेसहस्रे पञ्चश-
 तिः सहस्रादि पटशतानि ४०२२६६०० सैवासाद्योन रात्रिमा एकविशतसहस्रादि सयशतानि इत्येवसूयेष ज्ञाता त्रिपते सञ्चान्यष्टादश-
 शतानि पञ्चत्रिशदधिकानि १८३५ एतावता भागाकश्चतस्रमितिमुद्भूतं गच्छति । इदञ्च ज्ञातञ्च गतिविधारय चन्द्रादित्रयस्य वयात्तर गतिशो प्रत्ये सप्त-
 याक्रम । तथाहि । सर्वस्या तत्रात्रादि शो प्रगतानि सप्तलस्योत्तरज्ञागीकृतस्य पञ्चानि शदचिकाष्टादशशतज्ञागामासैकस्मिन्मुद्भूतं व्याक्रमणात् तैम्यो
 मन्वगतपः सूर्योः एकैस्मिन् मुद्भूते वि शदचिकाष्टादशभागानामाक्रमणात् तस्य चन्द्रागन्द्गतप एकैस्मिन्मुद्भूतं अष्टपट्यधिकमसदशज्ञागामा-

तस्म २ मन्त्रलपरिके ग्रसस अठारसपगतीसे ज्ञागसं गच्छेत् मन्त्रलसयमहस्सेण अठ्ठाण उर्ध्वपञ्च सप्तहिंतेना ॥

न । एकैकन मुद्भूतेन मन्त्रादि कियन्ति भागमनानि गच्छति । गौतम । यद्यम्बबल्लमपयक्रम्यचार चरन्ति, तस्य २ सप्तसप्तपरिचपस्य अष्टादश
 ४ पूर्वभाद्रपद ५ चतुर्भाद्रपद ६ रेवती ७ अश्विनी ८ भरणी ९ पूर्वफाल्गुनी १० चतुर्षाफल्गुनी ११ स्वाति १२ मीने माघर्षे पूर्वमजु १ मघा २ श्री

[illegible]

एगमेगेण वते ! मन्त्रेण णस्कत्ते केवइअ इ ज्ञागसयाह गच्छइ । गो० जंजमट्ठे उअसकमिप्ता वारअरइ

सुकर्म्यकार भरति । तस्य तस्यनरुद्धसपरिरूपस्य अष्टादशानि क्रियाणि भाग्यशतानि गच्छति । सफलं शतसहस्रं एतान्नवत्याजयति । शिल्पा, भगव
 सुय नरुद्धसनी परिधिना केतलासी भाव बाध । हे गौतम । जेसं सबहल आकयीने बारकरइ, तते नरुद्धसनी परिधिना अठार से बीड भागजाइ,
 नरुद्धसनी परिधि एक लाख अर्ने अठासू बाइ'ठेदीइ पइसा भाग (विद्या पछिसे ना कल बार मध्य अथिजित १ नवख ९ पणिटा) ३ अलभिकण

यति, तत एनपूर्वविदेहप्रकाशका दचिबपूर्वस्या भरताविशेषापेक्षयोदयमासादयति अपरविदेहप्रकाशकस्वपरोत्तरस्याभिरावतादिषु आपेक्षयोदयमा
 सादयति । अत्रिग्रास्यादिदिव्यवहरो नेहतो बोध्यः । अस्यबा भरतादिजनाना स्वस्वसूर्योदयदिशिः पूर्वदिक्कस्वेष्टान्नेपादिकोदयवहारानुपपत्तेरि
 ति । एवमसकृते भगवानाह ? इतित्यव्ययमभ्ययगमाह तेन हेमीतस । इत्यनेन यथास्व प्रस्रयसि तथैवेत्यर्थः । अनेनच सूर्यस्य तिर्यगदिश गतिर
 ना । मनु तत्परवीदृशआश्रयत्यादि नापाक्तस्वस्याभादूर्ध्वनाप्य स्रोत येमस्यते सूर्यः पश्चिमसमुद्रं प्रविश्य पातालानेन गत्वा पुनः पूर्वमुद्रे उदती-
 त्यादि । तस्मत्त निपिदुमिति । अथ सूत्रकृदुपन्यगीरवभयादतिदेश्याक्यमाह । यथा, पञ्चमस्रते प्रथमेशद्विंशते तथा जखितव्य । क्षिपरपयलमि-
 त्याह । पावत् सेवन्मिधुरमप्यिनीनेवत्विसुमप्यिनी खवतिरण्य ६त्यकाले पञ्चतेइति सूत्र । अयाण भते ? अमुदीवेदीवे दादिकृद्विदिवाम भवइ तथाच
 उत्तरहेविदिवसे भवइ अयाचउत्तरहेदिवसे भवइ तथाच अमुदीवेदीवे सन्दरस पक्षयस पक्षयस पुरत्विसखदिवसे भवइ तथाच पक्षयिसखदिवसे भ
 मुदीवेदीवे दादिकृते दिवसे आवराई भवइ अयाच भते ? अमुदीवेदीवे सन्दरस उत्तरदादिकृदाई भवइ । अयाच अमुदीवेदीवे सन्द-
 वइ । अयाच पक्षयिसख दिवस भवइ । अयाच अमुदीवेदीवे सन्दरस उत्तरदादिकृदाई भवइ । अयाच अमुदीवेदीवे सन्द-
 रस पुरत्विसख दिवसे आव राई भवइ । अयाच भते ? अमुदीवेदीवे दादिकृतेउत्तोरसए अछारसमनुते दिवसे भवइ । तथाच उत्तरहेविद्विक्कासए
 अछारसमनुते दिवसे भवइ । अयाच उत्तरहे उत्तोरसए अछारसमनुते प्रवइ । तथाच अमुदीवेदीवे सन्दरस पुरत्विसखदिवसे भवइ अयाच अमुदीवेदीवे सन्द-

हणमागच्छति दाहिणपहुणम गच्छ पहुणउदीणमागच्छति पहुणउदीणमगच्छउदीणपाहुणमागच्छति हता

चिदे (दिगन्तर) आगच्छत १ प्राचीनदक्षिणमूर्ध्वत्यदक्षिणप्राचीनमूर्ध्वतीचीन मध्वत्यप्राचीनमूर्ध्वतीचीन नागच्छतः ३ प्राचीमादो
 हे भनवन् । मध्वत इ मध्वमवतलनिरिधि केतला सौ नागआह । हे गौतम । अर्से मवतल आसयीने बारकरे तेते मवतलानी परिधिना । अछार से पा
 त्रीस भाग आह, मवतलानी परिधि एक साय अष्टाबूसे भागे छदीइ एइया भाग ३ अबू द्वीपनामा हे भगवन् । द्वीपने विपे सूर्य उत्तर पूर्वइ ईश।

मातृगणात् पदास्तु ब्रह्मणश्चादिनिभावेता निमतपतिता स्तेन ननेयां मरुद्वलादिचिन्ता मापि गतिप्रसूयता तारकाबाधमप्यवस्थितमस्तसकलत्वा ख-
 न्नादिभिः उदयाभाप्रावचिन्तनाद् मरुद्वलादिप्रदपकाकता । समति सूयस्योद्गमनास्तमये अपिक्त्य बह्वोनिध्याभिनिविष्टुद्गया विप्रतिपत्ता स्तेन
 तद्विप्रतिपतिनपाकतुं प्रसमाह । खड्गदीवेचनित्यादि । खड्गदीपे मरुतः ? द्वीपे द्वीसूयैः खड्गदीपे द्वयारेवजावात् उदीचीनप्राचीन उदगेवोदीचीनं
 उदीचीनवतदुदीच्याप्रासकत्वात् प्राचीनश्च प्राच्याः प्रत्यासकत्वादुदीचीनप्राचीन अत्रकत्वापैर्जनप्रत्ययः दिगन्तर सेचदिगपेक्षयोत्तरपूर्वस्यामीशानकोचे
 इत्यर्थः । अत्रमास्तत्वात् नमस्यपै द्वितीया उद्गत्य पूर्वविदेहापस्योरयप्राप्य प्राचीनदीक्षोर्दिगन्तरे प्राक्षश्चिह्नस्याभानेयकायेइत्यर्थः आगच्छतः
 मरुदेवास्तं यातइत्यर्थः । इहचोद्गमनस्तमयनश्च द्रष्टृलाभविवक्षयाऽवसेय । तथाहि । पपाभद्रुस्वीती स्यातां ते तयोक्तव्य व्यवहरति, येपातु दृ-
 श्यीनभावश्रुयी तीक्ष्णतपोरस्तनय व्यवहरतीत्यनियतासुदयास्तनयायिनि । अत्र काकुपाठात् प्रसोवगन्तव्यः तदाप्रस्तादिदेवापेक्षया प्राग्दक्षिः
 कस्यामुद्गत्य इविचमताप्यानागच्छत स्तत्रापि द्वाक्षमस्तीच्या मपरविदेहापेक्षयोद्गत्य प्रतीचीनोदीचीने वाप्यव्यक्तावे आगच्छत स्तत्रापिच वाप्यव्योने-
 र्बह्मादिष्वेत्रापेक्षयाद्गत्योदीचीनप्रतीचीन इशानकोचे आगच्छतः, एव साभाम्यतः सूययोक्तव्यविधिपिचिचोपतः पुनरेवं यदेकःसूयः आगमेयकोचे उद्ग-
 त्ति तत्राद्गतवभरतादानि नेत्रदक्षिचदिक्त्वतीनि सेत्रादि प्रक श्रयति । तदा, परापिवाप्यव्यकोचे उद्गतो मरुतश्चदिगन्नाबोन्मेरावतादीनि सेत्रादि
 प्रकाशयति । भारतश्च सूर्यो मरुद्वलादिव्यमध्यमन् मेखतकावे उद्गतः मरुपरमहाविदेहान् प्रकाशयति । येरावतस्तु येराव्यामुद्गतः पूर्वविदेहान् प्रकाश-

ज्युद्धोद्यम मते ! दीत्र सूरिस्थः उदीनपाङ्गमुगल पाङ्गदाहिणमागच्छति पाङ्गजत्रोहिणमुगलदाहिणवा

पश्चिमिमान भागजानि गच्छति । मरुद्वलादिवत्सहस्रे रद्यानवत्याः पयैरिहत्वा म जम्बूद्वीपे भगवन् ! द्वापे सूर्यो उदीचीनप्राचीनउद्गत्य प्राचीनद-
 वनीहले कृतिता १ चार्त्त राहवा १ चित्रा २ पौषमे विष्वक् ३ चार्त्त ५ मुराया १ शतमे स्वेष्टा १ आठमे ० ते मरुतः पुनश्च पुनश्चिर १ आठो २ पुनश्च
 १ मनेया ४ मूक ५ हल ६ पूषोवाह ७ उत्तरावाह ८ तिहो पूषोव हा उत्तरावाहाना मेवे तारा मरुद्वला चार्त्त ५ मनेवे चार्त्तिरेव इतो मन्त्र) यदेव ।

समए । तयाचं आव मन्दरस पारवयस उत्तरदादिषेचं दायन्तरपदीकान्तसमर्थसि घोसाण पठने । समए पल्लियणे दीयइ । जयाखे भंते ० जमुदीवेदीवे मन्दरस पुरतिपनेष एखवेप सव संसारेअव आयपविषकी भयइ । एय जहासमएअ अभिलायोमबिउं दामाख सदा आयलि आयवि भाविअगवो अयोपाबुविपोवैववि लवेवयि मुहुनेवयि अहोरोत्तेणवि परकेणवि भासेवयि उक्केणवि एयसि सवसि अहःसमपरस अभिला वो तहाभाविअत्तो । जयाख मते ? जमुदीये २ जेमन्नाख पयसेसमए पडियेअइ अहेयवासाचं अभिलावो तहेय जेमन्नाखवि गिरहावयि भाणिअगवो आव उत्तर० एव एयतिष्ठिवि मतेसि तीस आआयगा भाविअद्वा । जयाख जते ? जमुदीये २ मन्दरस दादिअहुं पधने अयसे पडियज्जाप । तयाचं उत्तरहे यि पठने अयसे पडियअइ । जहा समएअ अभिलावा तडेव अयसेववि भाविपगवो आव अयन्तरपद्माकदसमयसि पठने अयस पडियये भयइ । जहा अयसेअ अत्रिलावो तहा सवगुरवयि प्राणिअत्तो अएवयि वाससएवयि दाससेइसेवयि दाससपसइसेणवि पुण्यगेवयि पुण्येववि मुक्तिअगेववि तुडियवयि एवपुय्ये २ तुडिय २ अडले २ अयये २ पूहूये २ उप्पले २ पठने २ उल्लिखे २ अत्यच्चित्तरे २ अन्तर २ वउएअ २ पउएअर वूलिएअ २ मोसपहेलिएअ २ पल्लियमेववि सानरोयमववि भाविअत्तो । जयाख जते ! जमुदीवेदीये दादिअहुं पठमा तुमप्पिणी पडियज्जाइ । स याअ उत्तरहे यि पठमा तुमप्पिणी पडियज्जाइ । सयाअ उत्तरहे पठमा । तयाअ जमुदीयेदीये मन्दरस परवयस पुरतिपमपधरियमेअ खेवरियउं मप्पिणी खेरिय तुमप्पिणीअवटिएअ तायकासे पसुते । समज्जाहुंमो । जहा समज्जाहुंमो जहा तुमरिपणीए आतावउं मबिउं । एव उत्तरप्पिणीएवि प्राविपव्वति । अत्रआअय । अयोक्केअविज्जागानुसारेअ दिवसरात्रिविभागमाइ । यदा भगवन् ० जमुदीयेदीये मरतो ददिबाहुंददिवभागे दिवसो भवति तदातराहुंमो यि दिवसो भवति एकससूयसौअदिशि मण्डलचारे उपरस सूयस तत्समखीगा यामेवाउपरसां दिशि मयज्जचारसम्भवात् । इह यदापि ददिबाहुंमोमत्तराहुं इत्थुत्त तथापि ददिबभागे उत्तरभागेवेति योज्य । अइअसूयस ज्ञाग मात्रापत्वात् यतो यदि ददिबाहुं उत्तराहुं च समग्रएव दिवसः स्यात्तदा कथं पूर्वणाउपरएअ रात्रिः स्यादिति वक्तुं युज्येत अहंभूययश्चैनं सर्वज्ञेन स्य गृहीतव्यात् इवम ददिबाहुर्दिवयेन ददिबाविभागमात्रमयसेय । मत्तइ तदाच जमुदीयेदीये मन्दरसपर्वतस्य पूर्वस्यामपरस्यां च रात्रिं ज्ञयसि

सप्तमुद्रता। राह भवइ इता ? मोक्षमा ! अयाच भते ? अमुदीबदीये मग्दरस पुग्
 रिमस उहोसए अठारसमुद्रते दिवसे प्रवइ । आव । तयाच अमुदीबदीव उतरदाहिकळ जाव राह भवइ अयाच भत ? अमुदीबदीये दाहिकहु
 अठारसमुद्रताकनरे दिवसे भवइ तयाच उतर० अठार० भवइ तयाच अमुदीबदीये मग्दरपु-
 ररिपमेव सातिरेगपुवाकसमुद्रता राह भवइ । इता ? मोक्षमा ! अयाच अमुदीबदीये जाव राह भवइ । अयाच भते ? अमुदीये २ मग्दरस पुर
 रिपमेव अठारसमुद्रताकनरे दिवसभवइ तयाच पक्षिबिण । अयाच अमुदीबदीये मग्दरस उतरदाहिकळ साहरेगा पुवाकस-
 मुद्रता राह भवइ । एवएतेचकपेउमारेअव उतरसमुद्रतेदिवस तेरसमुद्रताराह सत्तरसमुद्रताकनरे दिवसे सातिरगातेरसमुद्रता राह सोलसमु
 द्रते दिवसे बाहसमुद्रता राह सोलसमुद्रताकनरे दिवसे सातिरगाबाहसमुद्रता राह पक्षरसमुद्रताराह पक्षरसमुद्रताकनरे दि
 वसे साहरेगपक्षरसमुद्रता राह बाहसमुद्रतदिवसे सोलसमुद्रता राह बाहसमुद्रताकनरे दिवसे सातिरेगसोलसमुद्रता राह भवइ तेरसमुद्रतेदिवसे
 उतरसमुद्रताराह तेरसमुद्रताकनरे दिवस सातिरगसत्तरसमुद्रताराह । अयाच भते ? अमुदीबदीये दाहिकहुअसएवुवाकसमुद्रते दिवसेभवइ ।
 तयाच उतरहेति । अयाच उतरहे । तयाच अमुदीबदीव मग्दरस पुररिपमेव तयमेव उहोसिण अठारसमुद्रता राह भवइ । इता ? मोक्ष-
 मा ! एववेवचारेअव जाव राह भवइ । अयाच भते ? अमुदीबदीये मग्दरपुररिपमेव अहसएवुवाकसमुद्रते दिवसे भवइ । तयाच पक्षिबिमे-
 व । अयाच पक्षिबिनेवति । तयाच अमुदीबदीये मग्दरस उतरदाहिकळ उहोसिण अठारसमुद्रता राह भवइ । इता ? मोक्षमा जाव राह
 प्रवइ । अयाच भते ? अमुदीबदीये दाहिकहु बासाच पदन समए पक्षिवज्जइ । तयाच उतरहेबिवासाच पढने समएपक्षिवज्जइ । अयाच उतरहे
 बासाच पढने समए पक्षिवज्जइ । अयाच अमुदीबदीये मग्दरसपक्षिवज्ज पुररिपमेवअरिपमेव अठारपुररिपमेवअरिपमेव बासाच पढने समए पक्षि-
 वज्जइ । इता मोक्षमा ! अयाच भते ? अमुदीबदीये दाहिकहुबासाच पढनेसमए पक्षिवज्जइ । तयवेव जाव पक्षिवज्जइ । अयाच भते ! अमुदीये २
 मग्दरस पक्षिवज्ज पुररिपमेव बासाचपढने समए पक्षिवज्जइ । तयाच पक्षिवज्जेव बिवासाच पढने समए । अयाच पक्षिवज्जेव बासाच पढने

दुर्नराजतमेमल्लमे भारसमुत्पन्नेदिवसेति । अग्रीत्यधिकशतमेमल्ले सवयः ७५५५ । कात्याधिकारादिमाह । अयाचं भते । जमुदीवेदीये द्वाद्विंश
 द्वे वासावन्मित्यादि । वासवमिति । चतुर्मासमावर्त्योक्तस्य सवपि प्रथम आद्यः समयः स्यात्प्रतिष्ठते सपद्यतेभयतीत्यर्थः । तदोत्तराहं पिययावा
 प्रथमः समयः समया भवति समवांसतेत्येव नद्विंशद्वे उत्तराहं चतुर्थस्य योवारभावात् यदाचोत्तराहं वर्षाकालस्य प्रथमः समयः तदा जमुदीयेदीये मरस्य
 पयतस्य पूर्वोपरयोद्विंशत्तरपूरस्कते समये अमतरा निव्यवधाने दक्षिणादवयाप्रथमहापेक्षया सवातीतोपि स्यादतन्माह । पूरकल पुरोयसां ज
 विष्यन्ति ५५५५ः समयः प्रतीत तत पञ्चमस्य कालं धार्यो उत्तमत्र तथाअनतरपद्यात्कृते समये पूर्वोपरविदेवययोप्रथमसमयापेक्षया यो अनतर प्रथा
 तलताऽनीतः समयः स्तत्रद्विंशत्तरया वर्गोक्तप्रथमसमया प्रवतीति । इह यस्मिन् समये दक्षिणादोत्तराहं च वर्षोक्तस्य प्रथमः समयः तदन्तर
 अयेतने द्वितीयेसमये पूर्वोपरिमयो वर्गोक्त प्रथमः समयो भवतीत्येवामत्रोक्तावपि यस्मिन् समये पूर्वोपरिमया वर्षोक्तस्य प्रथमः समयः समयो
 भवति ततोऽनतरं पद्याद्गोविनि समयेद्विंशत्तरादयो वर्षोक्तस्य प्रथमः समयोभवतीतिगम्यते । तद्विषयस्योपादानं सुष्यते । इहक्रमोत्
 क्रमाभ्यां अग्निद्वितीयेः प्रपत्तिस्तद्विद्वानाग्निप्यागामनिसुनिविदो भवति ततस्तेयानमग्रहयैसद्विद्वानित्यदोषः । एवं अहामसमयमभित्यादि । एवं यथा
 समयेन वर्षोक्तमभिज्ञाया प्रथितव्यः । सर्वैव । अयाच भतः जमुदीवेदीये द्वाद्विंश द्वे वासावन् पठमाभ्यावन्निष्ठापद्विंशजः । तथाच उत्तराहं यिवासाय
 पठमाभ्यावन्निष्ठा पद्विंशजः । अयाच उत्तराहं वसाय पठमाभ्यावन्निष्ठा पद्विंशजः । तथाच जमुदीवेदीये मरसपक्षपक्ष पुरत्यिमपक्षत्यिमेष्व अय
 तरपूरकसमयसिवासाय पठमाभ्यावन्निष्ठा । पद्विंशजः । गोअमा । अयाच जमुदीवेदीये द्वाद्विंश द्वे वासाय पठमाभ्यावन्निष्ठापद्विंशजः तद्वेवजाव
 पद्विंशजः । अयाच भते ! जमुदीवेदीये मरसपक्षपक्ष पुरत्यिमेष्व वसाय पठमाभ्यावन्निष्ठा पद्विंशजः । तथाच पक्षत्यिमेष्व यिवासाय पठमा
 भ्यावन्निष्ठा पद्विंशजः । अयाच पक्षत्यिमेष्व पठमाभ्यावन्निष्ठा पद्विंशजः तथाच जमुदीवेदीये मरसपक्षपक्ष पुरत्यिमेष्व अयतरपक्षपक्षममयसि
 वासाय पठमाभ्यावन्निष्ठा पद्विंशजः । इता योअमत्यादि । तदेवोक्षारयोवन्मिथ्यः । एवं अमाभ्यावन्निष्ठापद्विंशजः । तथाच जमुदीवेदीये मरसपक्षपक्ष
 पद्विंशजः । गोवकासचतुर्मासाया गिरहं वेति योभावा चतुर्मासाया पठमेवपदेति दक्षिणापन आययादित्वात् सवमरस्यजपक्षत्यिति । युगपय

त्रिकस्यापि नूप्यसाभावान् इत्येव काङ्क्षा प्रार्थं कृते मगधानाह । इत्ता । भोजनेत्यादि । यदा अन्नद्वीपेदीये दक्षिणाहं विवसो पावद्रात्रिभयतीत्य प्र
 पुष्पारक्षीय । सेनपरारक्ष्या दिवसरात्रिभिज्ज्ञान पशुकाह । यदा भवतः । अन्नद्वीये प मरदस्य पवतस्य पूर्वैवदिवसो प्रवति तदा पक्षिमायामपि दिवसो
 नवति प्रागुक्तमुक्तं रेव यदा अपयिमायां दिवसस्तदा सेरोदक्षिणोत्तरयोरात्रिः । प्रसूत्रचैतत् इता मोभत्यादि । उत्तरसूत्र भयैव उक्तः सामान्यतो दिवस
 रात्रिदिभागः । संप्रतितामेव विधिपतम्नाह । यदा भवतः । अन्नद्वीयेदीये दक्षिणाहं उक्तवकोष्टादश मुहूर्तो दिवसा भवतीत्यादिष्व दूत्र प्रायोभिगदसिद्ध
 तथापि द्विचिदेतद् इत्यादि गतस्तिष्ठते । इह किञ्चसूर्यस्य अतुरभीत्यधिक मल्लस्यत भवति, तत्र किञ्चान्न द्वीपमध्ये पक्षपटिमहान् भवति एको
 नविंशत्यधिक भवतं तेषां सवकसमुद्भव्यो भवति तत्र सर्वोप्य तरेभदले यदा सूर्यो भवति तदा एाद्यमुहूर्तो दिवसाप्रयति कथं यदा सर्वेबाष्टे
 भदले सूर्यो प्रभवति तदा सर्वत्रप्यो ह्याद्यमुहूर्तो दिवसोभवति ततश्च द्वितीयमल्लादारस्य प्रतिमदल ह्याप्यो मुहूर्ते कथयिमागाम्यो दिनस्यतद्वी
 प्यद्वीत्यधिकततममल्ले यदमुहूर्तो यत्वे इत्येवमष्टादश मुहूर्तो दिवसो भवति । अतएव ह्याद्यमुहूर्तो रात्रिभयति त्रिगमुहूर्तेत्वाद्द्वीरात्रस्य ।
 अठारममुहृतावतरति । यदा सर्वोप्य तरमल्लान्तरे भदले सूर्यो प्रवति तदा मुहूर्ते कथयिमागपक्षीभो ऽष्टाद्यमुहूर्तो दिवसोभवति सबाष्टा
 द्यमुहूर्तो दिवसावनतरो ऽष्टाद्यमुहूर्तो भवतइति व्यपदिष्टः सीतिरेता दुवालमनुष्ठारावति । तदा ह्याप्यो मुहूर्ते कथयिमागाम्यो अधिकता ह्यादय
 मुहूर्तो रात्रिप्रभवति यावता भामेनदिन क्षीपते तावतारात्रिबद्वे त्रिगमुहूर्तेत्वाद्द्वीरात्रस्येति । एवमित्यु पक्षद्वारे एतेना मन
 रोर्ध्वं भोवायेन । अथाह भते अन्नद्वीयेदीये दक्षिणाहं इत्यननेत्यर्थं । उत्तरेष्वति । उत्तरेष्वति । सप्तरेष्वति । तत्र
 भर्वाप्यतरनल्लादारप्येव त्रिगममल्लानाहं यदा सूर्यं सदावसद्यमुहूर्तो दिवसो भवति पूर्वोक्तद्वानिक्कमेव भयोद्यमुहूर्तो न च रात्रिरिति सप्तरेष्वमुहृताव
 तरति । मुहूर्ते कथयिमागपक्षीभमसद्वमुहूर्त प्रमाको दिवसो ऽप्यद्वितीयोद्यारस्य ह्यात्रिगममल्लानाहं भवति । एवमनतरत्वमप्यत्राप्युक्तं । अति
 रेभतेरनमपुनारावति । मुहूर्ते कथयिमागपक्षीभं सतिरेकत्वं एव सर्वत्रक्षीभचमुहूर्ते दिवसति द्वितीयोद्यारस्य कथयितममल्लोक्तवमुहूर्तो दिवसो भवति
 पक्षरममुहूर्ते दिवसेति । द्विमवतिममल्लानाहं सप्त भामे सूर्ये चोद्यममुहूर्ते दिवसेति । ह्यात्रिगस्युत्तरमवतमेनद्वे सेररमुहूर्ते दिवसेति । अथाह द्विपक्षाना

दुर्भगजतमेकल्ले भारममभुनेदिवसेति । प्रगीत्यधिकशतमेकल्ले सवसाद्येष्टुप । कालापिकारादिमाह । अथा भते । अबुद्धीवेदीये दाद्विष
 द्वे वासायनित्यादि । वासवमिति । चतुर्भोसप्रमादवर्षाकालस्य सवसि प्रथम आशुः समयः सवःप्रक्रियते सपद्यतेभयतीत्यर्थः । तदात्तराद्वैपिययावा
 प्रथमः समया भवति समकालनेत्येभद्विषाद्वैततराद्वैतसूययोवारभावात् यदावात्तराद्वैतवर्षाकालस्य प्रथमः समयः तदा जम्बुद्वीपेद्वीपे मन्तरस्य
 पयतस्य पूर्वोपरयोर्द्विर्भोरगतरपुरस्कृते समय आगतता निव्यवधाने दक्षिणांशयोप्रथमतापेक्षया सचातीतोपि स्यादतन्माह । पुरस्कृत पुरोयता । ज
 विष्यन्निच्येः सुमपः प्रतीत तत्त पदपस्य कस्य चारयो उतस्तत्र तथाप्रमतरपद्यातकृते समये पूर्वोपरविदेवपाप्रथममयापेक्षया योऽनतरः प्रयो
 तकृताऽनीतः समय क्षत्रद्विषातया वर्णकालप्रथमसमया भवतीति । इह यस्मिन् समये दक्षिणाद्वैततराद्वैत वर्णकालस्य प्रथमः समयः तदनन्तरं
 अयेतने द्वितीयेसमये पूर्वोपरिमयो वर्णकां प्रथमः समयो भवतीत्येतावन्मात्रोक्तावपि यस्मिन् समये पूर्वोपरिमयाः वर्णकालस्य प्रथम समयो
 भवति ततोऽनन्तरं पद्याङ्गाविति समयदक्षिणोत्तराद्वयोः वर्णकालस्य प्रथमः समयोभवतीतिगम्यते । सरिकमयमस्योपादानं चख्यते । इहकमोत्
 क्तमात्मां अभिहितोर्थः प्रवचित्तजामांशिय्यावांमनिसुमिदितो भवति सतस्तेपामनयद्वापैतदुक्तमित्यदोष । एवं जन्ममयममितादि । यय यथा
 समयेन वर्णकालजिज्ञासा प्रवित्तव्यः । सदैव । अथा भते । अबुद्धीवेदीये दाद्विषद्वे वासाय पठमाश्रायनिष्ठापठित्यज्ज । तथाच उत्तराद्वैतवासाय
 पठमाश्रावलित्वा पठित्यज्ज । अथाच उत्तराद्वैतवासाय पाठमा आवलित्वा पठित्यज्ज । तथाच जम्बुद्वीवेदीये मन्तरसपद्यमम पुरत्विमपद्यत्वमेव अथ
 तत्पुररक्तसमयसिवासाय पठमाश्रावलित्वा । पठित्यज्ज । गोअमा । अथाच जम्बुद्वीवेदीये दाद्विषद्वे वासाय पठमाश्रायनिष्ठापठित्यज्ज । मन्त्रेवजाव
 पठित्यज्ज । अथाच मते । जम्बुद्वीवेदीये मन्तरसपद्यमम पुरत्विममेव वासाय पठमा आवलित्वा पठित्यज्ज । तथाच पद्यत्वमेवविवाभाय पठमा
 आवलित्वापठित्यज्ज । तथाच पद्यत्वमेव पठमा आवलित्वा पठित्यज्ज । तथाच जम्बुद्वीवेदीये मन्तरसपद्यमम उत्तराद्विषात्तथाच अणमरपद्यमममयसि
 वासाय पठमा आवलित्वा पठित्यज्ज । इता गोअमत्यादि । तदेवोत्तराद्वीयेमनित्यर्थः । एवं आममावादिपदेवपि आवलित्वाद्यपस्तुप्रागुचत ।
 तेमतावति । शीतकालचतुर्भांसा गिम्ह वेति घोसाकां चतुर्भांसां पठमेष्टपठेति दक्षिणायन भायवादिस्थात् सवसरस्यष्टपद्यत्वमिति । युगपद्य

ममरमरमास एप्रच पुणेन नरेत्यतिशेकरात् यगस्यापि दृष्टिषासुरयो पूषसमये प्रतिपत्तिः प्रामपरयो सुतद्वन्तरे पुरोवति निसमये प्रतिपत्ति ।
स्वीतिफरडनु मावयवदुपदिवए बालवकरवे मनीइकरने मङ्गत्यपवहनसमए कुगसज्जाइविआबाइ । इत्यस्याः मायाया व्यास्याने सर्वजमरते
पेरवते नहाविदेयुव भावबनासबहुसपते रुप्रपते प्रतिपदितियो बालवकरवे अपिनिफरडनेप्रबनसमयेयुगस्यादिविजानीहीतीदंबाचमासराष्ट्रेय ।
यना स्वीतिफरडनुवक्तो आचार्यो वासव्यः एवमगवत्यादिवृभ्रादद्यास्तु माधुरताचमामुमतइति मन्विचिवनुचित युग्मानुक्त्यनु युगपदप्रतिपत्ति
ममये नंभावपानः । प्रथाइ । शब्देकाशविसेरा मूरपभावे हुन्ति नायव्या इतिवचनाद्रूपवि पूर्वचारविशेषकालविशेषप्रतिपत्ति दृष्टिखोतरयाराद्य
ममये प्रागपरयो रुतरपमये तर्हि दृष्टिखोतरप्रतिपत्तिममये पूर्वकालस्यापयसाच याच्य पूर्वोपरविदेवापेययास्त्येव तदितिचे मूययोदीखेवरख
अपरंवात्र मूषद्रुय याच्य ययो धारविशेषा दृष्टिखोतरप्रतिपत्तिममयापद्योतरसमये पूर्वोपरयोः बालविशेषप्रतिपत्तिरित्यादिको भूयान् परवचमाय
काय इत्यतं मननेन । पुस्वगेवतिवति । पूर्वोङ्गुतरधीतवयपलनप्रमाथ पुस्वेवविति पूर्वोपूर्वोक्तमेव चतुरधीतियपलनगुहित एवंचतुरधीतिवचसाद्यग
चित्तनुतरातरं त्याग भवति चतुनयस्यपिक्त बाध्यशतमतिभे स्थाने भवतीति । पठमोठमप्यितीति अवसर्पिस्थाः प्रथमाविभागः प्रथमाश्रवसर्पिष्यो
त्रवाचं भते ? दादिकट्टे पठमठु तत्पिबोपदिवक्त्वइ । तयाचउतरहु वि इत्यादि व्यक्त । नवर वैधत्यिमुंसर्पिष्यो नैवाश्रपुरसर्पिष्यो । कुतइत्याइ ।
अवत्वितः नवथ गृबखद्रपसात्रकालः प्रथमः । ईमनचद्वैभ्रायुसविति । अथ प्रस्तुतापिक्तासुपसइत्याइ । इवेसाजद्वीपइत्यादि । इत्येवा ए
नतराजस्यत्रया चतुद्वीपप्रज्ञप्ति राद्यद्वीपस्य यथावत्वितस्वरूपमिदुपिका धन्यपमृति स्तस्यामस्मिन्पार्गेइत्यथः मुनेच विमन्तिव्यव्यः प्रारुतत्वात्

गो० । अहा पचमसपुठमउहेसे आवजेवत्यिमुंसर्पिणी सुथछिण तस्यकाले प० ? समगाठसे । इस्सेसा

बीमचद्वैत्य उदीचीनप्राचीनआनरचनः ४ इत गीतम । यथा पचमममने प्रथमं उहेसा यावत नैवाश्रपुरसर्पिष्यो, अवत्वितस्तत्रकालो प्रथमः ० अ

नखीवे रुगीने पूष दृष्टिखर अग्निवाचे मायने, पूषे नहा विदेयुनो उपेक्षाइ पूष दृष्टिखर अग्निवाचे रुगीनइ दृष्टिख पविमइ नेरति कावे व्याचने,

सूयप्रज्ञातिः सूयचिबारमलियद्वयपद्वतियरूपा मेघस्तस्यस्यादीनां भस्मम सूयप्रज्ञात्स्यादि मद्यायन्यापेक्षया सुतेपस्तेन समाप्ता भवति । अथचम्पूचक्रव्य प्रज्ञमाह । अनुदीवेयमित्यादि । अनुदीपे भवत् । द्वीपे चम्पूयदीपेनप्राचीसदिग्माने कृत्य प्राप्तीभद्विचिबदिग्माने आगच्छतः इत्यादि यथासूच्य तथ्यता तथाचम्पूचक्रव्यता । यथावाश्वेदोऽग्रम्य । पञ्चमद्यतस्य दशते कम्पू शक्ते चम्पूमात्रि । कियारपयैत मन्त्रप्राप्तमित्याह । यावद्वस्यितस्तत्रकालः प्रज्ञतः ? इममण ! देव्यापुष्पमिति अत्राप्युपसर्जिणीर्युराह । इमेसाहत्यादि । व्यास्य मपूचवत् । परसूयप्रज्ञासिस्थानेचम्पूप्रज्ञासिर्गोप्या । यतेपो

जयद्वीत्रपयस्त्री सुरपणष्ठी वस्तुसमासेण सम्मन्त्राजवर्द्ध । दीवे चविमा उदीगपार्द्धणमुग्ग
छपाद्धणदाहिणमागच्छति," अहा सुरवत्तस्सया जहा पचमसयरस दसमेउहेसे जात्र अर्वाद्धिण तत्यकाहे

नह ! इत्यया जम्बूद्वीपप्रशसिः, सूयप्रशसि वस्तुसमासुग समाप्तोभयति ॥ जम्बूद्वीपे प्रगवन् । द्वीपबन्धनः । उदीचीन प्राचीनउद्धृत्य प्राचीनवृत्ति
 च व्यागवृत्तः । यथा सूयवत्त्वयता यथा पञ्चमशतस्य दशमशतस्ये माधववस्थित स्तत्रकालः प्रशस्तः ? इत्यपालम्बूद्वीपप्रशसि चन्द्रप्र
 भरतशेखरी उपशङ्ख दक्षिण पश्चिम नैरति कोर्षे जगोर्षे पश्चिम उत्तरे मायकव आचमह, पश्चिम महा विदेहनी अपशङ्ख पश्चिम उत्तरे मायू कर्षे जगोर्षे क
 तर पूयइ आचर्षे, एरवतादि क्षेत्रनी उपेक्षाइ करोर्षे हे गौतम । तिमल जिन पाश्चमाश्रतकमे जिपे पदिले उद्देगइ कच्छू खे । तिम कहिया, तियारे
 उद्देगपि वर्याकालना प्रवम समप इमस्तु अपमवया यग ने भरत ऐरयते बुद्धते माइ। विदेहे पवितिमज आचया, एक स्थमाधपगइ यावत् मयप
 शिम मइ। विदेहक्षेत्र ने विप उत्तरपिक्की अवमपिक्की मयी अवस्थित एक स्वमप तिहा कालखइ ॥ एही ममया आउपावती । एतले एइ जम्बूद्वीप
 प्रशसीमइ उपान सूर्यापिक्कार रूप सुय प्रशसीगा यस्तु अपिक्कार ने मन तइ स क्षेत्रइ करो मयसु पाइ । उद्देगीपमासा हे मगयन् । द्वीपने पियइ
 चन्द्रमा इयान कोर्षे जगोर्षे अगिकावइ आ।य ने इत्यादि जिन सुयमा पमव्यता तिमल सूर्य ज खवा, जिन कर्षे खे पायमा गत कर्षे दगने क

ज्यातिप्रजां चारविशेषाः श्वशरपरविशेषाः प्रवर्तन्ते इति । तद्देहप्रसमाह । कर्तेर्बभूवे इत्यादि । तत्र नक्षत्रेषु प्रकीर्णानां च किमुञ्च प्रवर्तन्ते इति चन्द्रधारण
रन् यावताकाशना । मिश्रित आरभ्या नरायादानक्षत्रपर्यंतं गच्छति तत्प्रमाणोदाहरणमासः । यदिका चन्द्रस्य मण्डलस्य परितस्तानिप्यज इत्युपचारो
नाभोपि नक्षत्रं स च द्वादशनुको नक्षत्रसंख्यासु । तथा युससंख्यासु । यत्तु सन्धारस्य तत्संयुगे तद्विदेगमूने यत्तु सन्धारस्य तत्संयुगे तद्विदेगमूने यत्तु सन्धारस्य तत्संयुगे तद्विदेगमूने
नन्वारणः प्रभावं यदिकादीनां तेनोपलक्षितो यत्तु सन्धारस्य तत्संयुगे तद्विदेगमूने यत्तु सन्धारस्य तत्संयुगे तद्विदेगमूने यत्तु सन्धारस्य तत्संयुगे तद्विदेगमूने यत्तु सन्धारस्य तत्संयुगे तद्विदेगमूने

५०? समगार्धसो? इन्द्रेनाजय्युर्हीनपगुप्ती यत्पुसमासेण सम्मत्ता भवद् ॥ कद्वण मत! सप्रश्कुरा

५०७ गी०। पं०सयछरा ५०७ तं० णक्कत्तसयछरे १ जगसयछरे २ पमाणसयछरे ३ लद्धणसयछरे ४

[illegible]

मत्तया लघुसुखरसरः पायता काशेभ्यो शनैरुचो नसत्तमेक सपवा द्वादशावि राशौन जक्तं मधुनेपरमस्वस्वरवति नोमनिकुसुमकृत्या उपेतपाशे-साष्ट ।
 करकनइत्यादि । नचप्रसुखरसरो भगवन् ? कतिविधः प्रष्टव्यः । गीतम् । द्वादशविधः प्रष्टव्यः । तद्यथा आद्यस्य भाद्रपदं अष्टमिगः वायरपदीन् का
 तिकादिष्वपर द्वादश अपाढः । अपभाषाः । इहकः ममस्तनस्यपागपयोयो द्वादशभिर्गुणिनो गणप्रसुखरसरः तथा पनस्यस्यस्यस्यस्य पुरसा द्वाद
 शममस्तनस्यपागपयोयाः द्वादशभाद्रपदादिनामान स्तप्यवयवे समुत्पायापचारात् नचप्रमस्वरसरः तत आद्यपद्विद्वादशविधा गणप्रसुखरसरः, द्वादशमि
 पचान्तरमूनम् । अपवा पुररपागमद्वादशभिः सुखरसरैः पागमचिकृत्य यत्पूर्वम् नचप्रमसुखरसमभिजिज्ञासीम्यष्टाविशानिमग्नशक्ति परिमसापय-

द्याणच्छुःसुखररे ५ गस्कनसुखररेण भत । कडात्रहे प० ? गी० । दुवारासुत्रिहे प० ? त० साधण नहुत्रा
 जात्र आमाढे जत्रा त्रिहृण्फहे महगहे दुत्राछनहिं सुखररेह सङ्गुगस्कनम फलसमाणेह, सेन गस्कनसुखररे
 जगसुखररेण भत । कडात्रिहे प० ? गी० । पधत्रिहे प० ? त०-खटे १ चटे २ अजिबहुते ३ चटे ४ छु

रसरः १ प्रमाजसुखरसरः ३ लघुसुखरसरः ४ शनैरुचसुखरसरः ५ नसत्तमेकसरः ६ मत्तम् । कतिविधः प्रष्टव्यः ? गीतम् । द्वादशविधः प्रष्टव्यः ? तद्य
 या सावयः १ भाद्रपदः २ अपाविनः ३ पाववापादः १२ यथा युद्धस्यतिम द्वादशभिः सुखरसरे मयमसुखरमणल सभाजयति । स्यायाम
 नसत्तमेकसर ३ यगसुखरसरो भवन्त । कतिविधः प्रष्टव्यः ? गीतम् । पञ्चविधः प्रष्टव्यः ? तद्यथा चन्द्रः चन्द्रः अथि तद्यन्द्रः अथिर्गुनयेति ।

सायस्य १ भाद्रवा २ पाववा अपाढ १२ उपवा युद्धस्यतामानह महापद यार १२ सुखरसर वायररु यदने अभिजित प्रपुष सथ स्य
 तावीस नचय पूस-नोग वे मत्तत्र मस्त पूस करे त नचय सत्र सर कडाह । १ । यगमयसर से जगयन । कनये भदे कटी से गीतम् । पाच जद
 कस्या । तकेही चन्द्र सुखरसर १ चन्द्र सुखरसर २ अथिर्गुनयेति ३ चन्द्र ४ अथिर्गुनयेति सुखरसर ५ से भगवन् । प्रयग चन्द्र सुखररना कोसला पय पय

ति तावान् आभविष्यन्ते द्वादशवक्त्रप्रमाणो मरुप्रसवसरः । अपद्वितीय । अगस्त्यवृद्धेन्यादि । प्रस प्रतीत । सुसरनृद्धे । गौतम । युगमत्राभरः
 पञ्चविपः प्रपत्तः ? तथाहि । चन्द्रचन्द्रोऽसिचिह्नैतद्यन्त्राऽभियं सुतय । चन्द्रेनवदाद् युगादौ भावबोभासे यहुवपप्रमतिपदधार्य यावत् वीर्ये
 भाभीपरिणमसि भाववत्कासायनाद्यारोमाधः एकपौषिभासीपरावर्त्तं चन्द्रोभायइति यावत् । अथवा चन्द्रनिय्यकत्वादुपचारतो मामापि चन्द्र सच
 द्वादशगुणवन्प्रसत्राभरः चन्द्रमासनिप्यवत्त्वादिति । द्वितीयतुर्पावप्येव म्युपसितोऽवगन्तव्यो, तृतीयस्तु यगसवरसराऽनियद्विज्ञानम सस्यत स्वये
 रगचन्द्रमासप्रमाणः सवमरा द्वादशचन्द्रमासप्रमाणः सवरसर उपजायते । कियतावा कालम समकतीत्युच्यते युगं चन्द्रचन्द्राभिय द्रुतचगटाभिय
 द्रुतचगटाभियवत्प्रमाणं भूपरवरसरापेक्षया परिभाष्यमानमभ्युक्तानि पञ्चवर्षाणि भवति सूर्यमासस्य माह त्रिंशद्विंशतीरात्रप्रमाणं याद्रुमास

गियद्विगुणैश्च पठमस्सण भते। अदसयठरस्स कइ पहा प०? गो०। अउहीसपहा प०? अिहृशुस्सण भत।

चदमवठरस्स कइपहा प०? गो०। अउहीसपहा प०? एधंपुष्ठा । तइंशुस्सण गो०। अजियद्विहृशुसवठरस्स
 ठहीसपहा प०? अउत्यस्स चदसठरस्स अउहीसपहा प०? पचमस्सण अजियद्विहृशुसवठरस्स कइहीस

प्रचमम प्रगवम । चन्द्रसंज्ञासरस कियन्तिपर्वोचि प्रज्ञाणि ? गौतम । अतुविंशतिः पर्वोचिप्रज्ञाणि । द्वितीयस्य भगवम् । चन्द्रसयसरस्सकति
 पर्वोचि प्रज्ञाणि ? गौतम । अतुविंशतिः पर्वोचि प्रज्ञाणि । एवं पञ्चाः ततीयस्य, अजियद्विंशतसरसरस्य यद्वाज्यतिपर्वोचि प्रज्ञाणि । अतपव्य
 भागा रूप कइया । हे गौतम । चउहीस पववाहा कइया, बीजा हे भगवम् । चन्द्र सेवसरना क्षेत्रका पर्वपद् कइया, हे गौतम । आवीस पववाहा । क
 इया, इम पुवाकरवी बीजा अजियवृत्तनी, हे गौतम । बीजा अमिवद्विंशत सरसरना खवीस दुध पर्व पववाहा । १३ भावनार्हे कइया छ, बीजा चन्द्र स
 यानरणा आवीस पववाहा कइया पर्वका अजियवृत्तिन चरत्तरना खवीन पव पववाहा कइया इम अच नितीने (चरत्तर आ खियेनो) क इवत्तर पव

का पक्षस्मिन् यने एतन्तरीकितस्तद्वत्त्वे पदेकापि कर्त्ता पक्षौ अतोत्तापौ चमिसेक्ये पु पक्षेयुतिष्ठातेतिव्यथा । एतस्मिन् सवसरे यगाध्वैपुणादप्रगाधे यको
 पिः साधो जयति द्वितीपरत्वपि कथाभा टाविधी द्वाविगत्यपि क्वे पववते पक्षेने उतिष्ठाते पुगस्यांते पुगस्य य बर्मानं सवति तेन यगमज्ये ततारो
 नगमरे उगिकगाधः पञ्चमवेति द्वैपुगेऽनिवर्त्तमानसवसरो यस्यापि स्यूययपञ्चकारमके पुगे चान्त्तमानद्वययञ्चकञ्चमास पिकसमय सवपापि नटउत्तमानस्य
 स वे अयद्वाराविषयत्यान्, काचः यथा चान्त्तमाभासावेविषयेषतो यवनादिजिघ क्यवद्विपते यान्नसवपमासवति । एतयाच नवश्रादिसद्वसरत्वा सास
 न्मिसभाभासयभादिप्रभाव प्रमासवसरसराधिकारे कस्यपि एतेष च द्वादयः पस्ययनक्यः सराः परवज्जिा पय्येते इति तानि कनिप्रसियबैजयश्रीनि पृष्ठ
 याइ । पवत नवविन्यादि । प्रवमस्य युगादौ प्रवृत्तस्य भगवन् ० चान्द्रसवसरस्य कपिपवर्वाचि पचकृपाणि प्रवृत्तानि ? गौतम ! चनुटिङ्गानि पय्याणि

छरग जने । कदाग्रह प १ ग० । पचाग्रहे प० ० त० गस्कन्ने १ स्र २ उर्क ३ छादृञ्च ४ छाभिग्रह्णि ५
 मेसपमाणसवसरे, तस्य नमस्रभुरग जेन कहुविह प० ० गे । पचविह प० ० त० नमयगस्कवा जोग जोअनि,

पञ्चमवसरिक पुग, एक चतयिंशतिः पवज्जतानि प्रवृत्तानि १ सतावान यगसवसर २ प्रमासवसरसरो भगवत १ कान्विचः प्रउत्ता १ गीत्य ।

अगडे पुग ताप १ २ । पक्षे चरमनः यगत विषय आज पौष गे वरस एपिच नाधराव) यद्वत्वा वरसना पुगने विवे नास ईर । पक्ष १ ४ । ए
 दाराणि १३० परे एक पुगने विवे ई० बार नवत्र पिर ते मवा पुगमादिन १ । ३० । तेवने ई० दार्गे वराच साधे ते नवत्र नासनाम ३३ । भार्गे
 नार्गे न चान्द्रमयमाण ई भाय सागे तेकानुनामसाल ६० न गे तस्य एपिचानामनोन एक चान्द्रमाने वारसो भाग पञ्चमास गावे सलीइते
 अभिवाह तमापना एववम न बार गुणा कीअ निबारे सवसरमान याइ । इति यगसरमान पांच सवसरना पुगने विव यत्रसो को
 भाग १११ पयगहा दार यास यइ पुगदरतर कडाय २ । प्रमास सव सर वे नवत्रर् कोन नरे कविठ वे मीनन । पांच जदे पञ्चा नकेहा
 मयुत्र सवसर (कमान्तरनवार नावोयवहारकारया साए वेमठ सनयाइ वरवार पुवरावेनु) कदापूजमपाचिरी कोभाच एक नवानीका

[illegible]

छरण जने । कदायह प . गा० । पञ्चाशदे प०० त० गणकमे १ षट् २ उर्त्त ३ आइज ४ अभिग्राहुए ५
नैसपगाणमग्रउरे, अक्षगमश्चरण जन। कदुत्रिट्टे प००गे। १ पञ्चविष्टे प०० त० समग्रणस्कवाजेग जोझनि,

पञ्चमशरिरिक पद्म, यद् यत्नव्यभिचारी पञ्चगतानि प्रकृतानि । सतावान् पद्मसुत्राण्य, मन्त्रावसुत्रपरो भगवन् । कालविषयः प्रयुक्तः । गीताम् ।

१३०३ ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥ ३० ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ ३९ ॥ ४० ॥ ४१ ॥ ४२ ॥ ४३ ॥ ४४ ॥ ४५ ॥ ४६ ॥ ४७ ॥ ४८ ॥ ४९ ॥ ५० ॥ ५१ ॥ ५२ ॥ ५३ ॥ ५४ ॥ ५५ ॥ ५६ ॥ ५७ ॥ ५८ ॥ ५९ ॥ ६० ॥ ६१ ॥ ६२ ॥ ६३ ॥ ६४ ॥ ६५ ॥ ६६ ॥ ६७ ॥ ६८ ॥ ६९ ॥ ७० ॥ ७१ ॥ ७२ ॥ ७३ ॥ ७४ ॥ ७५ ॥ ७६ ॥ ७७ ॥ ७८ ॥ ७९ ॥ ८० ॥ ८१ ॥ ८२ ॥ ८३ ॥ ८४ ॥ ८५ ॥ ८६ ॥ ८७ ॥ ८८ ॥ ८९ ॥ ९० ॥ ९१ ॥ ९२ ॥ ९३ ॥ ९४ ॥ ९५ ॥ ९६ ॥ ९७ ॥ ९८ ॥ ९९ ॥ १०० ॥

युने च पञ्चद्विज्जानेनानि पञ्चसोऽरायञ्चानि इति चवरीय्या दद्यायमानि सतश्च्योतीत्येक दिनशत दशकस गृह्यते इत्यागच्छति यथाक्तादिनरा-
जिः सर्वप्रमाण दिनर शिन्ध्यापयित्वा नराचक्षत्रात्वाहित्यमाधानी विनाजयनाथे यथाक्रमसप्तपष्टिद्वापष्टये कपटिपटिगच्छे जोगहारे भोगहरेस् तारा-
यथो न नराचदिसासवनुकवतदिनपरिसावसागच्छति । तथाहि । पुनर्दिनराशि १८३० रूपः अस्य सप्तपटिगुणमाभाति सप्तपट्याभागीद्विपते यथा
तत्तद्वचनमासमान । तथातमेव युगदिनराशेः १८३० रूपस्य एकपटियुगे चतुसाभाति एकपट्या जोगहरयनञ्च अतमासमान तथा युगेमुपमासम
पटिरिति प्रुवराग १८३० रूपस्य चत्वारिमासहारे यत्तञ्च तत्सुपमासमान तथाऽमिवद्विहतवर्षे तृतीय पञ्चमथा त्रयोदशचक्षत्रमासा भवति तद्वर्षे
दशभागाक्रियत ततएवैऽजानाऽमिवद्वि तमास इत्युच्यते इद्विज्जानिवद्वि तसप्तत्मासस्य दिनप्रमाण अग्रीत्यधिकानि श्रीविश्वनाथी
तानि चतुस्रत्वारिंशच्च द्वापटिभागा कपमिति चेदुच्यते । चक्षत्रमासमान दिन २६ घटतद्वपत्रयोदशग्रीस्यते जानानि सप्तसप्तत्यक्षराच्च श्रीविश्वनाथी
दिनानाः पादजानराच्च चत्वारिंशतानि चाद्यान्ते तेन दिन प्रागस्यद्वापष्टिज्जा ३२ गा सता विनामयनाय द्वापट्याभागा द्विपते लक्ष्यानि पञ्चनिमा-
ताः न च पूर्वोक्तदिनय मास्यते जातानि श्रीविश्वनाथि अग्रोत्यधिकानि दि ६२ माता चतुस्रत्वारिंशच्च द्वापटिज्जाः । तथा सर्वेद्वादशमासा इति स
मासयमाय द्वाचक्षत्रिमागा द्विपते लक्ष्या एकत्रिंशद्वोरात्राः । ग्रीवा सितसु त्रयोदशः एकादशः तेन द्वादशाना भाग नमपयुति तेन यद्विगुणादगच्छनु-
त्यारिंशद्वादपटिभागोवनाय द्वाचक्ष्या गुरुयन्त तदः पूर्वोराशि नब्रुह्यति त्रैयस्य विद्यमानत्वान् तेन मूलमे दिकाये द्विगुणाक्रमया द्वापट्या चर्चि
गत्यधिकजततद्वपरा स्र्कावश गस्यन्ते जात १३६४ चतुस्रत्वारिंशद्वादपटिभागाद्यापि अयस्य नापे द्विगुणोक्तिर्यते कस्य भूराशौ प्रसिप्यते जात १४
यथा द्वात्रिंश ज्ञान इते लक्ष्यमकविशत्यक्षराद्यत चतुर्बिंशत्युत्तरतमासा इति द्वादशगुण स्वस्थपमान अनर्थति । स्वापना यथा भाग माचक्षत्रादिसप्ततत्तरमान सप्तच
२१ ३२ ० ३० १२९४ दिन २२३-३२४ ३६० ३६६ ३८३] नाच सप्तत्तर प्राग इति निगमनवाक्य यदोच नप्ये अतमान अतस्रत्तत्तरादिकवाक्यैः पुन
३२ ३२ ० ३० १२४ भाग ५१ २२ ० ० ४४] इद्विज्जानोत्तरनृस्य दिनुकपवद्विपते [नरंशकस्त्रेनचतुषोपत्त्यात् । यथाह । अस्मानिद्वज्जानादिकवाक्यै

[illegible]

स्ताकैनापि ययैष च म्य सवत्र सम्यक्निश्चयत तमादित्यमयस्वर पूषय उपदिशति । एषाभिधर्दिः कः आहवृत्त्यादि । यस्मिन् सयामरे लक्षणा
 लयदिवसाद्यन्त आदित्यतेजसा कृत्वा अन्तावत्तया परिखणते यद्य मयोर्यस्यपि निम्नस्यामानि स्यान्नानिध जलेन पूरयति त सयस्वरं आनीदि । यथा
 तमवस्वरमभिधर्दि तमाहुः पूषयपद्यति । सप्रति जनैश्चरसयस्वरप्रशमाह । ध्वनिद्वारइत्यादि । जनैश्चरसयस्वरा भवन्त । कतित्रिषः प्रशस्तः ? गीतम ।
 अष्टाविगतित्रिषः प्रशस्तः ? मद्यथा । अभिजिह्वमैश्चरसवत्स्वरः अथवाः मयज्यमैश्चरसवत्स्वरः । यमिष्टागनैश्चरसवत्स्वरः । अष्टाविगतित्रिषः पूषज
 म्रपद जनैश्चरसयस्वरः वत्तरभद्रपदागनैश्चरसयस्वरः । अष्टाविगतित्रिषः मयज्यमैश्चरसयस्वरः । अष्टाविगतित्रिषः मयज्यमैश्चरसयस्वरः ।
 रोहिणीगनैश्चरसयस्वरः । यथानपदानमगजिरागनैश्चरसयस्वरः इत्यादि ग्राह्य । अने चोत्तरायाद्यागनैश्चरसयस्वरः तत्र यस्मिन् मयज्यमैश्चरसयस्वरः अष्टाविगतित्रिषः

अष्टाविगतित्रिषः आने ॥५॥ सेतलस्कणसवच्छरे । सणिच्छरसवच्छरेण भते । भद्रात्रिहे प० ? गो० । अष्टावीसडाविहे
 प० २ त० अष्टाविगतित्रिषः सयभिसया दोष्टाहा तिनद्वयया ॥ रेवद्वयस्त्रिषः जरणी कतित्रिषः तहरोहि
 ०१०३ १ जात्र उन्नरासाढाचं जवा सणिच्छरे महगहे तीसाण सवच्छरहि सङ्गस्कन्नमहल समानेहं । सेत

अष्टाविगतित्रिषः । ययैषसम्यकययति तमाहुः सवच्छर कन ३ पयिज्युक्कागनैश्चर पूषयस्वराणां भद्रादित्य । अष्टाविगतित्रिषः ययैष
 मयज्य निष्पद्यतेमाय ४ आदित्यतेजसा सवच्छरदि सवच्छरयः परिक्रमन्ति । पूरयतिनिम्न गलेः तमाहुः अष्टाविगतित्रिषः । मताया न लक्षणा मयज्यमयस्वरः
 ते निम्न स्यान्त न रे करो पूराह यो मय यस्मिन् तेह पूषये लक्षणा करो अभिधर्दि त सवच्छर आनीद ५ यतल गट लक्षणा ४ सयस्वर कहीष । ग
 नैश्चर सयस्वर ३ भगवन् । केसली भेदह कद्यो । हे गीतम । अष्टावीस भेदे कद्यो । तेल्लेका अभिजिह्व १ अथवा २ ध्वनिदा ३ यमज्यमयस्वर ४ पूषजमयस्वर
 ५ वत्तरभद्रपदा ६ रेवती ७ अष्टाविगतित्रिषः ८ भरणी ९ कतित्रिषः १० राक्षो ११ । १ । ययैष उन्नरायाद्या गनैश्चर सवच्छर स्त अथवा अभिधर्दि गाने मद्य

नृगणानामानि नष्टावि तातुः । पीकं नार्थं नामावितिपि योत्रयति पत्तिनापयति यस्मिन्नितिगम्य । यद्यकटुकः शीतातपरोगादिवोयश्चुल्लया परि-
 काशदायकः बह्वक्षयः । पीयेत्य प्राकृतत्वात् तमापुमह्वयथांश्च बह्वक्षयचित्तं चन्द्रसुखचित्तं परिचमाप्तिः नमासुष्टुगणामकनगञ्जामु-
 रोपतः । अथकर्माः । निर्वचनमित्यादि । यस्मिन्मस्वसरे लभरपसयो विचन वियमकात् प्रयालिनः परिचमति प्रयाला पल्लवांकुरास्तशुक्ततया
 परिचमति तवाजानुमुद्रितः । स्वस्वस्वत्वनाविपि पुण्यचल्लव इति आकालेपल्लवान् अकालेपुण्यकलानिवपतेइत्यय । तथावयवार्थं नमस्यग् ययति
 च । नित्यपइति तमाहुः । अथसौरः । पुढविइत्यादि । पुढिव्याउदकस्यवतथापुण्यकाला कलाना च रसमादित्यः स्थादित्यसवत्सरोर-
 इति नवाप्रक्षयमापि नयः । आबेनापि बर्येव नृत्त्या यस्य निप्यद्यते अन्तस्यवत्वान् यस्य निप्यावयति किमुक्त भवति यस्मिन् सवत्सरे पुषिवी तथाचि-
 भारक्षयपकारोक्तः । राजनमा भवति उदकमपि परिवापसुहरसायेत परिचमते पुण्यानीच भयुक्कादिसवन्धिनो फलानां चामूकलादीना रमः प्रचुरोभव-

लक्ष्मिनिप्यगः अपसुस ४ आहृष्टे तेभ्यस्तविष्ठा खणलथादिवसा उक्तपरिणमति ॥ पूरेष्टुष्मणिजअले समाहुत

१ अजिननव पीठेभाभी पात्रयति वियमचारि नष्टावि । कटुका मधुरक्षयतमापुस्त सवत्सर चाम्त्र २ विचमप्रयालिनः परिचनन्ति ?
 पुषे यथा कानिचो कृत्तिका पञ्च न ने अर नृगजिर इत्यादि अमुक्त अमु परिचने कृत्यत नृगताप न नृह अत्यत शीततादि न नृह केहन विचर च
 पूरेष्टुष्टु पीठो वरत ते शोह एषव लक्षय निप्यक्त नष्टव सवत्सरकरी १ चाम्त्रना खावे पुढिना प्रति युद्ध विचन अनेरा नष्टव पुढिनाना कुलि
 च नष्टव विना एन अचत शीत तापइकरी कटुक दाक्षय यको पाकी बर्ये ते एवमे लक्षने करीने निप्यक्त चाम्त्र सवत्सर करीच २ ये सवत्सरवे वि
 वे वनत्वनी विचनपये प्रयात अङ्कुरा परिचनन अमुविना अकालाह भूनाचकरीच बर्वा चाम्त्र प्रकास्य वरवे नकी तेव एवमे लक्षने करी कनेकाने
 अमु सवत्सर करीच ३ पवित्री पाकीनो रन तथा भूत चाम्त्र वृकनो रच आदित्य सवत्सर इव योर्ध्व वर्नेव मेदेकरी चाम्त्र नष्टावत् इव
 वमर ते इव लक्षय आदित्य सवत्सर करीच ४ आदित्य ने वेर्मेकरी अत्यन्त यन्त्रादिकया चाम्त्र चाम्त्र च

पीको नापः काङ्गुन वैश्रो वैशाया ज्येष्ठ आषाढ इति लोकोक्तानि नामानि नूने । तद्यथा । प्रथमः आथकोऽभिनवितो द्वितीय प्रतिष्ठितः तृतीयो
 विजयः चतुर्थः प्रातिवह्नः पञ्चमः अयान् षष्ठः श्रितः सप्तमः श्रितः अष्टमः हिमयान् नवमः पादपुराणाय सप्तमः सप्तमः सप्तमः सप्तमः सप्तमः
 द्वितीयो वैश्रो वैशाया ज्येष्ठ आषाढ इति लोकोक्तानि नामानि नूने । तद्यथा । प्रथमः आथकोऽभिनवितो द्वितीय प्रतिष्ठितः तृतीयो
 विजयः चतुर्थः प्रातिवह्नः पञ्चमः अयान् षष्ठः श्रितः सप्तमः श्रितः अष्टमः हिमयान् नवमः पादपुराणाय सप्तमः सप्तमः सप्तमः सप्तमः सप्तमः
 द्वितीयो वैश्रो वैशाया ज्येष्ठ आषाढ इति लोकोक्तानि नामानि नूने । तद्यथा । प्रथमः आथकोऽभिनवितो द्वितीय प्रतिष्ठितः तृतीयो
 विजयः चतुर्थः प्रातिवह्नः पञ्चमः अयान् षष्ठः श्रितः सप्तमः श्रितः अष्टमः हिमयान् नवमः पादपुराणाय सप्तमः सप्तमः सप्तमः सप्तमः सप्तमः

सिधयेथ ६ सिधिरेश्च ७ सहेमव १ णथमेवसतमास दममेकुसुमसत्रव एकतरसणिटाहेश्च षणशिरहेश्च
 थारसे २ एगमेगस्सण नत । मानस्स कहुपस्का प० ७ गो० । दीपस्का प० ? त० अज्जलपस्केश्च सुक्कप
 स्केअ, एगमेगस्सण मत । पस्स्स कहु दिथमा प० ७ गो० । पण्णरस दिथसा प० ? त० पडिथा दिथसे

ग्रहीवरः सवत्सरः ॥ एकैकस्य भद्रतः । सवत्सरस्य कतिमासाः प्रज्ञताः ? गौतम । द्वादशमासाः प्रज्ञताः ? तेषां द्विविधानि नामधेयानि प्रज्ञता-
 नि ? तद्यथा लोक्कानि १ लोकोत्तराणि २ अग्रजरीक्कानि तस्माद्वानि । तद्यथा आथकाः ज्ञादपदः यायदापादः लोकात्तरकाणि माघाग्ना-

तत्वेष्टा अभिगन्धित आथका १ प्रतिष्ठित माद्रव्ये २ विषय ३ शाश्वत ४ निजद्र ५ नागगिरि जिय ६ पोप श्रितिर ७ नाप
 दिनवत्त काङ्गुन ८ । १ । अथमो योगन मास ९ येन दशमाकुसुमसम्भव १० येसापश्चर्यारमो निदाप ११ ज्येष्ठ धनविरोच वारमा १२ आषाढ
 मान २ एकेका हे भगवन् । नाममा कतला पडकत्ता । हे गौतम । य पड कत्ता, तेषां अन्धारा पड त द्युल पड १ अज्जालापड ते तुलापड
 एकेका हे भगवन् । पठता कतला दिवस कत्ता । हे गौतम । पठर दिवस कत्ता । तेषां प्रति पदा दिवस १ द्वितीया दिवस २ यायत् पश्चदगा दि

दिवसाः प्रचक्ष्माः? एतच्च कर्ममासापेक्षया द्रष्टव्यम् । तत्रैव पूर्वोक्तानां पञ्चदशमासयोराश्रयात् सम्भवात् । तद्यथा । प्रतिपद्विषयः प्रतिपद्यत्ने पञ्चस्याद्य
तथावति प्रतिपद् प्रथमादियस्यैवत्यर्थः तथावृत्तीयाद्वितीयाद्वितीयोदयस्यैवत्यादिप्रवृत्तिः । अन्ते पञ्चदशी पञ्चदशोदय
सः एतेषां त्रयस्त । पञ्चदशानां दिवसानां कतिमासपेक्षानि प्रचक्ष्मानि गीतम् । पञ्चदशमासपेक्षानि प्रचक्ष्मानि द्वितीयं सिद्ध
मनोरमाः स्तुतायोमनाश्च चतुर्थीयोज्ञात्र पञ्चमोयशोपरः षष्ठः सप्तमाससमूहः सप्तमद्वन्द्वमूहान्निमित्तोऽष्टमाः सौमनसो नवमोपनवमः दशमोऽष्टमि

पञ्चरस तिही प०? स० न दे जहै जए तुठे पुखे परकस पचमी, पुणरवि णहै महे जए तुछे पुणे परक
रस दसमी, पुणरवि णहै जहै जए तुठे पुखे परकसपञ्चरसी,, एव ते तिगुणा तिहीन सखेसि दिवसाण
सि ॥ एगमेगससण भते! परकस कहराइन प०? गो० । पञ्चरस राईन प०? त० पञ्चिआराई जाव पञ्चर

द्विपञ्चः १ द्विताया दिवसः २ यावरपञ्चदशो दिवस १५ एतेषां त्रयस्त । पञ्चदशानां दिवसानां कतिमासपेक्षानि प्रचक्ष्मानि गीतम् । पञ्चद
शमासपेक्षानि प्रचक्ष्मानि तद्यथा पूर्वोक्तः १ सिद्धमनोरमस्य २ ततोमनोहरद्वय ३ यशोभद्रस्य ४ यशोपरः ५ षष्ठः सप्तमाससमूहस्य ६ ॥ १ ॥ ५
अमूहान्निमित्तव ७ सौमनसो ८ घनजयस्य ९ छोटोदयस्य १० भिजाता ११ त्यशमः १२ शतजय द्वेव १३ अग्निद्वेव १४ षष्ठमासो १५ दिवसा-
नां सप्तमि मासपेक्षानि १५ ॥ २ ॥ एतेषां भवन्त । पञ्चदशानां दिवसानां कतिमित्ययं प्रचक्ष्माः ? गीतम् । पञ्चदशतिथयः प्रचक्ष्माः ? तद्यथा-न

पञ्च तुष्ट ४ चाय पूषपचमी ५ पांचमी, यक्षी फिरीने मन्दा खरी ६ मद्रा ७ साते जया ८ झाहें तुळा ९ नवमी पूषपचमी १० दसमी, बली प्ति
रीने मन्दा ११ यण्यारस भद्रा १२ वारसि जया १३ तौरसि तुष्ट १४ सखद्वि पुणो पचमी १५ पञ्चरसि इम पांय त्रिगुणो पञ्चर सिचि सर्व दिवसमी
हाइ । एकेका हे भगवन् ! पचमी खेतली रानिजुव । हे गीतम् ! पञ्चर प्रतिपदा रानि ? यावत् पञ्चदशो रानि, एव हे भगव

एव चन्द्रविमानमावर्तनं दृष्ट्वा तेन स्योत्स्नापवन्तितया शुक्रं पञ्च शृङ्गपटः द्वीचकारौ तुल्यं योतन यौ तेन द्वावपि पक्षौ सङ्गुयनिचिन्तागक्षौ सङ्गु-
गर्भेभ्यामी ॥ बतइति । यवानपादिवससक्या पृष्ठकाचष्टे । एगनेगससवित्यादि । एकेकस्य पञ्चम्य कृष्णशृङ्गास्यनस्य सवन्त । कतिविषसां प्रष्ट
माः । यद्यपि दिवमयधौ उदारात्रिदृष्टं तावपि भूयप्रकाशवत कासविशेषव्याघ्रपादश्च रात्रि विभागप्रसन्नसूत्रस्याप विद्यासमानत्वात् गीतम् । पञ्चदश

विद्यादिवसे जाव पसरसी दिवसे, एणसिण भते ! पसरसरह दिवसाण कडुणामघज्जा प० १ गः ० पस
रसणामघेज्जा प० १ तं ० पुसु ने सिद्धमणीरमेअ ततोमणेाहरे जेअ जसजहेअजमघरे छठे ससुकामसमि
हेअ १ इदमुत्तुजिसिसेसु सामणस घणजए सु घोघसु अत्यसिद्धे सुभिजाए सुसुमणे सयजएअत्र २ अ
म्मिअसे उअसमे त्रिअसामहेतातिणामघेज्जा ० एणमिण भते ! पसरसरह दिवसाण कडु तिही प० १ गो ० ।

नि जाभनइतिः १ प्रतिष्ठितः २ विजयः ३ प्रीतिवहुन ४ ज्ञेयान् ५ शिथः दौव ६ शिथिर ७ सहितवा ८ ७ १ । नवमासवस्तमानः ९ दशम
दुनुवज्जवः १० ४ एकारगानिदापय ११ बलबिरापय द्वादशः १२ ४ ५ एकेकस्य भद्रता ! जासकतिपसाः प्रज्ञताः १ गीतम् । द्वीपक्षी ०
क्ष्मी ० त० वा बहुनपचव गङ्गपचव । एकेकस्य सवन्त । पञ्चम्य कतिविषसाः प्रज्ञताः १ गीतम् । पञ्चदशविषयः प्रज्ञताः १ तथापि प्रतिप-
वन् १२ यद ३ भवन्त । पकर दिवमया केतसा कामकया ३ गीतम् । पकरताम कया १५ तकरी पुवाग १ पडवे सादुमनारम् २ वाज भनाइर ३
भीअ १ न १ यज ४ वावि यमाअर ५ पाचनी भवकाणभमूदि ६ छठि १ इन्द्र भुवुपाभित्त मातनी ७ मामनन ८ छाडिना जलअय ९ नव
वा चर्षो अचवि १० इसनी अपिअत ११ इग्यारसी अत्यअन १२ बारसी अतअय १३ । २ । अभिनवेअन १४ चउइवि उपचक १५ पकिरवि एव
दिववनी चकराणभूइ । एह हे भवन्त ! पकर दिववनी केतसा विकि कही के नीतन । पकर विवि कही कही १५ पडवे अडा १ गीतम् । प्रज्ञताः ३

या यत्ने जगन्मरारक्तशरीराः पञ्चविंशतिः पञ्चदशसंख्याकस्तिस्रस्य सर्वेषां पञ्चदशगुणानामपि दिव्यगानां भवन्ति यन्माद्य दिव्यगतिष्वयं उच्यते आद्य ।
 दिव्यमतिष्ठः कः गतिविज्ञो वा यन् त्विन्द्रियमूत्रस्य पचिग्नियमाण । उच्यते । मूत्रधारकतोर्विवसः स्रष्टु प्रत्यक्षसिद्धस्य पञ्चधारकतातिथिः कथमिति
 पटुच्यत पयपूक्षिमापययस म प्रारभ्य द्वापदिनागीकृतस्य चक्षुर्यकृतस्य सदावरणीयो द्वीभागी वक्ष्यित्वा शपस्य पशुमागात्मकस्य पतनार्थात्मकः
 पञ्चभ्राताया यावताकालम् ध्रुवराशुयिमासम् आकृता भवन्ति अस्मावास्यांति च स एव प्रकटितो भवति तावाम् कालविशेषातिथिः । आधराध्रियत्न-
 व्यप्रस्रसाप । यमसंगसमृद्धत्यादि । एकैकस्य भवन्त पचस्य कनिराश्रयोऽनन्तरोक्तदिवसालाभेय परमांशरूपाः प्रस्रसाः ? गीतम् ! पञ्चदशराश्रय प्र
 स्रसाः ० तद्यथा । प्रतिपद्वात्रि यावत्कारवात द्विभीषावितराप्रतिपदः एव पञ्चदशरात्रिरिति । यस्याभिरुमिन्त्यादि । प्रस्रसप्रस्रगम सुहरसूत्र गगन

मार्थिज्जाह । पञ्चाभिण जने । पणारससु राईण कट्टतिहो प० ? गा० । पणारसातहि प० ? त० उग्गाय
 हु १ जोगवहं २ असवहं ३ सखिमिहो ४ पुण्डणामा ५ पुणरवि उग्गावहं ६ जगवहं ७ जसवहं ८ सखिसि
 रुा ९ सुहणामा १० पुणरवि उग्गावहं ११ भागवहं १२ जसवहं १३ सखिसिहो १४ सुहणामा १५ गयति

चाप्रतिपद्वात्रिः यावत्पञ्चदशरात्रिः, आसा भवन्त । पञ्चदशमा राश्रीना कतिमामपयानि प्रस्रसानि ? गीतम् । पञ्चदशमागपयान प्रस्रसानि १
 तद्यथा उत्तमात्र १ सुगन्धत्रा २ यलोपत्या ३ यशाचरा ४ सोमममपिय तथा ५ श्रीसभूना ६ यवाहुल्या ॥ १ ॥ विजयाप ७ येनयन्ती ८ जयन्ती
 देवामन्दा पञ्चदशमा रात्रि १५ निरति युद्धवा पञ्च गामोन्नर, एह १५ नाम रात्रिना नाम जाहया, मय भगवन्त । पञ्च रात्रिनी कनली तिथि कष्टो
 इ ह । हे गीतम् पञ्चरतिपिह । तकोदा जययती नन्दतिपरात्रि १ भागवती भद्रातिथि रात्रि २ यगोन्नरी तथा तिथि रात्रि ३ मय विजया रिक्ताति
 पि रात्रि ४ सुभणामा पूखी तिथि रात्रि ५ यना किराने सपयती नन् त्व तिथि रात्रि ६ भागवती भद्रा विजिरात्रि ७ यगायती यपातिथिरात्रि ८ सुयसि

दुः सखादृशाऽभिज्ञता द्वाद्वागोऽत्यग्रमः प्रयादगः शतजयः बहुदुर्गोऽग्निवेशसः पञ्चदशसुपयस इति विवक्षणा भवति नामयेयानि इति । अयेत्येया
 दिवमानो पदुदगनिधोः पिपेऽनुपराह । यत्तन्निबन्धित्यादि । यत्तदग्रानां पदुदग्रानां दिवसानां ज्ञानं कृतितिययः प्रज्ञता ? गौतम ! पञ्च
 दगनिधयः प्रज्ञताः ? तदप्या । भव्या भद्रो जय सुदुर्गोऽम्यत्रित्त पृष्ठः । अत्र त्रिपिण्डस्य पृष्ठिनिविष्टतया सम्वादित्यानामपि पृष्ठिनिर्देशः ज्योति
 र्द्वयमयप्रप्रसिक्त्वादीन नदा भद्रा जयाद्वत्यादि स्त्रीलियनिर्देशेनसंस्कारो दृश्यते सप्तपञ्च पञ्चदशतिष्यात्मकस्य पञ्चस्य पञ्चमी इति छट् । एतेन
 पञ्चमीनः परेषां पठ्यादितिपीना नदा विष्णुमेवैव पुनरायसिद्धिज्ञता । तत्रैव सूत्रे व्याह पुनरपि नदः भद्रः जयः सुष्ठः पृष्ठः । सप्तपञ्चस्य दशमी ।
 जसमिद्विभीपाप्यावन्तिः पयवसिता पुनरपि नद भद्रः जयः सुष्ठः पृष्ठः सप्त पञ्चस्य पञ्चदशी । सप्तमर्थेनियमयति । यवसुन्दरीत्या व्यावृत्तित्रययुक्तप-

सी राह, पृष्टासिप भते ! पञ्चरसयह राहण कह णामधेज्जा प०० गो० । पञ्चरसणामधेज्जा प० ? त०
 उग्रमाय सुपस्कता एलायसु । जसोहर । सामणसावेव तहा सिरिसज्जुआय वाघज्जा १ धिजयाय वेजयं
 ती जयती अपराह्ज्जाय इलाय समाहारा वेवतहा तेज्जातहा छहतेज्जाय २ देवान दो णिरहं रयणीण णो

ला १ भद्रा २ जया ३ दुष्का ४ पूषोपचस्य पञ्चमी पुनरपि नदा भद्राजयातुच्छः पूषोपचस्य दशमी पुनरपि नदा भद्राजयातुच्छ पूषोपचस्य प
 दुष्का ५ एव ताकिगुहा सप्तयः सर्वथा विवक्षामानिति । यैकस्य ज्ञानं । पञ्चस्य कतिराजयः प्रज्ञताः १ गौतम ! पञ्चदशराजयः प्रज्ञताः १ तदा

पु ! पञ्चर राजिनी जतसां नाम ह्ये । ४ गौतम ! पञ्चराजम ह्ये । तेकहा सतमा प्रतिपदा राजि १ सुनचज्जा द्वितीया राजि २ यनापत्या तृतीया राजि
 ३ ययापरा बहुर्षी राजि ४ मामनसा पावमी राजि ५ तिन श्रीसमूना पटी ६ ज्ञावमी ७ १ ४ बिजया सप्तमी राजि ८ वेजयन्ती अष्टमी राजि ९ जय
 मा नयना राजि ६ अपराजिता दशमी राजि १० देवा यकादशमी ११ सप्त जारा द्वादशमी १२ तेजा जयादशमी राजि १३ अस्तिनेत्रा बहुदशमी १४ ५

रात्रिः पशोमती बयतिचिरमतीरात्रिः सर्वेचिदा मुञ्जातिचिदीयतीरात्रि शूनमामापुकोतिचि दीशमीरात्रिः पुनरपि उपपत्ती मन्दतिचिरेकादगीरात्रि
भोगवती भवतिचिदीयतीरात्रिः यशोमती बयतिचिदीयतीरात्रिः सर्वचिदा मुञ्जातिचिदीयतीरात्रिः पुनरपि उपपत्ती मन्दतिचिरेकादगीरात्रि
यथा मन्वादिपञ्चतिथीनां विराजन्ता पञ्चदशतिथयो भवति तथोदयतीयद्वतीनां विराजन्ता पञ्चदशतिथयो भवतीति । अथैकस्याप्यारात्र्य

द्येवमस्य १४ द्वात्रिंश १५ आणठे १६ यिजापुष्ट १७ दीससेणे १८ पायावसे १९ उत्रसमेष्ट २० ॥ २ ॥
गच्छ २१ अग्निगवसे २२ सययसहे २३ सायय २४ अममेष्ट २५ अणत्र २६ मोमे २७ वसहे २८
सहठे २९ रास्कसेवे ३० ॥ ३ ॥ कड़ेण जते । कण्ठा ५० ? गो ७ ! पक्षारसकरण ५० ? त ० यय १
य लय २ कीलत्र ३ योचिलोअण ४ गराड ५ यगिज ६ यिछी ७ मउणी ८ यउव्यय ९ गाग १०

मुभतामा ५ पुनरपि उपायती भागयती यशोमती सर्वचि, १ मुनमाणा ५ द्वि २ एव विदुषा एतास्तिथय सर्वासां रात्रीणां एकैकस्य भगवन् । अ
इरायस्य कतिपुनूतः प्रष्टा १ गीतम । त्रिशमुनूतः प्रष्टाः १ सद्यथा ऋतः येषां २ मित्र ३ वायुः ४ सुपीतः ५ सदीयात्रिपञ्चः ६ मावे
न्तो ७ चलवान् ८ प्रष्टा ९ बहुसत्य १० दीनकथाः ११ ॥ त्वष्टा १२ आत्रितात्मा १३ वैश्वको १४ वाठज्य १५ आत्मन् १६ यिज्य १७ यिद्य

भिषन् ६ माहिन् ७ वसवान् ८ प्रष्टा ९ बहुसत्य १० प्रष्टा ११ ॥ १ ॥ त्वष्टा १२ भाविता त्मा १३ वैश्वस्य १४ वाठजा १५ आत्मन् १६ यिज्य १७
त्रिद्यसेन १८ प्राजापत्य १९ उपशम २० ॥ २ ॥ गांयत्र २१ अग्निर्वेस २२ यतयुपम २३ आत्मयाम् २४ अमम २५ अष्टयाम् २६ नोम २७ वयम २८ स-
याय २९ रायस ३० ॥ ३ ॥ कोतला के भगवन् करण त्व । ये गीतम । वय्यार करण खे १९ सेकेडा यय १ दालव २ कीलय ३ श्योदिलायन ४ आत्म
सेविस गरादि ५ यजिन ६ विटो ७ अकुनो ८ वतुःगद ९ नाग १० किशुम ११ ॥ १ ॥ यदे भगवन् । इग्याएखरवसादि केतना मारुष चरुई कोतला क

पञ्चदशगणमयेवानि प्रष्टव्यानि । तद्यथा । अतस्मात्प्रतिपद्विंशतिः । सुनक्षत्राद्विंशतीगारात्रिः । एकापत्यासतीया यथाधराचतुर्थी श्रीमन्महापण्यमी श्रीचञ्जुता
 पत्नी बिज्रयाभसनी दीअयलीअटली जयलीनवनी अपराजितादशमी सनाहाराद्वादशी तेजास्त्रयादशी अतितेजाचतुर्दशी देव्याभस्वा-
 पञ्चदशी निरतिदिनवि पञ्चदश्यानामोत्तर इमानि रज्जनागे गामयेवानि । यथा अहाराश्राद्या विवस्वरात्रिविभागन सञ्जातरादि कचित्तानि तथा
 दिवसनिषिष्यतांतरादि मागुक्ताणि । अपरात्रितिविषयतांतरादिप्रसयवाह । एतासो जदन्त ? पञ्चदश्यानां रात्रीषा कतिविषयः
 प्रष्टव्य ? गौतम । पञ्चदशतिषयः प्रष्टव्यः । प्रथमाठपयती भन्वातिधिरात्रिः द्वितीयात्रागयती भन्वातिधिरात्रिः तृतीयायशोभती जया-
 निधिरात्रिः चतुर्थीमयसिद्धा मुञ्जातिधिरात्रिः पञ्चमाशुभनामा पूष्णोतिधिरात्रिः पुनरपि पशुमपवती भन्वातिधिरात्रिः भोगवती भन्वातिधिरात्रिः सप्तमी-

गुणा पततिहोतुं सर्वेसि राक्षस्य, एगमेगस्सण ज्ञेते । अहोरात्रस्स कट्टमुज्जना प० ! गो० ! तीसमु-
 ज्जना प० ? सं० रुद्धे १ सेए २ मिसे ३ याउ ४ सुत्रीए ५ सहेअ अमिष्वदे ६ माहिं
 ७ यलअ ८ यजे ९ अजसज्जे १० वेअईसाणे ११ ॥ १ ॥ तथेअ १२ जोविअप्या १३

८ अपरात्रिताच १० इन्नाच ११ समाहार वेव तथा १२ तथाच तथा १३ अतितजाच १४ देवानन्वातिरता १५ रज्जमीनामधेयानि म ३ ॥ यत्तामां
 प्रदत्ता ! पञ्चदश्यानां रात्रीषो कतिविषयः प्रष्टव्यः । गौतम । पञ्चदशतिषयः प्रष्टव्यः । तद्यथा । प्रथमा १ भोगवती २ यथाभती ३ सर्वसिद्धा ४

इय । रात्रा निवि रात्रि ५ सुभमाना पूसा तिचि रात्रि १० वलीकिरीनइ उपवती भन्वा तिचि रात्रि ११ भागवती प्रद्वग तिचि रात्रि १२ अश्ववती अ
 य निचि रात्रि १३ मय निहा रिक्तातिचि रात्रि १४ शुभनामा पूष्णो तिचि रात्रि १५ इम एअ पाच भिगुदी पकरतिचि सुवरात्रिमी होइ सअ रात्रिमी
 होइ । एसेअ मयवन् अहोरात्रना केततो मुहुत्तहइ । वे नीतम ! भोअ मुहुत्तं अइसा छे । तेकेही कट्ट १ होइ २ निअ ३ याउ ४ सुपीन ५ तिअज अ

कार्त्तनसुखरूपमसमाह । कतिबभूवैत्यादि । कतिबभूव ! करकानि प्रच्छसनि । गौतम ! शैकादशकरकानि प्रच्छसनि । तद्यथा यव बालय कौलव स्त्री
बिलोचन सम्यग्नास्यस्थाने नेतिसन्निगिरादिः । अस्य नगर वचिर्न विष्टिः । शकुनिः । वसप्यव माग किंशुभ्रनिति । एतया २२ स्थिरत्वादिध्यत्तिप्रस

स्कस्स पाठयाए रातुं वव करणजयई १ विहृस्याए दिवा बालवे करण जयई २ रातुं कौलवं करणं जयई
३ तहृस्याए दिवा त्यां बिलोच्यण करण भयइ ४ रातुं गराड करण जयइ ५ बउत्थीए दिवा वणिजं ६
रातुं ६ विष्टी ७ पंचमीए दिवा वव १ रातुं बालव कुठीए दिवा कौलव २ रातुं त्यां बिलोच्यण ४ सप्त
मीए दिवा गराइ ५ रातुं वणिज ६ व्युठमीए दिवा विष्टी ७ रातुं वव १ पञ्चमीए दिवा बालवं २ रातुं

निबरादि, कतिकरकानि स्थिरादि प्रच्छसनि । गौतम ! सप्तकरकानि वरादि स्थिराणि प्रच्छसनि ? तद्यथा वव । बालय २
कौलव ३ स्त्रीबिलोचनं ४ गराइ ५ विष्टिः ६ विष्टिः ७ एतानि सप्तकरकानि वरादि बालयि बालयि स्थिराणि प्रच्छसनि ? तद्यथा शकुनि चनु
प्यइ २ माग ३ किंशुभ्रं ४ एतानि बालयि करकानि स्थिराणि प्र० ? एतेषां भवन्ति । वरादि स्थिराणि या कत भवन्ति, गौतम ! मुक्तपक्षस्य प्र
तिपदिरात्री ववकरव भवति ॥ द्वितीयाया दिवा बालय करवं भवति, रात्रौ कौलव करव जयति ॥ त्रितीयाया दिवा स्त्रीबिलोचन करण भ-
वति, रात्रीमरं करव भवति, चण्ड्यो विवाचच्छिन्न, रात्रीविष्टिः, पञ्चम्यो दिवा वव रात्रीबालयं, पक्ष्यो दिवा कौलव, रात्रौ स्त्रीबिलोचन, स

वन् । पर विर करव विचारं पुइ । १ गौतम ! शुक्ल पञ्चमी पल्लवाइ रात्रि पञ्च करव पुइ १ वीरने दिवसें बालय करव पुइ २ रात्रि कौलव करण
पुइ ३ वीरने दिवसें स्त्रीबिलोचन करव पुइ ४ रात्रि गराइ करव पुइ ५ बउत्थिने दिवसें वणिज ६ रात्रि वाटी ७ पाचमीने दिवसें वव १ रात्रि
बालव २ वउत्थिने दिवसें कौलव ३ रात्रि स्त्रीबिलोचन ४ सातमीने दिवसें गराइ ५ रात्रि वणिज ६ छाठमीने दिवसें वीटी ७ रात्रि वव १ सव

[illegible]

किं दृग्ग ११ ॥ १ ॥ एणमण मत । पक्ख रमरह् करणाञ्च कहुकरमात्थत्ता प० १ गे ० ।
सप्तकरणाञ्चरा चत्वारिकरणालियर । प० १ त० यव १ छान्द २ कोलव ३ त्थिविलोत्थण ४ गराह ५
वाणज ६ यिही ७ एण ७ समरुणाञ्चरा चत्वारिकरणो त्थिग प० १ त सउणी १ चउव्वय २ गाग ३
विदुग्ग ४ एण चत्वारिकरणालियर । प० १ एण मत । चरात्रा त्थिगत्रा करणाकय १ भवलि गो० सुक्खे

[illegible]

नित्यादि । नयचैत्रमिगन्विह नदरं दिनरात्रिदिनं न यन्पुष्पपक्षपक्षेन तत्तत्कालमा निव्यदुप्रमाणाख्यात् कृत्तपुद्गलया राशौ गुरुनि अमाया
स्वावा निवा बहु पव राशौ न शुक्रपक्षमतिपदि दिवा क्रिस्तस्य पति च्यारि स्थिराणि आस्यगतिपि पु जवत्तीत्ययः । अथपद्यपि सर्वस्यापि काला
स्य सद्परिगतनस्वभावस्वभावाभावाद्दृश्यमाभूत्वारम्भा ऽनपपन्न सत्वाप्यस्त्यव कालविज्ञेयमाद्यनविचारः शतौ न पशः नवरत्नर समप्रतिपन्न
दोषाः सवत्सरः इत्यादि व्ययवारम्भाप्यननिदृष्टान् तेन कालयिगोवाद्यानादिपञ्चति । किमाश्वायमित्यादि । कयन्टादिपक्षकालवर्षा आदिः प्र

विष्ठी ७ चउत्थीए इद्रा अद्य १ रात्रि आलव २ पचमीए दिवा कोलव ३ रात्रि त्योविलोअण ४ छठीए दिवा
गराड ५ रात्रि वणिज ६ सत्तमीए दिवा विष्ठी ७ रात्रि अद्य १ अष्टमीए दिवा आलव २ रात्रि कोलव ३ नव
मीए दिवा त्योविलोअण ४ रात्रि गराड ५ दसमीए दिवा वणिज ६ रात्रि विष्ठी ७ एकादमीए दिवा वद्य १
रात्रि आलव २ बारसीए दिवाकोलव ३ रात्रि त्योविलोअण ४ तरसीए दिवा गराड ५ रात्रि वणिज ६ चऊड

विशेषतः राशौ गरानि, तमायापया दिवा यारि च राशौ विष्टिः चतव्याः दिवा वद्य, राशौ आलव, पञ्चम्या दिवा कोलव, रात्रा स्त्रीवितापन
पष्ट्यादियागरानि राशौ वणिज, सप्तम्या दिवा विष्टि राशौ वद्य, अष्टम्या दिवा आलव, राशौ कोलव, नवम्या दिवा स्त्रीवितापन, राशौ
बारसि, दशम्या दिवा वणिज राशौ विष्टिः एकादम्या दिवा वद्य, राशौ आलव, द्वादश्या दिवा कोलव राशौ स्त्रीवितापन, त्रयोदश्या

विवापन ४ रात्रि गराडि ५ सातमे दिवसे वणिज ६ रात्रि विष्टा ७ चउथी मे दिवसे वद्य ८ रात्रि आलव ९ पावमाने दिवसे कोलव ३ रात्रि स्त्री
विवापन ४ छठीमे दिवसे गराडि ५ रात्रि वणिज ६ सातमीने दिवसे विष्टी ७ रात्रि वद्य ८ अष्टमीने दिवसे आलव रात्रि कोलव ३ नवमी
न दिवस आदिनापन ४ रात्रि गराडि ५ दसमाने दिवसे वणिज ६ रात्रि विष्टा ७ इध्यामीने दिवसे वद्य ८ रात्रि आलव ९ बारसाने दिवसे

नाह । पशुनिषेध-इति । तत्रैवो मनुष्यः । एकादशाना करणानां मध्ये कृतिकरणानि चराणि अतिकरणानि स्थिराणि प्रच्छसानि ? चकारोऽवयवस्य, ज
ननानाह ? जीनय । मनुष्यकरणानि चराणि अग्नियमतिविभाविष्यात् । अस्यादि करणानि स्थिराणि नियततिविभाविष्यात् । सद्यथा यथादीनि सूत्रास्तानि
निषेधानि यत्रानि मनुष्यकरणानि चराणि इत्येतस्मिन्मनसाप्य अत्र रि करणानि स्थिराणि प्रच्छसानि ? सद्यथा शकुम्यादीनि सूत्रास्तानि यत्रानि च
नानि चराणः स्थिराणि प्रच्छसानि ? इति नियमनयाप्य प्रारज्यनिगमक्याः । एतेषा स्थाननियम प्रष्टुमाह । एतेषिच-

फाल्गुन ३ दशमीए दिवा ल्यीचिलोअण ४ रातु गराह ५ एक्कारसीए दिवा यणिज ६ रातु बिठी ७ वार
मीण दिवा यथ १ रातु बालव २ तेरसीए दिवा कोलव ३ रातु ल्यीचिलोअण ४ चऊदमीए दिवागराह ५
रातु यणिज ६ पुणिमाण त्रियाबिठी ७ करणे प्रयति रातु यव करणजयति बङ्गलपक्कसपक्रियाए दिवा वा
लथ २ रातु कोलव ३ चिहमाण दिवा ल्यीचिलोअण ४ रातु गराह ५ तङ्ग्याए दिवा यणिज ६ रातु

सप्त्यो दिवापराति, राधो वाचन, एतस्यादिवाविष्टिः, रात्रौ कालव, दशम्यां द्वा रात्रीविज्ञाचन, रात्रौगद
नि, एतस्यादिवाविष्टिः, रात्रौ कालव, दशम्यां द्वा रात्रीविज्ञाचन, रात्रौगद
नि, एतस्यादिवाविष्टिः, रात्रौ कालव, दशम्यां द्वा रात्रीविज्ञाचन, रात्रौगद
नि, एतस्यादिवाविष्टिः, रात्रौ कालव, दशम्यां द्वा रात्रीविज्ञाचन, रात्रौगद

आब दिवसों पाणव २ रात्रि कोषय ३ दग्गनील दिवसों स्त्रीपिलापन ४ रात्रि गरावि ५ इग्यारमोनव दिवसों पकीज ६ रात्रि बिष्टी ७ आरसमीने दिवसों पय १ रात्रि ब लय २ तेरमीने दिवस कोषय ८ रात्रि सुाविमोचन ९ लउनुनिमें दिखमव गरावि ५ रात्रे पविज ६ पुकोनाली में दिवसों बिष्टा ७ दानु होइ रात्रि बव करव हाइ । अम्पारा पक्षणी पकिनामव दिवसों बालन करव हाइ २ रात्रि कीनाव ३ बिजने दिवसों लुने

नित्यादि । मयैव निगन्निह नदर दिनरात्रिदिन नैव यन्पुण्यकपयकयन तत्कल्पयामा निम्नदुप्रमायत्वात् कल्पयन्तुद्वया रात्री गकलि जमावा
 साया दिवा नत पद रात्रीनाम शुक्लपक्षप्रतिपदि दिवा क्लृप्तं यति ज्येष्ठारि स्थिराणि आस्त्वन्तिपि पु जवन्तीत्ययः । अथपद्यपि मयम्यापिकाए
 सा मद्परिवर्तनस्वभावस्तथाद्युनाभावाद्यदृश्यमाणभूतारम्भा ऽनपपन्न स्तथाप्यस्यैव कालविधिपस्याद्युतविचार आतीतः परः स्यत्सरः सप्रतिपक्ष
 दोषः सत्सरः इत्यादि व्ययवारम्भाप्यद्यन्तिद्वयान् तेन कालविजोपायमादिपञ्चति । किंवा इष्टायामित्यादि । कथं गन्तिपञ्चकातयर्षी आदिः प्र

विष्ठी ७ चउत्पीए इदवा यद्य १ रात्रि आलव २ पचमीए दिवा कोलव ३ रात्रि ल्योविलोअण ४ चउपीए दिवा
 गराइ ५ रात्रि वणिज ६ सप्तमीए दिवा विष्ठी ७ रात्रि यत्र १ अष्टमीए दिवा आलव २ रात्रि कोलव ३ नव
 मीए दिवा ल्योवलोअण ४ रात्रि गराइ ५ दसमीए दिवा वणिज ६ रात्रि विष्ठी ७ एक्कारमीए दिवा वव १
 रात्रि आलव २ द्वादसीए दिवा कोलव ३ रात्रि ल्योविलोअण ४ त्रयोदसीए दिवा गराइ ५ रात्रि वणिज ६ चउदु

विज्ञाचन रात्री गराति, तनायापया दिवा यरि ज रात्री विष्टि, जतप्या दिवा वय, रात्रीआलव, पचम्या दिवा कोलव, रात्री स्त्रीविलापन
 पष्ट्यादियागरानि रात्री वणिज, सप्तम्या दिवा विष्टि रात्रीवय, अष्टम्या न्यिकयालव, रात्री कोलव, नयम्या दिवा स्त्रीविनोषन, रात्री
 मराति, दशम्या दिवा वणिज रात्री विष्टि, युक्तावस्था विद्यायय, रात्री आलव, द्वादस्या दिवा कोलव रात्री स्त्रीविलापन, त्रयोदस्या

चिद्यापन ४ रात्रि गरादि ५ साजने दिवसे वणिज ६ रात्रि विष्टा ७ चउपी नै दिवसे वय २ रात्रि आलव २ पाचमामे दिवसे कीलय ३ रात्रि स्त्री
 चिद्याचन ४ चउतीने दिवसे गरादि ५ रात्रि वणिज ६ सातमीने दिवसे विष्टी ७ रात्रि वय २ अष्टमामे दिवसे पाचम रात्रि कोलव ३ नयमी
 न दिवस छाविनाचन ४ रात्रि गरादि ५ दसमामे दिवसे वणिज ६ रात्रि विष्टा ७ द्वादसामे दिवसे वय २ रात्रि आलव २ द्वादसामे दिवसे

यनो यपोन किमादिक्काः सुवत्सराः इदं प्रसूतं प्रसूतं चन्द्रादिसपरसरापेक्षया छेयं । अथवा परिपूर्यस्यैवसपरसरापेक्षया युगस्य चाप्यादि चन्द्रा
नरनि प्रसावकाग्रापि नस्यात् किदित्तितासरायद्योरस्यतरदावि यथास्ते किमादिक व्यपने ननु नचमथ सूत्रे प्राक्तनत्वात् चाप्राविष्टादीना सम्पत्तरः
प्यारी यपोने किमादिक्काः स्वतः चाप्रावथादिसंध्यपत्तौ ध्यावि यैपोने किमादिका मासः एव किमादिकीपक्षी किमादिकाप्रकाराश्च किम विक्का
ननुना किमादिकानि करकानि नक्षत्राणि मन्त्रमाणाति प्रसूतं, भगवानाह ? गौतम । चन्द्रादिर्यपोन चन्द्रादिकाः सुवत्सराः चन्द्राचन्द्रादिसर्वदि
॥

भीषु टिया यिष्ठी ७ रात्रि सउणी ८ व्युमावासापु दिवा चउप्यय ९ रात्रि गाग १० सुक्तापकस्स पक्रिवाए
दिवा क्रितुगग करण मयद्वं ११ किमाहप्राणं मंत ! संवत्तरा १ किमाहप्राणं व्ययगा २ किमाहप्राणं उऊ ३
किमाहप्राणं मासा ४ किमाहप्राणं परका ५ किमाहप्राणं अहोरत्ता ६ किमाहप्राणं मंजुत्ता ७ किमाहप्राणं करणा ८

दिवा मरानि रात्रि बबिर्त्रं, चतुदश्यादिवा विष्टिः रात्रि शबनि, अनावस्यापो दिवा चतुपदं रात्रि नाग, युक्तपक्षस्य प्रतिपदि दिवा चिन्तु
प्र करकं प्रयति ८ किमादिवा भद्रता ! सुवत्सरा, किमादिके व्यपने, किमादिका स्वतः, किमादिकानासाः, किमादिकी पक्षी, कि-
मादिका प्रसूतं, किमादिवा मूत्राः किमादिकानि करकानि, किमादिकानि मन्त्राणि, मन्त्रानि ? गौतम । चन्द्रादिकाः सुवत्सराः,

कीमच इ रात्रि स्त्री येलाचन ४ रात्रिने दिवस मरदि ५ रात्रि बबिर्त्र ६ चतुदशीने दिवस विष्टी ७ रात्रि चतुनी ८ अनावस्या न दिवर्षी च
मःपद ९ रात्रि नाग १० युक्तपक्षी पक्रिवापे दिवर्षे किमूत्र करकपुत्रं ११ स्या आदिक दे भगवन् ! सुवत्सरा स्या आदिक व्यपन २ स्या आदिक चतु
३ स्या आदिक नाग ४ स्या आदिक पक्ष ५ स्या आदिक प्रकाराणि ६ स्या आदिक मूत्र ७ स्या आदिक करक ८ स्या आदिक मन्त्राणि ९ स्या
गीतम चन्द्राचन्द्रादिसर्वदि व्यपन मन्त्र माणाति मन्त्रानि आदिनाटे मन्त्रानि चतुर्षो मन्त्रानि आदिनाटे मन्त्रानि चतुर्षो मन्त्रानि

तच्चान्नाभिर्वर्द्धितामसश्चवसरपञ्चकालसकस्य युगस्य प्रयुक्तौ प्रथमतोऽसौच प्रवर्ततेनात् नत्वभिर्वर्द्धितस्य तस्य युगत्रिशमायातिक्रमे सद्भावाविति ।
 ननु युगस्यादीवर्तमानत्वात् चन्द्रसप्तवसरः सवरासराद्यानादिकृत् सति हि युगस्यादित्य कथं उच्यते युगे प्रतिपद्यमाने सर्वैकालविशेषाः सुपमसुपमादयः
 प्रतिपद्यन्ते युगे पर्यवस्यति अन्येष्वसकलज्योतिशारगूलस्य सूयैर्वर्तिषायनस्य चन्द्रासरायजस्य युगपतप्रवृत्तिर्युगाद्वावेव कोवि ब्रह्मायजस्याभिजिह्याने
 प्रथमसमयएव सूर्यायजस्यतु पुष्यस्यत्रयोविद्यती नक्षत्रसिजगणेपु व्यतीतेषु तेन सिद्धं युगस्यादित्वमिति तथा दक्षिणायमसप्तवसरस्य प्रथमे पञ्चमासा स्त
 दाविययास्ते तथा छादित्वचास्य युगप्रारम्भे प्रथमतः प्रयुक्तत्वात् एतच्च सूर्योपनायेकवचनं पञ्चायनापेक्षवचनं पञ्चायनापेक्षया दित्यावत्तथास्यात् युगारम्भेच
 न्द्रसोत्तरायणप्रवृत्तत्वं तु माघततुरापादभाष्यरूपमासचतुष्यास्मकमादिर्येवांत माघवृद्धादिका अतएव यगादी श्रुत्येकदेशस्य ज्ञायकमासस्य प्रवृत्तमानत्वात्
 एतज्ज्ञायकादिकमासाः प्रागल्भ्येन तस्य बहुलपक्षादिकौ पक्षौ ज्ञायकचतुलपक्षएव युगादिप्रयत्नेः दिवसादिकाश्चकारात्राः सहतो दक्षिणायनयोः सू-
 र्योदयएव युगप्रतिपत्तेः भरतेरावतापेक्षया इत्ययमन विवेकापक्षमातु राशौ तत्तमयत्नः तथा छत्रस्त्रिशतांमहूर्तानां मध्ये प्रथमः सप्तादिर्येवति तथा
 राक्षस्येव प्रवर्तते तथा बालत्रादिकानि करवानि बहुलप्रतिपक्षियसनस्यैव मभयात् तथाऽभिजिद्वारिकाणि नक्षत्राणि तत्तत्सप्तवारस्य नक्षत्राणां क्रमण
 योगेप्रथमं मानत्वं त तथा श्यसरापादानक्षत्रचरममगयः पाद्यात्ययुगस्यातः ततोऽभिगम्यगस्यादिकक्षत्रमभिजिदेयनि । हेममख ! हेममख ! हेममख !

८ किम. हृष्ट्या नखस्र ९ प० ? गो० ! चदाहृष्ट्या सयतरा दक्षिणाहृष्ट्या अयना पाउसाहृष्ट्या उक्त साधनाह
 श्यामासा यज्ञलाहृष्ट्या परको दिवसाहृष्ट्या अहोरक्षा मुक्ताया यथाहृष्ट्या हरणा अग्निजिह्याह

दक्षिणादिक अयने, माघवृद्धादिका अतयः श्रावणादिकामासाः चतुष्कादिकौ पक्षौ, वियसादिक अहारात्रे, रौद्रादिकाः महूर्ताः, यथादिका

। दक्ष नास ज्ञायक यदि पक्षिवा आदि पक्षयुगने आदि माट कल्पपक्षादि विवसादिक अहोरक्ष मुहूर्त सू । उगता प्रथम
 होर ते भवती पञ्चादिक करण यदि पक्षत्रय विवसत्र प्रथम मुह ते भवा अग्निजिह्वा आदिह नक्षत्र मायण यदि पक्षत्रे मुह त भवती अहो अम

[illegible]

ध्या। णरुक्त्वा प० १ समगानुस। पथरवतरिण भत। जुगे केवहुअ। अया। केवहुअ। उऊ केवहुअ। म।
 म केवहुअ। अहोरत्र। केवहुअ। मकुल। प १ गे। ०। पथसवत्तुरिण जुगे तसअय ॥ मीसं

[illegible]

आगादेधयइत्यादि । यागाऽप्यायिहतेरिय नचत्राद्या किमत्र चन्द्रसह दक्षिणयोगि त्रिनक्षत्रमक्षर्याणि इत्यादिको दिग्भाग १ देवताः मन्त्रत्रयेय ताः २ ताराप नक्षत्राद्यातारापरिमाः ३ गात्राणि नक्षत्राणां ४ सत्यामान्नक्षत्राणां ५ चन्द्ररवियोगान्नक्षत्राणां ६ चन्द्ररवियोगसहयोगः ६ पुनर्नामिक्तु लक्ष्यकानि नक्षत्राणि उपसहस्रशतपञ्चकुलानि कुलापकुलानि ७ कतिपू क्षमाः कति अमावास्याय ८ सन्निपातः यतामासेय पूर्वसामावास्याना पररपापनशा नक्षत्राणां मन्त्रान्य ९ च समुच्चय नतामात्रा परिसमीपकलिचतुरादिमन्त्रगणः १० चन्द्रसुख्ये आयाद्वारतु मेतद्वारानुयायित्वेन नपयक कृतमिति । अप्य चन्द्रस्य नक्षत्रैः सह दक्षिणादिदिगयोगो भवति, तेन प्रथमतो नक्षत्रपरिपाटीमाह । कतिपू भल इत्यादि । अत्र शश्वसम्भारः ६ मे । अ भिजिहन् १ अथ २ धनिष्ठा ३ शतभिषक् ४ पूर्वभद्रपदा ५ उत्तरभद्रपदा ६ रवनी ७ अश्विनी ८ भरणी ९ कनिका १० रोहिणी ११ मृगशिरः १२

उज्जसठीमासा एगेथीसुप्तपरपस्कनए अष्टारसतीसाद्यहे।रप्तसया चउप्यस्य मुक्तमसहस्रा णत्रसया प०? ओगी

१ देवय २ तारगा ३ गोत्त ४ सठाण ५ चद्र ६ रविजोगी ७ कुल ८ पुष्पिमस्यत्रमसाय ९ सखियाए १०

अ्यणसाय ११ कठण ज्ञेते! गरकसा पें०० गो०। अष्टात्रीसणस्कथा प०? त० अ्यजिहं १ सत्रणो २ धणिठा

पद्यत अष्टारस्रिगान्यद्वाराचयतानि चतुःपञ्चाशद् मुहूर्तसहस्राणि भवचयतानि प्रष्टतानि? याग १ देवता २ ताराय ३ गात्राणि ४ सत्यामानि ५ चन्द्ररवियोग ६ कलानि, पूषिमा ८ अमावास्या ९ च सनिपातः १० अमेताच ११ कति जदत्त! नक्षत्राणि प्रष्टतानि १२ गीतम!

मीच १२० पच अष्टारस्र श्रीस १२३० अष्टारात्र चठप्यक इवार नवसे ५४ ९०० मुहूर्त कथा खे । चन्द्र मन्त्रन दिग्भाग १ देवता २ नक्षत्रना सा- गव्या ३ नक्षत्रना गात्र ४ नक्षत्रतारा सत्यान ५ नक्षत्रने चन्द्र सूयसाचे योग ६ सूय साय याग ७ कुल उपकुल नक्षत्र ८ पूषिमा अमायस्या याग ९ पूर्वसामावास्यानो परस्पर नक्षत्र साय सनिपात १० मासपरि समा- एक नक्षत्र ११ (५६ ईग्यार द्वार कइइ तहा प्रथम चन्द्रमसुत्रने

[illegible]

शु। फलाना प० २ समानानुम। पञ्चव्रतरिण भन। जगे के ब्रह्म। उऊ के ब्रह्म। म।
म के ब्रह्म। परक। के ब्रह्म। अहारन। के ब्रह्म। मऊत। प १ गे। ०। पञ्चस्रष्टुरिण जगे तसअय ॥ नीस

[illegible]

व्यश्रुतादिदृश्य । मुख्ये । अयमन्त्रैश्चमङ्क यागकालस्यासौ योऽस्यैव मन्त्रात्तरानप्रविष्टसया विधनस्यान् । यदुक्त । मन्मथायागी सप्तविंशतिसंखे सुम
 याये जगद्गर्वादीये अभिष्टवज्जादि सतायाभायकरकताङ्क मयवधारे बहुह यनद्वयनिपया । अयु-पेन भालकायशङ्कादी अन्निजिदुर्गः सप्तविंशत्याम
 तत्रै अयवधारेः प्रयत्नने अभिष्टिजगत्त्रत्याताराकाङ्कानुषपादानप्रयोगनादिति । अथप्रथमाद्विष्टयोगद्वारेमाङ्क । एतेभिष्टानित्यादि । मन्मेवा जदस्त ?
 अष्टविंशतनवशाङ्को मध्ये कतराखिलमन्त्राखि यानि सदा चन्द्रस्य दक्षिणेष्टानित्यस्यां दिशि व्यवस्थितानि यागवाक्यमते । सद्यन्तुवति १ र य
 कतराखि गतात्राखि यानि सदा २२स्यान्तरेकानरस्यां दिशि व्यवस्थितानि योगवोचयति २ तथा कतराखिमन्त्राणि यानि चन्द्रस्य दक्षिणव्यामप्युत्तर
 स्यामपि प्रमदमपि मन्त्राविमालानि विमलानप्ये गमनरूप याय योचयति केया मन्त्राविमाला मध्ये मन्त्रागमनीत्याय उ तयाकतराखि मन्त्राखि

साढा २८ एषासुण मत । अष्टात्रीसाए णस्कन्ता जण सया चदस्स दाहिणेण जोगजो
 ऐति ४ कयरेणस्कन्ता जेणसया चदस्स उत्तरेण जोगजोएनि, कयरेणस्कन्ता जेणचदस्स दाहिणेणवि उत्तरे
 णवि पमहु पिजे ग जोएति ३ कयरेणस्कन्ता जेणचदस्स दाहिणेणवि पमहुपिजोगजोएति ४ कयरेणस्कन्ता

षो कतराखि मन्त्राखि यानि सदाचन्द्रस्य दक्षिणेण याग युञ्जति १ कतराखि मन्त्राखि यानिमदा चन्द्रस्य उत्तरेणयोग युञ्जति २ कतराखि
 मन्त्राखि यानि सदाचन्द्रस्य दक्षिणेणपि उत्तरेणपि याग युञ्जति ३ कतराखिमन्त्राखि यानिमदचन्द्रस्य दक्षिणेणपि प्रमदमपि याग य-
 २-०४ ३ भयवश ! अष्टाव्याम न मन्त्रमर्हति फलसा मन्त्र छ, अष्ट सदैव चन्द्रमान दक्षिण विज्ञा रथ्या यका याग युञ्जह छ १ केतला मदात्र छे अ
 ४ सदैव चन्द्रमाने उत्तरदिशि रथ्या यका योग युञ्जह छे २ तथा केतला मदात्र जेन चन्द्रमान दक्षिणदिशि यदि उत्तरदिशि प्रमद चन्द्रविमान
 जेदानी विनह पवि याग यमह छ ३ तथा केतला मदात्र जेन चन्द्रमाने दक्षिणदिशि रथ्या यका पणि प्रमद विमानमप्यह पवि याग युञ्जह

व्यवहारात्मिकत्वं । उच्यते । अयं चन्द्रश्च मङ्गः यागफलस्यैवायस्यैव मन्त्रांतरात्मप्रविष्टतया विद्यमानः । यदुक्तं । मन्मथायां सप्तविंशतिस्तत्र सप्त
 यापे जपद्वयोर्विषये अभिप्रेतः । सप्तयायां मन्त्रांतरांतरं संवदन्तरे बहुत्र यन्मन्त्रं विधाय । अथवापेन पातकापमृतादौ अन्तिष्ठन्तः सप्तविंशत्यात्म
 सप्तैः व्यवहारः प्रयत्नने अभिहितस्तथापि । अथप्रथमाद्विष्टयोगद्वारेण । एतेभिः सप्तविंशतिभिः । एतेषां जपस्त १
 अष्टाविंशतस्तथापि । अथवापेन पातकापमृतादौ अन्तिष्ठन्तः सप्तविंशत्यात्मप्रविष्टतया विद्यमानः । यदुक्तं । मन्मथायां सप्तविंशतिस्तत्र सप्त
 कनरादि गन्धर्वादि यानि तदा २२ मन्त्रांतरांतरं सप्तविंशतिभिः । अथवापेन पातकापमृतादौ अन्तिष्ठन्तः सप्तविंशत्यात्मप्रविष्टतया विद्यमानः । यदुक्तं । मन्मथायां सप्तविंशतिस्तत्र सप्त
 मन्त्रादि प्रमदन्ति नमस्तस्मिन् । अथवापेन पातकापमृतादौ अन्तिष्ठन्तः सप्तविंशत्यात्मप्रविष्टतया विद्यमानः । यदुक्तं । मन्मथायां सप्तविंशतिस्तत्र सप्त

साता २८ एवास्य मनः । अथात्रासाए णस्कन्ता कयरे णस्कन्ता जण सया चदस्स दाहिणेण जोगजो
 ऐति ॥ कयरेण स्कन्ता जेणसया स्वस्स उत्तरेण जोगजोएति, कयरेणस्कन्ता जेणचदस्स दाहिणेणवि उत्तरे
 णवि पमदु पिजे ग जोएति ३ कयरेणस्कन्ता जेणचदस्स दाहिणेणवि पमदु पिजेगजोएति ४ कयरेणस्कन्ता

साता २८ एवास्य मनः । अथात्रासाए णस्कन्ता कयरे णस्कन्ता जण सया चदस्स दाहिणेण जोगजो
 ऐति ॥ कयरेण स्कन्ता जेणसया स्वस्स उत्तरेण जोगजोएति, कयरेणस्कन्ता जेणचदस्स दाहिणेणवि उत्तरे
 णवि पमदु पिजे ग जोएति ३ कयरेणस्कन्ता जेणचदस्स दाहिणेणवि पमदु पिजेगजोएति ४ कयरेणस्कन्ता

व्याधौ ११ पतवसु १४ पुण्य १५ अग्नेना ६ मया १७ पूर्वकाशगुनी १८ उत्तररक्तगुनी १९ इह २० पिशा २१ स्वातिः २२ विद्याका २३ प्रभुरापा २४
 ज्येष्ठा २५ मूल २६ पूषापादा २७ उत्तरापादा २८ इति । अथ च नक्षत्रावलिक्काकर्मोऽदित्यादिककर्मिकादिक वाक्येनिक क्रमसम्पन्नं यस्मिन्नप्रवचने
 इतिहाः नपुंगादी चन्द्र सहाभिजियोनस्य प्रथमप्रवचनत्वात् । नक्षत्रं बह्विन् लोभ्यतरे अजिह्व इति यक्षमावलिक्कितः सर्वतोऽभ्यन्तरस्यापिस्वेन भव-
 त्रावलिक्काकर्मै पूर्वमुपन्यासइतिवाच्यं । नक्षत्रक्रमनियमे चन्द्रयोगक्रमस्यैव प्रारणत्वात् मनुसर्वोभ्यन्तरादिमहत्तयापित्तस्य प्रत्ययादिमहत्तया
 स्वापिको कृत्तिकादीनां प्रारम्भनक्षत्रमुपस्थापो भव्यान् । अथ यद्यभिक्कितः प्रारम्भं महत्तयावलिक्काकर्मः क्रियते तर्हि मसविजितिनक्षत्राणामिव कथनस्य

३ सयांसिसया ४ पुष्यभङ्गवया ५ उत्तररक्तवृषया ६ रेवई ७ अस्मिनी ८ जरणी ९ कञ्चिच्छा १० रोहिणी ११
 मित्रासिरं १२ अदा १३ पुण्यसु १४ पूना १५ अस्सेसा १६ मघा १७ पुष्यफल्गुनी १८ उत्तरफल्गुनी
 १९ इत्या २० चित्रा २१ साह २२ विसादा २३ अश्रुग्राहाय २४ जिहा २५ मूल २६ पञ्चामादा २७ उत्तरा

अष्टाविंशतिनक्षत्राणि प्रकृतानि ? नक्षत्रा अतिजित् १ मघा २ चमिष्ठा ३ मृतमिया ४ पूयभद्रपदा ५ कर्करजद्रपदा ६ रवता ७ अश्विनी ८
 भरणी ९ कृत्तिका १० रोहिणी ११ मगधिरः १२ आर्द्रा १३ पुनवसुः १४ पुण्य १५ अश्लेषा १६ मघा १७ पूर्वफल्गुनी १८ उत्तर फल्गुनी १९ इत्याः २०
 चित्रा २१ स्वातिः २२ विद्याका २३ प्रभुरापा २४ ज्येष्ठा २५ मूल २६ पूषापादा २७ उत्तरापादा २८ इति २९ यतेकां भदन्त ! अष्टाविंशतेनक्षत्रा

इति याग कइ बहः केतवा च भगवन् । नक्षत्रं छह । इ गीतम् । अष्टाश्लोक २८ महत्तय क । तेनका अभिजित् १ मघा २ चमिष्ठा ३ मृतमिया ४ पूष
 चन्द्रपद ५ उत्तरभद्रपद ६ रेवती ७ अश्विनी ८ भरणी ९ कृत्तिका १० रोहिणी ११ मगधिर १२ आर्द्रा १३ पुनवसु १४ पुण्य १५ अश्लेषा १६ मघा
 १७ पूषापादा १८ उत्तरापादा १९ स्वाति २० चित्रा २१ विद्याका २२ प्रभुरापा २३ ज्येष्ठा २४ मूल २५ पूषापादा २६ उत्तरापादा

नामप्यन्तरमहल्लभारिखेन समानेपि अभिहितय्य सवतीऽप्यन्तरवर्तित्वात् अन्त्यस्तरेऽभिनिवृत्तिं तत्रयानिर्वातनीनि प्रोभ्यन् मन्त्राणि यानि सदा बन्धस्यान्तरस्या योग योजयति, तानि द्वादश । तद्यथा । अभिहित् भवयो घनिष्ठा शतभिषक् पूयभद्रपदा उत्तरभद्रपदा । रेवती अश्विनी ज्ञरणी पूय-फलगुनी उत्तरफलगुनी स्वाति यदावेते मङ्ग पञ्चस्योगस्तदास्त्रावाह्वः शेषेष्वेव मङ्गलपु स्यात् यथाच भिन्नमङ्गलस्यापिमा चद्रेण सह निम्न मङ्गलस्य पितृशत्रावा योग स्तथाऽमङ्गलविभागकरणापिकारे प्रतिपादितस्त्वन्तःसद्वैता न्यतरदिगवस्थितान्येव चन्द्रेण सह यागमायातोति । यन्म समवायाने अभिनिष्ठाह्व्याह बव परफला चन्द्रःस उत्तरच योग आयति अभिहितयको जाव भरणी इत्युक्त तत्रकममयायाभरायमाभिजित्कृत्वा मादौ कृत्वा निरन्तरपागित्वम नवागामेव विवक्षितत्वात् उत्तरयागिनामपि पूयफलगुन्त्युत्तरफलगुमास्त्राताना कृत्वाकारिणीमृगशिरःप्रमखमन्त्रयो-

जोगं जोएति, तेण वारस । त० अस्मिद् १ सधगो २ धणिठा ३ सयजिसया ४ पञ्चमद्दयया ५ उत्तरम द्वयया ६ रेवई ७ अस्मिन्नी ८ ज्ञरणी ९ पुष्पाफलगुनी १० उत्तरफलगुनी ११ साई १२ तैत्यण जेते ण स्कत्ता जेण सयाचदस्स दोहिणत्तुधि उत्तरत्तुधि पमहुपि जागजोयति, तेगमस । त० कस्मिन्ना १ रोहिणी

क्षरप पढ्ये तानि मन्त्राणि, तत्रयानिर्वातानि मन्त्राणि यानि सदाचन्द्रस्य उत्तरेऽवगाग युञ्जति, तानिद्वादश । तद्यथा अभिहित् १ भवणः २ धनिष्ठा ३ शतभिषा ४ पूयभद्रपदा ५ उत्तरभद्रपदा ६ रेवती ७ अश्विनी ८ भरणी ९ पूयफलगुनी १० उत्तर फलगुनी ११ स्वाति १२ तत्र यानि

पञ्चमाने उत्तरदिशि रद्या यका याग प्रयुज्य कृद् तत्र चार मन्त्र ११ तेकेडा अभिहित् १ भवण २ धनिष्ठा ३ मन्त्रभिषा ४ पूयभद्रपदा ५ उत्तर भद्रपदा ६ रेवती ७ अश्विनी ८ भरणी ९ पुष्पा फलगुनी १० उत्तरा फलगुनी ११ स्वाति १२ निष्ठा ज मन्त्र जह मदैव चन्द्रमाने दक्षिणदिशि रद्या यका पश्चि उत्तरदिशि रद्या यका पश्चि प्रसद् मङ्गल मध्ये प्रसद् वेदाने रद्या यका पश्चि योग युज्य कृद्, तेह सास मन्त्र त्रै तेकेडा कृत्वा १

यानि चन्द्रस्य दक्षिणस्याभिपि प्रमदसपि योगयोऽयमिति ४ तथा कतरवचनं १ सुखाचन्द्रस्य प्रमदयोगी योजयति ५ भगवानाह १ गीतम् । एतेषां मष्टा पियतेन च त्रयां दिग्विचारं ग्रु मवति द्वयः तत्रयानि तानि नायासात्रे मष्टत्रादि यानि मष्टाचन्द्रस्य दक्षिणस्यां योग योजयति तानि पट् तद्यथा मन्त्याम नृगगिरिः १ आद्री २ पुण्यः ३ असया ४ इक्ष ५ तथैव मूलच ६ खाइस्तात् माहमहलस्य चन्द्रस्य मष्टस्य भवति काचः । सप्त यथारहमातर्जित्यादिमानि दक्षिणस्यां दिगम्यायोनि चन्द्रचट्टीपतामस्तलेषु चरण २ तथा मष्टस्यापीति दक्षिणदिग्गोमः मनु दक्षिणलोपुतरऽभि इति वचनान् मूलस्यैव दक्षिणरत्नतऽभिजित्तयः मन्त्याचन्द्रस्यैव तर्जु कथमत्रयदित्यन्तानि वस्तुभावेऽभ्यन्तरसूत्रेण द्वादशाभ्यन्तरतद्वति यस्यते । नृचने । नृगगिरिपादीनां यस्यां मकानेति अद्विषागिरि मूल दैव जर्जनाद्विचरत् तत्र दक्षिमलाइत्यन्त । तथा मष्टसरोरभ्यन्तरस्य भावानां द्वात्रिंशा

जेन चन्द्रस्य सयात्रमद्वुओस्य आपृति ५ गा० । एवमिति ५ गच्छावीसाए गच्छाणा तस्य जतेनस्कक्षा जेनसया
चन्द्रस्य वादिनेन जोगजोएति, तेन छ नस्कक्षा, त मिथ्यासिर १ छद्वा २ पुस्से ३ सिलेस ४ हत्या ५
तहेव मूला ६ वोद्विहट्टपाहिर मटलस्य छुप्येतेनस्कक्षा ७ सत्येन जतेनस्कक्षा जेन सयाचन्द्रस्य उत्तरेण

अस्ति ४ कतरादि मष्टत्रादियानि सदाचन्द्रस्य प्रमदयोग युज्यन्ति, गीतम् । एतेषां मष्टाचन्द्रस्य मष्टत्राणां, तत्र यानि तानि मष्टत्रादि, यानि-
नराचन्द्रस्य दक्षिणतयाग एतन्ति, तानि पट् तद्यथा सस्याम नृगगिरिः १ आद्री २ पुण्य ३ इक्षया ४ इक्ष ५ मूल ६ दक्षिणस्तद्वु वाच्यमवद्व

छट्टतया चतुर्ला मष्टत्र चन्द्र चन्द्रभाज मदैव प्रमद्वु विमान विचर चट्टेन याग प्रपृत्र छट्ट ५ ७ गीतम् । एव मष्टाचन्द्रस्य मष्टत्र भाइव तिहो ओइ
मष्टत्र चन्द्र मदैव चन्द्रभाजने दक्षिणविदि रस्यां यका याग प्रपृज छ तत्र छ मष्टत्र छे । तेनया नृगगिरि १ आद्री २ पुण्य ३ असया ४ इक्ष ५ तानि
मन ६ दक्षिणस्यां छेइत्या वचनमा आइलाने आदिर एव मष्टत्र छट्ट ते जर्जरी दक्षिणदिदि याग युज्यति तिहो छ मष्टत्र चन्द्र सदा च

रहस्यस्याध्यस्ततो हेतुं यद्विः ततो ये बहुतारैः उभ्यस्तरतस्तथा भेष्येन चन्द्रो यद्विः इति तद्वैद्यया प्रमदं योऽर्थं युक्त इत्युच्यते येन हेतुं तारे यद्विः
 स चन्द्रस्य पञ्चदशैः पारंपरतः । तदा दक्षिणदिग्व्यवस्थिते ततस्तार्येखया दक्षिणेन योऽर्थं युक्त इत्युक्त । अमेनचापटाङ्गमनवि प्रमदं
 योगिमन्त्रत्रयमभ्ये कथनोच्यते इति वदता निराधः, अग्नयो दक्षिणदिग्योगविशिष्टप्रमदयोगस्य सम्यग्वादिति । समत्येतयोरेय प्रमदयोगभावनाये
 किञ्चिदाह । तेन नक्षत्र सदासययाद्ये सवहले व्यवस्थित चन्द्रस्य सप्त यागमयुक्तो युक्ता यान्तत इति तथा यत्तत्तद्वत्प्रमदं यत्तत्तद्वत्प्रमदं प्रमदं
 रूप याग युक्तं एका साम्यया । आपदेवताद्वारमाह । एतेतिवित्तादि । एतेयामेष्टाविद्यतेनक्षत्राणां मध्ये भवति ? व्यभिक्तिमपत्र किदेवताक प्र-
 मत्त अत्र बहुश्रीष्टी कप्रत्ययः देवताचात्रस्यासौ अचिपइति यावत् यत्तुष्ट्यामक्षत्रमष्टं भवति अतएवावातुष्टु श्रवमयेपि ज्ञेय । नम नक्षत्राण्येय दे-
 यरुपादि तद्विहितेषु दयानामाचिपत्य । उच्यते पूज्यन्माजिततपस्तारतम्यम तत्फलस्यापि तारसम्पदक्षमात मनुष्येस्त्रिषु देवेषुपि सेव्यमेवमभावस्य
 स्पष्टमवलम्ब्यमानस्यान् । यदाह सक्षरम दधिवरस देवरसो इमे देवा आकाशपथाय ययचिद्वसे चिह्नन्ति । तज्जना सामकाङ्क्षा साभदेवकाङ्क्षाया
 विष्णुकमारा विष्णुकमारीष्टु अग्निकमारा वातकुमारीष्टु वातकुमारीष्टु चन्दा सूर गङ्गा चरकता तारारुया जेष्टा यको तद्व्यगारासर्वे-
 ते तद्व्यगारा तारगारिणा सक्षरसु दधिवरस देवरसो आकाशपथविद्वसे चिह्नन्तीति ॥ नगयाभाह ? गौतम । प्रमददेवताक प्रमत्त ।
 अत्राजयजोगतः सुत्रे अक्षयमानस्यान् गङ्गास्यपि ज्ञायप्रमानि निवचनसुत्रेणैव समाधत्ते । अक्षयमन्त्र विद्वदेवताक प्रमत्त ? चनिष्टायसुदेवता प्रमत्ता ?

किंदेवयाए प० ? गो० ! समददेवयाए प० ? सुत्रणेणरक्ते विसुदेवयाए प० ? धाणठा वसुदेवयाए

सवहले यागम युक्ता, युक्त, याद्व्येत तत्रपसद्वनक्षत्र, यरसदाचन्द्रस्य प्रमदयोग युक्त, साचणको ज्येष्ठा इति, एतयां मगयन् । अष्टाधियज्ञे-
 मे मध्ये योग युज्य खर सेह एक ज्येष्ठा नक्षत्र छ, (विष तट ययद यके मन्त्र तुष्टया एमे जिण असुतुष्टययद यके गय्यम उस्तुष्ट याद ते देवता
 स्यासौ अचिपती कक्ष) इत्ये मन्त्र देवता द्वार करे छे । एद हे अगवन् ! शठावीस मन्त्र भादि अभिभिद्व नक्षत्रो फुल देवता स्वागी छे । दे

रत्नागन्तरनेग योगमन्त्रबाल् नम्र यानिभानि सप्तत्रयि यानि सराबन्त्रस्य दक्षिणेनावि नम्रैश्चात्रि प्रमदमपि योग योजयति श्रविः सर्वत्र परस्परमम-
 युवायः तानि नम्र । तद्यथा । कनिका रात्रिकी पुनयत्र मया चित्रा चित्राद्याः अमुर या यतयाच द्विचापि योगद्वत्यय यमु स्यानाग ७८ भाष्ययने
 मनत्रायाने १ प्रमममकायच आठयकताः अर्देय सति पमदु जाग कोएति कतिमा रात्रिका पञ्चसु मष्टः चिना विमारा प्रकराद्या ओठादिति सत्रा
 प्रसक्यानुरोपेकप्यैकप्रमदयानस्य विवक्षितत्वन ल्यदुप्रिमगृहाना यल आकसीटीकाकला सप्तययोगीनि यद्व व्याख्यानयता यनानि सप्तत्र एयजय
 यागानि चन्द्रस्यानरकन्दियेनच मुख्यत कदाचिद्भनपि उपययाताति तच्च दस्यमोचकपुष्टांमृत्रेयवद्व विराधीनि गप्रमोख तथा नम्र येने नम्रऽये मरा
 चन्द्रस्य दक्षिणेनावि प्रमदमपिच याग याजयत स्तुतेमापाहे पुवावाद्यामरायादाकुरे तेचि प्रत्यक्त अनन्तारे तत्र दृढ तारे मयवाद्यास्य पञ्चमशस्यज

२ पुनस्तु ३ मत्रा ४ चित्रा ५ धिमादा ६ अङ्गुगीहः ७ तत्यग जसे गस्कन । जगसया चन्द्रसम दाहिण
 छत्रि पमदपि जोग जायलि, सानु ग द्रुयेष्टासाढाह । सद्य्याहिरपुमरुलेजागज हमुवा ३ तत्यग जेतेणस्कसे
 जेजसया चन्द्रस पमदु जोग जोएह । माणएगाजठा १ पप्रसिज नते । छुठा गसाए गस्कन्नाग शुभिङ्गस्कन्ने

तानि नम्रत्र चि, यानि सराबन्त्रस्य दक्षिणेनावि नम्रैश्चात्रि प्रमदमपि याग युजस्ति । तानिमस, तद्यथा कनिका १ रात्रिका २ पनवस ३ म-
 वा ४ चित्रा ५ चित्राया ६ अमराया ७ तत्र येने गमत्र ये सदाबन्त्रस्य दक्षिणेनावि प्रमदमपि याग योजयतः, तेष्टे अपाह २ सधयाद्धे म-

रात्रिका २ पनवस ३ मया ४ चित्रा ५ चित्राया ६ अमराया ७ चि । जे नम्रत्र ६६ मदेव चन्द्रमार्गे दक्षिदिष्टि रद्या चका पक्षि प्रमदु नम्रत्र
 नम्रत्र भरीने पक्षियास युज्ज छे । तत्र न नम्रत्र पूर्वा पादा मतराचला य वेव नम्रत्रमा अपार २ तारा छे तेनादि कदम्बा पकरना चन्द्र नम्रत्र
 नादि ये न तापछे उने बें जे तारा बाहिर छे ते भकी दक्षिचद पक्षि प्रमदपक्षि योग युज्ज छे, सर्व बाहिर छे चहले मंरुने प्रमदु नम्रत्र जेरी

गृहेना। नवस्यमायेनक्रमेण नैतव्या पाठप्रापकीया प्रब्रितव्याहृत्यः । अन्तरिपाटी अभिबिदादिनक्षत्रपरिपाल्यनसारेण देवतामात्रा मावलिक्का ६०
 मायदेवतास्तः प्रष्टा १ विष्णुः २ वसुः ३ वरुणः ४ अश्वः ५ अग्निवृद्धिः ६ अश्वशक्तिर्बुधप्रति पूषाः पूषणामकोदेवो ननु सुपपर्यायस्तोन रेवत्येय
 पीच ७ मितिप्रतिष्ठ अष्टमाभकोदेवविधी ८ यमः ९ अग्निः १० प्रश्नापतिरिति प्रश्ननामकोदेवः अयम्ब प्रश्नश्च पर्यायान् सङ्गते तेन प्राङ्मयमि-
 त्यादि प्रसिद्ध ११ सोमशश्व स्तनवीम्य चाङ्गनसमित्यादि प्रसिद्ध १२ अत्र गिबस्तेन रौद्रा क्वाकिनीति प्रसिद्ध १३ अदिति देवयिद्योवः १४ वृद्धयपतिः
 प्रसिद्धः १५ सव्यः १६ विजनामा १७ प्रजनामादेवविमीशः १८ अयसाअयर्मनामको देवविमीशः १९ सचित्तायुयः २० त्याहात्यएनामको देव सोमत्याप्त्रो
 बिदा एति प्रसिद्ध २१ बाप २२ इन्द्राग्नो २३ तेन बिदाकाठिदेवनमिति प्रसिद्ध मिथोमित्रनामको देव २४ इन्द्रः २५ नैबलः २६ ससस्तेनमूलः प्रा-

प. ? ०००० क्रमेण णेच्छु। अणुपरिधाही क्षमातु तत्रय ठे स० अम्हा १ अिणू २ वसु ३ वरुण ४ अयि ५
 आप्रियेवही ६ पून ७ अ्यासे ८ अमे ९ अगगी १० पयाथइ ११ सोमे १२ रुद्धे १३ अदिति १४ विहस्सद्ध
 १५ सप्य १६ पिउ १७ भगे १८ अुल्लमे १९ सत्रिअ्या २० सठा २१ थाऊ २२ इन्द्रगगी २३ मिन्ने २४

नक्षत्राको अभिजिक्कश्च कि देवताक प्रष्टते ? गौतम । अक्षदेवताकं प्रष्टत ? अक्ष नक्षत्र बिष्णुदेवत प्रष्टत २ अनिष्टावमुदेवता प्रष्टता ? एतेन
 अक्ष नक्षत्रा, अनुपरिप टिहसः देवताः प्रष्टाः १ विष्णुः वसुः ३ वरुण ४ अश्वः ५ अग्निवृद्धिः ६ अग्निर्बुधः ७ पूषा ८ यमः ९ अग्निः
 गौतम । अभिजिन नक्षत्रा प्रष्टा देवता के १ अक्ष नक्षत्रा बिष्णु देवता ठे २ अनिष्टा नक्षत्रा वसुदेवता के ३ अग्नि अर्जुनक्षत्रा अयवनी परिपाटी
 नक्षत्रा देवतामा एत देवतामा नाम । तेकश्च । अमात्रिनक्षत्र देवता प्रष्टा १ अयवनी बिष्णु २ अनिष्टा देवता वसु ३ अतभिपक्षो वरुण ४ पून
 गत्रपदसो सप्तश्व ५ भृगा। आत्रपवना अत्रिपुदि उचि भुय ६ रवनीनो पूषा ७ अग्निनीना अयदेव ८ अरुवीनो यमरुक् ९ छनिक्कागा अग्निदेव १०

सञ्चार्या स्वरूपतामोत्रसप्ततयः यत इदं गोत्रस्य स्वरूपं लोके प्रसिद्धिमुपागमनतः प्रकाशकाद्यपहया निधानस्तद्वत्पत्यसत्तामोत्रोय यथा भर्गस्यापत्यसत्तामो
 गर्गोभियानो गात्रमिति नवैव स्वरूपमसञ्चार्या गात्रं सम्भवति तेषामौपपातिकत्वात् तत इत्य गोत्रसम्भवो द्रष्टव्यो यस्मिन्नत्रये गुरीरजुर्नैर्वायुर्देः स-
 मान यस्य गोत्रस्य यथाकृत्य शुभमजस्रं वाभवति सतस्यगोत्रं तस्य प्रक्षोपपत्तिः तत्रमन्त्रः । एतेष्विषमित्यादि । एतेषामष्टादशिते नतत्राद्या मन्त्रं भद-
 न्त २ अग्नित्रिजस्रं किगात्रं प्रष्टुमं गीतम् । नौद्वन्द्व्यायनेः नौद्वन्द्व्यगोत्रीये मगोत्रं समानगोत्रं नौद्वन्द्व्यायनमग्नमित्यथः एवमप्ये विष्टेय मथाभिहितः
 प्रारभ्य लाघद्यायनमग्न्यापा इति गाथाः सास ताः । सागलायकृत्यादि । नौद्वन्द्व्यायनं ६ भारायनं २ तथा अयनाय ३ कणिलमित्यत्र पदैकदेशे पर
 समन्यायापचारात् कणिलायनमिति याच्य ४ सतस्य न तत्करक ५ यमत्रय ६ वैशद्यदं मनुष्ये षोडश पय्यायनं ७ च ममश्चये आश्रयायनं ८ प्रागवश

चउ २४ तिग २५ चैय ॥ एकृारसग २६ चउक्ता २७ चउक्ता २८ चैवतारग २९ एउसिण भते! अठात्री
 साए नस्कत्ताण अग्निई नस्कत्ते किगोसे प०? गो०! मेगह्वायगसगोसे ॥ गाथा मेगह्वायण १ सखायण
 २ तह अगगनाय ३ कखिसे ४ तत्तोअ जाउ कणे ५ धणजाणचे ६ योघसे १ पुस्सायणंअ ७ अस्साग

वत्यस्तारः, इदम् तत् तारापु, त्रिकप्रिक पक्षगतक द्विकद्विकद्वान्नयक त्रिक तथा त्रिकष्व पदपञ्च त्रिक त्रिककचतुस पञ्चन त्रिकपटक
 चैय १ सप्तकद्विकद्विक पञ्चन यक्षैक पञ्चननुचिक चैय । एकावशकचतुस चतुश्च चैयसारायमिति २ एतेषां भगवन् । अष्टादशितेगसत्राद्या

तारा तेलः आचका एव ताराता सख्या आचको (अ नचत्रना जना तारा पुइ ते मस्यानी तिचि ते नचत्र पूष । तिवार सुभकायइत्ययो) १
 ते अग्नित्रिजना तारा ३ अत्रजनाताराता ३ चमिद्याना तारा १ सतसिवाता २०० तारा पूयत्रद्रपराता २ सतर अद्रपराता २ रेवतीना तारा ३२
 अश्विनीना ३ सरस्वतीना तारा ३ कसिकाता ६ रोहिताता ३ तारा भगशिरा तारा ३ आर्द्रातातारा प्रमथपुना तारा ४ पुष्यता तारा ३ ५ श्रयाना तारा

[illegible]

૫૦ ? ગા૦ । તતારે ૫૦ ? ૨૫ ખંભા, જાસ્વજાદા, તારાઈ કુમજતારગતિગ ૭ તિગ ૨ પંચગ ૩
 સપ ૪ તુગ ૫ તુ ૬ યજ્ઞીસગ ૭ તિગ ૮ તદ્દ તિગંચ ૯ ૭૦ પ્વંચગ ૧૧ તિગ ૧૨ પુક્તિગ ૧૩ ચડગ
 ૧૪ તિગ ૧૫ છક્તિગ ૧૬ ચેય ૧૭ તુગ ૧૮ તુગ ૧૯ પંચગ ૨૦ પુક્તિ ૨૧ છક્તિ ૨૨ પંચ ૨૩

२१ नि०: २४ इन्द्राः २५ नैऋतः २६ ध्यायः २७ विद्युज २८ एव नक्षत्राको एषा परिपठोनेतव्या ॥ यावत् उत्तरायणा कि वेवता प्रच्छसा ? गीतस ।
विद्यदेवताका प्रच्छसा ? एनेपा भगवन् । एषाकिंसेनक्षत्राको अभिषिक्तव्यं कलितार प्रच्छस ? गीतस । कितारं प्रच्छस ? एवं नेतव्यापस्य या

सायान नवमः सयानो परद्वयो बाबिरो यावत् नगरायाशनो । हे प्रगवन् ! फुव वेयता से । (इहा तारात्यातिपीमा विमान नवमनी जातिना प्राकरो । नवमना संवत् रूप विमकाइ मन्त्रिक गृहस्थपरावत्र प्रिकणा स्याता पुत्र तिज) हे गीतम ! ऊह हे प्रगवन् ! एह मध्यमसाहि बिह देवता दह (इये नवमना तारा धस्याद्वारा वद दह । अग्निचित् नवमना कतसा सादा ह, इम जावना ओह मध्यमना प्रेतसा प्रेतसा

श्रेयानि तानीमानि अभिहितो गात्रीर्पावलिस्थान सद्यस्म्य कासारसस्यान धनिष्टीया शकुनिपत्ररसस्यान शतभिषजः पुष्पोपचारसस्यान पूर्वे
 नद्रपदायाः अत्रवापीसस्यान उत्तरभद्रपदाया अप्यहवापीसस्यान एतदहवापीसस्यान परिपूषावापी भयति तेन सूत्रेवापीत्युक्तं अनासस्या-
 नामा मसस्यान्यूनताविचारकोया दधत्यानौसस्यान अष्टिम्याः अष्टसंख्यसंस्थान भरस्या मसस्यान कृत्तिकाया नुरधारासस्यान रोहिण्याः शकटद्वि-
 संस्थान नमश्चिरसः नृगशीपसस्यान अर्द्धीया रुधिरविदुसस्यान पुनर्वसुः नुलासस्यान पुष्यसमुत्तिष्ठितयहमानकसंस्थान अश्लेषायाः पताकासस्यान म-
 ध्यायाः प्राकारसस्यान पूर्वकस्यान्याधद पत्यप्सुसस्यान उत्तरकस्यान्याधप्यह पत्यप्सुसस्यान अत्रायि अहपत्यप्सुसस्यान परिपूष पल्लङ्कोभवति तेन
 सस्यान्यूनता न इतस्य इतसस्यान नित्राया मुखमहमसुयर्कपुष्यसस्यान स्थाने कोलकसस्यान विगाद्याया दानमिः पशुरक्तुसस्यान अमुरायाया ए

श्यायण २७ वग्वेद्यसुष्ठु २८ गौत्राहं ४ एपुसिण भनि । श्रुताधीसाए परकत्राणं व्यनिहं नरकत्ते कि
 सष्टिए ५० ? गां० ! गौसीसावलिस्तष्टिए ५० ? गाहा-गौसीसावलि १ काहार २ सकृणि ३ पुष्पोपचार ४
 वात्रीश्रु ५ गात्राय ७ श्यासखंघ्रग ८ नम ९ तुरधाराय १० सगद्वही ११ मिगसीमावलि १२ शहिरायिंद्र

त्रिवापन व्याघ्रापत्यच गोत्रादि १४ ४ एतदा जगवन् । अष्टाविशतेमश्राष्टा अत्रिनिशत्रं त्रिस्थित प्रसप्त ? गौतम । गोशीर्पावलि सस्थि-
 त प्रसप्त ? गत्या गापीर्पावलि कासारशकुनि पुष्पोपचारयापीच ॥ १ ॥ नृगशीर्पावलि रुधिरविदुसुला

अत्रिचित्तु मोदुस्याय गात्र १ अत्रचनू सस्यायव्यात्र २ तिम धनिष्टानु अश्रभाया गात्र ३ शतत्रिपञ्चनू कृत्तिकापता गोत्र ४ तिम पूर्वभद्रपदनु-
 जानुक गोत्र ५ उत्तरभद्रपदनु घनंजव गात्र ६ ॥ १ ॥ रेवतीनु पुष्यायन गोत्र ७ 'अष्टिमीन अष्टायन गोत्र ८ अश्लीन भाग्येशगोत्र ९ कृत्ति
 कानु अश्लेषेश गात्र १० रोहिणीनु गौतम । गोत्र ११ नृगशिरमू मारुतान गोत्र १२ अर्द्धीनुलोहीत्य गोत्र १३ पुनर्वसु गो वासीट गोत्र १४ २ पुष्यनु

च न अग्निवदप्यष्ट १० गीतम् ११ भारद्वाज १२ श्रीहिरण्य १३ शैबलि । अत्रापि पूर्वप्रवृत्तपरि लीङि ११ तं धासिष्ट १४ अन्नमन्त्रायण १५ सारथ्यायम
 य १६ विगायस्य १७ मातृमित्र्यङ्गायि परिकरेषु पदसमुदायापचारात् मातृमायेन १८ काश्यप १९ कौशिके २० दाक्षायण २१ आभरगुण्य २२ गुणा
 यन २३ त्रिषु पञ्चकाराणां प्राक्तनसौत्ताप्रभवा माताव्याख्यान्तोम्याय गीतव्यायन २४ विकिरगायन २५ कान्यायनभवति मूलै २६ नल्लु खड्गिवापचाना-
 गक याज्ञवल्क्य पर्व २७ अय प्रत्य २८ सतिमात्रादि । अथसुन्याजद्वारं । ऐनेविहसित्यादि । यतया भद्रम् २ अष्टाविंशते मन्त्राणां अग्निप्रबन्धश्च य-
 ज्येय मन्त्रिण भन्वार्तं यस्य सततम् प्रवृत्तम् । या श्रीधैरस्माधर्मेधैरवदूषणार्तं वापचपास्य क्लिप्तमर्धसुन्याम प्रवृत्तम् २ यथ प्रोपनसप्तमन्यामानि

णष्टु ६ भगवत्सुख १ अग्निवत्सुख १० गाअम ११ नारद्वार १२ लाहिमुपव १३ यामिष्ठ १४ २
 तामज्जायने १५ मरुत्तायण १६ पिमावर्णेषु १७ गेवहै १८ केसय १९ कामिष्ठ २० दस्यु यण २१
 उन्नामरुताय २२ सुगाय २३ ३ गोलसुयायण २४ तमिच्छायणेषु २५ कसु यणेहयर्हमले २६ तनेषु यस्त्रि

अग्निप्रबन्धश्च विगाय प्रवृत्तम् गीतम् । नोद्व्यापनसुगाय प्रवृत्तम् २ गाथा नोद्व्यापन अकायन ३ मृषा अत्राग ३ काखिले ४ तन ५ ११ कर्त्तु भग
 त्रये देव वादु ६ ११ पौष्पायन अष्टायन ७ भागवत्सुखा गिर्वेत्स्य ८ गीतम् प्रवृत्तम् ११ कौटिल्येय विमिष्ट १२ २१ अन्नमन्त्रायणमात्राव्यायमन
 विमायन ३ काश्यप की अन्नमन्त्रायण चानर कायन गुणायन ४ ३ ११ गीतव्यायन तिकिरमायन च कान्यायन भवतिमूलै ५ तन ६ ३

१ नपायताय २ पूर्वापारगुणाय तारा ३ उत्तराफाल्गुनाय ४ इक्ष्मा तारा ५ विशालो तारा ६ स्वातिनी तारा ७ विशापाता तारा ८ अन्नुराधाया
 तारा ९ ज्येष्ठा तारा नूतनतारा ११ पूर्वोषाढाया तारा १२ उत्तराषाढाया तारा १३ मृगशिरः तारा १४ अर्द्रा तारा १५ कर्कट तारा १६ मूल
 तारा १७ मघा तारा १८ मकरमासि अग्निभिन् मङ्गलम् सुग्रीव देव २ गीतम् । नोद्व्यायण गोत्रवत्, नक्षत्रम्, माथा कथ्यते कड खे ।

भागाने अस्या ह्यवष्टिभागस्य सप्तपष्टिपादिकस्य षट्पष्टिभागान् यावत्सप्तपद्वेगो गच्छत स्तशुपूष्णि साऽमावास्यापरिसमाप्तिबालभाषिणश्चप्रपरिबालो
पायश्चत्तात् षट्पष्टिभूतः पञ्चद्वयाष्टिभागः एवस्य षट्पाष्टिभागस्य सप्तपष्टिभागः इत्येव रूपं द्वावष्टिभागः नक्षत्रशोभनाधिकारे सप्तपष्टिगतिः सप्त-
पष्टिभागः सप्तद्वयार्धे द्वायष्ट्या गुरुयन्त आत् १६५ एषा सप्तपष्ट्या भागेरुते आगत २४ ६६ एष्यति यथाञ्जित्त्रितय एकविंशति ज्ञानेभ्यः सप्तपष्टिगतव
मुहूर्तरूपो योगबालशमीत सप्तपष्ट्यक रेखेत्ययः १ इमानि त्रिवैत्यमावादि
द्यायाञ्जित बन्धुपागः सप्तपष्टिपदीकतो ऽहोरात्रः कल्प्यते संपूर्वोक्ता एकविंशति जागाः पूर्वोक्तेन वारणेन नवमुहूर्तो सप्तपष्टिगतिद्वय कला
भयति तथा जलभियक् भरबी आर्द्रा अक्षय्या स्वातिः ज्येष्ठा चः समुद्यये एतानि षट्पष्ट्यादि पञ्चदशमुहूर्तान् यावत् पञ्चदश सप्त सयोगः सप्तपौ
वेपां तानि तथा । तद्यथा एतेषां यस्यासपि नक्षत्राणां प्रत्येक सप्तपष्टिकृता स्यादहोरात्रस्य सप्तकान् साद्वान् त्रयस्त्रिंशद्गुभागान् यावत्सप्त सप्तद्व
योगो भवति ततो मुहूर्तगतसप्तपष्टिभागकरणाये त्रयस्त्रिंशत्त्रिंशता गुरुयते आतानि नवशतानि नवत्यधिकानि ६६० यदपि चाह तदपि त्रि-

नवमृजासे सप्तमीसचसप्तसठिनाए मृजानस्म चदेण सखि जोगजोएहं । एव वृमहि गाहाहि छुणगंतछ
 छुभिइस्स चदजोगा सप्तठि खणित्ठं अहेरत्तो । तज्ज त्तिणवमहुममसाधीसकलान्त्तं १ सयमिसया नरणोत्तं

निच सप्तपष्ठिभागान् मूढतस्य चम्प्रे खनाद पाग याजमिति ॥ एव वनाभिगायीभिरत्रगस्तथ्य , अग्नितस्यमन्त्रयोग सप्तपष्ठिस्रपाकता प्रदीराय

कायनिर्गस्यान स्वेष्टायाः यत्र दन्तसंस्थानेन मूलस्य अधिकसागुप्तस्य स पूर्वोपस्थाया गजविक्रमसंस्थान इति संस्थाभानि ।
 एष च मूलवियोगद्वारं । एते चिपिभित्तादि । एतेषा भवन्त । अष्टाविंशतनष्टाद्यां सध्ये अग्निजिह्वस्य अतिमुहूर्तान् चन्द्रस्य धावे योगयोग्ययति
 मन्त्र्यं कीरातीत्ययः । गौतम । भवमुहूर्तानेकस्य च मुहूर्तस्य अष्टविंशतिपस्यपुष्टिज्ञानम् चन्द्रस्य सार्धं योगयोग्ययति । उच्यते ।
 इह भिज्जिह्वस्य अष्टपुष्टिहरीकृतस्याङ्गाराक्ष्येकविंशतिभागान् चन्द्रस्य सार्धं योग्ययति । तेन एकविंशतिरपि भागाः मुहूर्तगतजागकरवायं अक्षरोरात्रे
 विंशमुहूर्तानि विंशतागुप्तस्ये कातानि वदयतामि प्रिगवचिकानि ईदं एषा सप्तवस्थाप्रागेदते नव्या नयमुहूर्तो एकस्य मुहूर्तस्य सप्तविंशतिः सप्तपुष्टि-
 भागाः ८-३ एष च भवेजपम्यः चन्द्रस्य नक्षत्रयोगकाशः, यत्तु श्रीमभयदेवसूरिपादेः समवायोने नवमसमवायवृत्ते नवमुहूर्तान् चतुर्विंति च द्वापुष्टि-

तुल ११ १४ यदुमः पग १५ पठागा १६ पागारे १७ पालस्यक १९ हृत्ये २० मुहूर्तस्य चैव २१ २ कीलग २२
 ठामणि २३ एगायली २४ गयवत २५ चिच्छल गूले २६ गयचिच्छमे २७ तस्यो सीदनि सीहो २८
 संठाणा ३ एपमिण जतेः छुठाभीमाप गरकवाय छुत्तिष्ठं गस्कसे कश्चमकुसे चदेण सन्धि जोग जोएहं गो० ।

च ३ नामकपताकाः ४ माकार पक्षियकः इतोमुसपुष्पक देव इत्य कीलकदानि एकादशिव गयवन्ता बुद्धिकय सागुल । गजविक्रमसंस्थानः किङ्कि
 योदन च संस्थाभानि ३ ३ ३ एतेषां प्रगवन्तं नक्षत्रादी अग्निजिह्वस्य अतिमुहूर्तान् चन्द्रस्य सार्धं योग योग्ययति । गौतम । नवमुहूर्तान् सप्तविंश-

अवनज्जायन नात्र ११ अमोषोभो भाद्रप्यायन मोत्र १६ नयान् पिगायननात्र १७ पूर्वोक्ताशुनीनु नावज्जायन नात्र १८ उत्तराषाढाशुनो नावज्जाय
 नात्र १९ इक्ष्मू कीलिक नात्र २० चित्रान् इर्नायन मोत्र २१ स्वातिनु नावरज्जायन मोत्र २२ विवाचानो सुंयायन मोत्र २३ ३ अमूरायान् गौत
 सज्जायन मोत्र २४ जेष्ठान् विपित्वायननात्र २५ मूलान् नात्यायन मोत्र २६ तिनं पूर्वोक्तान् बुद्धिनायक नात्र २७ उत्तराषाढान् व्याज्जायन मोत्र

नागने नस्य द्वावष्टिभागस्य सप्तपष्टिपादिकस्य पदपष्टिभागान् यावत्सप्तपत्रपादगतं सागुपूषि माँडमायास्यापरिसमासिक्काशभायिनसप्तपत्रपरिष्कारो
 पायत्तत्वात् पदपष्टिपुष्टोः पञ्चचद्वापष्टिभागः एकस्य च द्वावष्टिभागस्य सप्तपष्टिभाग इत्येव रूपं द्वा प्रयत्नोः नक्षत्रगोचमापिकारेवस्यधितः सप्त-
 पष्टिभागः सप्तपष्टिपादं द्वावष्टिपादं गुणयन्ते सात् १६५५ एषां सप्तपष्टिपादभागेकते आगतं २५ ६६ एवमिति पञ्चाभ्यतिजितएकवियतिजानेभ्यः सप्तपष्टिपादव
 मुद्रुत्तररूपा यागकालप्रानीत सप्तपत्रक रेवेत्यर्थः १ पुमाद्विरेत्यसावाञ्चि ६२ ६३ गीर्वाणि रवगतस्य चन्द्रयामकालमात्मनितितगस्य । ए
 द्वाया अतिजित चन्द्रपाग सप्तपष्टिपुष्टोः उच्यतेः कल्प्यते संपूर्वोक्ता एकवियतिजानाः पूर्वोक्तेन करणेन नयमुद्रुत्तो सप्तवियतिज कला
 भवति तस्य शुभमिपत्र भरको छात्रो अङ्गुलपा स्वाति ज्येष्ठा चामसुद्युपे एताभि पदसप्तपत्राणि पञ्चदशमुद्रुत्तान् यावत् चन्द्रस्य सप्त सयोग सप्तयो
 येषां तानि तथा । तद्यथा एतेषां पञ्चासपि नक्षत्रावा प्रत्येक सप्तपष्टिपुष्टोः सप्तपत्राणां सप्तकान् साद्वान् प्रयत्न्य ग्रहभागान् यावत्सप्तपत्रसप्त
 योगोभवति ततो मुद्रुत्तगतसप्तपष्टिभागकरवादे प्रयत्न्यशतत्रिंशता गुणयन्ते जातानि नवगतानि भवतानि भवत्यधिकानि ६६० पदविचाहं तदपि त्रि-

णवमुद्रुत्ते सप्तपष्टिपादसप्तपष्टिपादं मुद्रुत्तस्य चदेण सद्धि जोगजोएहं । एव द्रुमाहि गाहाहि शुणुगतस्य
 शुभिद्रुत्तस्य चदजोगा सप्तपष्टि स्वकिं छहेरस्तो । तज्ज तिनत्रमुद्रुत्तमायोसकलाजुष्ट १ सयभिसया नरणीन

निम सप्तपष्टिभागान् मुद्रुत्तस्य चन्द्रपाद याग याजयति न एव चामाभिगायोपिचगन्तव्य , अतिजितचन्द्रपागः सप्तपष्टिसप्तकला अक्षरारात्रः

२१ ए २८ नक्षत्रना गात्र होह इवे गलत्रना सस्थान द्वार कहे ख ४ एह इ प्रगवन् ! अठायोम नक्षत्र माह इ अभिजित् नक्षत्र स्य च व्याकार
 सन्धित ख । हे कीर्तन ! गात्रीय अलिप्त आकार सस्थान गाया कहे ख । अभिजित् गोत्रीयावली न
 स्थाने सस्थित ख २ अथ च आसार ये सस्थाने २ पनीष्टा शुभमी पत्र सस्थाने ३ गत भीपत्र पादापनारने सस्थाने सस्थित ४ पूयभत्र उत्तर
 गात्रपद ये वापाने सस्थाने रवदो आधाने सस्थान ५ अश्विनो अश्वस्तथने सस्थाने ६ भरणी भगने सस्थाने ७ शतिका सूरवारा सस्थान ८ सस्थित

[illegible]

अथ द्वायस्स सासाइजेठाय एण्ठणस्सका पयसरसमुज्झसजोगा २ तिस्रो अउधराइं पुणवसु रोहिणी विसाहा
य एण्ठणस्सकतापणपालमुज्झसयोगा ३ अत्रसेवाजस्कप्ता पयसरसिक्कितितिससहमुज्झसताचदमि एसजोगो

त भवति नयमुद्रतोः स्रवित्रविद्ययाय ॥ १ ॥ वतभिषब् भरखी आर्द्रांज्वासाति ज्येष्ठाय ॥ यतानि पद्मगत्रादि पञ्चदशमुद्रते सया

[illegible]

वि श्रमुद्राङ्गति । सन्ने वग्नविषये एषोऽनन्तरोक्तो योगोभक्त्याणां प्राप्त्यङ्गति । एतामिवाङ्गिभिर्द्रोणि क्रमेणाङ्गं भेदयद्दुर्ध्वं प्रसमन्ने प्रसप्तकालि
 विदुर्गते खडानि एषां कित्तचिरतने ल्यातिः सः स्वर्गेषु यमुन्निरासीयतु यथाऽपुभासधोपप्ये कविताग्राणीतीति श्रीमदावश्यकद्वन्द्वसिद्धिपनके प्रया
 बोपयोगः दुर्बिष्टदिवद्विषने वल्लभयापुनस्तुष्टौ कायव्याससिद्धिनि स्वर्गदा आयवृत्तिनेन कायवृत्तौ प्रत्यादौ उत्तमपन्नयोगः । एतेषिणभतेष्टत्यादि ।
 एतेषां भवतः । अष्टाविश्रतेनसत्राणां सप्ये अभिखिन्नवत्र कतिप्यहोरात्रान् सूर्येष्वष्टौ योगपोजयति । नीतमां चतुरोऽहोरात्रान् पट्टममुद्रांन सूर्येव
 साष्टौ योग योजयति । कचमिनिपेदुष्यते यत्तत्रमहोरात्रस्य यायतः सप्तपष्टिभागान् चतुरेण सममत्रतिष्टते तत्रचतत्र तातएकविंशत्यादीनित्ययः ।
 पचभागान् रात्रिदियस्य पचमायकूपान् दीः पचभिरेक रात्रिदिय भवतीत्ययः सूर्येव सप्त प्रम्रति पचमत्रद्वन्द्वय यस्यतत्रमस्ययोगनः सप्तपष्टिभागः चतुर
 यागपायया लोपद्विभिर्ल्य तं लब्धं तत् पचमभागः सप्तमहोरात्र क्षुपं त्रिगभागुचयित्या यन्वाप्तिमन्यते लब्ध मुद्राः उत्तम च अरिरक आयवृत्त एवच
 चतुरेणमागमसत्ता सप्तकजागे रात्रिदिवस चतुरेव नायवृत्ति । तद्यथा स्यामिन्निक्रमचतुरेकविंशति सप्तपष्टिभागान् चतुरेण सम यत्तते ततः प्रसायतः

पस्कृत्तानि सुगच्छा ५ एतसिप जते । छठात्रीसाए नस्कन्नाण अमीक्ष्णस्कत्ते कति अहेरत्ते सुरेण सठिजे ग
जे।एति गो० ! अवारिअहेरत्ते कसमज्जत्ते सुरेण सठिजे।गजे।एति । एयदमाहि गाहाडिने अष्ट ।

गः ॥ २ ॥ तिष्ठोभरा पमवसरोद्दिश्यो विग्रासाच्च ॥ यत्तामि पणवग्राणि पञ्चनस्वारिगुग्मद्वुत सयोगः ५ ३ ॥ अथगोपाणि नदत्राणि पण्यव

इ नीयीदनइ सख्याम संस्थित लइ २८ एइ २८ नक्षत्रना सख्याम धूइ इवें नक्षत्रों चन्द्रमारधियागद्वार करै लइ । एइ जे भगयन ! छप्ताबीस न-
क्षत्रगाइ अभिजित मन्त्र फलसा सुदूरतें चन्द्रमासायइ योग करइ अभिजात् एक छहोरानिना ६७ सतसठि भाग फीले एइया २१ भाग ते भाग
२१ ते नीस गवा फीले ६३० हुवा एतलो नीगा विसम्पको कष्टो ते ६३० म ६७ के भाग प्राप्त्ये सख्या दं नष्टन २१ भागः जेवा शतभिसादि ३३ ॥
भाग सन्धादि ६७ भागः परिपूष, य नक्षत्र चन्द्रमाने सपाते योग करै के तेएने पाँच को भाग द्रियते जेवाचे ते मय सघाते याग करै तेसखा

पण्डनामान् अहाराजस्य पूर्वैव सम वन नगावसेय एवविग्रहेय पंचभिर्भाग इते सख्यावस्थारोऽहोरात्राः एकाः पञ्चमभागाऽवतिष्ठते समसूक्तानिपयग
 यन्निगता गुह्यते वाताच्छिन्नत तस्याःपञ्चभिर्भागदूने लब्धाः पञ्चसुहृत्तानि एवमभिकिन्यायन स्रवमद्यत्राया सूयागकाएप्रहपय इमभिवत्यभा
 वाभिर्नोपाधि नैतव्य तत्रानिजिकद्वयपञ्चमहूर्तान् चतरवजेवलान् परिपूर्वोन् अहोरात्रान् सूदैकममन्त्रुति आधेयपत्तिः । प्रथमतएवकृता । अथकुरु
 योवावा नवत्रावा सूदैकम योमान् काकपरिवाकमपिहृत्येति गम्य कस्यामि तत्राश्विनमियक भरवाध्याम्यकसेवस्वतिः ज्येष्ठा चेत्येताभिपटमण
 आदिमत्येवं सूदैकमवृत्ततिपुहूर्तानैकविशतिपटवाहोरात्रानिति तद्यथा एतानिपटवादिचन्द्रैकमममाहोम त्रयस्त्रिगत सख्याम सप्तपट्टिजागान
 इति तनएतावतः पञ्चभागान् अहाराजस्य सूदैकममत्रजरीति प्रत्येवं प्रागुक्तकरवाग्रमाख्यान् त्रयस्त्रिअनपञ्चभिर्भागकृत्वा पट्ट्याहोरात्रा
 वेवाः तादौलपः पञ्चभागास्ते सवस्य नायांजाताः सप्त तेसुहृत्तान्यनायत्रिश्रानुस्यते आतेहृत्तदयात्तरं २० तर्पपरिपूर्वोन्महूर्तानवनायद्वयभिर्भागे
 इयतेसख्या एकविशतिमहूर्तानिति तपानिलखजतराः तगरअत्रपवा तगरकहृत्तानो ततरापाहा इत्येवकृताः पञ्चमहोर्द्वितीविशाखाचएनानिपटम-

शुचीहृतसमुक्ततेवज्ञा रेभुकेवलं स्युहोरसे । सुरणसमगच्छदृष्टासेमागवोक्तानि २ सयभिसयाजरणीश्वो
 अहोस्यंसेभ्सःहजंठाया वसु तिमृक्काने इक्काश्रीया कृशैव अहोरसे ए तिस्रं ३ उत्तराह पुणञ्चमरोहिणीश्रीमा

नापि भव यत्र त्रिमहर्गुर्तान् ३ चन्द्रे एवापोत। नवत्रावा नृज्जलतयः ॥ ४ ॥ एतथा भवत । अष्टाविशमनस्यवाका अत्रनिमित्तकत कति अहारा
 दिन तथा मुहूर्त अभिज्ञ ५ दिन ६ मुहूर्त इत्यादि (हे गौतम ! नव मुहूर्त अने वतावाच सतमहीवा भाग एक महूर्त ना चन्द्रनामाप योग
 करइ इन एह गायाए २० नवत्रना चन्द्र सावं याग आबवा ते नाया अत्रिभिन् नक्षत्रनो चन्द्रमासाचइ याग एक अहारात्रना नतकठिमान की
 चइ एववा एकबीज प्राग हुइ तेइना नव मुहूर्त इह अने अताकरस कला एतका योग करइ १ अतमिचइ १ भरवी २ आङ्गा इ अजेवा ४ कान्ति
 ५ ज्येष्ठा ६ एह च नवत्र पकर मुहूर्त काने चन्द्रसावं लज्जामकरं ३ । उत्तरा मद्रपय उत्तरा आङ्गुनो उत्तरावाका ३ पुनर्वनू ४ रोहिणी ५ मिथुना ६

[illegible]

हाय । यद्वा तमृच्छतेति णि च यन्नीस व्युत्पत्तिः ३ व्युत्पत्तिः सा णस्कृतापगारस्वयि सुरसहगयाजति । बारसर्चयम् ।

नाना भूयैवसादेषोग योजयति न गौतम । चतुरो व्याहारात्रान् पठन्मुहूर्तान् भूयैव सादु यागे योजयति । एवं इमास्त्रिगोपाभिर्नैतव्य ॥ अग्नि
 त्रित् पयमुहूर्तान् चतुरस्र केवलानहोरात्रान् भूयैव सप्त गच्छति व्रतः षोषाद्या वक्ष्यामि ॥ १ ॥ अतनियक्त्वा नरस्यो आत्रोक्षि वास्याति ज्येष्ठाय ०
 एव नवत्र भूयैव सादु जाह तिस्र्य मुहूर्त उर्ध्वीस २ अहोरात्र सर्गे ३ । अवद्याप याकता गच्छत्र पञ्चर १३ भूय सायण जाह पार १२ मुहूर्त उर्ध्वे तेर अ
 हारात्र सर्गे इस इक्षरीते चान्द्रवत्तय्यता परे सूर्यवत्तय्यता गाक्षयी (इवै) गच्छत्र कुलापमुल्लङ्घार सप्त द्वे, केवलता नवत्र द्वे भगवन् । केतला कुलकेतला

[illegible]

काले, तेरसयसमे छहै। रसे ४ कठण, भते। कुलो कई उयकुला कइकुलोवकुला पं० ? गो० बारसकुला बारस उयकुला बहारिकुले। यकुला, पं० ? बारसकुला, तं० धणिठाकुल १ उमरमहुवयाहुलं २ छारिस्णीकुलं

[illegible]

तथापि । अथवा । उपकुलं । पूषभद्रपदं । उपकुलं । रेवतीउपकुलं । भारणीउपकुलं । राक्षीउपकुलं । पुनयमुपकुलं । अश्लेषाउपकुलं । पुष्यकृगमीउपकुलं । इति । उपकुलं स्थाति । उपकुलं स्येष्टाउपकुलं । पूर्वोपाढाउपकुलं । चत्वारि कलापकशानि । तथापि । अश्लेषा । अश्लेषाजितकुलापकलं जलभियकं । अश्लेषा

३ कसिञ्जाकुलं ४ मिश्रसिरं कुल ५ पुस्सेकुल ६ मघाकुल ७ उत्तरफगणीकुल ८ चित्ताकुल ९
विषाहाकुल १० मूलाकुल ११ उत्तरासाढाकुलं १२ माषाणपरिणामा होतिकुलान्तरकुलाउहेष्ठिमगा
होतिपुणकुलोवकुला । स्यभीद्वसयप्रद्वञ्जणराहा १२ वारसउयकुला, त० सत्रेणोउयकुल १ पुष्यभद्व
याउयकुल २ रेवतउयकुल ३ भरणीउयकुल ४ पुणवसूउयकुल ५ रोहिणीउयकुल ६ अश्लेषे

कति उपकुलानि, कति कुलापकुलानि प्रष्टयानि ? गौतम । द्वादशकुलानि । द्वादश उपकुलानि । इत्यारि कुलोपकुलानि प्रष्टयानि ? द्वादशकुलानि । तदथा धर्मिणिकुल १ उत्तरभद्रपदाकुल २ अश्विनीकुल ३ कर्मिकाकुल ४ मृगशिरःकुल ५ पुष्यःकुल ६ मघाकुल ७ उत्तरफल्गुनी कुल ८ चित्रा कुल ९ विशाखा कुल १० मूल कुल ११ उत्तराषाढाकुल १२ ॥ मासाभा परिचानानि भवन्ति कुलोपकुलानि । अपस्तम्भः भवन्तिपुनः कुलोपकुला-
नि, अभिहित् १ शतभिषक २ आद्री ३ अमराधा ४ द्वादशापकुलानि, तदथा-अथ उपकुलं, पूयभद्रपदा उपकुलं २ रेयती उपकुलं ३ मरवी

मानि नमत्राचि अववादीनि तानि उपकुलानि कुलाना समीप मुपकुल सप्रवर्ते यानि नमत्राचि एन देवाय धार नमत्र उपकुल प्यार नमत्र क
 लीपकुलका बार १२ नमत्र कुल सामानां परिकामानुनोति कुल तेनेहा घनिष्टा कुल १ आवय मास उतरनरपदकुल २ माद्रमास आधिममास अ
 धिमी कुल ३ कसिका कुल ४ मृगविर कुल ५ पुष्यकुल ६ मघा कुल ७ सतरा फागुनी कुल ८ चित्राकुल ९ विगाया कुल १० मूलकुल ११ उत्तरा-
 पाद कुल १२ अ नमत्र प्राय इमा संपूर्ण याइ अने सावने नाने मास होइ ते कुल नमत्र कहाए उन कुल नमत्र ने पछिता ते उपकुल नमत्र उन

पञ्चमं आद्राक्षणापञ्चमं अनुराधाकलीपञ्चमं कुलाविष्णुप्रयोगान्तु पूर्वेषु ज्ञाताः शताः, सप्तमे स्थानिनी ज्ञायः प्रत्येपु, स्वस्यसेवासायाविनी
 च उदाहरयत्स्यादि । अथपुकिमावासागृह्यार । अतिथिर्मेतद्व्यादि । अति भद्र ! पुष्टिमाः परित्कटयोऽग्निकलाकभग्नोपेतकालविश्वरूपा पूर्वैर्न
 चद्रैश्च निर्देशयति व्युत्पत्तेः नाभादिभ इतीनप्रत्यये रूपसिद्धिः । तथा कति एवावासाः एककालावच्छेदनेकस्मिन्नवच्छेदने चद्रसूर्यावस्थानापर
 नाभविश्वरूपाः अनावर चद्रसूर्यौ वक्ताऽस्यामिति व्युत्पत्तिः चरादिबेऽप्रत्यये द्वीतिगं वा प्रत्ययेच रूपसिद्धिः प्रकृष्टाः ? गीतम । जातिभेद-
 भयित्य द्वारभपुष्टि नाः द्वारभजभावायाः प्रकृष्टा ? तथाच भाविही भवितापमिष्टान्यां भवा भाविही भावभभाभजाविनी मोष्टपदाउत्तरप्रद्वपदा

आउयकुल ७ पुष्यफगुणीउयकुल ८ हत्याउयकुल ९ साईउयकुल १० जेठाउयकुल ११ पुष्यासा-
 ढाउयकुल १२ चत्वारिकुलीयकुला त० अमिहंकुलीयकुला १ सयमिसयाकुलीयकुला २ अष्टा
 कुलीयकुला ३ छुणगाढाकुलीयकुला ४ कर्कण भन । पुष्टिमात्र कर्क छुमात्रासाह प० ? गो० । आरसपुष्टि

उपकुल ४ रोहिणी उपकुल ५ पुनर्वसु उपकुल ६ अश्लेषा उपकुल ७ पुष्यशुभा उपकुल ८ इला उपकुल ९ स्वातिउपकुल १० ज्येष्ठा उपकुल
 ११ पूर्वाषाढा उपकुल १२ चत्वारि ज्योतिषकुलानि प्रकृष्टानि ? तदावा अमिहंकुलीयकुले १ अतमिषा कुलापकुल २ अष्टा कुलापकुल ३ अ-
 मुराधा कुलापकुल ४ कति भद्रं ? पोषिमाः कति अमावासा प्रकृष्टा ? गीतम । द्वावशरीरिभाः द्वौदय अमावासा प्रकृष्टाः ० तदावा

उपकुल नै पहिला भद्रं ते कुलापकुल नवत्र करीय ते अपार अमिहंकुलीय १ अतमिषा २ अष्टा ३ अमुराधा ४ य अपार कुलापकुल आर १२
 ५ पुनर्वसु उपकुल ६ अश्लेषा उपकुल ७ पुष्यशुभा उपकुल ८ इला उपकुल ९ स्वातिउपकुल १० ज्येष्ठाउपकुल ११ पुष्याढा उपकुल १२

तस्यांशया प्रीष्टपरी नाष्टपदभावितो अष्टयुगयुगितो तस्यांशया आष्टयुगो व्याष्टिनेयमाप्तभावितो एवकार्तिको नागशायी पीयो माचो फाणुनी च ३
 देशको ज्येष्ठामूली आरादीइति, प्रसूत्रे पूषि मानावस्यपार्थिवेन निर्वेशपि उतरसूत्रे यद्वदेन निर्देश स्तकामैश्वरद्वामात्रं तेषां ५ मायास्याप्रवि आ
 विष्टो प्रीष्टपरी आष्टयुगो इत्यादिभि व्यपदेश्याः । ननआविष्टो पूषि मा आविष्टायागाद्वति अमायास्यासु आविष्टो न तथा अस्या अर्धे यामयायो
 नस्य अष्टिप्यमात्वात उच्यते आविष्टीपूषि मा अर्धे ति आविष्ट आयक्षमास तस्येय आविष्टो आयक्षमासभावितो न्ययः । एय प्रीष्टपद्याद्विसमाया
 स्यास माथ्य । समतिवेन च त्रे रदीकायौसु माचो परिसमाप्यते तानि विपृष्ठिपराइ । सावष्ठिक प्रतइत्यादि । आविष्टीपीक्षमार्धो ज्वतः कति ननआ
 चि योर्गं योर्ध्वयति । योर्गं क्वति ननआचि अर्धेयसससयुज्य परिसमापयतीत्ययः । गौतम । श्रीचि ननआचि
 योर्गं योर्ध्वयति । योर्गं क्वति ननआचि अर्धेयसससयुज्य परिसमापयति । तथाया । अभिजित् अश्वको यमिष्टा इइ अश्वचयनिप्राकवे न्नस्य नचत्रे आविष्टी
 योर्गं योर्ध्वयति । योर्गं क्वति ननआचि अर्धेयसससयुज्य परिसमापयति । तथाया । अभिजित् अश्वको यमिष्टा इइ अश्वचयनिप्राकवे न्नस्य नचत्रे आविष्टी

मातु वारसस्युमावासानुः ५०० । त सायही , पेठवइ २ व्यासंइ ३ कतिगी ४ मगासिरी ५ पोसी ६
 माही ७ फगुणी ८ चेती ९ वैसाही १० जेठामूली ११ आसाही १२ सोत्रिठीग जने । पृथुमासि कइ
 णस्कन्नो जोग जोगति । गो० । तिसिखसूक्तः जोग जोगति तं ० अचिंइं सवणी घणिठा । पेठवइंण जंते ।

आविष्टी १ प्रीष्टपरी २ आष्टिमी ३ कतिको ४ नागशायी ५ पीयो ६ माचो ७ फाणुनी ८ चय्या ९ वैशाखी १० ज्येष्ठामूली ११ आयादी १२
 याविष्टी नदन्त । अनिनदात्राविष्टागयीअपत्ति । गौतम । आष्टिमसत्राविष्टागं योत्रयन्ति तथाया अभिजित् । अचय २ घणिठा ३ प्रीष्टपदी ४
 आर नचत्र कुलापकुल, तेकइ । अभिजित् कुलापकुल १ शतमिया कलोपकुल २ आत्री कुलापकुल ३ अमूर धा कुलापकुल ४ । इयं पृथिमा अमा
 मासा द्वार कइ चइ । केवलो के भुवम् । पूषिमा ५ न्न केवली अमायस्या खे । रे गौतम । वार १२ पूषिमा अमायस्या खे तेकेदी अ त्रिष्टो आयण ९

पीठा मांभी परिवर्तनापयतः पंचस्त्रवि युगमाविनीपु पण्डितासु ह्याप्यभिहितः परिसमापकावग्रहान्न केवलमनक्तिप्रिअसंभवो नमश्च सज्जनिति तद-
 विवरिणनापचसीत् ॥ ॥ विच साभास्यतइद आविही सतापकनचइदशनं श्रेय । पंचस्त्रवि आविहीपु पुण्डितासु को पुण्डि नीं किनचत्र कियासु
 भूदूतेषु कियाभूप्रतिप्रागेवच गतेषु गम्यपुत्र परिसमापयतीति मूर्त्तेष्टिकाइश्रेणाथै त्विदप्रवचनमप्रिनु करण भावनीय नात्रयइनिएअनावासअइइइइ
 विचमिहीइरिह नि अवडार ठावेअा तत्तिअइवचि सगुचिए १ यासनालास्यामिह पुगेअातुभिहुसि यथा अस्मिअइवने वनमानापरिसमाप्तमवतीति
 नावदूरीवोवत्सो अनांवालास्यातिअांता सावत्यासव्याया इत्यथः 'सस्यमावस्त्रइवमवयायते प्रयमर्तपा स्याप्यत इत्यवचार्यो शुभराज्ञिः तनवचार्य
 राक्षिचिह्नदारी स्वापयित्वा सगुचयेत् । अथ किप्रमाको असावत्तयापराशिरिति ताममावन्निरुपकाअनाइ । आउतीयभूना विचठिमागयपचपडिपयत्वा ।
 आचिह्नावचनहिगाअण्णोइइइभीना २ पठयटिअनुतो एवस्यच मडूनस्य पचपरिपुर्णादुपट्टिमाणा, एकस्यच द्वावट्टिप्रानस्य एकःउमवट्टितना भाग
 इत्थेनाअनप्रमाको अवचार्यराक्षिः कथमेतावत्प्रमावस्यात्वात्तिरिति चेत् उच्यते इदयदि चेनुविश्रययिकेनपवंशेतन पचभूयनअत्रपर्यायाः सन्त्यन्ते ततो
 द्वाव्यो वचव्यो विसवान्ते । राक्षिअवत्वाप्रमा १२४ इर अकारंत्वेन राक्षिना द्विकलचकेन संध्याराशि पञ्चकलवका भूस्मते आतादय तेना चतविश्र-
 त्वकिचन जतेन भावइरवं तअइठोइकराश्यो द्वि कोनापवतना आतउपरितनइठोद्या राशि पञ्चकलगा अचलतादृ चट्टिकयः सख्याः पञ्चद्वार्याष्ट
 कानाः एतेन नचवाचि जमेव्यानानि नचत्रकरवाअनादगनिनि अइपिद्यैः शनैः वसपट्टिप्रानरूपैः गुस्मते आतानि एकनवनिष्ठतानि पञ्चाअद
 स्मिअमि ८५० शेरराक्षिरेवि द्वावट्टिप्रमाचः अतपठ्यानुवयते जानाम्येकचत्वारिअष्टानानि चतःपञ्चागन्धिकान ४५४ उपरितनराशि भुङ्गतांनयनाय

पुण्डिम कइमस्कन्ना ओग ओपुति । गो० । निःसु णस्कन्ना जाग जाएनि । स० सयजिसय । पुण्डिमइवया उत

इत्थ । पौण्डवानी कानि नचत्र वि योमं पाचयन्ति । नीनम । आबिनचत्राविपोग योजयन्ति, तथवा यतजिवा १ पूर्वमइपरा २ उत्तरमइ
 मीइपरी भाइवानी २ आचार्य ३ कासि का ४ नामविर्नी ५ पोवी ६ पाही ७ कास्तुनी ८ देवा ९ देवाको १० ज्वेहानुनी ११ आवाको १२ । आवाकुपी

भूपृष्ठि श्रुतागुपयते आतुः दुःखे चतुःसप्ततिसहस्राणि पञ्चशतानि २७५३ ० तेषां चतुःपञ्चाशदधिकचतुस्रत्यारिग्रहेते भागद्वयं सख्याः षट्यष्टिसुह
 तौः ६६ तेषां प्रयाः स्तिष्ठति श्रीचिन्तानि षट्त्रिंशदधिकानि ३६६ तेषां द्वापष्टिभागान्यभाये तानि षष्ट्यागपयन्ते आतामि विशतिचहस्राणि अष्टौशतानि
 द्वात्रिंशदधिकानि ००७३२ तेषामनन्तरोक्तोदराग्रिमा ४१५४ भागा द्विपते सख्याः पञ्चद्वापष्टिभागा ५ तेषां स्तिष्ठते द्वापष्टिः तस्य सस्याद्वापष्ट्या अपयवतना
 क्रियते आतएकः खेदराश्र रपि द्वापष्ट्यापयवते नाया आता सप्तपष्टिः ततआगतं षट्पष्टिकनूतं एकस्यच सुहूतं स द्वापष्टिभागस्य एकः सप्तपष्टिभागइति
 तदेव मुक्तमवपायराग्रिप्रमाद्य । समन्तिदोवविधिमहा । एषमववहारराशि इत्यशमायासगुणकुञ्जा एकताखइतो सोदशगविदि निवामेह ३ एतमन
 तरोदितस्वरूपमवधायराशिमिष्टानावास्यासगुण याममावासा आतुमिष्टति तत् सगुचित कुर्यात् आतऊर्द्धं च नवत्राणि शोपनीयानि ततोऽतऊर्द्धे
 नवत्राणा शोपनकविपिगोपनमकार वक्ष्यमाद्य निधामयत आकणयत तत्र प्रयमतः पुनयसुगापनकमाह । यावोसंभवमुहूता जायानोच विमिष्टिमा-
 नाय एषपुणवमुनरस्य सोदेष्यह इवइपुण्य ४ द्वाविशतिमुहूतोः एकस्यच सुहूतस्य षट्चत्वारिंशद्वद्वापष्टिभागाः एतन् एतावनप्रमाद्य पुनर्थमुनरस्य
 परिपणोभवति शोद्वय वचमेव प्रमाद्यस्य आधनकसोरपनिरिति पदुच्यते यदि चतुर्विंशत्यधिकेन यवशतेन यन्मसूयननवत्रपयोपालभ्यते ततएक पर्वा
 तिआम्य कतिपयोवास्तैकै न पर्वका सम्यन्ते । राशित्रयस्यापमा । १२४ ५ १ अत्रास्येनराग्रिमा एककलचयेन सध्यराग्रिः पञ्चकरूपो गुपयते जाताः
 पनेव एकै नगुचित तदेवचयतोति वचनात् तेषां चतुर्विंशत्यधिकेन श्रतेन भागेद्विपते सख्याः पञ्चचतुर्विंशत्यधिकशतप्रमागा ततो मन्त्रानपयमाय
 एतेऽष्टादशभिः शतैश्चित्रिशदधिकै सप्तपष्टिभागरूपै गेवपितव्या इति गुणकारराशिग्रहेदराश्यो द्वि कोनापवतं ना आतो गुणकारराग्रिः नवशतानि पं-
 चदशोत्तरादि ८५५ क्वराशिविर्वापष्टिः तत्र पञ्चवभिः शतैः पञ्चदशोत्तरे गेवपते आतामि पञ्चचत्वारिंशतानि पञ्चसप्तत्यधिकानि ४५७३ खेदराशिद्वौ
 पष्टिसहस्रः सप्तपष्ट्या नवपते आताम्यै कचत्वारिंशतानि चतुःपञ्चाशदधिकानि ४१५४ तया पुण्यस्य त्रयोविंशतिप्रमायाः प्राकृतमयुगपरमपयणि सह
 योगमायास्ति तेद्वाध्यागुवयते आतामि चतुर्दशशतानि यद्विंशत्यधिकानि १४३६ तानि प्राकृतमासुपचमसत्यधिकपञ्चचत्वारिंशतानि प्रमायाद्वा शायते
 अथ तिष्ठति एकत्रिंशतानि एकोमपचाशदधिकानि ६१४८ एतानि मुहूतमपमाये त्रिंशतागुपयते आतामि चतुर्मेवतिसहस्राणि चत्वारिंशतानि सप्त

स्वपिबानि ६४३० तेषां त्रैराश्रिना चतुःपञ्चाशद्विबैकचत्वारि श्रष्टमरूपेण भागोद्भियते सव्याद्याविग्रतिमुद्रुर्त्ताः शेषवित्तिष्ठति श्रोत्रिष्वस्मादि ह्यथी
 त्मपिबानि ६०८२ प्राप्ते त्रियते सव्याः षट्चत्वारिंशत्मुद्रुर्त्तस्य द्वावष्टिभागाः येषामुपवसुनस्यश्रापमकनित्यतिः । अथ शेषनस्यश्राकां शोषनकाव्याह ।
 बावत्तरस्य ऋगुबीकाकष्टेष्वे विंशद्वाप्तु चत्वारिंशद्वाप्यस्ता साप्तातश्चत्तरासाह १ द्वाप्तस्य द्वाप्तस्यपिबकयत फलगुनीनाभुत्तरफलमुनीनां शोष्य
 बिबुल भवति द्विप्तस्यपिबक यतन पुनर्बहुमनूतीनि चत्तरफलगुनीपयेतानि नवश्रादि शोच्यन्ते एवमुत्तरश्रापि माकाथी प्रावनीयः । तथाविशाकासु
 विद्याकापयेतप नवचतुःश्रापनक द्वैत्रते द्विप्तस्यपिबे २६२ ॥ अत्रानन्तरानुत्तरासाहपयेतानि नवश्रास्यपिबुत्तय शोष्यानि चत्वारि श्रातानि द्विचत्वा
 रित्रैरपिबानि ४४२ एत पञ्चमुत्तरस्यपिबकष्टिभावनद्विर्द्यतु साहचग एतामन्निद्व्याह आद्य योद्धानि सोहचग ६ एतदमतराक्त श्रापनक सकलमपि
 पुनर्बनस्यः कदाचष्टिभागवद्विचत्तरवसेम एतदुक्त प्रवति । येषुपुनवसुनरकाहुविग्रति नूतुर्त्तां सोसर्वेपि चत्तरस्मिन् २ श्रापनके श्रतः प्रविष्टावर्तेते ननु
 द्वैत्र द्वाभागाः स्ततापत्यत् श्रापनक श्राप्यते तपतश्च पुनर्बसुनरकाः षट्चत्वारिंशत् द्वावष्टिभागाः उपरितनः शोचनीयावति । एतदपनर्वसुप्रतिष्ठतरा
 साहापयल प्रचन श्रापनक अतश्चद्वैत्रभिजितभादिरुत्वा द्वितीय श्रापनक चत्स्यानि तत्रप्रतिष्ठातयेव निवर्हयति । अभिद्वैत्रम नवमुद्रुता बिचष्टिप्रागाय
 र्वेति चतुर्बैक । काकटीयननता भागा चत्तिष्ठेन्नकपा ३ इगुचठ पाठचयानिसुबेवनवोत्तरसु राद्विबीका तिसुबं षड्चतुसुमवे पुचत्रमुचगुषोठश्च
 ८ पत्तेरद्वैत्रपक चयाह गुचत्तराह ठावेच साप्ताद्विचिशाहासु मुलेसतेनचोभासा ८ अष्टमपद्मगुचबीया सोहचगउत्तराचवाहाचं चतवीस चतु
 भागाः। चत्ता बुबिआष्टेय १० अभिजिता नवचस्य श्रापनक नवमुद्रुर्त्ता एकस्यच नूतुर्त्तस्य सत्काकनुविग्रतिद्वावष्टिप्रागा एकस्यच द्वावष्टिप्रागस्य सप्त
 वष्टिद्वैरुत्ताः परिपकोः षट्चष्टिभागाः तथा एकोनवष्टिचोमनष्टपिबकयत प्रोष्टपदानानुत्तरमद्रुपदानां शोचनक किमुक्तप्रवति । एकोनवष्ट्यपिबेन
 यतेनोत्तरमद्रुपदापयतानि नवचश्रादि मुचति । एवमुत्तरश्रापि प्रावनीय तथा त्रिच नकातरंनु रोद्विबीकातोद्विबीपयतानि मुचति । तथा
 त्रिबुनननवत्यपिबक यतेनु शोष्य नु पुनर्तमुपयल नवचत्तात मुचति । ६थाएकोनपचाद्विबानि पञ्चश्रतानि प्राप्य फलगुनीपयतानि न
 चश्रादि मुचति । तथा विशाकासु विद्याकापयेतेषु नवचेत्रेणु एकानवस्यपिबानि षट्चत्वारि ६६८ शोष्यानि षट्चत्वारि नवचत्तावे चत्तरश्रतानि

यत्तु शस्त्रादिजपिकाणि ७४४ शोच्यानि । उत्तराय ढालासभरायाऽप्यपन्तानां मन्त्राणां शोचनञ्ज शोचनञ्ज शोच
नपु उपरिष्ठाभिजितोन्नतस्य सवधिभोगमूत्रस्य द्वापदिभागान् शनुधिजनिः पट्पट्टिद्य बृहिकाभागा एकस्य द्वापदिभागस्य सप्तपट्टिभागा शोचनीयाः
एषां माह्वता जनेषु न दृढवद्व कर्कत इष्टकरेव उदुयद्वसूत्रं न स ज्ञानावाचं ११ एताव्यनन्तरादिनां शोचनकारिणां यथा शोचयित्वा यष्टुपमयति
एते तद्भूतलिसमस्त । एतस्मिन् मन्त्राकारानुर्येषु नम उदुपतिरभावास्यामिति करणगाया समूहाचरायः भावनास्वियं केनापिपृच्छते युगस्यादी प्रथमा
ऽमाथाया केननवकोपना समाप्तिमयेतीति । तत्रपूर्वोदितस्वरूपो उच्यते राशिः पट्पट्टिमूत्रोः पञ्चदशपट्टिभागाः सप्तस्य द्वापदिभागस्य एक
सप्तपट्टिभाग इत्येवमुप्या श्रियते पूत्वादेशेन गुण्यते प्रथमायाः एषमावास्यायाः पृष्ठत्वात् एतेन गुणित तदेवभयतीति जातस्तावानेवरागि ततस्त
स्माद् द्वाविगितिमूत्रोः एकस्य सप्तस्य पट्पट्टिमूत्रादिभागान् इत्येवमुप्या श्रियते सप्त पट्पट्टिमूत्रोऽप्याद्याविगितिमूत्रा गुह्यः
पद्यात् ननुवत्वारिशन् ४४ तेष्व एक मूत्रमयकस्य तस्यद्वाविगितिमूत्रोः क्रियते कस्ताव तेद्वापट्टिमूत्रादिभागान् श्रियते कस्ताः सप्तपट्टिः तेष्व
पट्पट्टिवारिशन् ४४ः यथाक्लिष्टस्यविगितिः विचत्वारिशन्तो मूत्रोऽप्य रिशन्तानामूत्रैः पुन्य शुद्धः पद्यातत्रयादशमूत्राः एतेष्व पानचत्र षाद् शोचमिति
पञ्चदशमूत्रममास अतद्वद्वभागन एतेष्वामपुष्टरौदस्मिन् मूत्रोऽप्य एकस्य सप्तस्य पट्टिमूत्रादिभागान् इत्येवमुप्या श्रियते सप्तपट्टिभागा
ष्टिकस्य पट्पट्टिमूत्रादिभागान् श्रियते सप्तपट्टिमूत्रादिभागान् इत्येवमुप्या श्रियते सप्तपट्टिमूत्रादिभागान् इत्येवमुप्या श्रियते सप्तपट्टिमूत्रादिभागान् इत्येवमुप्या श्रियते
तत्करणगायानुराचेन युगादावतायास्यायाः प्राचयन क्रमप्राप्तयेनप । अथ प्रस्तनपूर्विकमकारण । इष्ट्यादुस्मिन्गुणितु अयद्वतो सात्यद्वोद्वकायद्वो ।
तत्तवेवय सोद्वयगं अविद्वयात् सायद्व १ सुद्वनि एतेद्वयने असप्त तदेवज्जकारण तस्या करण उदुयद्व पट्टिपुण पक्षिम विमल २ यथा पूर्वममा
त्रास्यापञ्चनवपट्टिभागा नयथायराशिरुक्कः सप्तवात्रापिपौजसामोचद्वनवपट्टिभागाविधौ इतिमत्पूर्वसामोगयिता यापुष्टमार्तो द्वापदिभागान् श्रियते
सप्तस्य गुणितः कतव्यः गुणितेनमनि तदेव पूर्वोक्त शोचनञ्ज कतव्य कतव्यमभिनिदादिक मनुपुनयमुपमतिक्त शुचिभापनके यष्टुपमयतिपट्टे
तद्भूतलिसमस्त पीक्ष मासापुन तस्मिन् मन्त्रे कराति उदुपतिद्वद्वना परिपू १ पीक्षेनासौ विमलमिति करणगायाद्वयाचरायः । तत्तमास्विय कापि-

पृथुति युगम्यादी प्रवचनापीठ नावी कस्मिन् चन्द्रमन्त्रयोगे समाप्तिमुपगच्छतीति, तत्र षट्षष्टिमुद्ग्रां एकस्य च सुहृत्स्य पञ्चद्वारविष्टिनामा एकस्य च
 द्वापष्टिभागस्यैकस्य षट्षष्टिभाग इत्येकस्याऽवधारणाद्विचित्र्यते समवचनाया पीठ भास्यां विना षष्टिमित्येकेन मुख्यते एकैकच गुणितैरादेव ज्ञवति तत
 स्तस्माद्विचित्रता नवमुद्ग्रां एकस्य च सुहृत्स्य चतुर्विंशतिद्वापष्टिभागा एकस्य च द्वापष्टिभागस्य षट्षष्टिभागा इत्येकप्रमाणां प्राथमक प्राथमीय,
 तत्र षट्षष्टेनवमुद्ग्रां शुद्धः स्त्वितः पद्यातसप्तपञ्चाशत् तेष्वः एकासुमुद्ग्रां गृहीत्वा द्वापष्टिभागोक्तः तेषु द्वापष्टिरपि द्वापष्टिभागराशी
 र्चककप प्रविष्यते आताः षट्षष्टिभागा स्तेष्व द्युविंशतिः सुहृत् स्त्वितः पद्यात् त्रिचत्वारिंशत् तेष्वः एक रूपमादाय सप्तषष्टिभागोक्तियस
 ते च षट्षष्टिरपिनामाः समषष्टिभागैकैकच्येप्रविष्यन्ते आतासप्तषष्टिभागा स्तेष्वः षट्षष्टिगुदाः स्त्वितो पञ्चाद्वीसप्तषष्टिजायौ ततस्त्रि शता-
 मुद्ग्राः भवचः सुः स्त्वितः पद्यामुद्ग्राः पद्यावशतिः ततश्चमायत यनिष्ठानचत्रस्य त्रिमुमुहूर्त्तैव एकस्य च सुहृत्स्य एकैकविंशतिसक्ये बुद्धावष्टि
 भागेषु एकस्य च द्वापष्टिभागस्य पञ्चषष्टिभक्त्येपु द्वापष्टिभागैषुष्वेव प्रथमापीठ नावी समाप्तिनियतिः । एवं पञ्चानां युगभाविनीनां प्राविष्टोनां
 पृष्ठिनानां द्विचत्वारिंशत् पृथिव्यापष्टिपात्र परिसमाप्ति भावनाया तथा प्रौष्ठपदीमिति भाद्रपदीं प्रवृत्त । पीठेनाचीं कतिनचत्रावि योगयोगयति ।
 भगवानाह नीतम । श्रीविनचत्रावि पात्रं पात्रयति । तद्यथा शतत्रिचत् पृथेनद्रपदा आसां पञ्चानामपि युगभाविनीनामानुष्ठानचत्राणां
 चय्येष्टाव्यतरच परितन्नापनात् । आहमुद्ग्रां भवन्त । पीठ नाचीं कतिनचत्रावि पात्र योगयति गीतम 'द्विपीठयतः रेवती अष्टिमी च इहोत्तरमद्रपदान
 चरनपिकादिदशमुद्ग्रां पीठनाचीं पारननापयति परं तत प्रौष्ठपद्यामेव तस्य प्रथम्य तन्नासा तस्याः अग्निधानादस्तस्मिन् दिव नदि

द्वाभद्रपद्य आस्मोऽह्ण मंते! पृथिम कर्षणस्कन्ना जाग जोएति गा०।३० जागं जो० ति । त० रेवर्द्धे स्युस्सिमगीशु ॥

परा ३ व्याधिर्गो जवन् । पीठिनासी कतिनचत्रावि पात्र पात्रयन्ति । गीतम । बुद्धनचत्रे पात्र पात्रयतः, तद्यथा रेवती १ अष्टिमी च २ आति
 रे भवचन् ! पूजितप्रतद केतसा भवच याम करच ह । रे गीतम । त्रिचि नचत्र पात्र करच ह । तेकेहा अजिजित् १ जवच २ जनिहा ३ भाद्रवामी

वसितमित्यदीयाः । अतोऽहं समापयत इत्युक्तम् । आसायद्वीना युगभाविवीना मुक्तमद्यत्रयार्थेऽप्येऽन्यतरेष्वपरिसमापनात् तथा कतिक्तीपौष साधोऽहं देव
 एते तद्यथा भरवी कतिक्ताव इहाप्यद्विनी नद्यत्र काचित्कतिक्ती पौषसाधोऽहं परिसमापयति परतदाद्युक्त्यां पौष सास्यं प्रथाममितीह नविवसित
 नित्यदीयाः अतोऽहं अपि देव इत्युक्तम् आसायद्वीना युगभाविवीना उक्तमद्यत्रयार्थेऽप्येऽन्यतरेष्वपरिसमापनात् तथा मागशीपो पौष साधोऽहं नद्यत्रे ।
 तद्यथा रोहिणी मगधिरय आसायद्वीनासवि युगभाविवीना उक्तमद्यत्रयार्थेऽप्येऽन्यतरेष्वपरिसमापनात् तथापीर्यो पौषसाधोऽहं त्रीणिगद्यत्राणि तद्यथा
 आर्द्रा पूर्वमसुःपुष्य आसायुगमध्येऽपि कसायसभवेन पश्चामपि यगभाविवीना उक्तमद्यत्रयार्थेऽप्येऽन्यतरेष्वपरिसमापनात् तथासापी पौष साधोऽहं
 देव नद्यत्रे तद्यथा आश्लेषा माषाष च द्वात् पूर्वमसुगुनी पुष्यौ घाट्यौ तेनामा युगभाविवीनां पञ्चानामपि मध्ये काचित्मया काचित् पूये
 कश्यपी काचित् पुष्यय परिसमापयति तथा कश्यमी पौष साधोऽहं नद्यत्र तद्यथा पूर्वमसुगुनी नद्यत्र कश्यमी युगभाविवीना उक्त
 यामद्यत्रयार्थेऽप्येऽन्यतरेष्व समापनात् तथा वैशीपौष साधोऽहं नद्यत्र तद्यथा इत्यदिश्राय आसायद्वीनासवि युगभाविवीना मुक्तमद्यत्रयार्थेऽप्येऽन्य
 तरेष्व समापनात् । तथा वैशाखी देव तद्यथा स्वातिविगाखा चण्डावनुराधा इदं अन्तराष्ट्रान्तम् विगाखातः पर विगाखायासा पूषि सास्यं प्रथामा
 तनः परस्यादेवपौष सास्यं तत्साचावुपान्, नेदति अता देव इत्युक्तम् आसायद्वीना युगभाविवीनां उक्तमद्यत्रयार्थेऽप्येऽन्यतरेष्व समापनात् तथाज्येष्टा

कत्तीर्हं दा भरणीकसिध्याय । मगसिरीजदे रोहिणी मगसिरच, पोसिगतिणि अहं पुगसु पसा,
 माधीण देव अससेमामधाय, फगगुणीजदे पञ्चाफग गीष्प, उमराफागगुणीप्र चेष्टीजदे हत्या चिनाय, वेसा

की प्रनक्त । दे० भरवी । कतिक्ताव २ मागश्यायी० दे० राक्षसी । मृगशिरस २ पौषी त्रीणि० आर्द्रा १ पुनर्वसुः २ पुष्यः ३ माघी दे० अ
 ह भगवन् ! पूषिमा प्रते कतवा नद्यत्र याग करइ खे । ह गीतम । त्रिणि ननत्र योग करइ खे तेषा सतभियक् १ पूर्वमद्यत्रपद २ उत्तरमद्यत्रपद ३
 आसाह दे भगवन् ! पूषिना प्रति केतसां नद्यत्र योग करइ खे । दे गीतम । वे याग करइ, तेषा रेवती १ अश्विनी २ कतिक्ती पूषिमाप्रति दे नद्य-

वक्षिन्सिस्सदीयः । अतोऽहं स्यापयत इत्युक्तम् । आराधकद्वीपा युगभाविनीनां मुक्तमद्ययानेभ्यो अन्यतरेष्वपरिचमापनात् तथा कर्तव्योपेक्ष मासो द्वेन
 च न तद्यथा भरवो कृत्स्नकाच इहाप्यद्विनी नद्यत्र कर्त्तव्यकार्त्तिकी पीठेमासो परिसमापयति परतदाश्रयुष्यः पीक्ष मास्या प्रचालन्तिष्व नविच्यति
 मित्यदीयः अतोऽत्रापि द्वे इत्युक्तम् आराधकद्वीपां युगभाविनीनां उक्तमद्ययानेभ्यो अन्यतरेष्वपरिसमापनात् तथा मासो द्वेनद्यत्र ।
 सद्यथा रोहिणी मगशिरस्य आराधकद्वीपां युगभाविनीनां उक्तमद्ययानेभ्यो अन्यतरेष्वपरिसमापनात् तथा मासो द्वेनद्यत्र ।
 आराधो पुनस्तु पुन्यद्य आराधकद्वीपां युगभाविनीनां उक्तमद्ययानेभ्यो अन्यतरेष्वपरिसमापनात् तथा मासो द्वेनद्यत्र ।
 द्वेनद्यत्र तद्यथा अश्लेषा मासाच्च अद्यात् पर्वण्ययुनी पुन्यी प्राद्यो तेनामा युगभाविनीनां पञ्चमासपिमथ्ये कर्त्तव्यमेव । कर्त्तव्यमासा कर्त्तव्यं
 कर्त्तव्यं कर्त्तव्यं पुन्यद्य परिसमापयति तथा पञ्चमासो द्वेनद्यत्र तद्यथा पञ्चमासपिमथ्ये कर्त्तव्यमेव । युगभाविनीनां उक्त
 यामद्ययानेभ्यो अन्यतरेष्वपरिसमापनात् तथा वैत्रीपीक्ष मासो द्वेनद्यत्र तद्यथा इक्ष्वाक्यमासापि युगभाविनीनां मुक्तमद्ययानेभ्यो अन्यतरेष्वपरिसमापनात् तथा मासो द्वेन
 तरेष्वपरिसमापनात् । तथा वैशाखो द्वे तद्यथा स्वातिविशाखा चतुष्टयपुराणा इदं द्वि अन्तराधानकञ्च विद्यादात पर विद्याकाशासां पूषि मास्यां प्रचाना
 तानः परस्वामेवपीक्ष मास्यां तत्प्रादादुपगतं, नेष्टति अतो द्वे इत्युक्तम् आराधकद्वीपां युगभाविनीनां उक्तमद्ययानेभ्यो अन्यतरेष्वपरिसमापनात् तथा मासो द्वेन

कर्त्तव्यं न द्वा मरणीकसिध्याय । मरगसिरीकदो रोहिणी मरगसिरच, पीसिनासिनि शुद्धा पुण्यसु पुंसा,
 मादीन दो अस्सेसामधाय, फग्गुनीकदा पुष्टाफग्गुनीशु, उत्तराफाग्गुनीशु चैत्रीणदो हस्या चित्ताय, वैसा

की प्ररक्त । द्वे ० भरवो १ कृत्स्नकाच २ भागश्रावः ० द्वे ० रात्रिषो १ मृगशिरस्य २ पीथी श्रीचि ० आद्रो १ पञ्चमसुः २ पुन्य ३ मासो द्वे ० अ
 ४ भगवन् । पूषिमा मने कतसां नद्यत्र याग करव खे । ४ गीतम । चिक्कि नद्यत्र योग करव खे तेष्वया ससन्निपन् १ पूर्वभद्रपद २ उत्तरभद्रपद ३
 आराध हे भगवन् ! पूषिमा मति खेतसां नद्यत्र योग करे खे । ५ गीतम । मं याग करव तेष्वया रेवती १ अश्लेषा २ कर्त्तिकी पूषिमाप्रति ३ मघ-

यन्निष्ठमवशगन्ति तस्यैव कसमस्मिन्मुच्यतेः आविष्ट्यां पीक्षमास्यां भवत् त्वप्यङ्गुयुञ्जत् प्रवणवयस्य यन्निष्ठं कुलोपकलं युञ्जत् अत्रिचिह्नवयस्य युज
न्ति तद्विगतलोपायां स्मामिष्ट्यां वृष्टिमास्यां द्वादशमुच्यते किञ्चित्समापन्नं येषु चतुर्षु सङ्घागमयेति ततः प्रवयस्यैव तत् स्त्रायनवितस्याः
पीक्षमास्याः पर्येनवसि त्वातद्वि तापरिगाभापयसि इति विवक्षितस्वार्थु नस्तीत्यन्तः । समस्य सङ्घारभाट् । यत्त यत् अत्रिभिरपि कुलादिभिः प्रावि
गूर्वायीगैपादौ प्रीटि तद्वयः । एतरेषां ज्येष्ठापूर्वेषु आर्यार्वचानामपि युगपाविनीनां वल्लनञ्चका मध्ये द्यत्यन्तरेण समापनात् तथः प्रावादीं पीक्ष
द्वारद्वे तद्यथा पूजावद्वः कृतताप्याद्वः प्राजाः शुभानिष्ठपिक्कनामसमवत वक्षानपि युगभाविनीनां वल्लनञ्चकामध्ये उच्यन्तरेण समापनात् । समति कृज
माधौ प्रतिवाद्भवत् १३३ः पिदुमपि कलादिपात्रनां नदनतिगियवजापनाय प्रकल्पमाह । नाविष्ठार्वमित्यादि । आविष्ट्यां भवत् किदुल युजन्ति त्वप्यङ्गुल
युजन्ति दगापकृतं यन्निष्ठं मगनाकादधीनम् । कलवा यन्निष्ठं द्याशुतः नमश्च यत्त कलमपि मगनाम्यथः यत्तमप्यङ्गुलस्य कलोपकलस्य तत्र कलमयजत

હાથદા સદ્ગુણસાહાય જઠામૂત્રીજા તારણ । અગુરુદા કંઠા મૂળા । અસાદીગદ્ । પુણ્યામાઠા । ઉત્તરાસા
 ઢાપ, સાયિઠીજા રતે, પુણ્યમ કિકુલ જોગદ્ ઉચકુલજોગદ્ કુલાચકુલ જોગદ્ ગોઠ । ફલવાજાપદ્ ઉચ
 , ફલવાજોપદ્ કલેયકુલયાજેપદ્ કુલજોગમાજે ધ યોઠા જસમેજોપદ્ ઉચકલ જાએમાજ સચગણસ્કમે

[illegible]

द्यः। पीछे नासा घोषमासि ततः सावित्री पीछे भागी कुलवा पुमस्ति उपकुलवापुमस्ति कुशीपकुलवा शुभस्तीति वक्तव्य स्यात् इति स्वयिप्ये स्यः
 प्रतिपादनं कुर्यात् यद्विवा कुलेनवा युक्तासौ सावित्री पीछे भागी उपकुलेनवा युक्ता कुलोपकुलमवा पुनं तियक्तव्य स्यात् । तथा पोठवद्वद्व भते इत्यादि
 प्रीट्परदो पीछ भागी भवत किंकुल युगलीत्य दि पृष्टः । गीतम् । कुलवा उपकुलवा कुलापकुलया युमस्ति तत्र कुशपुजन् उत्तरमद्रपदानद्वयं युमस्ति उपकु-
 लयुक्तं पूर्वत्रद्रपदानत्रयं युमस्ति कुलोपकुलयुजत् यत्र गिपक् नवयं युमस्ति उपवहारमाह । यत एवमिनिर्णय कलाविधिः प्रीष्टपद्या पीछे मासा

जोएई क०ले। प्रकुल जे. एमाणे स्यामिहं नस्कर्म जोएई सावित्रीणपुसमासि क०ल याजोएह जावक०ले। वकुल
 वाजोएई क०लेणवा ऊमा उवक०लेणवा जुम्हा सावित्रीपुसिमा जुम्हे सिवसष्ट
 सिम्हा ॥ पोठवईण जते । पंथिम किंकुल जोएई ३ पुत्ता गो० । क०ल या उवक०ल वा क०ले। वकुल वा जो

उपकुल युमस्ति २ किंकुलोपकुल युमस्ति, गीतम् । कस वायुमस्ति, उपकुलवायुमस्ति, कुलोपकुलवायुमस्ति, कुल युजत् घनिष्ठानवयं युमस्ति ३
 पकुलपुत्रत् भवव नवय घनस्ति, कुलोपकुल युजत् अभिजिज्जवयं युमस्ति, सावित्री नदस । पीछे भागीः किंकुलं युमस्ति, पावत्, कुलोपकुल

राधा । ज्येष्ठा २ मूल व जानादीष वै पूर्वोपाठा । उत्तरापाठा १ आषाढी ३ भाषवनी ३ भगवन् । पूषिमाह सु कुल नवय यो ग करे कें उपकुल यो ग क
 रइ वै कुलापकुल याग करइ । हे गीतम् । कुलपवि यो ग करे उपकुलपवि यो ग करइ कुलापकुलपवि याग करइ कुल नवय याग करतो घनिष्ठा-
 नवय याग करइ उपकुल याग करेती अत्र नवय यो ग करइ कुलापकुल याग करइतो अजिजित् नवय यो ग करइ । आषाढी पूषिमा प्रांस कुल
 पवि यो ग करे पावत् कुलोपकुलपवि यो ग करे । कुल युक्त यकी उपकुलं युक्तयकी स्याववा कुलोपकुले युक्तयकी आषाढी पूषि मा युक्त इन कपुयो
 दूह । आषाढी ३ भगवन् । पूषि मा प्रति सु कुल यो ग करे कें उपकुल के कुलोपकुल ३ गीतम् । कुलपवि याग करे उपकुल पवि यो ग करे कुलोप

यमिदं न च सर्वगतं तस्यैव कस्यप्रतिबुद्धं सतः आविष्टां पीकं मास्यां भाव त् उपपन्नं यमुज्जत भवयुज्जत यमिदं कुलोपकलं युज्जत अप्रतिबिम्बय युज्ज
 त्किं नदिगुनीयायां द्यादिभ्यो योऽपि नास्यां द्यादयमुज्जतं पुं विचिन्तयमापन्नं योऽपि नद्वयं सह पागस्येति ततः प्रवयवमहंरत्वात् अयमवितस्याः
 पीकं नास्याः पयेनवति त्वातदपि तापरिगतापयति इति विचिन्तयत्वाद्युज्जतीत्यत्र । सप्रत्ययवहारमाह । यत एवं विभिरपि कुलाविभिः आवि
 पूर्वोरीशेपक्षी श्रीटि तदप्य । अत्राथ । अत्रानूशं आसुर्यवानामपि युगमावितीनां लक्षणकक्षां मध्ये आप्यनरेव समापनात् तत्र । आवाह्यं पीक
 दुरादं तदप्य । पूर्वोरीशः अत्रावाह्यः आमा युगतेष्वपि कनामभवत् यथानपि युगमावितीनां लक्षणकक्षां मध्ये आप्यनरेव समापनात् । सप्रति कल
 मासो प्रतिपादयत् लक्षणः निद्वयपि लक्षादिव्याजनी नद्वयतिशयवापनाय प्रवयवमाह । आविही भवतः किंल युनक्ति उपकल
 युनक्ति लयापकर्तं युनक्ति भवयुज्जतं गीनय । कलया यमिदं पाशज्जतं यमिदं कलसं प गलनाम्यथः यवर्गपकलमपि कलोपकलमपि तत्र कलपत्रत्

हा भव । सह । असाहाय जठामुनीय । तासु । अगुराहा जठा मूला । आसाहागाद । पुष्टामाहा । उत्तरासा
 हाय, सायिणीय तते । पुष्टम किं कुल जोगह कुलायकुल जोगह गा० । कुलयाजापक्षं उत्र
 , कलयाजोगहं कल । यकल याजोगहं कल जोगमापे ध यंठा गस्कमेजोगहं उत्रकल जोगमापे सवगणस्कमे

मेवा । मपाय २ पाशुनी हं० दूरीकपुगना १ उत्तररवगनाय २ विसो हं० इतः २ विषा २ विसाही० हं० स्वाधिः १ विम्राहाय २ ज्ये
 ष्ठामुनी० श्रीवि० मुराणा, ज्येष्ठा २ मूर्ध्व ३ जोगाहो हं० पूर्वोवाहा १ उत्तरवाहाय २ ४ आविही जवत्त । पं विनामो किंलसयमक्ति, किं
 य नाम करह मरको १ कृतिहा २ नायमरीप्रति मे रादिवा १ जगगिर के पोसिते त्रिचि आद्रा १ पुनजसू २ पय ३ भावीय मे भवय अमेधा
 १ मपा २ कपुनीय मे पूर्वोकाकपुनी २ उत्तराकाकपुनी २ वेनीय मे इत १ विषा २ विसाहीय मे स्वाधि १ विषय वा २ ज्येष्ठामुनीय त्रिचि अमृ-

भरखीभक्तप्रयमति काति कामित्य शु रक्षारवाक्य प्राग्वहइति । मागशीपां भक्त पीस माशी कि क स तदेवेति द्वे पुंलः कोर्यः पु कमुपकुलत्रा पुमस्ति
नमयति कुकोपकुल तत्रकुलवचन मगधिरानवध युनक्ति उपति उपकुल युनक्त रोहिणी मागशीपी पीस माशी भित्तापुपसहारवाक्य प्राग्वयन् । अ
यत्नापत्राचमतिदशमाह । यवममिच्छाष्टह गानि । यवती यत्त छविपौष्पाद्या यावद्वक्तव्याः यावदायादीपूष्णि मावत्यर्थः पीयीत्येष्टामुलीच पूष्णिं मां कल्पया

जे। एमाने छारिसुणीणस्कत्ते ज एइ उयकलजा। एमान रेवडणस्कत्ते जा। एइ छ्वा। रसाईण पुस्सिम कुलवाजा। एइ उव
कुल । जो। एइ कुलेगथाजुमा उवकुलं गथाजुमा अरसेइ पुस्सिमा जत्ते भिवसस्स सिच्छा । कस्सिइण जत्ते । पुस्सिम
कि कुल ३ पृष्ठा गो० । कुलवाजा। एइ उवकुलं वाजा। एइ प्पाकुडोवकुल जो। एइ कुलजा। एमाने कस्सिच्छा णस्कत्ते
जा। एइ उवकुलं जरणी व सिईण जाव वसस्स सिच्छा ॥ मग्गसिरीणं जत्ते । पुस्सिम कि कुल तच्चेय दे। जे। एइ

यमस्ति कुलापकुल पुष्पलः शतमिवाभक्त्य युनक्ति । प्रौष्ठपदी पीडेभाशी कुलत्रा युनक्ति, यावरकुलोपकुलत्रा युनक्ति, कुलेगथायुक्ता यावत
कुलोपकुलेगवा प्रौष्ठपदी पीडेभाशी युक्तेतिवक्तव्या कस्सिच्छा भदत्ता । पच्छा ॥ गीतम । कलयायुनस्ति उपकुलवायुगलि, मोमभने कुलापकुल
कुल यस्मिन् कथिनीभक्त्य युनक्ति उपकुल युनक्त रेवतीभक्त्य युनक्ति, आसुयली पीउभाशी कलवायुगलि उपकुलं वा। एगटिड, कलेमवायुगला उपक

त्तापकुल याग नक्ते कुलयाग करइ ता अयुनी भजय याग करइ उपकुल याग करइ यावती रेवती नमश्च याग करइ यावती पूष्णिमा प्रति कुलपस्ति
याग करइ उपकुलपस्ति याग करइ कुलं कुलं युनक्त वकी उप कलवाका यक्कवकी आमोइ पूष्णि मा युनक्त छे इम कथिवा हूइ । काति की रे भगवन् । पू-
ष्णि मा प्रति स्तु कुल के उपकुल व कुलोपकुल याग करे पछा दे गीतम । कलपस्ति याग करइ उपकुलपस्ति याग करइ पचि कुलोपकुल याग न क
रइ कुलयाग करे ता कस्सिक्ता भजय याग करइ उपकुल याग करे ता जरणी काति की पूष्णिमा यावत कथवा हूइ । यागजिर रे भगवन् । पूष्णि मा

योऽत्रमास्ति ततः प्रीष्टपदो वीरबाभी च सुखायुनक्ति उपकमवायुनक्ति उपकमवायुनक्ति इति स्वश्रिये स्या प्रतिपादनं नु यात् यदि,
या च येनवायुना यतो प्रीष्टपदीवीरबाभी उपकुलेनवा युक्ता कुलोपक लेनवा युक्ता युक्ते हि बलव्य स्यान् इति तथा । अरसोऽहं भविति आश्रयुनी
भद्रेति पञ्चा गीतम सुखायुनक्ति उपकमवायुनक्ति मोनजतेकुलापकुल कुल युक्त्वाश्रिनीनवायुनक्ति उपकुलेनवायुनक्ति उपक
इदमाह । यतयं द्वाभ्यां सुखादिभ्यां आश्रयुभ्याः वीरबाभीः पौषभासी च सुखायुनक्ति उपकुलेनवायुनक्ति इति बलव्य
स्यान् इति स्वश्रियेऽप्यः प्रतिपादनं नु यात् यदि वा कुलेनवायुनायुनेति बलव्य स्यात् इति । तथाकातिर्भी भवतः ।
वीरबाभी वि च भवित्यादिपञ्चा । मोनज च सुखायुनक्ति उपकुलेनवायुनक्ति नकुलापकुलवा युनक्ति तत्र कुलेनवायुनक्ति उपकमवायुनक्ति

एइ कुलजे एमाणे उन्नरभद्रव्याणस्सत्ते जेएई उवकुल पुष्टभद्रव्या कले।यकुल सयभिसया पे।ठवईम
 पुष्टिम कुलवाजेएई जायकुले।यकुल वा जेएई कुलेणवाजसा जाय कुले।यकुलेणया जूसा पे।ठवई
 पुष्टिमा जन्नेतिवत्तसंसिया। स्यास्से हुण भं० पुढा। गो० कलवाजे।एई उयकुल जे।एई णे।कुले।यकुल कुल

आहुनन्ति, कुपयन्वापुष्पाः उपकलनापुष्पाः आविष्टिपुष्पाः पुनस्तिबलम् स्यात्, मौडपर्वे भवन्ति। दीर्घमाशौ किञ्च
संगनन्ति ३ पुष्पाः, गीतम्। कलना उपकलना कुलोपकुलवापुनन्ति ४ कुलपुष्पं उत्तरमद्रपद्मानमवधुमन्ति उपकुल
पूर्वमवधुपदा० भवन्ति

कुलपति योगकरह कमलराज योन करह ना सारभद्रपद नवराज योग करह उपकुल योम करह तो पूर्वेन्द्रपद कलापकुल योन करह तो अतनि
 रद् यान करे । भाद्रवानी पूणिमा मनि युक्त इन कहनो हूइ कुलपति योग करह कलापकुलपति नोन करे करह युक्तकी यावत् कलोप
 कुये युक्तकी भाद्रवानी पूणि ना युक्त इन करकी हूइ । आश्वीय पूणि नानी पूका । हे गीतन ! कुलपति यागकरे उपकुल पति योग करे पति कु

[illegible]

જો એતિ તં છસ્સેસાય મહાય, પોઠથઈંણ જન। છમાવાસ કઠ્ઠ નરકના જો એતિ મોં! દો પુણ્ણાફગ્ગનીશ્ચ
 લઘ્ણાફગ્ગનીશ્ચ છાસ્સેઈંણ દો દહ્યો १ ધિસાય ૨ કસિંદ્ધિણ દો સાહ ધિસાહાય ॥ મગ્ગસિરિણ તિશ્સિ શુણ્ણ,

विबुध ते एवमुपपन्नः, ना भवति कुलोपकलः, कुलोपकल मगशिरा मगश्र युनलिः, उपकुसु० राहिकी० मागशीर्वी पौणमासी यावदुत्तम्य

विकुलापङ्कज न खरीह । भावयन्ती ह भगवन् ! अमावास्या प्रति केवलः भस्त्र योग करो । हे गीतम् ! यह भस्त्र याग करो ठे, तेके श श्यये या १ भय २, साद्र्यानी हे भगवन् ! अमावास्या प्रति केवलः भस्त्र योग करो । हे गीतम् ! य भस्त्र पुर्वो फाएगुनी १ सतरा फाएगुनी २ आसाह अमा

पुनरिति नृपद्वयवापनस्ति दुर्वोपबलं वा पुनस्ति श्रेयिकानामाप्यादीनां कर्त्तव्यं पुनस्ति उपकर्त्तव्यपुनस्ति कुलोपबलं न तस्यते तदभावावाहिति । अप्याभावा
स्याः । भाविह उ इत्यादि । आयिहो भायदनामुभाविर्नो अप्यावास्यां कतिनश्चापि पुत्रति यथापागं चम्पुषसहस्रमुपमाविष्टो अप्यावास्यां परिसमाप
वति । भगवानाह नोतनां हेनचत्रे पुत्रः तद्यथा व्यर्थेया भया, इव्यवहारमयभतन यस्मिन्नचत्रे पौत्र मासी प्रथति ततश्चारण्याऽर्वाकृतमे पधुइयेषतु
इत्येवाभचत्रे अप्यावास्यान्नयति यस्मि च भचत्रे अप्यावास्या ततश्चारम्य परतःपञ्चदशे बनुवशवा भचत्रे पौत्र मासी तत्रकाविहो पौत्र मासी क्लिप्त भव
चपनिहोवा चान्ना तनाऽनाभो स्यावामप्यस्या व्यर्थेया भयाचोक्ता लोकेच तिदिगिबितानुसारता मतायामप्यमावास्याया वतभानायाभवि प्रतिपदि य
स्मिन्नहोऽनाभोऽनावास्याभूत ततःनकुलोप्यदीराभोऽमावस्येतिव्यवत्रिपत ततो भयानश्चक्रमप्य बध्यवहारतोऽमावास्यायां प्राप्यतेइति नकुलि

पौनत्रयिकुलोद्यकुल कुलजोपमाणे मगसिरणस्कसे उवकुल रोहिणी मगसिरीण पुस्सिम जाय वससुसि
 स्स, पयससिश्चत्तियि आय स्सामादिं पेसि जँठामूलो व कुल वा उवकुल वा कुलोअकुल वा संसिश्चण क,
 ल या उवकुलं वा कुलोद्यकुलं गमसह, वाविठीण भत्ते, अमायास कद्धं नस्कसा जोएति गो० । दो नस्कसा

भनकापूजः ० पापुषो पीबनाभो मुनेति वक्तव्या ऽ कातकी भगवम् । कुलवापुनन्ति उपकुलबापु
नन्ति, नो वयोपक्षे यमन्ति, कुलपूजन कृत्तिकागच्छ मुनन्ति, उपकुलः प्ररब्धोऽ कातिकी यावद्वृत्तव्या । न र्गशीर्षी पीबनाभो भगवम् ।

[illegible]

द्वितीयः परमादतः पुनरिमानमावासा इमानि श्रीणि नचत्राणि पारिसमापयति । तद्यथा । पुनर्वसु पुष्यो ऽश्लेषा पश्चात्तमापि युगभाविनीमा नचत्रयाणां मध्ये ऽन्यतरेखसमापनात् करत्रयात्र प्रागुक्त । तथाप्रीष्टपदो भदस्त । अमावास्या कति नचत्राणि युजति । गीतमा द्वे नचत्रे युक्तः । तद्यथा । पूयकलगुनी उत्तरकलगुनी चयद्वामपयाद्या । अस्यास्तु भाद्रपदपूर्णिमा यतिशशत्रिपक्षतो व्यवहारतोपि करकरीत्या निययसद्यः ऽवोगाढने पञ्चदशत्वात् व्यासापश्चात्तमापि युगभाविनीमा नचत्रयाणां मध्ये ऽन्यतरेखसमापनाद्य करत्रय पूययत् तथा व्याद्युष्मो समायास्या कतिनचत्राणि युजति । गीतमा द्वे नचत्रयुक्तः । तद्यथा इस्तत्रिन्नाच इदमपि व्यवहारतः निययतस्तु व्याद्ययगी समायासो श्रीणि नचत्राणि समापयति तद्यथा उत्तरकलगुनी इस्तद्यि त्राच पञ्च पूर्वमाद्ययस्यां पूष्णिमाया मुनरभद्रपदप्रागुक्तहेतोर्निययतिता पर निययतः सा व्यायातीति तस्याः पञ्चदशत्वादुत्तरकलगुम्यत्र गृहीता व्या सांपश्चातो युगभाविनीमा नचत्रयाणां मध्ये ऽन्यतरेखसमापनात् भायनाप्रागधत् । तथाकस्ति को अमावास्या द्वे नचत्रेयुक्तः तद्यथा स्वातिः यिआराच यनदपि व्यवहारतः निययतस्तु श्रीणि स्वातिः यिआराच चित्राच अस्यामपि पूष्णिमाया अश्विन्यमुराचेनचित्रायुक्ताः आमापश्चात्तमापि यगभाविनीमां नचत्रयाणां मध्ये ऽन्यतरेखसमापनादिति । तथामागशीर्षी श्रीणि नचत्राणि युजति । तद्यथा अनुराधा ज्येष्ठा मूलच एतदपि व्यवहारतो निदयतः पुनरिमानि श्रीणि नचत्राणि इमानमावासा परिसमापयति । तद्यथा विशाखा अनुराधा ज्येष्ठा च आसा पश्चात्तमापि युगभाविनीमा नचत्रयाणां

જો એતિ તં० શ્વસ્વેસાય મહાય, પેઠયર્થેણ નત્ત। શ્વમાવાસ કઠ્ઠ નસ્ક ના જોરેતિ મો०। દો પુષ્પાફગ્ગુનીશ્ચ
 હમ્મરાફગ્ગુનીશ્ચ શ્વાસ્વેશ્ણ દો દહ્યો ૧ ચિત્તાય ૨ કમ્પિન્દુલ્લ દો સાહ ત્રિસાહાય ॥ મગ્ગસિરિણ તિરિણ શ્ણ

विबुध ते एवमुपसन्नाः, ना भवति कुलोपकर्त्ता, कुलपयस्य सगजिरा नमस्य युनक्ति, उपकुलः राक्षिः० राक्षिमासौ पौणमासौ यावद्वृक्षस्य
 विबुधापकुल न कशीह । यावदानी ह भगवन् । अमावास्या प्रति केतला मन्त्र योग करें । दे गीतम । मङ्ग मन्त्र याग करे हें, तजोहा छामेया १
 भया २, भाद्रपानी हे भगवन् । अमावास्या प्रति केतला मन्त्र योग करह । दे गीतम । ये नमस्य पुयो फाल्गुनी १ उवरा फाल्गुनी २ आसाह समा

युनक्ति उपकुलबापुनक्ति कुलापकुलबा युनक्ति शीयिकामायादीना कुलका युनक्ति उपकुलबापमन्त्रि कुलोपकुलं ननयते तदभावादिति । अयामाया
स्याः । सायिउ उडत्यादि । आदिष्टी भावबभान्माविर्भी अमायास्यं कतिननश्चादि युनक्ति यथोयागं चन्द्रचन्द्रस्युत्पन्नाविष्टीं अमायास्यं परिसमाप
यति । भगवानाह? गौतम! हेमचन्द्रे युक्तः तद्यथा अक्षया भया इव्यवहारमयमतन यस्मिन्नचन्द्रे पीरु माभी प्रयति तत्प्रारम्भाऽयौक्तमे पसुदगेष्टु
दशबानचन्द्रे अमावास्याजयति यस्मिन्न नचन्द्रे अमावास्या तत्प्रारम्भ्य परतःपञ्चदशे चतुदशया मचन्द्रे पीरु मासी तत्रमाविष्टा पीरु मासी क्षिप्तं अत्र
चपनिष्टायो चाक्षा तत्ताऽनानो स्यामप्यस्या अक्षेया मचन्द्रीत्या लोकेच तिथिगठितानुसारतः गतायामप्यमावास्यायौ वत्तमावायामपि प्रतिपदि य
स्मिन्नचन्द्रीनामे प्रचसन्तोऽनावास्याभूतु तत मकलोप्यचोराभो ऽमावस्थेतिव्यवधिप्रयत ततो मयाननचमप्य यव्यवहारतो ऽनावास्यायं प्राप्यतेइति गङ्गादि

यानत्रतिकुलोपकुल कुलओपमाने मगसिरगरक्ते उचकुल रोहिणी मगसिरीण पुस्त्रिमं जाय यस्तुष्टिसि
ष्ट्या, एवंसिष्ट्यातेषि जाय स्यासादिं पोसि जैठामूली च कुल वा उचकुल वा कुलोपकुल वा संसिष्ट्याण कु
ल वा उचकुल वा कुलोपकुलं नमस्यते,, सावित्रीण भते। अमायास कईं परकक्षा जोएनि गो० । दो परकक्षा

अनवापुनः० आशुपूत्री पीरुमासी पुनक्ति वक्तव्या न कर्तिके भगवन् । पीरुमासी बिकुल व पुनः, गौतम! कुलवापुनक्ति उपकुलवापु
नक्ति, नो कलोपकुलं युनक्ति, कुलपुनन् कतिबानचन्द्र युनक्ति, उपकुलं० जंरपी० कर्तिकी यावदुक्तव्या । न गयीपी पीरुमासी भगवन् ।

मतश्च सु कुलयाग करश्च, तिमत्र यावत् नै भक्तय याग करश्च कुलापकुल याग न करे कलयाग करश्च ता भगशिर मन्त्रय योग करे उपकुल याग क-
रे सो राहिबी, माय विरी पूस्त्रि मा प्रति यावत् करवा दृष्ट । इमशय पूस्त्रि मा पदि भय करबी यावत् स्याबी कर्ते । पापीअने ज्येष्ठामूली पूस्त्रि-
मा मर्ते कुलपदि याग करे उपकुलपदि याग करश्च कुलापकुलपदि योग करे सुच पूस्त्रि मा प्रति कुलपदि योग करश्च उपकुलपदि याग करश्च य

[illegible]

क. लुजो। एई उचकुलजो। एह कुलीयकुल जो। एई गो० । क. लुत्राजो। एह उचकु लुयाजो। एई पीलनइक. लोचक. ल. क.
लुजो। एमाने महागस्कत्तं जो। एह उचकु. ल. जो। एमाने अस्सेसाणस्कत्ते जो। एह ॥ साविठीण अमात्रास कु. ल. वाजो

छिजाणुमाग मडागस्करा जगत्तु ३
 वि युजति, मो० । ते पूर्वोक्तपुनी उपरफलगुनीचेति आनुयुमी हे, इत्यदिवाच, कासिंको हे स्यातिः विशाखाय, मागगीपी श्रीवि अमुरापा
 व्येष्टा मूलच, पीयो हे, पूर्वोपाढा उत्तरापाढा, मार्घीत्रीवि अभिजित् अवधः घनिष्ठा, फाल्गुनीत्रीणि, शतभिषा पुष्यमित्रपदा उत्तरजद्रपदा
 चैत्री हे, रवती अश्विनीच, वैशाखी हे भरणी कृत्तिका च, ज्येष्ठापूर्वा हे, रोहिणी मृगशिरस्य, आषाढी श्रीवि छोद्रीपुनवसुः पुष्य इति ।
 आदिर्ही प्रगवन् । अमावास्या किङ्कल योजयति, उपकुल योजयति, कुशोपकुल योजयति । गौतम । कलयायोजयति उपकुल या योजयति,

ति शु बुल मद्यत्र याग करब के उपकुल याम करें । हे गीतम ! बुलपयि याग करें उपकुलपयि याग करब पाबि कुलापकुल याग न पाबब
कुपयाग करें हो मया मद्यत्र याग करब उपकुल याग करें हो मसेया मद्यत्र याग करब । आबबनी अमावास्या मतब कुलयोग करें उपकुल पयि

[illegible]

રાહોં જેઠા મૂલાણ, પેલીન થા પુઝામાઠા ઉત્તરામાઠાય, મોઢિંગાતણ અગિઠે મથળા ધ્રાંગઠા ફગ્ગાળીન
તિણિ સયમિસયા પહ્લમહથયા ઉમખજમ્મયથા પેત્રાજ થા રેવઠ અસ્મિનીઅ, લેવાહીંગ દો મરળી કસિણા.ય
જેઠામૂલીંગ દો રોઢેહી મગ્ગનિરજ, અવ હોંગ તિયા અઢા પૂળણસુ પરસે ॥ સાંચિહોંગ મને અમાયાસ કિ

स्मात् एवमायका अपि पावदायार्थी दीर्घे इदमालीन कुलीनः उपलक्ष्यः सुभाषस्य च अपि दायाः फलम् । अत्र दायाः कल्याणाय न भवत्यत्र,
आविर्भूते भयम् । अस्मादाका कति मन्त्राणि पशुमि, नीतम् । हेमचन्द्रे पुनस्तः, तथा च आद्येपात्र मया । मोक्षपथे जागृत् । अस्मिन्मया

बाहया प्रतिबन्धक बल १ चिक्का कालि काइ जे खालि १ बिआपा २ भागगिराइ बिबिध मन्त्र छान्दूराधा १ स्वरा २ गुण ३ पामाइ जे पबोपाडा १ उत्तरावाडा २ सापी बिबिध अभिहित १ अकब २ बनिया ३ कासगनाइ बिबिध मनभियक् १ पूवजदपद २ उत्तर भद्रपद ३ बैत्रीइ बइ रोयसो १ छान्दितो २ बैशापीजें बं भरबी १ कतिडा २ जम गान्धुलीइ जे राहिया १ भृगजिर २ ख्यापीइ बिबिध आधो १ पुनबमू २ पुण ३ आबबमो जे भगबम आबबामा

नृणां तपश्च तप्यपुनस्त्रीति वाच्य । अथसंक्षिप्यानट्टार । सत्रसंक्षिप्यतीतस्य पाणि मानसशान्तिं अथवासांमयसायासांनष्टाद्य पूर्यमाया सत्रश्रमं नि
यमेनसुखसात्रकम् । अपाकनतेदत्यादि । यदा भवति । सावित्रीअविद्यामन्त्रपुक्ता पूर्यमाभवति तदा तस्या अर्वाकृतनाममायास्या मायो भया
नष्टव्यक्ता तवति यदातु मायो भयान्तरपुक्ता पूर्यमा भवति तदा पादात्या अमावास्या सावित्री अविद्यापुक्ता भवतीति काष्ठाग्रस । अथवासाद्य
वृत्ति । अत्रति तत्र गीतस । यदा सावित्री त्यादि तद्वत् वक्तव्य । प्रयोगे सप्तमीनरत्यात् । अथमयः । इह व्ययकारनयगतोय पक्षिभ्यश्चै पीक्ष
मायी भवति तत्तुष्टारस्य अवाकृतने पञ्चदशे नियन्तरो उमायास्या ततो यदा सावित्रीअविद्यामन्त्रपुक्ता पीक्षमायी भवति तदा
अर्वाकृतनी अमायास्या मायी भयान्तरपुक्ता भवति अविद्यामन्त्राद्वारस्य भयान्तरस्य पूर्वोक्तदशत्यात् । अत्र मृग्यमन्त्रमिचन्द्रमन्त्रादिवृत्तयोस्तु भया

मूर्धे नस्कत्से जोपहं उवकुल जडा कुलोचकुल अणुराहा जाव जुसाइति वसस्त्रसिया एष माहीए फग्गु
णीए अ्यामाहीए कुल वा उवकुल या कुलोचकुल वा अ्यसंसेसिस्थाण भुल वा उवकुल वा जोपहं । जयाण
त्तसे । सावित्रीपुणिमा भयहं, तथाय माही अमावासा जत्रहं, जयाण भ० । माही पुणिमानजहं, तथाण सा

मागगीयो भवत्त । तदेव, कल भूलभयत्र योजयति यणुव जडेहा, सुनोपकुल अनराथा, पावपुक्तेति यक्षस्यास्यात्, यक्षमात्तवाः फाल्गुन्याः
आप ह्य(वकुलो वा उवकुल वा अलोपकुल वा अथसंक्षिप्यवा कुलवा उपकुलवा कलापकुलवा योजयतीत्यादि न यक्ष जदत्त । सावित्री पुर्णमास

कुलापकुलपि याग काड, अथशेष वाकना अमावास्याइ कल गद्यइ अथवा उपकुल मन्त्र पीग करस (इति संनिपात द्वार कसद ख ६) शिवार
इ भवत्त । यन्तिरा मन्त्र यत्त पूर्यमाहूइ शिवारे भाइराली अमावास्या भया नष्टव्य हूइ । कने शिवारे भया युक्त पूर्यमाहूइ शिवारे यन्तिरा
पुक्त अमावास्या हूइ । इ मासभ । शिवारे यन्तिरा पुक्त शिभश्च यत्र कदयो शिवारे हे भगयन् । अंतर मन्त्रयष्ट पुक्त पूर्यमाहीइ शिवारे इर

कुलोपकुलाभ्यां आबिष्ट्या अभवासाया यन्त्रयोयः समस्ति गतुक्तोपकुलेन ततः आबिष्टीमभावासा कुलमपि युनक्ति उपकुलमपियनक्ति इतिवक्तव्यं स्यात् परिवाकलेनवायुना उपकुलेनबायुकासतो आबिष्टी अभवासायायन्त्रेति वक्तव्यं स्यात् । तथापीदृशदर्शो भद्रता ? अभवासामित्यादि तदेवमभद्रतुं उत्तरमूढे कुलोपकुले युक्तः नोयनक्तिकुलोपकुलं तत्रकुलमुत्र तत्तरफलगुमीनद्वयं युनक्ति उपकुलमुत्र पूर्ववत्तगुमीनद्वयं युनक्ति उपसहारसूत्रं तद्वैव मानवीर्षी तदव ममधूर्तं किंकुलं चाप्येत्यादि । तत्रकुलमुत्र गूलनद्वयं युनक्ति उपकुलमुत्र स्पर्शनद्वयं कुलोपकुलं युनक्ति उपकुलं स्पर्शराधा नद्वयं युनक्ति यावत्तरकादुपमकारं युनक्तिवक्तव्यं स्यात् एवमाध्याः फासगंधाः आयाद्व्याप कुलं तथा उपकुलं तथा कुलोपकुलं तथा अथरिणागंधं कु-

एइ उवकुलंवाजोएइ कंलंगवाजुवा जुमा सात्रिठी अमायासा जुमैसिबसहसिआ । पोठत्र
ईण भते । अमायास तचेव दो जोएइ कुलंवा उयकुलवा जोलमैतकुलियकुल कुलजोएमाने उम्वराफगु
णी गस्कत्तैजोएइ उवकुल पुवाफगुणी । पोठवइण अमायास जायत्रमहसिआ । मगासिरीण तचेव कुल

नासभवे कुत्रोपकुलं । कुलबुद्धिन् सपानघत्र याचयति । आविष्टो अभावायां भिक्षुन् योजयति उप-
कुलं वा याचयति कुलेनवायुना उपकुलेनवायुना आविष्टो अभावायां युक्तेतिवक्तव्यास्यात् । प्रीष्ठपदो भवत् । अभावायां तदेव द्वेयोजयतः ।
कुलवा उपकुलवा भोक्तृमतेन लोपकत्वं कुलमुक्तान् उतराभास्तुनीमघत्र मुक्तम् । उपकुल पूर्वाङ्गुनी प्रीष्ठपदो अभावायां याचतुरन् यात् ।

योग कर कुल युग बकी उपकुल पवि पुनपकी भावबनी अनावास्या यत्त क इम कहबो दूह । भाद्रवानी दे भगवन् । अनावास्या प्रते तिमत्र बाबतु जे यानकरे कुनयोग करे उपकुल पवि योग करे कुलोपकुल न पावे कुनयोग करे लो उत्तरा काशुनी मखन योगकरे उपकुलयोग करे लो पूर्वाफ शुनी पानकरे । भाद्रवानी अनावस्था प्रते पावतु कहबो दूह । इम भागवतीह इम भावो कागुनीह आवाहीह कुनपवि उपकुल पवि

यदा च कानिचो कृत्तिफानरात्रयुक्ता पीयसासी जयति तदा वैशाखीविशाखानरात्रयुक्ता अमायास्याजयति कृत्तिकातोऽयाकृतिशाखाया पञ्चदशस्यात्
यदा वैशाखीविशाखानरात्रयुक्ता पीयसासी भवति तदा ततोऽनतरापाद्यात्याऽमावास्या कानिचो कृत्तिकानरात्रौ वेता भवति विशीखातः पूर्वैकृति
यदा वैशाखीविशाखानरात्रयुक्ता यदा च सागशीपीनृगशिरायक्ता पीयसासी भवति तदा स्येष्टामूनी स्येष्टामूलनक्षत्रो-
क्तायाः ऋतुदशत्वात् । एतच्च कानिच वैशाखमासावधिकृत्योक्तं यदा च सागशीपीनृगशिरायक्ता अमावास्या एतच्च सागशीपज्येष्टमासावधिकृत्य ज्ञावनीयं यदा पीपीपुष्यनक्षत्रयुक्ता
वेता अमावास्या यदा स्येष्टामूनी पीयसासी तदामागशीया अमावास्या भवति यदा पूर्वोपादानक्षत्रयुक्ता पीयसासी भवति तदा पुष्यनक्षत्रयुक्ता अमायास्या
पीयसासी तदा आपादी पूर्वोपादानरात्रयुक्ता अमावास्या भवति यदा पूर्वोपादानक्षत्रयुक्ता पीयसासी भवति तदा स्वयमस्तमनेनाश्वीराश्रपरिसमापकतया
भवति एतच्च पीयापादमासावधिकृत्योक्तमिति । उक्तानि मासादुत्सासपरिसमापकानि गणत्राखि सप्तति स्वयमस्तमनेनाश्वीराश्रपरिसमापकतया
मासपरिसमापकं नक्षत्रद्वयमाह । तत्रप्रथमतो वर्षोक्ताः मासादुत्सासपरिसमापकं नक्षत्रमाह । यासां पञ्चदशममित्यादि । वर्षोक्ता यथाकालस्य ऋतुर्मोसप्रमासस्य

एय पण्णअभिलावेण इमानुपुण्णिमाने सुमाथासान्तेणे अह्वं ह । गो० । अस्सिणी पुण्णिमा चत्तीअमावासा
कम्भीगीपुण्णिमा वेसाहो अमाथासा मग्गसिरीपण्णिमा जेठामली अमाथासा पोसीपुण्णिमाछासाढीअमाथा
सा ॥ वासाण मन । पढम मासकट्ठणस्कथा जेसि गो० । चप्परिणस्कथापेति त० उत्तरामाढा अग्निहं सय्यणा

वक्तव्य । यदा जन्मन्तः प्रौष्ठपदो पूर्वमेवा भवति तदा काशगुणः पू इमा भवति, तदा प्रौष्ठपदो अभावात्मा
भवति, इन्ता गीतम् । तदेव, यत्र सनेताभिन्वापेन इमाः पौर्णमेवाः सन्नायम्याद्य नेतव्याः । आद्यिनापौखिमा सेत्री सन्नावात्मा, क िकी पूव

तित्रार उत्तरायाढा युक्त अमावास्या द्वाद ॥ इयें नतानाव पारसनापकद्धार कडै छ १० जपालातना ते भगवन् । प्रथम आवज्जसास प्राप्त केतला ग
सत्र पूसु वरै छह केतला नप्यग्र पारै खावर्ने । तिवारै रात्रि पूजयाइ उं पैतह कर्गे तिवारै रात्रि पळै गौ० । चार नक्षत्रपाते आयमतारात्रि पूजे
करै उत्तरायाढा १ अभिजित् २ मघव ३ घनिष्ठा ४ उत्तरायाढा चउद अश्विन पूण करइ अभिजित् सास अश्विन न्न हार्गे रात्रि पूण कर भयण

नक्षत्रादारस्य अविष्टानक्षत्रस्य पक्षदशत्वादिति य उक्तेनात्र विचार्यै एतद्व्यभावव्यवसायसं पेरुत्य भावनीय । यदा भद्रस्त? माघी मघानक्षत्रयुक्ता पूषिमा
 ज्ञवति तदा आश्विणी अविष्टानक्षत्रयुक्ता पाशास्याअभावास्या ज्ञवति मघानक्षत्रादारस्य पूषत्रविष्टानक्षत्रस्य पक्षदशत्वात् इदञ्च माघमासमधिकृत्य
 भावनीय । यदा भद्रस्त ? मीष्टपर्वी उत्तरभद्रपदायुक्ता पीक माघी भवति तदा पाशास्याअभावास्या उत्तरपक्षगुनीनक्षत्रयुक्ता ज्ञवति उत्तरभद्रपदान
 आरस्य पूषनुत्तरपक्षगुनीनक्षत्रस्य पक्षदशत्वात् एतच्च भाद्रपदासप्तमधिकृत्या अथर्वेय तदाशोत्तरपक्षगुनीनक्षत्रयुक्ता पीक नाकी भवति तदा अमा-
 वास्या मीष्टपर्वी उत्तरभद्रपदापेता भवति उत्तरपक्षगुनीनक्षत्रोपेता भवति तदा पाशास्याऽनन्तराअभावास्या वैशी चित्रानक्षत्रयुक्ता भवति
 ज्ञापेन इमापूषि मा अभावास्याव नेतव्याः । यदा आश्विनीअश्विनीनक्षत्रोपेता भवति तदा पाशास्याऽनन्तराअभावास्या वैशी चित्रानक्षत्रयुक्ता भवति
 अश्विमाआरस्य पूर्वे चित्रानक्षत्रस्य पक्षदशत्वात् एतच्च व्यवहारमयमधिकृत्योक्तमयवेय गिदयतएव स्याःमप्य उप्रमासनादित्या नमावाद्याया चित्रा-
 मक्षत्रासप्तमात् एतच्च मामवर्धयत । यदाच वैशी चित्रानक्षत्रोपेता पीक माघी भवति तदा पाशास्याअभावास्या आश्विनीअश्विनीनक्षत्रयुक्ता भवति
 एतदपि व्यवहारतः निश्चयतः एकस्यामपि वैश्वसासनादित्या ममावास्याया अश्विनीनक्षत्रस्यासप्तमात् यतदपि सूत्रमाश्विगवैश्वसासनादित्य मवत

विंठी अमावासाभवद्दृष्टता गी० जयाण सविठी तचेत्रयत्तस्र्, जयाण जते । पैठत्रद् पूषिमामानत्रद् तयाण
 करगणी अमावासाभवद्दृ, जयाण फरगणीपूषिमामत्रद् तयाणपैठत्रद् अमावासाभवद्दृ हता गी० । तचेत्र

वति, तदाभाषी जगत्तन्वा नर्तनि । यदा भद्रस्त । माघा पूषिमापदति, तदा अविष्टो अम यस्या भवति । इत्त गीतमा यदा अविष्टो, तदेव
 द्वात्रयो युक्त अमावास्या दृष्ट अत्र विचार उत्तराश्विन्या युक्त पूषिमा दृष्ट तिवार उत्तर भद्रपदयुक्त अभावास्या दृष्ट । ये गीतमा । तिनत्र
 कदव इम इति अभिभावक एव पूषि मा ऽने अमावास्या कावकी म अश्वनी युक्त पूषि मा दृष्ट तिवार चित्रा युक्त अमावास्या दृष्ट कलिका युक्त
 पूषिमादृष्ट तिवार विवाहा युक्त अमावास्या दृष्ट । भृगुगिर युक्त पूषि मा दृष्ट तिवार ज्येष्ठासूक्त युक्त अमावास्या दृष्ट पूषि मा दृष्ट

अविच्छेदव्यभावः । एतदेकाग्रः । तस्य आग्रहमाश्रय्य परमेश्वरेण द्वे परब्रह्मत्वारिषागुणानि प्रीरुयी भवति । अथद्वितीयमसंपृच्छति । याथाश्रमित्यादि । पर्याप्तो नयोज्ञानस्य भवत्वा! द्वितीयं प्रादुर्पदलक्ष्य मास कति भक्त्याचि भयति आसवासकभावायैः प्राग्बद्धावलीयः । गीतम् । यत्प्रादि भवत्यादि न

જેસ ચરિમદિયસે લંસિથળ વિવસાંતિ રોપયાહ ચત્તારિણ્ય શ્યુગાહ પોરસીમથઈ । વાસાળ જતે। દોનુ માસ
કહ નક્કના જેતિ ગોઁ! ચત્તારિ ત૦ ઘણિઠા સયમિસયા પુણ્નવત્રયા ઉત્તરજવત્રયા, ઘણિઠા ચત્તવત્ર ઇ
હોરસે જેહ સયમિસયા સસઅહોરસેજેઈ પુણ્નવત્રયા શ્વઠ શ્વહોરસે જેહ ઉત્તરજવત્રયા એગ શ્વહોરસેજેહ । તંતિ

मदभ्रावि नयन्ति भीतम् । बत्वारि नभभ्राविनयन्ति । तद्यथा उत्तरायाढा अभिनिष्कृष्यः यनिष्ठा, उत्तरायाढा चतुर्दशाशोरात्रान् नयन्ति । अभिजित्सप्तशोरात्रान् नयन्ति, अथकोऽष्टावशोरात्रान् नयन्ति, यनिष्ठा एक नशोरात्र नयन्ति, तस्मिन् वनसे चतुरश्रुलपौरुष्याश्वायया चूर्णोऽनुप-
यदति । तस्मिन्नाक्षर्य चरनदिवसः तस्मिन् दिवसे द्विपदा चतुःश्रुला पौरुषी मघति, चर्वाया मघन्त । द्वितीय मास क्षतिमन्त्रावि नयन्ति । गौ०

જા સ્થિતિ કિવારે બેતનો વિનમન રાત્રિમાન પૂર તેજના પોષો પ્રાણ તે ધોરસી અરીદ । તેજ રાત્રિ કિવારે જે રાત્રિ સુનાયવ મહત્ર પૂર તે મ-
 પત્ર જગદ તિવારે રાત્રિપદે જડવાસાતેર આકાશને ખોલે નાગે જપૂપદે નવત્ર તિવારે પ્રથમ ધોરસી યાદ તે મહત્ર નાચવ આવે તિવારે અંધરાત્ર
 યાદ તે મહત્ર ૨ આકાશને પાંચે માને પાદૂ રહે તિવારે પાણિસી ધોરસી યાદ તે મહત્ર છાપને તિવારે રાત્રિપૂર્ણે યાદ જન ધોરસીમાન જાણવો
 વિન ધોરસીમાન સૂત્રોક્તરીતે જાણવો (તેજ આજસ નાસને જેજ ડેહલે દિવસેં યજપગે અને ધ્યાર આંગુલ ડાયાદ ધોરિસીયાદ (જસાઠ) યજ જ્યવજ્ઞાર
 મયમતેં યસ્મિન્ મહત્રે ધોલમારી પ્રવલિ તતઃ આરમ્પાર્વોક્તે પશ્ચદ્યે ૧૫ જતુરેસો ૧૪ થા મહત્રે નિયમતો અનાવારપા પ્રવલિ) જ્યોત્ષામ્પા જે પ્ર
 ગયન્ ! સીજામાસ પ્રલિ કેવલા મહત્ર પૂર્ણકરે રાત્રિ જે સીવમ ! ધ્યારિ મપ્યત્ર, તેકેદા ધનિષ્ઠા ૧ મયનિયક્ ૨ પુષ્કમદ્રપવ ૩ સપ્તરાશદ્રપવ ૪ ધનિષ્ઠા

प्रवसमाच आदत्तलसह कतिनस्योचि सुपसलंगननेनाहाराक्षपरिसमायकस्यो अनेन नयति द्विकलकत्वादस्य समाप्तिमितिगम्यते काथंः वरुण गण-
 धन्याकस्तुदिगु इमाभिनयस्योचि यदा अस्तनयनि तदाभावस्यार्थे उहोरात्रसमाप्तिरित्यर्थः । तेनेतानि रात्रिपरिसमायकस्याश्राजिनस्यत्रायस्य च्यमे
 भगवानाह वीतन। अत्वारिनस्योचि नयति । तद्यथा उत्तरायाहा अभिहित भवया यनिष्ठ। नश्रीतराप उग्रप्रभान अनुदृग्गङ्गारान् भवति सदन
 तर सभिन्निजकद्वय सताहाराभाकवति । तनः अवलनस्यमशौ अहोरात्राभनयति एवम सुवर्च-नमया आनयभमस्यै कान्तिगङ्गोरात्रा गतास्ततः
 परं आवलनस्यस्य सन्धयिनं वरसमेकनहारात्रं अनिष्टानकृत्रं नयति एवं आवलनमास अत्वारि नस्योचि नयति अस्य च गेनद्वारस्य प्रोन्नत रात्रि-
 द्वाणादौ लोह नयति वरकत तनियद्वयवज्जगमे सुपतविरनेन्या सन्नायपठमकालंनि । इत्यदौ तपनुरापनच दिसमानन्यामायाह । तन्मि य
 आवलनाने प्रवसाद्वहारादारस्य प्रतिद्विजभन्याम्यसदललकाभ्या तयाकवचनापि पनयमाने यथा तस्य आवलनमासस्यपयेन वतुरगलापिकाटिपद
 पीठवीप्रवति । अत्रनाय विद्ययः । यस्यां लङ्कानौ पावद्विनरात्रिमलं तद्यनयो उगःपीठयोवानः प्रद्वरइति पावनं अ पाटपूखमायांच द्विपदप्रभावा
 पीठवी तस्याच आवलनस्यवनरस्यसमकृये वतरणुकापिका पीठवी प्रवति मासमयाभनाराद्वेदभिर्देगाः नेन वनरंगुलापिकापीठप्याश्रापयनि विद्यय

ध्याणठा उत्तरामाढा वतुद्धमअहारस जेह स्यान्नई मभ्र अहारस जेह सवणो सुष्ठुअहारत्त जेह ध्याणठा
 एगअहोत्रने जेह । तन्निअनमामनि वतरगलपौरमीण ल्हायाप सुंरिप सुणुपरिअहृह । तम्मण मामरुम

नाथा बेवाका अनाथान्या नायसावी पवनान। अय द्वाभूना असवगया पीवा पूवन। आपादौ अगावगया न कपोकां भदन्त । प्रवमनास कति
 व्याठ अहारात्र लगे रात्रिपूस वरइ यल्लु। एव अहारात्रि लगइ रात्रि पूव करे (प्रवम आवल सावन १४ दिन लगे उत्तरायाहा मयत्र अने
 तिबारे रात्रिपडे ७ने आबम तिबारे रात्रि पूवबाइ तेइ १४ दिन पढी ३ लग अभिजिन् अग तिबारे रात्रि पडे ७ने आबमे तिबारे रात्रि पूवबाइ)
 तिहार पठा आवल ने दिवसे पूर्विकाइ अनिहा इन काठ आवल तेइ आवल भावने जिये दिवसे ज्यार अमूलपौरजी कायाइ नुपयरावत इ नव

तस्य । श्रीब्रह्मचर्यादि उत्तरपदपदा रेवती अश्विनी च तपोनरत्नपदा चतुर्वयसोत्रिदिवान् भवति रेवती पञ्चदश रात्रिदिवान्भवति । अश्विनीएक रात्रिदिव भवति । एतन्मृतीपमात्र श्रीब्रह्मचर्यादि भवति तस्मिन् मासे द्वादशांगुलपौरुष्या द्वादशांगुलाधिकपौरुष्या द्वादशांगुलपौरुष्या सूर्योऽनुपरायमने मा-
सायः पूर्वयन् । एतदेवाह । तस्यमासस्य चरमेद्विग्रहे रेखापादपयस्यार्त्तनी सीमा तत्स्थानि श्रीब्रह्मचर्यादि पौरुषी जयति क्षिप्तुम्भवति । परि-

समि दुत्रालसंगुलप रसीए सूरिए कोयाए सूरिए अणुपरिच्छदह । तस्सग सासस्स जेस चरिमेदिग्रसे तसि० लहठठह
तिथिपयाह पोरभीजग्रहं ३ बामाण मते । चउत्थ मास कह गस्कत्ता जेति गे० । तिथि त० अस्मिणी भरणी
कनिष्ठ्या अस्मिणी चउदस नरणी पणारस कत्तिआ एग, तसिचण माससि सोलसगुलपेरसि एक्कायाए सूरिए
अणुपरिच्छदहं, तस्सगमासस्स जेसे चरिमेदिग्रसे तसि० तिथिपयाह चन्नाग्निगुलाह पोरिभीजग्रहं ४ हेम

उत्तराश्वपदा रेवती अश्विना, उत्तरजत्रप । चतुर्दशरात्रिदिवान् भवति । रेवती पञ्चदश अश्विनी एक, तस्मिन् मासे द्वादशांगुलपौरुष्या
ख्यापया सूर्यः अनुपपटति । तस्यच मासस्य यदरभोदिवसः तस्मिन् दिवसे रेखास्थानि श्रीब्रह्मचर्यादि पौरुषा भवति । पयोबां भग० । अणुप
सापकतिजग्रहिनयति । गौ० । श्रीब्रह्मचर्यादि भरणी कनिष्ठा च चतुर्दश भरणी चतुर्दश अश्विनी पञ्चदश कनिष्ठाएक, तस्मिन् मासे पौर्णमास्यपरी

रेवती पकर १५ अश्वीरात्र जने अश्विनी एक १ अश्वीरात्र ज । रात्रि पूर्व करे तत्र अश्विन् मासगे विपश्चर आर अणुल पोरमा ख्याप सूर्य
किरब नेह अश्विनि मासमे दोहने चरम दिवसे पगनी रेखापयैन ब्रह्मि पगनी पूण ख्याप पोरमी खाह च यया भावने हे भगवन् । सोये कान्तिक
मासे सेतला नक्षत्र रात्रि पूर्व कर छे । हे गीतम ! ब्रह्मि मय्यत्र रात्रि पूण करे । तेकदा चतुर्मी १ भरणी २ कान्तिका ३ अश्विनी चउद १४
अश्वीरात्र राग रात्रि पूर्व कर भरणी पकर अश्वीरात्र जने कान्तिका एक १ अश्वीरात्र जने तेह कान्तिक मासने रात्रि १६ अणुल पोरमीनो ख्याप

यति । तद्यथा च गिष्टा शकामिषण् पूवजद्रूपदा तत्तरमद्रूपदा च तत्र च निष्ठा आद्यान् चतुर्वेद्यहोरात्रान् नयति तदन्तर शतभिषक् सप्तार्धोरात्रान् नयति तत्तापर मष्टावहोरात्रान् पूवजद्रूपदा नयति तदन्तरमेकमहोरात्र मुत्तरमद्रूपदा नयति एवमेव भाद्रपदमासवत्वारि नवत्राणि नयति सप्तसिध चावे अष्टानुसवीर्य्यः अष्टासुक्ताभिषयीष्यया ह्यायया पूर्वोऽगुपरावतते अष्टमावाथः प्राग्बद्धावनीयः । एतदेवाह तस्य भाद्रपदमासस्य परमेदि वसे द्वे पदे अष्टर्चागुक्तानि पौरुषी भवति । अष्टचतुशीय पशुति । वासावमते तसिचिचिह्न्यादि । वर्षायां भदन्त तुलीयमास कतिनवत्राणि नयति । गी-

चणमाससि अठगुलपोरसीए छायाए सूरिए स्युणपरिच्छदइ । तस्सणमासस्स जेसे घरिमे।दयसे तसिचण दोप
 याइ अठगुलपोरसीए पोरसीनचइ । आमाण जेते। तर्दस्यं मास कह णक्कहा नेति गो०। तिसिणरक्कत्ताणेति
 त० उमग्भइन्नयारेचइं अस्मिणी उत्तन्नइयया चउदुसअहोरेते जेह रेचह पणारम अस्मिणीएग तसिचणमा

अथारि यन्निष्ठाद्यवनिपा पूर्वजन्तुपदा उत्तरमन्तुपदाच चनिष्ठा चतुर्दशाक्षराभ्याम् नयति । अतन्निपन् चतुर्दशाक्षराभ्याम् नयति । पुर्योभन्तुपदा अष्टा
बहोरन्तुपदा नयति । अन्तरमन्तुपदा एक नक्षरात्र नयति । एतस्मिन् साधे अष्टाङ्गुलीक्या व्यापया मूयः अनुपपटति । तस्यसाधनपयः चरमे
विषयःतन्निपन् विषये द्विपदा अष्टाङ्गुला पौलबीमवति । तयोवां भगयन् । नृनीय साध कतिनष्टत्रादि नयन्ति, गीतम् । ओदि नक्षत्राणि नयन्ति

बरह १४ आहोरात्रि जगह रात्रिपूस करह अतजिबक सात अहारात्र जगै रात्रि पूबकरै पूबे अत्रपद छाठ ८ अहोरात्र जगह रात्रि पूब करह
 उत्तरमद्रपद एल अहारात्र जगै रात्रि पूब करह तेह नाद्रपद साखनै विवै विवसह छाठ अद्रुज पोरिनीनी ज्ञायाह सूर्य किरह तेह नाद्रपद
 भावनै बहहैं दिवसैं ऐयम जगै आठ अंगूल ज्ञायाह पारसीबाह ४ अयोकासनै हे जगवन् ! श्रीअह आसिजमामें जेतला जगह रात्रि पूबकरै बे ।
 हे भीतज ! त्रिलि जगह रात्रि पूब करहैं तेकेहा उत्तरमद्रपद १ रेवती २ अश्विनी ३ उत्तरमद्रपद चउदा १४ अहोरात्र जगै रात्रि पूब करै

इति ब्रह्मरिपोगुणानि पीरुयीप्रवति । गतो यर्पाकास्तः । अथ हेमन्ताकालपृष्ठति । हेमन्तायमित्यादि । हेमन्ताना हेमन्ताकाशस्य जदन्त ! प्रथम
 भागोर्गोर्पाकास्तः साचं कतिनब्रह्मवि नयति । गीतम । श्रीवि कतिना रोहिणी मृगशिरस तत्र कतिनाचतुर्दशहोरात्रात् रोहिणी पञ्चदशहोरात्रात्
 मृगशिरसहोरात्र नयति । तस्मिन् ब्रह्मे विद्यत्यगुलपीरुय्या विद्यत्यगुलपीरुय्या सायया सूर्योऽनुपरावसते भावार्थः पूववत् । एतदेवाह ।

१. मिअसिर वज्रदृम अद्वास्थठ पुणस्सुसुसत् पुस्से। एगराद्ददित्तु जेइ । तयोण अथवीसगुलपेरिसीए ळायाए सु
 रिए अणुपरिअट्टई तस्सण मासस्स जेसेअरिमेदिवसे तसिअणविअससि छेठ्ठाइ वसारिपयाइ पेरिसी भयई
 २. हेमताण जत्ते ! तस्से मास कठ णरकत्ता । जेति गो० तिस्सि तं० पुस्से। अस्सिलेसा महा पुस्से। अउदइ स
 अस्सिलेसापस्सरस महाएक्कं, तयाण वीसगुलपेरिसीए छायाए सूरिये अणुपरिअट्टइ । तस्सण मासस्स जेसे

आनि पीरुची भवति । हेमन्ताना भगवन् ! द्वितीय मासकतिनब्रह्मविनयति । गौ० अस्वारिमचत्रादि नयति । तद्यथा मृगशिर आत्रोपुन-
 वस्तुः पुनः । मृगशिरसतुर्दशहोरात्रविनाम् नयति आत्रो अष्टौनयति पुनर्बस्तुः सप्तरात्रिदिवान् पुण्यएकरात्रदिव नयति । तदा बहुदशानुलया पी-
 रुय्यावायया सूर्येः अनुपर्यटति । तस्यचमासस्य यद्दरमोदिवसस्तस्मिन् दिवसे सखास्थानि ब्रह्मारिपयानि पीरुची भवति । हेमन्ताना जगवन ।

वन् ! श्री ३ पोयमासे केतला नयन्त्र रात्रि पूरुं करे । २. गीतम अवार ४ नयन्त्र रात्रि पूरुं करे । तेकेहा मृगशिर १ आत्रो २ पुनबस्तु ३ पुण्य
 ४ मृगशिर वज्रद १४ अवाररात्रि लगह आदर्श आठ अवाररात्रि जने पुनबस्तु साठ अहोरात्र जने रात्रि पूरुं करे पूण्य एव अहोरात्रि जने रात्रि
 पूरुं करे तिबारे चरबीम अगूल पोरसीनी छायाइ सूर्ये किराह तेह पोसमासने जेइ खइले दिवसे तेह चरम दिवसने विदे पावरेया पर्यंत अवारि ४
 पुणपूरु पोरसी याइ ६ गीतकासे हे भगवन् ! श्रीअइ मार्गे माचमासे केतला नयन्त्र रात्रि पूरुं करे । हे गीतम । त्रिंक्षि नयन्त्र, तेकेहा पुण्य १

पूस्वोनि श्रीविपदानि पौठयी नवति । अथचतुर्थे पुढुति । आराधयित्वादि । यवोर्वां ययोक्तास्य भद्रम् । अतुर्वैकाति कलाशय भास कतिमत्रा-
 वि नयति । भीतम् । श्रीवि अष्टिनी भरवी कृत्तिका सप्तमिनी अतुर्वेगाहोरात्रान् भरवी पञ्चदशाहोरात्रान् कृत्तिका एकदशाहोरात्र नवति सल्लि स
 भावे पाकशोभुलपौठया पौठयांशुताधिकपौठया आश्रया शूर्यो अनुपरावर्त्तते भावार्थः पूर्ववत् । एतदेवाह । तस्य भासल्ल परनेदिवसे त्रीणि प

राण मते ! पठममासं कङ्कजस्कन्ता ज्येति गो० ! तिथि त० कृत्तिका रोहिणी मिथुनसिरं कृत्तिका अङ्कजस
 रोहिणीपञ्चम मिथुनसिर पूर्ण अहोरात्रं, ज्येति तसिषण माससि धीसगुलपेरसी एताया ए सूरि ए अणुपरिअ
 हृद । तस्सण मासस जेसं अरिमेदिवसे तसिषणदिवससि तिथिपयाह अठयअगुलाह पेरसिजयई ५ हेम
 ताण मत्त । दोसुमास कङ्कजस्कन्ता ज्येति गो० ! अष्टारिणस्कन्ता ज्येति त० मिथुनसिर अङ्कज पुणसुस पुस्सो

ठया आश्रया शूर्यः अनुपपद्यति । तस्यमासस्यच, चरनेदिवसस्तस्मिन् दिवसे श्रीविपदानिअस्वारि अङ्कनानि पौठवीजवति । हेमन्तानां भग
 वत् । प्रवचनत्वा कतिमत्राधिकनयति । भीतम् । श्रीवि कृत्तिका रोहिणी भृगुशिरस कृत्तिका अतुर्वेग रोहिणी पञ्चदश भृगुशिर एक अहो
 रात्र भवति तस्मि अत्राने विंश-अङ्कजपौठयाआश्रया शूर्यः अनुपपद्यति । तस्यमासस्यचरमादिवसः तस्मि सदिवसे श्रीविपदानि अष्टप अङ्क

शूर्य अिरह तेह कर्त्तिक भासने केहसे दिवसे त्रिचि पव ५ अणुल आयाह पारसी आह ० श्रीतकालने हे अणवन् ! पङ्क्ति भागशिर ना
 सउ केतला नवत्र रात्रि पूव करह । हे भीतम् । त्रिचिणय्यत्र । तेकेहा कृत्तिका १ रात्रिबी २ भृगुशिर ३ कृत्तिका अठर अहोरात्र भने रात्रि पुर्वेकरे
 रात्रिबी पत्रर रात्र दिवस लवे भृगुशिर एक अहोरात्रि लवे रात्रि पूव करे तेह भागशिर भासने विंश ५ अणुल पोरसी आयाह शूर्य
 अिरह तह भागशिर भासने केहल दिवसे तेह केहल । दिवसने विंश त्रिचि पव अने आठ अणुल आयाह पोरसी आह श्रीतकालने हे अण

इति चत्वारिणो गुणानि प्रौढयोऽप्यवति । गतो यर्पाकालः । अथ हेमन्तकालपृच्छति । हेमन्ताभा हेमन्तकालस्य जदन्त । प्रथमं मार्गशीर्षं च मासं कृत्तिनकाच्चि नयति । मीन । मीचि कृत्तिका रोहिणी मृगशिरस्य तत्र कृत्तिकाचतुर्थाहोरात्रात् रोहिणी पञ्चम्याहोरात्रात् अत्र श्रिरणुबन्धोरात्र नयति । तस्मिन् च मासे विजयत्युक्ताचिक्कपौरुषा आगया सूर्योऽमुपरावन्तते भावार्थः पूर्ववत् । एतदेवाह ।

[illegible][illegible]

पूखीनि श्रीविपदानि पीठपी भवति । आसावनित्यादि । वर्षाकां वर्षाकास्तस्य भवन् । अतुयेकानि कलशले मासं कतिमवशा-
 चि नयन्ति । यौतम । श्रीवि अष्टिनी भरवी कृत्तिका तत्राष्टिनी अतुयेकाद्विंशतीरात्रान् भरवी पञ्चदशद्विंशतीरात्रान् कृत्तिका एकमद्विंशतीरात्रान् नवति तस्मिन्
 मासे शतशतपूठका शोडशशतपूठका पीठका आषाढा दूर्वा अनुपरावर्तते भावार्थः पूर्ववत् । एतदेवाह । तस्य मासस्य परनेदिवसे श्रीवि प

तार्ण मते । पठममासं कङ्कणस्कन्धा जेति गो० । त्रिंशु त० कत्तिआ रोहिणी मिअसिर कसिंस्या अऊदस
 रोहिणीपखरस मिअसिर पुगं अहोरस, जेति तसिचन माससि धीसंगुलपोरसीए आयाए सूरिए अणुपरिअ
 दृढ । तस्सण माससु जेसे अरिमेदिवसे तसिचनदिवससि त्रिंशुपयाइ अठयअगुलाइ पोरसिजयई ५ हेम
 ताज अत ! दोसुमास कङ्कणस्कन्धा जेति गो० । अष्टारिजस्कन्धा जेति त० मिअसिर अह्रा पुणअसु पुस्से

ठका आषाढा दूर्वाः अनुपवर्तति । तस्यमासस्य परनेदिवसस्तस्मिन् दिवसे श्रीविपदानि अष्टानि पीठपीप्रवति । इममाणा नग
 बन् । प्रथममास कतिमवशाचिनयन्ति । यौतम । श्रीवि कृत्तिकाद्विंशतीरात्रान् भरवी पञ्चदश द्विंशतीरात्रान् कृत्तिका एकमद्विंशतीरात्रान् नवति
 रात्र नयति तस्मिन् मासे शोडशशतपूठका पीठका आषाढा दूर्वाः अनुपवर्तति । तस्यमासस्य परमादिवसनः तस्मिन् दिवसे श्रीविपदानि अष्टानि अष्टानु

मूर्त्ये अत्रिंशु त० कत्तिआ रोहिणी मिअसिर कसिंस्या अऊदस रोहिणीपखरस मिअसिर पुगं अहोरस, जेति तसिचन माससि धीसंगुलपोरसीए आयाए सूरिए अणुपरिअ
 दृढ । तस्सण माससु जेसे अरिमेदिवसे तसिचनदिवससि त्रिंशुपयाइ अठयअगुलाइ पोरसिजयई ५ हेम ताज अत ! दोसुमास कङ्कणस्कन्धा जेति गो० । अष्टारिजस्कन्धा जेति त० मिअसिर अह्रा पुणअसु पुस्से

ठका आषाढा दूर्वाः अनुपवर्तति । तस्यमासस्य परनेदिवसस्तस्मिन् दिवसे श्रीविपदानि अष्टानि पीठपीप्रवति । इममाणा नग
 बन् । प्रथममास कतिमवशाचिनयन्ति । यौतम । श्रीवि कृत्तिकाद्विंशतीरात्रान् भरवी पञ्चदश द्विंशतीरात्रान् कृत्तिका एकमद्विंशतीरात्रान् नवति
 रात्र नयति तस्मिन् मासे शोडशशतपूठका पीठका आषाढा दूर्वाः अनुपवर्तति । तस्यमासस्य परमादिवसनः तस्मिन् दिवसे श्रीविपदानि अष्टानि अष्टानु

एतानि ज्ञत्वारिणामुक्तानि पीठयोऽप्यवति । गतो ययोऽकाशः । अथ हेमन्तकालपृष्ठति । हेमन्ताद्यमित्यादि । हेमन्ताभा हेमन्तकालस्य प्रदन्त । प्रथम
नागादीर्यत्नैश्च नाव कतिनवभ्राष्टि नयति । भीतम् । श्रीवि कतिना रोहिणी मृगशिरस्य तत्र कतिनाचतुर्दशशरीराशान् रोहिणी पञ्चदशशरीराशान्
मृगशिरस्यचतुर्दशशरीराशान् नयति । तस्मिन् च जाये विशत्यगुलपीठ्या विगत्यमलाचिकपीठ्या सायना मूर्त्योऽनुपरावर्तते भावार्थः पूववत् । एतदेवाह ।

५ मिअसिर चक्रद्वस अष्टाश्रुष्ट पुणवसुसस पुस्सो एगाराहदिस्य जेह् । तयोण चउवीसगुलपेरिसीए छायाए सु
रिए अणुपरिअट्टहई तस्सण मासस्स जेसेचरिमे देवसे तंसिखणविवससि छेठ्ठाइ च्छारिपयाइ पेरिसी भयई
६ हेमताण जने ! तस्मैमासं कउ णस्सक्ता । जेति गो० तिस्सि त० पुस्सो असिछेसा महा पुस्सोचउद्वस
असिछेसापसरस महापुक्कां, तयाण धीसगुलपेरिसीए छायाए सूरिये अणुपरिअट्टह । तस्सण मासस्स जेसे

लानि पीठयो भवति । हेमन्ताभा भयवन् । द्वितीय मासकतिनवभ्राष्टिभयति । गौ० ज्ञत्वारिणवभ्राष्टि नयति । तथथा मृगशिरः आर्द्रांपुन-
वस्तुः पुण्यः मृगशिरस्यतुर्दशरात्रिविधान् नयति आर्द्रो अष्टौनयति पुनवस्तुः सप्तरात्रिविधान् पुण्यश्रकृताश्चदिव नयति । तदा चतुर्दशकुनया पी-
ठ्यासायना मूर्त्योऽनुपर्यटति । तस्यचमासस्य यक्षरभोविवसस्तस्मिन् विवसे सखास्यानि ज्ञत्वारिपदाणि पीठयो भवति । हेमन्ताभा प्रगवन् ।

वन् । धीत्र पोपमासे जेतसा नय्यत्र रात्रि पूसे करे । इ गौतम' प्यार ४ नवत्र रात्रि पूस करे । तेजेवा मृगशिर १ आर्द्रो २ पुनवस्तु ३ पुण्य
४ मृगशिर चउव १४ अक्षरात्रि सगह आर्द्रो आस अक्षोरात्र सग पुनवस्तु सात अक्षोरात्र सग पूस करे पूष एक अक्षोरात्रि सग रात्रि
पूसकरे तिबारे चउवीम अगूल पोरसीलो छायाइ धूपे कित्ठ तेह पोसमासमे जेइ खइले दिवसे तेइ चरम दिवसने जिये पादेरेपा पयत प्यारि ४
पुणपूष पोरसी याइ ६ धोतकाले हे नयवन् । श्रीमह माते मापमासे जेतसा नवत्र रात्रि पूसे ! करे । हे गौतम ! त्रिंश नय्यत्र, तेजेवा पुण्य १

तस्मात्तस्य यदस्मिन् दिवसे श्रीविपदानि अष्टागुणानि पीठयो ज्ञायन्तीति । अथ द्वितीयपटुनि । हेमतां च भवेदित्यादि । हेमतां च
 तस्य भवेत् १ द्वितीय पीठभाषा नास कतिनश्चादि नयति । गौतम । चत्वारि नष्टाणि नयति । तद्यथा । भृगुशिरः पादौ पुनर्वसुः पथ्यस्य तत्र
 भृगुशिरःचतुर्दशरात्रिदिवान् नयति आर्द्राश्रद्धी नयति पुनर्वसुसप्तरात्रिदिवान् पुन्यः एधरात्रिदिव नयति तथा चतुर्थ्यात्पुनर्वसुपीठया चतुर्थ्यात्पुनर्वसु-
 ग्गुणशिरःचतुर्दशरात्रिदिवान् नयति आर्द्राश्रद्धी नयति पुनर्वसुसप्तरात्रिदिवान् पुन्यः एधरात्रिदिव नयति तथा चतुर्थ्यात्पुनर्वसुपीठया चतुर्थ्यात्पुनर्वसु-

चरिमेन्द्रियसंतमिषण दिवससि तिस्रिषयाङ्गं अष्टगुलाङ्गं पौरसीभवह ७ हेमताण मने। चउत्य माम कइ
 जरकम्पा णेति । गो०। तिस्रि तं० महा पुष्पाफगुणी, उन्नगफगुणी महा अउदस पुष्पाफगुणी पसरस उन्न
 राफगुणी णगुअहारस णेई,, तयाक मोलन गुलपेरसीए छायाए सुरिण अणुपरिअहृह । तस्सण मासस्स
 जसेअरिमेन्द्रियसंतमिषण दिवससि तिस्रिषयाङ्गं अष्टगुलाङ्गं पौरसीभवह ॥ गिमहाण जने। पठुममाम

नृतीयभास कतिनश्चादिनयति । गौतम । पीठि, पया अष्टया भयाच, पुन्यचतुर्दशरात्रिदिवानि अष्टे पा पञ्चदश मय। यत्र २ तदोपिगुणं
 सापो पीठयात्पायया सूर्यः अलपयटति । तस्य पात्रस्य एषवरमादिवस सस्मिन् दिवसे चादिपदानि अष्टागुणानि पीठयो भवति । हेम
 तातां भवेत् । चतुर्दशरात्रिदिवानि नयति । नौ० । चादि । तद्यथा-मयापुनर्वसुगुणी भया चतुर्दशरात्रि दिवानि नय

अष्टया २ भया २ पय अष्टरात्रि अष्टे पा पञ्च १५ अष्टरात्रि जने तिवारे काम २० अणुन पोरसा २ अष्टया २ सूर्य
 चिर २ तद मासने ठहर्ने दिवस तेह दिवसने बिबे अस्मि ३ पय आठ अणुन पारसी हाह ७ यातकामने हे भगवन् । चउपे अष्टगुलभासि
 केठका नयत्र रात्रि पल करे । हे गौतम । तिस्रि न यत्र तेकेहा नया १ पुनर्वसुगुणी २ चतुरा आहमनी ३ भया अष्टरा अष्टरात्रि जने पुनो क
 मुणो पञ्चर अष्टरात्रि तय चतुरा आहमनी २ अष्टरात्रि जने रात्रि पूस करे । तिवारे सोल अणुन पोरसीना आयाह मय चिर २ तद कामन

ह्यापिऋषीरुष्याः खायाया सूर्योऽनुपरावर्तते भावाद्यः पूववत् । तस्यमासस्य चरनेदिवसे रेखा पादपयन्तयस्तिमो सीमा सतस्थानि यत्वारिपदानि पाद-
रूपी भवति । किमुक्तमवति परिपूर्णाणि यत्वारि पदानि पौरुषी भवति । अष्टतृतीयपृष्ठति । हेमन्ताणमित्यादि । एतद्वृत्तम् । अष्टतृतीयपृष्ठति ।
हेमन्ताय भते ? अत्रत्य इत्यादिसंगम । अत्रातो हेमन्तः । अष्टतृतीयपृष्ठति । गिरुणा भते ? पठमइत्यादि । तथागिरुणा भते ? दोषइत्यादि ।

हेमन्ताय भते ? अत्रत्य इत्यादिसंगम । अत्रातो हेमन्तः । अष्टतृतीयपृष्ठति । गिरुणा भते ? पठमइत्यादि । तथागिरुणा भते ? दोषइत्यादि ।
कई णस्कन्ता गेति । गो० । तिथि त० उत्तराफगुणी १ हृत्यो २ चित्रा २ उत्तराफगुणी चउहस १४
हृत्यो पणुरस १५ चित्राएग राहुदिवगइ १ तथाण दुत्रालम गलपौरसीए १२ लायाए सूरिए धृणपरिधृ
दई ॥ तस्मण मासस जेसेचरिमेदिथमे तसिचणमास सि लेहठाइ तिथिपयाइं पौरसीजयई । गिरुणा
भते । दोच्च मास कहुणस्कन्ता गेति । गो० । तिथि त० चित्रा साईं यिसाहा चित्राचउहस साईं पणुरस

ति, पूर्वोक्तेषु पञ्चदशगणविधानि भवति, उत्तराफगुणी एक रात्रिदियमयति, तदाशाकपद्मगुणा पौरुष्या खाप्या सुय अनुपयटति । तस्यमा
सस्य यएपचरमादिसस्तस्मिन् दिवसे श्रीविपदानि यत्वारि अष्टगुणानि पौरुषी भवति ॥ यासाखा भवन्तः । प्रथम भास कस्मिन्प्राणि नयन्ति गीत
म । प्राणिमन्त्राणि नयन्ति । उत्तराफगुणी इस्तविवाच, उत्तराफगुणी चतुदशरात्रिदिवानिमयति, चित्रा एक रात्रिदिव नयति इहा पयदभ्ररात्रि
य मासने केवल दिवसे तेन दिवसने विवे त्रिण पण प्यारि आगुल पोरसी राग ८ सक्तासाने दे भगवन् । पश्चिमे क्षेत्रमासे केतला नयन्त रात्रि
पूष घाई दे गीतम । त्रिणि मय्यत्र तेकहा उत्तरा फागुणी इस्तचित्रा सतराफगुणी १४ एउंरात्रि पूषकरे इस्त पगर १५ चित्रा एक एधोरात्रि
फने पूषकरे तिवारे द्वादशागुल पारसी खाया मूर्धे क्तिरे तेन चैत्र मासने ठोइले दिवसने त्रिवे लेउ स्थि न त्रिणिपण पोरसी घाए सग्गलाने ते
जगवन् । दूजा वेगाख मास ने विवे केतला मय्यत्र रात्रि पूष करे ते गीतम । त्रिणि मय्यत्र तेकेहा चित्रा १ स्याति २ त्रिशापा ३ चित्रा षकद ए

तस्यभासस्य यच्चरसो विवसस्तस्मिन् दियचे श्रीविपदानि अष्टाङ्गानि पौरुषी भवतीति । अयद्वितीयपृष्ठानि । ईमत्प्राथमतेइत्यादि । पुनस्तथा-
 तस्य भदल ? द्वितीय पौ भासक नास कनिगद्यञादि भयति । गीतम् । अद्यादि नद्यञादि भयति । तस्या । मृगशिरः आदौ पुनस्तसुः पय्यय तत्र
 मृगशिरश्चतुर्दशरात्रिदिवान् नयति आदौअष्टौ नयति पुनश्चतुस्ररात्रिदिवान् पुष्यः एकरात्रिदियं नयति तथा अनदिद्यत्यग्नपौरुष्या अतदिद्यत्यग्न-

चरिमेद्वियसुतमिषण दिवससि तिथिपयाइ अष्टगुलाइ पेरसीमयइ ७ हेमताण मते। अउत्य माम कइ
णस्कन्ना नेति। गो०। तिथि तं० महा पुष्पाफगुणी, उषगफगुणी महा। अउइस पुष्पाफगुणी पयारस उन्न
राफगुणीपुगअहारत्त णई,, तथाण मोलम गुलपेरसीए छायाए सुरिण अणपपरिअहुइ । तस्सण मासस्स
असेअरिमेद्वियसुतमिषणद्विससि सिथिपगाइ अन्नारिथुगलाइ पेरिमीमयइ ॥ गिमहाण जने। पन्नमाम

तृतीयभासु कसितवचाखिलयन्ति । नीतन ! योहि, यया अक्षया भयान्, पुण्यवत्तुयारात्रिदिवानि अक्षेया पञ्चदश भय । ए३ २ तदार्थग्राह्यं
लायो पीरुवाकापया ब्रूयः प्रानपयदन्ति । तस्य सामस्य एषवरमादिवस स्तस्मिन् विषये चाखिपदानि अष्टाष्टगुणानि पीरुयो भवति । हेन
माना नदन्त ! वतुपंभासु कणि नदन्तानि नयन्ति । मी० । अखि । तद्यथा-मथाप्यवक्कगुनो भया उत्तरस्वरगुनो भया अतस्तरात्रि दिवानि मय

अदना २ नया ६ पुण्य बखर सने अहाराणि अष्टेबा पकर १६ अहारात्र सने तियारें सोन २० आंगूत पोस्वीइ द्यायाइ सपे
 किरइ तेइ सःप मासने छइने विबल तेइ दिवसने बिपे त्रिखि ३ पग आठ आंगून पारसी हाइ ७ शीलकासने दे भगवम् । बउपे कागुपुमानि
 केवला नयत्र रात्रि पूस करें । दे नीलन । त्रिखि न यत्र तेकहा सया १ पूर्याकासुनी २ ठहरा कासानी ३ सया बकर अहाराणि सने पूरा क
 सुशो पकर अहोरात्रि सग ठहरा कासुना एअ अहाराणि सने रात्रि पूस करें । ठिवारें सोल अंगूत पोरीधीना द्यायाइ मय किरइ तेइ कागूब

स्वाधिविषयक्या। आप्या मूर्धोऽनुपरावतते मावाधः पूवयत् । तस्यमासस्य परमेदियसे रेशा पादपयस्तयनिनी सोमा सत्स्थानि चत्वारिपदानि यो-
 रुपी भवति । किमुक्तजयति परिपूर्णाणि जत्वारि पदानि पीरुयी भवति । अथतृतीयपद्युति । हेमन्तावमित्यादि । एतत्सम्पुगस । अथचतुर्थेपद्युति
 हेमन्ताव भते ? चउत्त इत्यादियुगम । अर्तातो हेमन्ताः । अथयीष्पपद्युति । निरुग्राह भते ? पदमपुत्त्यादि । नद्यानिम्नाय भते ? दोषइत्यादि ।

कई गस्कन्ना नेति । गो० । तिगि त० उत्तराफगुणी १ हृत्यो २ चिन्ना २ उत्तराफगुणी चउद्वस १४
 हृत्यो पयसरस १५ चिन्नाएग राइदिवगइ १ तयाण दुत्रालम गलपेरसीए १२ ढायाए सूरिए व्युणपरिश्च
 दई ॥ तस्मण मासरस जेसेचरिमेदिशमे तसिचणमास सि लेहठाइं तिगिपयाइ पेरसीजत्रइं । गिम्हाण
 भते । दोच्च मास कङ्गस्कन्ना नेति । गो० । तिगि त० चिन्ना साईं त्रिसाहा चित्राचउद्वस साईं पयारस

ति, पूरौफगुनी पम्बदगरात्रिविधानि भवति, उत्तराफगुनी एक रात्रिदियभवति, तदाश्राद्धगुलपा पीरुप्या आप्या स्य अनुपपटति । तस्यमा
 सस्य ययपवरमादिसस्तस्मिन् दिवसे त्रीणिपदानि चत्वारि अङ्गुलानि पीरुयी भवति ॥ योप्साणां भदन्ता प्रथम मास कतिमस्तत्राणि भवन्ति गौत
 म । त्रिचिन्नात्राणि भवन्ति । उत्तराफगुनी १ इस्तविषाच, उत्तराफगुनी चतुर्वयरात्रिदिवानिभवति, चित्रा एक रात्रिदिव भवति इस्तः पचदभरात्रि

य मासने केइल दिवसे तेच दिवसने विदे त्रिण पग च्यारि आंगूल पोरसी द्वा ८ उक्तालागे से गगयन् । पण्डिते वेदमासे केतावा गयत्र रात्रि
 पूष चार्ध हे गौतम । त्रिचि नयत्र तेकेइल उत्तरा फागुनी इस्तचित्रा उत्तराफगुनी १४ अष्टोरात्रि पूषकरे इस्त पगर १५ चित्रा एक अष्टोरात्रि
 एने पूषकरे तिचारे द्वादशीगुल पारसी आप्य मूर्धे क्रिरे, तेच वेद मासने दोइले दियमने विदे लेउ स्थिन त्रिचिपग पोरसी याइ उग्गालाने से
 जयवन् । इत्था वैशाख मास ने विदे केतला मचत्र रात्रि पूष करे हे गौतम । त्रिचि नयत्र तेकेइल चित्रा १ स्याति २ त्रिग्यापा ३ चित्रा चउद्वस

तथा गिहकाच्च सत्। तद्युमासहस्यदि । तथा गिहकाच्च जते ? यद्यन्य इत्यादि । अथार्ययोमानि योऽन्यकालमूत्रादि मुद्याधानि प्रायः प्राक्कालममूत्राभूषारि
त्वान् नवरं तस्मिन्नापदेभावे प्रकाश्यवस्तुनो वस्तस्य वृत्तया समचतुरश्रसंख्यामसंस्थितस्य समचतुरश्रसंख्यामसंस्थितस्य न्यपोपपरिभरवत्त्वान्न
न्यपोपपरिभरवत्त्वान्न उपमचवर्त्तनत एवसंस्थानसंस्थितस्य प्रकाश्यस्य वस्तुनः शेषसंस्थानसंस्थितपा अपादेहि नासे प्रायः सर्वस्यापि प्रकाश्यस्यवस्तु

त्रिसाहा एगराहद्विष्ट्य जहे, तयाण अठगलपेरिसीए क्वायाए सूरिए अणुपरिष्ट्यहह । तस्सगमाससु जेने
अरिमेद्विषसे तास दीपयाहुं अठगुलाइ पेरिसी जत्रहं ॥ गिमहाण जते । तच्च मास कहे गस्सकना जेति
गो० । अमारि त० त्रिसाहा अणुराहा जेठा मूला, त्रिसाहा चउदुम अणुराहा अठ जेठासप्त मूलाएक्क राइ
द्विष्ट्य जहे । मयाण अउरंगलपेरिमीण लायाण मूरिए अणुपरिष्ट्यहह । तस्सगमासम्म जेमेअरिमेद्विषसे

दिवानि । अत्र एक रात्रिदिव, तदा द्वावकागुलया पीरुव्याहायाया धूय अमुपवेदति, तस्य माससयय एपवरभोदियम सस्मिन् दिवसे लग्नास्था
नि श्रीविपदानि पीरुपो सवति । पीरुमाया जवत्ता । द्वितीयमासकतिनरात्रि नयति । गो० । श्रीवि नरात्रावोति, तद्यथा विप्राद्यातिः वि
राकाच । विप्रा अतरेयात्रि दिवानि नयति स्मति । पशुवशरात्रिदिवानिनयति । विप्राया एक रात्रिदिव नयति तदा अष्टादशगुलया पीरुव्या

शेरात्रि लग्ना रात्रि पुत्त करइ स्मति पकर अहरारात्र विप्राया एक अहरारात्रि लग्ना रात्रि पुत्त करइ । तिवारे अठ ० अगुल पाहरवी अयाइ मू
वे अिरा नैइ वेजाय मावजो वेइले दिवसमे विप वे पय प हर ते जे अठ अगुल अयाइ पाहरिजा याइ १० ॥ उट्टामावे जे भगवन् । श्रीजे जे
हमासे कंतला मय्यअ रात्रि पूजेकरे जे मीवन् । अगारि मय्यअ सेकदा विप्राया १ अगुला १ स्पेरा इ गुल ४ विप्राया अऊद अहोरात्रि लग्ने अमु
राया अठ ८ अहरा र त्रि लग्ने स्पेरा सात अहो रात्रि लग्ने मूल एक अहरारात्र लग्ना रात्रि पुत्त करे तिवारे अगार अगुल पाहरवी अयाइ मय्य अय्य अिरा

सा दिवसस्य धनुर्जोतिर्गतिश्चास्ते शरीरेणा स्वप्नमाश्रयाया मयति निश्चयतः पुनरापादमासस्य चरमदिवसे तत्रापि सूर्योत्पत्तरेमगदलो धत्तमाने सूर्ये ततो
यन् प्रकाश्य वस्तु यतस्तस्मान् भवति तस्यग्रायापि तथासस्यानोपश्रायते तत्तत्तत् । यन्स्य वृत्तपादत्वादि । एतदेयाह । स्वप्नायमनुरगिन्या स्वप्नस्य
कीपय्य छायागित्यन्य वस्तुतः कायाः शरीर स्वकायस्तमनुरग्यते अगकारविद्यमानो न्ययगीना अमरगिनी त्रिपद्वेत्यादिनापिमत्र प्रत्यय स्वया

तास० दोपयाह चक्षारअगलाह पोरसा भवइ ११ । गम्हाण भता चउत्य मास कहुअरकहा ण । त । गा० ।

तास० दोपयाह चक्षारअगलाह पोरसा भवइ ११ । गम्हाण भता चउत्य मास कहुअरकहा ण । त । गा० ।
सिआ णस्कहा णे नि । त० मूलो पुम्मानाढा उत्तरासाढा, मूलो चउदम राहुदियाह णेइ । पुम्मानाढा पयारस
राहुदियाह णेइ उत्तरासाढा पुगराहुदिअ णेइ । तयाण वहाए समचउरसे स ठाणसठिआए णगोहपरिमह
ताण भक्कागमण रगिआण छायाण मूणिए आण परिअहइ ॥ तस्सण मासस्स जेसे चरिमेदिअसे तसि० लेह

छायाया मूय अनुपपटति, तस्य मासस्य यस्य चरमादिवमस्तास्मन् दिवसद्वयप्रश्नादुक्तानामिषीरुपा ज्ञयति । शीरमाणां भगवन् ततीयमास
कतिनसत्राक्षिनयति । गीतम् । चत्वारिंशत्त्राक्षिनयति । तद्यथा विगता आमराया ज्येष्ठान्मूलम्, त्रिशाखाचतुर्गारात्रिदिवानिगयति । अनुरा
या अश्वीरात्रिदिवानिनयति, ज्येष्ठान्मूलम्, त्रिदिवानिनयति, तदा पुनरुक्तगलपीरुप्याद्यापया मयश्चमपपटति, सस्य मास

तइ ज्येष्ठमासने अहल दिवस सइ पग २ प्यार आगूल पोहरना याइ ११ अस्त्रालाने इ भगवम् । यउय आयादुमास केतना । नय्यत्र रात्रि पूगुकर दे
गीतम् । त्रिणि नय्यत्र रात्रि पूण करइ तेकडा मूल १ । पुर्वायाडा २ उत्तरायाडा ३ मूल यउर १३ अश्वीरात्रि जने रात्रि पूण करे पुर्वायाडा पयार
१५ अश्वीरात्रि जने रात्रि पूण करे उत्तरायाडा १ एक अश्वीरात्रि स्त । नियार यम पस्तूना पुतकायाइ समनुरस्त्रयस्तगी मगपतरस्त्र सस्याने सस्थि
ति छायाइ म्ययोध परिसहसस्यागनी म्यथापय रिसल्ल छायाइ पोतानी कायानइ साकारइ यइयो टायाइ मय फिरइ ते अपाठ मासने अहले

तथा निश्चाच भते। तद्युनासहस्यदि । तथा निश्चाच प्रते ? अतएव इत्यादि । यत्तु यानि प्रायः प्राक्कृतमसूत्रानस्यारि
खान् नवरं तस्मिन्वापदेभावे प्रकाश्यवस्तुनो वस्तस्य वृत्तया भवन्तुरस्वस्थानसंस्थितया व्योपपरिणयवहसस्यानभ्य
व्योपपरिमहलया वयमवबभूवत एव स्वस्थानसंस्थितस्य प्रकाश्यस्य वस्तुनः शेषस्थानसंस्थितया व्यापदेहि भावे प्रायः मयस्यापि प्रकाश्यस्यवस्तु

॥ प्रसादा एगराह्णं दिव्यं जेहूँ, तयाण छंठगलपेरिखीए छायाए सूरिए छुणपरिच्छुहूँ । तस्मणमासस्म जेमे
 खरिमेदिवसे तास दीपयाह्णं छंठगुलाहं पोरिभी सवई ॥ गिम्हाण जंत । तच्च मास कई णस्कना णेति
 गो० । समारि त० विभादा छुणराहा जेठा मूला, विसादा चउधूम छुणराहा छंठ जेठासन्न मूलाएक राह
 दिव्यं जेहूँ । तयाण चउरंगलपेरिखीए छायाए सूरिए छुणपरिच्छुहूँ । तस्मण मासम्म जेमे खरिमेदिवसे

दिवानि । चत्र एक रात्रिदिव, तदा द्वादशगुलया पौषप्याद्यायाः। सूय धनुषयेठति, तस्य मासस्यय एषरनोदिवस सस्मिन् दिवसे तस्यस्या
नि श्रीक्षिपदानि पौरुषी भवति । यीम्नाबां जवन्त । द्वितीयमासकलिनसत्राशि नयन्ति । गी० । श्रीचि नचत्राबाति, तद्यया चित्रास्याति। वि
द्याबाध । चित्रा चतुर्दशानि दिवानि नयन्ति स्म। विद्याया एक रात्रिदिव नयति तदा अष्टाङ्गुलया पौरुष्या

होरात्रि लग रात्रि पुरख करइ स्नाति पकर अहरारात्र बिद्याया एक छहोरान्नि लग रात्रि पुख करइ । तिवारे छाठ ० अंगुल पाहरमी खायाइ सु
बे फिरइ तेइ बीमाय नासनी बेइले दिवसमें बिय बे पग प हर ती उने झाठ अंगुल खायाइ पाहरिनी याइ १० ॥ अङ्गामांमे हे भयवन ! श्रीजे ह्ये
एभासे कतला मयन रात्रि पूबैकरे हे गीतन । अगरि नच्यत्र लेबैंदा बिद्याया १ छानूराणा २ ज्येष्टा इ नुल ४ बिद्याया चकड़ अहोरान्नि लगे अन्नु
राया छ ८ एहा र त्रि लगे ज्येष्टा साठ अहो रात्रि लगे नून एक अहोरान्न लग रात्रि पुख करे तिवारे अपार अंगुल पारमी खायाइ नये फिरइ

नो दिवसस्य चतुर्जनेऽतिक्लान्ते शयेषा स्वप्नमाचक्ष्णाया भवति निश्चयतः पुनरापादमानस्य चरमदिवसे तत्रापि सर्वाभ्यन्तरेमवहसे वसमानो सूर्ये ततो
यन् प्रकाश्य वस्तु यतस्तस्यान भवति तस्यङ्गायापि तथासंस्थानोपजायते ततश्चक्षुः । यन्स्य वृत्तयाइत्यादि । एतदेवाह । स्वकायमभ्युदगिन्या स्वसंस्थ-
कीयस्य ज्ञायाभिप्रेत्यनस्य वस्तुनः कायः शरीर स्वकायस्तमनस्यते अमकारविद्यमानो न्ययश्रीमा अमरगिनी द्विपद्वेत्यादिनापिजज्ञ प्रत्यय स्तया

ताम० दोपयाह चक्षारअगुलाह पौरसा भवइ ११ । गम्हाण भता चउल्य मास कइणस्कहा ण ति । गा० !
तिथि णस्कहा णेति । त० मूलो पुष्पमाहा उत्तरासाढा, मूलो चउदम राहुदियाइ णेइ । पुष्पमाहा पयसरस
राहुदियाइ णेइ उत्तरासाढा । एगराहुदियाइ णेइ । तयाण अहाए समचउरसे स हाणसठिआए णगोहपरिमइ
त्याग मकागमण रणिआण छायाण मूणिए छुण परिअहइ ॥ तस्सण मासस्स जेसे खरिमेदिअसे तसि० लेह

छायाया मूय अनुपपटति, तस्य मासस्य यस्य चरमादिवसस्तस्मिन् दिवसद्वयद्वयमासगुणानिपीठपी नयति । भारमाणां मगधन ततोयमास
कतिनचक्षुभिपयति । गौतम । चत्वारिणचक्षुभिपयति । तद्यथा विगाखा अनुराधा ज्येष्ठामल, विगाखा चतुश्चर, त्रिदियानिमयति । अनुरा
धा छपौरात्रिदियां निमयति, ज्येष्ठामररात्रिदियानिमयति, मल यक्षरात्रिदिवनयति तदा चतुर्गुणलपीठपाछाया मयअनपपटति, तस्य मास

तइ ज्य एमानने खइल दिवस अइ पग २ प्यार छागूल पोहरमा याइ ११ च्छालाने इ मगधन । अइय आवाहुमास केतथा । नप्यत्र रात्रि पूसुकरे दे
मौतम । त्रिखि मय्यत्र रात्रि पूसु करइ तेकहा मूल १ । पूर्वोयाहा २ उत्तरायाहा ३ मूल चउद १४ अदोरात्रि छाने रात्रि पूसु करे पूर्वोयाहा पयार
१५ अदोरात्रि लगे रात्रि पूसु करे उत्तरायाहा १ एक अदोरात्रि ल । तिवार वम यस्तूना पुसंकायाइ समचउरखयस्तनी समचउरख सस्थाने सस्थि
ति ज्ञायाइ न्ययोच परिमइलसंस्थानो न्यप्राचयरेमछल ज्ञायाइ पोतानी कायाजइ आकारइ यइयो ज्ञायाइ मूय किरइ ते ज्ञपाह मासने जइले

छायापमनुरन्वित्या द्वायया सूर्योऽनुप्रतिबिम्बस पराव्रतते । एतदुक्तमवति छायापदस्य प्रथमाद्वेरोदाहरण्य प्रतिबिम्बस्यान्यगद्वलसंक्रान्त्यो तथा
 कथयन्नापि मयःपराव्रतते यथा सर्वस्यापि प्रकाशस्य बस्तुनो दिवसस्य चतुर्भागेऽतिक्रान्ति शेषेवा स्वामुक्तारा स्वप्रमाणाच्छायाभावतीति शेषे मृगम
 इदं च पौष्पप्रभाच्च व्यग्रहारतच्छब्द निरयतः सार्द्धं विवक्ष्यतां ओरात्रै चतुरंगुला दृष्टिबोनिर्वा ददितव्या तथाचमिदयतः पौष्पप्रभाच्चप्रतिपादना-
 यमिनाः पूर्वोच्चार्यप्रसिद्धाः करवमाणाः ॥ पक्षे पक्षरसंगुले तिरिचि सद्विपरिचीद्विप्राणपक्षे । टलसीष्य सयविमर्शे जलसु त विप्राकापि १ जलवेगोऽपि यि-
 समस्तः द्रविकचमयवठविज्जनायव आच इवच समस्तु नेपव्व उत्तरं प्रयव्व २ प्रयव्वगएतिद्विराधो चतुर्गुणे पक्षपाय मइयमि । जलदु मगुलायिय एय-
 पुदुवापीरिची ३ द्रविकचतुर्गुणपाठं मकुल्लार्चं तु दोडनायव्व ॥ उत्तरायव्वहावी कायव्व ४ कायव्ववहुलपदिवया दुपयापखपोरिची पु-
 वाहा ५ चत्तारिअकुलाह सावेव्व महयननो ५ इव्वतीसडजागा तिरिचिपुक्कम्भुअस चत्तारि ॥ द्रविकचयपखेपुदुगे जायय चत्तारिपुपया ६ उत्तरअपखे
 इवावी चठहिपायाहि जाववोपाया ॥ एवतपोरिचीय सुट्टिकया पु ति जायव्व ७ दुट्टीया ८ दुट्टीया ९ पायव्व १० तत्सादिवसगएव जलसु
 तंजु अयव्वनयं ८ । अचव्व्याक्या । पुननच्ये यस्मिन्पव्वचि यस्यांतिथी पौष्पपीपरिमाच चातुमियते तत्त पूर्वै यगादितच्छारम्य यानि पयोचि अति-
 क्रान्तानि तानि त्रियते यस्याच पञ्चदशमिर्गुण्यने गुणमित्वाच विवक्षितायास्तिययः प्रागतिक्रान्तास्तिययः स्तानिः सद्विमानि त्रियते कृत्याच पद
 भीत्यपिक्कन शतेन तर्पानामो द्वियते इद्वैकस्मिन् अपनध्यभीत्यपिक्कनचदशशतपरिभावे चम्भुमिप्यादितानां तिचीमां पक्षगीत्यपिक्कनशत त्रियति तस-
 स्तेनभागेद्वे चद्वय तद्विजानीहि चम्भुनवचारयेत्यर्थः । तथा यद्विलब्धवियम नवति । यथा एककस्त्रिचःपञ्चकः सप्तको मयकोवा तदासतरपयेतव
 तिरिचिचनयमपानव्य । अय भवति लब्ध सप्त पञ्चाङ्गिक चतुष्च पदकाः सप्तको दशकोवा तदातत्पयेतवर्तिसतरायचमवसेय । तदेवमुक्ता दक्षिणो
 चरायचपरिज्जानापायः । समप्रतिपक्षगीत्यपिक्कन जामेद्वते यद्युपनवतिष्ठते यादवा भागासमधनयद्येय तिसृति । तद्वनविधिमाह । अयव्वगएव्वत्यादि । या
 पूर्वभाग इते भागवभवेवा छोपात्रूतो अपनगतस्त्रिचराणि भवेते स चतुर्भिर्गुण्यने गुणमित्वाच पक्ष पादेन युगमज्ये यानि मक्षयया पयोचि चत्तारि
 त्रत्यापक्कनचस्यानि तथापादन चतुर्धेनाद्यनेकत्रिचराइत्यर्थः । तयात्रानेद्वेने एव्य ताम्यगुभाणि चत्ताराद्वगुभागाद्यपीरुप्याः सप्तमस्यो चोतव्या

नि दक्षिणायने पदप्रवराग्रे उपरि वृद्धी उत्तरायणे पदप्रवराग्रे । एवे ज्ञातव्यानीत्यर्थः । अथैवभूतस्य गुणकारस्य नागद्वारस्याक्षयमुत्पत्तिरित्युच्यते यदि
 पृथगीत्यापिकेन चतुर्विंशत्यगुलानि चयेयुद्दीवा प्राप्यन्ते तत एकस्यांतिथौ कावृद्धिः स्योवा । रात्रिप्रथमस्यापमा १८६ १४ १ अत्रात्येन रात्रिना एककलत्र
 येनमध्यमनोरात्रिघटनविंशतिठपो गुरुयते जाताः सतावा नैय एकेनगुहित तदेवभयतीति यपमात् ततस्थाद्येन रात्रिना पदघीत्यपिकत्रसकूपेन भागा
 द्विपते तत्रोपरितसरराग्रेः स्ताब्ताद्भागो नक्षत्रपते तत खेद्युदेवकाराश्वोः पट्केनापयसनाजाततपरितनो रात्रियमुपक्रुपो उपसतन एकभिग्नश्लश्र्यमेक-
 र्पातिथौ बत्वारएकत्रिगुणाणा चयेयुद्दीवेति चतुष्कोगसकारसक एकत्रिगुद्भागश्चरइति । इत्यप्यथ सान्यगुलानि चयेयुद्दीवा ज्ञातव्यानीत्युक्त । तत्र
 कस्मिन्नयने क्षिप्रमाचप्रवराग्रेरुपरिवृद्धौ कस्मिन् वाक्षयने क्षिप्रमाचप्रवराग्रे जय इत्येतच्चिरूपणायमाइ । दक्षिणयुद्दीवत्यादि । दक्षिणायने द्वि-
 पदान् पदद्वयस्योपरि ऋक्षुलाना धद्विर्जातव्या ततरायणे ततस्यः पादेभ्य मक्षाग्रादगुलाना द्यानिः तत्रयुगमध्यं प्रथमं सवरसरे दक्षिणायने यरोदिय
 सादारभ्य यद्विस्तारिष्यति । सावरेत्यादि । माघाद्वय युगस्य प्रथमे सवरसरे भावसमासयगुलपटोप्रतिपदि पीरुयो द्विपदा पदद्वयप्रमाणा ध्रुवा
 प्रयति । ततस्तस्याः प्रतिपदप्रारभ्य प्रतितिथिक्रमेण सायद्वृद्धेते यायेन्मासेन मूयमासेन साद्विप्रिगद्वीरात्रप्रमाणाएन एकत्रिगुमित्यप्यत्सकेनेत्यर्थ
 बत्वारिष्यगुलानि वदते कयमेतदवसीयते । यथामासेन साद्विप्रिगद्वीरात्रप्रमाणाएन एकत्रिगुमित्यप्यत्सकेनेत्यस्यार्थाइ । एकहीचेत्यादि । यत एकस्यां
 तिथौ बत्वारएकत्रिगुणाणावर्द्धेते एतच्च प्रागेवभावित । परिपूर्णेन दक्षिणायने यद्विः परिपूर्णाणि बत्वारिष्यद्वानि ततोमासेन साद्विप्रिगद्वीरात्रप्रमाणाएन
 एकत्रिगुमित्यप्यत्सकेनेत्युक्त तदेवमुक्तावृद्धिः । समति इतिमाइ । समरेत्यादि । युगस्यप्रथमेसवरसरेमाघमासेयगुलपटो सप्तम्याप्रारभ्य तनुभ्य
 पानभ्यःमक्षाग्रात् प्रतितिथि एकत्रिगुद्भागश्चतुष्टयानि स्तावदयसेया यावदुत्तरायणपथेते द्वौ पादौ पीरुयोति । एवप्रथमसवरसरगतोयिधि ।
 द्वितीयसवरसरे सावरेनासद्यगुलपटप्रयाद्वीकृत्यापदि साघमासेयगुलपटोप्रतिपतस्यस्यादिः चतुर्देसवरसरे भावखंमासे यदुलपटो सप्तमीयुदे
 रादिः माघमासेयगुलपटो अयोदीक्षयस्यादि पञ्चमे सवरसरसावरेमासेगुलपटो चतुर्दीयुदेरादिः । माघमासे गुलपटो दशमीधयस्यादिः । एतच्च
 करकगायानुवातमपि पूर्वाचापप्रदक्षिदव्यास्यामादयसित । समत्युपसहारमाइ । एवमुद्भत्यादि । एवमुक्तेनाप्रकारेण पीरुया पीरुयोयिपये यद्विस्तयी

पयाकम दधिवायनेपूतारायणेय बटिलव्यौ लदेवमश्वरायमधिकृत्यव्याख्याः । मयस्यसोकरकस्य भावसा क्रियते कोपिपशुनि यगादित
 आरस्य पश्याशीतितमे परवन्नि पश्यामी तिथी कतिपया वीरुयी भवति तत्रचनुरशीतित्रियते तस्यादाधस्ता मयस्य्यानिषी पशुनि पशुचनुरशीतिव
 पश्वदजभिर्गुस्यते आतानि द्वादशशतानि पश्यावकाणि १५० एतेषु मय्ये उपसन्नाः पश्वप्रक्षिप्यन्ते आतानि १२५ तेषां पदशीत्यधिकशनेन प्रागा-
 त्रियते लब्धाः पदप्रागत पदछापनान्यतिर्कातानि मसममयन वपते तन्मूलन गेयमकानपश्याशदधिकशत निरुति १४९ तनपनुभिर्गुस्यते आतानि पश
 शतानि यकृत्यधिकानि ५९९ तेनामकोजिभ्रमा भागद्वये लब्धाः एकोनविंशतिः क्षयास्तिरुति सम तश्चदशार्गुणानि पादद्वये कोनविंशतिः द्वादश
 भिः पदसह्य क्षेपादि निरुति मसंगुणानि पदवायननक्षरायन मद्रून समस्त दक्षिणायन वपत ततः पदसह्यममकादुक्तानि पदद्वयप्रमाद्ये प्रयराशी
 मक्षिप्य ते आतानि श्रीक्षिपद्वानि सप्तानुक्तानि येन सप्तएकविंशद्भागः क्षुपीजूलावत से तानपच गृह्णम । तत्राष्टौ यदा अङ्गुलवृत्ति तमसाष्टभिर्गुस्यते
 आतानि पदपश्यायन ५१ तस्याएकविंशनाभागेवृते लब्धएकोपयः क्षेपास्तिरुति यवस्यपश्याविशतिरेकविंशद्भागः आगतपश्यागीतितमेपथ्यदिपशुस्य
 श्रीक्षिपद्वानि सप्तानुक्तानि एकोपय एकस्यचयस्यपश्याविशतिरेकविंशद्भाग इत्येतावन्तोपौरुपाति तेषां क्षपराकोपिपशुति । मसमयसितमे परवन्नि प
 श्यातिथौ कतिपरापौरुयी तत्रयस्यवतिमि यते तस्यादाधस्ता मयस्ययत्रनिम पशुदशभिर्गुस्यते आतानि चतदशतानि चत्वारिगदधिकानि १४०
 तेषां मय्ये उपसन्नाः पश्वप्रक्षिप्यन्ते आतानि चतुर्दश शतानि पशुचत्वारिगदधिकानि १४४ तेषांपदार्गत्तदधिकशनेनप्रागाग्रात्रियते लब्धानि मस द
 यतानि क्षेपतिरुति चित्त्वारिंशदधिकशत १४३ तनपनुभिर्गुस्यते आतानि पशुमतानि द्विसप्तस्यधिकानि ५७२ तेषांकोजिभ्रमाभागे त्रियते लब्धाः
 द्वादशानुक्तानि १० तेषामय्ये द्वादशजिरुक्ते पदनिमि तत्रमेकपदपदमङ्गुलानिचपरिक्वाशदरितानुदश १४ तेषयानयमायमभिर्गुस्य ते आत द्वाद-
 शोत्तरमय ११२ तस्यैकविंशताभागे इने लब्धा स्रयापयः क्षेपास्तिरुति यवस्यएकोनविंशतिरेकविंशद्भागः मसपानयनान्यतिर्कातानि क्षयम वपते य
 दशवायन नक्षरायन तनरायणेन पदचनुरुपकृपादु प्रयराश्वानि पश्याः ततएकपदसप्तगुणानि ब्रदोपवा एकस्यच यवस्य एकविंशद्भागः एतावन्तो युगेआदितप्राारण्य सप्तमर्बलि
 इति पदचनुरपानपास्यते श्रवतिरुतिद्वेपदेवत्वापशुतानि चत्वारपयः एकस्यच यवस्य द्वादशएकविंशद्भागः एतावन्तो युगेआदितप्राारण्य सप्तमर्बलि

[illegible]

ਭਾਏ ਦੋ ਪਧਾਡ ਪੈਰਸੀ ਹਥਫ਼ । ਏਏਸਿ ਪੁਸ਼੍ਤਖਿਆਨ ਪਧਾਨ ਹੁਮਾਸ ਗਹੁਨੀ ਤ० ਜੇਗੇਵੇਵਧਤਾਰਗਾ ਗੇਸਤ ਸੁਠਾ।

न । श्रोत्रिणमन्त्रादिमयन्ति, तद्यथा मूलः पूर्वोपाङ्गः सत्तरायाङ्का, मूलं सत्तुदशरात्रिदियामितयति । पूर्वोपाङ्गः पञ्चदशरात्रिदिवानिमयति । दिवसश्च पादरेपा सगे सपूषा ने पग छायाह पोट्टिसो दूध (आपाङ्गमासने केहल्ले दिवसे सर्वोप्यन्तर सञ्चल सूर्य दूध तितारे प्रहरदिवस चठसे उंने पाकिम प्रहर दिवसे प्रकाश्य मणू जे सत्स्थाने ते यक्की तेहवी छाया दूध छाने सप्याने प्रकाश्य वस्तुमाहि छाया येसे दीसे तहो उंने पौपमासने हल्ले दियसे सर्वोपाङ्गर सञ्चल मूल दूध तितारे प्रथम प्रहर दियसे प्रकाश्य वस्तु यक्की यिनकी छाया दूध छाने सप्याने प्रकाश्य वस्तु जे बहो छाया

शिः ६२ आगतसमुत्तरायणेष्ट्याप्यहितमायां तिथौ अष्टायगुप्तानि पीठ्याः श्रीमानीति । अथोपसङ्गारबोध्यमाह । एतेष्विहत्यादि । एतेषामनन्तरीकानां
 पूर्वयच्छित्तानां पदानानि यत्पञ्चाशदसप्तशती गद्याः । तथा । ओगादेवपत्तारम्यइत्यादि प्राग्व्याख्यातस्वरूपा अस्याभिगमनायै पुनरुपन्यास स्तेन न
 पुनरुक्तिर्नान्वीयेति । यत्तु पूर्वमुक्तं यत्तमेयै चक्षिपाठद्वारं सूत्रे साक्षादुपात्तं समतिश्च आयाद्वारं तद्वयिचित्रत्वात् सूत्रकाराणां प्रवर्ततेः पूर्वसिमाया
 साद्वारेचक्षिपातद्वारमन्तर्भावित आयाद्वारं चेतद्वारानुमाप्यवित्तिव्यक्त्यरूपतया पूर्वव्यवहितमिति ध्येय । अथास्मिन्नेवाधिकारे योऽप्यभिहितो रथो
 न्तरप्रतिपादनाय भाषा दुपमाह । इति ससिद्धत्यादि । अथ चन्द्रसूर्ययोस्तारामकल उपलब्धत्वात् समपत्तौ उपरिचञ्चलसुसमेत्यादि वक्तव्य १ श-
 त्रिपरिवारावक्तव्यः २ व्यानिरुक्तस्य सन्दर्भो उवाचावक्तव्यः ३ तथैव सोक्तोत्तेज्यातिवक्तव्यारवाया ४ चरचितलात ज्योतिषकस्यायाया ५ चि मन्त्रम
 तद्वारबोध्यप्यन्तरे किञ्चिद्विचित्रोक्तं किञ्चाचरतीति वक्तव्य ६ १ स्वीतिचविमानानां वक्तव्य ७ एषानेवप्रमास वक्तव्य ८ चन्द्रादीनां यि

न चन्द्राभिजागो ० कुलपयिमस्तुमायामा णे श्यान्तायाय धोधस्तु १ इति १ ससिपरिवारो २ मन्त्रयाहा ३
 तदेव लागत ४ चरपिष्टुलातं अयाहा ५ श्रुता द्याहं च उक्तमहे ६ ॥१॥ सठागच ७ पमाग ८ संहति ९

उक्तवाचाप्येक रत्रिविधमयति, तदावृत्तया सप्तचतुरश्रस्यसप्तस्यतया व्यापपरिमसप्ततया सन्नायमनुरङ्गिण्याष्टापया सूर्येष्टनुपपटति ।
 तस्य नासस्य यस्य चरभोदिवसस्तस्मिन् विवसलेकास्यद्वेपदे पीठयोभवति । एतेषां पूर्ववर्तिनानां पदाना इमाः सप्तविंस्यो गद्याः । तथा
 दूह इति आ पर्योपत्रावका) एह पूर्ववत् वक्तव्या कस्या द्यपद १० द्वार तेजनी एह सप्तशती नाया आसिबो पूर्वोक्त क्रितीने तेह गद्या कइह इह ।
 तेजोही अमूल मन्तरेच पठेवस्तु रगुल बहु एहापय बाबो नावच चतरगुल । १ । इत्यादि सूत्रोक्त एह पीरसाक्षाया अदि दानि आबबो । जे दिने
 जतलो पाहरितीह च पद ऊपरीति छाया दूह इहा पाहरितीनी छाया ते होवकनी छाया आबबो) तेजोही न
 अथ चन्द्रने दिशिपाग १ नयत्रमा खानी देव ॥ २ नयत्रनी तात सप्या ३ नयत्रा मोत्र ४ नयत्रना संख्याने ५ नयत्रयाच चन्द्र सूर्ये योग ६ नयत्र

मामानि कियता वदतीति वक्ष्यन् ८ एषामप्ये के ग्रीष्मगतयः केमन्तर्गतय इति वक्ष्यन् १० एषा मध्ये केष्वास्पदयो नद्वदपद्येति वक्ष्यन् ११ सार-
 वा परस्परमन्तर वक्ष्यन् १२ अष्टमद्वियो वक्ष्यन् १३ द्रुतिर्केनाभ्यन्तरपपत्सुत्कस्त्रीजनेन सह प्रजुज्जीन कर्त्तुं समस्यचन्द्रादि नैवाइति वक्ष्यन् १४
 स्थितिरागुया वक्ष्यन् १५ इत्य निष्ठाकासहयकृत्य वक्ष्यन् १६ इति । अथ प्रथमद्वारं पियञ्जिराह । अत्यिष्टमित्यादि । अस्त्येतद् भगवन् ! चन्द्रसूर्यो
 र्नां देवानां हिष्ठ पितृनि कृत्रापेक्षया अचक्षुना अपि ताराकृपास्तारूपविमानाधिष्ठातरो देवा द्युतिरिषयादिकमपेक्ष्य कश्चिदुच्योपि होमा अपि न-
 वति । कश्चिन्मृगपा अपि सट्टया अपि भवति अपि कालेन स्वस्वेन्द्रभ्यः परिवारदेवानां समभवतीति नपृष्ट । तथा समेधीति चन्द्रादियानामै क्षेत्रा-
 पक्षया समग्रद्विस्थिता अपि ताराकृपास्ताराविमानाधिष्ठातरो देवा इति विप्रवादि कल्पस्य कश्चिदुच्योपि केचित्तस्या

१० इह गृह १० इह गृहमाय ११ तारतर १२ गममहिषी १३ तृदिअपञ्ज १४ ठिडअ १५ अप्यमञ्ज १६ ॥२॥
 अत्यिण भते । चदिमसुरिआण हिाठ पि ताराकृपा अणुपि तुल्लात्रि समेयि ताराकृपा अणुपि तुल्लात्रि उप्यि
 पि ताराकृपा अणुपि तुल्लात्रि । इमा गो० । तथेय उच्चारिअह ॥ संकेणठेण न्ने ० एव वच्चेइ । अत्यिण प० ? गो० !

यागो १ देवताः २ ताराय इ गात्र ४ सस्यान ५ चन्द्ररविभागः ७ ४ कुल ८ पूर्विका ९ अमायस्या मता १० आयाचयाद्व्या ॥ १ ॥ अथः ग्रणि
 परिवारा २ मन्दरवाहा ३ तथैवल्लोकात्ताः ४ ॥ परणितलावावापा ५ अस्तयद्विचोअ मयः ॥ २ ॥ सस्यानप १ प्रमाद्य २ यद्वन्ति ३ ग्रीष्मगति ४
 कलापकलादि ५ पूर्विका आमावास्या द्वार ८ मेलद्वार ९ आयाद्वार १० ए जाणयो १ एवं बली १६ द्वार कर्त्तुं छे छे छपरि तारा विचार १ चन्द्रमा
 परिवार सण्या द्वार २ ज्योतीषकर्त्तुं मरुपकी अवापा द्वार ३ तिमलोकात यकी ज्योतिषाळ अवापाद्वार ४ समजूनलपरती यकी ज्योतिषाळ अवा
 पाद्वार ५ माहि बाहिर खसु अथा मचत्र विचार द्वार ६ ॥ १ ॥ ज्योतिष विमानना सस्यान द्वार ७ विमानप्रमाण द्वार ८ विमानवाहा ९ ग्रीष्मगति

द्विः ६२ आगतमुत्तरापदेष्टापदितमाया तिथौ अष्टावगुणानि पीठव्या होमानीति । अथोपसङ्गारबोध्यमाह । एतेस्विहत्यादि । एतेषामनन्तरोक्तानां
 पूर्ववस्थितानां पदगणानि चक्षणावासयङ्को गाय । तथा । अगोदेवयतारगहत्यादि प्राग्ख्याख्यातस्वरूपा अस्याभिगमनार्थे पुनरुपन्यासं स्तोत्रं न
 पुनरुक्तिं शोभनीयेति । यत्तु पूर्वमुद शसयै सञ्चिपातद्वार सूत्रे साक्षादुपात्तं सप्रतिच ज्ञायाद्वार तद्विविचित्रत्वात् सूत्रकाराणां प्रवर्तैः पुष्टिमासाया
 साद्वारेसञ्चिपातद्वारान्तर्भावित ज्ञायाद्वारच सेतद्वारानुयाय्यविनिष्कस्वरूपतया पूर्वविविचित्रमिति ध्येय । अथास्मिन्नेवाधिकारे योऽव्यभिक्तोरे रथो
 न्तरप्रतिपादनाय भाषा द्रव्यमाह । द्विष्टि सविहत्यादि । अथ चन्द्रमूययोस्तारान्कूल उपलब्धत्वात् सप्तपत्नी उपरिचक्षुसमयेत्यादि वक्तव्य १ य
 शिपरिचारावक्तव्यः २ ज्यानिष्टास्य तन्मरतो उवाचावक्तव्यः ३ तथैव लोकांतेत्यातिष्ठफ्यारवाया ४ परचित्तलात् ज्योतिष्टकस्यायाया ५ वि नवचम
 तत्कारादेवसाप्यन्तरे किञ्चिद्विचित्रोक्तिः किञ्चाचरतीति वक्तव्य ६ १ ज्योतिष्कविमानानां सत्याम वक्तव्य ७ एषामेवप्रमाणं वक्तव्य ८ चन्द्रादीनां वि

ण चन्द्रभिजागो ० कलपयिष्यमशुमायामा णे छात्तायाय घोषष्टा १ द्विष्टि १ ससिपरिवारो २ मन्त्रयाहा ३
 तद्देव लागत ४ धरणिश्रुलानं अभाहा ५ श्रुता ब्राह्मिच उद्भूतमेहे ६ ॥१५ सठाणच ७ पमाण ८ संहति ९

उत्तरावाढापच रात्रिदिनमयति, तदावृत्तया सप्तचतुरस्रसत्यामसस्थितया म्यपाचपरिमहत्तया सकायमभुरङ्गिष्याच्छापया मूयच्छनुष्यटिति ।

तस्य भावस्य यएव चरन्तीरेवसस्तस्मिन् दिवससंज्ञास्वदेवदे पीठयोभवति । एतेषां पूर्ववर्तितानां पदानां इना सप्तद्विष्यो गायः १ तस्या-

दूह इति आ पर्णयत्राकवा) एह पूर्वैव वक्तव्या ज्ञाया दशपद १० द्वार तेजना एह सप्तद्विषी भाषा साद्विषी पूर्वोक्त चिरीने तेच गायया कइइ कर ।
 तेकेही अगुल सत्तारतेच पसेचवतु रगुल बहु एहायए बाबी भावच चतरगुल । १ । इत्यादि सूत्रोक्त एह पीरवाछाया अद्वि ज्ञानि जावनी । ज दिने
 जवनी पाहरितीइ च पद ऊपरतीति छाया दूह इहा पाहरितीनी छाया ते डीनचनी छाया भावनी) तेकेही न
 ज्यत्र चद्रने विजिपाग १ नयत्रना स्वाभीदेव ॥ २ नयत्रनी तादा संख्या ३ नयत्रना ४ नयत्रना सत्याने ५ नयत्रनाच चन्द्र दूयं योग ६ नयत्र

५
 चिन्ताभीत्यपि धाम् । अम्यपीतरसूत्रैयस्यसाकमसुत्य नोपपद्येत यमुद्यमभितथाकस्य सशुद्यगन्धि तयाकषसापेक्षत्यादुत्तरयाकषमाप । तथा तथा तेषां
 देयानामेवमप्रापते ज्ञायतेइति । तथाया अशुत्वया तुश्यस्यथा नचैतदमुचित द्रुश्यतेहि समुप्यलोकोपि कोनिपजन्मांतरापचिततथाविधपुश्यप्रागाराज
 त्यमप्राप्तोऽपि राद्यासह तुश्यविमवाइति । अत्रव्यातिरेकमाह । यथापचा तेषादेवानां ताराविमानापिपुनानुं प्राग्भयाज्जितान्यच्छितानि तपोनियम
 प्रकृत्यपि भक्तये सत्यातथा तेषादेवाना नोयमप्रापते अशुत्वया तुश्यस्यथा व्यापिगोयिककर्मेव्येनातिनिष्ठमुत्यात् । अयमयः । अस्मान्निज रादि
 योगादिवत्वप्राप्तायपि देवर्षेणभिन चन्द्रसूर्यस्या यु तपिप्रवाद्यपेक्षया उमुत्यमपि नमभयेत् सुतस्मान् तेषां तेषां तुश्यस्येत्यमिति । अथ द्वितीयद्वार प्र-

केअइआ णस्कन्ना परिवारा केवइआतु तारागणकोठाकोठीतु प० ? गो० ! अठासीइ महगहा परिवारो
 अथ वीसं णस्कन्ना परिवारो ठाअठिसहस्साइ णयसया पणहत्तरी तारागणकोठाकोठीण प० ? मवर
 रसण जेन ! पञ्चपस्स केवइआए अथाठाण जेइसंचारअरई गो० ! इक्कारमहि एकवीसेहि जेअणसएहि

जगयवेवमुच्यत । सन्ति गणसन्ति ? यथा यथा तेषां देवानां तपानियमग्रहचर्याश्चि उच्छितानि भवन्ति । तथा २ तथा देवानां नो एव प्रजापते ॥

तथाया-अशुत्वया तुश्यत्वना । एकेकस्य भगवस । चन्द्रस्य कियन्ता मन्त्राप्रदाः परिवाराः । निपन्ति मन्त्राश्चि परिवारः कियत्यस्तारागणकोठि-

रे गीतम । निमज्जिम तेइ ताराकूप देवताने पूव जयइ तप नियम ग्रहचर्यादिक ऊर्मिल उच्छतां दूइ तिमतिम तेइ देवताने इम जाखीइ । सेकेवापी
 नपचू उयना सुव्यपचू जोखीइ । निम २ तेइ देवताने तप मन्त्रचय आदिक पूव भयइ उरकटां दूइ तिम तिम तेइ देवताने इम न जाखीइ । सेकिम
 बीमपण् भरिया पण् न जाखीइ १ इव पन्त्रमानो परिवार सया द्वार कइ छइ । एकेक दे जगयन । चन्द्रसा सूर्यचकी अस्यादिकेकरी तारा अधिक
 न दूइ ते भवी अपिअनु मस कीपु पन्त्रमाना केतला गाटा मएनो परिवार छे, केतला तारा काठा काठि परिवार

अपि भवति । तथा चन्द्रादिविमानाणां क्षेत्रापेक्षया उपर्यपि स्थितास्ताराकृपा स्ताराविमानाधिष्ठासारी देवास्तेषां देवतां युतिविभवा-
 दिव्यभूतस्य अपि देवतावि कृतिरुश्यादपि भवति । अत्र कङ्कालुपाठान् प्रश्नावगमः । एष भीतमेवपट्टेमगदासाह ? गीतम् । इति । यदेतत्स्वयापुष्टं त
 त्वयं तदेवार्थतस्तदेवोच्चारणीय । अत्राहैतुप्रश्नायाह । अप्यवमार्चनं भवत्येवमुच्यते । अतिप्रमत्तत्वादिना । तदेव नृपननुस्मरणीय । अत्रोत्तरमा-
 ह । यथापगतयो ताराकृपविमानाधिष्ठातृणां दत्तानां प्राप्नोतेतपोमिपन्नस्त्रार्थयुष्मिन्ताम्युरकटाणि भवति तत्र तपोऽनगामादिद्वादशविध नि
 पतः गौबाहिः प्रत्यक्षमेवमविरतिः अत्राहैषत्रतानामुपदेशनमुकटत्रतपरिणो ज्योतिर्मेयुपादासभात् उच्छित्तानोत्पुपक्षस्तत्र तेन यथायथा अनु

अहा जहाय तसि देवाय तव निश्चमयजघ्नेराणि कृमिश्चाह जयसि, तद्वाण तेषां तेषां देवाण एव परमा
 यम स० छुण्तेत्या तुल्यतेत्या जहाजहाण तसि देवाण तव नियमयमयध्वेराणि णो कृमिश्चाह भवति, तद्वातहाण
 तसि देवाण णो एव परमा यम स० छुण्तेत्या तुल्यतेत्या । एगमेगस्सण मते। चवस्स केवढ्ढा महग्गहा परिचारी

अहिमन्त्रः । तारात्तरचापमहिमो बुटिपट्टस्त्विति यात्यवु ॥ ३ म अस्त्येतव भवन्त । चन्द्रसूर्याणां अथः सप्तपि ताराकृपाः अथवोऽपि
 तस्या अपि मन्त्रा अपि ताराकृपाः अथवापितुल्या अपि उपर्यपिताराकृपाः अथवापितुल्या अपि इत्त गीतम् । तद्व उच्चारितव्य । अथकेनापेन

पृष्ठ १० एवमवचनीकमिदम् अत्र ११ तारा ताराने अन्तरे १२ अपमहिमो अन्तरे १३ अभ्यन्तरे पपदा १४ स्थितिमायु १५ अत्र यद्भव ॥ इति मयन
 इति अपरिताराविचार १६ ० २ ४ अह इ मयन् । चन्द्राणां सूर्यने इति यदि ताराकृप ताराणां विमान अद्वि-द्विति कीति विभवादिनेकरो अत्र
 केतनाहक हीनपचि केतना इव करीणां पचि अह । समकीर्णं पचि तारा अथवाविषकरी हीन मूल्य अह अवरि पचि तारा अथवाविषकरी करी कोर
 हीन काय समानुत्पन्न इ म गीतम् । विमन्त्रपाठ ऊर्ध्वाका कृपा । ते भुव अपर्ये हे भगवन् । इम कदाच जे ते तारा चन्द्रसूर्ये पकी हीना तुल्या ।

विद्यत्यधिके पौञ्जलशरीरे रित्येवं रूपया अबाधया ज्योतिषं चारं चरति । किमु न ज्ञवति । नेरुतद्यत्तत्रोलेनैकविशत्यधिकान्येकादश योजनशतानि भुङ्क्त्वा चकज्योतिषक ताराकूप चारं चरति । प्रकमान्जदूरीपमतभवसेव । अम्ययाकवचसमुद्रादिव्यातिशक्तस्य सेरुतोदुरयत्तैस्वेगप्रसादासुप्रयः पूं येन सूर्यचन्द्रवक्त्रव्यापिकार अमायाद्वारे सूर्यचन्द्रयोरव सेरुतो उमायाकक्षा सांप्रत तारापटलस्येति भूपूर्वापरविरोचइति । अवस्थिरज्योतिषकप्रसादात् कियत्या अबाधया सर्वोक्तव्यतिष्ठइति पियष्टिपुबसुर्बेद्वारमाह । क्षामताष्टेवसित्यादि । सोकाततो अलोकावितो उवाच कियत्या अबाधया प्रकमात् स्थिरस्यातिशक्त प्रकप्त । भगवानाह ? गौतम ! जगत्स्वप्नावत् एकाव्यञ्जिरेकादशाधिकेपौञ्जलशरीरे रयाधया ज्योतिषप्रकप्त ? प्रकमान् स्थिर योच्य चरज्योतिषकस्य तत्राभावादिति । अवपञ्चमद्वारं पशुति । परचितलज्ज्वाले प्रते ! इत्यनेन सूत्रैकवेयेनपरिपूके प्रमसूत्रं योध्य । तत्रपरदिच्छला श्रुतं भते ! तद्वदप्यहता केवइत्याह अबाधाय इतिहे लोकेसे चार चरइ । गाअमा ? इत्यास्त वरत्वेकवेगस्य वस्तुस्कन्धस्मारकत्वनियमात् । तत्रायमप । परचितलज्ज्वाले समयप्रसिद्धात् सममूलकभूमागादुद्गमुरपस्य कियत्या उवाधया अथस्तन ज्योतिषं तारापटल चारचरति । भगवानाह ? गौतम ! वसभि-

ण अष्टाहसर्पहिं चदधिमाणे अष्टाहिस्यसीर्णहि जोस्युणसर्पहि उधरिस्ते ताराकूपे नत्रहिजोस्युणसर्पहि चारचरइ ॥

भिरैक विद्यत्यायाजगशने अबाधया ज्योतिषचार चरति । साकाततात् भग ! कियत्या अबाधया ज्योतिषचार चरति । गौ ! एकादशभिः २ योजनशरीरेवाधया ज्योतिष प्रकप्त ? परचितलज्ज्वाले अथस्तन कियत्या अबाधया अथस्तात् ज्योतिष चार चरति । गौ ? वसभि याजगती अबाधाय केट स्थिर ज्योतिषक रहे छे । इहे परतो तले यकी कहुं अबाधया द्वार कहें छे । परसीतलेयकी सममूलकयकी रे भगवन् ! जंषा अप्यहिनें काइए तिहा नेरलो अबाधाय अंतरइ डेछिनु ज्योतीषक ताराकूप चार करे छे । रे गौतम ! सम भूतलयकी सातसें नेक ५०० योजनइ ईठनू ज्योतिषक ताराकूप चार करे छे । इन सूर्यं विमान सम भूतलयकी आठसे ८०० योजन ऊंचो सूर्ये चार करे छे चन्द्रविभाच सममूलकयकी आठसे असी ८०० योजन चार करे छे । ऊपरिला प्रहमा ताराकूप सममूलकयकी नवसे ऊपरि चारकरे छे । ग्रातानि सप्तग-

[illegible]

અથાહાપ જોહસચારં ચરઈ ૩ છે ગતાનુભ જતે । કંથઈઆપ જોહસચારચરહ ગોઁ । પુક્તારસપ
ક્ષારસહિ જોશ્યુનસપહિ જ્યથાહાપ જોહસે૦ પ૦? ઘરણિજીહાનુભ મતે । ઉહુ ઉપ્પહમા કંચહજ્યાપ જ્યા
હાપ હેઠિસે જોહસચારચરહ ગોઁ । મમ્મહિ નહપહિ જોશ્યુનસપહિ હિઠિસે જોહમજારંચરઈ એવસુરવિમા

ब्राह्मणः परिवार प्रश्नः ? गौतम ! अष्टाध्यायिः अष्टाध्यायः परिवारः अष्टाध्यायिनश्च हि परिवारः यद्वाष्टाध्यायि नवव्ययतानि पञ्चसु
 सन्निवृत्तानि परिवारः कारागणव्योटावर्तना प्रश्नः ? मन्त्रस्य व्यगवन् ! पञ्चस्य क्रियत्या अष्टाध्यायः व्योतिपचार भवति । गौः ? यद्वाष्टाध्यायः

[illegible]

विश्रुत्या याज्ञनैरुपरितप्ततारापटल चारचरति । अत्रसूत्राणां प्रकाशं सुखेऽनुक्तानि प्रकाशं मनुष्याणां विभागव्यवस्थामतावराश्रिता सपदविद्यया
 दौ इति श्रुतिरूपेण यतानि सप्तम्योर्ध्वं योजमाना मुवस्तलात् नवति च स्थितास्ताराः सर्वापलाकमस्तनारकापटलाप्लव्य/योजमानि दशोपरि सूर्याणां
 पटल तस्मादधीति शीतराशिर्वा चत्वारिनु ततो गत्वा नवपटल स्थित गत्वा ततोपि गत्वारिमुपामा पटलभयेत् शुक्राबाध गुरुणाथ प्रीमानामन्द
 सुचिन्ता शोचिनीचिन्त गत्वा दशमं पटलस्थितमिति । अथयष्ट द्वारं पृष्ठपञ्चाद्व जम्बुद्वीपे चत्वारि । जम्बुद्वीपे भवन् ११ द्वीपे अष्टाविंशतिमङ्गलाणां

चारचरइ सूरविमाणानु चद्विमाण असीठए जोअणैहि चोरचरइ । सूरविमाणानु जोअणसए उअरिह
 ताराकयं चारचरइ चद्विमाणानु बीसाए जोअणैहि उअरिह ताराकयं चारचरइ ५ जम्बुद्वीपेण मते ! दीत्रे
 अष्टाधीसाए णस्कत्ताण कयरेणस्कत्ते सप्तसुनर चारचरइ कयरेणस्कत्ते सप्तधाहिर चारचरइ कयरेमसुद्धिठि

च रचरति एव चन्द्रविम न भवत्यापोजने चारचरति । उपरितप्ततारा रूप दगासुरैर्योजगतेः चारचरति सूय विमानाद्यम्त्र विमान अशीत्या
 याजनेः चारचरति सूर्यविमानात् पौत्रनयते रुपरितप्ततारा रूप चार चरति । चन्द्रविमानात् विश्रुत्यायाजने रुपरितप्त तारा रूप चारचरति अम्य
 द्वीपे जगत्तन । द्वीपे अष्टाविंशतिमङ्गलाणां कतरकत्तन सर्वोप्य तर चारचरति । कतरकत्तन मध्याह्न्य चारचरति । कतरकत्तन मध्याह्न्याचारं

च र कर ख ॥ ३ गीतम् । कुठला तारा रूप ज्यातिपक्ष यक्षी दग जोअननी जवापाए सूय चार करे ठए । इम चन्द्र विमान कुठला तारा रूप ज्या-
 तियकयक्षी नेक ८० याज्जन चार करे खे । उपरिना पङ्क्तारा रूप कुठलातागाइव ज्यातियकयक्षी एकनो दग ११० योजन चार करे ख । सूर्य वि-
 मीनयक्षी चन्द्रमानू बिमान अमी ८० याज्जन चार करे खे, सूय विमानयक्षी एकधा १०० योजने उपरिनां तारा रूप मध्य मध्य चार करे खे । य
 न्द्रविमाणयक्षी वास २० योजने उपरस्था पङ्क्तारा रूप चार करे खे ॥ ५ इयं अम्यन्तर वाष्पादिमध्य द्वार करे खे । जम्बुद्वीपनामा हे भगवन् ! द्वी-

[illegible]

आहुसस्सण नत्ते । हेठिछाउत्तलाने केचइस्यए सूरयाहाए सूरयिमाणे चारचरह गो० । दसहिजोअणेहि
स्ययाहाए चारचरह । उयरिह्वेताराकूत्रे दमूत्तरे जोस्यणसए

नमस्त्या योत्रनगतेरपस्तात् स्वौतिर्बं चारुवरति । एव सूर्यविमानं छटुभिः शनैः चन्द्रविमानं छटुभिः सूर्यरिताराक्ष्यं नवभिः योत्रनगतेरुपरिचरं चरति । स्वौतिर्बस्य प्रगवन् अपस्तनातस्तान् विपत्या छटापया सूर्यविमानं चारुवरति । गौ० । दशभिर्पञ्चनगतेरपया तासु पाचनानां पुत्रकशाब् । नवतिच स्थिता साराः सूर्योपस्थाञ्चक्रसते । १ । ताराका पटशाद्गत्वा योत्रनानि दशोपरि चूराकां पटसं तस्माद् श्रोति श्रोतरीचिर्वा । २ चत्वारिनुततो गत्वा नवत्रपटस स्थित । गच्छतापिच चत्वारि बुधाना पटसं भवेत् । ३ । कुक्काकां च गुरुकां च भीमानां च स्रष्टृभिर्वा ३ श्रोति श्रोतिच गत्वा ७ पर्यं क्रमेण पटस स्थित ॥ इत्येति धम्मना चे नमः ॥ चैठसावकाचको ताराचकी चेतकी अवाकाह नूपनो विनाक

विगत्या याज्ञैरूपरितनतारापटल चारचरति । अथसूचनामायस्यात् सुत्रेऽनुक्तानि ग्रहाणां नक्षत्रावाचोत्रविभागव्यवस्थामतातराशिता सप्तद्विपूरया
 दौ दशितासिष्यते यतानिससयत्योसु योजनाना भुवस्तलात् मथतिचस्थितास्ताराः सर्वापस्तान्नमस्तलनारकापटशास्त्रव्यायोजनानि दशोपरि सूराना
 पटल तस्मादधीति शीतलाचिवा चत्वारितु सतो गत्वानक्षत्रपटल स्थित गत्वा ततोपिगत्वारियुक्तमा पटलमयेत् शुक्राकाश गुरुकाश प्रीतानामन्द-
 सुप्रिमा शीविश्रीचिच गत्वाद्वैक्रमेव पटलस्थितमिति । अपपट द्वारं पृथुपथाच्च जम्बुद्वीवेणइत्यादि । शयद्वीपे मतस्त ? द्वीपे अष्टाविंगतेमक्षत्राणां

चारचरइ सूरविमाणान् चदत्रिमाण व्यसीडए जोश्रुणंहि चारचरई । सूरविमाणान् जोश्रुणसए उयरिस्त्रे
 ताराकथं चारचरइ चदविमाणान् धीसाए जोश्रुणंहि उयरिस्त्रे ताराकूत्रे चारचरई ५ जम्बुद्वीवेण मते । दीत्रे
 अष्टाधीसाए नस्कहाण कयरेणस्कस्ते सप्तसुर चारचरइ कयरेणस्कस्ते सप्तयाहिर चारचरइ कयरेमस्तुहिठि

च रगरति एव चन्द्रविमान मवत्यायोजने चारचरति । उपरितनतारा रूप दशमैर्योजनगतेः चारचरति सूर विमानाचन्द्र विमान अशीत्या
 याज्ञनैः चारचरति सूरविमानात् योजनगते रुपरितनतारा रूप चार पति । चन्द्रविमानान विगत्यायाज्ञनै रुपरितन तारा रूप चारचरति ग्रन्थ
 द्वापे नगवन् । द्वीपे अष्टाविंगतेनक्षत्राणां क्षतरक्षत्र सर्वस्य सरं चारचरति । क्षतरक्षत्र मयथाप्य चारचरति । क्षतरक्षत्र सर्वोपस्तान्धार

च र कर छ ॥ से गीतम । इष्टला तारा रूप स्योतदक्ष यकी दश योजननी दयापाठ सूर चार करे छ १ । इम चन्द्र विमान इष्टला तारा रूप उपा-
 सिनक्षत्रकी नैक ८० योजन चार करे छे । उपरिना ग्रहातारा रूप इष्टलातागा रूप ज्यातिपक्षकी एकनै. दश ११० योजन चार करे छ १ । सूर यि
 गानपकी चन्द्रमान् विमान अक्षी ८० योजन चार करे छे. सूर विमानपकी एकमा १०० योजन रुपरितनां तारा रूप मक्षत्र ग्रह चार करे छे । प
 न्रविमानपकी वीस २० योजन रुपरत्या ग्रहातारा रूप चार करे छे ॥ ५ सूर्य शस्यन्तर याष्टादिमक्षत्र द्वार करे छे । जम्बुद्वीपतामा हे भगवन् ! द्वी

अप्ये कतरञ्चय सर्वोभ्यो सर्वोभ्यो सर्वोभ्यो अस्यत्तरः सर्वोभ्यो । त एतेन द्वितीयादिसमस्तकारण्युद्गमः चारं चरति । तथा कतरञ्चय गय
जाह्न्य सवता नचञ्चनवहलिजायायाद्विचारं चरति इत्यस्ति तथा कतरञ्चय सर्वोभ्यो अप्यत्तरञ्चय सर्वोभ्यो नचञ्चयायायापरिमन-
चारं चरति सर्वोभ्यो नचञ्चयः उपरिचारीत्ययः । प्रगवाभाह्वो गीतन । छासञ्चिञ्चय सर्वोभ्यत्तरचारं चरति । यद्यपि सर्वोभ्यनगरवदुल्लारीत्य
निमिदादिद्वयवचनचत्रास्यनिहितानि तथाप्येदं द्यौकादशनचत्रापचया मेठदिगिमिन्यनम् चारचरतीति गर्भोभ्यत्तरारीस्तुञ्च तथा गर्भोभ्यत्तरञ्चय म
दकाह्य चार चरति यद्यपि पञ्चदशगणवद्विद्यारीचि नगगिरामपुनीति पद्मचत्रावि पूर्वोपाङ्गोक्ततय उभो दम्भोत्तारकायां गच्छेद्वेदुञ्च नारि
उक्तानि तथाप्य तद्वत्काद्विद्यारित्यत्रापेक्षया लवचदिगिस्तुनपार चरतीति तथाभिन्नचत्रं । तथा नरीनचय गर्भोदम्भानं चार चरति तथा ह्यानि
नचञ्च सर्वोभ्यत्तरन चारचरति । अयमावः । द्यो नराग्नयाञ्जनद्वय इत्यतिष्ठेच्छमिन्त्यादि नचञ्चयापि चत्रविभागपुर्वोक्तमप्याय लारवेद्योक्ततय उभोः
कनेचापस्तनोपरितनभानी चोभो हरिभद्रसूर्यसुखञ्च भस्मस्त्व्योतिष्ठत लेभरण्या दिक्नचप्रपरिमनञ्चत्योतिष्ठतने आस्यादिञ्चनस्त्वोत्पादुरिति । अथ

स चारवरह कयेरससुउवरिस चारवरह । गो० । अभिठणरुत्त ससुप्रतरं चारवरह मूलोससुपाहिरे ज़रणी
सबहिठिसग साईससुवरिस चारवरह । बदयिमामेण जने । किमिठ प० ? गो० । अठमयिठमठान

[illegible]

शतमद्वारयद्विति । चन्द्रविशालेखमित्यादि । चन्द्रविशालं प्रदत्तम् । नौतम । उक्तानीकृतम् । इकपित्यफलस्य स्थानस्य स्थितत्वं
सुखस्त्रटिकभयं उक्तुमुक्तुं न प्रजावित्तमित्यनेन विषयद्वारापुरस्य प्रकट्यगताः प्रासादवस्तुः कः सर्वोपि विमानकरणात् स्त्रीवैक्यजनपूर्वकीवाच्यम् । एतच्चन्द्र
विमानन्यायेन सुवाचिभूयोदित्यातिप्रविभक्तानि भक्त्यानि । सुस्थानस्येत्यनुद्विष्टप्रायसीयानि । ननु यद्विषयस्यपि ज्योतिष्कविगामान्ययोर्दीकृतकवि-
त्याकारादि तत्तद्वन्मयविमानान्यतिस्पृहास्त्युदयकासे उक्तमयकालेवा उदिया तियद्वपरिच्यमनि कस्तानां विषयानिभोपलभ्यन्ते यस्तुगिरसः उप
रिक्तविमानानां नेयामयस्यायिजमपुं बहुनातया प्रतिभास अद्वैकपित्यस्यगिरसः उपरिदूरमवस्थापितस्य परिभागादश्नमतो वनंलसया दूरयमानस्यात्
सोपि ननुम्यद् भायमवति पूषा यस्यापि तयावशनात् सुख्यते इदम् । इकपित्याकारादि नमान् स्येनविमानानि प्रतिपत्तव्यानि किन्तु विमानानापीठानि
नेपांपीठानामुपरि चन्द्रादीनां प्रासादः । स्त्री च प्रासादास्तथाकथयनापि व्ययस्थिता यथापीठे मरुत्पात्रं कुञ्जः । आरोभयसि सुवपूरज्जावः । देकाततः स
मवृत्ततया जलानामप्रतिभासत ततो न कचिदुपायः । अथाष्टमद्वारं पञ्चति । चन्द्रावमः । केवमित्यादि । चन्द्रविमानमण्डनित्तिप्राग्वत् । प्रदत्तम् ? किपद्यामान-
विषयभेदेन किपद्वाहयतोऽस्त्वेन प्रदत्तम् ? उपलब्धकान्तसूयोदिविमानमपिप्रमितं प्रदुष्य । अथपट्टोभोभारसूत्रमाह । गौतम । सन्धिसिपद निशये उल
कारेण पटपञ्चाशदेकपट्टिभागाम् योजनस्य बिसतीक्ष्णं चन्द्रमण्डलं भवति । अयमपः । एकस्यप्रमाणागुणस्योन्नयस्यैकपट्टिजानीकृतस्य पटपञ्चाशता भागैः

साँठए ससुफालिहामए छसुमापमसिखपहसिए एयं ससुइ नअसुइ वदधिसामेण मन ! केवईश्य स्या
यामविरक्तनेण केवइश्य साहस्रेण प० ? गो० ! छप्पसा खलूनाए थिदिख चदमऊलेहोइ स्यठावीसनाए

चन्द्रविंशतिं प्रगच्छन् । विपद्यापानिबन्धाभ्यां क्लिप्तं च हृत्पणं प्राप्स्य^३ गौतम । पदपञ्चाशत्प्रात्यक्षभागे विस्तीर्णं यत् स गच्छति । अष्टावप्य

६ ॥ इवै सस्यान द्वार कर्षे वी । बभ्रुमानो विमाम जे सस्याने धस्सित ठे । जे गीतम ! जद्धनुय जद्धुपौनोठने फलने संस्थाने सस्सित
ठे, मय स्फुटिकरजमय आप्पुद्धत हरितत प्रभापे इम सभे बसुन जाणवी, इम सभे ज्जातिअप्रियाग जाणवा ३ (एइ ताराग) विमामम् प्रसाध उट्टोको-

समुद्दिते योवत्प्रभाव भवति तावत्प्रमाणो ऽस्य विस्तार इत्यर्थः । यत्प्रसङ्गः सन्तुगायामयिष्ठभावस्य तु स्पष्टमेवास्मिन् नैनायमाविगायानेव परि
 छेपसु स्वयमस्मृद्यः यत्तस्य उच्यते यस्मिन्नुच्यः परित्यजितप्रसङ्गः वा एतत्तस्य भागान् यावत्तस्य भागान् पश्य पश्यतां गङ्गागामान् पश्यतां गङ्गा-
 भागं सर्वेषामपि ज्ञातिष्वपि नामानां स्वस्त्वया प्रमाणात् सद्प्रमाणमाह्वयति यत्र नात् । तथाप्यस्यैव रिक्तभागात् विन्तीरे सुवचनरत्नं नव
 ति चत्वारिंशद्भागान् यावद्भूया इत्यस्य आह्वय तस्यैव रिक्तभागात् सद्प्रमाणमाह्वयति यत्र नात् । तथाप्यस्यैव रिक्तभागात् सद्प्रमाणमाह्वयति यत्र नात् ।
 तस्यान्ते ऋगुक्तमित्यर्थः ताराकायिमात्रा निविकीर्णानि यद्वा । नां विमात्रागं तस्यैव रिक्तभागात् सद्प्रमाणमाह्वयति यत्र नात् । तथाप्यस्यैव रिक्तभागात् सद्प्रमाणमाह्वयति यत्र नात् ।
 ऋगुक्तमित्यर्थः ताराकायिमात्रा निविकीर्णानि यद्वा । नां विमात्रागं तस्यैव रिक्तभागात् सद्प्रमाणमाह्वयति यत्र नात् । तथाप्यस्यैव रिक्तभागात् सद्प्रमाणमाह्वयति यत्र नात् ।

८ यादस्य तस्स बोधसु १ अट्ठपात्तीसमाए यिच्छिण सुम्महलहे इ अउगीसवदुभाए यादस्य तम्म बोधसु २
 दाकासथ्य गहाण जस्समाप्पनु हयहसस्सहु । तम्महुंतागण तस्सपु येय यादस्य ॥ ३ ॥ च्चदधिमणिणेण भन !

तिर्नोमान पादस्य तस्य ब्राह्मण १ अष्टबल्यारिनाभागेर्विस्तोर्ध्वं मूयमन्त्रेण भवति न च भविजिपादान् अष्टय मय्यब्राह्मण २२० द्वौ श्रोत्रो नीच-
पद्माक्षौ ननत्राक्षौ भवति तद्वत् ० मय्यादैनाराक्षी तस्यार्द्धेन पादस्य ३ चन्द्रविमानं जगताम् । अनिरेक्षणाः कल्पः मुनिरेव इति भीम ! वो ह्यमन्त्रेण

[illegible]

[illegible]

अह्मदेयसाहस्सीनुं परिवहति गो० । साहसदेयसाहस्सीनुं परिवहति । चदधिमाणस्सण पुरालिमेण सेश्याण
सुभगाण सुप्यज्जाण सखतलधिमलनिम्मालद्विध्वगगे । स्त्रीरफेणरयणिगरप्पगासाण ल्यिरलठपउठवट्टपी

साक्षस्यः उपरिचक्ष्ति ॥ चन्द्रविभागस्य पूर्वस्मो द्युताना सुभागाना सुप्रभाता शुश्रुतलयिमलनिर्गदधिपन गोक्षीर फग रक्तनिर्गिर प्रकाशाना
ननु पोहलपखापी अर्धं खंनखों दूह ॥ ३ ॥ ८ इवे विभांमयाइक देवस्यया द्वार केइठे । पस्त्रमागु विभाग हे प्रगयन् । केतला देयता यहे ठेई ठ
पाकेँ ठेइ चन्द्र विभागनें पूर्वदिशि द्युतबखों घोला सुमग सात्राग्ययस्त भयी प्रभा क्वाति सयना तढानीपरि ऊजयल निमल दधिगा घन समइ तथा

निचितान्विष्यन्तुतो ऽपरमवादिक् पूर्वति व्यवह्रियते यथा तदनदिक् सिद्धरूपपरिष्ठां देवानां पत्यारि महरात्रि पौरुषायां पूषपायैवशतीति म
 ऋभ्यः तेजसेव विद्मेषापाह । सेष्वावभित्वादि । योतानां योतयस्योता तथा मुभगाणां गीभाग्यवतां जगप्रियाचानित्यर्थः तथामुभगाया मुदुगोन्नगाम्ना
 दोर्मिर्नैवा ते तथा तेन तथाशततस ह्यवनच्यमानो विगवनिर्गमो ऽत्यसनिर्गमो योन्धियमस्यानीकृत इति गाथोरक्षेणः प्रमिदुः रजतनिबर मय्य
 रात्रिस्तेजोवैभ प्रकाशस्तेजःप्रसारो येषां ते तथा तेषां तथायुक्ताः यत्नुत्ताः पोवराः पुष्टाः नुप्रिष्टाः अविशराविमिष्टा स्तीरवा नदिक्वाया दग्धा स्ताभि
 बिद्वन्निबिड मिवृत मुक्त येषां ते तथा प्रायादि सिद्धातीया दाताभिर्य्यास्तपुष्याप्य भवतीति । अथवा विद्वन्निवृतपुमानेकापत्वात् योनिते मुग्ग ये
 दत्ते तथा दत्त कमचारयस्योपां तथा रक्षोत्पन्नपचवत् मुदुसुमुवाप्ते अतिकोवले तानुजित्ये येषां ते तथा तेषां तथामपुगुटिकायनोमत्तवीद्रिपिळ सगट्ट
 निपत्येष्वादिबी येनां तथा तेया प्रायोदि द्विस्त्रयीवानां यत्नुवि वीसयस्योनीति । सथापीवरे नवविभेदरेप्रथमे छट्र त्रये येषां ते तथापरिपूयोः त्रय
 एव विपुलोबिस्त्रीषः स्क्म्यो येषाव तथा दत्त पददपकमप रपस्योपां तथानृदयो विगदाः नृत्ताः प्रतन्नाः मन्त्रैः प्रयस्ताः वरपत्नीः प्रथा

वरसुषिष्ठयिष्ठितिस्कदाढीत्रिद्विविमुहाण रतुष्वलपत्तमउश्चसुफुमालतालुजोहाण मज्जगुलिछापगल
 स्काय पीशरवेराक्ष्णं पदिपुसुयिठलस्वधाण मिउयिसयसुक्कमलक्षणपसत्यवरयशकैसरान्दोयसेहिष्माण

त्तिरस्सहपुसुवृत्तपीवरतस्मिन् विजिष्ठनाचवदद्गुणि स प्रतमत्तानां रत्नापलपत्रगुदुक्कमुक्कनारतानुत्तिहानां मपुगुटिकापिदुवाचाया पोवरायोन्-
 नायना दूषनो जेव तथा नृपानो नृनाह ते यतीया याना प्रजाग तत्र प्रमरह त्रैदका एववा स्थिर द्रुड नृप पुष्ट नमनादना पुष्ट जसिह दित्तो
 नरी लववायेत क्षीरव तीयी एववी दाठाएकरी विष्ठवीत नामायमान वे मुक्क महनो रत्नोपल राजा कमचनना पचनो परि नृदु नृदाया सत्य
 न कोनल तासठं ऽने क्षीय व जेइनी एववी नचूनी गुटिकानी परि पीनी वे अवि जेइनी एवको पुष्ट वे वर नृव जया जेइनी प्रमिदुो बिस्ती
 र्त्तं वे यानी जेइनु एववा ननु विवद नूत्न लववकरी प्रमद भनां प्रथान वर्योविन जेइरादोपइकरी नाभायमान छट्र वडिङ्ग महत्त यत्तोपरि

नयस्त्र्याः याज्ञेयस्रष्टाः स्वल्पवेत्तास्तृष्टास्तानि षड्विंशतिगोवितामा त्रयावच्छिन्नतमू । ऊतसुसमिति सुपुष्पधोमसीकस मुजात शोभनतया जातमास्मोदित च भूमा
 वास्त्रासित सागूल धैस्ते तथा तथा तथावज्जसय नखात्ता तेषादित्वाद्दृष्टव्य वज्जसयद्वग्राणा वज्जसयद्वतागा त्रयाणांमप्ययद्याना मन्त्रगुरस्थापद्वशाये
 यज्जोपमाभा तथातपमीयमयविक्षाभा तथा तपनीयमयनानुक्तामा तथातपमीय यादृक्क प्रतीत सुयोधित येषु ते तथा तथा क्रान्तेनस्वेष्टया गभा
 गनन येषांने तथा तेषां यत्रात्रिगनिषति तत्रगच्छतीत्यथाः । अत्रयुग्मशु वद्वयशरशरगमपृष्ठव्यनेनानुप्रत्यय । तथा प्रीतिद्यितास्त्रासस्तेनगमोगमन
 यपाते तथातेया तथा मन्त्रावद्वुभोगमन वेगवक्त्रेन येषाते तथातयां तथाप्रमितगतीना यमुभरगतीनामिति य तथा अ-

कसिञ्चसुनामअसुत्रायस्य। फा। निअलूलाण
 णिज्जप्रीहाण तयणिज्जतालूआण तवणिज्जओत्तगसुजे। ईआण
 माणे। रमाण सुभिमयगमाणं अमियगइण सुमिययलाण सुमिश्यवलीरिअपुरिस्सक्कारपरक्कमाण महया
 अइरामयदाढाण अइरामयदताण तत्र

नां प्रतिपूर्वविपुलस्वत्वात् ननु विद्यद्वैतसत्त्वप्रशस्तयत्तत्त्वकेसराटापयागितानां तन्निष्ठतत्त्वनिर्मितसुखात्तत्त्वास्फाटितशार्ङ्गसूत्रानां यन्मयम-
 नानां यन्मयवद्वृष्टाणां यन्मयवद्वृष्टानां तपनीयस्मिन्नात् तपनीयतात्त्विकानां तपनीययोगशब्दस्योक्तितामा कामयमाना प्रतिगमना मनोगमना

मनाइयु जातिवत्त आस्थादित भूम्भ अस्त्राशु कः सागुल पुठ जेवइ एइवा वज्जमय खे मय जेइना एइवा वज्जमय छे वाठाउ जेइनी एइया वज्जमय खे हांन जेइना एइवा तपनीय रत्तसूवसमय छे जौम जेइनी तपनाय रत्तसूवसमय छे ताणुउ जेइनी तपनीय रत्तसूवसमय जौअइमरी आइना हे खांमइवाइगति छे जेइनी प्रीति विमत्तझासइ करी गत खे जइनी ममनीपरि पेंगयत्त छे गति जेइनी मनोरमगति छे जेइनी अभिमत गति छे जेइनी छमनीस अइमवी गत ख जेइनी छमीस अइगछ्यां वसवीर्य पुरुषाकार पराक्रमयत्त महा आस्थादित मीइगाइ थोस एपेना क

निविताम्वियच्छतो उपरनवादिषू पूर्वैति व्यवक्षिपते यथा वनदिषू सिद्धरूपधारिका देवाना पत्यारि मरुत्वादि पीरत्त्या माहो पूषपाद्यैवदतीति म
 म्बन्धः तेवानेव विद्येवायाह । सेवावन्तियादि । सेवानां येतयस्यामी तयानुगामां वीभागामां वीभाग्यवतां मगप्रियाणामित्ययः तयामुप्रभायां सुमुयोजगामा
 दीसिर्वा ते तथा तेषां तयामुलतलं वृक्षनप्यनागो विमलनिर्मलो उत्पन्ननिर्मलो योदधिपमस्त्यामीकृतं दपि गावीरप्रेमः प्रमिदुः रम्यतमिकरारप्य-
 राद्विस्तेवानेव प्रकाशलोचःप्रसारो वेपाते तथा तेषां सबाधुसग वर्तुसाः पीवरः पुष्टाः सुप्रिया अविबराविगिष्टा स्तीरवा नेदिवापा दष्टा स्ताभि
 बिबनिबिहं विवृत मुक्त वेवाते तथा प्रायादि विरहातीया राद्वानि व्योक्तमुद्यायय भयतीति । अपवा विहयितपातुमाननेकापत्वात्तुयोजितं सुरा ये
 वाते तथा सत कमचारयस्तेयो तथा रणोत्पत्तपञ्चत् मुदुसुज्जमासे अकिमले तानुजिह्वे वेपाते तथा तेषां तयामुगुटिकापयोभूतचोद्विपिष्ठ सट्ट
 त्रियसेवादिबी येनां तथा तेषां प्रायोदि विज्जनीवानां बर्तुवि पीतवर्ष्मीतीति । तयापीवरे उपचितेवरेप्रभासे अरु अपे वेपाते तयापरिपूषोः नत
 एव विपुलोबिलीकः स्कन्धो वेवाते तथा सतःपट्टयकनेप रयस्तेयो तयामुदयो विगदाः स्फुटाः मूलाः मतलाः लभ्येः प्रयस्याः वरपक्षाः प्रपा

वरसुमिलिष्ठत्रिचिठतिस्क्रदाढीत्रिद्वियमुहाण रतुप्पलपत्तमउच्चसुकुमावतादुजोहाणं मज्जगुलिआपगल
 स्काण पीअरवरोरुणं पट्टिपुसायितलखधाण मिउत्रिसयसुज्जमलक्षणपसत्यवरत्रयाकेसराढोवसेहिआण

स्त्रिरत्तपुटपत्तपीवरसुग्निन विमिमुनाववरसुग्नि म यतमुहाणां रत्तापत्तपत्तमुदुकमुक्कवारतालुनिरहामो मधुगुटिकापिक्कमासाकां पोवरवरोरु

गायना रूपगो वेद तथा रूपगो वनाह ते करीया धाता प्रकाश तत्र प्रसरद त्रैववा एववा स्थिर द्रुढ तत्र पुष्ट वृक्षवाटया पुष्ट जुमिह बिराजो
 नदी लवहायेत धीरव तीवी एववी दावाएवरी विठवीत सामायमान वे मुन लदेमो रणोगपन राना कमलना पञ्चमी परि मद्रु मूढाना अत्य-
 न्त कापल तासठे अने चीम व वेदनी एववी नपूनी मुटिकानी परि पीमी वे आवि नेदनी एववी पुष्ट वे वर उक्त अथा नेदनी प्रतिपूरी बिली
 र्ण वे पांयो वेदनु एववा ननु विवर मूल लवहावरी प्रमत्त पला प्रयाग वकोपित वेमराटोपववरी माभायमान अह वक्षिन् अहकत प्रमोपरि

नवसुखः। यादृशरसदाः स्वत्यजेसाकुटास्तामिकपशोभितामा तवावच्छिन्नमू, १। तत्सुमसित मुपुअपीमसीकृत मज्जात आमसतया आतमास्मोदित च मूमा
यास्मात्तित लीगूल येस्ते तथा तथा तथावचमय मलाभा तेसादित्वाद्दुस्व वज्रमयदग्गाबां वज्रमयदन्तागं श्रयाणामप्यययामा मज्जगुरस्यापदवृणायं
यद्योपमार्गं तथातपनीयमयकिद्वानां तथा तपनीपमयतालुकाणा तथातपनीय पाकक प्रतीत सुयोचित येपु ते तथा तथा कामेनस्वेष्टया ममा
यमम येवांने तथा तेया यत्रप्रिमिपति तथेगज्जन्तोत्ययः। आनयवर्णं वृद्धवशरसगमपद्वद्वत्येनीगलूप्रत्ययः। तथा प्रीतिदितामामस्तेममोगमम
पयते तथातेयो तथा ममावद्वमोगमम वेगवर्धन येवांते तथातेया तथाममारसाबां मनोधराका तथाप्रमितगतीनां मपुनरगभीममित्ययः तथा अ-

ऊविअसुनामअसुआयस्य। फाफिअलगूलाण यइरामयणस्काण यइरामयदाढाण यइरामयदताण तत्र
णिज्जाजीहाण तयणिज्जतालूआण तवणिज्जाजोत्तगसुजोईआण कामगमाण पीठगमाण मणोगमाण
माणेरमाण सुभिमयगमाण अमियगईण सुमिययलाणं सुमिययलीरिअपुरिसक्कारपरक्कमाण महया

नो प्रतिपूखिपुसुस्वन्था मपुविशदसुल्लमसवप्रशस्तवज्जेमराटापगाभितानां उच्छित्तमृनिर्मितमुभातमास्कादितलाङ्गुलाना यज्जमयम
कानां वज्रमयदद्गाबां वज्रमयदन्ताणा तथातपनिपज्जिद्वाना तथातपितालुकामां तथातपनीयमोक्ककसुयोचिताना कामगमाना प्रतिगमाना मनोगमाना

ममादपु आतिवन्त आस्कादित मूमा अस्तादपु च। लानूल पुठ जेचइ यइथा यज्जमय जे मय अइना एइया यज्जमय ठे दाढाठ जेइनी एइया
वज्जमय जे हांन जेइना एइया तथातपनीय रत्तसूवसमय ठे जीभ जेइनी तथातपनीय रत्तसूवसमय जे साणुं जेइनी तथातपनीय रत्तसूवसमय जोअइकरी
आप्पाइ कांसइहाइयति ठे जेइनी प्रीत चित्तगममइ करो मत जे जेइनी मज्जनीपरि पेगवन्त ठे गति जेइनी मणोरमगति जे जेइनी अभिमत
गति जे जेइनी अमीत अइमयी मत च जेइनी अमीत अइमयां वसवीर्य पुरुपाकार पराक्रमयन्त महा आस्कोदित वीइगाइ धोण पर्यमा फ

मितवसैत्यादि पदानि प्राग्बन्तु । तत्रामहः । आस्तोदितविद्वाना द्योः कलकसरत्रैश्चमपुरेण गोपौदरेण पूर्यति गृध्रद्वेन विरचानाम्यमरगतो गहन
 दिग्ब्र पूनोद्यः । शोभयति आभायमानातीति विशयपचद्वय सङ्ख्यातीति । विज्ञेय समस्तयोऽय । अथद्वितीययाङ्वावाङ्कागाः । अद्विगामाङ्गुत्यादि ।
 अन्वविमानस्य इतिवत्सर्गं विगमिपितदिश्या इतिवत् पार्श्वं मङ्कपपरिवां देवानां अत्यारिद्विमङ्कस्य दक्षिणां अत्यारिद्विमङ्कस्य दक्षिणां अत्यारिद्विमङ्कस्य दक्षिणां
 विज्ञेयवाङ्काङ्कं सेकावमित्यादि । विशयपचद्वयप्राग्बन्तु । तथायज्यमयकुनयगलं येवाने तथा मुन्यता ममत्याना वोत्रा यथा वरावज्जमवोगुहा व

अथोदितश्चसीहणायद्यैलकलकलखेण मङ्करेण मगहरेण पूरता स्यथर विसावृष्य संभयता चम्यारिद्वेव
 साहससीष्ट सीहृक्वचारीम देव्याप्य पुराल्यमिष्य थाहपरिखहति । चदयिमाणस्सण द्वाहिणेण चेआण
 सुजाण सुभगाप्य सुप्यजाण सखमल्यिमलनिमलद्विहचणगोखीरफेणरययणिगरप्यगासाण यदुरामय

भगारजाका अनितनननाना अनितवतीना अनितवतीना अनितवतीना अनितवतीना अनितवतीना अनितवतीना अनितवतीना अनितवतीना अनितवतीना अनितवतीना
 पूरपत्यः अन्वविमानस्य द्योः कलकसरत्रैश्चमपुरेण गोपौदरेण पूर्यति गृध्रद्वेन विरचानाम्यमरगतो गहन
 मङ्कपपरिवां देवानां अत्यारिद्विमङ्कस्य दक्षिणां अत्यारिद्विमङ्कस्य दक्षिणां अत्यारिद्विमङ्कस्य दक्षिणां अत्यारिद्विमङ्कस्य दक्षिणां
 मङ्कपपरिवां देवानां अत्यारिद्विमङ्कस्य दक्षिणां अत्यारिद्विमङ्कस्य दक्षिणां अत्यारिद्विमङ्कस्य दक्षिणां अत्यारिद्विमङ्कस्य दक्षिणां

तत्र सङ्कलकरी मङ्कपपरिवां देवानां अत्यारिद्विमङ्कस्य दक्षिणां अत्यारिद्विमङ्कस्य दक्षिणां अत्यारिद्विमङ्कस्य दक्षिणां अत्यारिद्विमङ्कस्य दक्षिणां
 देवता पूरविजनी वाङ्काङ्क ब्रह्म वे (इहा अन्वविमानस्य द्योः कलकसरत्रैश्चमपुरेण गोपौदरेण पूर्यति गृध्रद्वेन विरचानाम्यमरगतो गहन
 मोनिक देवता च तैतादृशनांस जमने उदये करी वोना करीया उपवा पोतायती श्रीम देवताने पोमाना लक्ष्मिणा अतिगम देवाहवाजे अथे अ
 ने भोटा चै मङ्का अन्वविमाना विमाना ब्रह्म वे एहो वाटिमपन् नानता चका इपवत्त चका कतनाइव सीहने उये केतनाइव वापीने इवे

निता यथापद्व्यत्ययः प्राकृत्यान् तस्यादीनां सुरक्षानि यानि पट्यानि विदुःशालकपाणि तेषां प्रकाशं व्यक्तभावे येयेषां तथा गणसंक्राव्यशः कश्चित्।
 तस्येव लिखिते वैशाखमासार्त्तनिर्देशः पट्यानीति व्यपक्षयते इति तस्य पदद्वयकर्मधारयः एतेषां तथा अस्त्युक्तमुखाणां तस्योक्तत्वात् तथानपनीयमया
 दन्ताः कृत्येन विद्युत्संस्कारकक्षां पियविस्तीर्ण्यैव जलौ सङ्कषापतययुक्तां वितस्तां दोलायमानौ यमसाक्षात्पुनः कलरश्चितौ
 उच्यते। अत्रातोपहरत्यवत्यनं बहिः प्रेतवर्णौ कर्णौ येषां तथातेषां। अत्रापद्व्यत्ययः प्राग्वत्। तथा मध्यगौ क्षीत्रमृदुं भिसृतिं त्रिभुजानां
 त्रिगुणं पञ्चले पञ्चमनी निमर्शगुणित्वापदिने त्रियर्कैरुत्तरीतसेतवर्णौ भवे मखिरजमये लोचने येषां तथा अस्त्युद्गतः न्यक्तानि मुकुलमस्त्रिके प-

कृत्तञ्जलसुष्ठुपीवरग्रहरसा दवाहस्यदत्तसुरत्तपउमप्यगासाण व्यङ्गूयायमुहाण तत्रणिज्जायिसालकया
 चव्वलवलतविमलुञ्जलाण मज्जावर्णजिसतीगुदुपत्तलातत्रसुमणिरयणलाञ्छणाण अप्पगयमउलमसिञ्चा
 धव्वलसरिससठिअण्णदढकसिमुफालिञ्चामयसुआयदंनमसलोवसेभिञ्चाण कचणकोभीपविठदत्तगवि

की लाइक वगभन रूप कहतल। इहक अक्षरसूत्रवे पड़न लइ चन्द्रादिकुणा विमान यइइ छइ इति आशः) चन्द्र विमानमभ दधिच'दधि'द्योतीना सभ
 सीमापयदत्त मसी प्रभाकालियस्त क्षयनातलानीपरि विमल अ-यत निमल क्षपिना ममूइ गायगा। दूधमा फीण तथा रूपमा समूइ तेइमी परि ऊ
 लना प्रकागठ बज्जनय ठे कुम्पल जइनो सुस्थित पृष्ठ बज्जनय घर वस यादली सुक्ति के मेइगी वेदीप्यमान राता। कणसमी परे प्रगाज छे जो
 इनो एइवा एम्पुवन उपमवो ठे मू बइनुं तपनीय राता सुयसुनय विसीण कण उत्पत भयल बालता। विमल निर्मल ऊज्जलकान छ जेइ

कोरकावस्थविचित्रमुलबहुवक्तानि सवासुदृशं समर्थत्वात् येयोतानि तपानिप्रधानि प्रसयश्रितानि दृढानि कुरुस्मटिकमपानि भयारम्भा स्म
 टिकमपानीत्यर्थः । पुत्रातानि जन्मदोष इवानि दल्लमुसुप्तानि तेरुपभोप्रितानोतया विगलगधिरामयानि सन्धिरादिवपतविग्रपक्षाविप्रयातको-
 यीमुलबर्तीनीत्यर्थः । दीर्घावितापाकाचनकोठीरास्ति तिमिदिनास्यो प्रविश दस्ताया अप्रदता येयाने तथा सोपां पश्यत्ययः प्राकृत्यात् तथा तय
 नीयनपानि विद्यानां निरुपमकाचि यानि मुखाभरयानि ध्यादिगद्यद्वयं ईकाबामरादिपरिषद् स्त्रीः परिमित्रिनामां तथा । मागानधिरामयो भू
 द्वां पवते तथा येवेयेन सवबद्धानि गलववरभूयवानि कठामरयानि पटाद्यानि येयाने तथा ततःपददृश्य कम्पारयस्तेर्वा तथा कुभयुगलातरे पुन
 दृपमन्वे कविनलरय मासलाकल्पितवत्ययः । तथा विद्वमया विचित्रदोरे यस्मिन् मनया निबलपत्रमयतोस्या लया मनोहरा उद्गुगा येयाने तथा

मलमभिरयपदुलवेरतंविमुक्तयगधिरादृष्ट्याणं तत्रागज्जायसालतिलगप्यमुद्रुपारमानुश्रुण गाणामांणर
 याणिमुद्रुगेविज्जत्रदुगलयत्रमसुगाणं येवल्लिश्यविचित्रदन्निमलयद्वरामयसिरुलठश्रुकुम्फुभजुअलतरोहि
 श्रुण सत्रागिज्जसुत्रदुकल्लमप्यममलुदुगण विमलघणमल्लयद्वरामयलाललिथ्यनामुप्रणाणामणिमयजघट

रवकभिरपयत्तविचित्रपदविराजितानां तपनीयविगाभतिलकप्रमकुपरिमिकितानां नामागधिराज्जमुद्रुयेयमदृगलकवरधूयकां वेदूयवि पदवरा
 निनेलवन्नय तीव्रकल्लोदुक्कमुल्लमुल्लान्तोपिधानां तपनीयमुद्रुदुक्कद्वयकल्लोदुपुराणा विगलपमगमद्वल प्रजनयद्यान्नामोनेनतामलमानाग
 ना मल्लर धंपूवरीया ददाप्यनाल जित्य ल दकल पायवि के नेद्वर्ती यद्वा निमल दोवरहित विमल्ले रत्न १ पोत २ स्वमल्लके ३ पकिराजन्नय
 वः साकल जल्लनां यद्वां प्रल्लुत उपकला मल्लिज्जानो परि पासा मरियां रम्यो अकरहित दृढ कल ममपपवे रदुटिकल्लय नूत्रात आतिवला
 दल्लरूप मुमल्लकरी उपजावित गोपायमान बुबुब्बल्लय कावीसा पोत्तिनेयिसे पेक्षां छे दस्ताय अद्वना जित्त मधिरामम कविर् ममाद्वर विच

तेयं तयावपनीपमयी मुयदा कथा इदपरन्तु र्येपति तयावपि ताः सञ्जावर्ष्या स्ते तथा मलोद्वु रा यलोद्वु स्ते तयो सतापत्रवस पददपमो
 स्ते कनधारव स्तया तथाविमल तथा यममल पस सत् तथावमयलाजानि श्रलित युतिमुख साकस यस्य सत् तथापामासिखितमय्यः पाथे
 गाः पाथेवतिन्या घटा अषाढपुष्टा यस्य सत् तथा एवपि रजतमयी तिर्यग्युदा यारज्जु स्तस्या लयित यदुपटावगल सस्य योमपुरस्वर स्तेग
 मनाहराब्दा तथा आलीन सुक्षिप्तं निर्जरकरेगलात् ममाज्जुल परबावपिलयमानत्वात् वनित वर्णुल सुजातोलेखप्रगता रगवीया गगोद्वरा या
 स्ता यस्य सत् एवपि गात्रपरिपुष्टन पुष्ट येपति तथा तेया तिर्येवोदि पुष्टगैव गात्र प्रमाज्जयतीति । तथा उपविता मामलाः परिपुष्णोः पूष्ठापय
 या स्तया कूर्नेकुलता वरवाः सेलेपुर्लोपवोपताः ग्रीपुनर इत्यर्थः विक्रमः पादवितो वा येपाते तथा तथा अङ्कुरवमयगताम् । तवणिज्जन्त्री-

पोसगरययामयश्ररज्जुलविअद्यटः जुश्रुलमज्जरसरमणहराण अक्षीणपमाणजुह्वयद्विअसुजायउरकणपसत्यर
 मणिज्जयालग्नपरिपुष्कगाण उवचिअपक्रिपुणकुममवलणलज्जिविक्कमाण अकमयणरकाण तयणिज्जजीहाण

खितपष्टापाद्यकरजतमयमद्वरज्जुलम्बितपष्टापुगभमधुरस्वरमसाहराब्दा आलीनप्रमोखपुक्तवतिससुजासलसञ्जप्रशस्तरगवीयमालगात्रपरिपुष्कना
 कारी रूप करी विराजमान छे तपनीय राता सुमखं विगल विस्सीख तिलक प्रमुख सूया भरव करी प्रति सक्षितटे धनैक प्रकारगा मणिरवमय
 मुहो मलज्जानो आनज वैवेयनाआभरव प्रमाण याप्या छे जेहने वेहुयं रजमय विचित्र प्रकारगा दद निमल यज्जमय तीक्ष्णसीयो लट्ट एह्यो
 सकुम कुंभस्यज्जने मिय याप्या छे जहने एहवा तपनीय राता सुयणमय भली परि पाथो कुष प्रवपनी दोरखी तेवेकरी दप्यंयत घलादुर
 यलवस्त टाड निमल यममल्ल यज्जमय सासा मज्जाद्वयानी तेवेकरी ललित मगोद्वर छे साठण यज्जाहयो जेहनी एह्या उनेक प्रकारमो मणि
 रजमय घटा छे तेहने पासव रजत रूपामय धांधी रज्जु दोरखी तेवे साम्बायमाण यलगा गाहनी घटाना युगल जोडला तेहयो मधुर स्वर गद-
 तेवेकरी मगोद्वर छे अलीन प्रमावोपत वृत्तित घाटनी मूजात नातियस्त लज्जणइकरी प्रमल रगवीज माल छे जेहणा एह्यो गात्र परिपुष्ट

शब्दमित्यादि । मन्त्रपदानि प्राक्कत् नष्टा बहुव्यापिना यन्मीरो ऽतिमद्वो गुलुगुल्लाचितरवो युद्धितगद् स्तेन मपूरेण मगोदरेण अम्बरं पुरयति दि
 यद्य भोमपतीत्यादि प्राक्कत् । अत्र तृतीयवाद्यावाङ्कानाह । पदविमाससस्यमित्यादि । अत्रविमासस्य पदिमायां ऋजिमिति तद्विद्यः पृष्ठभागे यूपम
 रूपधारिणा देवानां बल्यारि देववह्मन्त्रादि पदिना बाह्यं परिवहतात्यस्ययः द्येतानां सज्जगन्मित्यादि प्राक्कत् । अत्रपपत्नमिति स्वताः दोनायमा
 नर्त्तनास्त्रित्वादिचपल बहुदमसकूट तेन यास्तिना ओभायमानानां तथा पमयदयोपमविक्रितानां निभरमृतगरीराद्याः गतयव मुबद्धानां मद्रया
 नां सखबोक्तानां प्रयस्तसखबाणां तथाप्यदानत विविधप्रायमुपागतं यूपभी प्रयानी सखबोक्तत्यागारी यद्य तत् ममयविशेषवेगं वि-

तद्यणिञ्जतालुस्य । तद्यणिञ्जजोस्रगसुभ्रीह्रं आण कामगमाण पीड्गमाण मणोरमाण मणोरमाण मणोऽह
 राण अमिष्यगर्हण स्यमिष्यलथीरिष्यपुरिसक्कारपरक्त्तमाण महयागनिगुलगुलाईस्यरयेण मञ्जरेण मञ्जरेण
 पूरतो अंशरं विसाहस्य भोजयंता वस्तारि देवसाहस्सीज्ज गयध्वधारीण देशाण दक्षिणिष्व ग्राहं परियहन्ति

नां उपचितप्रतिपूर्वबुधमवलगलपुविष्णुमाह्वं अद्भुतमनकाणां तपनीयप्रिद्वानां तपनीयतालुकाणां तपनापयोऽह्ममुपात्रितानां कामगमाणां प्रो-
 तिनमाणां मनोरमाणां मनोरमाणां मनोरमाणां अमितगतोनां अमितबलवीर्यपुरुषकारपरराह्मणां महातागम्भीरगुम्भुसावितरयेण मपूरेण
 व पुच्छो बहनु एवञ्च उपचित पुष्ट मविपूर्व बुधबाह्वानो परे उग्रत चण्ड तेजोहरो नपू कताबली छे गति अहो यद्वा एतद्भुवनय जे
 नव जेहना एवञ्च तपनीय राता बुधस मय ताम् छे जेहन् तपनीय राता मूकस मय भोजनहरो चातस्या एवञ्च एवञ्च उ कर्ग वाहितगमिना कर-
 वहार मीति हर्षहरो यतना करवहार नमविहित वतिना करवहार मनोरम सुभाहर अलमवि गतिना करवहार अलमया यलवीर्य पुनचकार
 पराक्रमवन्त नाहं यन्मीर गुलुगुलाट भर्षहरो नपूदं ननाहर अर्षहरो आर्कगतवन् प्रति पूरता यद्वा दिग्मेप्रति मात्राववा यको ४ इभार देवता

शेषेण शान्तमवति नुसं योयति तथा तत् पूर्ववत् पश्यन्तुष्टयकर्मधारय कोपां तथाच क्रमिर्तं कुटिलगगन क्षन्ति विज्ञासुददुमन पुलित गतिविप्रोपाः सु
बाकाग्राकनककूप एवकया चलनपला अत्यन्तवपला गविंता गतिर्विपाते तथा तथा सुकतपाद्योनां एषापापाद्य यो खलनतस्यात् तथा संगतपाद्योना
वृद्धमसाचानितपाद्योनां तथा सुकापाद्योनां सुनिप्यवपाद्योनां तथा पीवरपुष्टा कतिता यृता सुवस्थिता सुस्यानाकाटि यपति तथा सेना तथा
पुनवसाव्यवज्ञवमस्यानानि तेपुमज्ञानि लकायमाना न लचयेः प्रसायेनच यथाचितेन पुनानि रमणीयानि वासगहानि चामराखियपाते तथा

॥ २ ॥ चन्द्रविभागास्स पञ्चात्यमेन सङ्घाण सुजगाण सुप्पभाण बलवन्नलकुहुसालीण घर्णणिच्चिच्चसुय्यद
लस्कणुणोयद्धसिञ्चाणयवससांठाण चकमिञ्जलिप्रपुलिच्चलगद्विच्चगइण सयायपासाण सगयपा
साण सुजायपासाण पोवरयहिप्रभसठिच्चकडीण तलत्रपलत्रलस्कणपमाणजुन्नरमणिज्जाघालगढाण समखुरवा

मनाहरणं पूरयत्य अम्बरविशद्यगोमयस्य सत्त्वारि देवसाहस्रयः गजरूपपात्रिकां देवानां इति वा याहां परियहन्ति । चन्द्रयिमानस्य पठिमायां
योजनां भुभयाणां सुप्रमाणां बलस्य पलकुबुद्ध्यानिनां च न निश्चितमुद्बलस्यो वेतश्च यथागतवृषभाग्रामां बभूवुः कृण्वन्ति तन्मुत्पलस्य पलगतयित
हाबाणां रूपतां परबद्धारं ववता इति च दिशिनां साङ्गा यद्द्वे २ चन्द्र यिमानस्य पटिमदिसें योतयोत्रा मीमांस्यनस्त भक्तो मभासहित । बल
बलस्य च पल आगीपाकां जालानां कुम्भरूपं तेष्वेवरी साभावस्त निविष्ट निमित्तपुष्ट सयद् सान्धे करो उक्त इयमलगां रफ जमात नम्या यूपजप्र-
पात्र योष्टुं तुं च प्रहृणां यद्वा चक्रमित कटिभ्यगति विलासगति पुनितामागति पल उत्पन्न गतयस्त द्वे गति जेद्वरी यद्वा संगत
नस्तीपरि नम्या द्वे पासा जेद्वनां यद्वा सतन एकठा मिलता द्वे पासा जेद्वनां यद्वा मुजाय उतम ठे पासा जेद्वना यद्वा पुष्टं यद्वा मुजाकारे
मुसांस्यत भक्तो च कटि जेद्वनी यद्वा एवमलवम स्यामक इ प्रक्षम्यायमान लक्ष्मि करो प्रमाद्ये करो युक्त रमणीक मनाहर द्वे यालगद्वामर जोह-

[illegible]

लिघाणा न समलिहिष्ठसिगतिस्कगसगयाण तणमुकुमसुजायणिस्तुलोमतयिघराण उवच्चिञ्चमसठविसाल
पन्निपुणयधपएससुदराण वेसलिष्ठमिसतककस्सुनिरिक्काण जुन्नपमाणपहणत्तरुणपसत्यरमणिज्जालव
नगगगघउधरगलगसोच्चिञ्चाण धरधरासुमद्वयदुकठपरिमहिष्ठ्याणं णाणामणिक्काणगरयणघट्टिञ्चावंगट्टि

यथार्थां सञ्जनपादोर्नां सङ्गतपादाणां सुञ्जातपादाणां चोदरवर्तिनमुत्पत्तिस्तकटानां व्ययनम्यप्रमन्बलसप्तमस्य सारनपापञ्चान्नगवहाणां मन्त्रप्रदान-
 चाराणां नमस्तत्तिनयन्येतीष्वुक्तपादपादा तन्मुक्तमुञ्जातजिग्यसो नञ्चविचाराणां उपचितर्मां नञ्चविशालमिपुष्टाकथमरेग्राम्पदराणां पेदुपाणिमन्त्र-

ने श्रीबा प्र दुराडमें बालिबान पुढ जइना यइबा नसा पापर साइमादि मरीभा तीवन्तोपा हें अपनाग प्रयो जेइना यइबा गङ्ग
हो जेइना यइबा मन्त्र प्रत्यक्त सुम्न मन्त्रात भला लिग्य गइवाले रोम तेइना कीतिना पराधर उपचित पुष्ट मोनल नार्मेकरी मचित बिआ-
न बिलीय प्रतिपस पूरो यइकोले स्कन्धप्रदेस खल्मी तेवेकरी मोनतल बिजूपरखनय दोपला कटाखवला मुमुनभां निरीखल न्वाचन हें जेइना
यइबा मनाबोयेत प्रपात लखल संहित...अलो रसबोब यइको यग रखनामें प्रधान बरन तिवेकरी भाभाजल ह परपरजनाने कठना काभरक

लाक्षमिदृ सीम श्रोत्रितगणानां पदव्यत्यय प्राग्भर्त् तथाप्येवैकाः कठामररुविशेषाः सुगुप्ता यद्वा यत्र सुसाधौ कठय तेन परिमण्डितानां तथा
 नाभाप्रकारमन्विकनकरमाप्यो याप्यंतिङ्गाः सुगुप्ताः किञ्चिद्व्यत्ययं स्तोत्राधिकविद्याद्विगवद्वसिस्थापितखेन सुठठा सुगुप्ता साक्षिकाः श्रेष्ठयो
 यर्पते तथा तेषां तथाप्येवैकाः कठामररुविशेषाः सुगुप्ता यद्वा यत्र सुसाधौ कठय तेन परिमण्डितानां तथा
 धारय सीमां तथा पुण्यान्वकारमेवविशेषेणैव पट्टानि मयविकानोनि मन्विल्लप्यल्लुचिदानि सुरभीनि सेया नाकासाभिर्विभूयितानां पदव्यत्ययः प्राग्भर्त्
 तथाप्येवैकाः कठामररुविशेषाः सुगुप्ता यद्वा यत्र सुसाधौ कठय तेन परिमण्डितानां तथा

छसुक्यमालिष्ठाण थरघटागलयमालुज्जलसिधिराण पउमुप्पलसगलसुरहिमालाधिन्नसिष्ठाण अइंरखु
 राण विधिद्विस्सुराण फालिष्ठासमयवताण तवणिज्जजीहाण तवणिज्जजांतगसुजोड
 ज्ञाणं कामगमाण पीडगमाण मणोरमाण अमिश्चगहंण शुभमशुभलखीरिष्ठापरिसक्कारपरक्का

कठामररुविशेषाः सुगुप्ता यद्वा यत्र सुसाधौ कठय तेन परिमण्डितानां तथा
 कठामररुविशेषाः सुगुप्ता यद्वा यत्र सुसाधौ कठय तेन परिमण्डितानां तथा

प्रभा शृङ्गवत् तेन बाध्या ख कठने विप्ये तथै करो सद्धित तत्र उमक प्रकारमो मयि उने सुवय उने रय ते मय गावमी पटिका श्रीखी प्रभाते
 विं चापव करोने ज्ञानी रचित खे नाक्षिका मेचि प्रचान घटा गलाने विप्ये खे जेह्म तथा मासाखरी जज्जल सोभाभा परवण्णार पट्टमूर्ध यिका
 साया उपपन्नसन्ध विक्कावी कर्मल इत्यादि समस्त सुरभि सुगन्धनी मासाव करो यिज्जुपित एवम वल्लसमप ठे खरो जेह्मो यवया यिक्किप उमे
 व प्रकारनी भाटी खुा खपरि खुरो खे मरुने एवम स्फुटिक रत्नमय दा । जेह्म एवम तपनीप राता सुयय मय खे जीप जेह्म रापनीप

तथा तेषां तथास्त्रटिकनयदत्तानां तथातपनीयसयताशुक्लानां तथातपनीययोः प्रकृतयोः जितामा तथाकाममाश्रितित्वादि नटपदानि प्रागन्त मवता
गन्भीरेकनजितरत्न ककारश्रृङ्खलपेक्षत्यादि प्राग्वदिति । अथचतुस्रयाद्वावाटकाणां । चन्द्रविमास्यसमयमित्यादि । चन्द्रविमानस्यासुरस्या त्रिगमि
पितृदिशतत्तरपादौ वाजपेक्षौ इत्यर्थं सुयक्ष्णपादिकां देवार्तां चत्वारि देवसदृस्याणि तत्तरां यादौ परिकल्पनीति सम्यग्यः । यो नागाभित्यादि प्राग्वत् ।
तथातरावेना बलं वा तथा भस्मिन्निपातौ तत्तद्य तरोधारकोवेगादिधारका द्वायनः संवापरा येषां तौ तारगद्विष्टायाया पीवस्तवस्त इत्यर्थं यतस्तोया
यत्तुर्दुर्माहानित्यादि यावत् । तथाहरिमेसको यत्तस्यपतिविद्योर्पुं क्षास्यमूलं कुट्टमल तथामद्विभाविर्बलिन लङ्कुविनी येषां तेन तथा शुभा-
मप्य मद्दयागल्लिङ्गागभिरख्यम मञ्जरेण मणहरेण पूरताश्चरदिसांशुश्च संनयता चत्तारितयसामरसीनु

वसदृक्त्रधारीण देवाण पञ्चत्यिमिह साहपरित्रहति ॥ चन्द्रविमाणस्सुण उत्तरेण सेआण सुजाण सुभागाण
सुप्यजाण खरमसिद्धायमाण हरिमेखामउलमसिष्टुत्ताण चंचुच्चिच्छुलनिश्चुलचयलचलगईण लघण

राकां स्पटिकनयदत्ताना तपनीयजिह्वातां तपनीयताशुक्लानां तपनीययाक्कमुपोजितानां कामगम मा प्रीतिगमानां ममावमानां मनोरमायां अ
नितगतीनां प्पणितवक्कवीर्यपुरुषकारपरारुक्ताका नद्धतामखितगम्भीररयेण मधुरेण मनोहरेण पूरयात्तो उच्चरत्तलं दिगापशोभयंत्य चतश्चादेवना
राता सुवस्य नय तादूठे नरनू तपनाय राता सुवस्य नय कोर्देकरा आश्या एद्वा कामयोदित नतिमा चरकहार प्रीति इयदृक्का नतिमा चरक
इत्तु मनस्वेत्ताइ नति कारकहार मनोहर इत्तु अखनवि नतिमा चरकहार अखनव्या बलनाय पुंनयकार पर अमना चरकहार भोटा नज्जित न
प्रीर नयकर इदृक् करीमं मयूर भीहो ननाहरइ करीमं पूरता चका आकाशतलो प्रते उमं दिवदिनी प्रते मोतावता चका च्चार इत्तर देवता
वयवत्तपना चरकहार देवता पक्षिन दिवीनी भावा बई ई ॥ चन्द्र विमाननं चत्तरदिशिं क्षेपनाका मुभय भक्ता तरवेम जल तदका चरकहार इ।

अथुवचनान् प्राकृतत्वात् तथा आदीदेवनइत्यास्यैकस्मिन् यद्विमाने तथा बत्वारिभइत्यादि नचत्रे ऐकस्मिन् भवति तथा द्वैय मइत्येतारा-
रूपविमानेयैकस्मिन्नि । अथइयमनुप्रासमाह । एतेसिबसिन्वादि । एतेषां भदन्त ! अन्त्रमूयपइगखनत्रताराठपाषां मय्ये कतरः नचगोग्र
मतिः सर्वस्यवन्त्रादिव्यपारस्योतिष्ठभ्यः ग्रीपुगतिः इदं भवाम्यन्तरमवहसापेक्षया कतरवसवग्रीपुगतितरः अत्रद्वयोः प्रकृतेतरप् इदं न चयवाच्य
मवहसापेक्षोक्त । अन्त्यन्तरमवहसापेक्षया स्वबाध्यनकनस्य नतिप्रकवस्य सममिदृत्वात् प्रकृतइतिगन्तव्य । भगवानाह ? गीतम । अन्त्रभ्यः मूयः
मवहग्रीपुगतयः सूर्यस्य पशः ग्रीपुगतयः पशभ्यो नक्षत्रादि ग्रीपुगतीनां नक्षत्रेभ्य ताराकृपादि ग्रीपुगतीनि मुहूर्तगतौ दिवायेमायायां परेयां परेयां
मतिप्रकवस्यामसिदृक्तात् अतएव सर्वस्योक्त्वा महागतिर्येयात् तथा यवविषादन्ना स्तयामर्षेभ्यः ग्रीपुगतानि ताराकृपाणीति । अथैकादशद्वार

गह्वरितामस्कन्नासिग्वगइ षस्कतेहिता ताराक्यासिग्वगइ सख्यमगइचदा सख्यमिग्वगइताराक्या एपुसिण
मते । अदिमसूरिग्वगइगणस्कन्तताराक्याणं कयैर्मन्त्रमहि हेआ, कयैरसख्यप्यि हेआ गी० । ताराक्येहिता

॥ इ देव इत्येताराक्य ऐकस्मिन् ॥२॥ एतेषां भगवन् ! अन्त्रमूयपइगखनत्रताराकृपाषां कतरः नचगोग्रगतितरः
तेव । कतरःसर्वविपगतिः भीतज । अन्त्रभ्यः मूयों मवआग्रगतयः मूयस्योपहाः ग्राग्रगतयः पश्येनचपादि ग्री० मवनेभ्यन्ताराभवाः ग्रीप्र-

नेन चकीं तारा खनाचकी नतिवतइ नवेचकी उपगति अन्त्रना उननचकी ग्रीगुनतिवत तारादे एव अन्त्रपि न अद्वि न द्वार कइते । यइएभ
वन् ! अन्त्रना मूय पइनच नचन ताराकृपात्तिवी नादि केनना नचचकी नचअद्वि न मोटाकी अद्विबतइ इ भीतम ! ताराचकी नचन भाटी
अद्विबतइ नचचकी यइ अद्वि न भाटी अद्विनाचकीछे पइचकी मूय भाटी अद्विनाचकीछे पूवचकी अन्त्रना मोटी अद्विनां अकादे नचकी
वादी अद्विना चकी तारा एव चकी भाटी अद्विना चकी अन्त्रना (एव अन्त्रा मोक्क नकपाइना अर्धे तेचने वेवादे ऐकएव एकाद्विनाचने

प्रत्ययति । एतेनैवमित्यादि । एतेर्पा भदन्त ? चन्द्रसूयग्रहणवप्रताराकृपाखी मध्ये कतरे मयमर्द्धादिका कतरेण चकारोऽत्रगम्यः सूर्यास्यद्विकाः ।
 भगवानाह ? गौतम ! ताराकूपभ्यो मङ्गश्रेणि मङ्गद्विकानि मङ्गश्रेण्या मङ्गमङ्गद्विकाः सूर्यस्यग्रहणमङ्गद्विकाः अतएव सखा
 स्वर्द्विकान्ताराकूप मयमर्द्धिकायन्त्रः । इयमत्रभावना । गतिविचारणार्थं ये येभ्यः शीघ्रादन्ता स्तस्य अद्विविचारणवापामुत्कृमता मङ्गद्विका
 जीवावति । आपद्वाक्यद्वाराप्रभसाह ॥ ज्योतीर्वैवमित्यादि । ज्योतीर्पे भदन्त ! द्वीप तारायास्तारायाद्विकिपदवाच्यया एतत्तर मप्रस ? भगवानाह गौतम !
 द्विविष व्यापानिक निव्योपानिकच तत्रव्यापानः पर्वतादिसकलत तत्रभव व्यापानिक निव्योपानिक व्यापानिकाविगत स्वाभाविकमित्ययः । तत्र

विष आचानिक निष्योपानिषत् तत्रापातः पर्वतादिस्त्वल्लेख तत्रमव आचानिक
 गस्कतामहिहृश्या गस्कमेहितागनामहिहि ॥ गहहितीसूरिष्यामहिहिहृश्या सूरिणहितो षवामहिहिहृश्या सख
 प्विहृश्या तारासुया सखमहिहिहृश्याचदा ॥ अयदीयेण जने । दीये ताराएअताराएअ केयइपअयाहापअन
 रे, प ? गो० । दुयिहेस्यतरे प० ? स० । बाधाहपअ निह्वाघाइए अहसेण पअघणमयाइ उक्तीसेण दोगा

[illegible]

पुनर्वचनान्न प्राकृतत्वात् तथा व्यतीरेकनद्वयार्थेकस्मिन् यद्विमाने तथा चत्वारितद्वयादि नष्टत्रे द्वैकस्मिन् भवति तथा द्वैयेय मृद्वस्त्रेतरा
उपविमानेपदैकस्मिन्ति । अथद्वयनद्वारप्रश्नमाह । एतेसिद्धसिध्वादि । एतेर्वा भवन्त । अन्तर्मूयपदगवजमत्रताराकृपाकां भव्ये कतरः भवयोगप्र
भतिः सर्वेष्वङ्गादिभ्यस्तत्त्वोक्तिर्यस्यः ग्रीपुगतिः इदम् नर्वाभ्यन्तारमवहापेक्षया कतरवसव्योगीपुगतिरकाः अत्रद्वयो प्रकृतेतरप् इदम् नववद्य
नद्वयापेक्षयाह । अभ्यन्तरवहापेक्षया सुबधाद्यमवहन्त्य गतिप्रकचस्य सप्रसिद्धत्वात् प्रकृतप्रतिगन्तव्य । भवयानाह ? गीतम । अन्त्रभ्यः सयाः
नर्वाङ्गीपुगतयः सूर्यस्यः प्रहाः ग्रीपुमतयः यद्वभ्यो नद्वयादि ग्रीपुगतीनि नष्टत्रेभ्य स्ताराकृपादि ग्रापुगतीनि मुहूर्तगती दिवायेम/वाया परंपा परंपा
नतिप्रकचस्यामसिद्धत्वात् अतएव नर्वभ्योऽरप नद्वामतिर्येवात तथा यद्वविषाद्यन्त्रा स्तथाभर्वेभ्यः ग्रीपुगतीनि ताराकृपादीनि । अथैकादशद्वार

गह्वरितापस्कम्भासिग्धगङ्गा पस्कसेहिता ताराक्यासिग्धगङ्गा सप्तभिषगङ्गाताराक्या एएसिण
मेते । अदिमसूरिष्ठागङ्गापणस्कत्ताराक्याप कयरेमन्त्रमहिद्वा, कयरसप्तिप्य हिद्वा गो० ! ताराक्येद्वितो

नू ॥ ह्रीं ऐं वं वृक्षैवाराहपु वैष्णवस्मिन् ॥ २ ॥ एतेषा भगवन् ! अन्त्रमुपपङ्कगङ्गकृत्तादाहवायो कतरः सङ्गोप्रगतिरब्ध
 वैव । कतरः सङ्गोप्रगतिः पीतम् । अन्त्रम् । दूयो । अन्त्रोपपङ्कगङ्गकृत्तादाहवायो कतरः सङ्गोप्रगतिरब्ध

मन्त्रत्रयी' तारा ज्ञानांभी बलिततत्त्व ज्ञेयका उपगति जन्मना अमन्त्रकी योगमतिर्बल ताराचे हय जगपति का जगदि का द्वार कहते । यह हय जगन् ! जन्मना हूय प्रहणव महय ताराकपञ्जाविकी नादि केनका सबकी महार्जिहय भीठीची जगिहमव ह भीतज । ताराचकी मन्त्रना म्हाटी जगिहमचे मन्त्रचकी हय महदि का नोनी जगिनाचकीछे पदचकी हूय म्हाटी जगिनाचकाछे बुद्धका जन्मना म्हाटी जगिनाचकी मन्त्रचकी तारा हाच चकी म्हाटी जगिना चकी जन्मना (हय हजार योजन जेवपाइला जने तेहजे येवाचे हम्कारव एकतीककाजने

वाचामित्यर्थः । तत्र चतुर्मुक्तिः । प्राकृतस्वित् चतुरित् कुटिलगमनं श्रवणं चतुर्मुक्तयेत्यर्थः उचितं सद्यनाकारं पादस्यासितं योरपा
 टनं पादस्मै सचतुर्मुक्तिं च तत्संज्ञितं च विनाशकमुक्तिः । पलितचनतिविश्रुयः प्रसिद्धः एव तथा तथाचलयतीति चलो मायुः क्षपनस्यान् तद्वृत्तपक्षधरणा
 स्तीवचपला नतिर्देवा से तथा सेवा तथासंपन्नगतीरेरितिक्रमश्च वक्ष्यन्मुक्तकर्म भावनं गीष्टुमृगमनं चोरश्च गतिचानुये त्रिपटी भूमीपदत्रयव्याप्त
 त्रयिनीच गमनान्तरव्यवहारी अविनीचा बेगवती विचिता अप्यस्ता गतिर्द्वैत्ये तथा सेपां तथा ललंति दालायमानानि क्षामति प्राकृतस्याद्रम्यावि गन्त
 नानानि कठं व्यस्तानि वरपूवचानि येपतिं तथा तथा सक्तपार्यामानित्यादि पक्षपदानि प्राग्बन् नवरं बालप्रधानानि पुत्रानि बालपुत्रान्यर्थो-

वग्गणधात्रणघोरणतिग्रहजृणसिस्किश्रुगर्हणं छलतलामगललायधरमृसृणाणं सगुयपासाणं सगुयपासाणं सगुयपासाणं सगुयपासाणं
 साय सजायपासाणं पीयर्थ्यहिष्ट्यसुसिद्धिअकहीणं , छलं यपलं यलरुणपमाणं जृणरमणिज्जयालपुच्छाणं

इत्यर्थः नृपकथपरिवारी देवानां पविनाः बाह्यापरिवहन्ति । च प्रविमानस्योतरस्यां युतानां गुभानां भभगानां सुप्रभानां तरमाद्विहायमानां इति-
 नेसकमुक्तनक्षत्राणां चतुरित्तत्त्वितपुत्रितचलपक्षपक्षसृगतीनां सपनवस्यनपावनधोरश्चत्रिपदात्रिमिनिमिक्तनगतीनां बालज्जागमनानां तद्वर-
 वनं वनत्वरं च इत्यादि एतल्लक्षणीयमत्र इतिनेसक वनरपणान् नृपुन पल तथा नक्षत्रा ते तद्वती बाली प्रापि चै जहनी यद्वता चतुर्मुक्तं क-
 टिलकवति विमानवन्तं नति तथा पुत्रित भावा नति यद्वती यल मायुनी परि यपल चै नति वीरुनी यद्वता भवनं ते आदिप्रमन्त्रे लक्षणा भवनं भवन
 नक्षत्राणां भावनं राहनु चारुताः ते नति वनरपक्षे चोपरी के चिदं यमे कर्तुं राहता इहनी गति यद्वती निवाहं नति चै दोलाचर्यान् आयापादा
 बांता लानक ननाइर कठं नसाने विधे बांध्या छे-प्रधानं पूवकं चरुता ननता चै पावा चरुनी यद्वता वक्कतं निजताहं वासा चरुता यद्वता यद्वता
 वक्कतहं पावाचरुता पुठं नृ । बाटलो-दूबल्लित के कटि चरुता यद्वता अत्रकवने छ-चै प्रमन्त्रावधानं लक्षकं छै प्रमाचर करी गुण भनोइर चरु

पामराचीत्यर्थः तथातुसुमुनेतिपर्वं प्राग्वन् तथासद्मी विद्महाहव्यला। अथवापरपरमसमितिता प्रतिरामयूपमकेसमयात् मूल्मा तग्वी लक्षणप्र
 शस्ताः विसीकीयाकेषरणाशिः स्कन्धकेशमं वि स्तां परति ते तथा तेया तथा ललंतः सुयद्वेगम मुशोमाकापस्यासकादप्य चाकारा आमरवविशेषा स्तए
 य ललाटवरभूयवानि येयंते तथा तेया तयो मखमवहकवमुलाभरव अत्रचुकाप्रमलयमानगुहाः चामराणि च स्वासकाव प्रतीता एया दृग्दु स्तनयते
 यबास्याने निपोजिता येयासति तेतया अष्टावित्वावप्रत्ययेरूपविद्धिः पत्तिविद्धिताकटिर्गोपांत तथा ततःपवद्वयकमधारयस्तेयां तथातपनीयतुराकां
 तथातपनीयविद्वानामित्यादि भवपदानि प्राग्वत् तथासद्मी बहुव्यापिना इयदपितदुपायः किमकिलाः पितरयः सामदशदु स्तनेत्यादिप्राग्वत् एपय

तणसुक्कामसुजायणिछलोमछविधराण मिउविसयसूहुमलस्कगपसत्यत्रित्ययकैमवाल्लिधराण छलतधासग
 ललाटग्रमसूणाण मुहमऊगट्टेचूलगश्वामरधासगपरिम निष्ठकनीण तत्रणिज्जसुगण तवणिज्जजीहाण
 तत्रणिज्जतालुआण' तवणिज्जजोमगसजोइसुआण कामगमाण पीढगमाण मणोरमाण

प्रपदानां सन्नतपाशोनां सगतपाशोनां सजातपाशोनां पावरयनितसन्नस्यतकटीनां अवलप्यप्रमन्वलयचप्रमावपत्तरमणीयबालपुष्पानां तनुमू
 लमसुजातस्त्रिचरोमच्छविधराणां तदुविशदसूक्ष्मलक्षप्रशस्तविस्तीर्णकेसरपालिधराणां ललतस्यामललाटयभूषणां मा मुखमक्रकायधूलकचाम

मा चामर अन्यत पूजजनना आनितय स्त्रिग्य रोम तद्वनी कातिना परवधार मकमाल निमल ल मूल्म ललच्छं करी प्रमस्त विक्ताण लायी एदयो
 स्कन्धवरवी कसनी मंवि तेहना परवधार शाजना जे स्वासगनार्ने वप्यकुर्ने आकारे आभरण तेच निलाद नें यिचें प्रधान सतम प्रपय छइ जे
 इनें एहवा सुपमकल मुखनीं आग्ररव प्रमन्वनीन गुह चामर स्वासग तिचें करी परिमज्जिन ठें कदि जेंदनी एदथा तपनीय राहा सुयण मरइ
 च सुती जइनी एहवा राहा मुखकु लप ठें बीर जेइसी राहा सुयण मय ठें ताजुं जेइमू राहा मुख मय जात्रेकरी जीतस्था एदथा कोम याखिन

अनुष्ठ विमानाद्वाहकविद्यादिवसकमुच्यते कियति पदानि प्रस्तुतपाङ्गमुद्रादग्रगण्यपठानुसारीह्यपि श्रीश्रीवाणिगमोर्षां सयत्तत्राप ठानमरिष्य
 व्याख्यातानि नवतत्राचलासदात् पाठजैह नम्यवनाति य अय यः श्रीमलयगिरिपाठे श्रीवाणिगमसृजायय क्वचित सिद्धादानीं कस्य न दृश्यते तद्व
 दुर्गपुलाकम् नमुनित्युपचिन अयस्य देवपुण्याख्याने नमयोन्नत तच्च अमुद्रापटोकापरिभावनीया तत्र भदिसरं ह्य स्यात्तस्य कतस्वादि-सिद्धयपि
 यथाकृतत्वं न द्वयो नूत्रयाः सद्रूपपाठक-मय नम्राव्यवहति । यनुजीवाभिगमपाठदूयान्यपि निम्नमाद्वयपोखरद्वयपाभावातिन्यादि पदानि नव्यास्याः
 तानि तत्रप्रस्तुतमुच्ये नववाच्यद्रुत्वात् यानिच पदानि प्रस्तुतसत्रावृत्तपाठे दृग्गानि तास्येव जीवाभिगमपाठानुसारं च सगलपाठादृत्य व्याख्यामानोस्य-

अमिअगङ्गा अमिश्रयलमोश्मिअपुरिसक्कारपरस्तुमाग महयाहयहेमिश्रुकिलिकिलाहस्यरेण महुरेण मण
 हरेण पूर्वतास्यचर विसातस्य सोमयता वसारितुत्रमाहस्मीतु हयक्यघारीण ठेयाग उमरिस्र याहवारिअ
 इति ४ एवमूगमिम आथ ताराक्यविमाणाग णत्र एमदेयसुत्राए ॥ गाहा ॥ सालसादेयमहस्मा हय

रत्नाकपलिक्कनकटाला तपनापचुराकां तपनीयतत्तुत्रिषव्वानी तपमाययाहक्यमुपोत्रिनामा कानमनामायात्तम् भगवनामां मभारमाका अ
 जितनतीमां अनितवत्त गी-उपुलवकारपरकामाकां -सधुताइयहेविनकिलिकिलापितसेन मपुरेव नमाहरेव पूरयथो उम्बरनसं दिजवव्वाभयगत्तः

नमिनाकरव चार प्राति इवह कट मतिना करव चार नमनार्हकउ गतिना करवचार नमाहुर क्यनविमनिना करवहार क्यनका क्यवाच एक
 वाकार पराक्यववत नाठइ वाकाने देवारवव वचनें विसिक्किमारववहइ करी मपुरवीठे नमाहुरह करी चुरताचका काकाक्यति इअदिमिमति को
 काकसाक्का चार इचार देवता वाहाला रूपम करव चार देवता चतर दिक्किनी काकापति वचइ । इवपूकनअ विमानअ वाक्कन् ताराक्यमे विम।
 न वाकाने कलता विक्केप पे । एवदेवकाली उगुवववका वाकनी ॥ तेनाचा क्यवाचदेवे देमवचार देवता मवचारपुं चण्णवाभा विमानवे विवे

યજ્ઞિર્વાંપાતિતં તજ્જપમ્યત પંચચમુઃશતાનિ સત્કરુદતો હું ગય્યુ તે એતથ જગત્સ્વજ્ઞાકાર્દેવાયગતથ્ય । પશુઘ્યાપાવિજ્ઞ તજ્જપમ્યતો હું યોજનયતે યદ્ય
 હ્યપિત્તે એતથ નિપપદ્મટાધિકસપેલ્ય વેદિતથ્ય । તથાદિ નિપપવતઃ સ્વભાવતો વ્યુદેહસ્વારિ યોજનયતાનિ તથ્ય ચોપરિ પચયોજનયતોઘ્વાનિ
 કૂટાનિ તાનિચ મૂતે પચયોજનયતામ્યાવાસવિજ સામ્યા ખલ્યે શોહિયોજનયતાનિ પચસસ્યધિકાનિ ઉપરિ આદુંતતોવે યોજનયતે યેવાં
 જાપરિતનભાગસન્નર્ભાયદેશે તથાજગત્સ્વામાઝાવટાનટી યોજામાયવાપયા કૃત્વા તારાવિમાનાનિ પરિજ્વર્મસિ તતો જપન્યતો ઘ્યાપાર્તિકામ-
 સરદું યોજનયતેવદ્પલ્લપિતે મવતઃ સર્વકર્મતો દુઃશયયોજનયતે શ્રુચસ્વારિયદપિતે એતથ મેઠમપેલ્ય દ્રુદથ્ય । તથાદિ મેરોદડ
 શયોજનયતેઘ્વાનિ મેરોધામપતો ડાચપા એકાદશયોજનયતાન્યેકવિશત્યધિકાનિ તતઃ સર્વસક્યામીજાને મવતિ દ્વાદશયોજનયતેઘ્વાનિ હું ચયોજનયતે

કશ્ચાદ્વાધોર્દેણ જહસેય દોષિછાચઠે જોમણસણ ઉક્તોસેણ ચારસજોશ્યુગસહસ્સાદ્ દોષિશ્યુધાયાલે
 જોશ્યુગસણ તારારુચસ્સ ૨ શ્વાહાણુ શ્યુતરે ૫૦? ચંદ્રસ્સણ મતે! જોર્દ્વંચિદ્સ્સજોઃફસરસો કદ્ધશ્યુગમહિસીઠે
 ૫૦? ગોઁ! ચસારિશ્યુગમહિસીઠે ૫૦? ત૦ ચંદ્રમ્મા દોષિણામા ઘાસિમાલા પમકરા, તાઉળ પગમેગા

સ્ત્રિંકાનિ તારારુપાનિ । સર્વનશ્વિજ્ઞાજ્ઞાઃ ॥ અમ્બુદ્વીપે મગલન્ ! દ્વીપે તારાચાલતારાયાઃ ક્ષિપત્યાશ્ચાપયા અન્તર પ્રપ્તમ્ ? ગૌતમ ! દ્વિ-
 વિપ અન્તરં પ્રપ્તસ તપયા ઘ્યાપાતિકજ્ઞ નિચ્યોપાવિકજ્ઞ, નિચ્યોપાવિકજ્ઞ અપન્યથ પલ્લપનુ શતાનિ શરકર્પેશ્વેગલ્ભુતી । ઘ્યાપાવિક અપન્યેમ દ્વેષ

વેગલો તારા મને છે ફમય કિસે કાચકિ ૨૬૬ યોજનમા અન્તર) રત્નકુદું ચારજ્ઞાર યોજન ૧૨૦૦ ડને વિસે બેતાલીચ ૧૨ ૨ ૪૨ યોજન ચારા તારા
 ને એતલૂ ઘ્વાપાશ્ચ ખાતરુદે ॥ ફવે અપ મહિયો સસ્પાદુર કહે છે । ચન્દ્રમા ફે મગલન્ ! જ્યોતિયોમા શન્દ્ર જ્યોતિયોનો રાજા તેજને બેતલો અપ
 મહિયો પહારીનો છે । ફે ગૌતમ ! ચ્યારિ અપમહિયો છે । તેકેફો ચન્દ્ર પ્રમા ૧ જ્યોરશ્મામા ૨ અશ્વિમાલો ૩ પ્રપ્તકરા ૪ તે ચ્યાર માર્હિનો રુનેલી

वक्ष्यामः तस्य जीवानिमादौ चन्द्रदेवानामपि चतुष्टयं महत्स्यपरिवारानुसारं चतुष्टुर्देवीसहस्रविक्रयकादृश्येनेष्ट्यत् तस्येति सतान्नरमय-
 सेय प्रस्तुतधुन्यादर्थलैखकवैगुस्य धास्तेयसिति । सेस्तुष्टियुक्ति तदेतत् चन्द्रदेवस्य तुष्टिकमतःपर । तुष्टय । जीवाप्रिगमबूखी तुष्टिकमतः पुरमुपरि-
 र्यनेइति । अयचनूर्देयदृष्ट प्रस्यति । पद्वन्मित्यादि । प्रभ भदत् । चन्द्राज्यातिपेदो ज्योतिषराज्यभ्रातृसकविसाने चन्द्रायांराज्याम्या सुघनो-
 यां सजाया तुष्टिकेनेत्यस्त पुरेष्ट साहे महपादत्यादिप्राग्यत् चिह्नतेसित्यव्यय अत्रकाकुपाठान् प्रसक्तुस्ययगतव्य । भगवानाए ? गौतम । नायमयः
 समर्थः अयकनार्चनं प्रदत्त । एतमुच्यते यावत्कुलरात्सायनूचवेकाइयिदेकोचरायावद्विहंसयविसाके चदापरायदाखोए सजाए सुदस्माएतुष्टिएष्ट
 सट्टिमइया इपगीअवाइअसट्टावदिवाइ जोगमोगाइं भुजसावइति प्राप्ता । विहर्तुमिति । अत्रोसरसूत्रमाइ । गौतम । चन्द्रस्य ज्योतिर्देव्य चन्द्रा
 गमोगाइ भुजमागविहर्तिस्ए । गो० ? पोहणठंममठे । सेकेणठेण जते । जाव विहर्तिस्ए । गो० ! चंदरसण

जोइसिदसचवयडिंसए यिमाणे चदापरायहाणीए सजाएसुहम्माए माणवएचेइअखने चहरामएसुगोलरुहन
 मुगएसु वऊइंछेजणसकटान् मणिस्कितात् चिठति ॥ तानेण चंदरस अखे सिचयज्जण देवाणयदेयीणय अस्स

मालिनी व प्रच्छुरा ४ तासा मवेकसावेव्या चत्वारिदयासपुस्त्रादि परितारः प्रशमः ? प्रभु तासा एकेका देवी अन्त्यदेवीसदृश परियार वि
 कवितं, एवमेव संपूर्णपरेण योइइदेवीसपुस्त्रादि, तदेतत् ब्रुतक । प्रभुमेगवन् ! चन्द्रः ज्योतिर्येन्द्र ज्योतिरपराजः चन्द्रायतमकीविसाने च

अये चन्द्राद्यानाटिक् गोल बाविइइ कर पावन् तव सवधी प्रागवसा याग्य भागवते भागवता चको चिचरवा समर्थे ठे । हे गौतम । ए अयच
 मर्थे नही ते कुच अर्थे हे भगवन् । इम कडीइ च जे यायत् चिचरवा समर्थ नहा हे गौतम । चन्द्रमा ज्योतिपीनो इन्द्र चन्द्रायससुख यिसानने
 यिप चन्द्रमाना राजधानी मयमोनामा समान यिदे माइअक माने चैत्य सजने यिदे (चैत्यसो परिपुत्रया याग्य ठे तेनाटे ज्ये-अस्यम्) यज्ज रय

[illegible]

णित्थानं जाव पल्लुयासणिज्ज्ञानं । संतेणठेण गो० । पोपन्न जाय विहरित्तए पभूण चटेसभाएसुहम्माए चउहि
 सामाणिस्स बाहस्सीहि एथं आव विद्वाह मोगज्जागाइ नुंजमाणे विहरित्तए केयलपरिस्थारिअइह्हीए गोचेत्रण
 मेहुणअस्सिअं विअया १ बेअयंती २ जयती ३ स्सुपरजिता ४ सव्वेसि गद्दोण एअानं स्सुग्गमहिंसीनं तावत्तर

न्यायां राजबन्ध्यां सभायां दुपर्मायां कुटुम्बेन साठे महताश्चतसृत्पगीतयावित्तरवेय यावसुव्यान् भोगभोगान् पुङ्गव् विहते, गीतम् । नायन
यैः सगर्भैः । अश्वकोनाथेन भगवतः यावद्विहते । गीतम् । चन्द्रस्य स्त्रीतिपत्न्यस्य चन्द्रावतसकोविमाने चन्द्रायां राजधान्यां सजायते सुप्रभोयां भा

सप गोलहस्ताकारे समद्वन्द्वदावकाठय भाङने बिबह यकी तीर्थकरनो दाढा अस्थिरूप निमिसस्यावीरहे छै सेयाढाठु बन्धुमाने उने अन्नरापचि य
बा इबता देवीने पूज्यवायोग क बन्धनादिके करी यावत् पुण्यपासना सेवा करनी याग्य छै। ते अचभानटे हे गौतम। समथ नही यावत् की साने
बिबरनाने लमर्च कह बन्धन। मूषमनो धनाने बिने अपार इबार खापानीक देववाह करी इस यावत् दक्षसबधी भोग नागबतो जका बिबरवा य

मोगाः शृष्टा स्नान् मुखाग्नौ विहरन्ति । अत्रैव विष्णुपमाह । केवलमग्नौ परिवारः परिकरस्तस्य श्रद्धिः सपत्न्या एते सर्वे विमलपरिचाराः अत्र
 सेवास्नानौ त्वेव निजस्त्रादिविष्णुपदं मां प्रतिप्राप्येति भावः । शिवचरैर्युगप्रत्ययं सुरतमिमित्त यथात्रवत्येव भोगभोगान् लुब्धमानो विहरन्ते प्रजुरिति ।
 अथ प्रसूतोपांशुद्वन्द्वमपि जीवति न गमायुपागादंशुद्वन्द्वं सूर्यायमहितीयकव्यमुपदर्शयते । सूरस्य जीवसरस्यो जल अगममहितीयं पशुतां गीष्म-
 ना । चत्वारि अगममहितीयं पशुतां गीष्म-
 सीद्वासवसीति व्यक्तं । अत्र पशुद्वन्द्वीनामगममहितीयकव्यमाह । विजयाद्वत्यादि । यद्वादीनामाविशदात्मनश्चतारकापरिमणः सर्वेषामपि विजयाद्वैजयन्ती
 त्यादि । चतुर्विंशतिरेवागममहिष्यो ज्ञेयाः । उक्तमेव विशिष्यमाह । स्वावतारवत्यादि । यद्वादीनामाविशदात्मनश्चतारकापरिमणः सर्वेषामपि विजयाद्वैजयन्ती

[illegible][illegible]

[illegible]

णिष्ठात् जाय पञ्जुयासणिष्ठात् । संतंण्ठेण गो० । जोपन्न जाय विहरित्तए पभूण चट्टेसभाएसुहम्माए चउहि
 सामाणिसुमाहस्सीहि एवं जाय विद्वाइ मागजोगाइ नुंजमाणे विहरित्तए केयलपरिष्कारिअइहीए पोचिअण
 मेहुणअसिअं विजया १ येजयती २ जयती ३ अथपराजिता ४ सर्वेसि गहाण एस्यात् अगगमहिंसीत् तावत्तर

पन्नायां राक्षसायां सुनायापुञ्जनीया मुटकेन साठे महताहतमृत्युगीक्षयादित्ररेण यावद्विष्यान् पुष्कलं बिभृते, गीतम् । भाव-
र्षः सुनयः । सायकेनार्जेन जनकानां यावद्विभृते । नीतम् । यत्र स ख्योतिपन्द्रस्य बभ्रावतसकेबिभाने बभ्राव्यां राक्षसायां सुनयायां सुप्रनीयां मा-

नय नीलवृत्ताकारे यमद्वन्द्वदशकालय माडने विषय प्रतीत करतो दाढा अस्थिरूप निमित्तस्यापीरचे ही तेदाढातु यन्त्रमाने उने अनेरापवि प
 दा दबता देवीने मूलबायोव ह यन्त्रादिके करी यावत् पर्युपायना सेवा करवी याग्य हो। ते यात्रातों हे गीतण। समय मही यावत् की दावे
 विचरवाने कनचे हय यन्त्रमा मूळमा सुबर्मा सुभाने विषय अपार इत्तर दाभातीव देवताह करी इम यावत् देवसबधी भोग भागवतो यका विचरवा ह

मसदाः प्रकटाकाद्वयमिति शेषः । यावद्भूमायकेतो र्धस्साधमहिष्यः यायकरणादिव द्रष्टव्य तिष्ठेककृत्तनामा नीलेरुप्यञ्ज इत्यति यत्तारि भासतिल-
 पुष्कत्रणै र्गगदगव्यो अ कायकथेय ३ इदग्निपूमेकत्र हरिपिगलए युञ्ज युञ्ज अ वदरद्वराहुअगत्यो माणयगे कामकावेअ ४ पुरएवमुदे विअहे वि
 मपिकप्ये तहापपलेअ अक्रिआलए अ अरुहे अगिअकाले महाकाले ५ सोत्यिअ सोयतिअएअवदनाअगतहापलत्रेअ निद्यालोयकिपुञ्जोय सयप
 देयेव सुमादे ६ सेसकर लेमकरआमकर पजकरेअ दोपहे अरए विरएअ तहा अयोगतइवीअ शोकेअ ७ विमलवितत्यविवत्ये विमानतइमाससवए
 देव अतिअहीएगजहीअ होइविअनीअभापहे ८ करकरिअरायअगल ओपधे पुष्कत्रायकेअ अठासीइ गहा अलु नायद्या आनुपुहीए ९ । अत्र
 व्याख्या । असमदोपलचित नाम येषांते कसनामान स्ते प्रयएव । तद्यथा । अस २२ कसनामः २३ कसयसीमः २४ नीलो रुप्ये अण्देवियमभूते हि
 द्विनामसमवात् सवसक्यया भवति अत्यार सद्यथा । नीलः २५ नीलायमासः २६ रुप्यो २७ रुप्यावजासः २८ भासेति नामद्वयोपलख्य । तद्यथा ।

५० विसुधिभठ्ये ५१ तहापयसेस्य ५२ अदिआलए ५३ अरुणे ५४ अगिले ५५ काले ५६ माहा
 काले ५७ ॥ ५ ॥ सोत्यिअ ५८ सोवत्यिअए ५९ वरुमाणगतहा ६० पलवेअ ६१ निआले।ए ६२ णि

साहित्याङ्गा ३ शनैवर ४ येव ५ आपुनिकः ६ फमक समामाग पचेव ११ सोमः १२ सचितः १३ अद्यसेनय १४ कार्योवगमः १५ फच्छू
 रकः १६ अजकरकः १७ दुग्दुमकः १८ गङ्गुसमामागतयः १९ मालेरुपेभयति यत्यारः २० अस्मातिलपुयववे २१ रुकयचः २३ कायो २५ यप्य
 य इव इन्द्राणी २७ पूवकेतुः २८ हरि पिङ्गलकौ ४० बुपय ४१ बुकय ४२ बुइस्यतिराहु अगस्तिमाणवकाः ४३ कामस्यर्षोय ४७ पुरकः ४८ प्रमु
 को ४९ विकटो ५० विमन्त्रिकस्यो ५१ तथा पिकस्यव ५२ अटिकालकय ५३ अरुचः ५४ अङ्गिकाकालौ ५६ महाकाल ५७ अस्तिक सोय-
 गकेतू ६८ हरि ३९ पिङ्गलक ४७ युप ४१ युक्त ४२ बुइस्यति ४३ राहु ४४ अगस्ति ४५ मावमक ४६ कामस्यर्ष ४७ ४ पुरक ४८ प्रमुय ४९ विकट ५०
 विसन्त्रिकस्य ५१ विम प्रकस्य ५२ अटाल ५३ अरुच ५४ अस्तिक ५५ महाकाल ५६ ५ अस्तिक ५७ सोवस्तिक ५८ यद नामक तिस्र ६० प्रलय

मसया इकापाकरवमिति जेयः । यावदुभावकेतो र्मेवसाधमहिण्यः यापरकरणाविह द्रष्टव्य तिथौ वक्रसमाप्तः नीलैरुप्यञ्ज इत्येति यत्तारि भासतिज्ञ-
 पुरकवत्से वगदगवणे च कापवसेय ३ इदगिपुसकेज हरिपिगलए युद्धेण युद्धेण नहरसहराधुअगत्थी माखवगे कामकावेण ४ पुरएवमरे विअहे वि
 सुपिकप्येतहापण्णेअ जठिअलए अ अरुहे अगिलकाले महाकाले ५ सोत्थिअ सोवत्थिअएअवहमाअगतहापलवेण निवालोएणिधुअोए सपप
 रेचेव सुभावे ६ सेसकर सेमकरआमकर पजकरेअ घोषे अरए विरएअ तथा अवागतइवीअ गोकैअ ७ विमलवित्तयवित्तये विसालतइसालसुधए
 चेव अतिअहीएगवहीअ होइविकनीछापापर्वे ८ अरवरिअरायअगल बोपर्वे पुरकज्जायकेअ अठावीइ गहा खलु मायवा आसुपुधीए ९ । अत्र
 आख्या । कसगदीपकाचित नाम येयाते कसनामान से प्रपएव । तद्याया । कसः २२ कसनामः २३ कसयकांसः २४ नीलो रुप्ये अगदेवियममूते द्वि-
 त्तिमासभवात् सवसव्या भवति चत्वार सत्याया । नीलः २५ नीलावभासः २६ रुप्यो २७ रुप्यावभासः २८ भासेति नामद्वयोपलज्ज । तद्याया ।

५० विसाधिअप्ये ५१ तहापयसेअ ५२ अदिछालए ५३ अरुणे ५४ अगिउ ५५ काले ५६ माहा
 काले ५७ ॥ ५ ॥ सोत्थिअ ५८ सोवत्थिअए ५९ वरुमाणगतहा ६० पलवेअ ६१ निअाले।ए ६२ णि
 काले ५७ ॥ ५ ॥

साहितान्ना ३ अनेवर ४ देव ५ आपुनिकः ६ कामक समामान पचेव ११ सोमः १२ सचित १३ अद्यसेनय १४ कार्योपगमः १५ कच्छ
 रकः १६ अलकरकः १७ दुन्दुभकः १८ शुद्धसमामानज्जयः १९ नीलैरुपमयति चत्वारः २० प्रसातिलपुयवर्णं २१ दकयजः २२ कायो २५ यज्य
 य २६ अश्रानी २७ यूयकेतु २८ हरि पिङ्गलको ४० सुपय ४१ शुक्रय ४२ बृहस्पतिराजु अगस्तिमाशवकाः ४३ कामस्पर्वोच ४७ पुरकः ४८ प्रमु
 खो ४९ विकटो ५० विसन्धिकल्पो ५१ तथा विकल्पय ५२ जटिकालकय ५३ अरुहः ५४ अङ्गिलकाली ५६ महाकालः ५७ स्वस्तिक सोय-
 गकेतु ६८ हरि ६९ पिङ्गलक ४७ सुप ४१ शुक्र ४२ बृहस्पति ४३ राजु ४४ अगस्ति ४५ माखयक ४६ कामसपर्व ४७ ४ पूरक ४८ प्रमुच ४९ विकट ५०
 विसन्धिकल्प ५१ विम प्रकल्प ५२ जटाल ५३ अरुह ५४ अचित ५५ कास ५६ महाकाल ५७ ५ स्वस्तिक ५८ सोयस्तिक ५९ अद्य मानक तिग ६० प्रलय

सुतरमद्रपदा ६ अम्यभाच्चिर्बुभ्रति पूयारेवती ७ अद्योऽधिमो ८ यमोभरबी ९ अग्नि रुक्मिका १० प्रभापती रोचिबी ११ सोमोमृगगिरः १२ रुद्रभा-
 त्री १३ अरितिः पुनर्वसुः १४ वृषस्पतिः पुष्यः १५ सूर्योऽक्षेपा १६ पितामघा १७ जगः पुष्यफल्गुनी १८ अर्यमा उतरफल्गुनी १९ सविताहस्ताः २० ह्य-
 राचिका २१ वायुः स्यातिः २२ इन्द्राग्नीविशका २३ मित्रोअनुराधा २४ इन्द्रोऽ्येष्टा २५ मित्रतिर्भूल २६ व्याप पूयापादा २७ विद्येउतरापादा २८ चेति-

शाचिका २१ वायुः स्यातिः २२ इन्द्राग्नीविशका २३ मित्रोअनुराधा २४ इन्द्रोऽ्येष्टा २५ मित्रतिर्भूल २६ व्याप पूयापादा २७ विद्येउतरापादा २८ चेति-

वांघवे ८ कर ८३ करिष ७४ राय ८५ गाल ८६ बोधवै पुरफ ८७ भावकेऊअ ८८ अष्टासीइगहाखलु
 णायअ।आणपुष्पीए १ एव जाणिअअ जाव भावकेऊरस अगमहिसीउ यम्हा १ विणुअ २ वसू ३ यरण
 ४ अय ५ वुहि ६ पुस ७ आस ८ जमे ए अग्नि १० पयोवह ११ सोमे १२ रुहे १३ अइती १४ ॥ १ ॥
 ४ अय ५ वुहि ६ पुस ७ आस ८ जमे ए अग्नि १० पयोवह ११ सोमे १२ रुहे १३ अइती १४ ॥ १ ॥
 विहस्सह १५ सप्ये १६ पिउ १७ जगे १८ अज्जम १९ सत्रिअ २० तठे २१ वाऊ २२ तहेअ इदग्गी २३

विहस्सह १५ सप्ये १६ पिउ १७ जगे १८ अज्जम १९ सत्रिअ २० तठे २१ वाऊ २२ तहेअ इदग्गी २३

ति ८० एकत्रटी ८१ भवति विज्जटीच ८२ माहुअः करकिरि रोजागसी ८३ बोद्व्योपुयभायस्तु ८४ अष्टाशीतिपदाः सलुयोद्व्या अणुपू-
 व्योच ८५ एव जचितव यावत् भोवकेतोः अयमद्विप्यः ८६ अष्टाविज्जुय ८७ वसू ८८ वंरुचो ८९ अत्र ९० यदि ६ अक्षिपमा ९१ अग्नि प्रजावति
 १२ सोमो १३ रुद्रः १४ अद्विनि १५ वृषस्पतिः १६ मयः १७ पितरा १८ उपमा १९ सविता २० स्वष्टा २१ याय २२ स्वयेव इन्द्राग्नी २३ मित्र एव

१२ सोमो १३ रुद्रः १४ अद्विनि १५ वृषस्पतिः १६ मयः १७ पितरा १८ उपमा १९ सविता २० स्वष्टा २१ याय २२ स्वयेव इन्द्राग्नी २३ मित्र एव
 २४ जाचका कर २५ करिब २६ रात्रा २७ अगल २८ परपस्तु २९ भावकेसु ३० एव अरु यासी ३१ एव निधे जांचया अमकमे ३२ वम कश्चि यू या
 वत् माव येनुमा परि अय सक्षिपो कश्चो १ अष्टा अभिजिन् १ विज्जु मयच २ वसू यमिष्टा ३ वरुण मत्तभिपत् ४ अज पूर्वभत्रपव ५ यति उतरजत्र
 पव ६ पूया रेवती ७ अद्य अधिमो ८ यम भरबी ९ अग्नि रुक्मिका १० प्रभापति राचिबी ११ मीव्य मृगगिर १२ रुद्र आत्रा १३ अविती पुनर्वसू १४ १
 यवस्पति पुष्य १५ सूर्ये अक्षेपा १६ पितमघा १७ जग पूर्याकागुनी १८ अर्यमा उतरफल्गुनी १९ सविता हस्ता २० ह्यष्टा वित्रा २१ वायुस्याति २२

१८ मस्तराशिः ६० तिहः ३१ तिसपुप्यवर्षः ३२ दकाः ३३ दकयुगः ३४ कायः ३५ यव्यः ३६ च समुच्चये इन्द्राग्निः ३७ पुमकेतुः ३८ हरिः घटं
 एकः ४० पुपः ४१ वस्तुधैव । एतन्नेयं वि । शुक्रः ४२ पृथ्वरपतिः ४३ राहुः ४४ अगस्तिः ४५ माखयकः ४६ कामरूपयुः ४७ ४ पुरकः ४८ प्रमुखः ४९
 घटः ५० विश्वपिकरपः ५१ तथा प्रकरपः ५२ कटालः ५३ अरुणः ५४ अग्निः ५५ काकः ५६ महाकासः ५७ ५ स्वस्तिकाः ५८ वीवस्तिकाः ५९ वेदं
 मन्त्रः ६० तथाप्रसङ्गः ६१ नित्यालोकाः ६२ नित्योद्योतः ६३ स्वयम्प्रसः ५४ स्यावमाचः ६५ ६ श्रेयस्करः ६६ सेमकरः ६७ आर्मकरः ६८ प्रमकरः ६९ यो
 व्याः खरजाः ७० विरजाः ७१ तथाप्रसङ्गः ७२ तथावीतयोः ७३ ७ विमलः ७४ वितस ७५ विरयत्रः ७६ विगासः ७७ शासः ७८ सुग्रतः ७९ अग्नि
 तिः ८० एकवटी ७१ भवति द्विवटी ८२ त्रिवटी ८३ चतुर्विटी ८४ पञ्चविटी ८५ षड्विटी ८६ सप्तविटी ८७ अष्टविटी ८८ नवविटी ८९ दशविटी ९०
 द्वाः कलकालव्या आनुपूर्व्यं वि । अथसहायसङ्गाहकनित्यादिपदेन सूचितानां मन्त्राद्यामपिदेयद्वाराभोमप्रतिपादनाय नायःद्वयपसाह । यन्माहृत्या
 रे । प्रस्ता अग्निचित् । विष्णुः मन्त्रः १ यत्तर्पणिः २ वरुणः ३ यत्तर्पणिः ४ व्यासः पूर्वमन्त्रपवाः ५ ऋद्वित्त्रिभ्य परिकवेद्योपसमुदायोपचारादभियुद्धिः

सुक्तीए ६३ सयपहे ६४ येयसंज्ञासे ६५ ॥ ६ ॥ सेअकरे ६६ खेमकरे ६७ स्यामकरेअ ६८ पमकरेश्व ६९
 योधसे अरए ७० खिरएष्य ७१ तथा स्यंसाग ७२ तद्वीअंसागेष्य ७३ ॥ ७ ॥ यिमल ७४ वितत ७५
 मियठे ७६ विसाल ७७ सहसाल ७८ सुसए ७९ येत्र स्यनिअही ८० एगजही ८१ होडिअजहीअ ८२

स्तिबो ५९ यपमानका तथा प्रस्तम्ब च नित्यालोको निरपाद्योतः ६१ स्वयम्प्रभयेव अजत्राणः ६२ सेमकरः ६३ आनकरच प्रमकरच
 ६४ कादुव्याः खरजा ७० विरजा ७१ तथा ७२ अयोर्बतबावीतयोः ७३ विमलः ७४ वितसयिककी ७५ बिगासः ७६ तथाग्रान् मुत्रतोर्बेव ७८ अग्नि
 ६९ नित्यालोका ६२ निरयोद्योत ६३ स्वयम्प्रस ६४ स्यावमाच ६५ ६ श्रेयस्कर ६६ सेमकर ६७ आर्मकर ६८ प्रमकर ६९ जोसबो खरजा ७० विरजा ७१
 तिन अष्टाव ७२ तिन त्रिवटी ७३ ७ विमल ७४ वितस ७५ बिगस ७६ बिगास ७७ शास ७८ सुग्रत ७९ अग्नि वि ८० एकवटी ८१ द्वा द्विवटी-

नक्षत्राणि धीदृज्यानि । ननु स्वास्मानिमासस्यव्यतिपादकमायमन्तरेण अथदेवताभानन्निगच्छन्नामानि संप्रद्वेष्टम् । उच्यते । अपिहातरि अभिष्टेयस्यो
पचारकृत्वति । एतेषाणां विवरेषु विषयादिनामनि रवपूर्वास्ता सप्तस्योऽग्रमहिष्योवत्कस्या इति । तारकाकाचि सप्तसप्तति मयसह-
व्याधिकपदपट्टिभोटाकाटीप्रमाणात्वेन बहुसस्यावतया नामव्यवहारस्याऽसुख्यव्यवहारकत्वेन बोधेन परमेयमप्येता एवचतस्रोऽग्रमहिष्यो योस्याइति ।
अथपञ्चदशद्वार प्रसविषयीकर्तव्या । अन्वविमोहजतेइत्यादि । प्रश्नसूत्रसुगमउत्तरसूत्रचतुर्भागपश्योपममिति । चतुर्भागमात्र परशेयमं चतुर्भागपश्यो
पमनितिविशेषव्यवसायः परशेयमं चतुर्भागपश्योपममिति । प्रश्नसूत्रसुगमउत्तरसूत्रचतुर्भागपश्योपममिति । चतुर्भागमात्र परशेयमं चतुर्भागपश्यो
पमनितिविशेषव्यवसायः परशेयमं चतुर्भागपश्योपममिति । प्रश्नसूत्रसुगमउत्तरसूत्रचतुर्भागपश्योपममिति । चतुर्भागमात्र परशेयमं चतुर्भागपश्यो
पमनितिविशेषव्यवसायः परशेयमं चतुर्भागपश्योपममिति । प्रश्नसूत्रसुगमउत्तरसूत्रचतुर्भागपश्योपममिति । चतुर्भागमात्र परशेयमं चतुर्भागपश्यो

मिसे २४ द्वे २५ निखई २६ आऊ २७ त्रिस्साय २८ योध्रु २ चद्रविमाण ३० देवाण केवईअक्रा
छंछिई प० १ गो० । जहखेण चउज्जागपलिच्छम उक्कोसेणपलिच्छम वाससयसहस्समप्पहिस्सु, चद्रविमाणेण
देवीण जहखेण चउज्जागपलिच्छमं उक्कोसेण अरुपलिच्छम पयासाएयाससहस्सेहिस्सुप्पहिस्सु, सुरविमाणे

इत्थो २१ निखतिः २२ आपः २३ बिद्ये २८ योद्ध्याः ० २ ४ अन्वविमाणस्य भवन्त । देवानां विमत्कास्त्यतिः प्रज्ञता ? गीतम् । अपन्यतः
चतुर्भागपश्योपम कल्पयैव पश्योपम धर्मेणसहस्र अम्यपिक् । अन्वविमाणे देवीना जपम्यतः चतुर्भागपश्योपम उक्तपतः अरु पश्योपम पचा

तिम इन्द्राणि विद्याया दे मित्र उज्जाया २४ इन्द्र ज्येष्ठा २५ निखति मूल २६ आप पूर्वोपाह २७ बिद्य उज्जरायाह २८ जाखवी ए २९ मय्यथ ३० २४ ०
इवै स्विती द्वारकईई । अन्वविमाणे विवै दे भगवन् । देवतानी केतलाकासनी केतलाकोसने स्थिति चे । दे गीतम् । जपम्यपच पश्योपमो
पाथो नाम उरुहृष्टपथे एव पश्योपम एकलाव वरम अचिच आयु ३३ । अन्व विमाणे विवै देवीने जपम्यपथे पश्योपमनो बोधा ज्ञाग उरुहृष्टप

दिविमानवाचकमुच्ये माध्य । अथसूर्योपायः ॥ सूर्यविमारे इत्यादि ॥ व्यक्त अथग्रहादीनास्त्वितिसूत्रास्याह । सूर्यविमारे इत्यादि । एताभिनीयपि
सूत्राभिनिपदसिद्धान्तीति । अथयोरुक्त्य द्वार पद्यति । एतेसिद्धमित्यादि । एतेषा ननस्तरोक्ताणा प्रत्यक्षप्रमाणोपेततत्ताराणा प्राप्तवत् । चन्द्रसहितग्रह
नक्षत्रताररूपाणां कतरे कतरेऽस्यो स्तोकाः वाक्विकल्पसमुच्चयायः । कतरे कतरेऽस्यो यदुक्तावा कतरे कतरेऽस्यस्तुत्यावा अत्रविनक्तिविवरिद्यामेन

तद्वाण जहर्णेण चउस्मागपलित्थम उक्कोसेण पलित्थम वाससहसमस्रहिय्य, सूर्यविमाणेदेवीण जहर्णेण
चउस्मागपलित्थम उक्कोसेण अरुपलित्थम पचहिवाससएहि स्थियं गहविमाणेण देवाण जहर्णेण चउ
स्मागपलित्थम उक्कोसेण पलित्थम, गहविमाणेदेवीण जहर्णेण चउस्मागपलित्थम उक्कोसेण अरुपलि
त्थम अरुतविमाणे देवाण जहर्णेण चउस्मागपलित्थम उक्कोसेण अरुपलित्थम, अरुतविमाणेदेवीण

गदुपंचरु रम्यपिह । सूर्यविमारे देवाणां अपत्यतः चतुर्नागपत्यापन उत्कपत पत्यापन वपसहस्र सम्यपिह । सूर्यविमाणेदेवीणा अपत्यत
चतुर्नागपत्यापन उत्कपतः अरु पत्योपन पञ्चभिः वप सहस्रैः अम्यपिह । ग्रहविमाने देवानां अपत्यतः चतुर्भागपत्योपन उत्कपयेण पत्योपन,
ग्रहविमाने देवीनां अपत्यतः चतुर्भागपत्यापन । उत्कपयतः अरु पत्योपन, नक्षत्र विमाने देवानां अपत्यतः चतुर्भागपत्योपन उत्कपतः अरु
च अरु पत्यापना जाग उह पञ्चाशद्दशार वरुचे अपिह आपू ठ । सूर्य विमाने विर्ये देयतानु अपत्यपण्डे पत्यापनो चोथा भाग उरुहपण्डे ए
क पत्योपन एकदशार वरुचे अपिह आपू सूर्य विमान विर्ये देवीनु अपत्यपण्डे चाथा भाग पश्योपनो उरुहपण्डे अरु पश्योपन पाचसह घर
मर अपिह आपू दूह । ग्रह विमाने विर्ये देवतानो अपत्य पण्डे पश्योपनता चतयो भाग उरुहपण्डे मर पश्योपन आपू दूह । ग्रह विमाने विर्ये
देवीनो अपत्यपण्डे पश्योपनो चाथा भाग उरुहपण्डे अरु पश्योपन आपू दूह । नक्षत्र विमाने विर्ये देयतानु अपत्यपण्डे पश्योपनो चायो जाग

ननु स्वास्यामिमावसम्बन्धमिति पादकभावमन्तरेण कथं देवताभामन्त्रिणश्चामात्रानि संपदं रन् । उच्यते । अपिष्टातरि अपिष्टेयस्यो
 पचारद्रव्येति । एतेषाणां विधितेति ननु तावता विजयादिभामभि रथपूर्वाक्ता इति । तास्काणां सपञ्चसति नवसह-
 स्रापिकपदपट्टिकोटाकाटीप्रमाणात्वेन बहुसख्याकतया नामव्यवहारस्याऽसम्बन्धव्यवहारकृत्येन चापेक्षा परमेषामप्येता एव पतन्तोऽपमद्विष्यो योच्याइति ।
 अथप्यन्वदस्यहार प्रप्रतिषेधपीडुर्वाह । अन्वविमाशेकततेइत्यादि । प्रश्नसूत्रसुमन्तरसूत्रश्चतुर्भाग्योपममिति । चतुर्भागमात्र पश्योपमचतुर्भागपश्यो
 पममिति विज्ञेयसमासः पश्योपमचतुर्भाग्यइत्यर्थः । पूरणापत्त्यात्पूरणप्रत्ययलोपः एवमप्येऽष्टप्रागपश्योपमादावपि लोप्य । अन्वविमानेहि चन्द्रदेवः सामा
 निभायत्वारोद्वारेण्यपरिवसति तेषां चन्द्रसामानिकापेक्षयोत्पद्यमानु योष्य तेषामेवोत्पद्यमानुः सम्मयात् जपस्य चास्मरणादिदेवापेक्षयेति एवसूयो

मिसे २४ इदे २५ मिरई २६ व्याज २७ त्रिस्साय २८ योध्वम् २ चदविमाणेन नते । देवाण केवईअका
 छंठिई ५० ? गो० ! जहखेण चउजागपलिउंअम उक्खोसेणपलिउंअम वाससयसहस्समसुहिइय, चदअिमाणेण
 देवीण जहखेण चउसुगागपलिउंअम उक्खोसेण अरुपलिउंअम पयासाएथाससहस्सेहिअसुहिइय, सूरअिमाणे

इन्द्रो २१ निश्चतिः २२ आपः २३ विद्येय २८ वीरुव्याः ४ २ ॥ चन्द्रविमानस्य भवन्त ! देवानां कियत्काशस्थितिः प्रज्ञता ? गीतम ! अथन्यतः
 चतुर्भागपत्सोपम इत्यर्थे च पत्सोपम धर्मयानसङ्ख्य अन्वयिष्य । अन्वविमाने देवीना अथन्यतः चतुर्भागपत्सोपम साकपत अह पत्सोपम पया

तिम इन्द्राणि विज्ञात्वा २३ मित्र २४ इन्द्राणा २५ मित्रमिति मूल ६ आप पूर्व्यायाहा २८ व्याख्यो ए २८ मय्यत्र ॥ २४ ॥
 इवै स्थिति द्वारकईवै । अन्वविमाने विवै दे भगवन् । देवतानी देवताकाभनी देवताकोलक्षणे स्थिति चै । दे गीतम ! अथन्यपञ्च पत्सोपमो
 चापो भाग षडष्टपर्वै एक पत्सोपम एकलाव वरन अपिच आपुं इह । अन्व विमाने विवै देवीने अथन्यपर्वै पत्सोपमनो चापो प्राग षडष्टप

भीषकान् विपृच्छिषु राह । जंयुद्दीवेऽहं भते? दीये जहृषपएइत्यादि । जंयुद्दीये भवन्त? द्वीये जपस्यपदे सर्वस्वीकृत्यामे या उत्कृष्टपदे सर्वोत्कृष्टस्थाने
 याविचार्यमासी इति श्रौतः कियत्तस्तीषकराः सर्वायेऽहं सर्वसंख्या केवलमिदृष्टिमात्रया इत्यर्थः प्रपञ्चाः? गीतमा? जपस्यपदे सत्वारः प्रपन्ते । सचादि ।
 जंयुद्दीपस्य पूयविदेऽशोतासंज्ञानद्याद्विगागीकृते इति बोद्धविरिभागयो रेविकस्याः सद्भावात् द्वीरे अपरविदेऽपि शीतोत्पन्नामप्राप्त्या द्विभागीकृते सपेय
 द्वीरेऽपि निमित्ता यत्वारः भर्तेरायतयोस्तु एकालसुपमादावमाधएव सर्वकृष्टपदे चतुस्त्रिंशत्तीषकराः सर्वायेऽहं प्रपञ्चाः? सचादि । मप्राविदे
 प्रतिविजयपरतैरापतपोरेविकस्य समायइति सप्तमीसने चतुस्त्रिंशत् एपादि प्रगततां स्वस्वतेष्वतिजि यद्विभिय सप्तम्यस्यामसत्तविरोधासमयात्
 एतश्च विहरमाचजिनायेत्या श्रोत्र । ननु जप्तायेकया तपिनायो उत्कृष्टपदे जंयुद्दीये चतुस्त्रिंशत् स्वीयेकराणां सप्तम्यादिति । अचात्रैव जपस्योत्

ताराकृत्रासखेच्छगुणा १६ जंयुद्दीवेण भते! दीवे जहृषपएया उत्कृष्टपएया केवहंश्चासित्ययरा सद्युग्गेण
 प० १ गो०! जहृषपएचमरि उत्कृष्टपएचोत्तीस तित्ययरा सद्युग्गेण प०? जंयुद्दीवेण भते! दीवे जहृष
 पएया उत्कृष्टपएया केवहंश्चाचक्षत्रहीसद्युग्गेण प०? गो०! जहृषपएचमरि उत्कृष्टपएतीस चक्षत्रही स

विषम्येपगुणानि यहाः सस्येपगुणाः ताराकृत्राः सस्येपगुणा ॥ जंयुद्दीये भगवन् । द्वीये जपस्यपदेया शक्यपदेया कियत्तस्तीषकराः सर्वा
 येऽहं प्रपञ्चाः? गीतमा? जपस्य पदेवत्वार चतुस्त्रिंशत्तीषकरा सर्वायेऽहं प्रपञ्चाः? जंयुद्दीये भगवन्! द्वीये जियन्तः जपस्यपदेया
 तेऽहं तुस्य सरीया सवपकी यह नचत्रादिक् भी याहा छे, तेहयकी नचत्र सख्यात गुणा छे २८ उठावीस गुणामाट तेऽहं यकी यह सख्यात गुणा
 त्रेगुणा जाऊंता तेह यकी तारा सख्यात गुणा १६ जंयुद्दीपमाहा ऐ भगवन्! दीपने छिये जपस्यपदह उपया उत्कृष्टपदे केतला सोधकर सयं स
 पाह एक अवर्ते हूह । रे गीतमा! जपस्यपदे व्याह हूह नह। विदेह ऐत्र च उत्कृष्टपदे तीर्थकर सयंय्याह हूह मप्राविदेहमे स्रष्ट तीर्थकर से ३२

प्रष्टव्यास्येयाः कतरेभ्यो विद्येबावेति गीतम् । अत्रसूर्योयतेद्वयेवि परस्परतुल्याः प्रतिद्वीप प्रतिचमुद्र अत्रसूर्योपासमस्यावत्येन तेभ्योपद्या
सर्वेयगुणात्म्य साराङ्कपादिसस्येयगुणानि अष्टाविंशति गुणत्वात् तेभ्योपि प्रष्टाः सस्येयगुणाः सातिरेकात्रिगुणत्वात् तेभ्योपि ताराङ्कपादि सस्येय
गुणानि प्रमत्तबाटाकोटीगुणत्वादिति । व्याख्यात पाठसुभरपवदुल्लङ्घार तेभ्यमप्युक्तं सप्तचर्मीगावाङ्मुपस्थास्यतमिति । अथअयुर्वीपे सप्तम्योक्तुष्टपदाभ्यां

जहृष्ये ण चउल्लागपलित्थमं उल्लोसेजसाहिअ चउल्लागपलित्थम, तारात्रिमाणदेवाण जहृष्ये ण अष्टभाग
पलित्थम उल्लोसेण चउल्लागपलित्थम, तारात्रिमाणदेवीण जहृष्ये ण अष्टभागपलित्थम उल्लोसेण
साङ्गेगठमाणपलित्थम पुणसिण भते । अदिमसूरिअगहणकसुतोराकवाण कथरे २ हिता अप्पात्रायज्ज
स्यावा तुल्लावा विसेसाहिअ्याथा गो० । अदिमसूरिआऽवेतुल्लासद्युयोथा णस्कन्नासपेज्जगुणा गहासंसेज्जगुणा

पत्तोपम । नद्यत्र विमाने देवीणा अपन्यतः अतुर्भागपत्तोपम तरङ्गपतः सापिच अतुर्भागपत्तोपम ताराविमाने देवानां अपन्यतः अष्टभागप
त्तोपम तरङ्गपत अतुर्भां मपत्तोपमताराविमानेदेवीनां अपन्यतः अष्टभागपत्तोपम तरङ्गपतः सातिरेक अष्ट पत्तापम । एतेषां भगवन् ! अत्र
सूर्यपदचमद्य ताराङ्कपादां कतरे कतरेभ्यो, अस्वावाङ्मुकावाङ्मुस्यावा विद्येबापिवावा । गीतम् । अत्रसूर्यो द्वाविपितस्वीसवप्रया भयथा
तरङ्कपचे अत्रं पश्योपम आगू दूढ । नद्यत्रविमाने देवीनां अन्यपदे पश्योपमनो आचो भाग तरङ्कपचे काङ्क अपिच ऊर्ध्वोते आवा भाग
पश्योपमनो, तारा विमाने विद्ये देवतानो अन्यपदे पश्योपमनो आठनी भाग तरङ्कपचे पश्योपमनो आचो ज्ञान । तारा विमाने विद्ये देवीनां
अन्य पदे पश्योपमनो आतुंनो भाग तरङ्कपचे ऊर्ध्वोते पश्योपमनो आठनो भाग काङ्क उपिच १५ इवे अत्रपवदुल्लङ्घार कहे वे । एह जगवन् ।
अत्रना सुमे एह नद्यत्र तारा रूप ज्योतिनी साहि सुच कुचचकी बोहा उचवा चर्मी तथा चर्मी उचवा विद्येबापिच । हे गीतम् । अत्रना मूपए

यच्च विराघावेना न्यतराभिसंघे तदोभ्यतरस्याभावावति । अथैते निधिपतयो भाव्येति । अयूद्वीपे निधिसंस्थां प्रमुखादि । अयू-
 द्वीपे द्वीपे क्षिपति निधिरयानि उक्तरुदुनिधानानि यानि गङ्गादिगदीमुखस्यानि चक्रयन्ती इक्ष्मागतपरिपूष्य यत्संबद्धिगवित्त्वय्यायुतोऽटुमतपाः करणा
 उमत्तरं स्तृषात्करोति । तानि सर्वायेव सर्वसंस्थाया प्रसप्तानि ? गौतम ! त्रीक्षिपदुत्तरादिनिधिरयशतानि सर्वायेव प्रसप्तानि ? तथ-
 या । नवसंस्थाका निधानानि चतुस्त्रिंशदा मुस्य तद्वति यथास्तसंकेति । इयच्च सुमाभाश्रित्य प्ररूपणाकृता । आपनिधिपतीनां कतिनिधानानि वि-
 यचित्काल भोग्यानि भवतीति प्रसन्नाह । अयूद्वीपे दीवे इत्यादि । अयूद्वीपद्वीपे क्षिपति निधिरयशतानि परिजोग्यतया उच्यते प्रयोजने यच्छयसि-
 नि त्वां पापगाह्यत्वं इवृमिति शीघ्रं चक्ष्यमिहायोत्पश्यमन्तर निर्वैल्लभमित्यर्थः । आगमुनि । भगवानाह ? गौतम ! अपन्यपदे पटत्रिंशत् अपन्यपद-

केवद्विष्ट्याणि हरयणसया परिजोग्या ए हस्तमागच्छति गो० । अहस्यपल्लतीस उक्ताः सपए दोषिसिस्तगणि
 हिरयणसया परिजोग्या ए हस्तमागच्छति ॥ अयूद्वीपे नन्ते दीये केवद्विष्ट्या पचिद्विया रयणसया ससृग्गेण
 प० ? गो० । देवसुमरा पचिद्विष्ट्यरयणसया ससृग्गेण प० ? अयूद्वीपे नन्ते ! दीये अहस्यपल्ल्या उक्ताः सप

न । त्रीक्षिपदुत्तरादि निधिरयशतानि सर्वायेव प्रसप्तानि ? अयूद्वीपे भवन्त ! द्वीपे क्षिपन्ति निधि रयशतानि परिजोग्यतया शोप्रमाणञ्चस्ति ।

गौतम ! अपन्यपदे पटत्रिंशत् उच्यते नन्ते ! द्वीपे क्षिपन्ति निधिरयशतानि परिजोग्यतया ससृग्गेण चक्ष्यमागच्छन्ति ॥ अयूद्वीपे भवन्त ! द्वीपे क्षिपन्ति पक्षे क्षिप्य

नति ह्र ॥ अयूद्वीपमात्रा हे भगवन् ! द्वीपे केतसा निधिरय चक्रवर्तिन परिभागपदे सय सय्यासदीपवत् । हे गौतम ! त्रीक्षिप च ३०६ नि-
 धिरय सय सय्याह सदैव गङ्गाजदीर्गे मूय सास्वता च ते किम इदं विज्ञाप परत एरयम इमं वक्ष्यमवगुणा कोसो यथास्तमान ३०६ निधान पाद ०
 अयूद्वीपमात्रा हे भगवन् ! द्वीपे केतसा निधिरय चक्रवर्तिने परिभागपदे शाप्रकायव द्यार्थे । हे गौतम ! यत्केना चक्रवर्तिने नय ह्र ३०६

रुष्टपदाभ्यां चङिच् । अमुदीबेइत्यादि । अमुदीचे भवत्ता? द्वीचे क्रियस्ती अयम्यपदे वा उक्तुष्टपदेया चङ्यन्तिनः प्रप्रस्ताः? भगवामाह । भो तत्रा अपन्यपदे चत्वारः उपपत्तिस्तु तीर्षकारादामिह उक्तुष्टपदे चिद्यञ्चङ्यन्तिनः सर्वापेच प्रप्रस्ताः? कयमिति चेदुच्यते द्वात्रिंशद्विचयेषु वामुदेयस्या-
निचान्यतरविचयचतुष्ववधिंतिविचयसत्ताहाविद्यति । भवतीरावतयोस्तु द्वाविति पूर्वापरमिलिता स्त्रि गत यदानश्चावदेहे उक्तुष्टपदे ऽष्टाविंशतिपञ्चि-
नः साम्येते तदा नियमाङ्गुलीमहचङ्किवा सम्भवेन तच्चिदुद्वेसेषु चङ्किवात्मसम्भवात् चङ्किवा मध्वेचक्रियांच सहानवस्यामन्यव्यवितोषादिति । एव
याच तथैव यस्यदेवानसु चङ्किचङ्काच । बलदेवावतिप्रमाइत्यादि । बलदेवाभ्यपि तावत्तयोक्तुष्टपद अपन्यपदेच पायन्तययतिनः वामुदेवाप्यपि सा-
वक्तएव यस्यदेयसङ्कारित्वात् । कोर्बः यद्वाचङ्यन्ति नः उक्तुष्टपदे त्रिगत् तदा प्रवश्य बलदेवयामुदेवौ अपन्यपदे यत्वारः । तेषा चतुर्णां एवयय
मावाप् यद्वाच बलदेवावायुदेवा उक्तुष्टपदे त्रिगत् तदा चङ्किवो अयम्यपदेचत्वारः तेषामपि चतुर्कामित्तय मायाम तैर्नैतिपापरस्पर भद्वात्रवस्यामन

सुगोपे प० ? बलदेवातिसिद्धाचेव तसिमाबल्लयही वासुदेवाय तसिआचेव ॥ जगद्धीनेण मत ? दीवे
केयहस्याणिहिरयणा सहगेण प० ? गो० ! तिसिखल्लसुरा णिहिरयणसया सहगेण प० ? जगद्धीनेण तीवे
विपल लल्लपुपदेवा बल्लवर्णिणः । अर्धगिण प० ?

क्रियन्त उत्कृष्टपदेवा अकवर्तिनः सर्वापिच प्रशस्ताः ? नीतम । अपभ्यपदेवस्वारः उत्कृष्टपदे शिंशसकवर्तिनः सर्वापिच प्रशस्ताः ? इति न ज्ञानदेवा अपितावन्तवैवपावन्तः यकवर्तिनः पाशुदेवा अपितावन्त एववेति न ज्ञान्यद्वीपे भदन्त । द्वीपे क्रियन्तिनिषिराजानि सर्वापिच प्रशस्तानि ? नीत-
विशये बहु क्रियेदानी एव सतत एवैवत इम इति न ज्ञान्यद्वीपेभ्यः ।

हूह । हे गीतम ! अपस्यपहै चार ४ महा विदेवह उत्कृष्ट परै १० श्रील जगवर्ति हूर ते किन उत्कृष्टपरै मद्दजिदेह २० बिअर्ये जगवर्ति हूर ५
 ते ४ बिअर्ये बाबूदेव हूर ते प्रची ५८ नरते देरकटे ब २ एम ३० बलदेवपणि सेतकाअ ४ ठाकृष्टपरै ३० हूर जेतका जगवर्ति हूर ५
 साब हूर ते किन विबारै ठाकृष्टपरै १० जगवर्ति हूर विबारै अ० ४ बाबूदेव बलदेव हूर ५ जे विबारै ३० बाबूदेव जलदेव हूर ठिबारै ४ जग-

[illegible]

के वद्व्याणि हिरयणसया परिज्ञे गप्ताए हस्रमागच्छति गो० ! जहसपएलतीस उक्तीसपए दोखिसिस्तगणि
 हिरयणसया परिज्ञे गप्ताए हस्रमागच्छति ॥ जवहुवीवण जते। दीये के वद्व्या पचिदिया रयणसया सस्रगेण
 प० ? गो० । ते वसुन्नरा पचिदियरयणसया सस्रगेण प० ? जवहुवीवण जते । दीये जहसपएया उक्तीसप

न । त्रिखिपयुगसराणि निषिरवगतानि सर्वोपच प्रष्टमनि ? अन्ध दूरीये भदस्त ! द्वीये कियन्तिनिधि रवशतानि परिजाम्यतया ग्रीप्रमागच्छन्ति ।
गीतम् । अपम्यपदे पटत्रिशत् सररुष्टपरे ह्वे सप्तभिः निषिरवगतानि परिजाम्यतया इक्षुमागच्छन्ति ॥ जन्म दूरीये भदस्त ! द्वीये कियन्ति पशुं श्मिय

वति हूह ० अमृद्वीपनामा हे भगवन् । द्वीपने केवला निधिरज चक्रवर्ति ने परिभोगपणे सय सय्यासवैयछह । हे गीतम ! त्रिविध छ ३०३ नि-
धिरज सय सय्याह सठेव गङ्गाजरीनें मूयें सास्वता छ ते किम इने धिखय भरत एरणन हम इठ नवगुणा फोखें यथाकमान ३०४ निधाम याह ०
अमृद्वीपनामा हे भगवन् ! द्वीपनें विपें केवला निधिरज चक्रवर्ति ने परिभोगपणे शाप्रकायह छावें । हे गीतम ! एकेका चक्रवर्ति ने मय हूह इम

प्राविक्तो ब्रह्मवर्तिना नवनिपातानि बहुमुचितानि यथोक्तसंख्याप्रदानोति शतशतपदेतु द्वे शतस्य चिह्ने निश्चिरवशे परिभोग्यस्य ग्रीष्मागस्त्यव उत-
लुप्तपदमाविर्ता ब्रह्मिर्वा त्रिशतां नवमवनिपातानि भवतीति भवत्रिशतागुण्यन्त इत्युपपद्यते यथात्सवस्येति । अथजघ्नुद्वीपवर्तिषष्ठयष्टिरवसस्यापि
पृष्ठिपुराह जघ्नुदीवेति । जघ्नुदीवे २ अदन्त ? विपति पञ्चेन्निपरजानिसेनापत्यादीनि सप्त सेवांशतानि सर्वांशे च प्रशस्यन्ति ? भगवानाह ? गीतम ।
द्वेदशोसूते पञ्चेन्निपरवर्तते सर्वांशे च प्रशस्ये ? तद्यथा । शतशतपदमाविर्ता त्रिशतां पक्षिणां प्रत्येक सप्तपद्वैद्विपरजसद्भावन सप्तसस्या त्रिशता गुण्यते
भवति यथाज्जमान । मनुनिबिर्वापपद्मायां बलुलि यथा गुणम पक्ष्वैद्विपरजसर्वापपद्मायां त्विनिति त्रिशता गुणम उच्यते दशसुयासुदेयपिअयेपु
शरातपासनुपक्षमात् निधीनात् नियतमावलेभ सर्वाद्याप्युपलब्धेः तेन रजसर्वायसूत्रे रजपरिभोगसूत्रे च भक्तवित्तसस्याकृतो विद्योपपत्ति । अथरजपरि
भोगममममनाह । जघ्नुदीवेइत्यादि । प्रायोष्याभ्यासत्वाद्बुध्यन्त । अथैकैद्विपरजानि प्रसमित्युमाह । जघ्नुदीवेतिव्यक्त । नयर एकेद्विपरजानिब्रह्मिणां
ब्रह्मादीनि सेवांशतानीति । अथैकैद्विपरजपरिभोगसप्त पृष्ठमाह । जघ्नुदीवेतिव्यक्त । अथजघ्नुद्वीपस्य विज्जमादीनिपृष्ठमाह । जघ्नुदीवेति । अथमन्त्रे

पथा केवद्वया पर्विदिश्वरयणस्यो परिमोगप्ताए हस्रमागच्छति । गो० ! जहयापए छठावीस उक्कोस
पप दोण्डिसुभरापथिदिश्वरयणसया परिमोगप्ताए हस्रमागच्छति ॥ जयुद्दीवेण जत ! दीवे केवद्वमाए

रक्षयगानं सर्वापन्नं प्रह्लासाग्निः ? नीतिज्ञः । इदं योऽपि पश्येत् पश्येन्निरूप्य रक्षयः ? सर्वापन्नं प्रह्लासः ? अस्मद्भूयो ज्ञेयं ! भूयो अपन्यपदेया उत्तरमुपदेया

[illegible]

स्याताः पुनः प्रसविपयीकारखेमवद्धं धाविचेत्रपमं प्रवगकरयप्रसायना द्विस्वरथशोकाविनेयगतस्वररूपोपकारायेति । तेनो
द्वीपशसुस्यस्त्रीयत्यनिर्देशः स्त्रीवेपि यत्ते गतस्यात् । कियदुद्बोधेनो हत्येन गून्मिप्रविष्टस्येनेत्ययः कियदुद्बोधेन न जूनिनेतो

तोचत्यमीक्षणेन प्रचसतः भगवानाह गौतम ! विष्णुभाषामपरिचेपविषय नियन्मसूत्रं प्रागयत् तद्वेधाविनियंमसूत्रेयु एत

नवमयति याजमसुदस्याणि ऊर्ध्वो गत्येन सातिरकजोकाशतश्च एषां घेयं च प्रचसतः ननु स हत्यव्ययशरो जलाश
। तमादौ प्रसिद्धाद्वीपेनुमन्त्रिं व्यवहारविपयत्वादिति सूच्यते । समस्तसादारस्य रथप्रजायामघः सङ्कयोक्तातिगायत्र
। पव्यवहारसोपलम्भमागत्योर्ध्वो हत्यव्ययशरं समसिद्धस्य । तथा अयुद्धीपोपद्यानां सीर्यंरुताः नयुद्धीपमेतैः पङ्कगयमेऽ

जहणपएया उक्ते । सपएया परिजेगत्ताए हव्वमागच्छति ॥ गो० । जहणपए ह्युठोयीस
उत्तरा एणि देअरयणमया परिभोगत्ताए हव्वमागच्छति ॥ जयुद्धीवेण भते । दीवे केयइह्यं
केयइह्यं परिकेयेण केयइह्यउद्धेण केयइह्य उहुं उद्धत्तण केयइह्यअसह्वगेण प० ?

नि परिभोग्यतायै शीघ्रमागच्छन्ति ॥ गौतम ! अपन्यपदे अष्टाविंशतिः सरकृष्टपदे द्वे दशोत्तरे पचेन्निप्रयव्यते परि
। म्युद्धीपे गगवन् । द्वीपे कियन्ति एकेन्द्रियरम्यताणि सर्वायेच प्रचसन्ति ? गौतम ! द्वेदशोत्तरे एकेन्द्रियरम्यते य

चक्रवर्तिने विसे दश २१० पचेन्निप्रय रथ परिभोग पचे छाये । जयुमासा चे भगवन् ! द्वीपने विपे केतलाह एकेन्द्रि
अपम्य पदे उत्कृष्ट पदे चक्रवर्तिन परिभोग पचे छाये । ऐ गौतम ! अपन्यपदे अष्टाधीच पचेन्निप्रय रथ परिभोगपचे
। एकेन्द्रियरथ त्रीच चक्रवर्तिने परिभोगपचे छाये । जयुमासा चे भगवन् ! द्वीपने विपे केतलो लापपणे पोएलपणे

प्राप्तिं चकवन्ति नानि नवनिधानानि बहुमुद्रितानि योक्तृसस्याप्रदातीति उत्कृष्टपदे तु हे सत्यपि नै निचिरजगते परिभोम्यथा शीघ्रमागच्छत उक्त-
 रुष्टपदमाविर्तां चक्रिषीं त्रिशतां नवनननिधानानि भवतीति नवत्रिंशदागुह्यत्वा इत्युपपद्यते यथाचक्ष्येति । अथजबूहीपवन्ति शठवर्तिर्यसस्यापि
 पुष्टिपुराह जबूहीवन्ति । जबूहीये २ भद्रता ? किंपति पञ्चस्त्रियरत्नानिसेनापत्याहीनि सप्त सेयांशानि सर्वांशे प्रशस्तानि ? भगवानाह ? गीतम् ।
 हृदयोत्तरे पञ्चस्त्रियरजगते सर्वांशे प्रशस्तं ? तद्यथा । उत्कृष्टपदमाविर्तां त्रिशतां पञ्चिर्वा प्रत्येक सप्तपञ्चेष्ट्रियरत्नसङ्गादेन सप्तसदस्या त्रिशता गुह्यत्वे
 भवति यथाचक्ष्मण । ननुनिधिसर्वापपृष्ठ्याया बहुलि घृता गुहन पञ्चेष्ट्रियरत्नसर्वापपृष्ठ्यायानु किमिति त्रिशता गुहन कथ्यते दशसुवासुदेययिजयेषु
 तद्वर्तमानपक्षमाह निधीनां निपततावलेन सर्वदाप्युपलब्धेः तेन रत्नसर्वापसूत्रे रत्नपरिभोगसूत्रेच नक्षत्रित्सस्यास्तो यिरोपइति । अथरत्नपरि
 भोगप्रसङ्गनाह । जबूहीवेदस्यादि । प्रायोद्याक्यातत्वादुच्यते । अथैवेष्ट्रियरत्नानि प्रशयितुमाह । जबूहीवेतिव्यक्त । नयर एवेष्ट्रियरत्नानिचक्रिषां
 चक्रादीनि तेषांभक्तानीति । अथैवेष्ट्रियरत्नपरिभोगसूत्रं पृष्ठ्याह । जबूहीवेतिव्यक्त । अथजबूहीपस्य विषयमादीनिपृष्ठ्याह । जबूहीवेति । अथजबूही

एषा केवहृष्ट्या पचिद्विष्टरयणसयो परिभोगज्ञाए हस्तमागच्छन्ति । गो० ! जहृष्टपए अष्टावीस उक्ते।स
 पठ दोसिदसुभरापंथिद्विष्टरयणसया परिभोगज्ञाए हस्तमागच्छति ॥ जंथूहीवेण जत! दीधे केवहृष्ट्याए

एवमनाम सर्वापच प्रशस्तानि ? गीतम् । हृदयोत्तरे पञ्चेष्ट्रिय रत्नसं सर्वोपच प्रशस्तं ? जम्बूहोये प्र० । ह्रीप जपन्यपदेया उत्कृष्टपदे या
 जपन्यपदे अार चकवन्ति ने ६६ निधि रत्न परिभाग आने उत्कृष्टपच ३० चकवन्ति ने विस्र चित्तरि निधिरत्न परिभोगपच ३३० निधि आने एक
 जवनरे । जबूहीपनामा ३ भगवन् । ह्रीपने विदे केतली पंचेष्ट्रिय रत्न सेनापति प्रसुप-सुख सस्याह हूह । हे गीतम् । विसेष्ट्य पचेष्ट्रियरत्न सर्वं स-
 व्याह हूह न किम एकका चकवन्ति ने ७ पचन्नीय रत्नहूह भक्त उत्कृष्टपदे ३० चकवन्ति ने २१० हूह । जम्बूहोपनामा हे जगवन् । ह्रीपने विदे जप
 न्यपदे उत्कृष्टे पदे केतला पचिद्विष्ट रत्न एक अथरत्न चकवन्ति न परिभाग पचे आत्तह । हे गीतम् । जपन्यपदे अार चकवन्ति ने अष्टावीस

नदेवधिपयस्तेन प्रममूत्रे उपप्लोसः । भगवोनाह गौतम पृथिवीपरिब्रामो वि प्रवतादिसस्यात् अप्यरिब्रामोपि गदीहृदादिमत्वात् जीयपरिब्रामोपि
 मुपवनादिषु वनरपत्तादिसत्वात् यद्यपि स्वसमये पचिष्मपक्वापपरिब्रामत्वग्रहणेनैव जीवपरिब्रामत्व सिद्ध तथापि लोके तथाजीवस्यस्याऽप्ययथा
 रात् पृथग्रहण वनरपत्त्यादीनां जीयत्वव्यवहारः स्थपरसमतइति । इतिपुद्गलपरिब्रामोपि मूर्तस्थस्य प्रत्यक्षमिदृश्यात् । कार्यं ज्युद्धवीयोपि एक
 पक्षतः पदार्थः सत्ताययतैः संभूदितैरेयप्रवति सभूदायरूपत्वात् समुदायिनइति । अथ यद्विचार्य जीयपरिब्रामस्य स्तब्धिसर्वे जीवा अत्रोत्पन्नपू

एगजीव्यणसहस्स उच्चैहेण णयणउच्च जोज्यणसहस्साइ साठरेगाइ उहु उच्चैहेण साठरेगं जोजणसयसहस्स
 सव्वगं ण प० ? जवुद्धीयेण मत्ते ! दीये किं सासए ज्यसासए गो० ! सिअसासए सिअअसासए । संकेणठेण
 जंत ! एयवुच्चइ सिज्यसासए सिज्यज्यसासए गो० ! दवुठयाएसामए वयगधरसफासपज्जवेहि ज्यसासएसंतेण

हेपन कियानूर्ध्वमुशीस्वेन विमान् सर्वापेक्ष प्रप्लवः ? गौतम ! जम्बूद्वीपः २ एक शतसहस्रनायानविकम्भाभ्यां । श्रीविद्योजनशतसहस्राणि
 पोडशशत सहस्राणि द्वय सप्तयिगत्यधिके योजनशते त्रीन् क्रोशान् अष्टाविगतिं चतुःशतानि त्रयोदशानुक्तानि अष्टाशुल्लभ किञ्चिद्विंशतिपञ्चिषपरि
 रोपेव । एक योजनशतसहस्रमुद्रुपेन नवनवति योजनशतसहस्राणि सातिरेकाणि अथ मुनैस्त्वेन । सातिरेक योजनशतसहस्र सर्वापेक्ष प्र-
 प्लवः ? जम्बूद्वीपो प्रगपन् । द्वीपः किञ्चाद्यतः अष्टाद्यत । गौतम ! अस्तिच ग्राह्यततः अस्तिच ग्राह्यततः २ अपकेनार्पेन भगवन् । यय

योजनमेक अथा वेतिहा तने जम्बूद्वीपतामा व्यदहार ते साट्टे कापय्य अपिहेरा ज्ञाप जाजन ऊनपढे वयु ऊनपढे मित्तीने सर्वसस्याइ ते जम्बूद्वीप ॥
 जम्बूद्वीपतामा हे भगवन् ! द्वीपने विंशे द्वीप सुं शास्वतो वे असास्वतो वे ॥ हे गौतम ! सास्वतोपचिं ते असास्वतो पचिं छे । ते दुस्र अर्थे हे भग
 वन् ! इमं कहे बह, सास्वतो पचिं छे असास्वतोपचिं छे । हे गौतम ! जम्बूद्वीपमाने एक लक्षयोजनममाण द्रव्यपढे सास्वतो छइ यत्तुं गत्यरस रक्षगोप

भिषग्विश्वायामन्त्रिप्रियमानस्य त् संवृद्धीपथ्यदेशपूर्वकमभिषेकश्च व्यायमानस्य मोक्षत्वम्यहरोप्यगर्भे सुप्रविष्टयेति । अथोस्मै च आयतमाधादिक
 प्रसपत्नाह । अंबुद्गीवचमित्यादि । इदं यथा प्राक्पट्टवरवेदिकापिचारे व्याख्यात तपान् अंबुद्गीपथ्यपदेशान् बोध्यमिति । एवञ्च आशुतोऽग्राशुतो
 पटो निरवयविनचरो द्रुष्टाब्जिनसावपि तद्वत् । उतमेत्याह । अंबुद्गीवचमित्यादि । इदमपि प्राक्पट्टवरवेदिकापिचारे व्याख्यातमिति । अयं किवरि
 ज्ञानोऽसौद्गीव इतिपिप्लुष्टिरुक्त । अंबुद्गीवच इति । अंबुद्गीपो भरतद्वीपः क्षिपूंबिबीपरिबामः पचित्रीपिह्नयः क्षिप्तपूरिबामः क्षान्तिपिह
 नयः एनादुशीच स्तथावदिनरश्च स्तथादिद्वज्जवपरिबानावपि सवत इत्याद्यद्गाह । किमोवपरिबामः क्षोवनय पटादिरजीवपरिबामापि ज्ञान-
 तोत्पन्नस्यापाह । क्षिपूवत्परिबामः पुष्टवत्क्षपनिव्यक्तः क्षाल पुष्टवपिह्नयश्चैः । तेषामस्त्येभानमुपमादा वसुपत्नत्वेन एकाग्रदुःपमादी तु वि-
 ज्ञात्वात्वेन अंबुद्गीपस्य तत्परिबामेऽंगीक्रियमावे कदाचित्कत्वप्रसंगः वायाः स्वतिथत्वात्वेन तत्परिबामे द्वीपकापि कदास्यापत्तिरिति तयाः कृतस्य
 विमिश्रितोऽप्यस्य सप्तहस्तस्यैव सोऽस्य सप्तहस्तस्यैव

गो० । अयुद्धीये २ एगजोअणसयसहस्र स्यायामयिक्त्वभण तिणिजोअणसयसहस्राइ सोलसयसहस्राइ
 दे।णिअसत्तावीसे जोअणसए तिणिअके।स अठावीसंअ घणसयं तरसयअंढगुलअ विसेसाहिअ परिस्कंनेन

शानरे एवम्निपरब्रह्मते परिजोम्यतया ब्राह्मनागच्छन्ति । द्वीपः क्षियान् आयासविकल्पाभ्याम् । क्षियान् परिवपय क्षियान्-
बायेव प्रचक्षत ? अन्वद्वीप जगः । द्वीप क्षियन्ति एवम्निपरब्रह्मतामि परिभाष्यतया यो प्रसागच्छन्ति, अपन्यपदे अष्टाविशतिः शतकष्टपदे द्वाद-
श जनता परिपियय के मतसो जठपय केतसा अर्धे छत्रपदे केतसो चर्बापपदे के ते नीतस । क्षयूदीपनासः द्वीप एक साव याजन सावपय पो
इत्यपदे त्रिंशत्ताय याजन १६ सोत हजार बिचे तत्तावीच योजन ७ने विस्विकोश एकसो अष्टावीच समुय तेर आहुल ७ने अर्धे आहुल कादक
अपिबेद ३१६२२७ यो० ६ को १२० च १३ । अन्वूल एतसो परिपियदे एक हजार योजनू ७ इपदे सममूलकयकी हजार योजननू नीचो अपयोधान
नहा बिदेइने विदे १ हजार योजननी बिचे छत्रिठे तेनाठ गवाणू हजार योजन कांदक अपिबेरा उर्ध्वे छत्र पदे के सममूलकयकी ८८ हजार

अगरस्यभावादिति कितो वारगुरपका इत्याह । असकदेनेकस्यः अपवा । अन्नतकस्यः अन्नतकस्यः सुसरस्यान्नादित्याविति । अय जम्बूदीपेति वा
 द्यायु रपनिमित्तविद्यासिपुः पृष्ठति । सेकेकठे मते । एवमुच्च जम्बूदीपेदीये इत्यादि । अय केमार्थेन भदस्त ? एयमुच्चते जम्बूदीपोदीपः भग
 वानाह ? गीतम् । जम्बूदीपेदीये तत्रतत्रदेये तस्यदेशस्य तत्रतत्रप्रदेशे यद्वातो जम्बूद्व्याः एकेकठ्याः विरलस्थितत्वात् तथा यदुग्निं जययुनानि जम्बू
 युवाय्य समुद्रजावेन स्थिभाः अविरलस्थितत्वात् एकजातीयतदसमूहो कनमिति ध्वननात् । तथा यद्वातो जम्बूयनपद्माः जम्बूवृक्षसमूहाएव विकारीय-
 तदुनिमित्ताः अनेकजातीयतदसमूहो कनपवठइति यचनात् तन्नपि जम्बूयुक्ताबावेन प्राधान्यमिति प्रसूते यणकसाकस्य । अन्यथा अपरयुक्ताबा यन
 सुबह्वे निमित्तज्ञेने नीजुदीपपहमवृत्तिनिमित्तत्वे स्यागत्यात् । तेन कथयता इत्याह । नित्य सर्वकाल कसुमिताः यायतपवात् बिम्बु माइया विशालवह

पुग्गलपारगामे, गो० । पुठविपरिणामेवि आऊपरिणामेवि पुग्गलपरिणामेवि ॥ जम्बूदीवेण
 मते । दीये सर्वेपाणा सर्वेनृणा सर्वेजीवा सर्वेसत्ता पुठविकाइयसाए आऊकाइयसाए तेउकाइअसाए
 याऊकाइयसाए ययसरसइकाइअसाए उयययपुष्ठा । इता गो० । अयइ अयुथा अणंतसुत्ता संकेणठेण मते।

विभीपरिणामः क्षिपपरिणामः क्षीयपरिणामः क्षिपद्रुलपरिणामः, गीतम् । पुच्छीयोपरिणामोपि अपपरिणामोपि जीयपरिणामोपि पुद्गलपरिणामोपि
 मोपि ॥ जम्बूदीपे भगवन् । द्वीप सर्वेप्राणाः सर्वेजीवाः सर्वोनिष्ठानि सर्वोविस्तृतानि पुष्पीकायिकतया अपृष्कायिकतया सेज-कायिकतया

गद्दी याइ अय्यय ठे अयस्वित सदेव एकठय इह नित्यत्वे जम्बूनामा द्वीप कम् ॥ दायुदीप नामा हे मगधन् । द्वीपने विने सु पुच्छीयो परिणाम छे
 पञ्चो पितने ठे आऊपरिणाम पासीमय छे अपवा जीयमप ठे अपवा पञ्चअपिठमय छ ॥ हे गीतम् । पुष्पशीपिठमय छे पासीमय पठि छ
 जीयमय पठि छे अचित पुद्गल पिठमय पठि छ ॥ जम्बूनामा हे मगधन् । द्वीपने विने स्वप्राणी वेद्री तेद्री मोरेन्द्रि स्वजन्म अनस्यमीआय सर्वे

वा वृत्तनेत्याशङ्क्या । जम्बूद्वीपेवमतेहत्यादि । जम्बूद्वीपे मरुता ? द्वीपे सर्वे प्राजाः । द्वित्रिपलुत्तिग्न्या सर्वे वीयाः पर्वद्वियाः सर्वे द्रुतास्तारयः सर्वे सखाः ।
 पविष्यन्तो योयुक्तयिक्ता अनेन साध्यवहारिकराशि । वषट्कारायाय प्रसः । अनादिनिगोत्रनिर्गोत्रानामेव । प्राबलीवदिरूपविशेषयोयप्रविपत्तेः । पृथिवी
 कायिकतया व्युत्क्रियकतया तेजस्कायिकतया वायुकायिकतया धरतयिकायिकतया उपपन्नपूर्वाः । उत्पन्नपूर्वाः । जगन्नामाह ? इता गोप्त्रमा ।
 एवं गीतम् । पदेवप्रसमूष तस्यैव प्रत्युद्धारणीय पृथिवीकायिकतया यावद्भूतमरयति कायिकतया उपपन्नपूर्वाः । कासकमेव सवारस्यागादित्यात् नपुंसः ।
 सर्वमाकाशया जीवविशेषाणुपगुणवुत्तकाः । सकलनोवासानेककाल जम्बूद्वीपे पयित्यादिभावनोपादे सकलदेवतारकारादिमेवाभावप्रसङ्गे । भवेत्तद्वति तथा

ठेप गो० । एवमुच्चैर्ह विष्णुसासप ॥ सिध्यत्युसासप ॥ जम्बूद्वीपेण ज्ञते । दीवैकालुनु कं व चिरहे । ह, गो० । पाक
 याविष्णोसी जकयाधिगत्य जकयाविणभयिरसह भुवि च जघद्व्य भयिरसहस्य घुघे जिध्यए सासप स्यस्कप
 स्यष्टए अथठिप जिज्ञे जम्बूद्वीपे २ प० ? जम्बूद्वीपेण ज्ञते । दीये कि पुठविपरिणामे स्याऊपरिणामे जीयपरिणामे

मुच्यते व्यसिचशासतः । अस्तिवाशासतः । इन्द्रोचया शासतः । सर्वेपयद्वैः गन्धर्वस्यस्योपर्वदे रगाद्यतः । अपतोनाचैत गीतम् । एव मुच्यते अस्तिच
 शासतः । अस्तिच आशासतः । जम्बूद्वीपो ज्ञतवन् । द्वीपः कासतः । कियता विर भवति । गीतम् । मकदावि मासीतन्मकदापिजयति मकदाविमवि
 व्यति धमूच मवमिच भविष्यति च प्रतः नित्य शासतः । आसपः । अथयः । नित्याः जम्बूद्वीपो द्वीपः प्रजगद्वति ॥ जम्बूद्वीपो मगवम् । द्वीपः किपू-

पोषकरी असास्वतो ये, तिष्ठे उर्वेकरी हे गीतम् । इम कहीर सारयतोपवि च आसारवतो पठि हे । जम्बू द्वीपनामा ज्ञते । द्वीपमे विवे कासय-
 णो देवताकासताह रहे । हे गीतम् । व्यतितकासी बिहारे यति न इह तो इम नही बतैमान कासे इमना बिहारे मधी इम इम नही व्यागत का
 रे बिहारे यति नही इह इम नही अतीपकासे इतो बत मान कासे इह व्यागत कासे पठि इहसे स्थिर हे निधये च आसारवतो उह बिहारेकप

[illegible]

प्राज्ञादयो श्रीविविधेषामुपगुरुराज्ञाः सप्तकाव्यभिषिक्तानां जयद्विंशतिः ॥
 ठेण गो०! एवमुच्चैः विष्णुसासए ॥ सिन्धुस्थसासए ॥ जयद्विंशेण ज्ञते! दीवेकालेन केव चिरहेड, गो०! णक
 याविणासी णकयाविणभविस्सइ भुविच जयद्विंश भविस्सइस्थ धुवे णिस्थए सासए स्थसए
 स्थए अवठिणं णिं जयद्विंशे २५०२ जयद्विंशेण ज्ञते! दीवे कि पुढविपरिणामे स्थाऊपरिणामे जोयपरिणामे

[illegible]

अगस्त्याभावादिति किंनो वारानुरपका इत्याह । असकृन्नेकशः अपवा । अमन्तवारान् संवारस्यानादित्यादिति । अथ अमृद्वीपेति मा
 द्वाष्ट्युत्पत्तिमिति त्रिष्टुप् पृष्ठति । सेनेवर्चो मते । एवमुक्तं अमृद्वीयेदीवे इत्यादि । अथ केमार्गेन भदक्त ? एवमुच्यते अमृद्वीपोद्वीपः भग
 वाभाह ? गीतम् । अमृद्वीपेद्वीपे तत्रतत्रदेवे तस्यदेशस्य सप्ततन्त्रप्रदेशे यद्वयो अमृद्वीपा एदैकतयाः विरलास्थितत्वात् तथा यद्वनि जयूयमानि जयू-
 वणाएव समूहजावेन स्थिभाः अखिरसस्थितत्वात् एकजातीयतत्वरुसमूहो यममिति यचनात् । तथा यद्वयो जयूयनपदाः जयूयनसमूहास्य विजातीय-
 ससुविभिताः । अनेकजातीयतत्वरुसमूहो यमपप्रवर्तते यचनात् तत्रापि अमृद्वीपाणांमेव प्राधान्यमिति प्रस्तुते यथाकसाकस्य । अन्यथा अपरपृष्ठाका यन
 सखरे निमित्तमूने जयूद्वीपपहप्रवृत्तिनिमित्तस्ये सागत्याह । तेष कथमूनाइत्याह । नित्यं सयकाल कमुमिताः यायमपदास् विष्टु भाइया विष्टुताय

पुगलपारथामे, गो० । पुठत्रिपरिणामेति जीवपरिणामेति पुगलपरिणामेति ॥ जयूद्वीवेण
 मते ! दीवे सर्वेपाणा सर्वेज्जा सर्वेसप्ता पुठयिकाइत्युक्ताए अक्राइत्युक्ताए तेउकाइअप्ताए
 वाउकाइअप्ताए यमससदकाइअप्ताए उयययपुक्ता । हुता गो० । असइ अमुया अणंतस्सुप्ता संकेणठेण मंत।

पिपीपरिणामः क्षिपपरिणाम जीवपरिणाम क्षिपद्रुलपरिणाम , गीतम् । पूयिपोपरिणामावि अपपरिणामोपि जीवपरिणामोपि पुद्रुलपरिणामोपि ॥
 मोपि ॥ अमृद्वीपे भगवन् ! द्वीप सर्वेप्राजाः सर्वजीयाः सर्वोणिद्रूतानि सर्वाखिसत्त्वानि पूयिपीकायिकतया अप्कायिकतया तेजःकायिकतया
 गरी याह प्रथम तें अत्रस्थित सदेव एककूप खद नित्यतें जयूनामा द्वीप खडू ॥ अमृद्वीप नामा हे भगवन् ! द्वीपनें जियें सु पूयिपी परिणाम तें
 परत्री पिरुनें तें आऊपरिणाग पाळीमय सें प्रथवा बीयमय तें प्रथवा पद्रुलपिडमय ख ॥ हे गीतम् । पूयत्रीपिडमय तें पाणीमय पदि छे
 बीयमय पदि छे अचित्त पुद्रुल पिडमय पदि छे ॥ जयूनामा हे भगवन् ! द्वीपनें जियें सयप्राक्षी येंद्वी तेंद्वी पोरेन्द्रि सयजून यमस्यतीकाय सये

या विष्णुपदव्या आविर्बभूवुस्त्रिभुजादध्यायद्वयप्रवक्ष्य गुणद्वयं गोष्ठद्वयं वनसिद्धं पुनसिद्धं पञ्चमियं तुविमलवति प्राप्नोति । एतस्या
 क्मानं प्राप्नोतपरवक्ष्ये इत्येवमिति तदाह्वये । उक्तवक्ष्यकोपेताद्य वक्ष्याः श्रियाश्रयीव प्रतीव उपशोभमाना स्तिरिति । इदं न्य निर्युक्तुमुमितत्वादिक
 ज्युष्ट्यानामुक्तुमुक्तुवक्ष्येयया वाच्य । अल्पदीर्घा प्रावद्वक्ष्यान्निपुण्यसंज्ञायात् एतेन ज्युष्ट्यावबुद्धोद्गीयो ज्युष्टीय इत्यावेदित
 प्रवति । अप्रया वक्ष्यां शुद्ध्यानिपामोयानादुक्तनामा पूर्वे ज्युष्ट्यापिकारे ध्यास्यातनामा देवो महद्भि को यायत्करवान् महज्जुर्ह्य इत्यादि प्रा
 द्य । पत्न्योपनस्त्विति । प्रवर्तेनार्थेन प्रवर्तन ? एवमुच्यते स्याद्विपत्त्यादुक्तनामदेवाभयमूतया ज्यवोपलक्षितो द्वीपो ज्युष्टीयवति ।
 मूत्रैर्बरेयोद्यापर मूत्रैर्वेद्यं सारपतीति । अदुत्तरवच । ज्युष्टीयवर्षदीवस साधएकानयेनै पश्यते ? अथकथाइवभाषी उक्तयाइवस्य उक्तयाइव

एव वृक्षं ज्युष्टीये २, गो० ज्युष्टीये ज्युष्टीये सत्य २ देसे २ तदि २ यद्वे ज्युष्ट्या ज्युष्ट्या जंयुष्ट्या जंयुष्ट्या
 नानिञ्च कुसुमिद्या आव पिदि मजरिषिलसगधरा सिरीए अईध २ उत्रसोजेमाणा चिठ ति । अयुएय सुदुसं
 नाए अगादिपुणाम देवे महद्गीए आत्र पठितयमठिईए परित्रसई । सेतेनठेन गो० एवमुच्यते जंयुष्टीये २,

वायव्याधिकतया वनस्पतिकाधिकतया उत्पन्नपूर्वोः इति नीतम् । असकृद् अथवा प्रमत्तकृतम् । एवमुच्यते जंयुष्टीयो ज
 म्युष्टीयः ॥ नीतम् । जंयुष्टीये २ तत्रतत्र २ देवेबहवो जंयुष्ट्या जंयुष्ट्यानि जंयुष्ट्यानकरहा नित्य कुसुमिताः यावत्पि विहननमर्थे यतसकपराः
 पञ्चम्युष्टीय उक्तवत् पृथ्वी पाणी तेन वायू पृथ्वीकाय पूर्वै अपकायपूर्वै तत्रत्याय पञ्च वायुकायपूर्वै वनस्पतिकापञ्च पूर्वै उपनाठे वा मी
 तम् । अमरुत अनेकवार अथवा प्रमत्त बार ॥ तेषां अर्थे हे जगवन् । इमं अद्याए ज्युष्टीय २ नाम्ने एवम् । हे नीतम् । जंयुष्टीयनामा
 द्वीपेनै विवे देवे इत्येनै विवे तिहां २ यदा जंयुष्ट्याना वृष ते जंयुष्टी जग ते यदा जंयुष्ट्या अनेन जातना जगवत् यदेव जंयुष्ट्या जगवत् मावत् पि

भविष्यद् जात्रादिषु इति श्रुय । सोऽवाभिगमाद्वायं तथादर्शनात् एतेन किमाकारभावप्रत्यवधारो जम्बूद्वीप इति वस्तुतः प्रसङ्गो निर्युक्त इति । एषाप्रस्तुत-
तोऽवहादशागोसूत्रसमूहकाविद्युत्कर्मा श्रीसुपमस्वामी स्वस्तिन् गुहत्वाभिमाग परिनिर्हीयुः प्रस्तुतग्रन्थमाप्तोपदेशपूयक निगमनवाक्यमाह । तद्यथाभि
त्यादि । श्राद्धतत्त्वाद्वाद्यतनामकत्वाच्च सद्वृत्तीय जम्बूद्वीप इत्युक्तो भावः सति हि प्राचमोपलपति वीतरागा स्वराः असन्तोभगवाम् सदावीरो मिथिलाया म
पयां सावित्रे चेत्ये वट्टनां असयाभा वट्टनाभसमीना वट्टनाभायकाको वट्टनाभायविकानो यट्टनांदियाना यट्टनांदियोना मध्यगतो नपुनरेकोति युक्त
रस्यस्यचित्पुरतः एवपयोक्तुमुक्तानुसारोऽर्थः । आख्याति प्रयमतोवाध्यमाश्रकयनेन एवभापते, विशेषवपनकयनतः एवप्रज्ञापयति । व्यस्तपयो
यववनतएव प्रदपयत्युपपत्तिः, आख्येयस्याभिधानमाह । जम्बूद्वीपप्रज्ञप्तिरिति नामायट्टोपांगमिति श्रुयः । एतच्च पान्याये चसापि केकचत्वारिंशच्छ्रो
कमान । यत्र श्रीमत्सयगिरिपादैः सुप्रप्रज्ञप्तिटोकाया द्वितीयप्रानुवस्य प्रथमोद्देशे एवामेव सपुद्गावरं जम्बूद्वीपेदेवे सपचरुहसलिला सदासावविशि
तएव समने नगव महावीरे महिलोए जयरीए माणिज्जहे चैवए अट्टण समणाण अट्टण समणाण अट्टण

सावयाण अट्टण साविआण अट्टण देवाण अट्टण देवीण मत्तगए एवमाहंस्वहं एवनासहं एवअयवेहं एव

त्रिषा अतीघोपगोपमाना स्तिष्ठति । अस्मां सुखजानाया अनादृतो नात्रादेवः सदादिहो यावत्पस्वोपमस्थितिकः प्रतिवसति ॥ अयतेनार्चन गी
तम् । एवमुच्यते जम्बूद्वीपो द्वीप इति । ततः असन्तो भगवान् । सदावीरः मिथिलायां नगरो सावित्रे चेत्ये यट्टना अमजाना वरहीनां अम-

अमयकटीकीपी मांजरि रूप अवतसकना घरद्वार साभाइकरी अत्यन्त २ श्रीमता २ यका जम्बूद्वीप जम्बूद्वीपनाम इति यथा अनादितमाभे देवता
जम्बूद्वीपतो अयिपति सदा अद्विजल पावन एक पस्वोपमनो स्थितिवन्त वसह हं ॥ तिष्ठे अयं दे गीतम् । इम कहीए जम्बूद्वीपनामं द्वीप ति-
वारेपकी अमज तपस्यो भगवत् आनवत् एववा भी सदावीर मिथिलामार्गे नगरीने विवे साविमद्वीपना चैत्यगने यिये यकासायुने यकासा

धारातरणवनापाश्र्वरूपातः श्रीमद्भागवतानीकृत एव सर्वसोक्तमप्युक्तत्वेनसाधय निरयत्तं य मयूपादिति यत्प्रमाणायमेव वचनाप्रमाणायमाये
 दिवं मयति अथवाश्रीसुखमस्त्रानिषदाधन श्रीकृष्णस्वामिन प्रति हे आप्ये । इति अथ्यपनेमस्तुत ज्वल्लोप मन्त्रप्रिनामके स्वतश्चाप्यपने ननु
 ग्राह्येपरिष्ठादिवत् सुतकथायास्तगते अये व वा परस्परमनुषयायाः । समुद्यपदेतुन प्रज व कारण व व्याकरण व ज्ञानाया यास्मरगीलश्रीप्रमु
 पद्माये वार वार प्रकाशनेन अथवा प्रविस्तुनाभावादिप्रकाशनेनप्रदर्योपतीतिषवप अन्नमनुपारतम्य मभिहित तत्रार्थे ज्यहोपादि पदनामन्यथः
 यथावेवेकते एवमुच्यते ज्वल्लोपेगोअना ज्वलीयणीयवत्स तस्य तत्र तद्विषयवत्तदुत्तरका ज्यवत्ता ज्यूयणसहाणिष्टुमनिष्ठा जावपिष्टिममज
 रेयेष्टिमपरा । विरीयश्च व दशवसोमेनावापिठ ति ज्वल्लुपुच्यते एवञ्चाद्विण्यामदेये मदिष्टि एवावपलिठिममठिष्टि ए परियसव सेतेकठे ण गोअमाय
 वमुच्यते ज्वल्लोपेदेवेति तथाहेतुमिति वयथा ज्वल्लुपं मते वदेवोदसराया वदवहेस्यविमाये वदायरायवाणीय सभायमुदत्ताय तुष्टिण्या सति
 मयथा इयज्वलीयत्रावृत्त जाव विवाह प्रीमप्रोगाह मुजसाये विहरित ए गोअना जोइकठे समठ इत्यत्रानियातव्यापस्य सेकेकठे क जायविहरितय
 गाअना वदस्य जोइविदस्य वदवहेस्यविमाये वदायरायवाणीय सभायमुदत्ताय माणय ए वेइअखमेववरायसुगोखवद्वसुगए सुपहूठे जिष्टसक
 इतोमनिरिक्तोचिठ ति ताजुच वदस्य आवसिचवद्वल्लुपं देवाय देवीय एवमिष्टिजाठे कावपत्रायासविळाठे सतेकठे क गोअनावापमृत्ति यवसूय
 इतुमतिपादकं तथाप्रश्नः श्रियपष्टस्य वस्य प्रतिपादनरूप यथासाक्षेप्यते उनेनप्रश्नानि सम्यक्कथितानि अन्यथा सर्वथायवभाविदोभगवत
 मष्ट्यापरिभायेन कनाप्रश्नममत्र इति यथा कश्चिपमतेज्वल्लोपे दीवे केमहालएण मते ज्वल्लोपेदीवे क्विष्टिष्टिणमतेज्वल्लोपेदीये किमयार
 नावपहाधारकमते ज्वल्लोपे दाय पक्षते गोअना अपय ज्वल्लोपेदीवे सवदीयसमुद्गाण सवद्वत्तर ए सवद्वत्तर ए वहे तल्लापूअसठाणसठि
 वहे पूरकरकशिष्टासठाणसठि ए वहे पक्षिपक्षवदमठावसठि ए एगत्राअवमयमवत्स आयामविस्तृत इतिगिष्टिष्टिणमतेज्वल्लोपेदीये दक्षिण सता
 धोचेत्राप्यअमय निक्षिष्टावोसे अठावोसव धनमय तरवयधगलाह अदगुलध किचिविसेवाहिअ परिकेयेव पक्षते इति तथाकरकमपवावो यिज्ञापवध
 गमितियावत् तव मत्र पदगजितसुत्रयाप्य यथा कश्चिपमते ज्वल्लोपेदीवे परयएवान् वासे पक्षते गोअना निहरिस्वउतरणं उतरनयवसुमुदस्य

इति चार्थं पुरस्तिन्नयनमसहस्रपञ्चतिने कपस्यमस्तपस्यसुदुस्स पुरस्तिसेचं एतच्च अमुदीवेदीवे एराययसाम माचे पक्षने खाणवबूले ऋटववबूले
 न्न अय वसतथीया नरइस्स मधुव वड्ढा निरवसेमावेअह्मा वडीअवववसिअमसा सपरिणिष्ठासा इत्यतिवेगमूत्रे कवर एरावठुअक्कवडीं देवे एरावय से
 नवडिंय परापयवावेइति तयाग्याकारण उपपात्तरूप तदुपवा कपाव प्रते सुरिए उव्वअ तरमइल ठुवसअमिहा।कारवरइ तयाव एगमेगय सुडुसेण
 वेवइअवेत्त गच्छइ गाअमा । पटुपटुअ।अवसइकाइ दोळिमयगाअस अओअवसय एगूवतीसअ सठिमाय आअवसव एगमेगेण सुडुतय गच्छइ इ-
 त्वअनूने तवाव इअमयवअनू सस्सओआमीसाय आअवसइस्वेहि दादिय तेवठेहि ओअवसयइ एगवोसायअ आअवसव सठिआगेसुरिएवरठ-
 रवाम इवनामअइत्यवठपेव सुवेवसूयस वडुः पयमाइता। शियेकापुआपि परोपकारेकमवुत्तम मगवता स्वयव्याकतेति । इतिअवीसीति सुयमा
 अगो अवसूअ।निममतिप्रते अइनिमिअवीमि ओवः गुठसमवाया गतमिव अमुद्वीपमअमिनामअअयमन । ननुनया स्वमुओरोअंछितमिति उपदयपती-
 त्यत्र वसनामनिदेय किंकातमनिवयेइस अमुद्वीपमअस्य पाङ्गविववकाअमवेदुत्वइवनिचिइवीमार्थः । अत्रच पुन्यपयवसाने भीनत्सइवीरमानकपन
 वरमअङ्गमिति । इति धातिअपपनदेमनारअमुआसविअयमानयेवपुगीमनराधियति अककति अमान भीअवअरुमुरवाअमदत्तपाअमासिअसवअस्तु-
 त्तातामवर।अमुअवादिअरनोअनस्तु रमाअमदान मअतिअनुनामयमवानोपमानवाअम्रतविकपमान भीमतपागअ्ठाविराअ ओदीरविअयवरीसुरपय
 पओपाअनामवअनोपाअयाय भीसकअअङ्गविअिवोपाअयाय ओअंतिअङ्गनविअिरविताया अमुद्वीपमअसिअवी रअसअ्ठुपाजान्त्या ह्योतिअ।पि
 कारवस्य गामान वसमो वसस्कारः वमान सारवभासीव समासेय ओअमुद्वीपमअत्तुपाङ्गवृत्तिः ॥ अः ॥ अवेःभीमतिभूममूतवपसा योमोइराअरिपु
 रप्यम अइमासितोपतनअ आनअ यःअंअल । योअुठअ अवाअिविअयवरां वूदेसाअतअयवाग् यस्तीवोयिपतिः अियमवदतो भीवीरदेवःअता ॥ १२
 अइगिअवाअ निअिनेपु नवाधियपु वाजेयदेवअवयोविअितो अगव्या । आदेयमानअवरइमुत्तअअिअन भीवीरनोअस्तु वअपूरितविअिकावः ॥ २ ॥
 यवअन मअनतोपरितोपयमे ओवीरपहपटुल्लिअराअइवी । अइविअेपु नअअुत्तअअवअभाभा नूवाअव अुनमनानिअिरिपुविअी ॥ ३ ॥ तव्यमनीः
 अविअरइअपरस्वराया तअअनस्तुअनअ।अविअनअवाचं । आठ अमाअुठअअअरअपअिअुरेः भीवीरतयेवअइति अचिठःअविअी ॥ ४ ॥ पअअःअओव-

नमस्तोभ्युदयविभाष्य यत्प्रसूयसत्त्व नमस्तोभ्योस्त्वकीया । मूर्तिनिर्माणं उपपद्ये प्रसादे सोयसत्तालपनयो मन्त्रप्रगम्यः ॥ ५ ॥ लज्जानेकेष्वभूयः मुविदि-
 तगुरवः श्रीजगद्गुरुभ्यः दानायान्ता दिवाता सदसिरद्विवा स्वस्त्रियास्त्रेकमावाः । स्वादिकाहेरिवोहोर्बिजितभरगता दुःप्रमादावमग्ना येनद्वये
 वितन्त्रैः स्वपरचितकृते मत्क्रियासत्क्रियाधो ॥ ६ ॥ यदुप्यवेदुय्य चरत्पुण्यवेदुय्यसङ्गित प्रमादाद्विमल प्रथमविधेः सरलपकता गुणीपापस्येत्य
 मखल खलबुबोव्यविषयः कनादासीदस्मिन् परमगुरुगान्धर्वविमलः ॥ ७ ॥ आत्मवोद्वानिति द्विधापिकसत ग्रहवतास्यागत निःशब्देस्तुपयागय प्रक-
 टिष्य त्यक्कुक्षु ताऽस्यप्रज्ञाः । बाह्यआनमिदोदिनादिमन्त्रेः साम्भरस्यमवा ध्यातहेतुभिदोपि मन्दिरमन्त्रेः भ्रष्टतोऽधस्तमः ॥ ८ ॥ स्वगच्छेऽस्मि य
 प्रपयतिनरी स्मयसतस्तथा साचायया ध्रुयसमयस्य प्रभुरचो यथासैतत्पट्टाधिपतिपुरुषे समतगण क्रमाद्गद्यीगद्यौ प्रजागितपगस्कानुययते ॥ ९ ॥
 ताल्पहृज्जुषमन्त्रिः सुगुणसमयोजनप्रवृत्तपट्ट नरतस्तमया । मूर्तिमूर्तिविजयदानगुरुर्बभूव केवादिनो यिजयदानमयूरस्य ॥ १० ॥ मालीकनारनिपि-
 नित्ररविपुत्रेया चक्रुःतुमुखचतुमुज्ज्वलपूङ्गवः । यस्याप्रतापपरितापवृत्तो ननीता एते अहोअयिद्वत्यपयादतापि ॥ ११ ॥ सारपहगुरुदीरदीरविजयो
 विज्जालयासासियाम् लायद्राम्यनिपि प्रियागमविधि द्यारित्रिबांवावपि । यस्याप्यज्जगत्पैकसुजग मुक्तामयासार श्रीलाम्यागिय दीपकाल-
 लनिनो द्यामक्रियाप्यामवि ॥ १२ ॥ श्रीमाम्यस्यनाम्ना वृषदक्षिगुण्डिद्वितापो प्रविष्टुः सौप्त्याय देगनाया अकसरनपतिः पादयो पादुकाधो सौ-
 द्राग्य यस्यपाणवपद्विजय सेनसूरीसुरासौ सौभाग्यदेशनस्यस्वद्विमिकया खान्यलोकोपपात ॥ १३ ॥ इवार्नीतत्पट्टे गुरुविजयसमा यिजयते
 यलोक ल मूर्तः मुविद्वितज्जनाचारनिजय । विरेज राजस्वाम् शशधरगको येनयिमुना गुणगामी यस्माद्वृत्तयतिद्विगुणनेय सजगः ॥ १४ ॥ राजासौ
 कोरासि परबगुरासि मुविद्विता यिनोयादिद्विराशि प्रतिपन्नरराशि कुमतिनः । कथिाकोर्नी राशिपिरविमयराशिश्च गुरयो विदु स्याने ज्ञाने ज्ञापि
 मुकतराशि पुनरम् ॥ १५ ॥ गुरोरसामुत्वा अवबभपुरचारकचरित स्वगत्यवोद्गीत गुरुगुणगकोपाजममय । अमरकारोत्कपात ममशिलसदस्त्रानिमियहक
 पठतक्रवक्रता मुमदुस्रतगियमद्वनः ॥ १६ ॥ तयो गच्छे गुणपतापूरिगस्यमानः श्रीयायकः सकलजन्मगुरुमन्त्रय मेपाविपुप्रयमनः प्रयगागकीति स्मू-
 रिपर्यदीयकयिकमाह मुमदिद्व ॥ १७ ॥ पुन पुन सस्मतिभीयुपीवा प्रतिक्रियपट्टपक्रियावा । पुनःपुनर्लोचनसादृभायः पुन पुनर्निःसृजनस्वभाय ॥ १८

तेर्वाशिये गुलपंगलजनिविहिता सुपद्विदिवसम्भूतपप्रष्टसिद्धिः स्वरपरहितकृतेशांतिचम्रेयबले । यदै आबिद्रम क्रोऽहपुण्यशरम् धमप्राप्ताप्रसाद ॥ १६ ॥
 ११ रास्ये रास्ये सिवासीपकमरुतः पुदयकाठव्यविषाः ॥ १९ ॥ अस्योवाङ्मुस्यबास्मायो लवदीपनतिमाश्रयः । समद्वयव्यपायाद्य पूववृत्तिनिश्रुति
 तः ॥ २० ॥ बिलद्वयगमादिभ्यो यद्वन्निसिद्धयः । धीलोचनेस्तदालोच्य श्राप्यसानुयदेनपि ॥ २१ ॥ तस्य तुमाचयः सर्वे पाठय्य सुखभाषपि । नम
 स्तुभानिनिःप्राप्य प्रात्याभीत्याङ्गमादिमान ॥ २२ ॥ गम्भीरनिर्दिष्टपुङ्ग यथासति निवृत्तताविश्वभूतिना । यद्ववापिमवाकुञ्जल कथञ्चनसिद्धेन
 भयनुजनः ॥ २३ ॥ यवयाङ्गद्वालोचनितमसि नञ्चनकमुद्रज राक्ष श्यानाभिनमसुनये पूरिततर । सत्राकार मयः कञ्चकुकरखापलपति प्रुवता
 यमं प्राद्विमसिद्धलाके परिचिताः ॥ २४ ॥ छात्रशानसमयसना पुरातनसधीयते प्रष्टसिद्धिं तपगुणसाक्षात्परसाभयति श्रापिजयसलगुरी ॥ २५ ॥
 यत्तभीमाप्यननुतर गुणकोपयांनोमोतरा तीठाः कोप्यसवत पुराविनिनयाचारः सतापुञ्जितः । हित्वायन पतिवरावपराजयानयानवसयसुरी यत्ताप्या
 वपद्वय दारचरितान् नीवमिप शिमिपत ॥ २६ ॥ यदूपमद्वन सदाविवसन निम्मातिरस्मिन्मिया यरकान्तिवपद्वानिक विरनने काश्यानिश नायक ।
 विवन्नाचनुतच ततसिन्ता यदुगन्वाकसथा देस्याशासनदीसिद्धमथयो यदुप्याननत्वदुमुतं ॥ २७ ॥ तस्मिन्प्रकट्टरमहीपरद्वसुनाग विख्यातिमद्विजय
 नननवापिप नी । नरति पदयत्ररात्रद्वयानाः श्रीसूरयाविजयदेवयतिप्रयाणा ॥ २८ ॥ त्रिभिर्विद्वयक ॥ श्रीविजयसमसरीश्वरगणसायकाजद्वयकर
 यवकाः । जल्योवाव्यायनः शुद्धिकृते मनतानिपकाः ॥ २९ ॥ तथाहि ॥ श्रीसूरविजययाविदाननुनराः श्रीहरसूरवि प्रासाबाट्टययल्यारद्वजतर
 वनमहायागर्त पञ्चैनामनसिन्तारकविषी सरद्वसुयारायिता येस्याताः चित्तिनबले वग्नितयपट्टरसाधुतः ॥ ३० ॥ सुवाङ्मुस्यकुपैकतनः प्रपद्व
 १। चित्नुचन्त्रद्वयः प्रतिज्ञासमानाः । श्रीवाचका विनकद्वयवराजिनामा स्तेऽत्रादिमागुणगण्डु कतावयासाः ॥ ३१ ॥ युग ॥ तत्र ॥ यस्यदिगन्
 पुम्भराः वगजवकाः नकासाद्वि प्रज्ञावतस्त्वपि वेचबनुतराः प्रापुः प्रविद्विपरा । श्रीवीरेगवचारिणोतमद्वय श्रीदीः सूरोगुरी येराद्विनिपास्तदा
 नननुपाभाणाः पपुर्वाकसुभां ॥ ३२ ॥ ननककककविज्ञाः कविनागनादि आकाशवाहनकनाकुञ्जलाद्वितीयाः । श्रीभीमयुकेविजयकाचकनागधेयाः स्ते
 ननुदेरवि परेष्ट्वयप्रवेयाः ॥ ३३ ॥ युग ॥ त्रिप यो

गविस्मद् आगच्छिष्ये इति ईयम् । श्रीः। निगमावर्षे तथादक्षिणात् एतेन निमाकारमाद्यप्रत्ययवशाः । जयद्वीपवृत्ति पत्रयेः प्रसी निःकुडवृत्ति । अथप्रस्तुता-
 तीवद्वाः दश। गीसञ्जसूत्रादियुक्तयोः श्रीसुपमस्वाभी स्वस्मिन् गुरुत्वाभिधानं परिनिह्वीयुः प्रस्तुतप्रत्ययमासापदयामयूयक निगमगमनाप्यमाह । सगच्छनि
 त्यादि । शाश्वतत्वाद्याद्यतनामकस्याश्च सद्रूपाय जयद्वीपवृत्तयो भावाः सप्तदि भावभोपलपंति योतरगा स्ततः अगच्छोभग्यान् सङ्गायारो निमित्ताया म
 मया साक्षिभद्रपैत्ये बहूना अमवाता यदूनाअमचीनां यदूनाभावकाणां यदूनाभाविकाणां यदूनादेयाणां यदूनादेवीना गध्यगता गपुनरेकाते गक्तस-
 रस्यकसचित्पुरतः एययचोक्तमुक्तानुसारयेत्यर्थः । आख्याति प्रथमतावाध्यगात्रकथनेन एयजापते विशेषयपगककनतः एयप्रप्रापयति । अयतापया

तएण समणे भगव महार्थर मन्दिताए णयरीए माणिभदे चंडए धहुण समणाण धहुण समणीण धहुण
 साशयाण णहुण साविष्ठाण धहुण देवाण धहुण दवीण मझुगए एधमाहुअहं एअभासहुं एअयणयेहु एअ

श्रीया अनीयापशाभमानः स्मिन्नुत्ति । जम्यां भूदशाणां अनावृता मारनादेयः महद्दुका मायारपस्योपमस्थितिकः प्रतिवमति ॥ सयतेनार्थेन गी-
 तम् । एवमुच्यते जयद्वीपा द्वीप इति । ततः अमचो गगयान् । मङ्गावीरः निचिलापो गगया साक्षिभदे चेत्ये यद्वा अमवातां यद्वीनां अम-
 चीनां यदूना भावकाणा यदूना आधिकिनां यदूना देवाना यदूना गध्यगतो यवमा स्याति एय जावते एय प्रप्रापयति एय प्ररुपयति

विगमकहीकीधो मोजरि रूप अवतसङ्गाः परवहार सोमाइकरी अत्यन्त २ गाजता २ यका जयद्वीप जयमुदयनामह विपह अमादितनामे दयता
 जयद्वीपना अणिवति महः अद्विन्त तावत् एक पस्योपमनो स्थितियन्त वसह छे ॥ निषे अर्थे हे गीतम् । इम कदीए जयद्वीपनामे द्वीप ति
 यारपछो अमह तपस्वी भगवन्त ज्ञागयत एववा श्री मङ्गावीर निचिलानामे मगरीने [यिये] साक्षिभद्रनागा चेत्ययमने विसे घणामाचूने चर्वांमा
 धीने यवा आयकने पक्षी साविकाने यवा देवाता ने पछो वयोनद मध्य विचि वेठा यका इम पाप्यमात्र यकी कहे छह इग विसेय ययने कहे

[illegible]

नखिरसह आनखिसे इति श्रुत्य । कीदाभिगन्नादर्थे तथादक्षणात् एतेन किमाकारभाषप्रत्ययतारो जंबूद्वीपवृत्तिं जनये प्रसी निबूद्धवृत्ति । अथप्रस्तुता-
 तीकट्टादशःगोसत्रसमूहकाविद्यकर्ता श्रीसुचमस्वामी स्वस्मिन् गुरुत्वाभिमानं परिनिहीय प्रस्तुतपत्न्यामोपदेशगपूषक निगमनवाक्यमाह । तद्यणुमि
 त्यादि । शाश्वतत्वाऽऽद्यतनामकत्वाच्च यदुपाय जंबूद्वीपद्वयो माघः सहादि भावमोपलपति द्योतराया स्तलः अमणोभन्थाग् महादीरो निधिलाया म
 ग्यां माखिमरुचैत्ये बहुना अमवाणा बहुनांममवीना बहुनाभावकाणो बहुनाभाविकाणा यहुनादेवणा यहुनादेवीना मध्यगता नपुनरेकाते एकस-
 रस्यकस्यचित्पुरत एवपयोक्तुमनुसारयेत्यर्थे । आख्याति प्रथमतावाध्यमाश्रयनेन एवजायते विशेषवचनकद्वयतः एवप्रज्ञापयति । अतएव

तएण समणे भगव महाअरि मदिहाएणयरीए माणिभदे चेठए धहुण समणाण धहुण समणीण धहुण
 साययाण धहुण माविश्याण धहुण नेत्राण धहुण दवीण मझ्झगए एवमाइसइं एवमासइं एवगणयेहु एअ

श्रीया अतीत्रापशाभमाना स्तिष्ठन्ति । जम्बा मुदक्षणाया अनादता मास्मादेवः महाद्विका यादरपक्षयोपमस्थितिकः प्रतिवक्षति ॥ अयनेनचैन गी-
 तम् ! एवमुच्यते जम्बूद्वीपा द्वीप इति । ततः अमको भगवान् । महावीर निपिक्षाया नगरो माखिमरु चैत्ये यद्वना अमणां यद्वीना अम-
 योनां बहुना भावकाणां यहुनां आनिकिनां बहुना देवणा बहुना देवीना मध्यगतो एवमा ख्याति एव ज्ञानेन एव प्रज्ञापयति एव प्ररूपयति

द्विमयकसीकीपी भास्तिरुप अवतसकना परवहार भोमाइकरो अत्यन्त २ शाभ्रता २ यका जम्बूद्वीप जयसुवशनामह विपद् अनादितनामे दलता
 जम्बूद्वीपमो अपिपति महा अद्वित्यन्त तावत् एक पक्षोपमनो स्थितिवन्त वसह छे म तिखे अर्थे हे गौतम । इम कदीए जयद्वीपमाने द्वीप ति
 दारेपक्षो अमख तपस्वी भगवन्त ज्ञानवन्त एववा श्री महावीर निपिक्षानामे मगरोने विविदे माणिभग्नमाभा चैत्यमने निवे यकासाधूने यणासा
 धीने यथा आवकने पक्षी आविकाने यका देवाता ने पक्षी दवीनइ मध्य विवि वेठा यका इम याध्यमात्र यकी कदे छह इम विसेप वचने कटे

[illegible]

गङ्गापर मुचने स्वामि सङ्कलित मूत्र [ननुपरि श्रीशक्तिचन्द्रमणि कृता सस्कृत टीका] और अवि चन्द्रमाचरी कृत भाषा टीका मुच

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

१. श्रीगुरु राय पतञ्जलिचिह्न यद्वाहुर कृत व्याख्यान ८५५ व से ॥
॥ बोद्धव्यं माय श्री जम्बूद्वीप प्रजापति सूत्र ॥

॥ इति जम्बूद्वीप प्रजापति सूत्र समाप्तम् ॥

सोऽन्तर्धानीय श्री रामचन्द्र गदि कृत सस्कृतानुवाच मुच
॥ अवि जम्बूद्वीपचन्द्र से चमोर्षित होये मुनिद्वय हुवा ॥

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

इम पुस्तक पर रजिस्टरी हुई है [बनारस जैन प्रज्ञाकर प्रेस जम्बूद्वीपचन्द्र, जलो] सबत् १९४६ । नम् १८८० वषयो ।

श्रीनो भाषया से जिये दाम ॥०)

अन्य मलीया से जिये दाम ॥०)

